

विरजमानगरिवक्तनुभयाको धेयो यकदिनमनमाचिंतना
 गर्नुभयो य होधिकारमेरो बुधि म हाताभयाको पतिधिका रहे हो
 यो गोत्रहस्यागरिमहाताभयाको यस्तो पापि मवा हे क को मुख
 होला हेर यस्तो कर्म चराडाल पापिः प्राप्ता भाई भातिजा गुहवा
 मा सा ला स्पदिमा मा भानिज्ञसंपूर्ण कुटुम्ब मारिराजा भया
 पो को हा हाँ घो र पावले मला ई क सो हा ला य स पावले म ला ई क
 सो म लाः प्र हो दे व यो पापकस्त गरि दु ह ला भ निव डो सिं ता ग
 रि प्राप्ता गर्नु कुं छः अव मे ले यो रा डो डो छ के दा खिर म न्या भ न्या लो
 खर क ले क्या भननः हेर हेर यो गुरिराजा क स्तो न क सो र रहे दु ला
 जनभयाको प्राप्ता संपुन गोत्र मारिराजा भयाको हत त्या हा
 रिराजा प्राप्ता भनि भन्या छ न लेख वस्तु मा म ला ई म नु क न्या
 छः भ न्या यो रा डो गर्नु सा हि वन मा डा ई त प स्या ग द दु भ नि
 राजा ले व डो वि खा द गरि चिंता गरिर स्या का व सु मा भ ग वा

जो मा

३

नूया स देव मुनि आ ई ७ मु भ यो र रा जा गु रि छि रा हि पा व पा रा उ व ह
रु चा डे उ छि सिंघा स न मा वि रा ज मान ग रा ई ह स्ता ध पा दा र्घ गरि ७
जा गरि सा खंड उ उ व ह ग दी भ प्रा र सा हा ध्या स मु नि लो आ दा ग नूः
कुं दः हे मा हा रा डा क सो २ वे व स्ता दः रा डे का सं पु ने प्र डाः ह डुर का परि
आ र कुं रि द्रो प ह्या दि सं पू र्ण कु स ल द नू कि दे न नः रा पा ई प नि व डो
म लि न कु नू क द क्य होः रा पा ई का म न मा के सिं ता द सो आ दा ग नू ह
व स भ नि भ ग वा नू या स को आ दा भ या को सु नि रा जा गु रि छि रा हा
त जो रि विं शि ग नू कुं दः हे प्र भो भ ग व नः म जो धु ह डुर का द या ले क ता
धं धु मे से सं पू र्ण रा डे परि आ रा दि आ नं दै द नः म यो हा जो धु गो त्र
ह त्मा रु पि स मु द्र मा कु वि म न ला ग्याः सो वी त्रा रु पि अ ग्रि ले को लि डा
हा भ या को म धु रा ता दि न पा ला भ को सु द म ला ई दे नः यो रा डे को
सु ख प नि म ला ई या हि दे नः यो गो त्र ह त्मा को सु क म ला ई या हि दे
दे नः हे प्र भो यो गो त्र ह त्मा रु पि सं मु द्र दे खि उ रा पा को म जो धुः
न मा जा ई रा प या म नः यो रा डे को का म म ला ई या हि

हे प्रभो यो गोत्र ह त्वा को सुख म भोग गर्दिन यो माहा प्रधा
र पाप जो छ क सो गरि मुक्त हो ला हे भगवन् सो मुक्ति प्राप्ता भ पाता
व स भनिराजा गुरि र प्रसिद्धा कुल भ ई व जो सो क ह पि समुद्र
मा दु वि विंशति गन्मा को सुनि भगवान् व्यास प्राप्ता गर्नु कं ह हे
भरत सव ह गुर्जरा माहा बुद्धि मान राजा भ ई य सो सो क गर्नु कं
ह मे ले यो रा पा ई को पाप जो छ छि ने मा ना सकु न्या मुक्ति म गरी
दिउला से दे ह न गरि व स न ह व स भनि व्यास मुनि प्राप्ता गर्नु कं ह
हे माहा राजा न मे रा य सति भ न्या को सुनि राजा गुरि र के रि विं
शति गर्नु कं ह हे प्रभो यो मे से गोत्र ह त्वा ह पि पाप जो छ ज सो गरि
मुक्त ह ह सो क पा भ याता व स हो ई न भ न्या हे प्रभो प्राप्ता ह व स
म जो छु व ने मा ता ई रा प त्या गरि रह न दु यो प्र प गाल ह पि रा जो म
गर्दिन भनिराजा जो वै रा य व रा सुनि भगवान् व्यास मुनि के
रि प्राप्ता गर्नु कं ह हे माहा राजा क ह नं द न दे नि सो न मे छ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥
जो भाग्य मरा पाई का हनु मी विंति चढा ७ छु सुनु हनु स हनु हनु स न जाने
३ होई नौ देवता देतो जो नु भाई भाई ननु नः यकै वावु का छो रा हनु
ननु नः राजे का निमित्र हो के ले देवता लाई जिनि देतो हनु एजे गर्द हनु
के ले देतो हनु लाई जिनि देवता हनु राजे गर्द हनु हेमा हा राज पसे हो
देत्रि को धर्म पो राजे का निमित्र वडा २ राजा हनु आ पस्या लाउ मरि रसा
का कशि राजा हनु हेनु हनु स पर पूर्व मा बालि भंया वानर को र सुग वभं
आ वानर को पति हेनु हनु स राजे का निमित्र कती को संग्राम भई राजा रा म
चंद्र लाई गुहारि दा जु लाई मारि राजा भया ध्या के रि हेनु हनु स राजा
कं स ले राजे का निमित्र आ प्रा वावु उग्र से ना दिबा वु भाई विराद र हनु ला
ई वंधी खाना मा हालि क सो दु ख दि यो आ प्रा भा निज भगवान् श्री कृष्ण
को प्रा न हनी लाई का हा स म ग यो थो आ के भगवान् ले मा नू भ यो थो हेर वि
से हेनु हनु स पस्या २ राजा हनु कति म न्या का हनु न न्या देत्रि को धर्म पसे
रा वाई लाई पाव दे न हे राज न त वाई को मुख सो भावर हे छ का हा आ

रा. म
३

को रत्नसहि मि चामि **आ** प्राप्ता पालना गर्नु का हो का हो **लो** हे **र** मला
ई पा पला ग्यो रे गोत्र हत्या भयो रे वरा मातां दु रे त वस्या गर् **दु** रे भ नि **प्रा** ता
कुं **रु** त पाई को हो **जो** गि हो **जो** गि त होई नो **जो** गिले पो व न माताई त वस्या
गर्द **दु** न **त** पाई त था स **क्षेत्रि** हो **रा** जा हो भ न्या **आ** प्रा ता ते मा नि मि त मा यो
ति मि लाई के पा प **दु** **पा** पै ला ग्ये न **प्र** **धवा** **त** पाई ला पा पै को सं था **दु** भ न्या
संपूर्ण पा प को **दे** प्र ग न्या भ पा को **प्र** स्व मे ध ज गे गर्नु ह व स **रु** त पाई का सं
पूर्ण गोत्र हत्या को पा प ना स भई जां **दु** न **भ** नि भ ग वान् **बे** द वा स लो **प्रा**
ता भ पा को सु नि **रा** जा नु रि **चि** **र** हा सि क न **प्रा** ता गर्नु कुं **रु** **ह** प्र भो भ ग व न
क लो कु रे को **प्रा** ता कुं **रु** **म** ज स्ता **रा** जा ले **प्र** स्व मे ध ग **रे** **रा** होई स **रु** **दु** **भ** च री
ता भ पा को **मे** रा च र्मा सं पति के हि **दे** न **को** ज **दे** न **य** ति पा व भाई को **जि** व
दु **प** उ टा व **ध** के **गु** **दु** न **प** उ टा मे घ व री **दु** भ न्या **य** ति ले **प्र** सो मे ध ज गे कुं
दु न **रु** न्या कु **रा** को **प्रा** ता ग रि व क्ती यो **पे** ले **ध** र्मा **द** र्वे **दे** न **वि** ना **द** र्वे ले तो
ज गे होई स **रु** **न** **हे** प्र भो मे रा म जे त ग मे ग री को सा म र्थ **दे** न **भ** नि **रा** जा ले व
जो **प्र** सो व ग रि वि वि ग न्या को सु नि **भ** ग वान् वा स के रि **प्रा** ता गर्नु **रु** **ह** मा
हा रा ज कु **रु** न **द** न **चिं** तान गर्नु **ह** व स **द** र्वे जो **दु** **म** दि लाई **दि** उ ला **मे** ले **दे** वे

श्री. मा.
४

आको छः सुत्र हवसः पर पूर्व मा मा राजा मरुत ले पहि अतो मेध जगे ग न्या रं.
ति ने राजा ले ब्राह्मन हरु लाई दान दि या को दर्वे अ सं आ दान दि या र ति वा
ह्यन हरु ले वो क न स कि सं पूर्ण दर्वे हि मा लय मा फालि ग या का द न न सं आ
दो ल च छ हे मा हा वा हो ले हि दर्वे ल्या ई ह नु को प नि जगे गर्नु ह व स भ नि वे द.
आ स को आ ज्ञा भ या को सु निः राजा नु रि छि रः के रि हा सि क न आ ज्ञा गर्नु हुं छ
हे भ ग व नः सु प उ व दे स म ला दि नु भ योः पो ह न ला ग्या का म नु खे ला ई मा.
धि वा टु लो ठु गो हा ल्या है गर्नु भ योः आ फे त गो न ह त्या ह पि सं नु द्र मा डु व त या
र भ या को म उ हि मा धि वा क न को ध न ल्या उ र जगे र रे भ नि आ ज्ञा कं छ हे
प्र भो वा क न भ न्या का क स्ता क न भ न्या मा नु अ गि स मा नै क नः ब्रा ह्म न ले
त आ प्रा सु स ले ला भ नि दु धा र वे मा दी यो भ न्या प नि त सा र पु स्ता न कं वा स
हुं छ ब्रा ह्म न को य क सिं का दर्वे भ यो ज गा भ यो लि यो भ न्या यो ध पु स्ता न
कं भो ग्द द भ न्या लो लो हे र हे र ब्रा ह्म न को ध न ल्या र जगे ग र रे सु प उ व
दे स दि नु भ यो हे प्र भो भ नि राजा को व च न सु नि भ ग वा न न्या स मु नि आ ज्ञा
गर्नु हुं छः हे मा हा र ज नि मि लो दो व डा राजा र त्या छो वा क न को ध न व र्च न ग
मी वा क न को ज ग मा न व स न्याः उ आ भ या छोः उ सो भ न्या हे र ज न ति मि

रा. म.
४

लेपएप्रिचिमावसुनेरुदेभानिसुनाउनुभयोः केनमलाईवस्मरुदेनभनिभनु
भयोभनिप्राज्ञाहोलाभयोप्रिचिउवाहुनकोपोभनिसुनाउदाभयाः परपु
ईमागेमदगिकापुत्रपसुंरमजिलेप्रकाईसुवेराप्रोप्रोचिकाक्षेत्रिहहमा
रिक्सेपुत्रपिलाईसंपूर्णप्रीधिनदियाकाछनः भन्याभोभूवजोप्रीधि
छनवाहुनकोहोलोतिमिवास्मनकोदेवेननिन्याभयाकाउनातिमिवछा
काकाहावस्तदोः हेरक्सेपजिंसाएप्रिचिपाईसक्यापदिः पसुंरमलाईआ
ज्ञागदाभयाः हेपसुंरमप्रवतिमिकाहावस्तदोमेराएजेमानवसभानिनाहा
ज्ञानदेताहिजाउभनिप्राज्ञाभयाकोसुनिः पसुंरमलेवेस्मनिगंगासाग
मीजाईगंगाजिप्रावाहनगरिगंगाजिलाईपसाईविववस्थाकाछनप्राज्ञत
सकउहिवर्तमानछनतेस्तोसामेदभन्यासेधिगरहोईनभन्यापुपलागमा
हारजभनिसुनाउदाभयाः पतिभन्याप्राज्ञराजाधर्मराजकेरिधिंतिगद
छनः हेभगवनः हनुर्वाटमजिंभयोत्योचनलाउलाः योईकोजः योडा
काहाछः कसोगारिल्याउनुभनिराजाकोप्रस्मभयाकोसुनिः वेदव्यासके
रिप्राज्ञाहुंछः हेराज्ञनः पेलेयोडाकोजेतनगरः त्योयोडातोछः पुव
भवन्राजाकादवीरमाछः त्योराजावडोपराकमिछः तपाईकाभाईभति

जे. भा
५

ता हस पठाई ल्या उ न्या काम गरः लो घो डा ब डो डे तु गरिरा ये जो छः पुव म व न र
जा का द की र मा सा त जो क भि न र व्या को छः लो घो डा ला ई त वा पु ले प नि दु नः सू
त्र को किर न ले प नि दु न पा उ दे नः रा जा का पा नि घा ट मा दि न दि न को प के र वा
नि सु वा उ न ल्या उ द द नः १०००० ह तार सुर वि र का को ज ले घे रा हा लि ल्या उ द
द नः ल गि हा ल द द न भ न्या हे रा ज न त पा ई का भा ई भ ति जा मा पर क मि तो द
उ से ला ई प ठा उ नु ह व सः भ नि वा स का आ ज्ञा न या को सु निः ए ता नु रि षी र
भं नु ऊं छः हे प्र भो क स्तै ग न्या प नि यो मे रो का र्ज सि द्ध क म् उ व र दे श्री नः हे मु ने
क श्या ई प ठा उ भ र्म भा र त मा ल डा ई ग नी ले चा का दो अ र स म् प्रा ग का पा उ
नि का भ या का छे न नः भी से न अ र त ल क डु व्हे द न मो टा या का प नि दे न न न ह
कु ल स ह दे व को अ र ता ग त व द्या को दे न अ र्जु न जो क त चा का का द न भ
न्या हे मु नि मे ते यो का र्ज जो छ ७ मे हो ई न स क लो रा ता व डो प रा क मि द पे ले
जि त ने ला ई क ठि न छ क सो गरि मे रो का र्ज ऊं छ भ नि व डो बी सा गरि आ ज्ञा भ
या को सु निः भी म से न हा त जो रि भं नु ऊं छ हे भ ग वा न् वा स मु निः म ला ई
लो घो डा को चि नो व ता ई दि नु ह व स म जो द्ध भ नि भी म से न का वा के सु निः
वे द व्या स के रि आ ज्ञा ऊं छः हे जी म ती मि त ल्या भा ई भे दा नु का का र्ज मा ला उ मे

रा. ५

पदं द्युपलाभाई हृदय ई प्रवसे योकार्ज गरनै पदं द्युभनिवास मुनिको प्रा
ज्ञाभयाको सुनिमिमसे नमं नुं द्यु हे मा हा रा ज लो म लाई चा डै प्राज्ञा ह व स मे
रा वा हु का व ल ले गरि यो पु व श्रव रा जाला ई जिति तु हं तौ त्यो स्या म क र्णो यो ज्ञा
त्या ई ह गुं का साम त्रे हा जि रं द्यु यो यो ज्ञा को चि हो व नि सु त्ता यो यो ज्ञा को
श्रंग स वे सः ७ द जौं द्यु सु व र्ण ज स्तो प हे लो कं द्यु रे कान र काला द न रे चार वा उ
मानु र नौ ज स्ता द न रे भ न्या हे मा हा वा हो म त रा वा ई त को मा ई भिमं मे रा प
र क म हे रि व ज स्ता ज्ञा व सः म लाई सा हा को ई प नि चा हि दे न लो म लाई क कु म व
ज स्ता ज्ञा व स भ नि प्रा क्रा मा ई ला भा ई का व रं सु नि रा ज्ञा थ म रा ज प्री कं द्यु वे स हे
भाई लो व ठि या भ न्यो ज्ञा उ ज्ञा उः शि मा सा थ माः क र्णो को दो रो व य के तु ला ई प
ठाई दि द्यु हे वा व व य तु लो ति मा वा वा नि म से न का सा थ मा ज्ञा ई त्या म क र्णो यो
ज्ञा त्या सा भ नि क कु म व ज स्ता र ह व स मा हा रा ज म ज्ञा नु सं दे ह न मा नि व क्त नु
हो लाः म ज्ञो द्यु हे नु ह व सः मे रा वा वा क र्णो मं द्रा क म द्ये नः म ज्ञा ई जै से से स रा ज्ञा
लाई स मे त् पा ता क सि त्या भं न्या क कु म भ या प नि जै से त्या उ न सा म र्च द्यु मे रा
वा वु जो क न् प रा क मि त क न् तर मा हा वा वि क न् भ नि ग्रा क्रा वा वु लाई नि द्या ग

श्री. भा.

रिभं द्रु दनः हे पिता कस्तो वापि भन्या वा क्रा वो हारिला ई निर्वस्व गर्नी मा तस्य
रभ या को सा त म द्रु दि न्या ई नै रु नः नत्र क्रा ता ग र धियो दु र्गो धन को भार त ग
नी को भन्या ई नै क्रा म द्रु त ले हो त वा ई हनु हेर को वा करि ग र न ला ई मे ले स कि न
अ व सं जो ग परि आ यो मेर अ न ले स क्रा स म हनु हेर को क्रा म्मा यो का ग र्नी
दे न घो डा र्पा उ न्या भा रा जो द मे रो भ योः करि भि म से न तिर हे रि भं न ला योः
हे पिता आ न त वा ई को छो रा को परा क म हे नु भ या जा व सः लो वा ई सो वा रि ह व
सु भ नि वृ ष के तु का व च रा सु निः भि म से न जो द न आ ता ग र्नी रु द्र हे वा पु वृ षि
आ भ ने उ लो जा उ आ हा रा जा गु रि थि र ला ई अ र्जु न न ह कु ल स ह दे व मे व र्ण र्नी
ई चार जा ना ले र द्या ग र्नी हा मि दु ई त ना जा ई घो डा र्पा ई आ उ रा भ नि भि म से न
का व न सु निः लो मे च व र्ण जो द विं ति ग र्द द हे मा हा वा हो भि म से न आ ज हा
मि त स्ता वि र त वा ई को ना रि द्वा द दे म जा द्रु हे त व स भ नि रु क म रु द्र म
त व र्णी न हे नु भ या जा व सः आ ज ते स पु व अ व न रा जा ला ई ति ति ते र्को घो डा
र्या उ न्या भा रा मे रो भ योः त वा ई दु ई त ना ले हे नु हो ला हे भि म लो घो डा
क स्तो ग रि प कु ला भ न्याः अ स्तो ग रु उ ले ना ग ला ई प नो न द नः त स्तो ग रि आ

रा. म.

६

जतेसुवश्रावनराशाकोघोडापत्रनेभारामेरोभये॥हेवाजेभिमसेनभनितो
मेघवर्णकावचनसुनि॥भिमसेनप्राज्ञागनूँ॥हेवावुवेसभनिसुप्राज्ञतला
इपनिलेडाउलासेरोवावुमाहाविरघटोदेलेहामीपाचभाईलाईवडोज्ञान
दियाकोधियो॥हेतकावनमापतचर्चाउछालोलागदा॥तेसुविचमाहामिपा
वेभाईपयोरोसवसुमातेरोवावुघटोदरसगेधियो॥तेसरोहामिपासेभा
ईलाईकाकासरिरमावोकिताहावाटउडाईदोश्रापर्वतमापुन्याईवचाईदि
योहेवावुमेघवर्ण॥भनिभिमसेनकोवाकेसुनि॥मेघवर्णकेरिभंतालाग्यो॥
हेमाहावाहो॥ओईमेरावावुघटोदरलेहजुहूँकोकेकासगन्यादन्॥हामिपा
वेभाईलाईवोकिउडाईलाग्यारेभनिप्राज्ञाऊँ॥सोकापरकमहो॥ससहजा
रहान्तिकोवराभयाकोप्राणीसेगन्याकोरोहिहो॥सोनमलाईप्राज्ञाहवस॥हा
मोहसतनापुरसहरेवोकेरउडाईदेभनिकुमहवस॥मेलेसेलेवोकाकोसाम
र्थदभनिमेघवर्णकोवचनसुनि॥भिमसेनप्राज्ञाऊँ॥हेवावुतेरोपरकमध
नेहोजस्तोमुखलेवोल्हदन्॥तसोगर्जाकोरोरोसामर्थदभन्याहेवावुतहामि
मिसिधर्मराजकोरागोसिद्धगनुवईदभनिभिमसेनकोप्राज्ञाभयो॥प्रवसता

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ पट्टिका कुरु यत्किं हे ॥ अवतारज्ञातुरिष्टिर पट्टिका कुरु सुमुहवत्सः हे माहात्म्यं ज्ञेयं
 ७ ज्ञेयं भगवति वे संपाद्य न मुनि केरि प्राज्ञाग नूतं हः हे ज्ञेयं ज्ञेयं यत्किं भगवा पट्टिः भग
 वा नूतना स मुनि प्राज्ञाग नूतं हः ॥ हे धर्मराज मे लोभ आकुरु जो ह संपूर्ण क ह्या जो जो
 ज्ञात पट्टि प्रा ५ ह ५ स वष मा म लाई समी वक्तु हो ला ॥ म लाई विदा वक्तु ज्ञा व स
 भगि न्या स देव का व व न मुनिः धर्मराज ले पति ह व स भगिः प्रा कान गि व मार ह्या का
 भि म से न लाई व व के तु लाई डा कि कुरु म भयोः हे भगि न से न व व के तु ज्ञा ५ भ ग वा
 नू वे द वा स लाई व र स म पु न्या ई प्रा ५ भ नि कुरु म भयो र ह व स भ नि भ ग वा नू वा
 स पति प्रा सि की द दि वि दा मे ज्ञा नु भ योः भगि म से न व व के तु पति प र स म पु न्या
 ई प्रा ई रा ज्ञा गुरि र लाई सु ना ५ नु भ यो र प्रा गुरि र पति न्या स मुनि पाल नु
 भ यो पट्टि र सारे दिक् मानि र ह नु भ योः ५ निधि पार को ना ना धर्म सा ह्या पना
 दि क हि भु लाई रा मु कं योः वे द वा स ग प्रा पट्टि र ज्ञा सारे दिक् मानि र ह नु भ योः
 वा हा पट्टि र रा त्रि काल पति प न्यो व व के तु पति प्रा क्रा घ र मा ग या मे व र रा प
 नि प्रा क्रा घ र मा ग या ता हा रा ज्ञा गुरि र पति प्रा क्रा खो पि मा पा लु भ यो रः म
 न मा सु री प यो र रा ज्ञा लाई नि द्र म भ न र प्रा क्रा भा ई ह ह दो पति स मे त ता हा प्रा ई
 न मा भ यो भ नि वे संपा द्य न मुनि ले रा ज्ञा ज्ञेय स लाई सु ना ५ नु भ योः ॥ ॥ इति श्री

१

वे ~~संजा मुनी~~ वा च ॥ हे माहा रा जु डा न्ने सु यः ता हा पा धि रा डा गु रि छि र
जो छ न् प्र सि वि ला प ग रि सा रे ह न ला ग दा भ याः हे भा ई हो अ व क सो
ग न्ना हो या स दे व ले भ न्ना स वे कु रा अा डा ग रि डा नु भ योः हा मो
भ न्ना ग म पु म्मा भ य न प चा डे र न ग न्ना हो भ नि दु वे अा चा म्मा अा सु पू
रा ग रि दु वे हा रा जो रि हे गो विं द हा र का वा सि ह नु वि ना मे रो अा को
अा र अा र को हि दे न न भ नि अा सु रि ग रा ला ग याः हे प्र भो हे मा थ व हे
के स व हे भ क्त व र स ला य स गो न र पि ह स्था वा र ग न्ना ह नु रे ह नु
ऊ नु छ हे हा र का ना च मे रा ग रि प रि ह नु वि ना अा को को हि दे न न
हे गो विं द य स अा प रा नि वा र ना ग न्ना म ला ई अा को को हि दे न न
हे प्र भो वा सु दे वः सो सं पू र्ण वि स्व सं सार मा या प्र भ या का हा वि स्व
भ र म ला ई सो गो न ह स्था रा पि ता प नि वा र ना ग न्ना ह नु वि ना को हि
दे न न हे भ क्त हि रा का रि सो सं पू र्ण अै सो रै ह नु रे को क्रि पा ले होः मा हा
भा र रा मा ह नु वि ना अा को सा हा को धि योः हे दि ना ना थ अा व मे रो ई
छा पु र्ण ग न्ना मे रा ग रि अा को को हि दे न हे ना थ भ नि रा डा गु रि

डौ भां ८ खिरडो धन सा खाऊ डंडव रग दी भ या र ते हि व सु मा प्रंत ज्यो भि भग
 वान् प नि डुरि खिर को प्र सु ति सु निः ह स्मा ति को से ज्यो धा डि तु हं
 ते ह स्मा ना पुर र जै का द वी र का ठा का मा आ ई पु गु भ यो र हा र मा
 व स्मा को हा रे ला ई आ दा ऊ धः हे हा रे म आ ई पु गु भ भ नि ख व र पु न्ना ई दे
 भ नि भ ग वा न् को ऊ कु म्भ या को सु नि र यो हा रे डो धः सा खा ऊ डंडव र
 गरि विं ति ग र्द धः हे प्र भो ह गु लो ई हा डि पु न्ना उ नु प र्द न स र स र्वा लु
 भ या डा व रः रा डा डुरि खिर लो प्र धि र ने म ला ई आ दा भ या को धः हे
 हा रे डो न वे ला मा भ ग वा न् को स वा रि भ सो भ न्मा न रो कु तु र हौ धा उ नु
 भ न्मा ऊ कु म्भ ध हे प्र भो पा लु ह व स भ नि हा रे को व य न सु नि भ ग वा न् के
 रि आ दा ऊ धः संपूर्ण रा डो नि ति डा न्मा का ऊ ना लो रा डा हा र मा डा दा न
 सा धी डा न न ऊ ना लो भं मु ऊ धः हे हा रे डा डा स क प ल भ नि आ भ नि ऊ कु
 म्भ यो रः हा रे प नि ह व स भ नि धा डै डा ई रा डा ला ई सा खां ग डंडव रग
 रि वी ति ग र्द भ यो हे ध र्म रा डा डा स भ ग वा न् ला ई ह गु लो पार्थ ना ग
 र्द ऊ धः उ हि स क स हा र मा य डा ध न् वा डै पा लु ह व स भ नि हा रे का
 व य न सु नि ध र्म रा डा वा डै सिं धा स न वा ट व लि भि न स न हा ई लिः

चाउं हारमाः प्राई ७ मुभयोः अर्जुनज हकुल सह देवः क्रो पति पति
प्राई ७ गदाभयाः इनरु लोई देखि पेलें भगवान् श्री कृष्ण लेंः ७ ७ का छोरा प्रा ७
भद्रा जेठा कृष्ण लें लोक का वेवहार मादा जुला ई ठोक दिनु वन्यो कृष्ण लें राजा नुरि
शिरलाई साछांग उं उवत्त गदाभयाः हेरमा हार जे नमो जयः जे नम भगवान् ला
ई ब्रह्मासन कादि ईंद्र सी बवरु नदरा ही कपालादि त्रैलोक्य का देवता प्रा निलोक
हर लें जस्का चरन कमल मासिर दिछनः ७ स्ता प्रभु लें राजा लाई सिर दि दाभयाः
किताभन्याः मनु खेदे हथान्या को कृष्ण लें दा जुला ई सिर दिनु भयोः हे मा हार जे नमो
जयः साहाय्यिः भिम सेन वनि जेठा कृष्ण लेंः ७ क माल गनु भयोः अर्जुन न
हकुल सह देव ई निरुका कृष्ण लें भगवान् लाई साछांग उं उवत्त गदाभयाः
क्रो पति लें पति भगवान् ला साछांग उं उवत्त गदि भईनः हे मा हार जे नमो जयः
सतिभया वदिः पाछे भाई ले भगवान् कृष्ण लाई सवारि चलाईः आक्रा वैठ
क माले जा दाभयाः र बा दार्थ हतार्थ आचमनादि गरि सिंघासन मा विरा
जमान गरयाः हे जे नमो जयः सतिभया वदिः श्री कृष्ण प्राज्ञा गर्नु कृष्णः हे मा हा

मे भा
८

० जे प्राज्ञ ह जुलै मला के न सो प्रथम रात्रि वी से स म्नी वक्त नु भयो मे ले ज्ञा गर्न व न्यो
प्राज्ञा ह व स भनि भ गवान क लको प्राज्ञा भ पाको सुनि सता नुरि खि र दुर्वे हा त जो
रि विंति गर्न रुद्रः हे भ ग व न धने भा गो हा मोः हा मि व जो प्रा स र्जे भ यो जे ले यो
र वि वि षे ह जुली ई स र म्यो योः जे ले तु रु ते प्रा क् जों हा प्रा ई ७ पा को दे सु व जो
प्रा स र्जे ला ग्यो भ नि ध र्म रा त ले भ न्या को सु नि ता हा द्रो प ति बो लु ला गिनः हे मा हा
रा त त पा ई ह रु पा से भा ई त व रा मु र्ख र ह्या दौ ई न्ना ई अ रु वि ह्या का र ह्या न दौ हे
र म ला ई दु सा स ने के स मा प क्रि र ज सो ला भ या कि प्र क व स्र धा र ना गरि र ह्या कि
ला ई मे रो ई ज त लि न ला ई नि र्व स्र ग रा उ ना ला ई व स्र सि ब्रु ला ग्यो र त व मे ले ई ने भ
ग वान को सु भ ना ग न्याः हे हा र का वा सि मे रो सा हा को हि दे न न हे प्र भोः मे रो हा ज्ञा
रा श्या दो श्रो को हि दे न हे भ ग व न भ नि मे ल स म्नी ना ग र्ही म ला ई ल ज्ञा रा श्या को
हो वि ह्या को दौ ति मि ह रु पा से मे रा स्वा मि रु ई ने धि यो के हि ता ग त ति मि ह रु
को व ल्यो योः के रि हा त मा ध नु र्वा न लि क र्ने ले लो को को दौ वि र ह रु सं ग्रा म गर्न
स क्क दौ भ न्या लो प्रा व भं नि भं द्रा ति मि ह रु को वो ला को ता ग त भ यो यो ते स व
ष त मा मे रो सा हा को धि यो ई ने हो ई न नः के रि हा मि ह रु वा र व र्व व न वा स मा

रा-म
८

सा

गुर्जीधनलेपठाईयाका दुर्वीले आ व गजी जो ई छा गरि दस हजार सिखे लिहामि हर
लेभात वाई सक्या पदि प्राई भो जन मा गदाः भयाः सा हात वाई ले पनि हवस्
भनिभनुभयोः दुर्वीसा पनि प्रखान गरि प्राउछो भनिजादा भयाः तव हा मि हर
साई का हा सम्म को सक स्वयो ध्येः उस्वेला मात वाई ले ईने को सुभना गदीः
प्राई गुगि सुस्तो प्राज्ञा भयो यो हे मा हा राज के भंनु ऊं द्र प्राज्ञा हवस्मद्दाः तवा
ई ले विंशि गनु भयोः हे प्रभो हा प्रो काल पुग्योः दुर्वीसा ले दस हजार सिखे लिभो
प्ररथोक जन मा ग्रा प्रायाः प्रखान गरि प्राउछो भनि ग या का दन हे प्रभो प्रवहा प्रो ना सऊं न
प्राहो हे प्रभो भनि त वाई ले भंदाः या हा वाट ऊं कु म के हि पनि भयनः हे मा हा राज
भो जन वाई सक्यो भंदाः वाई सक्यो भनि त वाई ले भंदा के रि प्राज्ञा भयो मे ते भा
ग के हि दे न त भंदा के हि पनि दे न भनि भंदाः के रि प्राज्ञा भयो हे मा हा राज के हि
वाकि होला हे र त भनि या हा वाट प्राज्ञा ऊं द्र लो त भनि हे दी मा त सा नो चाकु
को उल्लोर हे द र प्रभो यहि मा त र हे द भंदाः हो मा राज मे ते भा ग ते हो उ स्या उ २ म
वा द्रु भनि वाई वक्तनु भयो र हो मा हा राज न प्रधा या भनि सक पल उ का नू
भयो र पति भया पदि प्रखान ग रि भो जन मा त्रा उला भया दुर्वी सादि

जे. भा.

१०

दस हजार अष्टविंशति हस्तार्कः सप्तकस्मात् वेदछात्रः काशावात्रा भे भागाभागा
रिजादाभयाः वाहापद्धि लोमाहातयस्त्रि होईन केति श्री कामभनि विद्वमे
पालुभयोथोईने होईन नृतवाई हस्तवडा मुर्धरह्यादो ईनाई अह चिह्नाका
रह्यानेदो भनिदो पत्तिका वचरा सुनि भगवान् कृष्णराजा गुरुरिष्टि तदिवायेभा
ई हा सुभयोः वे सवायन आशागर्नु ऊ ऊः हे माहा ए ननये न प पत्तिकुलभे स
कावद्धि भगवान् कृष्ण आशा ऊ ऊः हे ए ननः लोके आशागर्नु ऊ ऊः तवाई पतिम
लिन ऊ ऊ ऊ ऊः के कार्जे गनी लाई आदु नुभयोः सो आशागर्भनिकृष्णको ऊ ऊ म
सुनिः चर्म एत दुवे हास जोरि विंतिगर्द दनः हे प्रभो हनुको दयाभया प्रसो मे थ
गनी जोई द्या ऊ ऊ ऊ ऊ ऊ ऊः हनुर्विनायो कार्जे सिद्ध पतिऊनः कर्ती आ फे
ऊ ऊ ऊ ऊ हनुर्विना अह को केहि प ग्या होईनः कास देव आ ई प्रस मे थ नगे गरर
शि श्री गो ब्रह्मना ऊ भनि ग्याः हे प्रभो संपूर्ण कार्जे मा हनुर्त्त मे रोई द्या पूर्ण ग
न्या को प्रव यस्या पति पूर्ण गर ईव कस्या जाव स हनुर्विना कसे को ता गत्त व
ल न्या होईन हे प्रभो भनि राजा गुरुरिष्टि रको विंति सुनि भगवान् कृष्ण भिम
सेनतिरहेरि हासिक न आशागर्नु ऊ ऊः भगवान् लाई भिम सेन सित ठटा ग
नु वन्या ऊ नालो प्रसो आशा ऊ ऊः हे ए नन ननये न प भनि जे स नुनि मुनि

रा. म.
१०

प्राज्ञागर्ददन् हे माहा राजा हा पदिक हाको यस्तो प्राज्ञा रुद्रः हे माहा
राज्ञा नुरिष्टिरः शिमिले कस्का मत्तलो द्वे अस्व मेधगर्न प्राटा का द्योः उसे
सहजे रुद्रः यस्तो सजिलो रुने भया कश्चो गर्नेष्टि सनः यो कस्को कटिक
होः सके यहि भिमसे नको का म हो ला नि कटि द्यो उकोः हे राजा नुरिष्टि
भाई का मदत माला ग्यो भन्मा ना स हो ला धो सा पनि सा उलाः उहि सा
चि यो भिमसे नको के बुधि द्यो के परक म द्यः पेट दुलो भयाकोः सधे सा
नुपन्मीः खानु पनि चो रे हो रेः धे रे खानु पन्माः राजो को लादि भरा मान हो
रो स्को के बुधि यो यो रः अस्तो मेधगर्न खो द्वे यस्तो मुखः यो भिमसे नक
स्तो शिमिला ईथा हा द्यः राजो को खानाको घुगुरः मुख पनि दुलोः पेट
पनि दुलो भयाको अरि धे रे खानु पन्मीः दुई थार मुरिको रा प्रासे न
ला उनेः यस्तो सन् बुधाः वहि माधि द्यो टाको संभयाकोः रा दे स्त्री रा
स्वास्ति भयाकोः रा स दे सत द्यो रो भयाकोः यस्तो जा वा का बुधि
रो जगे गरी खो द्वे यस्तो मुखः सरिर मात्र दुलो भयाकोः गरि पको
सो भाव भयाकोः अनाय ग गो गा वे लाः भयाकोः प्रा कर्ता लाई मारि हा

जे. भा. ११ रा सु हा उ खे ल ने हि उ म्वा रा छे र. व क्ता सु र. स र्वा रा छे र मा न्मा न्मि म
रा सु पे र र्वा दु भ नि ठाने को हो ला. शि क्ता वि र को के ला व न्मा के छे न. हे
रा शि श्वा भा रा मा प न्मा का रा जा हे ठान्मा को हो ला. स र् प धि मा
ह जा से मा हा व लि प डि र र्वा का छे न. शि श्वा भा ई स वे ते से र र्वा छे न.
हे र अ न्म न लो र अ न्मा का सु जे भ म्मा का स द्वा र्वा ई मा दु. मारि न भ न्मा अ
गि प्र वे स भै म र्वा न्म नि. प्वा श्च कि रि या हा लो र. क शि को क सा र.
पा न्मा मे लो अ ने क रे र खे र गरि मा न्मा स र्वा रा शि श्वा भा ई ह र छे न.
उ र्वा रा न्म यो भि म से न रा जो को उ व र्वा को आ नि. वी वा रा भ गिर
धि रा जा लोक नो दु स प्वा ई गं गा शि र्वा वा र वि ये मा खो सि दि यो स.
रवा उ व र्वा का फ टि क सु नि. शि मि अ सो ने ध ग रा अ न्मा हे रा
श न्मा भ ति भ ग वा न्क हा ले सारे गरि मि म से न ग र्वा ई द्वा ला भ यार. हे
श न्मा श यः शि क्ता हा का व च न सु नि. भि म तो धि या अ रि को ध म ई हा
रा मि धि. रा रा २ अ वा गरि पा सु रा खे च न ला ग्दा भ यार भ ग वा न्क हा
भ न्मा. हा सि अ व भि म से न जा ग्वा भ नि प्र व ला गि व क्त गु भ यो. हे.

माहाराज नमो नमः ताहा पद्धि केरि भगवान् ले मन मा विचार गनू भयो अवभि मसेन
रि सीयो पश्चा ईरुन् भंद दुभनि प्राप्ता हुहु हेच मरा न दे खो भिमसेन को ता क
त मास एता २ आ सागरि चारे ति रहे न ला ग्या को यस्तो मुख को रास द केरि क
स्तो भन्या सश्ले संग्राम गदी पनि प्रदि क भां भूगे मन्ट्या उ नुर घुस स्या उ नु वा
ऊ पुऊ पानू र ल दार्ध प दार्ध वा क यस्तो का म यस्तो मात्र ग द द यस्तो मुख पो हो
केरि हेर विराट राजा को सा लो भ सा को किच क ला ई मारि कस्तो सा स्ति दि यो विवा
र मो मा का ला ई पनि सुष पा य न र यके ड लो पारि भ कु भो पारि प्राप्ति प्रखिला ई
दे खा उ मा उस्तो प्रखिव स्से प मा को यो ल स्य ट हो केरि हेर चो कि किर्न प्रा पा कि
हि ड व्वा प्रा की कि कं मा दो रि ला ई क का ई वि गारि दि यो यस्तो उ नु को रा स पो हो
भन्या मा हा राज नुरि खिर यस्तो का बुद्धि मा ला गि व जे ति मि प्र सो मे धै गे ग ह ला र गोत्र
हत्मा छु टा उ ला भनि ना स कु र्मी सा का हो ला भनि भगवान् क ह ले भिमसेन ला ई
त वा त त वा भनि पु प ला ग मा हा राज यस्तो कुरे न गर ति मा का जे पु र्दे न भनि प्रा कु भ
गवान् पनि पु प ला गि व ह्नु भ यो हे मा हा राज नमो नमः ताहा पद्धि त भिमसेन जो हुन्
वहुत क्रोध भै मन मा भंद द न प्र हो यो क ह ले त म ला ई सारे पो भन्यो भनि प्रधि वा

दसरि दुबै हात जो रिभ न ला ग्याः प्रा कु भं हा व डा से ग वो ल दः अ त वा त त वा वो लु न रु ना ले.
 न प्र भे भं द द नः प्रा प्रा हा नु रि थि र ला ई हे रि भं न ला ग्याः हा मा हा रा ज ई कृ ह्म ले स भे
 भ न्याः प्रा प्रो प्रं ग को भु सु मो दे से न नः प्रा को को प्रं ग को वा हा ड दे सु द नः ई कृ ह्म प्र धि
 क न क च रा र ह्मा द नः भ नि भ ग वा न कृ ह्म ति र क कि दु बै हा त जो रि उ ई ठ दः उ हि सा जि ग
 रि भं द द नः हे कृ ह्म ती मि ले ज ति कृ ह्म ला ई भ न्योः उ ति कृ ह्म को उ त्तरा ति मि प नि सु न
 म प नि भं द द नः भि म से न जो न व डा वो लु मा च तुर भ या का बु धि मा न रु ना ले म स्ता व
 व न वो लु ला ग्याः हे कृ ह्म ति मि ग स्ता न क च रा त प र प्रि धि मा प्र कृ को ला ई प नि दे खि नः
 प्र धि क ल वा र र ह्मा द नः कि न भ न्या मे ले के ग न्या भ नि भ न्यो ला नि सु नः मे पे ले ठ लो पे द
 भ या को पे रे वा नु प न्या ल दि भ र भ न्यो र मो को हो ति मि हो कि म रुं मः ठ लो पे ट क स्को
 द पे रे वा नु प न्या को द धा हा द न क च रा जो त यो सा रा वो ध व ह्मा ल वा नु प न्या उ ति
 वा ई क न प नि न पु ग्याः मा हा प्र ल य मा यो रा सि जि व प्रा हा रा ग न्याः प स्तो रि मो पे दः
 प्रा ज म ला ई ठ लो पे द भ न्या न क च रा हा मि ला ई त दु ई चार मु रि को भा त र्म या प्र स स्त
 रुं दः ति मि ला ई त यो पे लो क वा ई क न प नि न पु ग्या ल दि भ र के रि मु ष ठ लो भ या
 को भ न्या हा मि ला ई ति मो ठ लो कि मे रो ठ लोः ज श्का मु ष मा सा त स मु द्र प्र व प र्व
 त वो रा सि जि व वो ध व ह्मा ल नि ह्मा य नो मु ष प्रा प्रो म ला ई ठ लो मु ष भ न्या र जे

५ भनदुन

कानकचरालवाट लदिभरामन्मा को होलदिभरः यत्रोरोधे लोक आई न प्रवा
उन्मा प्राकृ हा मिलाई लदिभरामन्माः ना खनन या के हु दोर रहे द न क च र को त
व ख सि ने दे नः यस्ता लाई के भ नुः के रि रि कु लो सरि र भ या भ या को त रेः क स्को
हो कु लो सरि र था हा दः न क च रः त्रि विक्र म जो तार रु दा क नो चि यो ति यो सरि र था
दः य क पा उ ले यो प धि हा यो दो आ पा उ ले अ का स ठा यो अ रु य क पा उ से वा
लि धि यो ते स वे ला मा रि आ हा त मु द्दा प्रा ग टा उ को प्रा था ना व मु व क नो चि यो था
हा दः प्रा न हा मिलाई कु लो सरि र भ न्मा न क च रः के रि सा ना जा त को सं ग न्मी रा दे सि
नि प्र सि ग न्मी भ न्दे प्रा कृ ति र त हे दे नो ते हा मि त रा दे स को सं ग न्मी रा दे से नि प्र सि
रा आ ति मि ता आ लु को सं ग ग न्मा प सु भ न्दः भं दा त र दे से जा ति हो निः हे र हा
मि ले त प्र रु स म्म त भ लु कि दे रि त ल्मा या का दे नो हो कि हो ई न शि मि रा नि ज म्मा
व ति जो हु न्था हा दः न क च रः के रि सा ना जा त को सं भ या जो भं द्यो हा मि ले त वा द
को सं ग न्मा का दे नो हो कि हो ई न रा म्म जो तार म्म वा द व दु लि लं का मा ग
या को हो कि त व स रा प्रा न हा मिलाई सा ना जा त को सं ग न्मी भ न्मा दो टो बु धि दो टो
सो भा व भ न्मा दो टो बु धि क स्को होः प सु नि द्मा हा ग न्मी प सु जो सं ग त ग न्मी क स्को
हो य दो टो बु धि दो टो सो भा व प्र न्मा प्रा जो लाई भ न्मा हा मि लाई अ न्मा प ग न्मी हा

तस्युदात्तकन्याभन्याः तिमिलेकस्वगन्धो वलिराजा लाई चाहा छः प्राकृ लाई सर्वस्वे सो
 मपनुः प्ररुडसे लाई वाधिरता वेता की नु यस्ता प्र न्या यः प्राकृ गनूः प्ररु प्रा की लाई
 प्र न्या य गन्या भ नु न क च राः हा तस्युदात्तकन्या भं द्योः केतिमिले रि के नोः नृ सिं वः प्र
 वता कीः प्रा द्रा भु डि कि न रि क्वा थोः प्रा कृ ड सो ग नूः प्ररु प्र की लाई भ न्दोः प्रा की कि
 दो रि वि गा न्या भं द्योः तिमिले वि द्रा व न का वी च मा क ति का दो रि वि गा न्योः स्वा
 स्मा दो रि ज ति यो टि वा कि रा य्या नोः वा कि भ पा कि यो टि ज सु धा न रु नः उस्ता प्रा कृः
 प्ररुः प्ररु लाई भं द्योः हा मिलाई उ व र्त्ता भं द्यो को हो उ व र्त्ता चाहा छः दि दि वे नि भां जि
 मा ई नु प्र कृ को ही न द्यो इ न्या प्रा कृ प्ररु हा मिलाई उ लो भं नुः ला जै न भ या काः प्ररि
 लं म प भं द्यो स नु मारि स्वा स्मि लाई दे वा उ न्या भं द्योः केतिमिले गरे नो वा रा हा ज्यो सा धा
 ह र न्या दे य लाई मारिः प्रा कृ प्ररि लाई दा हा मा रा थिल दि मि लाई दे वा या को हो का
 हो ई नः न क च राः प्रा ज हा मिलाई भं द्योः वि चार मो न्या को कि च क लाई इ लो पारि भ
 कु नू जो से र न्या भं द्योः तिमिले कं स लाई क सो ग न्योः वि चार म न्या का लाई वी सा
 रि त र ता वे ता की दे वि सा न्या को ई नः प्ररु हा मिलाई भं द्योः के रि जि व्वा वि र का के
 ला प न्या का दे न न भ द्योः क्वा ति मि प न्यो भं दे माः हा मि व र्त्ताः ती मि ता का ल जे म न
 का के ला व रि चे त्या का रु ना ले प्रा ज हा मिलाई प ति त सी उ द्योः क्वा हि उ व्वा चं का सुर

मान्यायेठान्दे भेद दे० वृजो हामि तू जो उतो उचि यो० हाक् का हाकि सं ग्राम गरि मा न्यो०
हेरति मिलेता० विचार हात सुटा वे रें मा पु सा रि या को० क वं च ला ई रा म जो रा मी हा
त का टि मा न्यो० ती मि सुरा० हामि ला धि भ यो० रा जो को ल मू प ट्ठ भं दे० ति मि ज्या रा म
प द्द हो ई नो० सो टि स्त्रि सिता का नि मिता० का का रो ई हि न्या हामि हो ई नो० हामि कै ले स
नु का सा म ने भा ग्यो का दे० दे खा उन सक दे० हेरति मिता० राजा न रा सं दु दे वि क सो
करि पात पाति भागि पर्व त मालु न्या यो० य स्या ला धि० आ ऊ० अरु हामि ला ई ला धि भ
न्या० ल व सारा॥ म ब्र लो वलि यो जो हि दे न भ नि च म स ग यो० रु न नै सी सो स सुरे
भालु रो व द्या यो यो चा हा द्द भ कि दे न भ नि भि म से न ले प नि सारे गरि भ ग
वा न्कू ला ला ई भं द्रा भ या० हे मा हा रा न न यो न य० या लो भि म से न को व च न सु
नि भ ग वा न्कू ल म प नि० व रु त् सु स भे० भि म से न ला ई अं क माल गरी० आ का ऊं द
हे भि म से न य न्ने २ ति सो वु डि स्या वा स० हे र मे ले अं क माला दि सा का प्र भा व ले ति मि
ले पु व अ व न रा जा ला ई जि ति घो डाला प्रा भ नि भ ग वा न्कू ल को आ का भ यो र
के रि भि म से न आ का ग द्द न० हे प्र भो० हा सो क्वा ता ग त् द्द० यो स वै प रा क म न
रु ह नु रें जो फि वा हो० रा सिं दु क न मा दी प नि ह नु रें का क्री वा ले मा न्यो० य न्ने

१४

भारवाग नौ तपनि हनु रे को प्री पा होः से ले वनि हनु रे का प्री पा धप्र भू भनि भी म
 से न यु प ला म्मा भयाः हे न नो न प ता हा वदि भ ग वा न कृ ल्म रजा गुरि खिर हे रि प्राज्ञा
 ग नू कृ द्यः हे रा न न अव कि न वि सा लो गरि व क्त नु ह द्यः राज्ञा पु व ना श्रय का सु
 गुर मा न्ना ना ला ई खटा ई व क्त नु ह व स भनिः भ ग वा न कृ ल्म को प्राज्ञा भ या को सुनिः रा
 जा गुरि खिरै वनिः भिम से न वृ ख के तुः मे व ध व री ला ई यो प्राज्ञा कृ द्यः हे वा वु हो
 अव वी लं व न गरः बा डे जा ई यो शाल्या उ न्मा का म ग र्भ मि राज्ञा को कृ कृ म्भ या को
 सुनिः भीम से न प्राज्ञा ग नू कृ द्यः हे मा हा वा होः त्यो घो डा न प्रा उ ल्मा भनि सं खे
 न मा नु हो लाः त्यो घो डा प्रा ई प्र या को हनु रे दे वि व क्त नु ह व स कि न भ नि प्रा
 दा हो ला त जौ न त्री भू व न का ना य न ला लेः प्र गा लो हा लि जा उ २ भिम से न घो
 डा लि प्रा प्रा भ नि कृ कृ म्भ या व दि म ला ई जा को ध न्दा द्यः सा कृ घ्वा र का
 ले प्रा यो भ न्मा प नि के ग री स कृ द्य नः भ न्माः हे मा हा राज्ञा त्यो घो डा भिम से न ले
 त्या प्रा को दे वु ह व सः हे मा हा वा होः हा मि जां दो भ नि भ नि राज्ञा ई सा यो ग
 उं ड व र्ग दा भ याः कृ ल्म ला ई व नि हे प्र भो हा मि जा न दो भ नि सा यो कृ उं ड व
 र्ग ग रिः अ र्त्त न्म वि ह र ला ई व नि उं ड व र्ग ग रि वि दा भैः कुं ति सं ग वि दा भ न्म

निजं तिका खोपि मा ज्ञानुभयोर सा छां ग डं उवरा ग रि वि दा मा मु भ यो
हे माता म घो डालिन ज्ञानु छु वि दा ह व स भं निः भी म से न का व च न सु नि कुं
ति मा ता प निः लो वा गु ज्ञा उ र यो डालि प्रा या भ निः आ सि र्वा द दिः आ ज्ञा
खाना भ नि यो टा कु लो ल कु वी दि गु भ यो र भि म से न ले प नि मा ता ले दि प्रा
को ल कु लि वि दा भे ति नै ज्ञ ना वि रः ता हा वा ट प्र च्या न ग दा भ सा भ नि रा ज्ञा
ज्ञ नो ज्ञ य ला ई वै स पा य न मु नि ले सु ना उ दा भ या सो हि क था हा सु रा ले सो
न का दि मु नि ह रु ला ई क ह दा भ याः ॥ १ ॥ इति श्री ज्ञे मु नि भा र ते प्र सो मे ध
प्र व नि दु ति य था यः ॥ २ ॥ ज्ञे स न मु नो वा चः ॥ हे मा हा रा ज्ञ ज्ञ नो ज्ञ यः रा हा
प दि स्ति न ज्ञ ना वि र ह रु प निः ज्ञा दा र ति नू द नि न मा यु व श्र व न रा ज्ञा का मु
लु क मा पु ग दा भ या र सो रा ज्ञा का द र्वा र भं दा व र य क कु लो व गै रा र हे छु
क स्तो व गै रा भ या सो रु को स को के रो भ या को र हे छु ते स व गै रा मा को
सो भा को व र्ण न ग रि स कृ ना हि अ ने क रा ला उ र स्मा को ते स रा ला उ मा
रा खो ला खो क म रा का कु ल कु लि सो भा य मा न भ या को ला खो भ व रा गु ज्ञा
ज्ञ य मा न ग रि र स्मा का ला खो हं स हं सि नि खे लि र स्मा का स स्ता रा ला

३० भा उफो सोभा हेरि व मे चा भिन्न पस्मा क स्तो व मे चा रहे छ भन्माः ला खो ला
 १५ ख व शे उमिर स्माकाः क ट हर भ यो शा मु नो भ योः आ व भ योः उ व र भ यो
 प्र म्मा भ योः सुं त ला भ यो क म ला भ योः व ड ह र भ योः के र भ योः भो ग
 टे भ योः सं व न्न भ योः व स न्न भ योः प स्ता २ क शि व पान ग रीः ता हा क
 रा ह र प नि रा खो क लि र स्माकाः गु ला क भ योः व फा भ योः द म हा भ यो
 बु वा भ यो ॥ मा रा ति भ योः गु न के ल रि भ योः डा ई भ योः गु ई भ योः सु के
 ध रा ज भ योः सु र्जे मु षि भ यो प स्ता २ मा हा रा ज ज नो डा प ला खो ला व प्र लि
 सो भा प मा न भ या को प स्तो व मे चा दे वि भि म से न प नि उ दे क मा नु भ यो
 ता हा व दिः मा वि डा ई प र्व त मा र स्ता भ या रः ति न्ना ना वि र डो धि या ॥
 सं स रा ग र्द द न् भी से न आ दा ग र्द द न् हे वा बु हो क लो ग र्मा होः प्र से
 स रा स र ज्ञा उ र घो डा प क्रो भ न्माः ज्वा हो २ वि रा ना दे र मा आ पा का
 दो क स्तो छ २ वि से ष यो रा डा मा हा वि र छः द स अ धो नि रा प स
 का को डा द न् अव क लो ग र्दः भ नि भी म को वा के लु निः व स के तु भं न
 ला ग्याः हे पि ता के न सिं ता ग र्दु र्दः पो घो डा प क्रो ने म भ पा त वा ई

हर बु पला गिव छु हव स भानि वखे ते तु का वचन सुनि मे घवली जो छ विंश गदे छ
हो शि किन त वा इ हर कुरा क मात्रे वे र्थो ग नुं हं द्र घो डा प क ने म द दे दु नि की न ह त
परा उ नुं द्र लो प्रा ता ग नुं ह व स उं ले ले सर सर गे सा मा उ दु भ नि मे घ व र्णी का व च ला
सु नि भि म ले न प्रा ता ऊं द्र हे वा बु हो ले हो हो ई न यो दा त ह कि त् को सं ला हा ग ले वि रा
जा दे स मा प्रा या का दो यो दा अ क ल न ग रि उ से सर सर जा नुं द्र द दे न हे र वा बु हो
म अधि वा ट जो दु ति मि दु वे मे रा दा हि ना वा म व ह्यु र र द्वा ग दे ग नू म जो दु स
र स रे ले का स हर मा प स सं ग्रा म ग ले भ नि य ति सं म त् ग रि र ह्मा का धि या उ से वे ला
यो रा जा का स हर दे धि व जो भ भा रि को ज नि सू क दो भ यो हे मा हा रा ज न नो ज य सु नु
ह व स क स्तो को ज भ न्मा द स ह जा र हा ति का को ज नि स्था के रि द से ह जा र घो
डा का को ज नि स्था के रि द स ह जा र व डा र वि र ह रु का को ज नि क ल्पा के रि
वा र ह जा र त रु दे से २ नि सू क्पा हे मा हा रा ज ता हा यदि त जो हो स्था म क र्ण घो जो
नि सू क्पो से सू का यदि जो अधि क हि प्रा का को ज ज ति द न उ ती के यदि वा ट द न
रा ता जो स मे त् स वा रि भ या जो धि यो हे मा हा रा ज त ने म जो यो घो डा क स्तो र हे
दु भ न्मा अ ति रा भो भे सं पू र्ण अं ग मा नु हा रे ले छा के को र हे द्वा र वा उ मा र म्मा का कु
वा त गा या को दु ई ति र च म र कु न्मा या को सा त अं ग तो र त ने ले छा का जो म स्तो यो

डापनिमिसुखयोः हेरुतनः प्रतिभयाकोधियोः तेसैवेतामाभिमसेनआदागर्दधनः हेवा
 वुहोः जोवाप्तसेवमाकोधोडातदेसिप्रनः अरु २ घोडा मात्र देसिनरुधनभनिरत्नाकाव
 यत्तमाः लो ल्यामकर्ता घोडापनिसेकदोभयोः रत्नाकापानिघटमात्माउदारत्नाध
 नदिनकोयककेराः हेरुतनजन्मेतयप्रतिभयापद्धिः गयोलेसरकरघाटमापुण्याः वस्था
 पानिमाहादिकाकोजः घोडाकाकोजः लावालकरसवेसेलनलाग्याः तेतिभयाको
 धियोः हेरुतनः जवलोघोडा मेघवर्णलेदेखोयोः पक्रनभनितयारभयोः हातकावा
 रुलासायोः काधपनिकसिः ताकृतमासगर्गिलाग्योर ताहाभिमसेनआदागुहः हे
 वापुजेगर्गवोतददसः पत्रोकोजध पथि २ केहिसलाहागरिपक्रोलाभनकोसु
 नितो मेघवर्णजोध विंतिगर्दधः हेमाहावाहोमजोघुतोघोडापक्रनआठरा
 रुकुमहवसः तपाईलेपत्राउताकोजधनभनिआजाऊंः हेनेहवसः मलाईतेको
 जतयकधाकपनिपुग्देननभनिः ताहादेसिविजुलिरेउडितेकोजमापुग्दोभयोः हेमा
 हाउतः ताहापुग्दावित्रिकेतः आक्रादेसिमायागरिः सारदिनअध्याहवारिदियोः व
 डा २ पानिकाधारावर्सनलाग्या वडा २ पत्थरगीर्गिलाग्या वापुयत्रिकोचलोकि
 घुलोउडिसाराकोतकाआयामापरिअन्धकारवारिदियो ति कोजलाईवेहोत्तवा

रिदि होभयोः कस्तोचमत्कारगन्योभन्याः हे माहातजः दिने मावडा २ रादेसगिरा ला ग्या वडा २
सिंघगिरा ला ग्याः वडा २ पा हाड पत्रिगिरा ला ग्या विच २ गा प्रा फ जोध प्रज वन्या मे गरि
क राउन ला ग्यो यतिभया पदितः प्रा फ जोध घो डा हे रा ला ग्योः लो घो डा ला ईत चार ह
जार रा देस ह ह ले सो वर्ण का सि सि लो वा ध्या कोः आ आ मा बुधु लो प स ना ले आ धा वि श्री र
सा ध नः लो घो डा को सि क्रि भ न्या न घो डा काः यस्तो ग न्या को दे सि लो मे व वर्ण तो द प्र सि
क्रो ध मेः के रि प्र घो र व ता स ला ई दि यो र ति कौ ज त ति चि या संपूर्ण वा यु ले गरि उ डून ला
ग्या दु ई चार ज ना के वा कि चि या ता हा प्रा फ आ ई प्र घो र स व गरि क रा ई दि यो र सि नि
ह ह मु र्दी मेः हा त को सि क्रि बु स का ई भूमि मा गि दी भ प्रा ज व गि न्या को दे लो रु द लो घो डा
ला ई व क्रि प्र का से मा ग यो हे मा हा रा त ज न्ये ज य ता हा प दिः कौ ज हे ह हा हा कार गरि रा ता
का ह ज मी ग या र विं ति ग र्द द नः हे मा हा रा तः कौ ज तो द वे हा ल मे रहे दः घो डा भ न्या दे न
अ व क सो ग न्या हो भ नि विं ति ग न्या को सु नि रा ता यु व ना अ य मे द द नः हे लोक हो घो डा
क श्ले रा ग्यो त भं दः कौ ज विं ति ग र्द नः हे मा हा रा त हा मि ले त के हि प नि दे से नो यो रा
का लो मु लो प्र का स रि रा ग या को मा त्र दे से उः ता हा घो डा दे न न लो रा दे स हो न ता
दे व ता होः मा हा रा त हा मि के हि ज्ञा नै नो भ नि ति कौ ज का व च रा सु निः रा ता पु व अ व
न ले आ क्रा रा दे स चार ह ता र वि र ला ई डा कि रु क रु रु रुः हे वि र हो जा उ लो को र हे

मे. भा

१७

दृतेस्मा ई मारिहा श्री घोसि कर्किः प्रावभनिः राजा कोरु कु म्भ या को सुनिः ति वा रहजार
विरह रुले पतिः नाना सखात्र लि त्पो मे व वर्त्ता ला ई चा रैति रवा टवे रिवा न को वृष्टि गर्भ
ला ग्याः तव यस्तो ग न्या को देखोः तव तो घो डा ला ई प्रा क्रा का वि मा वे पि दु ई सु हा ले र दा
ई ना हा तले प्र हा र मारि नु कु गरिः दि ने ति वा रहजार विरहा ई मा नै ला ग्यो क सो गरि मा
न्यो भ न्याः क से ला ई गा ले मा न्यो क से ला ई ला तले मा न्योः क से ला ई त व र्वे पर्व र य सा ई
मा न्यो क से ला ई त प्रा कृ ले क रा उ मा मा न्यो प्र सा प्र का र ले दि ने मा वा रहजार विरहा ई मा
रित्यो मे व वर्त्त वृ य के तु भि म से न दे उ प्रा ई त्यो घो डा रु य मा वा धिः लो है हे नु ह व स भ निः
प्रा कृ जो द् के रि ते को त मा जा ई ला ग्योः हे मा हा रा तु न न्ये त यः ता हा प दि के रि ति वा कि भ
या का को त मे रा जा था ई विं ति ग दी भ या हे मा हा रा तु तित वा ई ले प हा या का विरह रु त ल्यो
घो डा ल ग्या ले दी ने मारि दि यो भ नि विं ति ग न्या को सु नि रा ता यु व ना म य को प गरि रु कु
म ग दी भ या हे विर होः लो द स ह जार को त जा ई ते स्मा ई मारि प्रा व भ नि के रि रु कु म दि
पा र ति द स ह जार सु र विर ह रुः ना ता प्र का र का स ख्रा त्र लिः हा ति घो डा र थ उ ट मे गुा ई
त्या दि मा व ठिः मे व वर्त्ता का स न्यु व मा प्रा उ दा भ याः ति को त प्रा या को देखिः मे व वर्त्ता प
नि प्र द्दी से भै प्र घो र व ता स पा नि मि रा उ न ला ग्योः प्र का सु द्दा कं प मा न ग रा ई क रा ई र
भ ये क र से स वृ ले गरि प्र का स मा पु सु ला ग्योः र ता हा दे व ता ह रु ले सु न्या र ता स बा मा

नभै राजा ईंद्र दे उयुगि विंतिग दी भया राजा ईंद्र भन्मा ते सव सत् माना च गा ना भै र ह्या
को रहे छ हे मा हा राजा ईंद्र का वात् ह नुर सस्ता मन्ना मा दोः वा हा को हो २ आ ई ई
द्रा स न सी व ला ग्यो प्र रथा हा दे न भनि देवता ह रु ले विंतिग न्या को सुनि राजा ईंद्र व
नित्रा समा न भैः चा ठे उ ठि देवता ह रु ला ई डा कि ल डा ई को त पारिग दी भयाः के रि राजा
ईंद्र आ का ग द नः हे देवता हो दु ई चार जा ना गे पे से वरुः को रहे छ के का म्या आ या को
रहे छ भ नि राजा ईंद्र को रु कु म सुनिः दु ई चार जा ना जा ई सो द्वा भ याः हे मा हा पुरु सती
मि को हो के का म्या आ ये ला सो भ नि कु रा गर भ नि देवता का वचन सुनिः त्यो मे घ मे
घ व री भं द छ हे वता हो म मे घ व र्ण भ न्या को रा दे स रुंः राजा गुरि थि र को अ ख मे घ ग डो
ग ता ला ईः सो राजा का घर त्या म क र्ण यो डालि न आ या को रुंः भ नि क ह्यो र देवता ह रु
प निः ते से भ न्न ग या र राजा ईंद्र प नि रु ने उ न्या सु के ग ते स ह्य मि ला ई द गा ग न्या हो
ई न के हि हो ई न भ न्या भो चु प ला ग भ नि आ का ग दी भ याः हे मा हा राजा न्ये ज स ता
हा प दि वृ ष के तु भं द छ न हे पि ता भी म से न हे नू ह व स ते न्ना को न छ न घ टो द र
प के द भ न्या आ का ह व स म तां दुः उ स्को पा लो पु ग्यो यो ग प क्रि स कोः अ व ने
रो प रा क म हे नू ह व स म ता दु भ नि वृ ष के तु प निः ह नु उ वा ई ता डो व ठा उ दी भ याः

मै. भा

१८

हे माहारजजन्मे जयति वृष के तुलै धना को टंकार सव गरि राजा युवश्रवन का को ज मा
धिजा ईला गदा रते स को ज मा आ प्रा वा नले गरि से पूर्ण से नाला ई दो प्राभ याः क सो ग
रिभन्या जलै सतह का वधान पवत मा वस्या मे वृष के तु का वा न नला ग्या को विरते स
को ज मा प क प नि दे न नः ती मा हा विर वृष के तुले क सो गरि मा न्या भन्याः हाति मा च
छा का छ नः हा मि ला ई वा न क छे हा न्यो भ नि य ता उ ता हे न पा या का दे न नः वा हा त
सि र्ध सि स क्योः घो डा मा च छा का छ नः वा न उ ठा उ न पा या का दे न नः वा हा त सि र्ध सि
स क्योः रथ मा व स्या का छ नः य ता कु ति हे न पा या का दे न नः सि र्ध सि स क्योः य। लै गरि
रि वृष के तुले द स ह जार सुर विर ह ह मा रि. धो सो वा दी भ याः हे मा हा त ज जन्मे जय ति
प्रा वि र्धे ध नु की न लि या का छ नः को ज मा प सि र स्या छ नः हा रि घो डा र धि पा उ प्या दा से
पूर्व को ज ला ई क स र पा रि मा दी भ याः र चा रै दि सा हे दी त ज व को हि दे से न नः वा च ध नु
लि या का छ नः को ज स कि ग या प के य मा भै र ह दा भ याः त व हे मा हा रा ज जन्मे जय यति भ
या प दिः दु ई चा र्ज ना वा कि भ या का सी वा ई ह हः रा जा का ह र्ज मी जा ई विं ति ग दी भ
याः हे मा हा रा ज अ व क सो ग मी होः को ज त से पूर्ण म न्या भ नी से पूर्ण वि स्तार क ह दो
भ योः हे रा ज सु उ टा वा ल से अ व स्या छ हा त मा ध नु की न लि या को छः वा न हा न्या को
प नि धा हा दे नः के ग द व रा व र को ज का सि र मा त्र गि र्द छ नः आ को उ लै द भ का स

१८

अकासमाधुमिरहन् छ आर्कोवशेनुवान छ उत्तमलेमै वसितमासाहेरिरहे छ सि
वासासततेस्सा छ न रत्नतमोनुवान कसो हो हो सा मा हा रा त तिन न ना वा हे
क वा जे ना दे न न हे रा ज न जो ककु म ग दी क छ भनिसि पाई का व र न सु नि रा ज
पु व आ व सो छ न घटि भ स मा मन मा सो व ग दी भ या प्र हो यो क्यो आ स जे
कु रा सु नि यो क्यो हो य हा मो क्यो ल पो आ यो कि यो टा वाल बले यो क्यो
मार्ग अ सं भ व मे रा से ना मार्ग त ई द्रा दि द स दि क वाल को व नि सा म र्थ दे
न भ या भ या यो को हो मे रा व ल द्रा मा ला ई को ही दे व ता ह र आ या जा वे
हु न कि व र न कु वे र ई द्र प्र मि पो हु न कि भ नि मन मा अ ने क र्क ना
गरि भं स छ न हे लो क हो अव ति मि ध्य न्दा न मा न मे लो क मे ग र्क ना ग्वा
क सो ज मे भ त्मा आ ज मे रा को ध र पि प्र मि मा ई ति न्दा ना र पि स ह जो
छ हो म र द्रु हे र भ नि के रि य सो ककु म ग दी भ या हे लो क हो लो लो ज
उ त ह र मा आ लि पि टि दे उ अ सि व र्ष दे खि त ल का बा ह व र्ष दे खि उ जो
का म र्द ना मा जो घ र व श्वा उ श्वा ई प्रा ना शि उ उ ग र ला लो चा डे पौ
जा हि ज ई हा ल म व नि आ उ दु म्भ मा य सो ककु म ग दी भ या य सो

१६ **मे भा** राजा वाट रुकु मभ या को सुनि लोक हल पति गई ज्वालि पिटिः रा रा फे
 डा सा मे ल भै राजा को पति लवा रि रु दो भ योः क सो गरि आ प्रा म न्मा को
 हि भ न्मा हा ति मा को हि भ न्मा यो डा मा को हि भ न्मा रथ माः को टा न को
 टि हा ति यो डा रथ द स भै दो मि को डा सा मे ल भै ल स्का र व ह दो भ यो र
 डा हा व ब के तु प्य गु वी न लि स डा धि या ता हि पु ति ला रा फे डा ले द स
 दि ला वा ट व ब के तु ला ई दो दा भ याः व ब के तु पति ती के डा आ या को
 देखि बा रि रे न मा नि स डा भै रह दा भ या ता हा राजा पु व श्र व न आ ई पु म्भ
 ग्दा भ याः रहे द न त न भ ग्दे त यो टा स डा भै र स्का को यो टा अ का स मा
 पु मि र स्का को यो टा जो द्ध यो डा वा धि स डा भै र स्का को देखिः राजा जो
 द्ध न ता गु फ् मा दा भ या अ हो यो क स्तो वाल ब रहे द्धः म ज स्तो राजा
 प त्तो के डा लि आ उ दा प ति या दे प ति ग दैनः यो रा व जो वि र को द्ध प्पा
 रे म ला रा वी ई ज रा रा वा दे न भ नि स बा मा नि डा ई ला ग्दा भ या र द
 से दि ला वा ट वान का धा रा दो दा भ या व ब के तु पति चारे ति र वि
 गु लि पु म्मा रे पु मि र स्का द्ध न ता रा व र वान का धा रा द्ध दू ता भ याः
 आ फ् प ति वा न व स उ न ला ग्दा भ या क सो ग र्न हा प्रा म न्मा व रा व र वा

चि

नका नका धारा का दू ते ग र्द न वर वर विर ह ल का सि र गी रें जो दू न गि रें जो दू न वर वर
को न क न ल ग रें जो दू हा सि यो डा र धि का सं पूर् न का सि र गी रें हा नु दू हा स सा का र
न भू मि मा प्र मा न हुं हो भ यो य का वृ ष के तु ले गरि सा र ल स क र को सा क गरि मे हा
न वा दी भ या हेत न यो य सो गरि वाल न स वृ ष के तु ले को न को ना स वा या को देखि रा
जा पु व अ व न प नि अ ति क्रो ध भे ध नु र्वा न लि अ पि स दी भ या स दी का सा ले द स वा
न ही कि मा हा वे ग ले प्र हा र ग दी भ या तो वा न आ या को देखि वृ ष के तु ले हा सि र
क न प्र क वा न रि कि प्र हा र ग दी भ या र तो वा न द स क न दु क र वा रि पृ थ्वी मा म
सा उ दा भ या के रि आ र्जो प्र क वा न वा न रि वृ ष के तु ले प्र हा र गरि राजा जो हा
त को ध नु दु ई दु क र वा रि स सा या र त जाले आ र्जो च नु लि वा के रि का टि दि या के रि
लि या के रि का टि दि या स सो ग दी र राजा को अ ठाई र व हा ध नु का टि दी या र
राजा तो वा न हा न्ना को अव स रे पा प न र ले हि दि द्र वा ई ति न वा न राजा का द्वा ति
मा प्र हा र ग दी भ या र तो वा न राजा का द्वा ति मा भि यो र मा हा वे ग आ वा उ दा
भ या वृ ठा रा ता व डाल ग कि धे रें सं ग्रा म सा या का हु ना ले दा हा कि रि तो वा न को
वे धा सहि राजा प नि स र स र वृ ष के तु भ या का ठा उ मा ग ई भं दा भ या हे वा वृ स्या वा र

जे. भा. २० तपुवरहिदसः वावुत को होः कस्को दोरो होः कस्को नाति होः सः ते ते नाउक्या होः वावुत
धमो रहिदसः सा सो २ भनू भनिराता होः सो ध्या को सुनि व स के तु भं द द नः वडा रा मा आ
कुले मा व प न्नां हु ना ले उने सो ध्या पदि व स के तु पनि भं द द नः हे राजनः सुनु हवस
मजो दुः श्री सूर्जे को नाति हु मः कली को दोरो हु मः मे ते ना मः व स के तु के तु होः हे राजन
मे रा वावु जो द नः वडा दानि हु नः तिनि वरावर को दानि यस्तु धि मा दो श्री राजा भ या
न नः उस्ता को दोरो हु मः त्यागि कस्ता हु न भन्या ते ते सिर दे भन्या पनितु सं ते दिन
सक्यो उस्ता दाता को दोरो हु मः तर हे मा हा राजन दाता पनि हु न त्यागि पनि हु नः पा
पि पनि हु न भनिसु ना उ दौ भन्योः पापि मा पनि प्रति पापि हु न के पाप ग न्या ते रा वा
वु ले भन्या प्राप्ति को हा रिला ई निर्वक स्र गने सो न्या यस्ता हु न यस्तो अर्थ ले पा
पि भन्या को होः हे मा हा राजन तिजस्ता प रा क्र मि प स द धि मा दु ल्भ द नः उने मे
रा वावु हु नः हे मा हा राजन भनि व स के तु ले भन्या को सुनि राजा पु व श्र व न प्राप्ता
गई द नः हे वावु त वाल स म बु ठो सं ग्रा म ग नी ला ई प्रसि जिलो भयो ते ले ति
त्या पनि म ला ई गाले द सस्ता वाल सलो ~~सस्ता~~ राजा ला ई जित्यो भने द
नः मे ले जित्या पनि यस्तो वाल स ला ई जित्यो भन्या द न भन्या २ वै सिर वा द मला

ईगामेद भन्ना ते पति सं ग्राम मा स डा न या पदिल इने पद दन्ना हे वा
ल स डा हो भनि रा डा को वचन सुनि वृष के तु भन्द दन् हे रा डा न्ति मि ले
म ला ई वारा स भ न्ने रा का भ न्ने तर म वारा स भ या पति मे रा पक म
ला इति नो पक म ले भे टा उ दे न ति नी ला इत मे ले दे स्नात से ते कु ल्या
को भ या पति सि ति मा कु ल्या का र ह्या दो सी नो व क त ले पु दे न भ
नि वृष के तु का वचन सुनि रा डा पु व श्री व न पति न्ना कु ला ई हे ला गरि
को स्मा को सुनि को ध भे द स वा न ति का क स्मा वा न भ न्ना मा नु भ्रा गा
का बो ला न स्ता स स्ता वा न रि कि व डा जो र्व ग ध ना को ता दो का न सं म
खे वि दो र्दा भ या स स्ता गरि द स वा न न्ना या को दे वि वृष के तु ले
पति सा रा वा न रि कि पक वा न ले रा डा का द स वा न का ह्या पक वा न
ले धो डा का ट्या पक वा न ले रा डा को द न का ट्या या र वा न ले चार दो
डा ला ई म र्म प र्म गरि हा नि दि या र धो डा द न न भ या को रा डा को
र ध जो ~~द~~ उ डा यो वी स ला न्ना का वा न भि न्ना ले वे हो स भ या

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥
२१
का घोडा जो दूद सदि सा जला मला गयो ॥ ५ ॥ सो जा गला गयो रखा रचिले पनि व
जा जो रगरि अउर रवि राई लमा यो रर नभूमि मा खडा गरि दि सो रर जा
ले पनि दिवा अरु को प्रयोग गगना को ई दाम दाम सा र व न्ना सा को प्र
योग गगना सा र व के तुले पनि ई सा सा को प्रयोग गरि व न्ना सा को
निवारना गगना सा र जा मुव न्न वन अति को धमे ना गा सा को प्रयो
ग गगना व के तुले पनि गगना अरु द्वा र ना गा सा को दिन भि
न वा दाम सा के रिरा जा ले अति अति द्वा र ना व के तुले पनि वरु ना अ
रु द्वा र से पूर्ण अति निभा उ दाम सा र जा मुव न्न वन ले पनि मन मा
विचार गगना कि अव पस्व गरि भवन मे ले जो जो दो इ द द्वा सो ई ॥ पश्ये
सा म्मे गगना द्वा भन्ना अव पश्ये ई न निभा ई दो इ दिन भनि ना र वन
स स्र रि फि व के तुला ई भन्ना ला ग्या हे वा ला व अव ले ले जो सो प रा
म गगना पनि ले ले जिव रहे नु व वन को सु न ना गगना व ई द्वा गरि हा ल भ
नि र जा ले पनि सो वान गगना विधान गरि दो दाम सा हे मा हा र
जा जो ज स म्मे वान पनि क सो गरि प्रा यो भन्ना संपूर्ण प्रका स सुखा

[illegible]

करि ले मे सो नाति सोई भनि न भन्या मे ले कया उतरा दिऊ ला व डो वित्ता स वा यो
प भनि व स के तु भ या का ठा उ मा मे हे दी भ या र मुर्दा भ या को मा ब्र ठ ह रा या
र स्र व ज्मा भ या प नि भै ग यो भ नि भी म से न प नि व ड वे ग ले जा ई ला ग दा भ या क सो
गरि ग या भ न्या प्र ल य काल को वा पु ला ग या मे ति भि म से न का हा त गो डा का वा पु
ला गि व ड र वि र हा ति घो डा र व व र व र प्र का स मा उ डा उ न ला ग यो हे मा हा रा ज
क स्ता प्र का र ले ती हा धि घो डा र व स स न ला ग या भ न्या अ स्ते गरि पा क या का जा मु ना को
फ ल जौ ता त रह ले गि र्द द सो हित रह ले व ड व र म न डो हा त गो डा त ल ति र स सा ई
व रा व र गी दी भ या हे मा हा रा ज स ज न मे ज य ता हा प दि भि म से न प नि जा ई ला ग
र ७ री म न को ग दा हा लि या का द न य क ति र हा न्द द न २ ४ स य मा सो त
पी र्द द न प्रा की ति र हा त द द न ४ स य स य सो त पी र्द द न हे रा ज न य
स्ता प्र का र ले २ स य ४ स य ८ स य १२ स य २४ स य य के बो ट मा दे र को
ज का मा हा मा व स्था का धि या ती नै पु व श्र व न रा जा का पु त्र सु वा ऊ रा कु मार व नि
हा त मा ध गू की न लि स रा धि या ता हि भि म से न आ ई पु दा भ या य स्तो गरि

२३ जे भा ॥ आ पा का भि म से न ला ई दे सि ति सु वा रु रा न कु मार ले प नि ॥ यो भु मि मा द ॥ म र थ मा
 २३ ॥ अ जो गे भ यो भ नि आ पु ले प नि ॥ ग दा हा हा त मा लि का ल हा लि ता ई ला ग दा भ या ॥ आ
 ई प नि ला ग या ॥ ता ने का सा थ प क् सो ट् भि म से न का टा उ का मा ठो कि हा ला ॥ य स्तो च
 ला क ग रि हो क् पा को दे सि ॥ भि म से न व नि ॥ त्यो हा न्मा को हा त ॥ रि कु पा पा का थि य न
 त् ॥ भि म से न ले प नि चा उँ ठो क्ता भ या ॥ हे मा हा रा ज ज न्मे ज य ॥ ई दु वे को क बाल
 पु रि र क्ता का धा रा व ह न ला ग या ॥ सी दु वे मा हा वि र ॥ द स २ ह जार हा सि का व ल न
 पा का व डो भा रि ॥ सं ग्रा म ग दा भ या ॥ क स्तो भ न्मा ॥ ग दा हा ले म ग दे ॥ मा हा त ले हा
 ते ॥ मा सि र ले सि रे मा ॥ पा उ ले पा उ मा ॥ हा नि व डो हं द सं ग्रा म ग दा भ या ॥ ज स्तो प रा
 पु र्व मा वा लि को र सु ग व वा न र को सं ग्रा म भ या रे ॥ व डो व डो म हा हा नि को सं
 ग्रा म भ या रे ॥ सं ग्रा म ग दा भ या ॥ हे रा ज न ॥ यो रै वे र सं म प स्तो ग रि से ग्रा
 म ग दा ॥ ति भि म से न ला ई ॥ हो क च ल्यो र ॥ त्यो हा रा को ग दा भु मि मा रा खि द
 ग्दें ग पार ॥ त्यो सु वा रु रा न कु मार ला ई ॥ प क्ती पु मा ॥ ई अ का स म के का ॥ प दि
 प्रा के ले स मा ई ॥ भु मि मा व दारि द ल्हा भ या ॥ ति सु वा रु प नि चा उँ उ ठि भि म

भिमसे नलाई पक्रि पछादी भयार केरि भिमसे नले वछा न्याः केरि
रातकु मार्ले वछा न्या केरि भिमसे नले वछा न्याः १०। ८६ पल यस्ते गरि संग्राम
गन्या केरि छुटि पार वडावडा वुद्धो उखेलि प्रहार गर्नला गदा भया ते सो गदा
गदा वुद्धो पनि सकि पोर ताहा भिमसे नले यता उति हेदी केहि पायन नर हा
नियौ पालाई पक्रि सुठम समातिः दुमार्दि माहा वेग ले हानि पठाया हत्यो हा
नि आया को देखिः सुवा ऊरातकु मारले पनि लया ले हानि भिमसे नतिर पठाई
दिपाः भिमसे नले पनि केरि पंजाले हानि दिपारः उते पट्टि कर्काई दिपा के
रि दस प्राठ पल यस्ते गन्या उडुई जना ला केहि भयन निदानमात हात्रि वीच म
मन्योः हे माहा राज यस्ते संग्राम गन्या काधिया यक पल तः यस्ते संजोग वन्यो
कि दुवै को चोट यके पल वन्यो र दुवै जाना मुर्दा भै लो दूता भयाः ते सेव वत्सा
वुष के तु को बेखा भयो र हेदी त राजा पुवन्न वन यगु भै रत्ना काः मुर्दा सुलुका सा
ते यक वानर कि राजा लाई प्रहार गर्दा भया ते रवानले राजा छाति माला गि पा
र भै हा ल्यो त्यो वान का चोट ले राजा पनि रक्त दाउ र थवा टल इवरि पृथि मालो
दूता भयाः हे माहा राजः ताहा वधि वुष ते तु पनि चाउं जाई राजा लाई पदे उर लेह

जे. भा.
२४

मक नला गया: हे माहा राज उठ नुहव स विरको सो भाव ते स्तो होई न
हे माहा राज हनुर्ले यस्तो मुर्छे सा यवदि मे रा परात्र मको विवेक
कश्लोग ला रा मराम हे राज नचे त ग नू हव स हे क ह्य हनुर्को भक्ति
सा चो गरि मे से ग न्याको रहे छ म न्या य स प्रसवे से गरि राजा को मुर्छे
सा उ सुलो स हे गो विंद हनुर्को चरन क म ल मा सा चं ड उ वर द हे गो
विंद भनि वरा वर आ प्रा पदे रा ले ह म कि व रा गंगा जल ले सी सा बा ना ग
। न्या को सव: वृष के तुले हे गो विंद मे ते रा प स्या को कलति मिला ई दि
या भनि: त्यो सव: राजा ले सुन्द भ या र ह दू राजा को मुर्छे पाति सु लो
र स डार ह २ वृष के तु भं न दे उ व्या र हे छ न त: वृष के तु त उ हि आ प्र
भ या का ठा उ मा प दे उ रा लि व रा वर हा कि: हे गो विंद २ ई राजा को
मुर्छे सुलो स भनि आ प्र ला ई गंगा जल ले सिव ना गरी रसा को देखि
राजा: प्रव श्रव न वरु त प्र सन्न भै: वृष के तु ला ई प्र गालो हा लि: हे
वावु: का वा ल: अत्र २ प्र व उ प्रा त: म गुरु गरि न: सं ग्राम जो छ सं ग

रा. म
२४

भयोः हे वावुः शिभिः मला ईजिव दानदि योः अपकार माः अपकार ग न्यो
हे वावुः शिभिः वनि मे रा पूत्र भयोः हे वावुः प्रवति मी क वा भयोः मला ई भग
वान् कृष्णको दर्शन ग रा उदम मनि से पूर्न मे रा जा हा न परिपार लिजन
कृष्णको दर्शन ग र्न प्रवस्से जो दुः हे वावुः लो जा उ मि म से न ला ईः दु प्या
ई ल्या उ म पनि हो रा ला ई ल्या उ दुः प्रवसे ग्राम जो द सों गे भयोः हे वा
वु हे रधने र ति मी द पा से प्रा त भगवान् कृष्णको वर मा र वि द न्को द र्शन
पा पाः भनि ई दु ई ज ना को कुरा भ या को वे ला माः दुर्वे को मु र्छी सु लो र य ज
र ह र भनि दुर्वे ज ना उ ठि जा ई प र्ज ला ग दा चा उ च य के तुः पु गिः भं द द नः हे भिम
मा हा वा होः संग म के न ग र्नु क दः संग्राम जो द हा मी ज य भयोः राजा ले त वा
ई को द र्शन ग र्ना क न व र्ता ई द ग न्या का द नः वा लु ह व स भनिः व स के तु ले
भनि र ह्मा का वे रा माः राजा पु व ज व न पनि प्रा ईः प्रा प्रा पु त्र ला ईः प्रा दा ग र्द
द नः हे पूत्रः प्रवसे ग्राम न ग रः ई रा आ प्रा प्रा न दा ता भयोः हे वावुः ते रो वा
वु को मुखे हे र्न पा उ ने चि न सः आ डा ई ने क्रा की पा ले गरि म ला ईः प्र ने क
उ प चार गरि व चा पा के रि हे वावु हा मी भा गे भयोः भगवान् गो विं द
को द र्शन पा उ न प्रा हे उ हे वावु भनि प्रा प्रा पि ता का व च न सु निः सु वा ऊ
रा ज कृ मा र प नि पु व ला गि आ पाः भी म से न व नि पु व ला ग्याः र ता हा रा

जामेंद दन हेमि मसेन सं ग्राम मा तपाई हत को जित भयोः पालु हव स
 वष के तुले गरि मे रो प्रा न को र द्या ग न्याः अव त पाई को द पा भ पा म
 रा ई धर्म राज को भ ग पा न गो विंद को द से न ग रा उ व ह व स यो रा जे
 सं पूर्ण त पा ई को भ योः जो आ दा कुं से हा मि ग द दोः अव मे सह र म
 पालु हव स भ नि राजा को कु कु म भ या को सु नि भि म से न प नि आ दा ग नै कुं
 द हे रा ज व ठि पा होः रा पा ई ज हा सा हा पा या प दि हा मि प नि से तो स भ
 योः हे मा हा रा ज पा लु ह व स व स सं ला र मा कु ला को द से न वा हे कुं द रो
 प दार्थ को हि दे नः हा मा पा य मा ई चि यो ह गु र्व मे स द भा ई भ यो य स मा
 के हि सं दे ह दे न भ नि कु रा गरि र प्रा का व स र माः बंध व र्ण प नि मि रा व
 भ या को दे वि अ द्री से हा से गरि घो डा लि व धि मा रु दी भ यो र ति ने ज
 ना ज मा भ याः हे रा ज व ज न मे ज म प ति भ या प दि रा ज पा यु व न व न व नि
 आ को मंत्रि ला ई डा कि आ दा ग द द नः हे मंत्रि लो डा उ डा उ सा रा मे रा स ह
 र मा हा उ २ मा ग लि स का ग र दे व दे पा रा य स का ग र सा रा दु नि पा रो
 को ला क रा ई वा डा ना य गा नः व रा २ गु नि ह र गु नि ह र सं पु र्ण रा रा ग
 रि आ व नः मे रि रा नि प्र भा वा शि प नि द स ह डा र स हे सि ह र लि आ रा ति

लिकनतवारभैरुन॥ मेरासहराकाप्रस्त्रिपुरुषरुलेलावाअक्षेतालिभिमसेनकोपुजाग
रुन॥ भनिउदिदियार॥ मंत्रिलेपत्रिसंपूर्णराजाकोरुक्रमवमोजिमतयारगदाभयार॥ हेमा
राजतनयेनयःवाहापदिः राजालेहात्रिहिकाईभिमसेनराप्राप्पुयकैहातिमासवारभयावुष
केतुःमेघवर्नःसुवाऊईतिनजना॥ यकहातिमासवारभैई॥ दवीरमाप्रवेसगरया॥ कसोग
रिभन्याःसंपूर्णलोकलेपुजागराई॥ रात्रिप्रभृतिकेटिहहलेप्रारतिगार॥ नाचगानवाजाई
त्यादिसिंदुरजात्रागरिप्रवेसगन्या॥ हेमाहाराजःदवीरमागयापदिःवेसुरसिंघानरुन
जनालाईवसाई॥ पुजाआदिगारि॥ भोजनगरया॥ हाराजापनिहातजोरिविंतिगर्ददुनः॥ हेभि
मसेनतपाईको॥ दयाभया॥ मलाईधर्मराजः॥ गोविंदकोदर्सनकाउंगराउनु॥ वस्मजोदु
तपाईकोदासऊं॥ मेराराज्येभकीआद्वीः॥ मेराधनदौलतसंपूर्णराजागुरिखीरकोहोः
यसमाकेहिछेनप्रववाओपानुहवस्मभनिराजासुवश्रवकोआज्ञासुनिः॥ भिमसेनलेपनिआ
दागर्ददुनः॥ हेराजनः॥ वेसुराआज्ञाभया॥ पानुहवस्मभनिभिमसेनकोआज्ञाभयाको
सुनिः॥ राजापनिज्ञानाकनआज्ञागर्ददुनः॥ योटाब्राह्ममंत्रिरह्यादुनतीनेकाउपरपस्
ऊक्रमगदीभया॥ भनिराजाजनेनयलाईवेसपासनमुनिलेकहदाभया॥ सोहिकथा
सुतलेसोकादिहहलाईकहदाभयाः॥ इतिश्रीजेमुनिभारतेप्रसोध्यपर्वनिश्रितीयध्या
यः॥ ३॥ पुनिसमाप्तुनीवाचः॥ हेराजनः॥ जनेनयः॥ तेतिभयापदिः॥ राजाकोयस्तोऊक्रम

जे भा
२६

यो हे मंत्रिलोनाउ जेले जाई मेरा भरराजे माः चारवने छुति सतात का जाहान ववा प्रकनव
हनु धर्मराज को दस नगती क हस्तना ७ रजानु प्रक को हिवा किर हो भन्या मे से वो रला
ई मा न्या हे मा हला भनि उर्दि दे उ ग्या लि पि टि दे उ भनि ऊकु मगदी मंत्रि हो वनि भ
र मुलुक मा ग्या लि पि टाई उर्दि दि सा पछि आका धर मा जाई जाहान ववा लाई उर्दि दि
जा नालाई से सती मतो नी लाई तयार गन्या पछि सिन कि मा हो तारि पुठि रही छन रता
हा जाई हात जो रि विं ति गर्द छन हे मा हा तारि हनु को वगे भागे भयो आत त वाई को
वध काल भयो मर्मा व सु प नि भयो यस्ता व सु मा धर्मराज को दसन भगवान् क ह
को दसन पाउनु भयो आत हा मारा ता को हस्त ७ र धर्मराज को प्रसा मध मा पा सु ऊं छ
सारा हा म सु लु कै जा नला गो हा मि प नि ता नु प न्यो भनि आका प्रत्र को वसन सु नि ति पुठि
तो छन दुवे हात लोकान द्या पि भंज ला गिन हे वा वु यस्ता कु र म लाई सु मा उने वदे न हे रहे
मत क दा पि ता न्या छे हे रा ज न् सि व ठि लो भि नि अ दि क धु र्ति दु द्वि पुठि के रि भंज ला गिन
हे वा वु हे ते रा वा वु वा जे क स्तो दु व वाई पो ध न् क मा पा का छन जे ले वदे सग वा पछि वर
ऊं ध ध न् को ना स ऊं ध भ न्या हे वा वु य स्ता कु रे नगर के रि ध र्मराज को दसन पाई छरे क
स्त को दसन पाई न्दरे ध र्म ऊं छ रे भं द द सु ध र्म भ न्या को क्या हो मत ना न्द जा दिन
यो ध मे ले क्या ऊं छ हे पो ध र्म भ न्या को त मे ले प्र र स म्म सु न्या की वनि धि न ता न्या कि प

निधिनः सो धर्म भन्मा को रा न ते रा वा बु ले ग न्या न ते रा वा ते ले ग न्याः भः प्रा क्रा कु ल्या
न भ सा को कु रा व नि ग र्द नः हे र खे तिक मा ई ग र्नु ध न क मा उ नुः सो पो ध र्म लो हे र
ध र्म रा त का ना उ रेः कृ ण को द र्से न ग र्द रेः सो कृ ण भ न्या को क्पा होः प्र सो ध र्म न्या को
क्पा होः हे र्मा ई म त ज्ञा त त प नि ज्ञा रु भ न्या ना रा मे रा दु कु टि को य क पे सा वा उ न सः हे र रा
पु वा जे को ध नः फा लो भ न द सः हे र रा व हा मि ता न दो ते रा स्वा स्मि ह ह को म न ग मे हं हः प स द
न दु कु टि मा ध न रि क द नः मा ई ति ला ई पु र्द द नः हे री पु त प नि ज्ञा न्या का म न ग रः हे र त ला
ई य सो पु धि सि का उ न्या सो मि त्रु हो ई नः सो स नु रे होः क सो ग रि प स को ध कि पो स र को गि न
हो स भ न्या ते होः सो स नु रे होः हे र म त ज्ञा व भ नि सि पु ठि वा स्मि नि मा ती का व च न सु तिः सि
वा ह न के रि भं द द नः हे मा ता य सो भ नु दे नः रा ता को कृ ण म भ या प दि ता ने व र्द दः स क त
सुं भ का र्जे माः कृ ण को द र्से न वा उ दा मा य सो व य रा न पु कृ ह व सः रा ता ले मा र्मी द न भ नि
प्रा क्रा दो रा का व च न सु तिः ती पु ठि के रि भं द ला गि नः ते रो ये रे रे सि प ला उ नु व र्दे नः त ते
मे न्या व नि ज्ञा तः ते ला कृ ण सि ह हा मि ला ई वा हि दे नः ते ला न गे व नि हे र्म हा मि ला ई वा
हि दे नः म त का टे प नि ज्ञा व भ नि प्रा क्रि मा ता का व च न सु तिः ति वा ह न जो द नः ता गु क र्क रा
भ का र म न मा सिं त ना ग र्द द नः प्र हो प्र क क सो ग रः क सि मु ठ र हि द नः रा ता ला ई के
भं व ज्ञा उः उ र्दि उ लो दः प स क वी रा ना दे स का म न दे प्रा या का द नः प्र व क सो भ व ज्ञा उः न

ॐ भा

२७

भजो भगवाः राजा रोसा समागम्यो दनः ^व क सो गर्भू य सारा ज मर्ग कु रा
क सो गरि भगुः भयन न भानि रा भानि राजा का हनुर्मा जा ई विंति ग दी भ
याः हे माहा राजः सर्का र का रुकु म् व मो डिमः संपूर्ता उदिदि पा सपुर्मा
दुगिया तया र भ या हे श्रीचिनाथ मेरिभामा बुठि दन रिमा न्र मा न्दि न
नः कि न भ न्मा धे रै ध न् सर्व रु द्ध रे कं गा रा रु द्धे म त मो रे व नि जा न्र भं द दि
न हे प्रभो मे ले सर्का र माहा हा र ग न्मा को दुः भानि रिमा न्न का व य न सुभि
राजा हा सि क न आ जा ग ई द न हे ब्राह्म न क सि अ रा दि नि बु ठि र हि द न
सा फ द्या त्क ह्म को द स वा उ न् दु भ न्दा न मा न्ने लो जा उ र के टि हो ती व
ठि सा सा मा रि पा व भानि राजा को रुकु म् भ यो र के टि ह रु सि वा ई ह रु
ग या र बु ठि ला ई स मा ई डो रि मा हा सि राजा का हनु र्मा र्मा या रा व राजा
लो ती बु ठि या सें ग ~~कि~~ सो मान गरि हा रा जो रि हे व जै कि न वा लु रु द्ध हा
मि स वै जा न् दे रा वा ई व नि व नि वा ल न् ह व स भानि राजा सें भ न्मा को सु
नि रि बु ठि क सि भ न्मा दा रा स वै रु म्मा कि से रौ क वा रा रु म्मा कि य
सि बु ठि राजा रो य सो रुकु म् भ या को सु नि लो बु ठि रा रा २ आ वा ग
रि भं न्र ला गि न हे राजा न् य सारा क रा न गर जा वे भ या रि मि मा उ

रा २

२७

महाराजभनि पुठिका वचन सुनि राजा के रिआदात गदहन सति भनि
तो पुठिका कनडा कर्क र वसिष्ठ भई न क वडा वनि मे आर सा पाकि सक्ति
वा कुनि पुठिका वचन सुनि राजा भई दन सति सो भिनि उरि सो भिनि
भनि दोरा सो अधि वाटे क ह्याका धि पार राजा आदात गदहन सर्वे जे
तिरो यक पेसा खर्च गर्नु वदेन ती मिलाई सो खरी ला गदहन सो भेरि सा
खान लाई खर्च मे रादती रवाट रो जा उ मदि दु भनि राजा को आदात सुनि
तो पुठिका राजा तिर क कि भई दन हो हे माहा राजा मलाई त सिमि वे खर्च
दे उ ला मेरा खर्च सते ना सभ या को को दे ला नि हेर म जान दु दो रो जान
दु ख मात को हारि हत रवा क री क को मन गर्गे रु द्ध कि क दन धन अ
पुग रि प्रह दन उडा उ दन या क री क रनि सह डि न दन का म्फा
न के हि ग री के नन हेर आश का ल ग रु का द ने व ख र भ यो म के को
दो धान उ से पडि र रसा दन तो क शो चा रो चि न को ला उ द मा हा
रा म ग या भ न्या मेरा खर्च वर दा द रु ने के रि मो ठा ला भ या का क ह
रु भ या ई नी हत को म जा रु न्या द बहि उ द उ ति के पो र्ने दन खर्च मा
लि क न भ या खर्च को आ वा र ह न द हे मा हा राजा म त सिमि ले का टे

जे भा

२८

पनिनात्र लोको कस्वग रिमलाई कली उद्धो भनिति बुछिले यत्ता अ कर्न स्ति कुल ग
माको सुनि राजा फनको धभे प्राज्ञाग दीभयाः हेसी पाई हो-ओ यो बुछिलाई स
मातिकन पाजा कसरु मु न्याई क न डोलि मा हा लिहिना ई हालु भनिराजा को
हु कु भभयो रसि पाई हल्ले पनितो बुछिलाई नादि कु मु न्याई जेलि मा हा लिहिना ई हा
ल्लाः हे मा हा जजमि जे यः ता हा व दिरा जाले प्राज्ञा दु नि न्या लाई हु कु म ग दी नया हे सी
क हो अ व या डे ना मा को तया रि गर दस हजार हा लिहिना वेति हा लिहिलाई पनिः सारा
रत्ने रत्ने से छ व य क को टा प्रंग घालि न रहो स के रि दस हजार चो ग वनिहिना
वः दस हजार रथ वनिहिना व पाउ व्या दा मे रु दु निजा व की सा कला ई हि न मे डा उ
द न्या वत्त सं पूर्ण हि न भनिः हि ना ईः प्राज्ञा राजा भी म से न व य के तुः मे घ व की
सुवा ऊ ई सं पूर्ण वनिहिनाः रा नि प्र वा वतिः का द स हजार स खिस मे र व नि
हि न्दा भयाः हे राज नः ते ति भया वदिः जव सारा को ज ब ल्यो रहि न्दा २ ह स्ति
ता १२ १२ लाई विस को स बा कि धि यो र ता हा भि म से न राजा संग विंति गर्नु हु क
हे मा राज न पाई ह त्ता ई र नु ह वत्त य गु नि व ट जा रु भनिः भं दारा जाले पनि ह वत्
भनि भन्या ति भि म से न पनिः व डा वे ग ले गरिजा दा भया र वा डे ह स्ती ना १२ मा १
ग दा भ या रः राजा नु रि वि र प नि स भा मा वि र ज मान भ या का व वत् मा भी म से न

रा म
२८

पुष्पभयार राजागुरि थिरलाई सा बा म उडवत गदी भया रहत जोरिवस्था यस्तो
गरिवस्थाका भिमसेनलाई देखि राजाले पनि चाउँ उठि आया भाईलाई भिक माग गर्नु भ
योः केरि भिमसेन का प्रंग संग्रा मे सर्व ठाउँ फटिरह्यो मयदे हभया का यस्ता भाईलाई
प्रगालो हालि राजाको आज्ञा गर्दछन् हे भिमसि भिमया जो काम कसो भयो काउँ
सिद्ध भयो कि भयनः पथारी गरि भन भनिः राजाको हुकु म भयाको सुनि भिमसेन बो
ल्दछन् हे माहा राजा कहने हुन हनुकी प्रतापे गरि काउँ सिद्ध भयो राजा समेत हनुको
दर्शन गर्नुलाई आया का दन् प्रवशि व गरा राजा हुनु को नदस प्र द्यो नि सेना लि आ
या का दन् प्रवशि राजालाई परसम्म लि न जानु पर्दछ चाउँ लख र घटाउनु हव र रा
त्रि प्रभाव सि को पनि लवारि भयाको द उत्का सात् माद स हजा रत के टि द्दुनः दुर्व
सिलाई या जो घटाई व कल नु हव र भनि भिमसेनको व रा सु नि रा राजा पनि चाउँ उठि
आया कत जलाई घटाउदा भया तव भिमसेन पनि यताउ ति हेदी त श्री क ला लाई दे
खे त न र आज्ञा गर्द दन् होई न श्री क ला का हा ग या भनि राजा संग सो ध नि ग दी प्रजुत का
खो वि मा द न भनिक हारः भिमसेन चाउँ ग या र हा क बा दी भ या र दुर्व सिले सुनि चाउँ
आई हेदी त भिमसेन लाई देखिः सा खो म उ ड व त ग दी भ ई नः हे सा भि कु स ल नु नु ई
भनिकु स ल वार्ता ग दि ही भ ई नः त व भिमसेन आज्ञा गर्द दन् होई न हे श्री पति भ गु वा

जै भा

२९

कृष्णका हाग या अवभि मसे न आई पुग्द हः मपनि जानु वली भनि दार का तिर को
सुई की का दन के रे भनि भिमसे न लेवा हि रे ठे का मा वसि ठ दू टा ग म्या को सुनि भग
वान कृष्ण पति अर्जुन पति बा डे नि स्की भिमसे न आई भि न ल ग्या र कृ स ल प्र ह न ग दी भ
या के रि भिमसे न भग वान कृष्ण को मुख हे रि भ म्द न क्का हो न कृष्ण हा मिले त दो
उल्ला ओ नि दो उ मा ते भ नौ लानि राजे ला समेत पनिल्ला ओ ति भित हे ई मा त्रे
वसि हे दो स के कुना मालु क्का आ या का हो कि हां कत ब्रे प वी आई र हे द लिन जानु प
द द अज जान वेला भा को दे न भनि इति भनि दो वति तिर हे रि भ नु ऊ द हे दो वति
ति सी बा डे जा उ प्र भा वति रा नि ह रु का क व ज आ या का द न ति ति ह रु ला इ लिन जा
उ ई ति भनि भग वान कृष्ण अर्जुन भिमसे न नि सि क न रा जा नु रि थि र का स भा मा
आ उ दा भ या र राजा नु रि थि र जो द न भग वान कृष्ण संग भ म्द न या हे भग वान
राजा इ नु ना ए श्र प को के ज आ या द न भति राजा आ ना सु नि भग वान आ ना ग दी द न
हे मा हा राज ति प डु राजा द न व द पति क न्ध न्हा हा मिले मा न नै व द द शि हा ई प
र स म्द नि ता जा ई द द म नि भग वान कृष्ण को आ ना भ या को सुनि ए ता नु रि थि र व
जि आ ना ग दी भ या हे लो क हो लो को उ को त पा रि ग र द स रु ता र हा नि हि ना व द
स रु ता र घो डा हि ना व उ द मे ज र थ से पू न ही ता व के रि दो वति लो व नि द स रु

२९

जा रके टिलि गहना वो साक बै रिजा व भनि उर्दिदि प्रा कुरा जा ह ह पनिस
वारिभ से राजा गुरिखि र भगवाग क हः अजु न न ह कुल सह दे व अरु २
राजा पनिसो भ या सं पून जा दा भ या र अलिक वर पुग्गा पदि सुवश
वनरा जा हो पनिस राजा गुरिखि र को को डा दे या र वा डे र थ वा ट व हि
भगवान क ह का र र ना र धि द म मा सा या ड उ ड व र ग द भि या रा जा
गुरिखि र से पनिस प्रा कुरा भ दा व ध भ या का रा जा हु ना ले उ ड व र ग द भि
या अरु भा ई ह ह ले पनिस राजा ला ई उ ड व र ग द भि या र रा जा सुवश
वन पनिस अघि वा ट सरि ध भ रा ज सं ग विं सी ग द द न हे मा हा रा ज ध
त्रे २ मे से भा मे वृ थ के तु का द या हो गरि प्रा डा ह गु र्को द से न भ से भ
ग वा न क ह का र द से न वा ई ज न सा क ले भ से भ नि वृ थ के तु ला ई रा
रा मा स मा ई अ वि वा ट सा रि विं ति ग द द न हे मा हा रा जा मे से प्रा
दा न को रा ई ने क ह गु र्को द से न ग रा मा को पनिस ई ने का क वा ले हो भ नि अ
धि से ग्रा म मा भ या को सं पून वि ला र सु ना ध दा भ या भी से न ले रा
भ मा का धि या न न व रा रा जा न भ नि भ ने न न आ के रा जा हो प
वे लि वि ला र ला उ दा भ या र ध भ रा ज पनिस व डा सु सि भै रा जा ला ई

३० श्री क मा ल ग रि भं नु हे मा हा रा ग ॥ अ न्ने २ ह गु के र्ता मे ह र्मा न्ति सु प द्वा गरि
 व क्त गु भ यो ॥ अ व हा मि वा च भा ई धि यो ॥ आ ज दे वि द्वा मा ई भ यो भ नि
 व डो मा न ग दी भ या ॥ अं शि द्वी व ति ॥ आ दि से व नि पु ठि रा नि ॥ अ भा व ति ला
 ई व गु सि या या र ॥ ले मा ने ग रि ला ॥ उ दा भ या ॥ रा ज रा ई व नि ॥ अ डो सिं
 दु रे ज रा ग रि ॥ ह रा ना ॥ उ र मा प्रा प्र ग रा ॥ उ दा भ या र ॥ अ डो मा न ग रि ला
 रा दु नि ला ई रा प्रा भ या ॥ ले रा ज न्ना न्ने ज य ॥ अ रि भ या व दि ॥ दु वा मे हा
 प नि वि ति ग यो ॥ र भ ग वा न्क हा ले रा ज रा ग रि वि र दे उ धि सि रा ई द न
 हे रा ज न्ना ॥ यो डा दो न्मा ला प्र त्ति वि ति ग यो ॥ यो डा ला उ न व दि भ यो ॥ ला
 प्र त्ति वि ति ग यो ॥ रा न्ने हा ना यो ॥ ये ला य मा ॥ दो इ न व र्ने ॥ अ ला र व
 नि ला ग यो भ न्मा ॥ अ न्ने मे हा वा कि द्वा व र्ग व न्मा भ न्मा न व नि हा र
 का ज रा ॥ दु वा हा वा न्मा म न भ वा स व नि रा ला ॥ अं द भ ने ॥ हे रा ज न्ना ॥ नि श्वा
 प ठा ई व क्त गु हो ला ॥ कु ना रा ॥ आ प्रा कु दु म्मा का का र्ज मा नी श्वा ॥ दि गु
 प न्मा हो ई न स व नि रा क ले व हा र मा प ठा उ गु व न्मा ॥ उ ना ले प ठा उ
 गु हो ला ॥ गु हं ले म आ ई ॥ गु हा भ नि क हा यो ॥ आ ना गु नि ॥ रा ज रा ग रि

सिहराजावनिभमवाबलेससोअज्ञाभयाकोसुनिहवसप्रभूमनि
उडवतगनुभयोभगवानह्वनिस्वारिभयोराज्ञागुरिरिहर
दिवायेभाईअहराज्ञाहवनिह्वनिस्वारिपुराईकर्किभावा
भनिराज्ञाज्ञासेज्ञासाईवेसंवायनमुनिलोकहदाभयाःकोहिकथा
पुरासेसौनतादिमुनिराईतुनाउदाभयाःहरिऔजेमुनिभारते
असोमेधप्रवर्तिरातुर्थीयाः॥४॥जेसुनौवाचः॥हेमाहारा
ज्ञाज्ञेज्ञाप्रसाहावदिभगवानह्वनिस्वारिभयावदिराज्ञागुरिरिहरके
रिसोगगदाभयाभगवानह्वनिस्वारिभयावदिराज्ञागुरिरिहरके
माभुलाईरागुरुद्वयोपेरिमाहावेरागेगरिवनेमाज्ञानुभवला
याःहेराज्ञाज्ञाज्ञेज्ञाप्रसाहावदिभगवानह्वनिस्वारि
द्वारकापुरमुभयोलाहाद्वारकावासिहवनिस्वारिभयावदिराज्ञागुरिरिहरके
ममनप्रतिहववसुदेवउग्रसेनप्रभूतिस्वर्गीश्वरज्ञेकसीपुराज्ञा
गरिभगवानह्वनिस्वारिभयावदिराज्ञागुरिरिहरके
हवप्रमाज्ञानंदभईवज्ञाभयायतावदिराज्ञागुरिरिहरके

जेभा

३१

माहातज्जन्मेजयशुवडताकाकुतारजाजुरिचिरकोयोयवरसुत्रि
भगवान् व्यासमुनिपेरिभुवदामयाः राजाजुरिचिरलेवनिदु
ईयावैमाईसाटाऊंउवतगदीभयाः रसिंहासमावसाईप्रजाग
दीभयासंयद्यरागारिभुवतिगदीभयाः अनेकभोजनपनिगर
उदाभयाः इतिभयापदिः हेमाहातज्जन्मेजयेराजाजुरिचिरजेद
नूडईहातजोविंतिगदिनः हेभगवन्मलाईचाएवतीकोचर्मभ
योपेरिभुवतिहहकोचर्मभयोतदीतभयोः योसवेविरत्ताएगारि
आदाहवत्सभनिचर्मराजाप्रहसुनिभगवान् व्यासमुनिआदागदि
नः हेराजनः पैलेवामनकोचर्मसुनः वामराभैब्रह्मचर्जेभईरह
नुवेदपठनुवेदपठाठनुजज्ञगनुंजज्ञगराठनुदानेतिनुदानेदिनु
क्रोचिनऊनुः वडाकुलकिभुवतिवाहागनुंअहनाएप्रसङ्गनग
नुयोहोगारिः रहकोवामरायलोकमासुखभोगगारिअहकाल
मामोक्षेऊऊः देविलेचाएवेदपठनुचनुविद्यामातिपुनऊनु
सर्वसास्रमापुरोऊनुसुरोऊनु रासंयामापिठसादिनुदानेदिनु

राम
३१

रिखार

दाननलिः अगेगराउ नु यस्तो गनी देवि पनिसो गीमाजान द वेसेको धर्म सुनवा मिजे गनी
मादनाका नखानु हये जाको व्याजवानु व न्योभन्या सयकजा हये जावानु उथ
वादस हये जावानु वामन देवि को से वागनु सुद वेवार गरिजा हान वजा पा
नुयो लो गनी वै से पनिसो गीमाद सुद को धर्म ति न वली को से वागनु प्रमे
सो र भक्ति गनु सुद ति न गनु वा क्रि गरिजा हान वजा पा लु पस्तो गनी सुद पनिसो
गीमाद हेमा हा गनु ~~ये~~ उरिजे को धर्म सुन ये ले खमि रु न्या ले त को नै व ति ति र्थ
धर्म जे हि गन्या पनि वे धा द खमि रु न्या ले त सयल धर्म ति र्थ आ प्रे सो मि रु द न र वा
मि रु न्या ले ये र ति र्थ ग नी ला गि भ न्या वि गन न्या टि भ ति जा नु ये र व ति ग नी ला गि
भ न्या लो प नि हि कू हो व त ग नी व न्यो भ न्या आ प्रा सा भि स हि त भै गनु आ प्रा सा
वि व र्जे के हि गन्या पनि वे धे द सा मि रु न्या ले स वे र उ ड नु य की काम को ज त व
गनु आ प्रा मा वे ह त ला ई ई र गनु यदि आ प्रा सा भि का च र न्या सा टा ड ड उ ड र
गनु क पाल को नु टि जो ला उ नु स दा व स व द न रा व नु आ प्रा सा भि का भ की मा
त त पर भै रह नु आ प्रा सा भि को नो कु रेलु लो ले ग रो को र दि नारि यो लो ह
व स ग प नि प र भै सो र न भ नि मा नु यो लो ग न्या उरिजे को द आ प्रा सा भि
हि त व स लो क मा जा द क न्या उ न्या ले प र पु ह य स ग न हे नु न वो नु न हा लु
क मि न हि नु क हि ति र्थ जा नु व न्यो भ न्या य कू दो रो न हि नु आ प्रा सा हा न सा
थ लि हि नु क न्या उरिजे ले वे से ह ह को स ग न गनु त र पर हि डि न गा उ नु पस्तो

ने. भा

३२

गर्भा नारिको धः अवस्ते कुल को धर्म या मद दे. केरि केरि विधुवा को धर्म धर्म सुन. विधु
वाले तकहि पति जा दे न जानु. क वालन को न. सो गार पति न गनु. टिको न लाउनु. जगदा न
वोलु. नहा सनु. गाजा भांग न घानु. धेरे रहि दुदधि उ मा सु पति न घानु. को न भ न्या. जगदा
भुई वा या ता गतुं द. ता गत भ या ई द्वि प व रु द र क न द व जो द व ल वा न रुं द र
व जो जो र ग ई द. त व वी धुवा ले वो स पति न घानु. पर मे ख र मा चि त दि र ह नु. आ को
खा भि दे न त पति. ध्या न उ से जो गरि धर्म व र्त्त ति र्थ गरि र ह नु. मन सा वा चा क र्म ना ले
पति पर पूरु स ला ई न हे नु. गा ना व जान ता त्रा भ या का हा उ मा पति न जानु. धे रे स्वा
हि मा ने. भ या हा उ पति विधुवा ले न जानु. आ को को रु ग रा त ग रा पति न हे नु. क ग र आ
क्रा मा आ जन न ह रु ला ई मा नि घ रे मा व सि र ह नु. विधुवा ले. त्रा मि लो पि रो पति न घा नु
स दा सर्व दा आ प्र ई द्वि प स्व स्वर व नु. य स्तो गरि र ह न्या विधुवा जो द. सो पति सो र्ग
मा जान द. हे ध र्म त म. प्र व अ स्त्रि को ल क्षि न सु न. जो ना रि को अं ग चा दि रे स फा द
हा त जो रा ला ल द न. व ठ गी वा ला ल द न. हा त वा उ जो ला द न. क म र सा नो द वे
त ला वा त ला द न. गो लि गा रा सा ना द न. अ स्ति ना रि व डि भा मे मा नि रुं दे. सो विधु
वा रु न. के रि जो ना रि का लि द. हा त हरि या द न. मि चा का ला द न. हा त पु द टा वां
गा द न. आ वा के ला द न. के स के ला द न. तो स्ति ना रि अ व स्ते विधुवा रुं दे. के रि मु मि

रा. म
३२

८

माहिदासवृद्धन्यामाडाऊडा वना न्यागाजाभावाइहिन न्याती ककाडुलाभैहा
तकुटवागामभाकि यतिनारि प्रवसेविदुवाऊदे पुद्दकाखंडलातिनप्रडला
देविका मुनिका दुई अंगला वागामभै मुई मा दुद तयो नारि वनि विदुवाऊदे वे
रिजो नारि वेल्दा दुलो सो रऊ मुषमायुक नि कु दू तयो पति विदुवाऊदे हेमा
हाराज नुरि छिर तेष्वा अल दू देन चिन भयाका नारिले जा देन जा नुः आका
दो तेकि न विगा तो न नि वह मा इ ते व सुः प्रव विग्र न्या नारि कोल दिन पु नु ह
वत् जो नारि पर प्ररुष देष्वा हा ल देन कल् पारि गु र्ति देः सो नारि वा
ग्र नभा टि दू म तिजा नुः जो नारि पर प्ररुष देष्वा सु सि लो हा ल ला गि
ग्या लू मा व सि गा उ न ला गि भ न्या तमे नारि पति प्र प्रव से वि ग्र न
दू म तिजा नुः जो नारि वा हि र धे रे व र्ता दे वे स्या ह र को सं ग त
न र्द दे भ न्या सो प नि वी ग रा ग्या टि दू म तिजा नुः जो नारि धे रे हा
र न्या धे रे वो र न्या ला ज ल र्म न मा न्या सो प नि वी ग्र न दू म तिजा
नुः हे मा हा र ज क रि व र ला उ प्र वि विष्णु वा का ला दिन धा ह्या का
का सि प्र लि मा दो ल क हि योः का प्री भ पा पति प्र ठ दा र गि याला
र भ पा दो ल क हि दे नः हे र ज न वि न भ न्या प्र लि का दो ल से वो ७

डो. भा.
३३

रुस रुस वि. ये दे विगन जा न द न. कि न भ न्या. अस्त्रि ले अज्ञ न दि सा. ७ रु
ख को मु ख मा हे नी ला ई ता ग रू दे न. ७ रु ख रु दे सा यि स हा सि दि.
न ला गि भ न्या. ७ रु ख रु ले तो स्को म न वा ई हा लू द द न. भ न्या हे रा
ज्ञ न जा न्या मा नि स ले आ क्रा छो रि वो हा रि ला ई क हि ज्ञा न प नि न दि
नुः हा स न. वो लू प नि न दि नु भ नि भ ग वा न् सा स मु नि प नि पु प ला
मु भ कोः स रि भ पा प दि या स मु नि के रि आ डा ज द्यः हे रा ज न् अ व के रि धो। व
या डे ज मे सा ला व ना उ नु रु व स. व व रू आ ई ७ योः भ ग वा न् क हा ला नि भे जो गि
ई व नि या डे डा क प हा उ नु रु व स. क हा वि ना के हि का जे सि द्द रु त्वा नि भे न उ ना
दे नः भ नि सा स मु नि को आ डा भ पा को सु निः रा डा गु रि वि र नि भे न उ ना
ले व नि भि म से न सा ई आ डा ज द्यः हे भि म से न लौ डा उ चा डे हा र नि भे न उ ना
का मा भ ग वा न् क हा ला ई डा क भ निः आ डा भ पा र भि म से न व नि भे न उ ना
नि रु व स भ नि रा डा ला ई सा यो रु. इ उ व त ग रि हा र का डा डा भ पा.
स रि भ पा प दि. सा स मु नि आ डा ज द्यः हे रा ज न् को अ सि व ज व र्त्त
आ र ना ग नु रु व स. व स्को वि धि लु नु रु व स. व र्त्त दि न् स मा व स य र्त्त

रा. म
३३

रहनु पदद आधिराजिते ग वल्लभ उद नधानुपिनु ऊरु आ प्रसे ज्ञामा सयन पनि गर्नु ऊरु
परात भोग गर्नु ऊरु देन अरु वर का वं स मा पेदा भया को से हो हा त्रि चारो दा चा हि दू फे
रि उ अश्रवा घो डा का वं समो जा सम या को स्या म क र्त्ता घो डा चा हि दू प लो सं पू र्ण स र्त्ता म ब ता
या र ठि क ठा फ पा दी भ या हे मा हा रा न न भे म यः प रि भ या प दिः मि म से न प नि रा ज्ञा का रु
कु म ले ग रि चा डे हा र का मा पु द्दा भ या र मन मा वि चार ग दी भ या अव ई क ह म ला ई द का
ई ज्ञा नु प न्मो भ निः सह र्का ग ल्पि र को वा टो ग रि जा दा भ या र प का सि ति त क ह का द र्वा रे मा
पु द्दा भ या र प्र व क सो ग र ठो का वा न न ता भ न्मा मि त्र का घ मी वा टो छा डि अ वा टो जा नु दे न
न त्त्र द र्वा र का म्हा ल वा ठ जा ने धि मा ते सो ग र्नु भ य न भ नि मु लो का वा ठ मा धि जा दा
भ या मि म से न को हु लो जि उ रु ना ले हि ना ये रि ठ म्हा म्हा र आ यो र भ ग वा न क ह म
ले आ प्र का र्ते हि ह ल ला ई आ ज्ञा ऊरु जा उ जा उ त्मा आ उ ने को हो भ नि क ह म को ऊरु म्हा सु नि के
टि ले प नि चा डे आ ई हे रि र मि म सि न्हा ई दे धि चा डे क र्त्ता मि म से न पो र ह्मा द नः भ नि वि
त्रि च डा उ दि भे र ई व र न सु ती भ ग वा न क ह म आ ज्ञा ऊरु मि म से न सि त ठ टू टा ग र्नु प न्नी
ऊ ना ले यो सो आ ज्ञा ऊरु हे के टि ल उ ल उ चा डे ठो का ला र अ उ लो हो कः तो भि म से न
ला ई शो क क्ता नु प द्द भ नि ठो का मा अ उ लो हो क्ता भ या भी म से न प नि तो हि आ ई पु द्दा
भ या र आ प्र आ ई पु द्दा वि त्रि के ठो का थु ना को दे धि मि म से न प नि से सा चि ने हो क कि
दा भ या यो सो व र न वो ह्म द न हो ई न आ ज्ञा क ह म का य र मा के भ यो व सु दे व यो गो
न्या कि दे व कि यो मो रि न कि अ थ वा र व मि नि स न्ने भ मा यो मो न्या द कि ह्मा त्ता

मे. भा.
३४

त्रेजस्तोपोद. त्रेतिका दोर नाति क्वाभ. पाद न. रुक्षे सुले पो खा पद कि भति भि मसे नका
वचन सुनि भगवान् कृष्ण हासि रहनु भयो. र. रुक्षे भि मसे नला ई. हो क्का उ नला ई. भोज
न्यादा मायनि प्रवाज. प्रा. उ न्या गरि सो न्या प २ गरि खानला गा. जि. भा. भा. जो दो
का माने ला गदा भया. फेरि सा २ रोटि कट्या २ गरि भि मसे नले सु न्या गरि खपा उदा
भया. ते सो गन्या जो सुनि. भि मसे नला ई. रुक्षे क्क हो क्क चलो भयो. हा डा देखि आ
या का ऊनाले ओ कले पुनि पि डा गन्या जो ऊनाले. सा रे हो क्क चलो र. वो लला ग्या
हे क्क ह्म. ति मो हा रका. भ. भा. वधि. भ. यो. कि. फेरि ति मा. जा हा न वचा का हा ग या र. आ
प्र. प्र. के वसि धी ब्रला गिर त्या हो. का हा पा ऊनाला ई. सु. वा. उ न. सत् मान गनु. आ
प्र. प्र. के वसि धि प्र. हो न क चरा. भनि भी मसे नको. वचन सुनि. भ. गवान् कृष्ण हा. सि. आ
का ऊ. रु. भ. वम. न्या भि मसे न. सा रे भो कले म रे छ. राजे को ल दि भ रा धे रे बा गु व
न्या. खान पा यन म रे छ भनि. प्र. झा ई सा रे न हो क्का ई रु दे न भनि. रु. न्या भि
ला २. प्र. चार. का गति का. का ठे न्या भि की. ने बु. वा. का. आ. ए. का. हो हा का.
छ. छ. मे हा ले ल मा बु डा ई रा व्या का. प्र. चार. वा. दे. दो. न्या मा. दे. ग. र. भि. या. पानि खा
दा यनि द्वा क्क २. प्र. वा. न्या. उ न्या गरि पानि खा नला गदा भया. स. व. सु. न्या गरि उ
का न यनि ला गदा भया. ते सो गन्या जो देखि भि मसे न रु. रु. रु. कन ला ग्या र. य. सो. भं. रु.

ग. म
३४

हृन् हो ई न ह्या हां क ह्या ई के भ या र वा टि मा का डो प्र इ क्यार ई सुनि न द ठो
ला खोल खोल मेरा ग दाले ठो क दु ह त्मो का डो ह्या ई दु किं सुत के रिभ या का हृन्
सा रे को गंध प्रा उ द भ नि मि म से न का व स न सुनि अवत सा रे हो कि प्रो भ नि क
ह्म को ककु म ऊं ह हे के टि ठो का खोलि दे भ नि ककु म भ यो र ठो का खोलि दि र मि
म से न व नि भी न प स्या र भी म से ला ई देखि भ ग वान क ह्या प्रा ना ऊं ह हे मि म
से न प्र हो रि मि मि के ले प्रा या थो मे ले रा धा हा वा ई न हो लो भो ज न त
या र द खान प्रा उ भं यार नि क ह्म को प्रा ना भ या को सुनि भी म
से न प्रा ना ग द हृन् हे क ह्म वल प्र धा यो न प्रा घा उ न प्रा रा
र ठो का धुनि र खा यो प्र ई ले प्रा क ले वा ई उ द प्रा के प रा खा उ
भं न दे सि मि ने वा उ म ला ई त ई द्वा दे न भ नि सु व ले न न्या पे द
मा भ न्या भो क ले द्वा प द्या ई र हे द सु व ले से खिला उ द्वा भ या हे
क म्पे रा य परिभ या व दि यो मि म से न त सा रे न भो का य द्वा
भ नि प्रा के क ह्म उ ठि भी म से न ला ई हा ह्या स मा ई व सा उ नु भ या
र भो ज न वा ना दि नु भ यो हे न म्पे रा य क ह्म का भो सा क्य क्य धि यो

जे. भा.

३५

भन्या तिम्रहरत वदुका मात्रधिया कतिकालहर्भन्या ३६० कायकलहर ३ कि
 राधिया ३६० कायकलहरत सुने सुन का वदुका केरि ३६० काप्ररावाहारे
 नहाका वदुका केरि ३६० कालहर्त मनिमनिका तेस्मा नस्ता वदुका दन उ
 सेचिजहालयाका कहितसिजनिर्द कहिदुदद कहितदहिमात्रदकहितगे
 सेटि वनि डाका मासुद्धन कोहिवद का माधि उवारि हात्याका दन काहि थिरदन क
 अनेक द हित दालद न कहि अचारद न काया अचारभन्या कागति का नेववाका को
 न वेकम हिकाठे आभिका कोहि वोगाका कोहि दोहराका कोहि केराका कोहि प्रा
 का मार पका कोहि केराउका कोहिकटहका कोहि सिंकि माः यकरवर्ष २ वर्ष ते
 उवा स लमा हासिभीता ईरा यमा नस्ता २ अचा एवनिधेरे हासितया एभयाका
 वारि वेग मजा हासिभीता ईरा यमा नस्ता २ अचा एवनिधेरे हासितया एभयाका
 गुल्फि व यस्ता भान्या माभिम सेन वसि मजा सतवादा भया हेतनमेतयः यतिभो
 वे वा लु नने सफा पदि भगवान् कृष्ण वैठक माजानुभयो ए वानसु पारिल्या ईभगवा
 ला ही उ नलेखागुभयो आकुलेन भिमसेला ई पतिवत्सनुभयो ए पदि भगवा कृष्ण प्रा
 दिते ल हाकुं द हेभिमसेन प्रववा हा को वता नभनभनिक स्वको प्राजाभयाको
 वस्ता २ सुनि भिमसेन भानु कृष्ण हेभगवनः वा हा को वता न्वेसे द हनु को
 सेटि व निराव का

काहि
 योगा
 का कहि
 मगका
 काहि म
 मुक्ति
 हरि
 नका
 सुते पुन
 भयाका

सवारि विना सुत्रे द प्रभोः हा मो कया गत ६ राजा जो स लो कु कु म ह मो कु कु मः भो म
सेन का वचन सुनिः भगवान् कृष्ण को य लो कु कु म भ योः लो लो हा र का सह र
रा को ज प्रा जे ह स्त ना पुरा ना व आ हा उ म से न व सु दे व व ल भ द्र इति न जाना ना
र का व लुः प्र ह को ज हो नः मे रि मा ता आ दि सो र ह ना र य कु स प प्रा हू रा मि
ह ह प नि हि नु नः भ नि कु कु म भ यो रः को ज ह स्त ना पुरा ना न ला ई च ला न ग हा भ
वा भगवान् कृष्ण को भि न से न को प नि स वा रि भ यो भगवान् कृष्ण को स वा
रि ७ ना उ न ला ई व ल भ द्र व सु दे व प नि स वा रि भ योः हे मा हा रा ज कु र म
के रि को कु कु म भ योः लो रा गा गु रि यो र ले न गे ग नी ला ई दे वे दे न भ नि भ न्या का
ह न लो ह ह हार के ज ले ह वा पा को लो ज वा को क भ नि रु पे पा को लो ज गा ती
मा हा लि च ला न ह ग रा पा वा हा व दिः दु नि आ को ल स क र च ल योः हे न नो ज य
य लो अ ना पु त्र को को ज च ल यो किः सा रा भु मि पु लो उ डि हा ह र ला ई ठा को
हे न नो ज य क लो रा स् क र च ल यो भ न्याः ला यो ला व त क ग र अ हा र का का
म ग न्या मा ज न ह ह ग पाः ला यो ला व त भा ज वे च न्या ह ह ग पा के रि ला
यो ला व वा म ल दाल वि नि सि उ रा वे च न्या ह ह ग पाः के रि ला यो ला व

जे. भा.
३६

कपडा वेचन्या हतपनिगया. केरिलाखों लाव हाडि गागा वेचन्या हतपनिग
या. केरि हजा तें भादुक तथ ककसि हतपनिगया: केरिन दुवा चटकि ईद्र
जाति हतपनिगया. केरि हजा तें वाजानया. पुनारभया. हतिवा एको काम
गनीलो हा हतपनिगया. केरि हात्रियोडा उदगेडा वेचन्या हतपनि
गया: केरि: मालि मलेनि पुत्र वेचन्या शिपनिगया. घास वेचने
हतपनिगया: दहि दुदधिड वेचन्या हतपनिगया: भावान कसकासवा
रिका हात्रियोडा उत्रिके वेचुवा उत्रिके यत्रो फवज बल्यो: हेत न्मेजय
यत्रो दुनियागयो तपनिधानला ईद्रयक सेला ईभयन. जा प्रो रित
मलियका दन. वेच तैग दन हि मैग दन. जाले. हा रका मा वे पा. चि
यो तयो न न्द्रा ५ गुना वे पा. र चर्यो भ यो. हेत न्मेजय कि नभन्या हा
ति यो डा द न शि या ई घा स चा हि यो: चा स विज्यो: चा सा वस्या: गा
गरा विज्या: हेराज न पस्ते. रिशिले स. वा रि चरयो: जव द स. आठ को
स ७ गुभयो र. भावान कसकासवा जाले. हे वा वा तपा ई पनिपालु हव स हो जु व
लभ इ पनिपालु हव स भनि. ५ वे का पाउ मा सोळा ऊं उं व त ग द भ या यति

* केरि
टकाडा
रिवेय
मा मु
स. मा
न. हत
पनिचे
र. ग. या

ता. म.
३६

गन्माकोदेभि. भागवान्क. सला ई केहि श्राद्धाक. दहे वा बुधर्म राजाकादवा
रमा. जानुऊ. राजाका हनु मा. व्यर्ज. ऊनु. चनचलनऊनु. येरे नहासुग्या.
पुला ई मा. मा. भनि येरे गुमाननगनु. राजाको सोजगनु. राजा देखिउ पमैन
बलु. येरे ठहा पनि नगनु. राजाले मा. मा. भनि राजाउ परमै का. जैनगनु
हे वा बुद्ध. बलि सि. स्या. लि. या. केरि. श्रा. की. कु. रो. सु. न. धर्म. राजा. का. ज. ने. मा.
य. स्या. मा. नि. स्या. ई. प. नि. न. ल. ग. क. स्या. ला. ई. म. स्या. नु. वा. ल्या. म. द. पि. उ. न्या.
गा. जा. भा. था. त्या. ला. ई. य. स्या. ला. ई. न. है. जा. उ. केरि. वो. जी. कु. लु. डा. वे. स्या. ग.
म. न. ग. न्या. प. र. गु. लि. भो. ग. ग. न्या. दिन. मा. मे. यु. न. ग. न्या. य. स्या. ला. ई. प. नि.
न. है. जा. उ. केरि. य. का. द. सि. व. र्ज. मा. श्रा. ई. त. वा. र. श्रा. दि. न्या. व. त. व. र्ज. मा. भो. ग. ग.
ई. ते. स्या. वा. पि. ला. ई. प. नि. धर्म. राजा. का. ज. ने. मा. न. है. जा. उ. केरि. श्रा. पि. गु. लि.
न. दु. ते. मै. वो. था. दि. न. सु. ध. म. या. का. दि. न. भो. ग. न. ग. रि. वे. स्या. ग. म. न. ग. न्या. राज.
स्या. ला. म. या. का. श्रु. ति. सं. ग. दो. श्रा. दि. न. मा. भो. ग. ग. न्या. य. स्या. वा. पि. ला. ई. प. नि.
न. है. जा. उ. केरि. ब्र. ह्म. सो. ह. र. न. ग. न्या. वि. दु. वा. श्रु. ति. को. हा. त. को. भो. ज. न. ग.
न्या. श्रा. की. को. जि. मि. ल. व. न. द. प. न. ग. न्या. वा. ज. न. ये. रे. वा. न्या. य. स्या. र. पा. पि.
ह. स्या. ई. प. नि. न. है. जा. उ. स. व. दा. र. का. मा. क. की. ई. दे. उ. धर्म. र. सु. रा. र. गु. व.

ओम्

३७

लवानर दानि दानि हो जा वभानि वसुदेव जो आदा सुनि भगवान् से
मिमसे न का मुख हे रि आदा रुद्रः हे भिमसे न क सो ग रौ वा वा को प
सो आदा भ योः क स्त्र सला ईके जा उ क श्र सला ई दामो यत्रो को
ता मा क सो गरि दानोः दु ई चार दिन तय से मा विर न्मा द भ नि कु
स्र को आदा सुनि भिमसे न जो रुद्र लोक कि द भ पा र त सु देव
को मुख हे रि को लू द न हे व सु देव त वा ई ले बजा फा रा ग ई दौः गुन
गंगा जिमाः ग्रा डा वि सार म रा मुत्रः क क वि र जो पयो व न्मा व
नि सुध भ ई जा न्द भ न्मा आ हा त सा प द्वा र क स्र को रा र ना र वि
द द गुन रा र न मा भा डी र धि गंगा जि र स्या कि द नः उ स्ता प्रभु को
स वा रि भ वा यदि कुन सुध कुन प्र सुध कुन वा वि कुन ध मि सं
पूर्ण सुधै द गुन प्रभु को रा र न को द र्शन स दे वा उ द द न उ स्ता प्र
भु स मे रु द रु दे सो वा वि यो स्ता प्र ध मि न रा ग भ न्द हो रु दैन स वे
ल मु व ई द भ नि भिमसे न को व च न सुनि सं पुन पुनि सा ले भिमसे
न को व डा ई ग रु भि पाः वसुदेव व नि सु सि भै डार गा कि द भ सा भ

रा-म
३७

॥ वा न क ह म म से ला आदि स ~~क~~ के ज हस्त ना पुर चला ग्र नु भ योः हे ज न मे
जय त हा व दि दि चा की स भु मि ७ नु भ या को ~~धियो~~ ते से व व त मा य उ टि व
उ म से नि आ ई ~~ह~~ कि या मा पू ल हा लि भ ग वा न क ह म का सा मु त्रे आ ई हा त जो
वि वि ति ग र्दः हे भ ग व न ह नु की नि म ति व ना या को यो पू ल स वै व ई ला यो ह नु
ली ई च डा उ न वा ई न हे प्र नुः यो पू ल ह नु ली ई च डा ई मो ति को उ पा वा उ ला
भ त्रे व जो आ सा धि यो भ नि वि ति च डा ई हे ज न मे ज य त्वा म ले नि व डि ता नि
वि उ त्ते २ अर्थ ग रि वि ति च डा ई वा हि दे सा मो ति मा गि अ नृ त्य र न्मा
मो ति दे उ भ ने को का हो भ न्या म क ति पा उ भ नि य स्तो भि त्रि अर्थ ले वि
ति च डा ई ८ दु ई हा त जो डि य मा भै र हि य स्तो वि ति त्वा म ले नि व डि को सु
त्रि भ ग वा न क ह म आ जा ऊ रू हे व डि ऊ रू ऊ रू लौ त ई ले मो ति अ व स्ते पा ई
स भ नि त्या हा दे वि स वा रि भ योः हे ज न मे ज य ता हा दे वि के रि य क दि को स
७ नु भ या को धि यो के रि तेल व र्णो व डि अ गि स रि वि ति ग र्दः हे भ ग व न ह
नु की स वा रि मा आ ई कि मो य स्तो दु ख पा त्रा मे रो तेल स वै यो धि यो व क्त
यो पा व ले य नि उ ~~का~~ द्या हे नु ह व स मे रा भे ग मा प सि ना आ ई ट हे द लौ यो
प सि ना ह नु की वा ऊ ले यो दि व क्त स नु ह व स भ नि भो द्र भै य ति त्वा व डि ऊ र
सु नि भ ग वा न क ह म स वा रि भ यो अ नि के रि अ लि क प र ७ नु भ या को धि यो

ॐ भा २८ र के रि म ले नि बु डि अ वि स रि पो विं ति ग द दे हे भ ग व नः ह नु र्जा बा ति र्मा
 र्मा वा को यो कुरा हे रि व क्त नु ह व सः स पू व ई रा योः सहि कुरा वे चि जि
 वि का ग न्मा कि धि या न वे प्र वा या न ह ला ई स ठा उ न वा या यो क
 रा उ से स रा ए भ यो हे प्र भो अ व भ क सो ग रि जी वि का ग नु भ नि विं ति
 च ठा ई र भ ग वा नः कृ स्त ले प निः प्रा कृ स्त ले वा को मो रि को मा ला रि
 कि रा भ नि व प्त नु भ योः त्पो तु ठि व नि सु सि भै जा रि भैः कृ स्त व नि
 सा हा वा ट के रि स वा रि भ यो भ नि वे स वा प्र न मु नि ले रा जा ज न्मे
 न प्र रा ई सु ना उ दा भ वाः इ ति श्री जे मु नि भा र ते प्र सो ध व र्चं ति
 पं च मो ध्या वः ॥ ॐ ~~सु नो~~ मु नो वो नः ॥ हे मा हा रा ज ज न्मे ज सः रा हा व
 हि के रि अ लि क्क प र ९ नु भ मा को धि योः यो टि सु ठे नि आ ई आ
 इ विं ति ग द दे हे कृ हा ह नु र्जा ई वा उ दा वे रि रा म ला ई रा वा ई रि
 आ मा ज सु रा ले धा रे व नि दि नु भ य नः आ ज मे रा भा ग ले ग रि
 रा वा ई को द र्श न वा या हे प्र भो मे से दु य को ना स ग नु व द देः ह
 नु र्कि सु ठे नि वो जं ह नु र्जा ट मे से कृ हा त ग नु व द दे भ नि विं

रा. ४
 ३८

गदीभगवान्कृष्णपतिरुद्धभनित्ताहादेखिसवारिभयोहेजमेनयता
हापदिःकृष्णकोसवारिवाटाभाभयाकेधियोःलोहस्करकाविच
मातरुनिराहृतिप्रस्त्रिकाकौजग्रायोःतेस्विचमायोःटिकुदुनिवु
ठिउट्टमायव्याकिःतीप्रस्त्रिहृत्कामाहामाधिःतेसेवस्रमास
वारिप्रोयोःरतिप्रस्त्रिहृत्भनलाग्याहेदिदिवेनिहोःहेरभग
वान्कोसवारिःधन्योभागेईरानिहृत्कोहेरकसाभगवान्भ
न्याहृत्पजोभनलेपुर्नभयाकातेलोकेकामालिकसस्ताप्रभूलाईस्ता
मिपाउनुदुर्लभेहोभनिःसर्वेप्रस्त्रिहृत्लेकोरपाकावचनसुनितो
वुठिभंनलागिःहेप्रस्त्रिहोःतीमिहृत्लेकेकुरागयोःतिहृत्का
हाकागुवात्चियाःतितवुठापोऊनभनिसुनाउदिभेःहेरहेरते
तिकाहोसनातिभयाकातेसावुठालाईतिमिहृत्कामन्पर्ने
प्रायाप्रव्याकासतिहोभनिसुनाउदिभेःहेरकसावुठाभने
धपन्नकोःटिराहोसनातिवायाकासस्तावुठाईऊनउहिमा
धिप्रधिप्रस्त्रिमासम्पदुद्धनःतत्तनिराईदेखेसहेननःति

जे. भा.

३६

मिहसु पनि दे खान परः ईमा हा विज्ञा गदा पो दनः तरु नि दे व्या कि न ल
गि दो र्दे नः हे रन वत्सा या म जान दुः भति स रा सर मे र भ ग वा न क लो
का हनु र्मा प्र गिरः सो वचन वो लो देः हे क ल म त व डो प्रा सा गरि प्रा
या कि दुः के प्रा सा गरि प्रा ई सा भ नु हो ला भ न्याः त वा ई ला ई प रि भ
न न ग रु ला भ नि प्रा याः त वा ई लो स व को प्रा सा पु र्न ग नू क र्क रे भ नि
यो ष व सु नि म प नि प्रा या भ नि त्पो वु ठि ले प सा कु रा ग न्या को सु नि
भ ग वा न क लो मि म से न ति र हे रि त्पो वु ठि ला ई प्रा सा क र्कः हे वु ठि रि
मि ला य क त हा मा दा गु भि मु से न पो द नः हे र हे र क सा गु वा नः सु न्द
र प नि द नः ह स ना पु र का रा भा ई क नः ई ला ई भ ज्मा दे खि रा जा कि
वो हा रि हो लिः हे र मे रा सो र ह जा र स प स म प्रा ठ रा नि ह स द न
ते ति का ले ति मि ला ई स ह न्या दे न नः भु त र्मा ई र मा र्ने द नः तरा
हि मि म से न संग जा उः उ न का त यो टि दु प रि मा न द नः ति मि स मे
तु ठि उ टि क र्क नः पा ले जा न द नः लो चा डे जा उ भ नि भ ग वा न क ल
को व च न सु निः त्पो वु ठि प नि मि म से न संग जा ई विं वि ग र्द के हे मि
म से न म त त वा ई ला ई पु र स ग न भ नि प्रा या भ नि हा रा जो रि य डा

राम
३६

भैरसाको देखि भिमसे न आवागार्हन् हे बुठिया तिमि तप्राया फूटे कि वो
राहि द्यो हेर सत्रा भगवान् लाई छाडि मसंग प्राउमा हेर मलाई भज्यात
हस्त पुर कि रा निमा न होलि क हल्लाई भज्यात त्रिभूवन कि रा नि होलि
हेर तिमि प्राफे विचार गर सति का सोर हजार रा नि लाई मिला उनस
क्त दनर तिमि सो टिलाई सक्ते नन् तिमि ता वडि नि बुधि नि रा हि द्यो
लो बाडे उहि जा उभ नि भिमसे न का वचन सुनि तपो बुठि ले पनि हो भ
नि के रिक्त ह्ये पट्टि प्राई र स सो भ न ला गि हे क हल्लाई भिमसे न
देउ के न कटाउनु रु रु मतत पाई संग पो प्रा या कि रु म भानि उभिर
हिर भगवान् क हल्ला भिमसे न हा सि ता हा देखि जानु भयो र बाटा मा
भिमसे न भन्नु रु रु ज्मा हो क हल्ला त पाई का पार हर त ध्ये रे पोर हल्ला दन
तर बुठि हर को ध्ये रे र हल्ला दन हेरे सल्ला सल्ला बुठि हर पनि द्यो आ
कार हल्ला न द्यो धिक्का रे हो को भन्मा दा तर ममा का का ना से ते फल्ला
का बुठि हर पनि त द्यो आ कार हल्ला न द्यो सल्ला उव ह्यो त व वी द्यो
व न मा माई गु भा उनु दि दि वे नि फु फु हर पनि न द्यो न्यो सल्ला उव
दयो ले बुठि हर लाई के न द्यो थ्यो भनि ठ हा गरि जा दा भयो के रि

मै. भा
४०

ता हा दे विज्ञा नु भयो र अलिक परत यो टि से रो फ ले कि वु ठि वु ठो गो
रु मा च छा कि स्ता हिम मा ने का फो डा मा व स्था कि आ ई भ न्न ला गि
हे दु नि आ हो हे र हे र के न आ तु रि गरि हि न्दो ठि रो ही नः यो । कृष्ण
त आ फु वो डा मा च छा को छ छा ता व छा को छ उ स्ता ई त था म् ला दे
न सु हा पो ले न गरि मि हु दे न वं था च मर हा कृ छ नः मो न् सं ग हि नि
रहे छ हा मि ला ई त यो आ धा दि न् मा धा म् ले पो लि म न् ला ग्यो य स्तो
पा पिः यो कृष्ण छ न हो स्ता आ फा मा मा ला ई मा रो र उ स्तो क म् च
ता स्ते हा मि ला ई आ म् ले पो स्ता को के ले हे र थो भः हे र यो कृष्ण वि
ज्ञा व न् मा वि चार सो र स य गो पि नि ला ई रा त्रि मा डा किः रा स लि ला वे
लि यो टि रा धा भ न्ना गो पि नी ला ई टि पि च का ति र लु क्यो र वि चार ति
अरु ला ई क ति को दु ख दि योः उ स्तो यो अ न वि स्वा सि पा पि यो हो उ हि
मा धि र न् यो हु दि भ रा भि म से न् को सं ग ग न् यो यो प नि उ स्ते न होः वा र
व र्ख व न वा न ग दा पा च भा ई कृ त्रि स मे र ६ न ना ला ई ६ मा ना भा र प का
उ थ्या आ फु ६ न ना ला ई स के क गा र खान थ्याः न शि भ या को प से भि म
से न ला ई च प थ्या ई दि न् धि न् र प नि न पु गिः भा डो ली व सि र ह न् थो यो कृ

रा. म
४०

न जाति होय सत्ता को स संग गर्द भ न्या सो क ह्म को क्या मति रुद्र भ निभ ग वान क
ह्म लाई भि म से न लाई स मे त्त त वा त त वा भ ने हि न्या। फिः अरु दु नि जों ले प नि
प्रो क स्ति पा नि बु ठि रा ह द प। औ ले क से ले भ ग वान का ह नु मी य स लो कु ले प्र पो भ
न्या म स्को जि भ्रो रि क न्या द न्म नि र ह्मा का चि पा। उ से व स त मा। यौ टी आ के
बु ठि बु ठो ग दा हा मा च ठी आ ई ह्मो बु ठो सा आ ले दे सो र स र्खि क न उ क न्यो र
ह्मो गालि ग न्या बु ठि प नि लो टि गो क प नि य का ति र भा म्यो। त व ह्मो सो ग रि त्मो बु
ठि लो टि। त व दु नि जों ह ह्म सु सि भै म न्न ला ग्या। खाई स बु ठि वे ना ह क् मा भ ग वान
खाई गालि ग रि चि स व ल्म पो स्वा द पाई स भ नि र ह्मा का चि पा उ से वे ला मा क ह्म को स
वारि प्र पो र। ह्मो बु ठि भं न्न ला गिः हे क ह्म लो म त म न्न ला ग्या सारे लो ह्मो त पाई ले
उ ठाई दि नु ह व स म त त पाई की धाई बु ठि पो रु म् मे ले त पाई लाई वाल स मा क त्रि को
दु स ग रि वा ल्या ध्या। औ ले रो हि सा टो के नु ह व स लो वा डे उ ठाई दि नु ह व स भ नि त्मो
लो ट्या कि बु ठि का व व न सु नि भ ग वान क ह्म भि म से न लाई हे रि प्रा दा रु द्द हे भि म से
न लो लौ यो बु ठि लाई उ ठाई। दे उ भ नि प्रा दा भ यो र। भि म से न प नि धो डा वा ट व
हि त्मो बु ठि का वा सु रा मा स माईः उ ठा उ न्न ला ग्या आ प्र लाई वे ना ह क् मा गालि
ग न्या को सु नि त्मो बु ठि लाई अ लि क वि र प न्या ग रि रु क् रु क् क् या ई उ ठा पा र

गोरिमाधिरासिदियाः हेतुनोत्तयः भिमसेनराजाले रुक्मकायाकिबुठिलोटे
 जोभनरापनिः रुक्मसारोपिडा पर्नगयोर गोह माधिरासिदियाकि पमिभनभसि
 ७ म्रलागिः हेतुनोत्तयः भगवान् रुक्म एव पनित हा देसिखवारिभयोः रवीश्र
 वनकातिकार मागुदाभयाः ता हा वनमागा पाल हतगा ईन ठाईसेलिरसा
 कारसाधनरः तेरा को नप्राया को ~~वसुधा~~ को देखि वनवनवाट निस्किहेनला
 ग्यारत्योको नका माहा माभगवान् रुक्म एव हा ई देखाभयार प्रा २ कुरागनेला ग्या
 हेभाई हो ईतक एता होई ननहेरहेरउ सो पा दनयभनियारेतिरवाट निस्किर
 हेनला ग्या गाईवा द्वा पनि ठा डा २ ७ दूर्ग गाईक एव पदि दुगुनला ग्याः तेहि
 विश्वायो हा गो पाल प्राई प्राई भंद द हेभाई हो क एता प्रा दनः भनिद
 हि कोठेकि समई दुगुरीगयोः य सोभन ला ग्याः रुक्म एव के नन विस्वायेग
 गुंरु दः हा मिलेतत पाई लाई चिह्निस कौंः लोयो दहि लाया को दवानु हव
 सभनिभनोः केरि प्रा को स्वा लरो दुद कोठेकि समई प्रा योर भंद दः रुक्म एव
 क्रात पाई तरा ता भया भने मान विस्वायेग गुंरु दः हा मिलेतत पाई का संगि
 पो कृमभानि सुना उ दो भयोः केरि प्रा को स्वा ल कुरा उ नि को वे रुंगो लि प्रा
 योर भन द रुक्म एव क्रात पाई लेत हा मिला ईत माया मानुं भयोः बाहा
 नंदन सोधा सदे रोई मा यर हन दनः स्वात पाई को यलो सुक पा लु हव र

नंदन सोधा भया काठा उ मात पाई जान पाउ नुहु न भनि माहा वाठा मागे दुवै हात पसारि वा
रो दे को भयो ~~हमा हात जत न भयो~~ सो सो गमा देखि भगवान कृष्ण प्राणा नुहु ~~हे गो वा~~
त्वजा उ ~~सां द ज सु दा संग य सो भ नि दे उ मे रा त्रि मि त्र सो ज सु ता न ग र न~~ ~~अ ले रा जा अ सु~~
मे द ज न भाना मा प्रा या को दु वा हा रा ता को ज न सि च्या ई यदि मो प्रा उ ला ~~ने ति भ नि दि वा~~
भ त्रि त्वा हा वा ट स वा रि भ यो ~~र अ लि क व र ७ पा का धि या~~ ग्वा लि नि ह रु को को ज प्रा यो
र हे न ला ग्वा ~~र यो टि ले म न दे~~ यस थि हो ई त कृष्ण पो हु न भ नि द ग रा द ग र ग रि प्रा उ दा न
याः क स्ता प्र का र ले प्रा या भ न्या ~~हे रा न न को हि गो वि भा त्वा दा बा दे उ से द्वा डि प्रा या~~
क से ले गो ठ मा गा ई वा च न ला ग्वा का व नि उ से द्वा डि द ग रि प्रा या ~~क से ले वा ल स ला ई~~
दु द ७ वा उ दा सु वा उ दे ~~उ से भु मि मा रा धि प्रा या~~ ~~क से ले त प्रा प्रा स स म्मा ई भो ज न वा~~
उ दा सु वा उ दे उ से द्वा डि प्रा या ~~क से ले त प्रा प्रा गो ठ मा गो व र का ल्दा का ले उ से न~~
ओ ई द ग रा द ग र ग न ला ग्वा ~~ते हि वि च मा त्यो गो व ला ग्वा वा हि भं द वा~~
ट कि वा हि भं द दे ~~हे उ लु क स्ति र हि द स~~ ~~त्यो गो व र्त व ख ली प्रा~~ ~~ते से क सो ग~~
रि जां दे स ~~त ला ई त ज्ञा न व नि दे न~~ ~~उ लु जा चा डै व वा लि प्रा भ नि त्यो गो वि~~
का व च न सु नि ~~त्यो गो व ली मे वा हि भं द दे~~ ~~हे उ लु त पो र हि द स~~ ~~ग मार हे~~
र का हा हो गो व र्त वा ले ~~जा हा मे क न त व वा लि न द~~ ~~य क प ल व वा लि यो~~

जे. भा. मन्वाकोटिजन्मसम. पया लुपदेनः हेरयो गोवरतै जे ले पया रू. करि जे लो ला
 ४२ गद. हेरक स्रका समने पुग्या वदित. जनम नरु न्या गरि पया लिन द त लाई क
 स्रको या हार हे न द भनि सा डे द गुरि जादि भै. हे मा हा रा ज न मे ज य. यति भ या
 पदि के रि. प्रा. के गुालिनि दहि को ठे किलि पर चा डे द गुरि द गुरि प्रा उदि भै. य.
 ति भ या पदि को ज का को ज गुालिनि ह र. भ ग वा न क ह स्र का द स न का नि मी
 त प्रा या र व ला भ या. हे रा ज न ज न मे ज य. ज व भ ग वा न को स वा रि ता हा प्रा
 इ पु ग्यो. र सं पूर्ण गुालिनि ह र ले द स न पाई प्रा न द रु दा भ या. ते वि च या
 को टि गुालिनि हा त मा दै को ठे किलि स र स र मे र य सो भ न ला गि. हे क ह स्र प्रा उ र को
 मे ले ल्या को दे वा वि दे उ मि ठो द कि मि ठो दे न शु मि शु मि ति म ले वि द्वा त न मा
 ति म ले चो रि वा प्रा ज तो द कि दे न भ नि हा त मा दै ति भ ग वा न क ह स्र का मु य
 स म हा त पु न्या उ दि भै. हे रा ज न ज न मे ज य य ले य ले द स्र प्रा ठो टि प्रा ई य
 ला य ला कु रा ग दी भ या भ ग वा न क ह स्र प नि ति ति ह र स र २ चार कु रा गरि ता
 हा दे वि स वा रि भ यो. हे मा हा रा ज न मे ज य ता हा पदि ह स्र ता पु र पु त लाई
 द स्र प्रा ठ को स वा कि यि यो भ ग वा न क ह स्र भि म ले त ला ई प्रा ता रु द. हे भि
 म से त ति मि ले को ज ति क न या उ. मो शु मि वा ट जा दु भ नि भ ग वा न को स वा रि

भयोभनिवैसंपाय नमुनिलेराजा जन्मे जयलाई सुना उदाभया सोहिकथा सुतना
मावोरनिकले अठासिहजार मुनि हरु कन सुना उदाभयाः ॥ इति श्री भो मुनिभा
रसे असोभेय पर्व निषख मोध्यायः ॥ ६ ॥ वेदोपनिषद् नोवाचः ॥ हे मा हा रा ज जन्मे
य वा हा पदिः भगवान् कृष्ण को सवारि दुहा दधेरे ब्राह्मन हरु ले जगे गन्या का ठा
उ मा पु मु भयो निसं पूर्न ब्राह्मण हरु ले भगवान् कृष्ण लाई देखार सा खा गउं
उवर गदा भयाः रहात जो रि विंति गदा भयाः हे भगवन् धनैर हा मो भागे जुन
प्रभू जानि मित्र गे गदे थे उः उहि जगे का कर्ता प्रभू को सवारि भयो हा मो जगे प
त्रि सा कल्लो भयोः हे प्रभो भनि प्रार्थना गर्न ला गदा भयाः हे प्रभो हा मित्रो दो वडा मू
ख र हा दो कि न भयाः जो गे का कर्ता प्रभू लाई दर्शन न गरिः ओं हा वन मा वसिरा
त दिन पुवा ता पि जन्म सरा प गरयोः पति हा र का सह मा गई हनु को चरनार
विंद को दर्शन गर्न सके नोः जन्म वैद्या का ल्या का धियौः प्राज्ञ हनु को प्री वा से
दया भे नि गा हा गरि व क्त ना ले आफ्ने ई द्या ले आ पै पालु भेः हा मि मूख हरु ला
ई कि तार्थ गरई व वत्त नु भयोः हे भक्त वत्स ल प्रभूः हा मो कोटि र जन्म का पा प
ना स गरि व क्ती पो सः हे प्रभो प्रवउ प्राज्ञ हनु को चरनार विंद को भक्ति व क्त्या ना
व स हे प्रभो जुन हनु को चरन को दर्शन पाउना लाई वडा र सुर अ सुर नर मुनि

वडा सीध साधक ब्रह्मा सी व ईश्वर दिदेव तारा तदिन प्राक्रा हि दय मा ध्या न गरि
 खो न्द न र पत्रि पा उ दे न न्ः भ न्मा उस्ता प्रभू को च र न क म ल हा मि ले स ह न्
 मा पा यो ध ने २ हा मि व डा भा गे मा नि र ह्या द्योः हे प्रभो हा मि ला ई प्र व उ प्रा
 न् यो ज गे डा गा दि वा हि दे न रा त दि न ह न् नू को भ क्रि व क स्या जा व स भ मि ति सं पू न्
 ब्रा ह्म न ह रु ले य स्रो विं ति ग न्मा को सु नि भ ग वा न् क स ले प निः हे ब्रा ह्म न हो ति
 मि ह रु ले भ न्मा हे हो ला भ नि ता हा वा ट स वा रि भ यो र अ लि क प र त अ वि २ ह
 रु ले त व स्या ग न्मा का ग उ मा पु गु भ यो र ती सं पू र्ण अ वि ह रु अ प्रा क्रा कु टि कु टि
 वा ट नि स्रु दे प्रा उ दे ग दी भ याः र सं पू र्ण अ वि ह रु ले भ ग वा न् क स ला ई सां द्य
 क्क डं ड व त् ग दी भ याः र हा त जो रि अ स्तु ति ग र्द द नः हे प्रभो ध ने २ हा प्रो भा गे न न्
 प्र भू को ना म को सु भ ना ग रि रा त दि न् त व स्या ग र्द थें उः उ हि प्र भू को द र्से न प्र त र्से
 मा पा न् हे प्र भूः ह न् नू क र्द र्से न को प्र भा व य स्रो द किः त लो सू जे उ द य ह दी मा न् न
 क कार भा गि तां दः त लो प्र भू का र्द र्से ले यो स रि ट का पा व जो द न् भा गि ता क्क न्
 य स्रो प्र भू को द र्से न को मा हा त्पे द हा मि ले क हि स क्त न् दे नः व डा सि व ना र द
 दि जो प नि ग म दे नः व रु द धि का र्द न् को ग न न् गा हो ई स कि य ला ह न् नू को द र्से
 न को मा हा त्पे हो ई स कि न्मा दे नः हे प्र भूः प्र व हा मि सो र्ग ज्ञा न पा उ भ नि सं पू
 र्ण अ वि लो विं ति ग न्मा को सु निः भ ग वा न् क स अ प्रा डा क्क र्दः हे मु नि हो ति मि ह

ह सो गीजा उभ निहृ ह्र को कुरु मुरु दा वि त्रि के सो गी वा ट ह जारो वि मान आई ती सं पू री
मुनि ह ह सो गीजा दा भ या भ ग वान कृ ख व नि ता हा वा ट स वा रि भ यो र जा दा २ भा ट ह
र भ या का ज गा मा पु मु भ यो र सि सं पू री भा ट ह ह आई कृ ल का वा उ मा सां यां कुं
उ व त् ग दी भ या र हा त जो रि विं त्रि ग र्द ह न हे प्र भो ध न्ने २ भा गे हा श्री मु न् प्र भू को द
स न को ई द्वा व डा २ मु नि अ वि ह ह रा त दि न ई द्वा ग र्द ह न हा मि ह ह ले घ रें वा व
सि व सि वा यो हा मि ले प्रा क्रां ति वि का नि मि त्त कु हो सा चो ग रि रा जा ह ह को व या
न ग रि ग रि खान् यो त्यो वा प जो ह प्रा ज ह र्ज का द स न ले ग रि व खालि पो भ न्या
हे प्र भू प्र व उ प्रा त्र हा मा मु य वा ट कु हो सा चो जो वा त नि कृ न ह त्यो जो ह गो
विं द गो विं दु भ ई जा व स भ नि ति सं पू र्ण भा ट ह ह ले विं त्रि ग न्या को मु नि भ ग
वा न कृ ल प नि त ता सु भ नि ता हा वा ट प नि स वा रि भ यो हे रा त नः ज न्मे
ज य ता हा वा ट जा दा जा दा पर म हं स ह ह भ या का ज गा मा पु मु भ यो र भ
ग वा न कृ ल से व नि न मो ना रा य न् भ मु भ यो र ता व ति पर म हं स ह ह ले प नि
सा यां कुं उ व त् ग दी भ या र हा त जो रि विं त्रि ग र्द ह न हे भ ग व न ह मु ले
का कुरु म भ यो न मो ना रा य न् भ नि कुरु म भ यो प्रा कृ ले प्रा के ला ई व ना म
ग र्द भ यो मु न् प्र भू का खा त वा ट चार वे द उ त्प ति भ यो के रि मु न् प्र भू का ई
हा ले नो ध व्र ह्मा रा सि धी कुं द धि ति कुरु प्र ल य कुरु य स ता प्र भू ले हा मि ला

जे. भा.

४४

माया मायु जाई न मो नाराय न भया कुरु मभयोः हे प्रभो यस्य मायनि केहि संवादेन
सर्वघटघटमा प्रभु को वास छ भन्या न मो नाराय न भया का जो वात क न पस्या
संवा क न स ज्ञे न भनि ति पर म हं स हर व डा जा न्या भया काः स इ सा स्र मा नि पुन
भया का अने क वे दांत पठ्या का क नालेः सा स्र का वा तले गरि विंति गर्द दनः हे प्र
भो जो हनुर्वा ट न मो नाराय न भया वात क कुरु मभयोः आ प्रले आ के लाई प्रना म
गर्नु भया का वात मा संवा दे न भनि भं द दनः कि न संवा दे न भन्याः गुन प्रभु ला
इ व डा व डा मु वि वे द हर लो नि रं कार पुरु स भ नि गा या का द नः के रि स्त हं भ नि
उचार ना गर्द दनः यः के प्रभु ई सो र जो द अने त्र की न भया भन्या आ कुरु प आ
के हे न ई शालेः य को कुरु म भ व स्या मा भया वा के दः य से धै ले त ले वे रें व ध डा
मा जल हा लुर सुर्ज को वी व धे रें देखि न द त प नि सुर्ज जो द न य के द नः त ले सु
न का ग ह ना ध रें ना उ द नः सुन जो द य के दः त ले हनु की प नि अने क लिला
अने क ना उ द न्या प निः हनु जो दौ सं पू र्ण व रा व र मा या प क कुरु म भ या क
ना लेः या प का त्म भ नि वे द हर ले गा या का द नः य ले जा नि हनु र्वा ट न
मो नाराय रा भया वात मा संवा दे नः दो आ भया व स्तु भ या के संवा क न
थोः य के ई स्त र ले या प क भ या को क नालेः क स्र स प न ग त हो य स्या आ
के ले आ के लाई न मो नाराय न भया वात मा संवा दे न भनि भं द दनः हे रा

जनतिवरमहंसहकेरिभंददः हेरुहनुकीमाहमायायस्तोवलवान्छफित्याकहं
हेप्रभोहनुकीमाताजसुदाले २ वेरहनुकीमुधारविंदमाबोधलोकदेप्रभयोरवनि
हनुकंनचिह्नवत्सनुभयनः केरिवशासीधगधवीदितेससनकादिहहपनिमो
रमाप्रापुदः ३ हनुनियातः मगत्रीह्याकाजलहैसाचोमानिभूलिरह्याकाहन्
हेप्रभोतस्तेमगलेसुप्राकावालुवामासुर्जकोकिरन्पर्दीवालुवाकल्कदावनि
काभ्रमलेदौडिप्राउददः तस्तेहनुकीमायामयजगत्कनकोहिजायेननः हेप्र
भोप्रवउप्रातः हेप्रभोहनुकीभक्तिपाउः मनसावाचाकर्मनालेहनुकीभक्तिमा
हाप्रोचितलागोल्दोश्रावस्तुमाप्रोचिंशनलागोसहेप्रभोभनितिवरमहंसका
वातसुनिभगवान्कृष्णपनिहासिकनविदाभैताहादेखिजानुभयो हेराजन
रमेतपः ताहाफदिजादाजादासकजगामाकसविनाब्रूलाग्याकिरहिदः भग
वान्कोसवारिपनिताहिप्रभुभयोर लोकसविपनिभगवान्कृष्णकोसवा
रिभयाकोदेखिः चाउप्रधिवाचुसरिनाब्रूलागिः भगवान्ताईहेरिप्रापुले
जान्मासम्भकोप्रावभाववत्लाउनलागिः नाहैदगानागहैदभाववत्ला
उदेवत्लाउदेप्रधिसरिप्राउदिभै हेजन्मेजसत्माकसविउडिवत्तानधिः

श्री भा

४५

हरगदसिस्तरगिनिः ॥ ७ ॥ नन्वा स जो टितान् ई सव जो मालु मभ याजिः ॥ त्यो क
सविले वरा वर प्रा वभाव गर्देः विस्विस्मा तान् दौर्द देः ताल सु र वनि नुकी
न प सो ग म्या जो देखि क स्म व रुत सु रुत नुभ योः ॥ प्रा क प नि प्र वि व द्रा व
न मा व स्ता रा ग र गिनि साथे जो कुना लेः ॥ ताल सु र गा ना प्र ला प न नु क्का
को दे स्ना भ ग वान् क स्म के रि धो डा व ठाई प्र वि स रि यो रु क्क मभ योः ॥ हे हे मा
व लि क स् वि के रि य क प ल ना र्भ नि कु कु मभ यो र ॥ त्यो हे मा व लि व नि के रि
ना श्री भै त व भ ग वान् क स्म प नि प्र स त्र भै प्रा डा रु द्दः ॥ हे हे मा व लि प्रा ज दे
वि त जों हा व स्म व दे नः ॥ म जों हा रा जा का प्र सो मे ध मा व सु न्ना ल त व नि हे
व स ॥ म हा र का ग या मा त ला ई व नि सं गै ल गु ला ॥ त जों हा व स्म व दे न प्र व
उ प्रा त्र हा र का व स्मः व व स ॥ त ला ई म डा कि ते से ना च ग ह लाः ॥ त ला ई प्र
वा स्ति म ग रु ला भ नि ता हा वा ट स वा रि भ योः ॥ क स् वि हे मा व लि व नि पु ति
भै प्रा क्रा प र मा जा दि भैः ॥ हे मा हा रा ज ज न्ये ज यः ॥ उ ति भ या व दि भ ग वान्
क स्म प नि ह स्त ना पु र मा पु मु भ यो र ॥ रा जा नु रि खि र ला ई भ ग वान् क
स्म ले सो दा रु इ उ व त्ता र्दी भ या ॥ अ गु न न ह कु ल स ह दे व अ ह रा जा ह ह ले

ता ॥
४५

गवान् कृष्णका चरनकमलम मासायां कुंडं वत् गार्दीभयाः राजा गुरि
रिखे रले पतिवडा प्रेमले आलिंगना गरि आसनमा विराजमान गरई
कुसलवार्ता गरि सोधि वक्तु नु भयो हे भगवन् ध्याये २ हनु को मि
गा हा म अनाथ मा धिव डो द पा गरि वक्तु यो हनु विना प्रधार हा
मो को हि देन हनु विना यो जगो सिद्ध पति कन्या हा ईन हे प्रभो ह
नु मां न पालु भयो कि प्रर को को प्रायाः मेले रा हा रका सहरे नि मो
ग न्ना थ्या भ निराजा गुरि रिखे को आ दा भ या को सुनि भगवान्
कृष्ण आ दा ऊरु हेरा जान हनु को ऊरु मव मो जि म मेले सा रा का र
का सहरे लपा या को दुः मा ता देव कि सो रह जा रानि पूत्र पौत्र समे
त आ या का दु न्मनि कृष्ण को आ दा भ या को सुनि राजा गुरि रिखे
ले आ दा ऊरु हेमं त्रिलो चा उँ पौ ज त या रा र देव कि माता को सवारि भ
या को दरे हा मिले लित जानु पद भगवान् कृष्ण ले त द का य रे पालु भ
यो देव कि माता को सवारी लित जानु पद भ त्रि सात हस्त ना ७ र सह
र उल्लि भगवान् कृष्ण गुरि रिखे नकुल सह देव दु पति कु त्रि अर अर

मे. भा.
४६

संपूर्ण राजा हरपति प्राउदा भया आहा भिम से न ले को जहा किल्या पाका
धिसावहि राजा नुरिखि रादि वनि पुग्दा भया र भिम से न ले वनि राजा लाई
सा खों गड्डे डवर ग न्याः पु शि लाई वनि डंडवर ग न्याः अरु अरु राजा लाई
पति यथा जो गेले नमस्कार ग न्याः हस्त ना पुरवा ट प्राया का भगवान्
कु हन प्रादि नुरिखि रादि ले वनि देव कि का चरन मा डंडवर ग दा भ याः कुं
रा देव कि ले वनि वडा आद रभाव गरि अंक मा लादि ग दा भ याः हे मा
हा रा ज्ञ ज्ञ मे ज्ञ मः द्रो पति आ दि कु हन कारनि हर पति यथा जो गेले से रा
चार ग न्याः र हे ज्ञ मे ज्ञ मः द्रो पति जो दन भगवान् क हने भ या का ठाउ मा
मे व सि नः द्रो पति को सदा सर्वदा पहि चार धि पोः फ ग र आ प्रा
स्वामि का संग मा व स्या का वे ला मा मा भि न्न कु न् धि न्न न च रा रा दि न्
बा दा पि दा व स्ता क हने का संग मा कु न् धि न्न स स्तो ग न्या जो द्रो पति
को चार दे विः स हो भा भा जो दन अधिक वो भु व न्या कु ना लेः द्रो पति
देउ वो ल न रा गि न् हे द्रो पतिः ति मि च्या हो कुं गा कि हो किः गु ठा
का हो भ नि सु ना उ दि भ ई न् कि न् भ न्या वा र् वा र् दा ना संग क
लो ग रि भो ग ग द दे उ भ मि रा चि से वलि ई रहि हो भ नि दे इ न

रा. म.
४६

लागिन् हेरहेदो पतिहा मा सो रहजार सपस यः प्रा ठर नि का पति यः
ठा क हा छ न पति हा मिला ई क छ भ न्याः अ हो शि मार वा च पा च वो
ठा क सो गरि स त दे पः शिमिता दाला कि हा उ मा सु कित हो ई नो
अव सरे तुं गै कि न हो भ निति स नो भा मा वि धै दि च रि रु ना ले वा र
वार दो पतिला ई दे इन ला गि नः हे डा नो डा प्र के रि शि स त ते भा मा य
सो भ न ला गि नः हे दो पति ति मि त वि धै वे स्या डा सि रहि देः वा
य पा च भा ई लो ग्या रु दा रु दे पति अ रु प्रा मा सा मिला ई पति ता
न ई द द कि क्या हो सो रा ता दि न स गै व सि र ह्या को शि मो नि को उ
व ल दे नः शिमिता वि धै सु रि रहि देः हे र यति का सो रहजार रा नि
हा मि ह रु रु दा रु दे उ ता ७ छ ७ द ला ग्या को हे तु पत्ता हो ति मि ला ई
क्या उ र दे नः म ला ई भु र ला उ न न भ मा भ य दे नः य सो या ल ग
रा ला गै उ भ न्या नि को उ व ल रु न्या दे न प्रा को जि उ व ता उ हे मे
लो भ न्या को छ भ नि के रि भ न ला गि नः हे र हे र क सि न क च रि
आ प्रा पति ह रु रु दा रु दे जा हा क हा ग या रु हि ७ छ ७ द र सो क्या

४७ **जो भा** हो. हेर हेर रुखा निदिदि सो दो पति को चाल दे स्या मला ईव रु तै रिस उ
 हू नला गो भनि. तिस त्रे भा मा का वचन सुनि. दो पति प्रानि प्रति को च
 ले ला ल २ प्रा सा गरि. ते चा को ज का विष मा य सो न मो गरि भन्या
 को सुनि दो पति पति को रूना मा वी धै चतुरि भया कि को धले भरि सा
 कि दो पति जो ऊन को प्रला गिन. हे स त्रे भा मा शि मि ता वि धै दि य रि
 रहि दो. हेर को प्रे मु म् ज्यारि सो मा न हो प्ररु को दे न. हेर ति मि हो क
 छ जो छ न. सि है. फिर हिन दो. क छ को ऊन था हा छ. ति मि ता म क छ
 कि प्र. छि ऊ म् भानि ना य मा न प्र. ज्यारि सा कि रहि दो. क छ त लो
 प्रा मा पति दे सा कि रहि न दो मु र्ख बु धि भ या कि. क छ को ऊन. मां
 छ ऊन. हे दु र्बु धि नि. हेर हा भि ले रा क छ शि हा का दो र को दिन रात
 के लो पति दो रू दे नो. हे मु र्ख बु धि भ या कि. क छ ला ई द्यो तो भ न्या
 पति रु दे न. कि न रु दे न भ न्या. सर्व घट मा या प क्क भ या का सर्वा रमा
 पुरु स ऊन भ न्या. हे वा स रि. ती मि ता मे र लो ग्रे भ दि हो. हे मु र्ख
 सर्व घट का सा दि प र न पुरु स भ न्या का ति नै ऊन. हेर मे र ति क छ
 त यो प्रा न भं दा पति प्र. धिर प्यार छ न. कि न भ न्या. हेर म ला ई ऊ

सास नलेस भाका विवमानिर्वस्रगर्ण ला ग्योर ईने क खले ईजत ए विववपी यो उस्ता प्रभू
ईकनः केरि हेत का वन विखे दुर्वा सा मुनि आ ईश्रा पगनी कन ईक्षा गन्या मुनिका हात
वाट वचा ईववही योः केरि यहि प्रसो मेध ग न ला ई तज विज गदी हा मि पा वजा नडा
हान वसिरा त्रि मा प्राचना गमोर दिने मा हा प्रावेठ क मा स वा रि भयो सस्ता प्रभू ई
ऊन हेमू खति मिता ई कै था हा छः भनि द्रो पतिले वनि सारे हाद न ला गिनः हे मा हा रज
ज न्मे जय केरि द्रो पति भंद दिनः हे सत ते भा माः सो मुख को सो भाव जो छः आक्रा जाल
को वा तनिस क दो रहे छः कि न भ न्याः ति मि ता पृथु को पुत्रि नाले पति दि वरि र
ह दो की न भ न्या पृथु जो हो मा टो न हो भ न्या मा हा कि दो रि को माटे बुधि भ या कि
न क च रि भ नि नः ति मि भं द्रा थ टि हा मि वनि हो ई नोः ति मि पति रा जा कि दो रि हा मि
पति रा जा कि दो रि भ न्या सस्ता कु कर्म का वचन ती मिले वो लु प्रजो गे हो ति मि ता
वि धे दु वि दो टो बुधि कि रही दो भनि द्रो पतिले वनि सारे गरि भ नि नः हे रा ज न्मे ज
य पति दु ई ज ना को र ग रा रु दे धि यो उसे वे ला मा अनिरु द्र कि अस्त्रि उ था वा
ना सुर की पुत्रि आई द्रो पति का र न मा मुठि का मुठि र पुत्र हा र रा सि सा कां ऊं
उ व त ग रि न र द्रो पति पतिः दु वें हा त ले उ था को सिर स मा ई उ ठा उ नु भ यो र प्र
क मा ल ग रिः कु स त वा र्ता ग न्या त व व धि उ टि को र ग रा व नि दि नि यो हे रा

मे. भा.
४८

ज्ञान प्रतिभया कधि सारा को ज प नि ज म्मा भयो र भगवान् कृष्ण गुरि चर राजा लाई यो क
कु मरु कृ हे मा हा राजा ज्ञान सहि वा स ग रैः भो लि स वे रे ह स न्ना पुर मा ज्ञा उ ला लो वा न्
र सु भ म्मा कृ कु म्भ भयो र राजा ले प नि सा रा दु डि खे ल् मा वा ह हा ल्मा भ पार सारा को ज
ता हि व स्याः हे मा हा राज ता हा प धिः वाल स व परि स म्मा प धिः भगवान् कृष्ण ह
ष्णी नि भि म्से न प्र ह द स प्रा ठ ज्ञा ना तो पु डि खे ल् मा हा वा वा न ता नु भ भयो र ते स वि
व मा यो टा दु लो त ला उ र हे ह ते स त ला उ मा प्र ने क क म ल कु ली र ह्मा का र ह्मा द न र
सो दो षि भ ग वा न् कृष्ण ले ह ष्णी नि ला ई हे रि यो प्रा ज्ञा कृ ङ्कः हे ह ष्णी नि हे र हे र यो क म
ल नि को त न् वि न् यो क म ल नि जो हो प्र खि हो श्री सु र्ने जो क न् य स का प नि क न् तर यो
क म ल नि र प्र खि जो ज्ञा त् प्र के हो कि न भ न्याः हे र यो क म ल नि जो प्रा क्रा भ र्ता सु र्ने क
न न्या ल् व डि ला न मा म्मा ज्ञा ति मे कु जि ब र्ई ला ई र ह न् देः न व प्रा क्रा भ र्ता ग प्रा त व यो
क म ल नि जो द यो ड स व र्थ कि सु वा नि कृ ङ्कः हे र प्र खि जो ज्ञा त् को ल दि नः यो क म ल नि
को द्री सा त् ज्ञा हो भ न्याः श्री सु र्ने क न् य न्या ल् व र्ई ल्या उ दे सु र्ने प्र स भ पा व धि क म ल
जो द कृ ङ्क द् य से प्र र्थ ले भ ग वा न् ले ह ष्णी नि स ग ठ दू टा ग र्ना ला ईः प्र खि जो दि वा
त्र दि नु कृ ङ्कः हे र ज न् ता हा प धिः के रि भ ग वा न् प्रा ज्ञा कृ ङ्कः हे ह ष्णी नि हे र यो क म ल
नि को वा ल् ति मि ले पु र्गे हो हे र यो क म ल नि क स्ती व ति वा र हि द् प्रा क्रा भ र्ता क न् य न्या ल्

र. म.
४८

लाजमाने आसै आक्रोपति गथा वा हा वदि सुसिद्धमा युस्ति सलि वा रहि द
भन्मा अस्त्रको जात पनि सलै हो हे रहे र कस्तिवी सी वा बाल हो आक्र
भर्ता ऊ न जमाल ला टि जस्ति आसै भर्ता गथा उस्ति वे रथ ला फ ऊ नमा पस्ति
सलि वा वस्ति सलि वा भनि भगवान् क हा रो रु खी निला ई घो वि अस्त्र
को दो सग नमा को सुनि रु खी नि जो ऊ न उ पनि वडि वो आ मा च तु रि क
ना रो वो अला गिन भगवान् क हा का व च न स वै उला वारि कु रा ग भला
गिन हे भगवन हनु वी ट वे र रु क म भ सो ला रो हो यो क म ल नि व
डि व स्ता र रहि द सुर्गे भ र म स्ति न ऊ नमा रा त्रि मा गो भ नू बालि ऊ नमा
यो कि न भ न्मा जो दु व डि सु सि दु भ नि भ न्द दे म ला ई को ना पु र स ले टि
प द र वा ठे भगवान् का व र ना र वि द मा पु ग्द दु भ नि व डि म स न व द
न भ वा जि म ला ई को ले टि व न आ उ द न भ नि सु र्ग गार्दि स लि क म
र नी जो द्भगवान् का व र ना मान पु गु न मा सु ध पा जि वा हा पु ग्दा व
दि व डि म स न व द न भ वा जि स स्ति तो क म ल नि स लि वा हो भ नि स
ला दे र्का व च न सु ना उ दि भै न हे रा ज न स लि ज वा व ग रि ह खी ना
के रि हो कि क न भ न्मा ला गिन हे भगवन त वा ई र ज्मा म ला ई मा

जे भा
४६

ब्रह्मादाकृष्णः स पाईका अरु रा नि दे न न र म ला ई मा न्न च रि च रि चो मु रु द्ध
अधि पति उ स वे ला मा म ला ई क स्रो ग रि आ दा भ यो स स्रो सी सु पा ल
उ स्रो। स सु पा ल भ नि का हा स म्म आ दा भ यो अ से प नि म ला ई मा न्न यो
चि व क्त नु रु द्धः स पा ई का रो रि का रा नि अ र प नि रा द्ध न नि म मा भ दुरे भ
नि ग रो का दि भ ई नः हे मा हा रा डा डा न्ये ज य स रि भ नि के रि भ म दि नः हे र
जे हा गु भि म से न रो क्का भ न्या रु न नः भी म से न रो ह स ना पु र मा ग या व दि
आ क्रि रा मि द्रो प ति सं ग भ न्या द्ध नः रा डा गु रि चि रा दि सं ग भ न्या द्ध नः हे र
म ला ई क शि को ला डा म नु भ यो भ नि र र क्को रो म न मा ये द मा नि भ न्या
को तु निः भ ग वा न् क हा प ति र क्को नी रा ई धु रा ई फ र्फि आ उ गु भ यो र र
क्को नि पा ल मा ग ई न भ ग वा न् क हा भि म से न स भ मा व लु भ यो रो स वे
रा माः हे रा डा नः स ते भा मा डा रु न पा ल का म्बा र वा ट नि सृ फि स सो भ
गु दि नः हे भ ग व न् क हा रा पा ई मा रा दे व फि रो स्या म्क न चो डा ना का
को हे द्धु भ नि आ दा कृ द्ध न रा ई दि नु ह व स रे भ निः सो र ह डा र रा नि ह
रु म लो ग रि स हो भा मा रा ई धु वि सारि स स्रा फु रा उ ना उ दि भ ई नः हे मा
हा रा डा डा न्ये ज य भ नि वे सं वा य न मु नि रो रा डा डा न्ये ज य रा ई सु ना उ हा
भ याः ॥ इ ति श्री जे मु नि भा र ते अ सो मे ध प्र व नि स्र मा ध्या यः ॥ ३ ॥

स म
४६

हे माहा राज जन्म जय साहाय्य दियति सत्ते भा मा का वचन सुनि ॥
गवान कृष्ण पनि सत्ते भा मा का वस मा ऊ ना ले रा ता नुरि खिर दे ॥ यस्तो आता ऊ ऊ हे
रा ज न देव कि मा ता ले वो रा ना आ को हे नु ऊ ऊ रे ॥ भनिक हन को आता भया को सु
प्रि रा ता नुरि खिर ले पनि वांटे ॥ आ ता त वे ला वा ट स्या म क री घो रा रि का ई न वा
उ न ला ग्या ॥ हे रा ज न त्यो घो रा क स्तो चि यो भ न्या ॥ वरु त रा घो ॥ अंग से तो ॥ १६ ध
हे लो हो टा का न का लो भ या को त्यो घो रा ले ना हा रा रा वि सा व ग र्यो ॥ रा हा नो
ग नु प र्यो ॥ यस्तो घो रा तो द ना वु ला ग्यो ॥ र त्यो स भा मा से पू र्ण रा हा ह र व नि धि
या ॥ ते वि व मा ॥ सा लो रा ता को भा ई ॥ अनु सा लो दे तो रा न पनि धि यो ॥ हे रा ज न य
सि भ या व दि ॥ त्यो अनु सा लो ले र ल क क कृष्ण ला ई दे घो भ यो र ॥ आ को रा नु सा
लो ला ई मा न्या को स म र दो भ यो ॥ हे मा हा रा ज ज न्ये ज य ॥ ते म्यो म न मा चिं त ना ग
दं द ॥ अ हो यो कृष्ण त रा घो वे रि हो ॥ ऊ न त रा ता नुरि खिर का नि सा मा आ या का
ऊ म त पनि ॥ आ ज यो कृष्ण को गु मा न रा नू व दं ॥ रा ता को ज गे म ग रा ई दिं दु भ न्या
को त मा सा दे वा ॥ ५६ ॥ आ ज यो घो रा व क न दु भ नि त्यो अनु सा लो पनि नु र क
ऊ उ ठि यो रा का सा म ने मा ना दो भ यो ॥ हे रा ज न ॥ ऊ न त त्यो रा ता व मो ना नि धि

जे भा
५०

योत पत्रि आ को गुरु सार्ध देवा उना का निमित्त यो घोडा पक्र दो भयो हे रात नरक लोग
रि पक्रि दि यो भन्या सुन सभा मा तो घोडा ना आ को पि यो सर सर ग योर यो डा का
जग मां की य सो भन्य ला यो जो हे विर हो को आ उ द दो मे ले त रा ना को घोडा पक्रा ले भ
नि सुना उ दो भयो हे मा हा रा ज पति भनि सत्ता पदि त्यो घोडा पी सा दें लग्योर आ का
को जड ई प्रे दो नि धि पा ते भिन्न हल्योर गथा कार जो की उ हो बना ई १६ मी घोडा
बाधो गिध का चुवा मा आ क व स्योर धनु सवान त पार गरि य सो भन्य ला यो हे
हु सति मि वडा सुर विर भ या का लो प्रा ज मे रा हा त देखि घोडा सुस्का ई धर्म रा ना को
जगे ग रा उ त ति मि क त्तिका विर र त्या दो हे र प्र पति मिले मे रा दानु सा लो ला ई वे
ना रु क मा मा न्यो प्रा ज ते सा टो न लि दो दि न भनि त्यो अनु सा लो ले धनु र्वी न लि य
स्मा क रा ग न्या को सुनि आ हा न्या व त विर धि या ह स प रि र त्या वे ले त सा चि हो
कि ठ हा हो भ नि मा न्या को धि या न व प स्ता क डा व व न सुना यो त व स वे ले सा चि
ने ग न्या को र हे द भ नि प त्या उ दा भ या हे मा हा रा ज न यो ज य स सौ ग न्या को स व
ले दे खा वो ल्या को प नि सु न्या त्यो स भा मा व डा व डा विर ह ह धि या वा च वा रा उ व
पु व म्र व न उ त्ता दो रा सु वे ग भ ग वा न रु ह स प्र ड म्प न अनि ह ड ई त्या दि रा ना धि
पार त से वी व मा आ क ला ई नि रा ग न्या को सुनि लो त धर्म रा ना को जगे ग रा त भ नि

बसो वसन को ल्या जो भगवान क हस्त पति प्रकृ लाई धिं दा गरि **भगवान को सुनि को ध**
भै हात मावान को विरा लिय सो **प्राज्ञा क** **सौ सौ हे विर हो लो प्रनु सा हो लाई जि**
नि सो दा वि **उ न क ह से स क ह** **उ से ले यो वान को विरा उ टा उ न नि भगवान क हस्त ल**
त प सारि ख ग द न **यो वान को विरा उ टा उ न ला ई को मे विर को ता ग त न लो भ य**
नः **नु प वा प क दा भ या** **हे रा त न लो स भा मा प्र ज न ना दि व ग व दा विर ह रु धि या**
त प नि प्रनु सा हो लाई जि न लाई क से ले प्र क त ग दी भ या न नः **नु प वा प क दा**
भ या **भगवान क हस्त पति हा त सारे का प सारे द नः** **हे रा त न लो वि च मा भगवान**
क हस्त का दो ए पु पु म म न जो द नः **प्र नि स रि विं ति ग द द नः** **हे पि ता लो प्रनु सा**
हो लाई जि न लो **हे रि व क नु ह व स भ नि भगवान क हस्त का हा त को वान को**
विरा उ टा उ द भ याः **हे मा हा रा ज न लो ज न य** **य ति आ प्रा पु त्र पु पु म न का**
व न न सु निः भगवान क हस्त म न मा चि न ना ग नु क **प्र हो यो पु पु म न लो भ या पा**
न को विरा उ टा यो **प्र हो यो लो ता ग त पु य्या द न लो पु य को मा त्र हो भ नि के रि आ**
को वान को विरा उ टा ई आ क क **हे विर हो लो** **प्र को विर उ टा मा उ न नि आ**
दा भ या को सु नि व य के तु जो द नः **प्र नि स रि विं ति ग द द नः** **हे पु नो लो वान को**
वि रा मो उ टा उ द भ नी उ टा ई को विं ति ग द द नः **हे मा ग न क हस्त लो प्रनु सा**

श्री ५९

लो लाई नि सि धो डा क की ई के रि त्यो अनु सा लो लाई वा धि ह तु की व र न मा व द
ने लाई स कि न भ न्या म की रि या प नि हा ल दुः हे भ ग व न से म्मा ई ह तु की सा म ने
मा ल्या ई व द्वा न स कि न भ न्या जो प्रा द्वा रा म ना म गो विं द भ नि ज स्तो त्रिं द गि भ
र भु व वा र न नि का लो प स्ता वा वि जो न र्क मा ज्ञां द नः सो हि न र्क मा म ता ५ के
रि जो वा वि र ज सो ला भ या का अ रि स्र से ग ग म ला ग न्याः स स्ता वा पि नु न र्क
मा ज्ञां द नः सो हि न र्क मा मे रे वा स ह व स्र भ नि वृ व के तु ले य स्तो प्र ला ग रि कि रि
सा वा या को सु नि भ ग व न कृ ल्प प्रा द्वा ५ द्दः हे वृ व के तु सा चो हो ति मि ले भ न्या
हे भ व से ग नृ ति प्रो सा म र्चि द् ति मि मा हा वि र दो ति मि ले क वे द्वा न्ना को
अ व से ग न्ना उ न्ना दो ति मि क र्त्त ज स्ता मा हा वि र दो दो रा हो हे वा पु लो
वा डे ज्ञा उ भ ति क वा ल मा हा त ला ई प्रा सि र्वा द दि नु भ यो हे वृ व के तु ति
प्रो ज्ञ य ह व स्र भ ति प्रा ज्ञा भ या को सु नि वृ व के तु व नि पु ल ज्ञ म ई स पु री
ह ति या र वा दि त या र ऊ दा भ या हे मा हा ए ज्ञ ज न्ये ज्ञ य य ति भ या
व दि पु रु म्म न् व नि वृ व के तु व नि प्रा क्ता प्रा क्ता र थ मा र ति २ ३ ३
नि को ज्ञ ति ज्ञा दा भ या हे मा हा ए ज्ञ ज न्ये ज्ञ य ता हा वा र पु रु म्म
न अ गि स रि अ नु सा लो ला ई यो व व न्नु ता उ दा भ या हे अ नु सा लो
ति वृ ति वृ व डा र ह हे ए ज्ञा ज त ला ई व नि वा वा कृ स्र का ह तु र मा

राम
५९

७-या ७-दुः हे प्रभुमिः वन डालन यत्रा को न का विच मा व मे सु ते भ या को तला
ईति ७-को आसा दे नः हे वा नि प्र व पु दु म न न रु पि प्र मी मु य मा त ७-त सि ज त सो भ
या को मो न्या भ नि ज्ञा नः भ नि प्र दु म न ले आ ७-दा आ ७-दे य स्ता न रा वा वा त सु
मा या को सु नि प्र न सा लो प नि सा ७-न को व ले पू र्ण भ या रः सो व व न सु ना ७-दा भ
या हे प्र दु म न मे रो व व न सु नः हे र यो त ते रो दा र का स ह र हो ई नः पु नि स ते रा
स ह मी यो य स्तो ग क् दो इ नः पु नि स यो त रा भू मि यो होः राजा वा ले प नि
य स्ता कु रा ग र्ण से ले ग क् दो इ न्या हा ७-व ल ग र्ण हा ७-त व न यो हो भ नि सु ना
७-रा भ या कि न व न हो भ न्या व न मा म् सि मु नि रा व स वि ह र हु न द न ति न्या
ई त व स्था भें ग ग र्ण आ को रो रो व रा क म च ल द न को हो स क न्द व न हो सः मा हा
दे व का को ध रो भ स्म भ या को न हो स य स्ता मा वा ले य स्ता दे वि ह र का मु यो
जि प नि ग र्भ ग र्द द न के रि ते रो व रा क म च ल न्या हा ७-सु न्या हा व न व न
ह र ले त व स्था ग र्ण क न गी वा वि प्र ग र्ण मा भ न्या त व लि यो द सः य स्ता
मु ध मा ले रो व रा क म च ले न भ नि प्र न सा लो व ले भ न्या को सु नि क ह म पु न
व नि को ध ले ग रि ज ग दा भ या रः वा र वा न ले वा र यो मा को सि र का द्या
य क वा न ले ध नु का द्या य क वा न ले सा र धि को सि र का द्या के रि द

५२

गदी १४ धन टा धनु का टगाः हेराजनः यस्तो गरिमा कृता ईवानै हाजन
दिधनु मात्रका टेको देखिः कोधले गरिमा ऐशा गदा भया द केरि द वान
मिफिः प्रनुला कोले वनिशारवानवा एपो गहा ईहानिसि एकाटि दिसाः सक
वानलेधानुका टिदिसाः केरि सक वानले द्वा शिमा प्रहा एगन्यो रसो वान
का सोटले गरिः प्रदुम्भन मुर्छा भै एधवाट सला भयाः केरि हे मा हा एगन्यो
असः सतिभसा वदि केरि सक वान मरि को र प्रहा एग रिदिसो र प्रदुम्भन
सा ईउडाईः का हा पुन्या ईदिसो सभनो राताः शा हा सभा माभ गवान कृष्ण
ए सभसा का धिया उहिसा मने वदार्न लयायोः सो सो गन्या कोली प्रदुम्भ
न सा ईया हा लु धिछेनः सो सो गरि प्रदुम्भन को दसा देखिः भगवान कृष्ण
सा सरो रकोधले गरिमा प्रदुम्भन भयाः र सरासर मै प्रदुम्भन का मुलाकी मा
समा ईउडाईः सा हो सा हो हा प्रहा गवाः हे वाजिना मईः मसा ईक शि को
मनुष्यारि हे वाजिः प्रदुम्भन वदुम्भनः भनै सा हो वा नै गर्जता गवाः हे मा
हा राताः मुर्छा वन्या का प्रदुम्भनः वानले गरिः विनाभसा का सर्वो म रको
ले मुदिसा का सला प्रदुम्भन सा ईभ ग कृष्ण को ऊऊ मरुदः हे गमा वाजि स
लो सा मर्धन पुगिः हरा वहा वान को वि राउ हा उभा वाजि ना दानः गवा

ने भा
५३

मला जिंदगि भक्तो लाज पारि लना दान भनि बाटे बा र ठो प्राम मारः प्रदुम्भन
को पत्रि बे खा भयो रहे हे दन तः मा कुला ई फु छरो तु लपरि मा स मा ई ला तले
वर वर ठो कुला ग्या को देखि प्रदुम्भन जो दन स म हो गरि भ त जे म ही भ का
र फुल को मुख पत्रि हे त सकता भ याने नः हे राज ने जे म इति भ या पदि भ ग वा
न कल फेरि ग्या ज्ञा ऊ ऊः हे ना दान त ज लो वृत्र पा उ न्या ग्या मा पशि जि क्का
रे हो वर वा मि भ या को वडि या चि यो हे पा जि ना दान त या हा त व ल व न
मा ज्ञा वन मा ज्ञा ई के गर्नु भ ह्या ल फा ल फुले बाई त प त्या गरि र हः जि गा
उ न्या मै मा गि मा गि याः त ज लो ना दान या हा व ल पा उ दै त स भ नि
फेरि ठो कुला मा हे पा जि त व नै मा ज्ञा भ नि वा र म वा र प लो ग न्या
को देखि भि म से न जे द न को प ले गरि पु ती ऊ दाम याः र कल का ल भु
ने ज्ञा ई यो व व न सु ना उ द द न हे कल पा वा ई ले यो के बाल ग न्या को
हाः सु ल त ई मा ने भ दौ कि आ कुला ई य नि हे द दौः ति मि ते सा पु रा
भ या का जि रा सि न च ले ल गा दी कि न भा या ये उ के रि का ल जे म ले ल
गा दी के न भा या ये उ ग न च मा च न व व त मा ग ई के न लु के ये उ सु त्या
का मु क न्य ए ज्ञा का द वि वा ट म रा ई वा हा प दि यो आ या ये उ त्थो कु

कले दो स मी
ज म सु र
का ज्ञा

५३

तसविसे ७॥ आत विचार मुर्छा खाया को छो र लाई बली सा र पाली ला
रग नु ॥ आ लोभा मे र आ या को हो ई न ॥ मुख मा पिहू दि या को हो ई न ॥ विर
हो वान ला ग्यो मुर्छा भ सो सर मा शि मिला ई के मा स प न्यो ॥ आ क्र भ न्या वा
मे न सा गि भा ग्ये द्यो ॥ बर ला ई ला र खान्द द्यो भ नि ॥ भी स से न का व च न सु
जि ॥ भ ग वान व नि स ति मि स से न का व च न सु नि ला ग ले गरि सि र गु का
ई ॥ प्र दु म न को मु ली स मा ला को छो दी हा भ या ॥ प्र दु म न व नि आ प्र
पिता से ग न्या का मा के भ नु न ॥ व प ला गि र ला ॥ आ क्र भ न्दा मा त्रे से ग न्या
का वा त मा के भ नु न ॥ उ हि मा धि पि ता से ग न्या का मा व प ला गि र ला ॥ हे
मा हा रा ज न न्ये न स ॥ य ति भ या व दि ॥ के रि भ ग वान क र्म आ दा ॥ ५ ॥ हे
भि स से न ॥ लो सि मि ता ॥ ७ ॥ लो ॥ प्र नु सा लो ला ई जि ति आ ॥ ७ ॥ भ नि ॥ क र्म को
आ दा भ या को सु जि ॥ भि स से न व नि ॥ सं पू र्ण ह ति या र वा धि र ध मा च
ठि ता हा भ या ॥ हे मा हा रा ज न न्ये न स ॥ स ता वा ट भि स से न ग या ॥ वा हा व
व के तु ले व नि ॥ प्र नु सा लो का को न जो द न ॥ क र्म पार् न ला ग्या का धि या
उ से वे ला मा ॥ भि स से न पु गि ॥ हा ति का को न मा सिं च व ला मे गरि व ला
भ सा ॥ र हा ति वो दा र्थ वा दा से पु र्ण मार न ला ग्या ॥ हे रा ज न न्ये न स ॥ य
शि भ या व दि ॥ वृ थ के तु व नि ॥ भि स से न का ला म मे मा आ ई सो चिं ति

मे. भा.
५४

गर्ददुन हेमिमविता कथा आन दोर ले खानला ग्या को भा गवा बुले खो
रुनुहुहु मेले सो से सो रुपिभास को गा र खान आटे को म साईः तवा
ई से विवे वा व आ ई सो सिदिनु हुहुः मेले क सो आ सा ले भो क ले वा
रा ग न्या को वा ई खा नि नि आटे को तः सो विवे वाट गा र टि पि दिनु
वा नु को धर्म सलो हो दोर ला ई भो कै र सुः तवा ई त सो भा से को मा सि
क ला ई न टि वेर निनु हु र स भ नि व स के तु का व व न सु नि भी म से न
व नि सो से के रा बु निः को न म मा र्द दुः अनु सा सो ला ई त वा ई ले मा
नु हु र स भ न्यो भ निः सो को न दा डि अनु सा सो प टि जा ई ला ग्दा भ या
हे त न नः अ से अनु सा सो ले भि म से न सा ई दे खो सक वा न रि फो र
का न स म्प नु को ला हो से चि प्र हा र गरि दि सो र सो वा न व नि भि म
से न का दा ति सा ला ग्यो रः ता हा उ भि सा का का धि साः उ से ठा उ मा
ओ दू ला भ या हे न न्यो अ नः भ ग वा न से गारि गरि सा का प्र दु म्म
मू व नि भि म से न सं ग से मे आ सा का धि साः भी म से न को सो द सा
दे खि वा ई सो रा व ठा सा र अनु सा सो का सा म न्यो सा ईः आ दे का
सा ध सक वा न रि कि हा न्या र अनु को ला हो का टि व सा उ हा भ

५५

सा. के. रि. ते. हि. मे. का. वा. ई. प्र. दु. म्. न. ले. व. नि. आ. पु. ला. ई. अ. पि. मु. र्दा. वा. न्मा. जो.
स. म. हि. सा. ठि. वा. द. ही. प्वा. क. र. ला. वा. न. म. न्मा. ना. रा. य. म. न्मा. का. : डा. ठ.
स. मे. र्. क. ला. मे. का. म. सा. का. मि. थ. का. पो. य. का. वा. त. न्. ला. ग्वा. का. शि. वा. न.
ले. प्र. नु. सा. हो. को. दा. शि. मे. द. न. ग. नो. ला. ई. दो. दी. म. सा. : र. शि. ६०. ही. वा. न.
व. नि. प्र. नु. सा. हो. का. दा. शि. मा. ला. ग्वा. पो. र. व. द्वा. वा. र. पु. मि. च. धि. मा. ग. दी. म.
सा. : हे. मा. हा. रा. ज. : अ. व. ति. ६०. ठि. वा. न. वा. न. ला. ग्वा. पो. : प्र. नु. सा. हो. व. नि. र. थ.
मा. व. स्या. को. व. रा. व. र. व. द्. पु. म्मा. मे. पु. व. सा. ग्वा. पो. पु. म्मा. पु. मे. : र. थ. वा. द.
व. सि. मु. र्दा. व. दी. म. यो. : हे. मा. हा. रा. ज. स. हि. अ. थ. स. र. मा. प्र. दु. म्. न. ले. व. नि.
पो. ज. मा. न्मा. क. शि. मा. न्मा. त. म. नौ. ला. त. द. स. ह. जा. र. हा. ति. मा. न्मा. २०. ह. जा.
र. र. धि. मा. न्मा. २५. ह. जा. र. धो. म. का. स. वा. र. मा. न्मा. : ३०. लो. थ. वे. र. ला. मा.
दी. म. सा. : हे. मा. हा. रा. ज. ज. मे. ज. म. : य. स्तो. ग. रि. को. ज. मा. दे. धि. व. मु. र्दा. म. अ.
वे. का. म. यो. र. ति. व. २. य. रा. र. ह. प्र. दु. म्. न. म. न्दे. ५०. यो. र. य. व. वा. न. रि. यो. र.
प्र. दु. म्. न. को. वि. सा. रा. दा. शि. मा. ला. वा. व. वा. न. ले. प्र. हा. र. ग. नो. व. नि. ला. यो.
व. नि. : मु. र्दा. व. नि. वा. नो. : र. लो. प्र. नु. सा. हो. व. जो. सि. व. मा. न. स. व. ग. नो. : हे.
रा. ज. न. य. स्तो. ग. न्मा. को. दे. सि. व. य. के. तु. जो. रु. न. को. ध. ले. ग. रि. पु. र्ता. रु. दा. म.
सा. : अ. रे. म. र्. व. त. य. मा. ग. र्ज. मा. न. ग. ई. द. र. : हे. र. म. रा. व. य. के. तु. यो. रु. म. म. नि. तु. ना.

ॐ भा उदा भयाः वनि १० स्वान ले गरिभ्रनुसा सो का रथ मा हा न्या र ते ल्यो र
 ५५ य सा रथि यु र्ग भूत पा ही भ या के रिभ्रा को स क वा न रि का रथ भ्र वनि
 का द्या के रिभ्रा को वा न ले क व व वनि का टि गिरा सा के रि प च वा न रि
 कि द्वा सि मा प्र हा र ग न्या हे रा न न वृ ख के तु ले य सो व सा कि ग न्या कि
 ध पे मा धि च प ध पे मा धि च र ग रि अनु सा लो मु र्दा वारि वृ धि मा गिरा
 उदा भयाः हे रा न न न नो न न प्र सि भ या को लो अनु सा लो वनि २ घ डि
 स मा वे हो ल भै मु र्दा व र्दा भ यो रो हि भ्र व स र मा वृ ख के तु ले वनि को न
 को क शं ल व र्दा भ या क शि मा न्या भ न्या ३० ह जा र रथि मा न्या ६० ह जा
 र हा सि मा न्या २० ह जा यो न मा न्या १ क सा य सि वा र्द मा न्या १६ ह
 जा र त उ टे मा न्या १५ ह जा र त ग दा हा मा न्या हे रा न न २ घ डि का
 वि व मा वृ ख के तु ले प्र ति को न मा र्दा भ या र व दि लो अनु सा लो को
 मु र्दा यु लो र हे र्दा त सा र को न क शं ल भ या को वृ ख को ध ले गरि ला
 न सा ल नै भ गरि हा त कि र की र र्दः प च वा न रि कि वा र वा न ले ४ र यो
 न को सि र का टि गिरा यो स क वा न ले वृ ख के तु ला यो न मो न्या का
 रथ मा प्र हा र ग रि दि को र वृ ख के तु को रथ यो ६ ले स्वान ले घ ६ ८ ९

त. २
 ५५

मारे पुत्र सा गो. चोगन भवा को रथ. वस्तो गरि पु म्मा को दे श्वा. सार चित्ते र. वृष के
तु से वडा नद सं ग प्रा प्रा वल ले चस्ता मा व नि. प्रडे नः. यसे मो का मा य क वा न ले. सा
र धि को सिर का टि व सा यो. के रि इ न वा न ले वृष को दा ति का ता कि प्र हा र म. मो र.
ले र वा न का. वो ट ले वृष के तु व नि भ ग्र भ वा का र थ वा ट गु मु टि व. वस्ता भ वा. हे र
जन न यो न य. न व य स्तो भ वा को भ ग वा न ले दे शु भ यो. भि स से न गि म्मा को. प्र दु म्
म न वृष के ई स व को श्री द सा ग म्मा को दे वि. प्रा के भ ग वा न. मा ना क न त या र रु
नु भ यो. प्र ह ला ई प ठा उ नु ला ई म न ग नू भ य न. कि न भ म्मा. प्रा पु न त वा. त त
वा गो ल्पा को रु ना ले. प्रा के भ ग वा न. त या र मे. म न मा चि त ना ग नू रु रु. रु न त
मे ले मा हा भा र थ मा ह ति या र वा च न्मा दे न भ म्मा को दु त व नि. प्रा न प्रा के ला
ई व न्मा व दि. न जा ई भ य न. भ नि र थ मा व टि. वा टे वा न नु भ यो र. स र स र.
अ नु सा लो का सा म ने मा ना नु भ यो. लो. अ नु सा लो ले कृ ल्प ला ई दे वि व गो व
स वृ भे. यो व व न सु ना उ द द. हे कृ ल्प वा टे वा लु ह व स. मे र भा ग ले गरि ह नु को
द से नः. ठा वें मा व सि वा वा. य से नि ग्रा त यो उ व द्वा मे ले ग म्मा को हो. हे भ ग
व न. ह नु ले मे र दा नु ला ई मा न्मा वे ला मा म तो दु. वा ल व धि या. ये ले मे ले व
त न्मा. मे रि व क नु ह व स. भ नि वा र वा न ही को भ ग वा न का र थ मा जो ल्पा का

मेधा
५६

पोडासाई प्रहारगम्यो हसिबानकाचोदले गरिपोडाउदलेकि वेठकानसी लभा
गदाभयाह भगवानको रथमोह वेवज्ञागतईदियो हेतजन वस्तोगकी
कोरथलाई भगवानको सारथि दारुका मोहो लेखो पोडासाई कुरुतलो इगारि
रथथिवावधिः लोपोडा मोहन रोकिवानन वानकाविडा लेतो रथकाका पोडा
सारथिमा विदीभयाः हेतजन वसिभैसकापदि दारुका लेवगमेहतरगरि
रथकाकी ईल्यापोर कुरुलेवनिः अक्रादोक्रावाट रथानरिकि चारवानलेपो
डा जोग देनकाठि वसाउनुभयो एक वानले सारथिको ली रथसाउनुभयो व
क वानले अनुसलोका हातको धनुकाठि गिराउनुभयो वस्तोगका जो देवि अनुसा
लो वनिमो धभै भगवानका हातको धनुको दादासाई इवान हाभि देनदुकरावा
रि वसायो तेहि मोकासा पोटा दुलो गदाले प्रहारगम्यो रथोग हावनि वगावे
गलेगे भगवानका सिरमालाग्योः लेसगदाकाचोदले भगवान कुरुवनि मुदी
ले रथका गीनुभयो हेतजन वसिभकापदि दारुका सारथिले मनमावी चारग
ग्योः अवमो हावसा देवि संग्रा ममान युक्त्या देनभनिः भगवानको रथमोहो
रनभूमिवाट फिराईगा हावले कालवन्काको थियोः सोरहमा रसनि हतना हा
थियाउहि पुन्याईदियो हेतजन वसिभकापदि भगवानसाई वनिः अनेकर

५६

वेधा वे निपाव म हा की गंगा जल सिखा गरिः जगा उदा म वाः जवम गवा न वडा मेः ति
वः वडा रहम ने उदत दनतः सोर हता रहानिका मा हा मा आ पु लाई दे पु म यो र ला
जले मनु भयो केहि उग्र रा नदिः केहि से ग्रा म मा जाना लाई तयार जहा म वाः हे मा हा
रा ज न ज्ये न यः जव व ति म वा व दिः स ते भा मा जो द न व डि दि व रि वो ला लाई मा हा
रो न मा आ जो ला गिनः अनि वे पुं म य न न नि ले त मा ज्ये न य लाई सु ना उ दा म वाः
ई त मा ज्ये पु नि मा र ते म सो मे य व र निः ॥ ८ ॥ पुं म यो आ वः ॥ ९ ॥ पुं म यो आ वः ॥
हे मा हा रा ज न ज्ये न यः स ते भा मा जो आ वः ॥ हे म ग व न य म यो व चित नि जे पुं म यो
न ज्ये निः जे ले त का लो मु य ला यो आ वः व सु दे व का हा ग वा स जे सा ला त व दा उ न्या
धि पा कि आ उ मा उ व सु दे व ला ई चा टे हा कि ल्या उ ल्या उ वा हा वा लु ह व स रे म नु कि
न म न न न त य सो म नु य पि व डु म न पु दी दी ति मा दो रा ले ला हे मा जे ले वा हा
अ व ति मा दो रा मु दी म वा का द न लो वा ई ला त ले वा नु आ उ म नि वा ई हा कि ल्या
व म नि सु ना उ दि मे ई नः हे रा ज नः के रि म नु दि नः हे क स त व धे रे य म रा न ग नू म
मा जो हो लो लो व के ग दो वे ना हा रु मा वि वा रा व डु म न ला ई मा त ले वा सो
जो अ व ति मि ला ई क म्मे वा दो स पी का र व सु दे व दे न न य म नि सु ना उ न ला गिनः
हे रा ज सा रे गरि स ते भा मा ले हा द न ला गिः के रि म नु नः हे क स लो न जे ले उ ठः

मे. भा.
५७

सासलेबाद भनिसुनाउदिभैन् हेजनेजयसुनः सततेभा माकेरिमंददिन् हेकस
अधितनुत्किमासमाईकुटेउः लोअं लेतीभिजाई कोकुटोसः यतिभनिके
रिप्राकोवातवोल्दिन् हेकसतीभिसेअनुसाहो संगसंगामगरास
केनोः मपोजाउकितभनिसुनाउदिभईन् हेरदेविकोरु पतिपरजाकु
रलोअनुसाहोसाईमादहुः भनिसत्तेभा मासेसुनाउदिभईन् हेजने
जयः यतिभयावदिः भगवान्कुसुमपनिः रेतिकासोरहजा रयकसयप्रा
ठरानि देवकिद्रो पतिअवश्रवनराजाकीरानिप्रभावतिः उनकादसहजार
केरिअरुभैभारदा रजावत्चियाः यतिकाकेर काविचमासाऐगरिस
तेभा मासेभनिर भगवान्कुसुमपनि लाजसेमनुभयो रसिरकुकाईर
हनुभयोः कसेरानिका मुखपनिहेनसक्ताभयनन् ररथमावठिः सरा
सरपाबुभयो रअनुसाहोकारथकासन्मुखजानुभयो हेमाहारजश
मेजसः जवकुहाकोसवारिपनिहुनु वृषकेतुकोमुर्छापनिबुधुः रव
षकेतुलेपनिभगवान्प्रायापोदेधिः वृषकेतुपनिभगवान्भंडाअधि
वाट पुगियोवचनसुनाउददन् हेअनुसाहोअवतेरो परक्रमकोवल
जोछदिनेमयोः किनभया निदायाकोसर्वसाईराठिलेहानिविंम
हायाहेभयोः आडासेलेमसाईजगाईर हेरमेरोपुरुसार्थः भनि १ कवा

रा. म.
५७

को

नहि कि हात को धनु कम टे र स सा प्रा • फेरि ४ रवान ले अनु सा हो का रथ
माला ग्या का घो डा लाई म म रच ल मा पा ई • प्रहार म म र सो अनु सा हो
का घो डा जो छ नू सा रे वाधा प न ग यो र उ क्री क न्मा द म यो र सा रा यो
धि वि मा यु म न ला ग्या • अनु सा हो ले व डा वे ग ले घो डा हा कि ले उ द द • फेरि आ
को व न व यो फेरि वे प त्ता ग रि उ डा ई दि या • फेरि ला यो फेरि ला को वा नू थ
प्या फेरि उ डा ई दि या • य सो ग दी ग दी द प ल स म वे प त्ता ग रि उ डा ई दि या • ह
रा नू • य ति म यो प दि सा हो प ल मा र व ल यो • र न भु मि मा य डा ग नो •
ज से व व के तु ले दे यो • फेरि द वा न हि कि चार वा न ले • चार दो डा जो सिर
का टि मि र यो • य क वा न ले सा र थि को सिर का टि दि या • य क वा न ले अ य
सा हो का दा धि मा प्र हा र म म र • सो वा न का चो ट ले ग रि भं ग म यो का
रथ वा ट काल हा सि व जो कु हो ग दा हो यो र व डा वे ग ले प्रा ई • व व के तु का
सिर मा हो भ यो • ले स ग दा का यो ट ले व व के तु प नि मु र्छा कु दा भ यो • र
द स • प्रा ठू पाला मा मु र्छा सु लो र प्रा या हे र्द द नू त • अनु सा हो त उ हि व
डा भ यो को दे यो • र दू उ ठि लो अनु सा हो सा ई प कि सा रे ग रि भू मि मा
प र्छा ही म यो र ते स वो ट ले ग रि • अनु सा हो प नि मु र्छा वा ट र क छा दि मु र्छा
प र्छा भ यो र • व व के तु जो छ नू म न मा सि त ना ग र्द द न • अ व य स सा ई यो
मो स र्जु का उ नू भ य न • य सो मु र्छा सु लो प दि • य सो ई ति न क ठि न प

५८

हे राजमहाप्रभो राजा तबो ल दे तर सुखा
ह र सा जो भक्ति सुनाउ र भ वार भग
हे मा हा राज त वा ई वा ट आ हा सुभयो
के दि व के
तु म द न

रगयो हे वृष के तुमि दे खि व ह्न सुसी भ या सौ प्रान दे खि म ति मो दा स भ या भ नि ग न य नि
अनु सा ह्यो ले भ या को सु नि वृष के तु व नि भं द ह्न हे मा हा राज त वा ई वा ट आ हा सुभयो
हा भ या को सा ये हे हे र मे रो क्वा म र्च धियो त वा ई त स्ता मा हा वि र रा जा क
त जि तु स कु उ नै पर स्वर कृ स्त्र को कृ वा हो : भ नि दु वे जा ना ले भ ग वा न का
वर ना र विं द मा सा सां इं ड व त्ग र्दी भ या : हे मा हा राज त न यो त य : य ति भ
या व दि अनु सा ह्यो ले यो ग ल्या ई सा रा को त स मे त् आ ई रा जा नु रि खि र ला
ईं ड व त्ग रि व स्ता भ या रा जा ला ई वृष के तु को व रा क्र म प नि सु ना ई दि या
रा जा नु रि खि र प नि प्र स त्र भै व क्त नु भ यो : हे मा हा राज त न यो त य : भो लि प ल
स वा रि उ ठि ह स्त ना पुर मा प्र वे स ग र्नु भ यो : रा जा नु रि खि र ले प नि भ ग वा न
कृ स्त्र आ दि सा रा को त ला ई या ना पि ना को वं दो व र त्त रा प्रो ग रि ग र्नु भ यो : भ
ग वा न कृ स्त्र आ दि वा च पा रा व व डा व रा रा हा ह र व सि यो डा दो ना को म त
त व ग र्नु ला ग्या भ नि नै सुं सी य न ना मा मु ति ले रा जा त न यो त य ला ई सु ना उ दा भ
या : ई ति श्री गे मु नि भा र ते प्र सो मे ध प र्व नि न व मो आ य : ॥ ९ ॥ जे सं य मु
त्रो वा च : हे मा हा राज त न यो त य : य ति भै स या व दि : भ ग वा न कृ स्त्र आ जा कूं ह् हे
मा हा राज त न यो त यो डा दो नू प र्द ह् यो डा को र ह्ने पा त क ग न्या वि र ह र व रा उ तु

ने भा
५६

व न्योभनि यो म्मा ज्ञाग नूँ हूँ वे ले अर्जुन न गौ यो कर्जे जो हूँ सिद्ध हूँ दे नः हे अर्जुन न ति
मि तया र होः वा हा पदि ति म्मा सा त मा वडा वडा विर ह हूँ नानु व द हूँ भ नि यो हूँ
कु म हूँ हे वृष के तु ति मि प नि जा उ अ नु सा लो प्र डु म्म न भग व न ति मि ह हूँ
प नि अर्जुन को र द्वा ग नि जा व सा तु कि कृत व ह्या ति मि ह हूँ प नि जा व य क
अ द्यो मि र धि ह हूँ जा वः य क अ द्यो मि यो डा का अ सु नार प नि जा व य क
अ द्यो मि हा त्रि का स वा र ह हूँ जा वः वा र अ द्यो मि वे द ल जा व भ नि य द
ई व क म नु ह हूँ भ यो हे रा ज न ज नो ज य य ति भ ग वा न क हूँ ले ख टा ई स क
प दि अर्जुन न प्रा दि विर ह हूँ प नि जा ता ला ई त या र हूँ दा भ याः र अर्जुन
प नि कु त्रि मा हा ति का खो धि मा गै सा य द्वा उं उं व त ग दा भ या र हा
त जो र वि ति ग द हूँ नः हे मा ता म त स ता को प्र सो ध का यो डा सा त नान हा मा
वि हा ह न ग्रा यो भ निः अर्जुन का व च न सु निः कु त्रि मा हा त्रि मा हा हूँ हे वा
वु अर्जुन ति मि म्मा नै जा न दौ कि प्र ह प नि जा न द न भ निः कु त्रि मा हा त्रि मा को
आ ता भ या को सु निः अर्जुन विं ति न हूँ नः हे मा ता वृ ष के तु प्र डु म्म ना
दि स वे जा न द न भ नि अर्जुन को व च न सु निः कु त्रि मा हा त्रि मा यो आ ता हूँ
हूँ हे अर्जुनः जा व र ती म्रो स र्व जा न य ह व सः भ नि क वा स मा हा त्रि मा यो आ
सि का द ग नूँ भ यो र के रि यो आ ता हूँ हे वा वु अर्जुन मे रो य क उ व हे स जो हूँ

रा
५६

निमित्तलेन विस्वा कउन कुरा को भन्या रा तदिन जो कुरा को भय परि प्रउद द क ह
भन्या विसुन विस्वा दुलो कार्ज यह हो वावु भनि सुना उदि भै न के रि कुरो प्रा का ऊ द
हे वावु प्रजु न सुन सो वष के तु को दुलो र ह्या ग न्या सो वष के तु क सो द भन्या मे ले
प्रा न भ न्या पति अधिक द य स का नि व मा के हि द य ख ल व न्यो भ न्या हे प्रो प्र
सो मे ध जो द त प्रो क न्या दे न भ नि ज्ञा न हे र हे प्रजु न मे रो दो रो क र्ता जो हो जे ठो हो
नि मि ह ह संग वै र भा व क नाले ले खो मुख र प्रो गरि हे नै वाई न प्र व ये यो द नालि ला
ई लि सं तो स भै र ह्या दु हे वावु प्रजु न य खो दुलो र ह्या ग न्या य स का नि व मा के क
दु भ यो भ न्या रा ना को जगे मा म ना न्या पति होई न हे न्या पति होई न भ न्या हे वा
वु नि मि आ के वृ ह भ नि सु ना उ दि भै न हे र वावु प्रजु न व ह ति प्रो जि उ ना या ना व स
प्र क्ता ई कै न हो स व ह ति मि म न्या के मा न्या दे न सो वष के तु न भ या मे ले प्रा न र
ह न्या दे न हे वावु लो ना उ ता उ ती प्रो सर्व धा ज य हो स भ नि की दा दि दि भै न प्रजु
न पति मा ता लाई सा खां ऊं उ व त्ता ग रि वि दा भै ज्ञा ना लाई त पार ऊ दा भ या हे रा
ज न प्र ति भै स क्ता प दि वष के तु पति कुं रि मा हा रा नि का खो पि मा गे वि दा भै
प्रा उ दा भ या र प्रा क्रि प्र स्त्र भ द्रा व ति का खो पि मा य सि यो प्रा का ऊ द हे भ द्रा व
ति म लाई रा ना का यो डा का प दि ज्ञा नु प न्यो सा ई ला वावु प्रजु न का साथ न दो उ
नु हे भ नि म लाई ख टा या प्र व म जां दु हे प्र स्त्र प्रा क्रु र्म व वाई व स्या मे रो सु ती ध न्यो

जे. भा.

६०

नमानु मजोदुःधर्मराजकाजसकार्जमाजोदुःभनिःप्राफ्रास्वामिकावचनसुनिःभद्रावति
जोदुनविंतिगर्ददिनः हेराजन्तिभद्रावतिवक्तसुन्दरिः सर्वलक्ष्मिनले पूर्णभयाकि
बडीप्रतिप्रताभयाकिपस्तिभद्रावतिजोऊनहातजोरिविंतिगर्ददिनः हेनाथहनुजो
चिरिनजिविरहोसःधर्मराजकाकार्जमारभगवान्कस्मकाकुकुम्मावातेपालुहवस
हेनाथः मजोदुकेहिकुरोहनुमौवीतिगर्ददुःनविसिवक्तनुहोलाः केकुरोभन्देस
भनिःप्राफ्राकद्रभन्माः पैलेअर्जुनकोसवारिकुदाःप्राकासःपञ्चालसारवधिमान
रुमाअग्निमाजाहाहवस्तापनिहनुवीठनदोडिवक्तनुहोलाः योजियकोप्रासान
गर्नहोला १ केरिप्राकोकुरोःजाहाहनुजोसंग्रामपर्ददुःताहापिठदिनभागुहो
लाः कदाचिरसंग्रामगर्दमृत्युभयापनिहवसः पिठनदिवक्तनुहोलाः पतिर
कुरानविसिवक्तनुहोलाः किनभन्माः नवहनुलेसंग्रामगर्दपिठदियोभन्मा
मलाईसप्रधिभावसनेऊन्मादेनः हेरहेरभगवाकि स्वास्तिप्राईभन्मादुन
हेनाथवरूपानदिनामाकवोलगरिवक्तनुहोलाः भाग्यामामन्नगर्नहोलाः हे
नुहवसः नवतवाईलेपिठदिभागेभन्माः यसप्रसोमेधमाजन्माभेयाप्रस्ताको
जमाभेरोमुखकस्माप्रकारलेदेखाउलाः लौहेदिदिवेनिहोभवाकि स्वास्तिप्राई
हेरभनिठहागर्नदेनः हेनाथपतिकार्जवगाईवक्तनुहोलाभनिःप्राफ्राप्रतिप्र

उहिमापिपस्तिदियरसनेप्राफ्रा
मलाईवसिकुनुगर्नदेन

६०

भद्रावतिकावचनसुनि वृषकेतुजोद्धन प्राप्ता गदेद्धन हेतानि यथा प्ररुम
लाईचिह्ना कि देनो तेसो कातर प्ररुसमरुम हेर अज सम मेरा कुलमा कोभा
ग्या कोभा गि प्राया काद्धन हेर तीमिरो सुकुलमा चिंते नगन्या हेर मजो दुतेस
तो कातर प्ररुस होन भनि शिमिजान हेर मे से प्रा नगया पत्रि विहादिना देनभ
भिभनि वृषकेतुलेवृहाई विहाभे प्रा उदाभया हेमा हाराज प्रतिभया वादि
अजुना दिसा रा केरा ज्यो घोडा प्रचिरा लाईजा दाभया कला प्रकारलेग
याभन्या अने कप्रा हन हसले मंगल गरि दहिवा मल दुभो ईला दिले पुजा गरि
कोराजो होवला नगदोभयो अर्जुन वृषकेतु प्रकुम्भ ना दिवनि घोडा का पदि
हा गिजा दाभया हेमा हाराज जन्मो जयमनि वैसे पावन मुनि ले सुनाउ दाभया
ईति श्री जे मुनिमार ते प्ररु मेध प्रवनि दस मो ध्या यः ॥ १० ॥ ~~पुनः पुनः पुनः पुनः~~ पुनो वाचः
हेमा हाराज जन्मो जयः ता हा वादितो घोडा दक्षिण दिसा हेरिजा दोभयो रजा दा
का हा पुण्यो भन्या निरुधो जराजा का मुलुक मा पुदोभयो रते सगुलुका
सहर का निजा समा यक वन रहे दते से वन मा पुनि घोडा जो दचला लायो
तेसे दिन तेसे मुलुका राजा का पुत्र प्रविकर राजकुमार अस्त्र हसलि व
न विहार यन प्राया का रह्या दन निरुले अस्त्र रमा या का चिया भन्या
हजा र अस्त्र संग मालि वग विहार मा प्राया का चिया करला रणी हर

६१ जे मा धिमाभन्या हे मा हा राज सुन १३८ १३ वर्ष का अस्त्रिहसधियाः केरि जोधर
 वर्ष का यकधर अस्त्रिधियाः केरि पद्ध २ वर्ष का यकधर धियाः विव माभ्या
 प्रिरानि मदन मन्नरि सहित वस्त्र को धियो र व मा विहाट नर्दधोः ते विव मा तो
 घोडा पनि घास खादा खादे तेने ए उ ग्या को धियोः तिसरि हरु स मेतः मदन म
 न्नरिः सुवास सुवास भया का कुल टिपि टिपि नादा ते घोडा का सा म्ने मा उ म्भार
 ते घोडा कन दे माभयार ति मदन मन्नरि ले पनि देखि नः ए सो वचन बोल्छि नः हे सखि
 हो हेर हेर यो घोडा कस्तो रा मोर हे छ लोरा जा लाई भनो र पत्रो हा मा सहर मा ले जा
 उभनि रा जा लाई जा कि यो विंति गर्द छि नः हे मा हा राज यो घोडा कस्तो रा मोर हे छ
 हेरि वज्रपा ना व स ते स घोडा का निधार मा सोवरी पत्र पनि टासि पा को छ हे नू ह
 व स भनि रा नि जा वचन सुनि राज कु मा ट प्रवि क ले पनि सर सर घोडा का नजिक
 मा जाई जग मी समाति यो पत्र हे दी त राजा नुरि छि र ले अ सो मेध जगे साई दो
 या को घोडा मोर हे छ हे राज न त्यो घोडा का पत्र मा जाले या को धियो भन्याः लो
 यो पृथि मा जो देखि दो भन्या घोडा पत्रः दो नो सामर्थ उ रे न भन्याः घोडा का पदि
 ला गि राजा नुरि छि र का जगे मा भ्या व भनि ले या को धियोः हे राज न न व त्यो पत्र
 वा त्या प्रवि क राज कु मा र को ध ले जा ग्या भयार यो वचन बोल्छि नः हेर हेर

प्राज्ञपस्य पृथिमाक्षेत्रितगुरिरिष्टि रम्यत्ररहेदु हाभितक्षेत्रित ठहरे नौभत्या लो
तः जुगेक सोगरिगर्दो रहेदु यो जामयक नदु यो घोडा जो पदि अर्जुन प्राया को
दरे लोत अर्जुन लेके गदो रहेदु हेतैतमासाभ निघोडा वक्रियो वचन वी लदु हेत
निहो लोति मिह हदवीर माजाउः मेरको ज २ प्रक्षोपति से ना लिचा डै जाव भनि देउ
भनि प्रा कु घोडा लिउहि स जामयो हेत नो जय पदि को ज पनि आई पुगयोः र कम
र को कु ह को प्र कार को वी हो वगा ईः तल जल मा घो डा वाध्याः प्रा कु सा मने छो
जा माधनुवी नलिख जामे र सोः हे मा हा हा ज ज नो यः पतिभ या पदि अर्जुन का को
ज पनि आई पुग्या र व ज व डा विर ह ह घो डा खो ई खो ई भ नै आई पुग्या रहे ही तः प्र वि
कर ज कु मार ले घो डा वाधिय नुवी नलि जुद्ध गने तया र भै व स्या को देखिः अर्जुन का को
ज पनि को हो ला लि य के बो ट छो प्राभ या र दुवे ती र का को ज ले हा त छो डा छो ड
गर्दो भ याः र व स के तु प्र दु म मन प्र नु सा लो ई ति न वि ट प्र वि सरि य क मु क्त
माति २ प्र छो नि से ना जो चुरा भूत पारि दियाः प्र वि कर ज कु मो र पनि प्रा का को
ज सं पूर्ण ना स गरि दिया को देखि हात माधनुवी नलि ल ड न ला ग्या हेत न न ले
व स र मा निल यो ज रा ना पति ३ प्र क्षोपति को ज लि आई पुग्या र व जो सं ग्रा म रु हो
भ यो हे मा हा हा ज ती को ज पनि य क मु क्त का वि व मा सा रा ल स सक र ना स पारि
दिया र ते सो ग म्या को देखि निल यो ज रा ना पति प्र वि सरि अर्जुने मा धि जा ई ला ग्या

जे भा ६२ र यो वचन बो ल द द न हे प्र नु न हे र प्रा कृति मि ले ग ही मे र को त जो ना स वा यो भ न्या
 प्र व ति प्रा को न प ति नो गा ५ प्रा पु जित उ प ति व चा उ भ ति रा जा ले य ति भ नि १० स
 वा न रि कि प्र नु न ला ई मा र्गै भ नि दो र्द भ याः प्र नु न का प र क्र म न पु र्या काः प्र नु
 न का हा त का चो ट न पा या का रु ना ले प्र ह सा म त्रे रा ना ज स्ता न न न्भ नि य ति भ
 न्मा दो मा य निः ज व ति वा न प्रा या का पार्थ ले दे ष्या य क वा न रि कि हा न्या र
 वि स दु क र पा रि य सा या र प्र नु न बो ल द नः हे व ध रा जा प्र नु न ला ई चि ह्ना का दो भ
 नि सु न ५ दा भ याः य स्ता प्र नु न का वा त सु नि रा जा क्रो ध भ ई १०० वा न ठो का वा ट
 रि कि दो र्द भ या ज व ति वा न पार्थ ले दे ष्या २ वा न ले हा नि २०० दु क र पा रि य
 सा या य स्तो पार्थ को प र क्र म दे षि नी ल थो ज व ति यो त ह र म्जा दो र हे द्भ निः ज
 उ टा वा न य स्तो रि क्का कि स दा सर्व दा पु जा ग रि त ष्या को थ य थ पा का र भ या को
 उ द्र मा का प्र का र भ या को प्रा गा को प्र गु लो ज स्तो व ल्दो य स्तो वा न रि कि प्र नु
 न ला ई यो वा त सु ना उ द द नः हे पार्थ यो मे र हा त को ना न हे रः प्र व यो वा न ले
 ति यो प्रा न लि न्द भ निः हा त मा वा न रि कि दे षा ५ दा भ याः पार्थ ले य नि य स्तो वो
 लि त्यो वा न दे षा पा को दे षिः प्र नु न जो द न् व रा च ला कि प्रा क्का ठो का वा ट य क वा
 न रि कि हा न्या र त्यो रा जा को हा त को वा नः हा त को हा तै का टि दि का रा जा ले तथा
 हा सु धि य नि पा य न न र प्र नु न ले य नि यो त थ रे से षि यो ग यो भ नि य क वा न
 रि कि त्यो रा जा को छा ति मा हा वृ भ यो र प्र व त्यो वा न ला योः पु ठा रा जा व रा व र य म्

लाग्वा हेराज अवयव स्तो भयो धोः निरुधो जरा जा हो मन मा चिंतना गर्दी
भयाः अहो यो प्रजुन लाई मै ले अवस्से निरुध सक्ति नः मेरा जाई लाई नडा
कि भय न भानि अग्नि देव ताई डाका भयाः र स प्रजि वा भया का अ
ग्नि ले पनि आ का स सु रा को ला हा यता गर्नी लाई वडो प्रजा लि प्रते
ज गरि प्रजुन का को ज मा आ ई प स्या र हे ज न्ये ज य ज व अग्नि देव ता
को ज मा प सि ला रा को ज मा अग्नि अग्नि ले वा प्र ग दी भयोः को ज
जो द न् सारा ज ल्दा भयाः क सो गरि ज ल्दा त भ नौ त हेरा ज न् हा ति
का हो दा स मे र ज ल्दा भयाः धो डा का का ठि स व ज ल्दा भयाः र थ
स वे ज ल्दा भयाः को ज का स व ह ति मार स मे र ज ल्दा न ला ग्या वडा २
विर का क ब च पनि ज ल्दा भयाः अजुन का को ज का हा हा का र व ही
भयो र प्रजुन पनि को ध भ ई व रु ना स्र छो आ र वे प्रभा पा नि व ही
भया र हेरा ज नः रु न् अजुन ले पा नि पा न्पा को रा रु न् अग्नि मा धी
उ हा ल्पा मे रु न् ला ग्यो र ज सि अजुन ले पा नि वा र्द द न् उ ति रु न् व ल
ज ला ग्योः धो डा पनि व ल्दा ला ग्या हा ति पा नि व ल्दा ला ग्याः र थ व
नि व ल्दा ला ग्यो सारा को ज पनि ज ल्दा ला ग्यो र अजुन का मन मा
चिंतना गर्दी भयाः अहो मै ले क लो क लो अग्ना य स्र पनि सा
मे ग र्द थ्या भया भया जो क्या हो भानि के रि मन मा ठ ह रा या

ने. भा
६३

रयो विचार गनुं कुरु अवयव सो गहि भय राः अग्नि देवता को प्राथना गर्द कुमनि अर्जु
न जो ऊनः कुवै हास जो र प्रगिका सामने जा हा भया भनि जे मुनिको प्राज्ञा भया को
मु. राजा जन्मे जय प्रहम गर्नु कुरु हे मुने जे मुनि अग्नि देवता भै ऊनः मनुष्य क त्या किन
विवाहा गन्याः यो मलाई संघा भयो यस्को विस्तार गरि मलाई प्राज्ञा हव स भनि रा
जा को प्रहम सुनि जे मुनि प्राज्ञा गर्द दनः हे राजन सुनि वक्तु हव स यस्को विस्तार
भनिक हन लागाः त्रिनि ल्धो ज रा जा कि रा नि जो थि न्दु खाना ना म भया कि थि न्
पुत्रिको नाम स्वाहा थियो तव प्रकदिन ति स्वाहा लाई ज वा नि भया को देखि रा
जा प्राप्ति पुत्र लाई काय मा रा थियो वचन सुनाउ ददु हे पुत्रि अवति प्रो विहा
गरि दिहुः लोभ न भनि रा जा को प्राज्ञा भया को सुनिः पुत्रि ला ज ले गरि उ धो सिर
गरि यो वचन सुनाउ ददिनः हे राजन म त मनुष्य संग त जा न् को हि बडे देवता
लाई जा कि विवाहा गरि दिनु हव स भनि पुत्रि का वचन सुनि राजा जो दन बो लु
लागाः हे पुत्रि ते ले ज्या कु रा गर्द सः कुन देवता लाई दिउ लो प्राप्ते भन भनि रा जा को
प्राज्ञा भया को सुनि राज कु मारि स्वाहा जो दनु बो लु ला गिनः हे पिता मलाई वक्तु
कुरु भन्याः अग्नि देवता ई दिनु हव स भनिः रा कु मारि का वचन सुनि राजा हासिक
नयो प्राज्ञा कुरु हे पुत्रि ते ले ज्या कु रा गरि सः अग्नि जो ऊन देवता कुरुः हा मि मनुष्य कि
क त्या विवाहा गर्द दनः ते सो न कुने कु रा भनि बो लु भनि रा जा उ प ला गाः बा हा अस्ति

रा. म
६३

हर ध्ये रे धिया सिमि हर सवे जना ठ हा गरि हा स न ला ग्या अ हो हे दिदि
वे नि हो हे र हे र क स्ता प्र च म का वा त सु नि पा म नु खे क आ भे प्र मि दे
व ता क न वी वा हा गरि दे उ भ आ क सि बौ हा नि र हि द्भ नि हा स न ला ग्या
प्र स्तो गरि प्रा क्ता ई नि द्रा गरि ठ हा ग न्या को सु नि सी खा हा ना म भ या
कि क आ व नि को ध लै नु क भै वी ल ला गि न हे दि दि वे नि हो सि मि हर
के ठ हा ग र्द द्यो हे र रा मा सा भ नि प्रा क्ता यो क मा मे प्र मि था पि व रा व र उ
जा गरि ध्या न ग र्ज ला गि न प्र सो ग दी ग दी द्भे हा भ या व दि प्र मि प्र त क्खे
म नु खे रू प भै प्र स्तो प्रा क्ता ग र्द द्य न हे रा ज क आ लो रै लै के न म ला ई प्रा रा
ध ना ग री स भ नि प्र मि दे व ता को प्रा क्ता सु नि ति स्ता हा जो द्य न दु वे हा त जो
रि विं ति ग र्द द्य न हे प र मे स्वर म ला ई मे रा पि ता लो क आ दा न क आ ई दि उ
भ नि म ला ई सो स्ता भै ले भ न्या कि हे पि ता प्र मि दे व ता ला ई दी नु ह व स भ नि
भै ले भ न्दा स वी दि दि वे नि हर ले म ला ई ठ हा गरि सा रै भ न्या हे प्र भो मे रा उ धा
र गरि मे रा स्ता मि हो ई व त्स नु ह व स भ नि ति स्ता हा का व च न सु नि प्र मि दे
व ता व नि कृ द्भ नि सर सर रा जा नि न्धो न्का स भा मा जा दा भ या र यो
व च न प्रा क्ता ग र्द द्य न हे रा ज न् म जो दु प्र मि दे व ता क म् रा वा ई कि उ मि म

जे. भा

६४

ला ईक आ दानव फल न हव सभ निष डाम सा को देखि राजा वनि चाउं सी वा
सन देखि आ ई आ सन दिव सा उ दा भ या र आ को मंत्रि बु ठो ला ई डा कि
आ दा ग र्द द नः हे मंत्रि लो लो ई उ ठा वा सन जो द नः अग्रि क म मं द द नः लो ई
न को प रि द्वा ग र भ नि आ दा भ यो रः त्यो पु ठो मंत्रि अघिस रि मं द दः हे वा
सनः दा वा ई जो दो अग्रि क म मं द दोः सो ई अग्रि का र स प्र सु व क द न भ न्या
त वा ई को त यो टे सु व दः के रि सा त जि भ्रा क द न सो ई त वा ई को त यो टे जि
भ्रा द न भ न्या क सो ग रि त वा ई ला ई अग्रि भ नि व त्या उ र सा मि मे सा त वा ई
सा ई दि उ लो र वा ई को प रि द्वा ग र्द स पु क द भ न्या प रा उ ला न न प त्या ई
न न भ नि त्यो पु ठो मंत्रि का व च न सु नि रि अग्रि र प वा सन मं द द नः हे मंत्रि
म जो दु नि श्व य अग्रि न क मः शि मि क म्मा ले प्र जा ध्या न ग र्द म आ या को क म
हे मंत्रि नि श्व य म जो दु अग्रि दे व रा क मः शि मि ह र ला ई ठा टि के का म द भ
नि रि अग्रि र प वा सन का व च न सु नि त्यो पु ठो मंत्रि के रि मं द द ला ग्योः हे वा स
नः ले सो ग रि सु व ले मा न भ नि मा ने नोः सु व ले मा न भ नि क न्या भ याः म प नि
सु र्दे दे व रा क म लो क से ले प त्या उ न द नः हे वा सन लो के हि प रि द्वा ग र्द
स क दो भ न्या प त्या उ दो न न प त्या उ न नोः भ नि त्यो पु ठो मंत्रि का व च न

सुनिःप्रग्रह पद्म सन वानिथो रो को धमेः **आज्ञा गर्दधनः** हे बुढा मंत्रि लो
रा मे रो परिक्षा हे **दे सभनि** पडटा जिभो निजा सिदि पारः **लो बुढे मंत्रिका** हा
रिजुवा अंग का क पडा स मे ल ज लुला ग्योः राजा निरुधो न का पनि वे ठ क
न लुला ग्यो क पडा स मे ल पनि ज लुला ग्यो र राजा मंत्रि प्रजा सं पूले हा स
जो रि विंति गर्दधनः **हे ब्राह्मन** भो भो दे मा गर्ने ह व सः क ज्ञा दान दि न दे
भनि विंति ग न्या रति प्रग्रह पद्म सन ले पनि आ क्रो जिभो रि पारः प्रग्रि
सा न भयोः र राजा ले पनि क ज्ञा दान दि न ला ग्यो र ति ने राजा कि सा लि अ
घि स रि विंति गर्दधनः **हे मा हा राजः** लो उ से क ज्ञा दि न रु दः लो रो रि सु व
वा ट आ गो रि लो भ ने मा प र पा उ नु रु द को हि त च ट क पनि गर्दधन भ न्या
मा हा ट ग्यो हा बी वे क न गरि उ से दि न रु दः म ला ई आ ज्ञा ह व सः मे रा थ
मी रा गि प्र दि द्यो हे र्दु भनि आ प्रि सा लि का व च न सु नि राजा ले पनि लो लो
रु द परिक्षा हे रति आ घ मी रा ग भ नि आ ज्ञा भ यो ट प्रो राजा कि सा लि ले
पनि रि अग्रि ह पद्म सन ला ई आ प्र घ मी लि गि यो व च न सु ना उ दि भे न
हे ब्राह्मन लो रा ति मो परिक्षा दे खा उ भ नि लो राजा कि सा लि का व च न सु
नि अग्रि दे व ता पनि को ध मेः **स लो** रा परि द्य हे र्द सभ नि आ क्रो सा

जे भा

६५

ले डि भो मु ख बा ट जि क्यार ते सर ता कि सा रा चर अ नू ला ग्यो वै ठ क ज
नू ला ग्यो : सा रा ते स्का च खे र हा ति घो डा गा ई भै सि ते र का अंग का
क प डा स मे र अ नू ला ग्यो र सा रा ता कि सा सि जो द्द ता हा दे सि भा मि
रा ता का स भा सा आ ई यो विं ति ग री ला मि : हे मा हा रा ज ना हि आ हि
मे र र द्वा ग नू ह व र : ई अ व स्से अ मि दे व ता र सा द्द न भै ले जा नि न त
पा ई से धे मा व न ग रा ई ब क्त गृ ह व र भा नि रो ई रो ई विं ति ग म्मा को सु
नि रा ता प नि म न म न मा भ न रा ग्या : सा ई र अ चित व र प उ न वि
नू भा नि आ धे रा ता अ धि सरि हा त जो रि विं ति ग र्द द न : हे प्र भो हा मि
रो अ व सि ह्यो रा वा ई सा रा क नू ह व र म क आ दान दि न दु भ नि आ फ्रू पू
त्रि क आ दान दि हा भ या : हे मा हा रा ज ज न्ये ज य स्वा हा को वि वा हा य स प्र का र ले
दा भ या : ॥ ई ति श्री ओ मु नि भा र ते अ सो मे ध प र्व नि य का द सो ध्या य : ११
ओ मु नि उ वा च : ॥ हे मा हा रा ज ज न्ये ज य स्वा हा को वि वा हा य स प्र का र ले
भ या को हो भ नि तु ना उ दा भ या : य ता प टि का कु रा य ति कै हो अ व अ
ज न त र क का कु रा सु न : हे ज न न्ये ज य अ जू भ की नू अ धि सरि हा त जो रि
यो विं ति ग री ला ग्या : हे अ मि व र मे हा र ह नू म धि स नू र्ने ई व क्त
गृ ह व र : ता त वा ई को उ व का र भै ले व नि ज न्यो को दुः ख न्या म मा धि

६५

दयालु सितपाईसा न होई वरुमाडा बसु हे अग्नि देवता अमा मरा पाई को भक्त
होई नर वानर वन दाहा गराउ दा मे ले त पाई साई वस न गराई रथ धनु
हसि पाए वरुमा सभ योथो अरु उ से धनु रथ का प्रभा व ले म अर्जुन पराक्र
मि भया को रु म यो की का जो हो त पाई फे हो हे प्रभो म माधि दया प्रसन्न
होई वरुमा न ह व स हे पर मे स्तर भ नि अर्जुन जो दन वरा वर प्राथ ना गई
द न अग्नि भया न न न वरुमा न गयो अग्नि माधि उ हा लदा दो वर व ठु
द द त हो गति न न अग्नि व र्णा भया अर्जुन का को ज मा हा हा का र व र्ण
भ यो हे रा ज न अर्जुन न विति ग द द न न अग्नि व र्ण द न सा रा को ज मा
अग्नि ले या प्र मान ग दी भ यो हा ति मा वो ज मा स वार मा को न मा अग्नि हा हा
न म प्रा को ठा उ क हि व नि दे वि दे भ भ न अर्जुन का को ज मा को ला हा रा स
व मा न न न गयो हे अर्जुन ना हि ना हि र हा गर भ न्या को मा न स व सु
नि न सा पो र मा र्च ना मा अर्जुन प नि को ध ले गरि या प्र क दा भ या र
भ ग वा न क हा को ध्या न गरि ना र वरा प्र सि हि कि ले लो चा हि न्या वि धा
न गरि ध ना मा जो रि दा न त वा र भ या र हे रा ज न अग्नि देव ता प जि लो
गा रा व रा स ल अर्जुन जे द द न रा रा र भ या को दे वि भ स ले गरि ध र्थ का

ॐ भा ६६ म्भयारवाडे अर्जुन का सा मन्त्रे माग्वा ई यो विंति गददुः हे पार्थ हे अर्जुन भो भोत वा
 ई का को जमा मे ले द्वा इदुः हे पार्थः के गरुः म जो दु स सुरास्त्र वस्त्रा को कु ना ले गुहार गन्मा
 को मान्न हो त पा ई संग लङ् न प्रा या को हो ई न भो हे पार्थ त वा ई ले संग्राम गन्तु वदे न त्यो
 घोडा मजा ई द्वा डि दि न्दुः त्यो नारायण प्रसन्न द्वा इम नि प्र गि का वा ज्या सु नि प्र
 तु नै प नि त्यो सस्त्र द्वा इ द्वा भयान्नः हे मा हाराज यति भया पदि प्र गि देवता वनि राजानि
 ल्धो ज्भया का जग मा जार् यो आ जग द्दुः हे मा हाराजः मे ले त वा ई ला ई ज यु न्या वा त
 गददुः हे र यो आ उ न्या जो द्वा पार्थ ना मा अर्जुन हो मत्संग संग्राम गन्तु प्र ह सत य स जग
 त्मा मे द्वा भया का हो ई नन् भन्या मा हाराज ति श्रो हा श्रो के हि ता गत् च ल्या दे न भ न्या जा उ चो
 इति गि सरन परी जा उ भ नि प्र गि देवता का वचन सु नि राजानि ल्धो ज्प नि प्रा क्रा मं त्रि सं
 ग सं मत गन्ति ला द्वा भयाः हे मं त्रि हो शो प्र व क सो ग न्या हो यो अर्जुन भन्या को जो द्वा संग्राम
 म मा अर्जुन द्वा हा श्रो के हि न ला ग्वा भयो भन्या के रि हा श्रा जार् प्र गि देवता को वनि
 ता गत् च ले न भ न्या हा श्रो का ता गत् च ल्या हे मं त्रि हो जा उ जा उ घोडा ल्या उ मत् अर्जुन का
 सरन मा वर्त तां दु भ नि राजानि ल्धो ज्का वा के सु नि ति न्कि रा नि ज्वा ला भ न्या कि चि न्
 न व यो वचन सु नि न् क्रो ध ले गरि ला त ला त ने त्र ग रार् यो वचन मं द्दी न् हे मा हारा
 ज यो ज्या ह न्ते प्रा ता इ द्दुः सत्रु का वा या परी जा उ दे त्रि भे सत्रु का वा या परी प न्यो
 भ न्या बह मर्न जा ति द्दु हे मा हाराजः मत् जान दि त्ति मि ग यो भ न्या मत् प्र व स्से स्ता व

हमारे नभनि सुनाई नर राजा नीलधोज पति रानी का वचन सुनि के
रि संग्राम गन नभनि जा हा भया ह संग्राम जो छ जो रि दो भयो हे मा हा रा
त ता हा वधि पार्थना मा अर्जुन ले वनि राजा को को ज आ या को दे सिः धो
डा नलि संग्राम गन आ या को दे सि को व ले गरि पूर्ण रु हा भया ह गां नि
वध नु स मा वान जो रि दो न ला गदा भया हे राजन क ला प्र कारे दा आ
अ न्या सा र को ज मा वाने वान ने गरि ठा का भया ह संपूर्ण को ज को य
क मु क्त मा धों सो पा दी भया वा कि त यो टा बु ठा रा जा नी ल धो ज र
ह्या ति राजा लाई पति अर्जुन ले तीन वान कि दा ति मा प्र हा र ग ना
र नि अर्जुन का प्र हा र ले सा रे वा धा म या का बु ठा रा जा पानि भा गि आ
क्रा द की र मा जाई घो डा म गाई अर्जुन का स र न मा ना न भ नि त या ह
रु हा भया य सों ग ना को दे सि के रि ती ना ला भ त्र ला गि न हे मा
हा रा ज हनु ले का का म ग र्हा ला यो दे वि भै स त्र का धि दा प र्ण जा
नु त व ह म नू नि को छ हे राजन क सो गरि जां दो लोक ले का भ त्र न
हे र हे ह ना म र्द को बु धि घो डा लि धि दा प र्ण जा दु रे हे मा हा रा ज
य सो गरि ति भि ग यो म न्या म त धि मा छ र मा व स्ती न भ नि जा न

ॐ नमः तत्सत्पारम्भिकेन सत्संगमाको देखिरुजानि लखो जपनि कोचभै सत्सोऽप्रा
६७ जगदीशभया हेचन शानि निराडित जगन्माभया जगत्संगमगता ता
गतदेन वहत जगहा जगद्देसना हेमंतगयाभ निराजा लेसंपूर्णमंत्रि
जगमागति जानला गयाः सत्संगारि राजा जानला गया को देखिः लिखा
जा पनिः प्रसा नमर्दका परमावस्ये वस्ति नभनि निस्वितादिने
तः राजा नि लखो जपनि घोडा प्रधिलाई प्रजुन लख सामने माऽप्राईयो
विंतिगर्दहन हेवार्थमोभोसंगमगने पदेन मेरो राजश्री सम्यशि
त पाईके भयोः जोत पाईको प्राज्ञा रुद्र सोगहला भनि राजा यशभया
को देखि प्रजुन पनि प्रोऽप्राज्ञागर्नुह्रः हेमाहाराज वेस प्राज्ञागर्नुभ
यो लोऽप्राउनु हवस मेरा घोडा का वदिलागु हवस भनि प्रजुन का वच
न सुनि राजा पनि जोभया का कौजलि प्रजुन का वदिलागि प्राउ हा भया
हेमाहाराजः अन्येजयः वाहा वदिति जाता पनि ताहा वाट जाई प्राको
भाई उलुका देस बटना लहरमा जाई भंददि हेभाई हेरा प्राज
धर्मराज लेनगेगानी लाई घोडा द्याको रहेदः ते घोडा का वधि प्रजु

न आया कोरु रहा मो पुत्र ले पोडा समा ले दूर पछिते अर्जुन आई संग्राम
भयो ह सं पूर्ण कौज भा रिदियो पछिते अर्जुन संग पिछा वही जादा मेरो पि
त न बुझि भन्ना हे माहा राज दे शिमे सत्रु का पिछा क खगरि वर्जुन जाउः
वरु मर्नु वठिया द हे माहा राज भनि भद्रा भर्मे लोना मई राजा पिछा व
न गयो ह मउठेर आया हे भाई लो सया डो जा संग्राम गर त वनि स
कि न सुभन द सुभन्ना हे रते रा वर मी वनि वस्तिन भनि आ प्रिदि
दिआ लाले भन्ना को सुनि लो उल्लुक् राजा वनि संग्राम गर भनि
त सार भयोः लेखे राजा को कोहि भित्र ले भं बला ग्यो हे माहा राज सलो
का म के ले न गर यस संसार मा कु स्या अर्जुन संग संग्राम गर का
हो सा मर्थ द रतिभि संग्राम गर न खो न्द दो य लो का मन गर हे
रा न्द न्द मो राजा प्रान को आ ला द भन्ना य लो का मे न चिता
उभानि क हिदियो ह लो राजा ले वनि हो भानि पु प ला ग्यो त व लो
ला भं द दि न हो ई न त वनि जान स्की हे नाम र्द भन्ना को सुनिः लो
उल्लुक् थो क राजा वनि को धम ई भं द द न हे दि दि ति मि त व ति
डं कि नि वी रहि दो उ से ग्रा म गर ती क द क ला द न २ लेखे ग नी

सुनि

जो भा ले आ प्रो र जो को स ते ना स पा रि द्यो सं ग्रा म ग नु व नो म न्या आ क्रा वे ला
६८ मा ग से ला भ न्या को ति स्वा ला जो द न रि स ले पू र्ण भै यो व च न सु न स
दि नः हे पा नि ना म द ते रो रा जे मा व स्त्री ग भ नि ता हा दे। खि जा दि भै ई
न। ति रा मा वा नि - जा। वा। स्कि भ न्या। यु व ला ग्याः हे रा न न ता हा व दि
शि स्वा ला नि। स्कि न र मा दा। भा गि चि का ति मां पु ग्दी भै न र मा रि ह
र ला ई य सो भं द दि न हे मा रि ले म ला ता रि दे उ भ ग्या को सु नि मा
रि ले व नि ना उ मा च ठा ई ता न ~~मा~~ ग्या र ती गं गा को वा नि ना उ
मा आ प्रो र ति स्वा ला भं द दि न हे गं गा रि मि ले म ला ई न दो उ ति
मि जो द्यो रा जो कि क र्म च स्मृ टा हो वा सि ले म ला ई न दो हे भ न्दे गु गा
मा चि मा चि सा र्ग ला गि न य स्तो ग न्या को दे स्ना ति मा रि ह
रु भ या जा उ मा व स्था जा प्र ह मा नि रु भ या ति स र्वे अ च म्भ भै
य सो भं द दि न हे य रा रा ति नि यो ला ई यो क्का कु रा ग न्या को हो
जो न गं गा नि को य क चिं दु व नी ले अ ने क न मा को वा व ना स रु
भ न्या उ। स्ति गं गा ला ई न दो उ भ न्नेः ति मि त व द्धा यो ला नी यो र
हि द्यो भ नि भ न्या को सु नि ति स्वा ला भं द दि न हे लो क हो ति मि

हरक्याना न देहो यो गंगासकृ किकापिनि ह जामनो पस्तिचला निनिर्को मु मे हे नू
पनि देत भनि सो ज्ञी का वचन सुनि साक छात गंगा नि पनि क्रोध मे मुनि मान
मे यो वचन प्राप्ता गनू रुद्र हेवा ला ते ले के वो लि स म के त पा पि नि भ या लो लो भ
न ते ले त म न व के वो ल ह दे स हेवा ला लो भ न मे ले के पा व ग मार पा पि नि भ या
भ नि गंगा का वचन सुनि सोवा ला भं द दि न हे गंगा त्रि मि पा पि नि हो कि हो नो
प्राप्ता पूत्र भि सु पि ता म ह ला ई मा न्या को प नि हे त्पा पूत्र को प्र से ह प नि त भ या कि
पूत्र को मा या प नि त भ या कि प स्ति पा पि नि भ नि सोवा ला का वचन सुनि गंगा नि के
रि प्राप्ता रुद्र हेवा ला मे ल पूत्र भि स म ला ई क हो मा यो लो भ न भ नि प्राप्ता भ या को
सुनि सोवा ला भं द दे हे गंगा त पा ई का पूत्र ला ई पु नु न भ न्या दे त्रि ह स्त ना गुर को
रा जा को भा ई हो ते से ले प्र ने क ह ल हा र ग रि मा यो भ नि सु ना ई र गंगा नि प नि क्रो
ध मे यो प्रा प ग नू भ यो हे प्र नु न त लै मे ल दो ल ला ई मा रि स त लै ते ते सिर प नि प्रा
त का द मे हा भि त्र मा य सो स भ नि प्रा प ग रि पु नु र्ध्या न भै न हे रा न न प ति न या व दि
सोवा ला प नि भा गि र धि गंगा पार पु नि दा उ रा धे रै पु र न्या ई को ल हा लि र म तु
मे वा त मे व बु र्वा न का ठो का मा पु वे स ग दि मे हे मा हा रा न न ये न प भ नि मे मु नि ले

सुता उदाहः ॥ इति श्री मुनिभारते प्रसो मेध पर्व निहाद सोध्यायः ॥ १२ जे मुनि वावः
 हे मा हा हा जः ता हा देखि तो घोडा ६ दिन हा नि विंहा चल पा हाउ सो भरि रिखि का प्रा
 अमका नजिक मा गुग्गोभयोः अर्जुन का पौन पनिते हि घोडा गुग्गोका वन मा गुग्गो
 भया ६ घोडा का वदि २ आ हा भया हे हा ज न ता हा घोडा च मत कार देखि दो भयो तो
 घोडा जो द ग पा के धियो ता हा घोडा वो खरि धियो ता हि घोडा वा नि मा व स्यो
 जव वा हिर नि स्यो र हे ही त घो डि भयो सा हा के ज ले प्रजु न स मे त ले हे ही भया
 र ता जु क पर्दा भया य से ज रे ग पा का धिया पदि प्रा की वो खरि देखि घो र से स
 वो खरि मा पनितो घो डि भया जो घोडा प स्यो जव वा हिर नि स्यो तव तो
 जो ही त वा धि नि भे संपूर्ण को ज उ रे स भया अर्जुन पनि अ व म भे म रा मा दि क क
 मे सिंत ना ग ही भया अ हो अ व मे ले के कु कि ग मी हो घो घोडा जो घो डि भे के रि
 घो डि को पनि वा धि नि भे को का अ व म भयो अ व यो वा धि नि लि पर र जा का
 न जो मा क सो गरि जानु अध वा घो डि भया त यो हा वा त धि यो मो वा धि नि लि
 पर क सो गरि जानु भ नि प्रजु न जो द न मन मा ची त ना ग ही भया अ व जो हा
 के हि हे तु प र्ण ग यो हो सा भ नि ता हा का व दु ना ह र ता ई ग कि सो धा भ या
 हे भा ई हा यो व न क को हो यो व न मा को द भ नि सो धा व दु ना ह र भं द द न
 नि त के रि घो डि भयो र ता दो भयो

न जे म न मा यो न ग दो भ या र तो

ता म १२

हे मा हा रा ज यो व न मा त सौ भ री री खि जो चा न द भ नि सु जा उ दा भ या
प ति भ या प धि सि यो डा प नि ग यो ग यो र यो दा ला भो हुं गो स क
जो डा न को धि यो र यो यो डा रै हुं गा मा ग यो र यो द ल्यो र ज से र यो यो
डा ले यो यो स यो यो रै ई हुं गा मा दा सि यो हे रा ज न डा व र यो यो
डा दा सि यो सा रा को ज यो स र्ज क दा भ या अ र्जु न प नि यो स र्ज भ ई
यो आ दा ग र्द द न हे वि र हो लो लो लो यो डा ला ई रिक भ नि आ दा
ग नू भ यो र ई व र न सु नि प्र कु म्भ ना दि वि र ह रु ले प नि यो यो डा
रि कु ला ई व रु त मि ह न र ग यो र क से जो प नि के हि ला ग्दो भ य
नः पु व रु व ना दि भ या ति रा यो डा वृ ष के तु ई न ह रु स वै ले आ क्र
पु रु सार्त भ या स म्भ ग यो क से को के हि पु रु सार्त व र्णे न र सा रा
वि र ह रु आ स र्ज भ ई र ह दा भ या हे रा ज न पार्थ ना मा अ र्जु न प नि
आ स र्ज भ ई र य वा ट व र्णी यो डा ला ई हे र्जु भ यो र म न मा व रु त वि
सा र ग रि यो आ दा ग र्द द नः हे रा ज न हो यो व र्णे उ दे क भ योः स स
तो म न वे गि यो डा कि न र ले नः ओ हा के हि हे तु व यो यो आ आ म
मा सौ भ रि अ सि द न ता हि डा ई सो धि हे रै हि न डा उ भ नि रा जा

२०
 त्रिहो ज सुवश्वरा प्रदुम्भन अनु सा लो अर्जुन वाच जाना गईः
 वि सा ई सां सां दुंडुव त ग र्वा भ पार अर्जुन हाता जो रि विंति गर्द दन
 हे मुने खरः यो हनु की आश्रमा यो ज्ञा को तु क भ योः लो सा भो दुं गो ज्ञा
 होः मेरो लो ग कि न टा सि योः हे प्रभो स लो उ व का र प्र स न भ या जा व स
 यो यो ज्ञा जो दधर्म राज को हो म जो दु अर्जुन रु मः असो मे ध ला ई हो मा
 जो यो ज्ञा होः हे प्रभो यो हनु की आश्रमा यो स लो को तु क भ योः मे हे त
 ला उ मा यो डि भ यो दो श्रो रा ला उ मा वा वि ति भ योः रु र सा त यो दुं
 गा मा त टा सि यो हे प्रभो यो ज्ञा आ स र्ज भ यो की वा गरि आ ज्ञा ह व
 स भ ति अर्जुन का व च न सु नि ति सु नि आ ज्ञा गर्द दन हे पार्थः स स
 को हे तु सु न सहि व न मा आ स न आ नि वि याः ति वा स न कि
 प्र क पु त्रि च शि उ ना उ ग न मा कि धि नः ती च शि उ ना नि भै ई न रः ति मे
 ला ई मा गृ भ ति उ हा ला से मु नि मा गृ भ नी आ पार क ज्ञा दा न दि न
 भ ति त पार भ पार स वे जाना ला ई ज्ञा कि ज मे व ना ई क ज्ञा दा न दि
 दा भ या पदि की दा दि मा वे ला मा स वे मा ई ति मा ला वि ला स मे
 र व सि यो व च न सु ना उ दा भ या हे पु त्रि आ ज्ञा दे वि सं पूर् न वां ध

वा ईने ला ई दे सुः सं पूर्न का म ग नूः स्वा मि का व च नूः लं घ न न ग नूः
हे वृत्रि भ निः मा ता पि ताः आ क्र मा ई ति ह ह ले भ न्मा को सु निः ति च
शि वा ह नि जो द नः क्रो च ले रा ता रा ता आ बा ग रा ई भ न्मा गि न
हे मा ता पि ता हो सु नः हे र म भं द दुः यो बु ठा ले भ न्मा को उ मा न
ग प्रा व भि मा ने देः न मे रा बा बु कि जो ई भ या मा नु रा हे रे मे ले कि
रि वा हा ले कि दु भ नि सु ना उ दि भ ई नः हे मा हा रा न प ति भ या व
उ हा ला से सु नि ले व नि सु न्द भ याः अ व स मा न्द भ याः प दि
म न मा चिं रा ना ग हा भ याः अ हे वा रा स द प दि त स सों का ग ति
भ नि सु व ला गि अ पि हा ति ल्या उ हा भ याः न व आ अ म मा पु म्पा
याः ना हा ना दे सो कु रा सु ना उ हा भ याः हे अ रि त्र हा मो च र प रि
होः लो जा उ क से र ला उ भ नि क ह्यार न व प ति वा त ति च रि हे सु नि
चि नः रु द्द लो भ नि व न मा मे ये रे हा र वा रा ला ई च र भि न्द
दि भै नू र पु व ला गि व रि त्त भै ई नः के रि त्र खि ले वा नी ल्या उ भ
नि क म न उ लु दि या र लो ल्या उ दु भ नि यो क म न उ ला रि आ

जे. २१

गन्मा लमि के हि मे न. रति उदासा ये मुनि जो छन. प्रसमभे च वष
पदी भयारम नमायिता उद छन. अहो कस्ता जो के ला वन्या म
त भनि सुखे रा हासि वस्ता भया. हे माहा राज. ति च। ति जो छन. मे
र उस्ता कुल गन ला गिन. गरभ न्या जो न गन्यो. न ग रभ न्या जो ग
त ला गिन. ति उदासा ये मुनि जो छन. हा रमा नि सु री से हा उदा
ला मा न्रु दा भया. भात व का उभं द छन. ग र रा रभ न्या वनि
भात न व का उना. गरभ न्या जो का सु रमा न्रु ग या वनि न गन्यो.
प्र तो रा मा ला देखि ती मुनि त म न ला ई ला कि रहे न. हा उदा रा
मा न्रु भया. ते से वे ला मा ति मुनि का मि र. जो वे मुनि आ उदा
अ प्रा र. ति उदासा ये मुनि ला ई लो धन ला ग्या. हे मुनि त वा ई.
हा ई ला भयो. सा रे दु द्या उ नु न्द. सा रे शिं ता मा वन्या उ ला को
दो भनि. ति को वे मुनि का व च न सु ति. उदासा ये मुनि आ दा.
गई छन. हे मि र मुने. मे रा दु ख को रा ता न्ना क कः २। ४ दि न्
मे रा च र मा व सु ह व स. भनि व सा ई त आ भया. ति को वे मुनि

ले पत्रि तिच। ति को चालू चालू सं पूर्ण देखा भया अवा वत् कु रो उल्ला उ
लाग न्या को देखि ती मुनि पनितानु क पदी भया रि उ दाला से मुनि
भंद छन हे मुने को वे दे सुभयो भरो दुख को हे तु ये हो अरु दिन त
जो भयो सो भयो भो लि य क भक्ति छ पर्सि वा तु को सर दे छ अव
क सो गर्न धर्कि वा कनि या सि छ भ नि ति उ दाला से मुनि को वच
न सुनि ति को वे मुनि जो छन यो वचन सुना उ द छन हे मुने उ द
ला से पता प्रा उ नु ह व स भ नि य का ति र ल गि भं द छन हे मुनि
त पा ई ला ई मंत्र ना म दि न छ सु नु ह व स भ नि सु ना उ द भ या हे
मुनि भ नि सु ना उ द छन हे नु ह व स त पा ई कि वा स नि जो छन
उ लि र हि छन प्र व त पा ई ले अवा वत् कु रा जो छ वी की योग
रि अ रा उ नु ह व स प्रा के त पा ई कि वा क नि स र्व न छि न हे नु ह
व स मे ले भ न्या हे गर्न ह व स भ नि ति को वे मुनि का वचन सुनि
ति उ दाला से मुनि जो प नि ह व स त भ नि दु वे त ना प्रा प्रा कु टि मा
प्रा उ द भ या हे मो हा त ज ता हा प छि न भ ने त ति उ दाला से मु

१११ निलोपनिभोलितसकृमक्रिदनिमेरा साट मानाया सनिभ
 १२ निभं द्रातिचरितभंददिनः होभोलितविहाह सतिग्रायाटमा
 नग्राईदोउनेहे नभनि सुनाउदीभे नडावभोलिभ पोथो वा
 हा ने देखितिमुनिका साट माप्यानी वस्तिभे नडावती मुनिले
 देखा हो अवभन्या वे सजुक्ति पाया भनिरा तभारि सुत्ताः जव
 भोलि पल उज्जालोभ यो ती मुनि केरिभंदद्वनः हे निहेवाहु
 निग्राजत मेरा वावुको सरादेद्वनि हे निम सरादे गदे गदिन
 वाहुन हह पनि डा क्लिनः कसे लाई पति सुवात्र भनिभ न्याको
 मुनि ति वराठी भंददिनः हो भिलि भन्या को मात्रे वली मेराया
 जो को सरादे गदिनभन्या तिमिलेन गन्या म गहला भनिः
 दूचाउं साईवा हन हह लाई निमो गरिग्राईनः यावत् सरादे
 को सर्जाम राकार गरिन् पिराउको सर्जाम वमित पार गरि
 लोचाउं सरादे ग रभ नि ता तोला उ नला गिन्ः प्र सो गन्या
 को देखि ति मुनि वडो हर्ष मानिभंदद्वनः वल्लु पो पा या जुक्ति

भानि केरि भेद दनः हे वा कनि मे ले गदिन गदिन भनदा भनदे
ते ले मानित सभ न्याः हे नि वै ले को दो ल्या ई पका म सु रो पका
मुला पका प्या न पका भे डा पका भन्याः केरि सुन मा स
को दालन पका दहि न ल्या। खिरन पका पि डालु को प्रचार
नला मा स को कुली रान पका तिल को प्रचारन ला भानि
हुने कु रो न गर भन्या न हुने कु रो गर भनि ती उ दाला येका
व चन सुनि ति चारि उ भे द दिन् लो ग नै व ली हे र हे र स रा दे
मा म सु रो ल्या रे भे डा ल्या रे को दो ल्या रे मुला पका भन्या
भनि मल खिर वना उ द दु दहि ल्या उ द दु मा स को दाल पका
उ द दु पि डालु को तिल को प्रचार ली उ द दु भनि सं खुरी आ कुली भ
न्या भन्या को तयार गदि भे न ती उ दाला से मुनि भन्या हो भनि
सु सि रु दा भयाः केरि भे द दनः हे नि मल विरु दिन्न नि दहि ना दि
न्न नि भन्या को सुनि ती चारि उ भे द दिन् ति स्रा वा वु सा। खिर त खि वि

श्र. १ राउ देउला. द. क्षि ना पनि देउला भनि सुना उदि भेनः ति मुनि भ न्या
२३ मन मन मा वरुत सुसि रु धनः मुख ले भ न्या दि ते ले त क पो लाई
स भ ने. पिं राउ दि दे ग दा भ याः के रि भं द द न. हे नि द क्षि ना दिन
ला ई त पे सा दे न नि भ न्या को सुनिः लो क ति रा हि न द ले उ भ नि
दि दि भे न य ति स क्ता प दि. सं पूर्ण ब्रा ह्म न लाई भो ज न सु वाई
स कि न र ति उ दा ला से भं द द न. हे नि पा न सु का रि त न दे नि भ
न्या को सुनिः लो दी न व रे न भ नि. सं पूर्ण ब्र वि ह र लाई पा न
सु का रि सु वाई नः. के रि भं द द न हे ब्रा ह्म नि ति ब्रा ह्म न ह र ला
ई वि दान दे नि भ न्याः प्रार्थ नो ग न्या स नि भ न्या को सुनिः लो क
ध ग नू व रे न भ नि ति सं पूर्ण मुनि ह र भ या का ठा उ मा ग ई हा
त जो रि विं ति ग द दि न. हे मुनि हो रा वाई ह र प्र स न्न रु नु ह व स
मे रा वा ज्मा को स रा हे मे ले ग न्याः हे मुनि हो भ नि स धे लाई दि
दा दि दि भ ई नू उ दा ला से प नि व रु त प्र स न्न भै व न रे २ को वे मुनि रा. ५
२३

भति सुसि रु दाम या र केरि भ न्द न् पि तउ से ला उ न ला ई उ ल्हा कु रा न र
ला ई वि सी दि वा द न् र भ न्द न् हे वा म त्रि लो जा उ पि तउ गं गा जि मा ल
गि से ला ई दे उ भ त्रि भ द्ता भ वा र ज व यो व च न सु त्रि न् य गं गा जि मा
ल ग्रे व ल्हा भ त्रि पि तउ न ई ल गि न् र गु का कु न् मा पु गि लो ते त वा
उ के पि तउ भ त्रि हा लि दि न् र फ र्क र कु टि मा आ ई न् ज व य सो ग न् या
को ति उ द्वा ला ये मु त्रि ले दे घा भ वा र को प ले गरि उ त्रि भ वा र ला
ल र आ वा गरि यो आ य ग र्द द न् हे व र ता लि त्रि उ त्रि उ द्दि भ वा कि ते
से अ क र्क को आ य दि न् दु भ त्रि आ य ग र्द द न् त आ ज दे वि यो आ श्र म मा
सि ला भै र ह कु न् वे ला स म्भ भ न्दा द्वा प र्का अ त्र मा ह ह्वा व त्ता र उ दे
न ह स म्भ सि ला भै व स ता हा प दि क ह्वा अ व त्ता र उ न्दा द त्त ज्जा न्ति
सी र ले अ सो मे च ज ज ग र्ते ला ई यो डा दो उ न्दा द न् ज व ल्यो यो डा न्ना
हा आ ई त्यो सि ला मा अं ग घ सा न्दा द ते से ते ला मा त्यो यो डा दा सि
न्या द् र ते यो डा का प दि अ न्नु त्र आ ई त ला ई दु न्दा द न् र त व ते
से ते ला मा ते रो आ य मु क्त भै वा म त्रि उ न्दा द स र म्भ या का न्ता उ मा
आ वा स अ ई ले जा भ त्रि रि वि मु य वा ट यो व च न् रि वि द्वा वि त्रि के

ॐ भा **सि ला भै जा दि भै नः** हे पार्थ प्रव त वा ई ले छो ई दिनु ह व सर त्मो
७४ घो डा प नि प्रा उ द द ति वा ह्य नि व नि मु क्त क ह्यो न भ नि ति से
भ रि मु नि का व व न सु नि प्र नु न प नि स्मो घो डा का न जी क मा जा
ई ड वे हा त ले घो डा स मा उ नु भ यो र प्र नु न ले दु ना वि शि ले
त न भ ने स्मो सी ला भै र ह्य ई वा ह्य नि मु क्त भै स्मो र व र्ष कि मु वा
ई भ ई व डा क दि भै ई न र प्र नु न ला ई ड ड व त ग रि प्रा प्रा प्रा प्र
म मा जा दि भै न र हा हा व दि त ती वा ह्य नि ज स्मा कि त ले सु ली
भै प्र सी को से वा ग रि व स्ति भै न हे रा ज न र ज न्ये ज य भ नि जे
मु नि ले रा जा ला ई सु ना उ दा भ याः ॥ इ ति श्री जे मु नि भा र ते
प्र ह मे ध व र्ण नि न यो द सो ध्या यः ॥ १३ ॥ जे मु नि रु वा चः ॥
हे मा हा रा जः ता हा व दि प्र नु न को घो डा प नि ज स्मा को रा स्मा
न ई व डा क दो भ यो ता हा दे वि प्र नु न प्रा ई के रि विं हि ग द द न
हे मु नेः यो सी ला को हे तु त ह तु की कि पा ले सु ने मेः प्र व प्र धि ह्यो
व न का के ति त ला उ मा घो डि भ यो व दि वा धि नि भ यो

म ह्ये हे तु वनि आज्ञा हव सभा नि प्रभु न ले विं विग न्या को सु नि
ति मुनि आज्ञा गर्द द न मु नि ह वा च ॥ हे प्रभु न सु न यो व न जो
हो उ मा व न हो अ क को हि का ल मा पार्व ति ले य स व न मा आई
त व स्या ग न्या के धि नू त व य का दि न ई न्द्र आ ई पार्व ति को द
द र्शन ग रि जा दा भि प्रा के रि प्रा पा के रि ग पा य सो ग र्दा गर्द
द स प्रा ठ के रा प्रा पार पार्व ति ले चा हा पा उ नु भ यो र मन मा
चिंत ना गर्नु क द यो ई द्र त प्ये रे व स प्रा यो सो व डो दु ब द्ध मे ते
त व वि घ्न ग र्त्त नि निः यो प्रा ज्ञा गर्नु क द्द्र अ व यो मे ले त व स्या
ग न्या का यो व रि मा जो आ उ ला प्र रि मा जो ला भ नि प्रा व
दि प्रा को यो व रि मा जा ई त व स्या गर्नु भ योः हे मा हा रा ज रा
हा दे वि य का दि न ना र द मु नि पु मे र प्रा उ दा धु न ना मा दा वा
का स ह र मा उ दा भ या र सो धु न ना मा दा न वा ले दे यो र
ना र द मु नि ला ई उ उ व त्तर ग रि हा त जो रि विं वि ग र्द द्द हे मु ने
म ला ई सं पू र्ण द म ला ई सो हा उ मा अ सि दे न नू त पा ई ला ई

२५ मे. ५५ यादभ याऽप्राज्ञाहवसुभानि रघो दानवका वचन सुनि नारद सुनि
 प्राज्ञागार्दधन् हे दानवराजार्ई सो हाउन्माऽप्रिस्त्रिउमा वन्
 माऽप्रिस्त्रिपक धन् राहा जार्ई कका ईरमा भानि नरदका व
 रा सुनि रघो दानव वनि वा वतिभ याका हाउमा मे वा वति
 रार्ई कका उन् जार्ग्यो हे सुनूरि के न प्रस्तो दुख वा ईरा वत्या
 गर्ददेउ हीउम संग जा उभ नै कका उदे प्राउदे गर्न जार्ग्यो
 वलो गर्द रेद स प्राठ वे रा प्राउदे वसे भ नै गर्न जार्ग्यो वकदिन
 वा वति को धमे ने न छो। लि हे दान रघो दानवा रा कही ने मा भ स
 मे ग को राव वा वति प्राज्ञा उदः प्रवजो वा वि प्रो वन् ना प्रा
 उला को वाष रिमा व त्या रघो वा वि नि मे हा जार्ग्यो भानि प्रा व
 दिनुभ या का धि को रेका प्रस्तो भ या को हो हे नै नै भानि सै भ
 रि सुनि ले प्राज्ञा भ या को सुनि प्रजुन प्रादि वनि सुनि लार्ई
 उं उ वर गरि प्राउदा भ या हे मा हा रा ज रा हा दे वि लो छो डा
 उतर हा नि गा दो भ यो र हं सधो जरा जा का मु लुक संभ्या परि

सहरमा पुग्दो भयो र त्यो घोडा जो दहंस घोडा जका सहते भि
न्न पक्षो र ताहा का मे हुनु नि पा ले दे स्ता भ या र राजा का हनु
मी समचार कह दा भ या र त्यो समचार सुनि हंस घोडा राजा
जो दन् प्रा के प्राई त्यो घोडा हेर्दा भ या र मन्त्रिहरु लाई पोकु
कु म्ग दर्श भ या हे मन्त्री हो त्यो घोडा जो पत्र भन र भनि कु कु म्
भ यो र मन्त्रिहरु ले पनि त्यो पत्र वाचि र जालाई सुनाउ दा भ या
हे राजा न त्यो पत्र मा के भने को धि पो भन्मा लो यो वृद्धि मा सुर
दे त्रि दो भन्मा पो घोडा पत्रः धर्म राज ले दो आ को घोडा हो
यस्का पदि अर्जुन प्रा दि विर हरु प्रा या का दन् भनि शिषि पा
को धि पो र पो वृत्ता त सुनि बुढा राजा क्रोध ले गरि ना ग्दा भ या
र पो कु कु म्ग दर्द दन् अ हो यो वृद्धि मा दे त्रि त धर्म राज मा
त्र पो र हे द प अरु दे त्रि य न भ या हे गरि पो ले या को र हे द
लो त हे रौ त मा सा डा गे ग रो स्तः हे रि पो घोडा म प्रा के पत्र न

मै. भा

२६

धुमनि बुढा राजा जो दन् आके प्रधिसरि सो घोडा वनि प्राक्र
त वेला माला गिरा प्राभ पार पो ककु म गदी भयाः भनि राजा ज
मे ज पला ई मे मुनिले सु ना उदा भयाः इति श्री जे मुनि भारते
प्र सो मे ध प व नि च तुर्द सो ध्या यः ॥ १४ ॥ जे मुनि उवाचः ॥ ता हा
पदि राजा हं सधो जले प्राक्र मं नि हरु ला ई प्राज्ञा ग दी भ याः
हे मं नि हो लो प्राज्ञ हा प्रा मुलुक मा ज्वा लि पि ट र पो उर्दि सु ना
ई दे उः के उर्दि भ न्या लो हा प्रा मुलुक भ मी र ह्या का मे रु दु नि या
हर ले वा ए व र्द दे शिका उ भो र सा ठि व र्द दे शिका उ धो का मे रु
ले प्रा क्र हा र ह रि या र जो भ या को रि नु के रि चार व र्द द रि स
जा त ले मे रा मं नि १२ र्द दे रा हर ले मे रा उर्दि व मो नि भू भो लि १२
घ डि दि न् च दी र न भू मि मा प्रा र्द १२ घ डि दि न् च दी मो जो
प्रा र्द १२ मे न ले भू मा र्दः सो र जा क र ई मा व का उ ला भ नि रा जा
को उर्दि द भ नि म्वा लि पि ट भ नि रा जा को ककु म भ या को सु
नि मं नि हर ले व निः सा रा टो र २ या रा जा को उर्दि व मो नि म

रा
२६

म्यालिपिट्ताभयाः हे राजन नयेन प्र ता हा पद्धि राजा को यस्तो कडा
उर्दिदुत्रिओले सुत्रिचाउे चाउे गरिभोलि पल आका हाल हतिवार वादिगे
हु कोडा को लस्कर वल्लो भयो सा रा हा हा का कोडा वनिच लोपो चो
डा का कोडा वनिच लोपो वेइ स सिवा ईह रूपनि च लमा उटगे डा गो
हु ईसे पूर्ण कोडा को लस्कर व लोपो प्रापे पु ठा राडा वनि प्र नेक
मंगलजात्रा गरिवा लिनले वेद पठि अनेक कुमारिक न्या हरुले सग
न गरिनी स्क दा भ या राजा का दो राह रूप नि जा दा भ या हे मा हा एन राजा का
जेडा को ए सु च न ता एन कुमार पनि अनेक मंगल गरि आ प्रि मा हा तारि हा
विता हु न जा दा भ या र विदा भ ई आउ न्या वे ल मा वैति कु वल या राज कु मा
रिले हा त मा आ र लि लि सं व घ राट व जा ई आ र ति गरि आ सि वा द दि दि
भ ई न सा हा देखि राज कु मा र सु च न वा व नि आ प्रि रा नि प्र भा व ति का को
पि मा वि दा रु न भ नि जा दा भ या र यो आ जा ग र्द द न हे रा सि प्र भा व ति
म जा न ला ग्या म ला ई वि दा दे तु भ नि राज कु मा र को यो व च न सु नि
रा नि प्र भा व ति उ वे हा त जो ति ति ति ग र्द दि न हे प्र भा व ति हो ला
यो क्यो को ह ता र ग र्द रु वि ला र सं ग पालु हो ला ये ले आ कु सं स त

२२ ~~ये भा~~ ये टा छु डिजा नु हव स हां पछि पावु होला ~~हे भा~~ न आ फिरा
 रिया प्रभावति कायो व स ल सुनि सुचन चार ज कु मा र जो द न ता नु क प द भ
 या र यो आ जा ग द न हे रा नि प्रभावति तिमिले यो क्यो कु रा ग न्या
 को हो यो लो स प्रा म वेला मा य सा कु रा नु श्र जो पे हो भ नि रा ज कु सा
 र को आ जा सुति रा नि प्रभावति के रि विं ती ग द न हे प्रभो मेल के श्र
 जो मे कु रा ग न्या जो नै का कु रा ग न्या कि दु ति रा र गरि हे रि व क स न
 ह व स हे नु ह व स व डा व डा रा जा ह त ले प नि आ प्रो श्र स को पे दा ग रि
 प दि श्र क जै ग न्या जा द न वि से क यो र ल स प्रा म हो भ न्या ह गु ले
 य ति ह गु को श्र स न दि जा नु ऊ ब्र भ नि ति प्रभा व न्नि का व र न सु ति
 रा ज कु मा र के रि भ न द न हे रा नि प्रभावति क्यो ति जा नि जो वा वा
 को उ र्दि क सो द वा र घ डि दि न र द न हा न प्र म्या तेल का क रा ई
 मा पा क नु प न्नी द हे रा नि तिमिले माला ई श्र उ वि दा दे उ न श्र
 ले म ल्या उ भ नि रा ज कु मा र को यो व स न सु नि रा नि प्रभावति वि
 शि ग द न हे ना प ह गु को श्र व को वा रा ग न्या कि कु म ह गु को वा वा
 को उ र्दि प नि सु न्या कि दु रा र म ला ई ह गु ले म ला ई श्र स न दि ग प्रा प

रा रा
 ह गु ले म ला ई श्र स न दि ग प्रा प
 २२

प्रति प्रभा वतिका वचन सुप्रसुच न चार राजकुमार केरि आजा ऊद हे रात्रि प्र
भा वतिति मिली ई आजा के मे यो यस्ता कु रा ग न ला गो उ वा वा को उरि य लो द
वार घडि मित्र न पुषा तेल मा व नु व द द ति मिहा य स्ता कु रा ग द दे उ र रा
स ग्रा मा जा न ला वा को मो ति मि य स्ता कु र द दे उ हे रात्रि प्रभा व ति य स्ता वे
ला मा य स्ता कु रा ति मिले ग नु अ जो न हो र ति भा व भ न्या को त ग्रा प्रा सु स
मा पो ऊ द म न्या म ला ई जा न दे उ न दे क भ नि रा ज कु मा र को आ जा सु नि
रात्रि प्रभा व ति के रि वि ति ग द दि न हे मा हा रा ज ह गु ले यो य स्ता कु रा न
ग नु हो स स ग्रा म मा जा न्या त वा ई ले आ ज म ला ई से से स दि न मे
नु ऊ द वि से व यो स ग्रा म अ र ज स्ता को हो ई न क ला अ नु न ज स्ता आ
या का द न न्या त वा ई कि नु हो ला भ न्या आ ला दे व ति न हे सा मि
म ला ई त वा ई को अ स दो डि जा नु व द द यो कु रा मा हा मा स सु रा जु
र सा उ न्या दै न न उ नै को ज य क न्या कु रा हो कि न ज य क न्या कु रा हो
भ न्या क हा चि त त वा ई स ग्रा म वा ढ कि नु भ य न भ न्या व ति त वा ई
को अ स व ज ऊ द प्रभा व ति का व च न सु नि रा ज कु मा र के रि भ न द
न हे रात्रि प्रभा व ति म ला ई का नि व ति वे व त दे उ आ ज य स्ता कु रा

ॐ भा गददेउ योपधिसामेरासा मनेभैसंग्राम गनैकसेप्रहसकोसामर्थदै नभन्याया
२८ नमलाईपलासुनाउददेउ मजोदुसंग्राममाहान्नीहोईनमलाईजा
नदेउअवसेआउन्यादुभनिराजकरकावचनसुनिः केरिप्रभावतिविं
तिगर्दिदन् हेनाचतपाईलेपलाजिदिनगर्नुहवस् संग्राममा म हान्नीहोईन
मअवसेआउन्यादुभनिआनाऊंस् तेसोहोईनसंग्रामभन्याकोपुपारऊंस्
काललेवलियोपराकमिभनेनः हेनुहवस् उलेकावगार विरराजाहहदंभगनी
लेकालकावसमावर्दाभयाः कोकोभनुहोलाभन्याः राजावन्नकुंभकर्नः वा
लिहनाकुसः भीस्मकर्णीदोर्नईराजासामनेहोईननृतिआईमान्नीकोहुन्
भन्याईनेकुहाहुन्ः औलेदेननृतिपनिभिर्जनकावसमादन्मैलेत्योअर्जुन
लाईसंकषवर्द्ध मन्मासम्योकिरुतेदाखिलऊंस् नतिदाखिलभवाभन्या
साकध्यातुकातेहवस्तापनिभागिऊंस् भन्यापलाकुहाअर्जुनकासंग्रामका
विवमायमराजगर्नुहवस् हेनाचहनुर्लेमलाईतापाईकोअसदिपमोभन्याः अ
वसेमैलेयोप्रानरायन्यादेनभनिप्रभावतिकस्तिधिरभन्याः अतिसुदरिधिन् रा.म
१८

सोमनूले पूर्णभयाकि वति ससप्रलेकारले नुक्तभयाकि साभार आवाले सोभायमा
नभयाकि सोमनूले पूर्णभये सक्तभयाकि प्रतिगंभीरकाश्चस्त्रनले सोभायनयाकी वडा रं
भिरकासा प्राविष्टो लाभयाकि अतिरम्राजं गभयाकि हातबुद्धाराप्राभे तात्वरती
भयाकाः सिरमा कुलताउनालेभनरां हहगुं प्ररसाका अंगकासु गंधलेगरिप्रति
सोभायमानभयाकि पस्तिरानि प्रभावति जोहुनः भोगलेगरिप्रासक्तभयाकि
लाजधर्म दोडि प्राप्रावति राजकुमारलाई अगालोहालि प्राप्रायोपिकानजीकम
लगावाटमावसाउदीभईनर राजकुमारका अंगमादुवेहातलेगरि अगालोहाल्दुभे
नः हेकाहारतनमोतय यस्तोगरिप्राप्रागतलेहटगन्याको देखिः सुधवा राजकुमार
रले पुनमासितनागदीभयाः अहोअवकसो गर्नु प्राप्रागनिले भोगमा यस्तोहट
गन्याको देखि कसो गरिन गर्नु हाहाभन्यावावाको उर्दियस्तो कडादः कसो गर्नुभ
नि सोचगदीभयाः रानि प्रभावतिलेभन्या दोडू न्यामईनन् हेराजनू यतिभया
पदिराजकुमारपनि भेददन् हेकारिछाउरतिमलेसासम्महटगन्या पदि
मेरोप्रे सप्रवस्सेदिन दुभनिराजकुमारले पनि संग्राममा जानभनिलयाका
कवच हति या एभनूर्वान से पूर्ण कुई भुमिगारा प्रभयोः अंगका वस्त्र वतिउ
तारिराखार रानि प्रभावति लाई रितुदा नदिदाभयाः हेराजनू नयेतयः य

श्री भग

७८

तिभया वदि रात्रि प्रभा वति विंति गर्द छिन् हे नाथ प्रव वा डो गरि वा
नु हव स मे रा मन को सं सा जो द जा दो भ यो प्रव हनु के जय र हव स
त वा ई को प्र स पा या मै ते मन सं तो बभ या हे प्रभो मे ते विंति सुनु ह
व स हे नाथ संग्राम मात पालु हव स पीठ न दिव कस नु हो ला म ला ई म
नु न पानु हो ला व ह ज्ञान ज्ञा यज्ञा व स न भा गु हो ला म ला ई व नि स
पा ई का द या ले त पा ई के ओ स पा या कि दु ख दू दे न लोक को गा न न वा
नु हो ला प स्ता भ गु वा कि स्ता हिा भ नि मे ते ई न त न ज्ञा व स प्रति स
म रि व कस नु हो ला लो पालु हव स भ नि वि दा दि दो भ ई न र यो व च न सु
नि रा ज कु मा र प्राज्ञा गर्द छिन् हे व य ता मि ले भ न्या को सा रे हो त र म
ला ई प स्ता का त र न ठा न हे र मे रो प रा क्र म प्राज्ञा क ह्या प्र ज्ञे न ला ई ति
ति की न्नी दे न हे र म ज्ञा न् दु भ नि सं पूर्ण ह रि का र वा धि ज्ञा न त या र
हु दा भ या र सा र धि ले र च ल्या ई दि यो रु ज्ञा न त या र भ या हे मा हा रा
ज म मे ज्ञं य य ता व दिका कु रा य ति के भ या प्र व उ त्ता का सु रा सु नः ज
व त ज्ञा हं स यो ज र न भु मि मा पु मि प्रा क्ता के ज को ज्ञां च म न र्ता ज्ञा

रा. म
७८

रजा व वृग्गदी तसा रा प्रा प्रा २७ अघो नि को ज प्रा प्रा का : र ह्या द
न जे ठा दौ रा सुध बा मा न न प्रा प्रा को दे सा वु छां रा जा हं सधो ज जो
ध न को पले गरि पूर्ण कदा भ या र यो व च न सुना उ द द न : हे मं नि
हो तो मे रो दौ रो सुध बा कि न प्रा य न तो ना दा नो मे रो य सो उ
दि सु न्द्रा सु ने म ला ई हे ला ग नो र पो प्रा य न प्र व तो पा डि ला
ई ते र मा न प का ई दौ दि न भ नि : प्रा प्रा को ज का व लि या २ प ह
र मा न ह ह सो र जा ना ला ई दु कि यो क क म दि दा भ या : हे वी रहे रो
चा डे जा उ जा उ तो पा य रि उ पा डि ला ई प नि उं उं उं उं ले हो कि रो स्का नु
रि मा प नि धि सा दे न्या व लो रो रि ग रे नो भ न्या ते स्को सा टो रि मी
ह ह सा ई न ते र मा प का उ न्या दु लो चा डे जा व भ नि रा जा को क क म भ
प्रा को सु नि रि प ह र मा न १६ र जा ना लै व लि व डा व डा उं डा सु ग्रा लि य
र जा दा भ या र रा ज क मा र सु ध बा का ग हे मा चा डे ७ रि यो व च न सु
ना उ दा भ या : हे मा हा रा ज रा ज क मा र लो चा डे पा लु ह व स : त मा ई दे
सि रा जा व क र को प क नु भ या को द त पा ई ला ई उं उं उं उं ले हो कि नु री

ॐ श्री गणेशाय नमः ॥ मासमाई ल्याउ गुभः प्राहु कु म्द भनि पहलमा न हह का वचन सुनि
८० रि सुधवा रा न कुमा र्या द्वा गार्द हनः हे की र हो ति मि ह ह ले प न्क
न पदे न म सा के जो हु जो हि उ भनि एय मा च छि वा ते गरि प्रा उ दा
भ या ति य ह ल्या न ह ह व नि रा ज्ञा का छो रा हु ना ले चु प ला गि प्रा उ
दा भ या ति रा न कु मा र सु ध वा य नि चा ते र न भु मि मा पु मि आ
प्रा पि ता का वा उ मा व रि ला छो हु उ उ व स ग र्द भ या र हा त जो
रि स ज भे रह दा भ या भ नि रा ज्ञा न को ज प ला ई जे मु नि स्तु सु ना उ
दा भ याः ॥ इति श्री जे मु नि भा र ती प्र सो मे ध व व नि वं सा द सो ध्या
यः ॥ १५ ॥ ॐ मु नि उ वा चः ॥ हे मा हा रा ज्ञा न ये ज य य मि भ या प
दि रा ज्ञा हं स धो ज प्रा द्वा गार्द हनः हे पा त्रि का रो ले मे रो उ दि सु
नि न सः के गरि र ह्या को चि स भ नि प्रा प्रा पि ता का व च न सु नि
रा न कु मा र वो ल्द ह न हे पि ता मे रो ह नु को उ दि सु न्या को चि या
त र क्पा ग र त वा ई कि वो हा रि ले य ला ई प्रा उ न ला ई वे र ग रा ई
न भ नि प्रा प्रा द्वा ई वा हा भ या के व ता न सु ना उ दा भ याः हे वि रा म

ता सुप्रिवक्तनु हवस **मैले** तवाई को उर्दि सुनि चाउे गरि **प्राप्त** नला इतया
रभया को धिया तवाई कि वो हारिले मया उ नला पा को धिया **रमला** ईदे
कियो कुरा सुना उदिम ई न **के** कुराभ न्या सुप्रिवक्तनु हवस **हे** लामि ह
जुसं पाम मा जानु ऊ **म** न्या मला इत पाई को **अंस** न दो डि जानु ऊ न
भतिरो कतिम ई न **र** त व मैले भन्या **हे** रानी य ला वष तमा य ला कु
रा नगर वा वा को रि सा नि ऊ न्या द **उ** र्दि य लो द **भ** ति मैले भन्या
त व त पाई कि वो हारि य सो भ द दि न **हे** लामि य स्या स सु रा जुरि
सा उ न्या द **न** न कि न भ न्या क दा यि त त पाई न पि न्या पति त पाई को
अंस र ह न्या द **वि** सेष यो त क ह्या अर्जुन को संग्राम हो **भ** न्या म
ला ई त पाई को **अंस** न दि जानु ऊ न भति दे कता मैले पति यो कुरा सा जो
हो भति क्यो हो क्यो हो **वि** सेष संग्राम यो हो म पि दू कि पि दि न भ
ति मैले पति र तु दा न दि न्या य से अर्थ ले **अ** वेला म यो हे पि ता भति
हा त जो डि य उा मे र ल्या को दे वि रा जा हं स यो न ऊ न को पले गरि ७
र ऊ दा भ या **र** यो **आ** ज्ञा ग द द न हे पा जि ता दा न ७ प ७ स ल काम
गरि आई द स संग्राम म **आ** उ तु अ सि भो ग री **आ** न्या भ नु वा नि ना
दा न **भ** ति लो लो हा **आ** प रे त ड वे **भ** र्क सं व लि यि त **चा** उे **ग** ला ई ल्या

जे भा वमनि भन्मा पादि केरि यो कुरु मग ही भया हे लोक हो लो अँ
८१ ले जा वर यो कुरु रा सो ध सो परेत् सा हे वहा प्राजे ठा सा हे व
जुले राजा को उर्दि माने न न्मनु फेरि राजा को वस्तो उर्दि
भया को धि प्रोभ नि उर्दि वनि सुना ई देव य स मा क सो ग न्मा
हो भनि राजा ले हनु सँग सा धि वहा या को छ म नि भ न्नु
अथ वा ह्या ही डा कि ह्या वमनि राजा को कुरु म भ या को
छ म नि भ न्नु भ नि राजा को कुरु म भ या को सुनि सि का ई
ह ह वनि वा डे डा ई य हो राजा को कुरु म व मो नि म वि
श ग ही भ या र ति सं व लिखित भन्मा का ब्रा ह्म न क स
ता न्मा ई धि या भन्मा हे मा हा राजा न्मो ज य सु नु ह व स
य क दिन ति लिखित भन्मा भा ई वा ही दा नु का घर जा दा
व मे सा मा अने क का ल पूरा पा के भ या का धि या र प्रा
क दा नु को न हो भ नि रा ठ र व टा रि वे र खा दा भ या व
दित म न्मा चिंतना ग ही भ या अ हो भे हो रा अ क र्ष णो ग

न्यादा जु सं गन सो धि सा या भ न्या म त व का र पौ भ या भ नि
स रा स र दा जु का ह जु मी जा ई यो व च न सु ना उ दा भ या हे दा
जु म जो दु त पा ई को वि गा र ग न्या रौ रु म लौ म ला ई चा डे
ल गि स जा य ग नु ह व स भ नि भा ई का व च न सु नि दा जु सं व
भ न्या वा ह न न्या डा ग द द न हे भा ई रि मि ले क्वा वि डा ई ग
न्यौ भ नि भ न्या को सु नि रि लि खि र भा ई मं द द न हे दा जु मे
ने त वा ई का व मे चा का फा ल कु ल टी वि सा या म जो दु चो
र भ या म ला ई रा ना का ह जु मी ल गि से रो हा त का टा उ नु ह व स
भ नि ति भा ई का व च न सु नि दा जु मं द द न हे भा ई का मे रा व मे
वा मा खा दा त चो रु सौ गरि भ ई स के रो रो के मे रो हे भा ई
प ला कु रा व नि ग नु भ नि दा जु का व च न सु नि के रि ती भा ई मं
द द न हे दा जु मे ले रा वा ई सं ग सो धि सा या को भ या सं दे ह
थि य न भ न्या मे रो रा न सो धि सा या भ न्या म म व स्ते चो र भ
या लौ चा डे मे रा हा त का द नु ह व स भ नि भं द दा जु के रि भं

जे भा ६६ न हे भाई का सो दा कल बाई मा चोर त भै सु मे रो क्या ते रो क्या हे
 ८२ भाई भनि दा नु का कवन सुनि लि भाई के रि भं ६६ नः हे दा नु ते सो हो
 ई न चो रि भ या पदि औ ले म लाई स जा य न पा या पदि न क भो गु व
 मी ६६ हे दा नु लो चा रे रा जा का जा उ वा लु ह व स भ नि भं दा दा नु ले प नि
 लो त भ नि रा जा हं स थो का ग ई यो विं त ग ही भ या हे मा हा रा ज को
 मे रो भाई ले मे रा व गे चा को फ ल टि पि या या त वा ई ला ई सो धि न
 म जो दु चो र भ या म लाई रा जा का ला गि मे रो हा त का द नु प द ६६ भ
 नि प्रा यो हे मा हा रा ज प्र व क सो ग नू प न्या हो भ नि लि स स वा ह्य
 न का व च रा सु नि रा जा प्रा ता ६६ः हे वा ह्य न य ति वा त मा ति मि
 चो र ६६ नोः क्या प्रा प्रा दा नु को चो दे मा प नि चो र ६६ न दा नु को
 ति प्रो ती प्रो दा नु को भ या य स या सं दे ह दे न जा नु ह व स भ नि
 रा जा को प्रा जा भ या को सु नि लि लि खि त वा ह्य न वो लु ६६ न हे
 मा हा रा जः ते सो हो ई नः मे ले सो धि या या को भ या दो स धि य
 नः भ याः मे ले प्रा प्रा ग ना सी व ले या या प दि म जो र भ या हे रा

जनप्रवस्से मेरो हात काटी दिनु पदं सति हनुवाटन गरि वक्ष्य
मलाई प्रनर्ध हो जान क भो गनु पनर्धः हे माहा राजा भनि तिवा
वन का व वन सुनिः राजा को प्रा का हु द्र हे वा ह्य राः उसो भ न्ना सि
प्रो सु सि भनी राजा आ का ग द द नः हे लोक हो सो जा उ जा उ सो जा
ललाई ई वा ह्य रा को हा रा का टि दे उ भ नि रु कु म् ग दी भ पार ति
सि पा ई ह ह ले प नि य रा लो ल मा ई ति वा स न को हा रा का टि दि पा र
दा जु से व ले प नि भा ई ल गि प्रा प्रा व र मा रा स भ पार प दि सि
सि सि ल वा स न ले प्रा का दा जु को सु प से वा ग दी भ पार एक
दि न दा जु सु सि भे प्रा का ग द द नः हे भा ई लो ति प्रा भ कि लो य सु
सि भ पार प्र व दे सि ति प्रा हा राजा ला को त लो ह व स भ नि व द र
रा लो न दि पा र के रि ति न का हा राजा ला को भे ग योः हे मा हा राजा ज मे
ज य ति दु ई भा ई य ला नि सा पि धि पा र राजा हं स थो ज ले सा धि
प ठा पा को होः हे मा हा राजा ज व ति वा ह्य रा ले राजा को रु कु म् सु न्ना
र दु ये भा ई सु वा सु स ग रि भं द द नः हे सि पा ई हो राजा ला ई

जे. भा. य सो भनि देउ लो मा हा राजा त दुवै भा ईत त प्रा मुलु क व स्ते नौ ग. भा
८३ भनि देउ. सु ना ई दि पाः कि न भ न्या हे लो क हो हे र आ फे ले य सो
उ दि ग नु. आ फे ले आ फो हो रे व न्यो भ निः हा मि ला ई सा धि प ठा
उ नु अ रु दु नि या भ या त आ फे ले नि भा उ न्या धि यो भ न्या य ला
अ न्या ई का मु लु क मा हा मि व स्ते नौ हे र हा मि ग यो हे भ नि सि दु
वै भा ई हि नि हा ल्दा भ या र. ज व ति कु वै भा ई ग या को दे खा सि
पा ई ह रु प नि चा डे आ ई र जा ला ई सु ना उ दा भ या हे मा रा ज
सि या ह न ह र त य ला वे हो रा मा रि ला ई हा हा भ या भ नि उ
नि ह ह ले भ न्या को बि स्ता र सं पू र्ण सु ना ई दि या र. रा जा हं स
धो ज प नि चा डे गरि द गुरि जा ई दु वै भा ई का पा उ मा वा रि ला
खा ऊ ऊ व र ग हा भ या रु हा त जो रि बिं ति ग र्द द न् हे ग रु
त पा ई ह रु कि न रि ला नि कु नु भ योः पा लु ह व स जो त वा ई ह रु को
आ जा रु द सो हि ग रु लाः भ नि ता कि ल्पा या र रा भ याः हे मा
हा रा जः य ति भ या प दि. के रि रा जा भं द द न् हे ग रु वे रो य सो रा
उ दिः यो पा मि भा व न ले हा नोः अ व स आ ई क सो ग नु प न्यो हो ८३

सो प्राज्ञा हवसु भनिराज्ञा हंसधो न को प्राज्ञा भया को सुनि ति दुई भारी वाहन प्राज्ञा
गर्द दन हेमा हाउ न हा मिके जानो हनुवी रज सो गर्नु व न्या हो सो गरि वस्तु हवसु
होई न हा मि ते भंनु पर्द दम न्या सुनि वस्तु हवसु साचिके न्या या गर्नु हो भान्या प्रा
क्रा छोरो भनु न हवसु के उर्दि द सो व मो जि म् वा डे गर्नु हवसु होई न प्रहला ई मात्र
हो भन्या त पाई का सुलु के व ह्यु भय न प्रा के जानी वस्तु हवसु भनिरा प्रा ह्यरा का
वयन सुनिराज्ञा हंसधो न प्राज्ञा गर्द दन हेमा हाने सि पाई हो लोपो सुधवाला ई प
क्रि से तेल का क र ई मा वा डे हाल भनि हु कु म्दि दा भया र सि पाई ह ह ले व निरा
न कु मार सुधवाला ई पक्रि तेल व का या का हाउ माल गि स रा गर उ दा भ या र न व
र न कु मार ले प्रा कला ई तेल मा स साउ न ला ई त या र भ या को देखि मन मा चिंत ना ग
र्द भ या प्र हो म ला ई निश्चय माने ला ग्या भनि नी रा सा भे अवेत गो विंद ले व चा या
मात्र वासि यो भनि मन मा निश्चय गरि भं द द न् प्रा हि गो विंद २ हाना च २ मेरा
उपर की पा गर भने प्रा सा देखि प्रा सु का धार दोर्द भ या के रि भं द द न् हा गो विं
द ३ मेरा रक्षा गर २ हे गो विंद साध व ज ना दर्द के स व भनि स क चिंत गरि के
रि भं द द न् हे गो विंद हे प्रभो न स्ते गरि ग जे द ला ई या हा देखि व चा ई व क्त नु भ
यो स ले गरि हे गो विंद यो पा के भ या का ले ल रूपि क र ई देखि व चा ई व क्त ना जा व स
के रि हे गो विंद न स्ते प्रहा द ला ई व चा उ ना नि नि त्र प चर देखि वेदा हु नु भ यो त स्ते हे गो
विंद म ला ई पति यो क र ई ह पिते ल देखि वेदा भे म ला ई व चा ई व क्त नी यो स भ नि ति

८४ **जे** राजकुमार सुचन बाले वात भनि आवा विमलित्रा है मो विंद ब्राहि मो विंद भदे ते सेल
 का क राहि मा काल हाल हा भया. र. हे मा हा राज जे नये जय पु मे सर गो विंद भज्या का
 प्रभा बले तयो पाके को तेल जो द ८ त्रामै गयो राज कुमार पति ते सेल माया नद स
 ग वसि मो विंद भजि रह दा भया. हे राज न जे नये जय यति मै सका यदि २४ छडि यदि
 राजा पति ति दु वै भाई पति अरु मै भ रदा र पति स मु री आई हे दी त राज कुमार तया
 नद स ग वसि रह ता को देखि ति दु वै ब्रामन वो लु ला ग्या. हे मा हा राज कया वा त सु पु न्या
 य ग न्या दो अरु लाई भया पा का का तेल मा हाल न्या धि यो आ का दो रा रु ताले का
 रो तेल मा हाल मा दो. भ नु ला ग्या. हे मा हा राज हा न न्या तेल जो द पा के र व रा व र च क्र प
 न ला ग्या को धि यो ते सा तेल मा राज कुमार ते सेल मा व रा व र दु माला ग्या का थि याः
 य सो च म का र देखि राजा प्र च मा मै यो आ जा ग द द न हे ब्रामन हो स ते स ते स ते स को
 तेल हो ई न. न प त्या पा हे भ नि आ गो चार दि सा वा ८ प्र कया को दे या उ दा भ या
 र ति ब्रामन ह ह पति उ दे क मै यो व व न वो लु द न हे लोक हो हा मा हा मा दो सा
 ल्या भ नि म गा ई चार ति र वा ८ ति राज कुमार लाई दो ते सेल मा उ ता उ दे ग न
 ला ग्या. हे मा हा राज जे नये जय यति ग दी पति ति राज कुमार के हि न भ या को देखि
 ति ब्रामन ह ह के रि वो लु ला ग्या हे मा हा राज य सर राज कुमार ले आ गा ने न वो ल न्या
 मंत्र जा न्या को र हे द त व वो लाई के हि न य न भ ला ग्याः के रि न न मा सं घा गरि. यो ते
 त जो द का रें हो भ नि का रो न रि व र म गा ई ते सेल मा हाल दि या. कि न हा ल्या भ ने
 का रो तेल भ या. के हि ह वै न. पा के को भ या प ट क ला भ नीः रा व हा ल्या. हे ज नये ज य

सोतेल माका सोनरिवर जसे व सोथे सोनरिवर जो ध पट्टे के उदिरियो र दु ई क प
टे लभ यो र य उ टा क पटे ल ले दा तु बा हि का क म परा माला गो आ के क पटे ल ले भा ई का
हि न्मा का क म परा माला गो र दु वे भा ई का ई का क म परा फट्टा र आ गा ले वो लि र क म
य ह दा भ या र जाला ई प नि तेल का दि टा प दो भ यो प्र ह भा रा दा र ह ल ला ई प नि को
र दो भ यो र य सो भ या को देखि ति दु वे भा ई का ह न प नि प्र व म मेः ते स ते ल का
न गि वे मा मे हे दो भ या र ती र ज कु मार ला ई का दे आ भ न्माः आ सा वि आ का मु
ख ले भ न्मा गो विं द गो विं द भ नि र ह्मा य सा रा ज कु मार ला ई देखि दु वा ह न ले
रा ज कु मार ला ई सा सां कु उं उ व त ग रि यो व व न सु ना उ द द न हे रा ज कु मार थ
ये र त वा ई को डी रु ताः य सा सा म र्थि प्र ह ल ला ई हा मि ले ना ना व लि ग यो भ न्मा
दे मा ग रि व क्त तु ह त स हा मि दु वे भा ई प नि त वा ई स र न मा आ उ द म भ ति का
ल हा ल दा भ या र गो विं द का त्रि का ले ति ति ह ल ला ई प नि के हि भ या न न हे मा
हा रा ज ज न्यो ज य ति दु वे भा ई रा ज कु मार ला ई उं उ व त ग रि यो विं ति ग र्द
द नः हे रा ज कु मार थ ये र त वा ई त वा का प्र सा द ले हा मि ह ल ला ई प नि के
हि भ य न प्र व पालु ह त स भ ति ति मे जा ना प नि मा थि आ उ दा भ या
र रा ज का सा म ने ने मा जा ई सां सां कु उं उ व त ग र्द भ या र रा जा ह स धो ज व नि प्र सि
मे प्रा ना ग र्द द न हे वा बु प्रा उ प्र व सं ग म मा जा नु प र्द दु भ नि सा रा को ज हि न्मा

काहति पारचल्लामया हे माहा राज को नहति पारचल्लामनया त्रिसुलभयो भू सुसिद्ध
या पासीभया चक्रभया परिचभया मुद्रभया सक्तिभया तरवारभया अनेवानह
भया घुमितीभया यस्ता रहति पारलाखी लाख चल्लामया रडवे पट्टिकासे न्येह
वहुते मदीभया रुता को जउता वना उता का को जउता वना ते स संग्राममाधु
लो उडि प्रथकार भे गयो पदिसंग्राम थोरोसा मेभया पदित धुलो उडन पनि द्यो
रहे ही तर नभुमिमा तउता कासे न्ये यताभया का यता कासे न्ये उताभया कार ह्य दन
र हे माहा राज ये केभया कोधि यो र सुधवा राज कु मार ले प्रा प्रो रथ प्रथिसारि प्र
जुन का को ज मा जाई पना यस्तो गरि सुधवा प्रा काल स्कर मा पस्या को देखि
दे तो राज अनु साहो पनि प्रा प्रो रथ वढाई हंस धोज कासे न्ये मा पस्तामया हेरा
जन जमे जयती दुवे ले सार को ज को क तल पादीभया उल्का को ज उफो मा न्यो
उल्का को ज उफो मा दीभया र यस्तो गरि जादा दुवे को रथ जो धमे ट ह दो भ
यो र ति सुधवा राज कु मार वो ल द दन हे अनु साहो ति य २ वडा रहः त के न
साहा प्रा ई सः तेरो मालिक क ह्ना अर्जुन का हा ग या अनिसंग वो ल ड नु त जा वा
प्रा क्रावर्क तेले न मे टा उ न्या से ग ल डि क्का ग नु जा त फ किं जाः क ह्ना अर्जुन लाई
पठाई दे भ नि जा दा जा दे यस्तो गरि सुधवा लो वो ल मा को सुनि ति दे तो राज प्र
नु साहो जो द न को प ले गरि पूर्ण ह दाम या र यो व र न भे द दनः अ रे सु र्ख ग

श्री भा मारत कथा कृष्णा श्री नृनला ईश्वरदत्त तेते प्रहसा चंदमन्त्रा प्रामसंग संग्रामगर
 ८६ वाहा पद्धि वेते रोस्था ई प्रहसा जव मेरा वान लेते रोहाति देइला वाहा पद्धि कोथा हावा
 उला सभनि ती अनुसालो वोला भयाः हेमा हा राज जय जयः सुधवा को परक्रमन
 जाना केऊनाले उन का वान का वो टन साया काऊनाले यति मुखले फनि भन्या १०
 वान पनिरि किः सो वचन सुना उदहन हे सुधवा लो कृष्णा श्री नृनला ईश्वरभ
 निधना को दो कान सम से विवडा वेगले घुडा मारि दो दी भयाः रति १० वान प
 निग सोर सुधवा का हाति माला गे भयो पनि पल्ला पार पनि प्रपोर य सोग
 रि आ प्रला ई हाति मा वान ला या को देखिः सुधवा राज कुमार पनि को धलेग
 रि जा गदा भयार ९ का वीन रि कि सो वात वो लू दन हे अनुसालो जा न स कृष्णा
 श्री नृनला कृमनि ती वान दो दी भयार ध वान ले रथ सार धि वुर्ण भूत प दी भया
 एक वान ले अनुसालो का हाति मा हाति जा हा अनुन का को जव स्या का धि या उ
 हि को वान प्रहसा या हेमा हा राज जव य सोग रि वे ई जत पारि आ प्रा को ज मा को
 रा प्रा को देखिः ती देखे र ज अनुसालो पनि वाडे प्रा को नि पारथ मा स छि सुधवा
 जान पाया का धि याननः वाडे प्रहसा भयार जान का साथे एक वान ले हा निधन का
 द्या प्रा को वान ले जो जा का द्याः प्रा को वान ले सार धि मा न्यार थ वेच वे गरि ३ वान

ले आ पूलाई वेर थि पा न्या को देखिः सुधवाले पनि यो व स न वो लू द न हे अनु सा लो क
हना प्रजु न लाई डा कु प ठा या को के रि आ ई स भ नि १० वा नू ही कि वा डा वे ग ले दो आ र
तो १० वा नू आ या को देखिः एक वा न रि कि तो अनु सा लो ले हा सि हा सि क न ३० दु क रा पा
दी भ पार ० य स्तो गरि आ पू वा न का य क वा न का ति न ति न दु क रा पारि दी या को देखि
के रि ५ स वा न रि क ता भ पार रं ध मा ला ग पा का छो डा वा ई प्र हा र ग न्या य क वा न
ले सा र थि ता ई हा नि ती पा चे को गर् ध न का टि स सा याः के रि ति न वा न ले अनु सा लो का
दा ति मा हा नि दि या र तो ३ वा न ले अनु सा लो का क व स दि ने पारि दा ति मा गार् दी भ या
ति वा न का सो ट ले अनु सा लो पनि ध नु वी न दो डि भ म्भ या का र थ वा ट गु र्मु टि स स्ता भ
या र र क दा वि मु र्दा प दी भ याः हे मा हा रा ज न म्भे ज यः ता हा व दि य स्तो गरि अनु सा लो मु र्दा
प न्या को देखिः प्र कु म्भ न पनि को ध मे आ पू र थ व डा ई सु ध वा का सा म ने मा जा ई सि र ३
सु ध वा स डार ह भ नि ध वा न ही कि वा र वा न ले सा र छो डा को गर् ध न का टि प थि मा स
सा या य क वा न ले सा र थि को सि र का टि स सा या य क वा न ले सु ध वा का दा ति मा
हा नि दा ति मा ला पो र दा ति दी सो लि तो वा न प थि मा गार् दी भ यो र ले स वा न का
चो ट ले सु ध वा ध नु वी न दो डि मु र्दा प दी भ या ते हि अ व स र मा प्र कु म्भ न पनि सु ध
वा का को ज मा व सि मा दी भ याः हे रा ज न न्म ज य ति प्र कु म्भ न ले क ति मा न्म न्म
३००० ह जार र थि २००० ह जार छो डा का स वार १००० ह जार हा शि १००००० ला स
वे द ल मा दी भ याः हे रा ज न व र व र मा दे थि या ते वे ला मा सु ध वा को मु र्दा सु ल मे १ र हे

जै

८७

ईत आक्रा को ज को वे द सा वा न्या को देखि को धले गरिला लाल नेत्र गरि आसि भी पानि
देठाटे ठा गरि यो आक्रा गद द न हे प्रदु म्म न का वा त्थ ए पर न म गरि स्तर यो ते रो
वा कुर का सहर्त होई न निवु रिस कि ले अ धि प्र धि संग्र म ग न्या का वि र ह ह त म हो
ई न निवु रिस के रि ले ले मा न्या को ते ले स नु से म रा सु र त म होई न हे र प्रा ज त लाई
न मारि दो दि न भ नि १००० वा न ध नु मा जो रि दो दी भ या र ते सो गरि आक्र लाई
नि न्दा गरि त लाई न मारि दो दि न भ नि १००० वा न प्र हा र ग न्या को देखि क ह म कु मा
र ले प नि को ध ले गरि ५०० वा न रि कि प्र हा र ग न्या र य क वा न ले २।२ वा न का रि २०००
प्रदु क्त पा रि स सा उ दा भ या य स्तो गरि प्रदु म्म न प नि सिंघ ना द स व ग न्या को देखि
सु ध वा प नि को ध भे २ वा न रि कि प्रदु म्म न का दा ति मा प्र हा र ग न्या र प्रदु म्म न प नि
सु धी प रि व ली र ह दा भ या हे र ज न ता हा व धि प्रदु म्म न प नि सु धी प न्या को देखि
वृ स के तु प नि आ क्रो र थ व ठा ई सु ध वा का सा म ने ज्ञा दा भ या र य क वा न रि कि
सु ध वा का हा त को ध नु का रि गि र य र ते से प्र व स र मा सु ध वा को क व च मा १०
वा न ले गरि प्र हा र ग न्या र ती वा न प नि सु ध वा का क व व माला गि वे र्थी भे स र या य स्तो
गरि ध नु प नि का द्या आ क्रो दा ति मा प नि वा न हा न्या को देखि सु ध वा प नि को ध भे
शिन वा न ले हा न्या र वृ स के तु को र थ जो द प धि मा य द द म्या र व र व र पु म्म ला ग्यो
वृ स के तु का सा र थि ले व ज्ञा जो उ स ग थ सा प नि यो र थ जो द न र पु म्म ला ग्यो अ से अ

र. घ
८७

वसरमा सुधवा लेयकवानलिहान्पारहातकोधनुपनिकाटीदिया रुन्पस्तोअवसर
रपाईसहस्रसहस्रवानवृषकेतुकाउपरवसीउदाभयाएवृषकेतुपनिआदावाधा.
ऊनगयोरमुदीपदीभयाहेमाहाराजसिसुधवाजोदन्पार्थकाकोजमानिर्भयभे
धुमलाग्यायेसोगरिआक्रेऊननसपान्याकोदेशिकृतब्रह्माजोदन्वाडेप्राईसु
धवाकोहातकोधनुकुरापरिससायाः केरि५०वानलिसुधवामाधिप्रहारगन्मा
रसुधवापनिताडेप्राकोनिपाधनुलियकवानलेकितब्रह्माकाकोछादिभेदन्ग
नीकोमन्सुवागरिधनुकोतादोका नसमधेशिवडावेगलेहोप्रारत्योवानपनि
गयोरक्रीतब्रह्माकोवैवदिवोतिदातिमालाग्योरत्योवानदातिपनिदिशोलिए
धुमागदीभयोतेसवानकाचोटलेकितब्रह्मारकछाडिमुदीपदीभयाःहेमा
हाराजोअजयःअवकीतब्रह्मासुदीपन्मातवसात्योकिभयायुवश्रवनराजानिया
तिनकाहोयसुवाहुईतिनजानायेकेचोटप्राईपदीभयारसहस्ररवानलेगलि
सुधवालाईहोप्राभयातीनिहस्रवाहनेयासुधवाकाममरभंगऊन्यागरिहा
न्याकोदेशिःसुधवारजकुमारकोधभे३नवानजिअरतितीनेविरकादातिमा
प्रहारमारतिनेजनाविरयकेचोटिरथवाटसिसुदीपदीभयाहेमाहारा
जसतिभयावदिपार्थतामाअर्जुनपनिकोधभेःगान्दिवधनुकोतादोचटाई

जे भा

८८

वडा वेग ले गरि सुधवा का से न मु ख मा जाई ला ग्या ह० यो व व न सु ना उ द द न० हे सु ध वा
आई न ति व० म ख डा हु हे प्री न मे रा प रा क म ले त न त सा उ व लाई न मारि दोइ न्या दे
न भ नि प्र ज न ले प्रा उ दा प्रा उ दे स स्तो न रा मी गरि त लाई न मारि दो दि न भ नि भ ने
को सु नि सु ध वा रा न कु मार को ध ले गरि ८९ ८९ र क का प्रा सु वा लाई यो व व न वो ल
द न० हे पार्थ ते ले त कु र द न मा वो ल्या मे वो लि स० दु रि स म त ते ले मा न्या को क ती
त म होई न० दो ना चा जे भि स म व नि म होई न० उ ई व नि ते रा उ ह सार्थ ले मा न्या को
हो रे० क स्म ले प्र ने क रे ल हा ल गरि मा न्या को न हो० लो क स्म का हा दो डि प्रा ई स लो
क स्म न मे ले ते उ ह सार्थ च ल्या होई न० भ नि प्रा कु लाई सु ध वा ले ता रे गरि ध न्या को सु
नि प्र ज न व नि को ध ले गरि ९० ९० प व ल्दा भ यार० ना रा च वा च १० रि नि गा रि उ व
ध नु मा जो रि प्र हा र ग दी भ या० र ती १० वा न प्रा या को देखि सु ध वा ले व नि १ क
वा न रि कि छो ड्यार लो य क वा न ले प्र ज न का १० वा न क न १० १० दु क र वारि
स सा या० हे रा ज न प्र स्तो च सा कि ग न्या को सु ध वा को देखि वि व सु ना मा प्र ज न व
नि व डा लु डे प्रा भ या का सु ध को० म र्म जा प्रा भ या का कु ना ले सा डे य क वा न ले ग
रि सु ध वा को हा त को ध नु का रि दि या० स स्तो प्र व स र वा ई पार्थ ले व नि १० ना
ज ले सु ध वा का दा ति मा प्र हा र ग न्या र० सु ध वा का दा ति मा ला गि ती वा न प धि

मागदी भया हे माहा राज वडा हने या भया का प्रजुल लेवा था वनी गरि हा न्या का सुध
 वा पनित्थ मा आ उला गि मु दी मा व दी भयाः र पदि थो रे वे र मा मु दी सु लो र गा ३
 आ की धनु लि प्रजुन को धनु को धनु जो ता दो का टि दि याः प्रजुन ले प्रा की ता दो हा त्या
 र के रि सुध वाले का ट्या के रि प्रा की हा त्या के रि का ट्या हे मा प्र सो ग दी ग दी १४
 के र स म का ट्या हे राज न नि हि ई ले ता दो हा त्या जो र का ट्या को क से ले दे प्रा भ या
 न न उ नि को च ला कि ग दी भ या हे मा हा राज न न य प्र लि भ या पदि के रि प्रजु
 न ले मन मा चिंत ना ग दी भ या अ हो पो त हर म ना दो को रहे द भ नि अव य द्या ई
 दि वार्थ प्र योग न गरि भ प्र न भ नि प्र ग्या व प्र स्र प्र योग ग न्याः हे राज नः ज व प्र
 जु न ले प्र योग ग न्या का प्र स्र ले सु ध वा का को न न प्र ला ग्यो र सु ध वाले प नि व
 ह ना प्र योग गरि प्र गि स न को सा म्मे ग दी भ याः सु ध वाले प नि वा पु या प्र स्र
 प्र योग ग न्या प्र जु न ले वर्त ना प्र स्र ले सा म्मे ग न्याः के रि सु ध वाले ना ग स्र प्र
 योग ग न्याः प्र जु न ले ग रु टा प्र स्र प्र योग गरि ना स वा दी भ या हे मा हा राज
 थो रे वे र ती दु वे ज ना जो द न दि वा प्र स्र ले र ट्याः ता हा व दि प्र जु न ले को ध ग
 रि स र वृ थि ग दी भ याः सु ध वाले प नि स र वृ थि ग न्याः ई दु वे ले वा न जो न्या
 को ता दा मा ला सा को दो ट्या को जो हि प नि दे से न नः व र व र थ नु को च न मा
 न प र द द के हि वे र व से गरि ना ट्या रः पदि सु ध वा को ध भे पो आ ता ग र द न

मे. ५१

८६

हे पार्थ प्रवत संगधरे वेरसे ग्राम गदि न हो तेरे अधार भया को क ललाई
स मरु नम वेला भयो हेर भ नि य क वा व स लो रि क्का कि मानु प्र मि का
पो ला ज लो ध प ध र व लो वा न ले प्र न न का ह द या र वि न दे ड न भ नि ला
स मा रि क्का का धि या पार्थ ले प नि या डे आ क्रा वा न ले हा नि हा त को हा ले
का दू ता भ या र प्र न न ले ला ल ठो कि सिं घ ना द स वृ ग र्हा भ या र यो व च न सु
ना उ द द न हे सु ध वा सो मे ले क ल लाई स म र्मा भ नि स ति मा न बो ला का सा रे सु ध
वा ले प नि ले प्र न न का सार ति को सि र का टि नू म मा व सा ई दि या र य सो भ न ला ग्या हे
पार्थ लो न स म र्मा ह त हे ले तेरे त मा सा भ नि ध र व र वा भ का धा रा मि क उ ला ग्या
हे मा हा रा ज प्र न न प नि घो रा को वा ग ध नु लि या का वा म हा त ले प नि सु ध
वा सं ग ल ड न ला ग्या सो सु ध वा प नि व र वा न ले ग रि प्र न न लाई सो रे वा धा पा
न ला ग्या प्र न न प नि म न मा म क ल को ध्या न ग र्हा ला ग्या हे मो वि न हे मा ध
व अ व मे ले र द्वा ग रि व क्सा जा व स स सु ध वा दे वि मे ले द्वा न वा व क ठि न
भ यो हे मा ध व भ नि प्र न न जो द न वा ल ल ई दे द न व र व क न ला ग्या
हे मा हा रा ज प्र न न का भि न गु वा न प नि र न भु मि मा चो डे प्रा प्र ने वो रु क
म रु र हे प्र न न लो घो रा को लो गा म हा र्द हा र्द भ ने र थ का आ र्ग मा व रा

र. म
८८

भैरवजी का हात को सगा नखोसिलो अर्जुन लडभ नि आजा भयो भनिजे मुनि
ले हात जो नये पलाई सुना उदाभयाः ॥ १० ॥ इति श्री जे मुनि भारते प्रसुधेध
पर्व नि सप्त दशोऽध्यायः ॥ ११ ॥ जे मुनि उवाचः ॥ हे माहा राज ज नये जयः य
तिभया पदि ज व सुधया ले भगवान् कृष्ण लाई देखा तव वो लला ग्या
हे पार्थ लो लो अवभ न्या ते रो व ल आ ई पु ग्यो अवभ न्या जो रो ते ले प
र क्रम सल्ला भनि सुधया रो भनि के रि भगवान् कृष्ण स्तिर हे रि भ
नला ग्याः हे भगवन् लो लो आ ई पु ग्योः हे ल ला ल ग न्या भया ग
रिहा ल प्र व अर्जुन ला ई व वा उन ला ई कठिन भयो भनि सुधया को
वचन सुनि अर्जुन जो द न वो लला ग्या क ला अर्जुन भ न्या भ गवा
न कृष्ण लाई पा सुभया को देखा का अवभ न्या निश्चय य पश्चा ई डि
त तं दु भनि म हो जित्या का रुना ले सो वचन सुना उद द नः हे सुधया
चे रे सुख ले के वो ल द स लो अव ते रो प्र ह वा न ग र म जो दु अर्जुन
क म ची क्रि स कि अव हे र ने रो प्र ह ला र भ नि त त वा न नि सुधया
का उ व र दो दा भ या रः सुधया ले प नि हा सि हा सि य क वा न नि
कि हा न्या र य क वा न का सा त सा त दु क र पा रि ज म्मा ठ र दु क
र पा रि स ला या अर्जुन प नि जो ध भे १० वा न नि कि हा न स या र भ

श्री भू कृ मा नृ धिया सुध वा ले वनि शिवान हात का हाते २० दु क पा रि
 र्त् ० व सा ७ हा भ या र हे र ज न रा हा व दि सु ध वा ले वनि अर्जु का र
 ध मा ला ग्या का रा र घो डा ला ई वा र वा न हा नि दि या र सि धा डा ला
 ई वा धा व न्मो र उ प्रि उ प्रि भा ग ला ग्या ले से वे ला मा के रि स क वा
 न रि कि भ ग वा न स वा र भ या का र ध ला ई हा नि दि या र त्मो र थ
 जो दू व कं घु म्पा रे घु ब ला ग्यो : भ ग वा न कृ लो व डो जो उ ग रि धा
 अ सो नृ द न्मो र ध ला ई : र त्मो अव स र वु रि सि सु ध वा ले क र्क क र्क वा
 न ले ग रि भ ग वा न कृ लो ला ई म र्म म र्म पा ई हा न ला ग्या : र भ ग वा
 न का स वी र्क र्क ले ग रि धा प्र कृ नु भ यो र भ ग वा न कृ लो को यो क
 कु र्क र्क हे अर्जु न के हे रि र ह न् दो हा न न रि मी वा वु ला ई भ नि
 कृ लो को आ ज्ञा भ या को सु नि अर्जु न व नि को ध ले ग रि ज ल मा र
 व डो दि टो ग रि स क वा ना ला सु ध वा को हा त को ध नु का टि व र्मा
 या र ते हि अव स र मा २० वा न रि कि सु ध वा का द्वा ति मा ध नु को
 ता दो का न स म्मा से वि वा प्रा घु डो म रि दा हि न्मा घु डो उ ठा ई हा त
 ले हा त ला ई द वा ई दो हा भ या रि २० वा न व नि म ई सु ध वा का
 क व व दि वो लि से वे द्वा ति मा व र्मा भ या र शिवान का वे था ले

विश्वम् ईरय वाट वसि मुर्छा पद्म भया यहि अवसर मा भगवान्
कृष्णले पतिवरा वर को राले हो कि दोहा चामि पोर रथ पति अयो
हेमाहा राज जन्मे जययति भयापदि सुचन्वाको मुर्छा पति अलो २ अर्जुन तिर
हेरियो वन सुता उदधन हे अर्जुन तेले सुपुत्र स्वार्थ गरि सतेरो सा हे व
पि हे श्री दन्भ न्या लो लो अव प्रतिज्ञा गर मलाई कति वा न ले माली सः लो
लो भन भन भन सुता उदा भया २ हे राज न जन्मे जयः जव सुचन्वाको व वरा
अर्जुन ले सुमार अर्जुन पति भनि भद दनः हे सुचन्वा हे रतालाई तिने वा रा
ले माहला यति गन सकि न भया हे श्री प्रवेस मे महला अवलो हई ले पति
प्रतिज्ञा गर भन्याको सुनि सुचन्वा राज कुमार वोल्द दन हे अर्जुन मेले पति
तेरो तिने वा ला काट न सकि भन्याः सात पुस्ता मेरा पति नर्क जा उनः लो त हा
न भनि छडा ऊदा भयो अर्जुन तेले पति हे त भनि एक वारा भि कि च्छना मा जो
रिछा उन तयार भया को देखिः भगवा रा कृष्णले पति अना गनु हुन्दः हे अर्जु
नति भित्त वडा मुख र ह्मा दो जेले भया पति यसे गर्दछोः उ सवेला मा माहा
भारथ मा अर्द्ध मनु मादी जय जर्थ लाई सुजे भूमी मा दुभ नि छिरिया हाले
उर कति को कसात पनो यो वल २ मेले कत्री हेल गरि मान्या थ्या थ्या
लो लो अर्द्ध ले पति क सो गर्नु हरयो सुचन्वा वडा विदः एक त पस्को पक
पत नि वर्तछः भनि भगवा रा को ऊकु म सुनि अर्जुन विनि गर्द नः हे प्र

जे. भा.
६१

ओ ह्युरजसा ह्या यडा भया वदिः काले आया वनि मउरा उ न्या दैन भिन्या यो
ना वो कत्रो हो भनि वान हा न तया रभया को देखि भगवान् कृष्ण ले पनियो आ
ना ऊधः लो भैले कृष्ण अवतार भया देखि ह्या सम जति जने गन्या को दुः
तो पुत्रेय सवा नला ई भयो भनि मले संकल्प गर्नु भयो ते सो गन्या को
सर्जु नला ईया हा दैनः हा सुचन्या लेया हा पाया रयो ववन तोल द्युतः
हे भगवन् लो भैले भिरि स क केश रजने गन्या को त सबै दिय उहि सा जो हा ते
तया फुला ई रायता होयति भनि सर्जु नति र कर्कि को वचन तोल द्युतः
लो त हा न भनि सुता उदा भयाः रः पुर्जु नले पति चनु को ता दोका नल
मये चित्ता वा न द्या इदा भयाः रः सो वा न वनि व ज्ञया भैनि आया
को देखि सुचन्या ले पनियो फेराय क वान कि कि हान्या रमा मा मा काटि
रई दुका पारि स सा उदा भयाः हे मा हा एत ज न ज या ते स सं ग्रा म मा
सम पुर्ण देवता हत पति विमान मा वडि युका समाया प्रमान भैस
जुन को र सुचन्या को संग्राम भया को हे रिर ह्या कायियाः हे मा हारा
ज- फेरि पुर्जु नले पति आ को वान कि छा इ नला ग्या र भगवान्
ले फेरि मन्मा संक लप गर्न ला ग्याः सो हे वा न भैले ७ त व र्च क
हा गो वर्धन प वत उठा या को वल जो हो पत्न वान नला ई भयो भ
यो भ नि संक लप गन्या को देखि तो सुचन्या फेरि वो ल ला ग्याः राम
६१

हे कृष्ण लो लो बल गरुजगे को पुराये वनि दिस के ॥ प्रव वल पनि दियो ॥ भनि भन्या को सु
नि प्रजु न हो वनि प्रा को वान वनि वडा वेग ले धनु को ता दो का न सम सै वि द्वा द्वा भ
पार ॥ ज व लो वान वनि प्रा पो को देखि सु ख वाले प्रा को वान रि कि द्वा द्वा ॥ त्यो प्रजु न को
वान ॥ के रि मा मा मा का टि दुई दु कर पारि द्वा पि मा स सा उ दा भ या ॥ र व डो ना द गरि पो व
वन वो ल द न ॥ हे प्रजु न लो हो सि पार गर भ नि ॥ व डा करी करी वान रि कि प्रजु न लाई र
कृष्ण लाई बाउं बाउं हो प्रा भ या ॥ प्रजु न ले भ न्या ॥ प्र ह वान हा न न न न्या हु ना ले त्यो ॥ प्र
व सर वु रि व रा व र वान का धा रा स सा उ दा भ या ॥ र यो व व न वो ल द न ॥ हे प्रजु न लो यो
टा वान वा कि द्वा त्यो पनि हान भ नि सु ना पार ॥ के रि कृष्ण लाई भ द द न ॥ हे भ ग व न
लो ॥ प्र व के दि नो ॥ व ल दिस के ॥ पुराये दिस के ॥ प्र व के दि नो ॥ भनी सु ख वा का व व न
सु नि प्रजु न पनि प्रति को ध मे प्रा को वान रि कि धनु मा जो रि द्वा इ न त पार भ या र भ
ग वान ले यो प्रा जा रु द्वा ॥ हे प्रजु न प र्ष प र्ष य क दि न भ नि प्रा को पो व ज न्ने सं ख उ ठा ई
यो रु क म रु द्वा ॥ हे पार्थ लो ति मि ले पनि दे व द त्र सं ख व जा ॥ म प नि व जा उ दु भ नि को ना
प्रजु न दु वें ले सं ख व जा उ दा भ या ॥ हे मा हा रा ज तो सं ख व जा या को हे नु ज्वा हो भा मा हे
दे व ता हो लो प्रजु न लाई सा य ता ग न प्रा उ भ नि डा कि व व ल नु भ यो रहे रा ज न न व सं प्र
रु दे व ता ले कृष्ण प्रजु न को सं ख सु म्मा सं पूर्ण दे व ता ह रु ते सूर न भू मि मा स मि र रु
दा भ या ॥ त व कृष्ण को प्रा जा रु द्वा ॥ हे वृष्ण ति मि जो हो यो वान का पु द्वा मा व स हे

जे. भा.

६२

का. ल. मि. य. र. वा. न. का. मा. हा. मा. व. स. म. नि. के. रि. यो. ऊ. कु. म. ऊ. ऊ. हे. वा. न. लो. मे. ले. र. म.
 ओ. ता. र. ऊ. दा. य. ऊ. प. नि. व. ते. ग. रि. ह. ता. र. व. र्ध. स. म. व. र. व. ते. ग. न्या. को. पु. रा. पे. हो. से.
 य. र. वा. न. ला. ई. दि. या. म. नि. आ. पु. भ. ग. वा. न. प. नि. ते. र. वा. न. का. दु. पा. मा. व. लु. भ. यो. र.
 यो. ऊ. म. ऊ. ऊ. हे. न. लो. व. व. त्पो. वा. न. हा. उ. भ. नि. आ. मा. म. या. को. सु. नि. ति. सु. च. वा. ले.
 प. नि. दे. खा. कि. त्पो. वा. न. का. जो. ति. ले. ग. रि. व. धि. स. मे. त्. उ. न्या. लो. मे. व. प. य. वा. का. र. म. या.
 को. दे. खि. यो. व. न. सु. ना. उ. र. द. न. हे. भ. ग. व. न. लो. लो. भ. रि. स. के. ग. र. व. व. त. आ. पे. व. ल. आ.
 य. जो. के. म. नि. सु. ना. उ. दा. म. या. आ. पु. प. नि. व. ते. ते. जि. म. या. को. वा. न. रि. कि. थ. नु. मा. जो. ही.
 म. या. र. हे. मा. हा. र. ज. न. यो. ज. यः. ता. हा. प. दि. न. ले. प. नि. थ. नु. को. ता. दो. का. न. स. म. मे. वि.
 हा. र. दा. म. या. ज. व. त्पो. वा. न. व. ल. य. आ. रि. हे. ग. रि. आ. पा. को. दे. खि. ति. सु. च. वा. ले. प. नि. आ.
 का. हा. त. को. वा. न. ले. ग. रि. व. हा. र. ग. ही. म. या. र. हे. रा. ज. न. त्यो. वा. न. प. नि. ग. यो. र. ना. हा. का. ल.
 व. स्या. को. धि. यो. मा. हा. मा. ते. ला. यो. ए. के. रि. न. को. वा. न. का. टि. व. धि. मा. व. स्या. यो.
 हे. मा. हा. र. ज. न. यो. ज. य. त. व. त्पो. वा. न. व. स्या. को. दे. खा. सु. च. वा. र. ज. कु. मार. प. नि. व. ते. न. ह.
 र्ध. मान. मे. बा. टे. थ. नु. वी. न. र. थ. मा. रा. वि. उ. फ्रि. क. न. आ. का. वा. ऊ. मा. ता. त्. हो. ता. म. या. र.
 प. नि. वो. लु. पा. या. का. धि. यो. हे. न. न. मा. त्र. म. न. वा. वा. का. धि. यो. प. दि. यो. दु. क्. रो. व. धि.
 मा. व. स्या. यो. धि. यो. दु. क्. रो. ता. हा. भ. ग. वा. न. धि. यो. ग. यो. र. सु. च. वा. को. स. र. का. टि. व. स्या.
 उ. दा. म. या. र. हे. रा. ज. न. त्यो. सि. र. प. नि. दु. हि. यो. क. व. न. थ. व. टे. धि. यो. ती. सी. र. दे. खि. प. क.

जोतिनिस्कीभ गवान् कृष्ण का मु स मा व स्यो र ल्यो सिर जो छ भ ग वान् का व र
व क म ल का सा म ने स स न ग्रा यो र व दि क व न थ प नि ठ ल्यो हे रा म न प ति
भे स क या प दि ल्यो टा उ जो ति भ ग वान ले हे स थो न का र थ मा व न्यो ग रि का लि
व क ल नु भ यो र ल्यो टा उ जो व नि ग यो र हे स थो न का का से मा व न्यो ग यो हे मा
हा रा न न यो न य हे स थो न ले व नि ग्रा क्रा पु त्र को टा उ जो दे सि कु वे हा त ले उ टा ई
मि ला व ग र्हा ला ग्या हे वा बु पु त्र हा ई हा ई त न ल्यो य ल्यो वि र पु त्र ला ई म मु र्ख ले ति
मि ला ई क रा ई मा व क या हे वा बु धि का र मे ले बु धि हे वा बु लो म ला ई व नि ती मि
दो उ हि रा स भ ने रु दे ग र्हा ला ग्या के रि भं द न हे वा बु पु त्र से ले क र्हा ई ले ल्या व
का उ हे वा बु भ नि के रि भं द न हे रा ति मि ले म ला ई य ल्यो वि नो ग दे वा उ नु व न्यो
र हे दो र ले स ते ल्या व नि म रे नो हे वा बु वो स म र हा मे ले हा ति पु द न ला ग्यो
हे वा बु य ल्यो ज्ञा न्या को भ या के न ति मि ला ई सा नि ग न्यो थि या हा हा हे पु त्र म
ला ई दा डि का हा ग यो भ ने ल्यो टा उ जो ति ग्रा क्रा गाला जो रि सा रे वि ला व ग र्हा
भ या र हे मा हा रा न ले से वे ला मा ति ने रा ता को मा ई लो दो रो सु र त भ न्या रा भु
मा र ग्रा ई यो विं नि ग न्यो लो हे पि ता के य ल्यो ग रि व क ल नु क द्ये ल्या व य त मा यि
लो लो क ग नु दे न क या य उ टा दा गु ग यो भ ने मा य ल्यो ग नु क द्ये लो ल्यो टा उ जो
फा लु ह व स ह नु को पु त्र मो दे न रे सो क ग नु क द्ये नु ह व स मो ता पु त्र ज

ॐ नमः ॥ कादिन मा कृष्णार्जुन को वि ईत न वारि छोडू न्या दे न भविष्य मा व ठि जा न
८३ त या र भ या को देखि रा जा हं स धो ज प नि हो भ नि त्यो हा त मा लि या को टा उ को
के रि भ ग वा न का सा म ने मा व नो गरि का ल्हा भ या र ॥ यो सु ध वा को टा उ को
आ या को देखि भ ग वा न ले व नि वि से मा स मा ई आ का स रि र का लि व क स नु
भ यो ॥ मा हा दे व प नि ॥ वा र्वा ति सहि त भे सं ग्रा म हे र्न आ या का थि न व मा हा दे
व ले त्यो टा उ को दे सु भ यो चा उं स मा ई ॥ आ को मु ल्हा मा ला मा गा सि ला उ न्म
यो ॥ हे मा हा रा ज ता हा प दि ॥ सु र त् रा ज कु मा र प नि व डो जा नु ले मा न भे ॥ आ का
दा गु ला ई मा न्हा को देखि चा उं अ र्जु न का को ज मा व स्ता भ या भ नि मे मु नि ले रा
जा ज न्ये ज य ला ई सु वा उ दा भ या ॥ इ ति श्री मे मु नि भा र ते ॥ सो मे ध व र्वा ति
॥ आ द सो धा प ॥ १८ ॥ ॐ मु नि उ वा च ॥ हे मा हा रा ज न न्ये ज य प ति भ या प
दि त्यो सु र त् आ को दा नु मा न्हा का को ध ले जा नु ले मा न भे ॥ आ या को देखि ॥ भ ग
वा न कृ ष्ण को यो आ ता ऊ ॥ हे अ र्जु न लो ति मि र म हा हा न व सो लो सा रा को
ज ले ले जा ई ले कु हा मि अ लि बे र दे वा व र्न भ य न भ नि ॥ अ र्जु न को र थ जो द भ ग वा
न ले ॥ को स व र ल मि रा सु भ यो ॥ हे रा ज न ज व त्यो सु र त् रा ज कु मा र प नि अ र्जु न
का को ज मा सिं घ व स्ता के व सि सो प द वा र्वा ता ग्यो ॥ हे मा हा रा ज न न्ये ज य प
त्तो ग न्हा को देखि ॥ व के तु चा उं जा ई व न्हा र ॥ क वा न नि कि त्यो सु र त् को

हातको धनु काटि स सा ई दिया र प्रा कौ वा नहि कि सु हा को दा
हि मा हा न्या र य सो गरि व स के तु ले प्रा उ दा प्रा उ दे य सो ग न्या को
दे सि सुर त ला ई हो क च लो र ग दा हा हा त मा लि र थ वा ठ फाल
हा लि ग पा र व स के तु का सि र मा ठो हा भ या ते स चो ट ले व स
के तु मु द्दी प दा भ या हे मा हा रा ज य सो गरि व स के तु ला ई ग न्या
को दे सि प्र तु मा ना दि वि र ह ह ले भ ग वा न ले प्र श्वा ई ले कु भ न्या
को द्ध म नि य के यो टि सा रा कौ ज ले दो प्रा भ प्रा र वा रै दि सा वा ट
अ ने क त र ह का वा न व सा उ न ला ग्या त मो सुर त ले प नि स व का
वा न वा ई स वै वि र मा धि १० स १० स वा न हा न्यो हे रा ज न क स
ला ई हा न्यो भ न्या प्र तु मा न ला ई द स वा न अ नु सा हो ला ई १ स वा
न हा न्यो यु व अ व न ला ई १० स वा न हा न्यो नि ल धो ज ला ई १०
स वा न ले हा लो अ ह सा रा कौ ज ला ई अ ने पि दे र न ति न वा न
ले हा नि सा रा कौ ज ला ई सो त र वा दे भ यो र का हा ग वा द
न य क सा अ नु न यो ज ला ग्यो हे रा ज न य सो गरि जा दा र
भ नि

जे. भा. कृष्णा. प्र. नृ. न. भ. सा. क. न. गा. मा. १०५५ भ. पा. र. सो. व. च. न. सु. ना. उ. दा. भ. सा. हे. प्र. नृ.
२४ गा. जों. हा. कि. न. भा. गे. र. प्रा. यों. भ. नि. के. रि. भं. द. द. हे. वा. र्ध. मे. र. हा. नु. ला. ई. त. न. वा.
न. लो. मा. दु. भ. नि. क. वो. ल. ग. रि. स. प्र. व. लो. लो. म. ला. ई. क. ति. वा. न. ले. क. वो. ल. ग. द. द.
स. लो. भ. न. भ. नि. सु. ना. उ. दा. भ. पा. र. हे. रा. न. न. त. व. च. नृ. न. वा. नि. वो. ल. द. न. हे. सु. र.
त. स. ला. ई. त. य. ति. उ. रि. के. हि. म. म्. न. हे. त. ला. ई. न. मा. रि. दो. इ. मा. दै. न. त. ला. ई. यें.
क. वो. ल. म. यो. भ. नि. सु. ना. पा. र. य. रि. प्र. नृ. न. का. व. च. न. सु. नि. सु. र. त. रा. न. क. मा.
र. वा. नि. को. ध. ले. जा. नु. हो. मा. न. भ. ई. य. क. ह. ज. आ. र. वा. न. ले. प्र. नृ. न. मा. धि. दो. दो.
भ. पा. र. वा. र्ध. ले. व. नि. वा. च. वा. न. कि. कि. गो. रि. उ. व. ध. न. मा. जो. रि. दा. या. र. उ. ई.
ह. ज. आ. र. दु. क. रा. वा. रि. वृ. धि. मा. या. सा. पा. र. हे. मा. हा. रा. न. य. हो. ग. रि. प्रा. क्रा. वा.
न. वे. र्ध. वा. न्या. को. दे. सि. व. हो. सु. ले. भ. वा. को. लो. सु. र. त. ले. व. नि. के. रि. १०००००
वा. न. ले. भ. ग. वा. न. कृ. स्त्र. मा. धि. प्र. हा. र. ग. दो. भ. यो. प्र. नृ. न. का. धो. न. मा. र. हा.
का. ह. नु. मा. न. ला. ई. ६००० वा. न. प्र. हा. र. ग. नो. के. रि. भु. त. ह. ह. ला. ई. ५००० वा. न. ले. प्र.
हा. र. ग. नो. के. रि. प्र. नृ. न. का. धो. ग. ला. ई. ४००० वा. न. ले. प्र. हा. र. ग. रि. दि. यो. र. ति. यो.
ग. ह. ह. व. नि. उ. द. ल. कि. क. न. वे. प. न्या. मे. दो. उ. दा. भ. पा. र. हे. मा. हा. रा. न. ति. यो. ग. का.
हा. १०५५ भ. नो. जा. त. का. स. मि. र. दे. स. का. वा. वा. मा. १०५५ दि. यो. र. भ. ग. वा. न.

नेपत्रिवशवेगनेगरिस्थउडाईत्याउनुभयोभवत्योसुरतलेदेखोकेरिआकोवान
किकिहायो॥केरिस्थेसमेतवेपत्रावाहिउडाईदियो॥केरिल्यायाकेरिउडाईदि
योहेमाहारजयसोगदीगदी॥केरसम्मरथजोदवेपत्रावाहिदियाकोदेखि
भगवानलाईहोक्बल्यो॥प्रजुनलाईयोफुकमुकु॥हेप्रजुनतिमिहेहेदो
हेरहेर॥केरसम्मरथउडाईदियो॥वनिहेहिगदैनौभनिकलकोफुकमुम
याकोसुनि॥प्रजुनलेवनिचाईवानहानिसुरतकोरथउडाईदिया॥हेमाहार
जसुरतकोसारधिलेवनिवडातो॥संगरथफिराईत्यायो॥हेरजप्रजुनलेवनिचा
ईवानलेहानिसुरतकोधनुकाटिससाईदिया॥केरिआकीधनुलियो॥केरिप्रजु
नलेकाटिदिया॥केरिलियोकेरिकाटिदिया॥हेनयेजयसोगदीगदी॥हेके
रसम्मप्रजुनलेआक्रोधनुकाटिदियाकोदेखि॥सुरतवनिकोधलेजानुझेथवा
रकारहालिगदालीचाईआई॥सकरोटप्रजुनलाईठोकोभयो॥आकीचोटभग
वानकुललाईठोकितहादेखिउफिरयो॥मारस्याकाहनुमानलाईठोक्यो॥के
रिआकेरथमाआईवलोभयो॥हेरजनसस्तोगरिआकुलाईकललाईहनुमा
नलाईसकरोटतिनजनालाईठोकि॥आकेरथमागयाकोदेखि॥प्रजुनपाकोधले
गरिलाल॥नेत्रगरि॥५०॥वानकिआकलावानभन्या॥नारवभन्याकावानग
हेसमेतकलामकाभयाकासिलागाउध्याईतया॥कागिदकापासकापात

३०५ नलाग्याका यस्तावानले सुरत को हृदयार विंदु को नला र भनि वडा जो र से ग गो शि
 वध नु मा ला ई द्वा ड न त पार भ या का धि यो सुरत ले प नि य स वा न कि कि हा न्यो रा ति
 ८५ अर्जुन का वा न ध नु को ध नु का टि १०० ड ऊ र पारि र धि मा स सा ई दि यो र १००० अर्जुन ई
 के र हो ज ले गरि या प्र मा न भ या र १००० र वा न कि कि द्वा ड न ला ति कि र ग न्या का
 धि याः के रि तो सुरत ले १० वा न ले प्र हा र ग न्यो र अर्जुन का हा त को हा ले का टि २०००
 ड ऊ र पारि र सा ई दि यो र १००० अर्जुन म ना न क्रो ध ले गरि या प्र भै य क ला स वा न कि
 कि प्र हा र ग न्यारः भ ग वा न ले प नि चा डे आ का हा त का को र ले हा नि तो सुरत का हा
 त को ध नु भा वि दि हो भ यो प नि अर्जुन का वा न स वे गे ते स सुरत का द्वा ति मा प
 स्ता भ या रः तो सुरत ले प नि य स्ता त की रू ख ले ग न्या को दे शि प्रति क्रो ध ले मु क्त
 भै १० स वा न ले भ ग वा न का द्वा ति मा हा न्योः के रि र वा न ले २ हा त मा हा न्यो के रि
 २ वा न ले २ हा मा हा न्यो के रि र वा न ले भ ग वा न का मुख मा हा न्योः हे मा हा राज
 भ ग वा न कृ त्र का स वी कृ मार क का था र व ह न ला ग्योः हे राज न्य स्तो गरि भ ग वा
 न ला ई हा न्या को दे शि बा र्थ ना मा अर्जुन प नि क्रो ध ले गरि जा मु छे ह दा भ या र १०
 स वा न ले ते स सुरत का मुख मा गा इ दा भ या के रि २ वा न ले ते स का ली ला ठ मा गा
 इ दा भ या र ते स वा न का जो ट ले तो सुरत प नि धो रे वे र मु द्वा प न्या को धि योः य से प्र
 व सर मा अर्जुन ले तो सुरत का को त मा प स्यार मो द्वा भ याः हे राज न बा र्थ ले क ति मा ना

भगवा २० हजार वोडा का सा का र ८० हजार माहा रधि ६० हजार हा
शि २० ओं जो निवे दल मा हा म वा हे राज न सति ग न्या वदि सु र त्र को
पनि मु हा बु र मो र हे दो रा प्रा का को ज को वि धुं स वा न्या को दे धि को
ध से गरि प्र गुं न पट्टि द्वा र को न पट्टि जा ई व न्या र प लो ग न्या कि सा
रा को ज को वे द सा वा दो भ योः हे राज न क लो ग न्या भ न्या ग दा हा
त मा शि यो र को ज मा व लो भ यो र सा र को ज को ना स ग रो ला ग्यो
६० हजार प्र गु रा र २० हजार रधि ८० हजार हा शि २० ओं नि वे द र
मा ए स का वदिः के रि के रि स से गरि धे र को ज को ना स वा न्या र से
ना ह र सं पूर्ण स व न न स कि द स दि सा सि मा ग दा भ यो हे राज न को ज
क से गरि भा ग रा ग्या भ न्या उ दि ला उ दि न गरि जा बु ला ई दो रा ले
दा यो दो रा ला ई वा बु ले दा रू दे भा गे ग र्ज ला ग्या भा ग न वा ई व क
दि न प्र गु हा मा व नि मा नि स र का प्रा उ ला गी र ह न ला ग्या हे भा ई
हो रा सो गे दि त्रि उ जो गा व यो रा प्र धि को दा गु भं द्रा व नि ह र म न्या दो
र हे द भ न्द भा गे ग र्ज ला ग्या र हे वार्थ ना हि र प्र म्ने त वि धुं स वा र्ज ला
ग्यो भ नि को ज का को हा हा र स व सु निः व व के तु प्र तु म्मान प्र नु ला लो

जे. भा ईशिन जना अघि सरितो सुरता ईरो क्ता भ या हे मा हा ए ज स लो गरि
 ८६ आ पूला ई रो क्ता आ जो देखि सुरत ले वनि १५ द वारा नि कि चार बार वार
 ले गरि तिनै जना ना का बार बार यो डा को ग र्थ न का टि य सा ल द भ या अ क य
 क वान ले तिनै जना ना को दा ति मा प्रहार ग दी भ यो र ति तिनै वि र व नि
 मु दी व रि भू मि मा मि दी भ या य ति ग न्या यदि तौ सुरत व नि फे रि
 अ र्ज न ति र जो ईला दे भ यो हे मा हा ए ज न न्ये त यः य सो ग री आ या
 को देखि रा जा नि ल् चो ज सु व न ई दु वै रा जाले वा डे आ ई रो क्ता
 भ याः य सो गरि रो क्ता को देखि सुरत ले य लि दु वै वान नि कि दु वै रा
 जा का दा ति मा प्रहार गरि भू मि मा व ल्ता ई दि योः रः फे रि को ज
 मा प सि दु ल्ता पो ते स्का सा मु त्रे य डा ड न क सै वि र को प ति ता
 ग र्थ क्ते भ य नः हे ज न्ये ज यः य ति भ या प दि सा नु कि ले दे यो
 र वा डे आ ई ते सुरत का हा त को व नु का टि य सा योः फे रि तिन वा
 न कि कि दा ति मा प्रहार ग न्या रः क व च दि बो लि व ह्यो पा र पु मि भु
 वान ले ई मा ग दी भ या हे ज न्ये ज य न्या पू ला ई पु लो ग न्या को देखि सु
 र त ले प ति चार वान नि कि सा नु कि को व नु का टो त्त न वा न ले सा
 नु कि का दा ति मा प्रहार ग न्याः रः सा नु कि प ति ते स वान का पि डा रा म
 ८६

को

लेगहिका मुलाग्यार का माका मेरथ वाट वसि मुद्दो वदी भूया हेरान वसि भवाव
दि सुवा ऊरान कुमा रले देव्या रवाते प्रा रच वडा ई सुरत्त को मने मा नार् अ प्रो हात
को चनु टकार गरा ई साहिवा नरि कि वडा वेग लेधनु को ता दो का न स म्म से विदा दो
भवा रज वति वान प्रा या को देखि सुरत्त ले वनि आ प्रा हात का वान ले गरि दु कुरा र
वारि स सा या हे न न म्म य सो गरि आ प्रा वान वे र्था ग म्मा को देखि सुवा ऊ ले
वनि वाते स कि उ टा ई वहा र ग दी भ या सो स कि वनि य क वान ले गरि इ कुरा
वारि स सा या के रि सुवा ऊ ले वदी य क लि दा या सो वनि का दा हे मा हा र न य
सो गरि च पे च पे वान ग म्मा को देखि सुरत्त ले वनि य क वान कि दा या र सुवा ऊ
ता ई र ले स्वान का पि डा ले सुवा ऊ मुद्दो वदी भ या हेरान वसि भे स का वदि
भ ग वान ऊ ह ले वनि अवत वा को भ नि अर्जुन को रथ उ टा ई ले स सुरत्त का साम
वे मा पु म्मा ई दिनु भ यो र अर्जुन ले वनि वाते य क वान ले सुरत्त को चनु का टि स सा
या र ले हि मो का मा र वान ले सुरत्त का हि द य मा दो का भ या र ले स्वान का पि
डा ले सुरत्त वनि मु मु ला ग्यो के रि वार्थ ले रा र वा न कि कि सुरत्त का चारै पो डा को
ग्र प न का टि स सा या के रि य क वान ले सा र यि को सी र का टि स सा या के रि
य क वान ले थो ना का टि स सा या र यति गरि स म्मा वदि सुरत्त को जो ते हो सभ

जे. भा. दोरहे होत आ को तो दसा भया को देखि ता हा देखि अर्जुन का रथें मा ७ द्वा भयार
८७ अर्जुन को रथ स माई के क्राभयार हेर न न १२ जो न न भु का स मा ७ द्वा ई दिवो
केरि र क सिले व ग ब ग ले उ डार ई न भूमि मा ल्या उ न भयो जब तो तो रथ सुरत ले दे
या केरि स माई के कि दिवो केरि क सिले ल्या उ न भयो केरि सुरत ले स मा के कि
दिवो हे मा हा राज प स्व ग ही ग ही १७ केरि स मा य से गरि वे व ज्ञा वारि क्रा वरा
को देखि भ ग वान क सिले थो जाति र हे थो कु कु म ड ड हे ह न मान लो लो लो ती प्रा
७ द्वा अर्जुन को रथ या पि दे ७ द्वा ले के कन वा व स म धि क स को कु कु म भ या
को सुनि ह न माने व नि आ को ७ द्वा ले अर्जुन को रथ वे डि र धि मा ध सि र आ भ
या जब य लो गरि ह न मान ले ७ द्वा ले वे डि र ल्या को देखि तो सुरत व नि अव
य स वा द लो ई मा द दु भ नि व डो दु लो क ला म को ग दाले ह न मान लाई ठो को
म यो केरि क सिले लाई व नि हो को केरि अर्जुन लाई ठो कु भ नि रथें मा धि व का
को धि योः पार्थ ले व निः दो टा दो टा वान १००० र कि कि तो सुरत का दाति मा प
सा द्वा भयार य ति ग ही ग ही व नि अर्जुन ठा डे स मा उ न ग यो र पार्थ ले व नि आ
डे गो ति व थ न ले व क नो हो ठो का र च न ले वो धि भु मि मा स सा ७ द्वा भ या हे मा
हा राजः केरि तो सुरत ले यो टा दु लो मु क र लि अर्जुन लाई ठो कु भ नि लाई ला

पाको देखि अर्जुन ले वनि प्रद यद्रुवान यक रिक्ति च नु को ता दो का न स म्प ये वि दो उ म्प र
 ते स सुर त को दा ई न्प्रा हा त का टि व स ल द्म म्प यः ज व दा ई न्प्रा हा त व स्यो र त्मो सुर त ले
 वा या हा त ले ए थ को पौ ग्रे उ ठा ई आ ई ला ग्यो र के रि अर्जुन ले वनि आ को य क वा न रि कि द्वा
 प्रार त्मो वा या हा त वनि का टि व स ल द्म म्प यः हे मा हा रा ज य ति म्प य प दि त्मो सु र त ले आ प्रा ड व
 हा त का टा को देखि को च ले गरि दा त कि र लि हे र अर्जुन त ला ई य के ला ग्यो मा दु भ नि दो उ र
 आ ई ला ग्यो अर्जुन ले वनि आ को य क म्प य का र वा न रि कि च नु को ता दो का न स म्प ये वि
 द्वा उ म्प र ते स सुर त का ड वें अर्जुन का टि व स ल द्म म्प यः हे मा हा रा ज य ति म्प य प दि अर्जुन ले व
 नि आ को य क वा न रि कि हा न्प्रा र ते स सुर त को सि र वनि का टि व स ल द्म म्प यः म्प जि जै मु नि
 ले रा ज ज त्मो ज य ला ई सु ना उ द्म म्प यः ॥ ६॥ इति श्री जै मु नि भा र ते अ सु मे य प र्व नि को न
 विं सो त म्प यः ॥ १२ ॥ जै मु नि उ वा च ॥ हे मा हा रा ज ज त्मो ज यः य ति अर्जुन ले सि र का टि
 या प दि व नि त्मो सि र उ रि ग यो र अर्जुन का सि र मा हो को भ यो र के रि त्मो सि र भ ग वा न क
 र्म का व र ना र विं द्र मा आ ई व स लो भ योः हे रा ज नः ज व त्मो सि र आ प्रा वा ड मा व स्या जो दे
 सि भ ग वा न ले वनि ड वें हा त ले उ ठा ई अर्जुन का ज न्प्रा का ड द्मः हे पार्थः हे र हे र सो क स लो वि र
 र हे दः स स्या वि र को सि र त व स प ग र्जु दे न भ नि भ ग वा न्ने व नि ग ह ड्म ग ई डा कि यो ड्म म्प यः
 हे ग ह ड्म लो यो दा ड को ल गि प्र या ग्मा व स लो इ दि या भ नि सो व वि दि यार ग ड्म ड्म ले व नि ह व
 स भ नि वं जाले व नि अ का स मा ड द्म म्प यः हे मा हा रा ज ता हा मा हा दे व पा र्थ ति ते हि चि यार मा हा
 दे व को हे ग न ना उ ना ड त्मो ग ह ड्म ले त्मो या को त्मो सी र वा सि ल्या व भ नि मा हा दे व को प्रा ना
 म यो र त्मो ग न ले व नि ह व स भ नि व डो ग र्भ ग रि ग यो र ग ह ड्म म्प य का हा ड मा ग्मि यो व च न

॥ श्री गुरु ॥
 ५

जे

८८

सुनाउदहः हेगहउकाहाजानरदनस्योटाउकोकाहालोनाहस्य दार्दम माहादेवजोगनरुम
मलाईमाहादेवकोप्राज्ञालेआपाकोहुमलोस्योटाउकोई होईनभन्मातसंगसंगामगई
धुभनित्योगनकोवचनसुनिगहउलेबनिहेमा मात्रै सुखलेकेहिनबोलीआकावखेटाका
वागुलेउडाईलेजादाभयाः रस्योगनवनियस्तगहउकावेगलेगरियतापुग्याउतापुग्या
भन्नाकेहिहोसपाउदोभयनरवदिदिमाहादेवपार्वतिभयाकाठाउमापूणिबहारिनआ
यो रतवपार्वतिहासिकनयोप्राज्ञाहः यस्तोताबोपनिटाउकोसोस्त्रज्ञान्याः आक्रोवर्क
तनभैकनवनिजाईलाग्याः गहउकावलमाकेलेपुह्योभनिः केरिमाहादेवतिरहेरिआ
जागईदिनः हेमाहादेवस्योटाउकोतनवाईलाईकेहादिनहुनन्याः स्योगहउलेसगपा
उन्माहोईनः बोईतिम्रोतवर्कतैपुगेनभनिपार्वतिकावचनसुनिनद्रिगनजोऊनः आका
स्वामिमाहादेवकोनीझगन्यासुनिक्रोधभैयोवचनसुनाउदहनः हेमाताकातेस्तोआ
जाहः हेनुहवसः स्योटाउकोनलपाईदोइत्यादेनभनि गहउभयाकाठाउमागेयोवच
नसुनाउदहनः हेगहउकाहाजाहस्योटाउकोवाउेदार्देहोईनदाउदेगसभन्यामसं
गसंगामगरभनित्योत्रिकोवचनसुनिगहउहासिकनप्राज्ञागहनः हेनद्रिप्रगिय
उदाः प्रायोस्वाहिपुग्यप्रवतरोस्वाहिपुग्यलाप्योभनिगहउकोवचनसुनिः नद्रिवनि
कोचभैप्राकापुखकावागुलेगरिगहउलाईवेवतागाहउडाईदियाहेराजनका
कापुराईदियोभन्याब्रह्मलोकः विष्णुलोकः ईश्वरलोकः ब्रह्मनादिलोकमावनिपुग्या

रा.म
८८

ईदियार गरुड को वनि अभिमान गर्दि भयो हे राजन ते सो गरि छु मा छु मा त प्रयाग मा युग्मा
द न रे गाडु उ ले हे ही त प्रयाग न जि के दे खार हो वे सभ यो भनि त्यो टा उ को ता हि प्रयाग मा
स सा ईगा दा भ या हे राजन न व गरुड लो टा उ को व सा त्या को देखि न दिते वनि चा डो कि लि
या र मा हा देव का भ या का ठा उ मा प्राई सो म वि दिसा हे मा हा दे व ले वनि मु राड माला मा
गा सि ला उ नु भ यो हे राजन स ते का कुरा प त्रि के भ या प्र व ड ता का कुरा सु नु ह व र
हे मा हा राज न व सु र त रा न कु मार वनि म न्मा को देखि बु ठा राजा हे स थो न वनि को थ
ले जा नु ले मान भे प्रा कुरा थ मा च ठि संग्राम ग री भ नि व ड वे ग ले गरि त न भू मि मा प्रा
ई पु ग्दा भ या यो प्रा ता ग र्द द न ती थ प्र नु रा स रा र ह भ ने प्रा का को देखि भ ग वा न यो
स ड द हे प्र नु न प्र व प्र न र्थ क मो क सो ग ले भ नि क हा को यो प्रा का भ या को सु नि प्र नु न
विं लि ग र्द द न हे प्र भो के प्र न र्थ भ यो प्रा यो त व ठि ये भ यो नि भा ई दि उ ला यो बु ठो
क ति वे ले इ ला भ नि प्र नु रा का व च न सु नि भ ग वा न क हा के रि प्रा का कुर हे वार्थ यो रा
जा बु ठो भ नि न हा न य हा ई जी न स कि न्मा दे न भ नि क हा प्र नु न लो कुरा गरि र सा का वे ला
ति बु ठा राजा वनि सा म ने मा ई पु ग्दा भ या र प्र नु न ले व नि थ ना को ता दो च छ ई संग्राम
ग री त या र भ या हे मा हा राज न न मे न य स सो गरि प्र नु न रा या र भ या को देखि भ ग वा न
क हा ले व नि र थ वा ट उ ठि न चि ह्वा रे गरि चि या ई क न हे रि व त नु भ यो र चा डे ड गु

जे. भा. ६६
दे गई प्रगालो हासियो ऊकु म ऊकु हे मा हा राज प्रहो निमि को र ह्या दो मै ले त चि नै चि
नि न. हेर हेर मेर पुराना दो स्ति को र ह्या द न. अधि नै प स्तो था हा वा या को म या सं ग्रा म
ग नै चि या नो नि धिर हो हे मा हा राज पुराना दो स्ति भ नि भ ग वा न ले प्र क माला ग न्या
को दे सि बु ठा राजा हं स धो ज को प नि सं पू र्ण को ध सा म्भे भै ग यो. हे मा हा राज उ स्ता प्र
भू ले प्र क माल ग न्या प दि के वा कि र न थो. ग्रा गा मा वा नि हा ल्या के सा म्भे भै ग यो. हे
रा ज न रि हं स धो ज जो द न विं रि ग द द न. हे प्र हो ध ने २ मे रो भा गे गु न
त्रि भू व न का ना थ रो प्र क माला दि या प दि मेर सं पू र्ण मन को सं क ल्प
ना स भै ग यो हे प्र भो मेर दो रा हर म न्या को दु ख ना स भ यो. प्र व म ला
के हि सा हि दे न. हे प्र भो हनु को च र न को भ क्ति कृ पा भ या जा व स. प्र व हे
प्र भो मेर स प्रां ग राज हनु को भ यो. प्र व के हि सं का न मा नि व च स्मा जा
व स भ नि राजा हं स धो ज का व च न सु नि. भ ग वा न कृ ण को प्रा दा ऊ म
हे मा हा राज व ठि या भ यो. मे रो भ क्ति स दा ती मा ह द य मा र हो स. त
पा ई का दो रा हर प नि वि र लो क मा प्रा प्र भ या. हे मा हा राज प्र व दे
सि प्र ज न को र ह्या ग न्या भा रा त पा ई को भ यो. मे रो स दा रा पा ई भ
यो म रा जां दु वा हा व नि म न भ या राजा दि क क ऊ द न. भ नि कृ ण को
ऊ कु म सु नि राजा हं स धो ज के रि विं रि ग द द न. हे प्र भो अर्जु न ला ई र

छा गरी के मला ईकु कु मरु हनु लें प्रजु न ला ईका हा छे उ को धि यो र उ
ले छे डि व व स नु क प्रे यो भ न्या हनु को क कु म व मो जि म मे ले स के स म
ग हला हे प्रभो के हि से दे ह दे न अव मे रा राजे मा वा लु ह म या जा व सः मे
रो राजे पवित्र गरा ई व क नु ह व सः वा हा पदि ध म राजे का का म मा ता
उला भ नि हं स धो ज ले विं ति ग न्या को सु नि भ ग वा न् अ जे ना दि सं पू र्ण दे
ज ग ई चा र रा ता व सु भ यो वा हा पदि भ ग वा न् क का की दा भै ह ला ना पुर स वा
रि भ यो अ ज न को यो डा व नि ता हा दे वि छे इ दा भ नि भ नि जे मु नि ले राजा
जे न्मे ज य ला ई सु ना उ दा भ याः ॥ इति श्री जे मु नि भा री अ स्त मे ध प व नि
विं सो त्र म ध्या यः ॥ २० ॥ जे मु नि उ वा च ॥ हे मा हा रा ज ज न्मे ज यः ता हा व
दि तो यो डा उ त र हा नि ग यो र अ सि दे स रा नि प्र वि ला का मु लु क मा पु र्दो भ यो
हे रा ज न्म यो मु लु क क स्तो धि यो भ न्या अ सि अ सि ले मा न भ रि या काः त्पा क रि अ सि
धि यो भ न्या ति न्ता स धि या र ते से स ह र म यो डा भि त्र व स्तो भ यो ज न्मे ज य ला ई
से वा भ यो र सो ध नि ग दा भ या हे जे मु नि ले स दे स मा पु र व ह र कि न न भ का ज भ नि
ज न्मे ज य ले सो डा जे मु नि प्रा ता ग ई ह नः हे मा हा रा जः पु र व क सो ग रि ह उ नः जो हि
दे सि वि दे सि के ला वा न्या भ न्या ५ मे हा प नि वा न् पा उ दे नः की न भ न्या यो रि ले न गे
ड ई चा र दि रा सि भो ग वी ला स ग रि के रि आ र्कि प्रा ई ल गि दु ई चा र दि न रा सि के रि
आ र्कि प्रा ई ल गि दु ई चा र दि न रा सि य सो ग दा ग दे ६ मे हा मा त म रि जा ६ अ ध वा को

जे. भा.

१००

हिरलेदोरा ~~वा~~ हाहालयाभन्यास मुद्रागिदुवाई मारिदिन्याः केरिप्रसिद्धरुपनि २०
वर्षनाय्याभन्याः प्राके प्रागे वालिकालहानि मर्त्याः यस्ताः प्रसिद्धमुलुक्का प्रजुमा
दि कोनपनि पुद्राभयाः त्या हाका कस्ताः प्रसिद्धरुहभन्या वद्रः सोरव वर्षकाजवानि हह
मात्रः यस्ताः प्रसिद्धरुका कोन लेयो घोडा देव्यार वक्रदाभयार प्राक्रीमा हागनि
प्रविलाका हनुमी लगि देखाउ दाभयाः ररानि प्रविला ले वधितो घोडा देखि प्राक्री
कोन प्रसिद्धरुलाई यो कु म गदिभईनः हेसखि होलो लोयो घोडा को पत्रवाच क
झे हाया को घोडा रहेछः कोन को मालिक को प्राया को रहेछः भनिरानि प्रविला को
कु कु म सुनि ति प्रसिद्धरुले पत्रवाचिरानि कुन सुनाउ दाभयाः हेमा हागनि यो
घोडा तराजा गुरिछी ले हाया को रहेछः यस्ता वछि काभाई प्रजुन प्राया कारहा
छन भनि सुनायार रानि प्रविला पनि सुसिमेः यो कु कु म गदिभईनः हेसखि होलो यो
घोडा चाउ हाया त वेला मावाय तिमि हह पनि संग्रा मगनी लाई चाउ तयार हवः
ननि कु कु म दिनः प्राक्रमन्या सुखिमेनः हेरजन कति नभन्या प्रजुन लाई स्तामि वा
उभनि त वस्यागन्या कि कुनाले प्राक्रम पनि चाउ संपुर्ण हति पार बाधित या रभई
तिनाय प्रसिद्धरु साधलिरन भूमि मा प्राप्रुदिभईन र प्रधि सरिधनुर्वीन सज
गरि रथ वडाई लगि नर प्रजुन का सा मने मा पुगि सो वचन सुनाउ दिभईनः हेवा
थत वाई को घोडा मेले पत्र्याः भन्याः लोत्राउ संग्रा मग दी कि मेलेभन्या को मानु

रा. म.
१००

दो लोभनः मेले भन्या को मान्यो भन्याति प्रोक्त यमयोः माने नो भन्याति प्रादा जु लो ज गै री
 पा यन न भनिति पुक्लि का वचन सुनिति का रूप देखि सार को ज जो द न मो ह रु दा भ याः
 ला टा ज स्ता भै हा त्या यो टा व स के तु मा त्रे प्रा धा हो स धि यो प्रा था वि हो स धि यो श्रु को
 ज न्या व त् ला टा भै ग या हे मा हा र ज प ति भ या व दि अर्जु न व नि हा सि क न यो प्रा दा ग द द न हे प्र वि
 ला ती भि के भं द दे उ लो भ न ति मि ले भ न्या को मान्या म स धे न्या ति मि ले भ न्या को न मान्या म वि
 र्ग न्या त् यो कुरो क्पा हो भ न भ नि अर्जु न का व च न सु नि प्र वि ला भ द दि न हे वार्ध ति मि मे र व
 ति भै स स र जे मा व सु ह व स व सु भ य रा भ न्या ति मि ला ई वा धि र सु हो त वा ई मे र स्वा भि भ
 ई व क स न ह व स भ नि प्र वि ला का व च न सु नि अर्जु न जो द न यो व च न सु ना उ द द न हे प्र वि ला
 ति प्रा दे स मा क स्व ग रि व सुः स्वा व स्वा र द मे हा मा त म रि जां द न रे भ न्या को सु द दु क सो ग
 रि व सु भ नि अर्जु न का व च न सु नि प्र वि ला ई व ई नः हे वार्ध स्वा वो हो स्वा जो हि ७ रु स प्रा या भ
 न्या प्र व से द मे हा म द द न त वा ई प नि भ वा हे स्वा हा व स्वा प्र व से द मे हा मा म द दे हे न ह
 व स म स ग र ह नु भ या दे अ त वा ई म र्गी वा उ दे नो कि न भ न्याः स्वा हा को हि ७ रु व प्रा
 यो भ न्या ई मे र स धि ह रु ति न ला व द न ति नी ह रु लो न गि २।४ दि यो टि ले र धि भो ग
 वि ला स ग रि के रि प्रा कि ले न गि २।४ दि न रा धि ले से ग दी ग दी त द मे हा मा म रि जो द
 हे वार्ध त वा ई त व स ग व सु भ यो भ न्या अ रु ले त दो ने वा उ दे न न र त वा ई ला ई के हि रु दे न

१०१ **जे. भा.** लो जा कुमति प्रविलाकार वन सुति अर्जुन व निजा कुकित भति मत मा विं ह
 नागर्दद नूर फेरि अर्जुन वोल दन हे प्रविला तिमिल म न्या रुजि ग न्या धि न्या
 क म ह मेरो त व र्थ दि न स म्मा व र्ण च र्ज द व त द ऊ जि मा धि य स्तां का र्ज मा आ
 या को दु म क सो ग ह भ ति अर्जुन ले म न्न ल च ई य स्ता कु रा ग न्या को सु ति प्र वि
 ला फेरि वोल दि न हे पा र्थ उ सो भ न्या अ ई ले म ला ई व नु मा त्रे हो स र त था
 भि जा नु हो सः कि न्या प दि य प नि स गे जाला भ ति प्र वि ला का व र्च सु ति अ
 र्जुन फेरि वोल दन हे प्र विला अ ई ले ति मिला ई स ति न भ न्या का सु ति
 प्र विला फेरि वोल दि न हे पा र्थ उ सो भ न्या सि ठि य उ टा प ठ नु हो स
 मे रा को ज स वे लि य र जो द्यः इ नि ह ह ला ई व ति य उ टा य उ टा प्र ह स ला ग न्या
 ई सो म पि दि जु ला मे ले स पा जि क त भ ति वं सो लो भ ति भ न्या को सु ति
 अर्जुन फेरि म न्या सिं से ना ग र्द द न अ हो य स ले म ति य स्ता कु रा ग रि अ व
 क सो ग ह भ ति के रि विं त ना ग र्द द न अ हो य सो कु रो मे ले भ न्या दु नि न्या
 ले म ला ई के भ न्न नः भ ग वा न क ह ले के भ न्न न च म र ज ले के भ न्न न मे
 ले घो डा को र ह्मा ग र्ण प ठा या को त य उ टा सो सि मा पो भू ले दः व सो
 तां दा न वो र हे द भ न्या द न भ न्या य स्तो वा जि का म मे ले ग नु दे । ग
 भ ति प्र वि ला ला ई के रि यो क रा सु ना उ द द न हे प्र वि य स व र्च त मा
 य स्ता न ग र्द न्या भ न्या यो डा दे उ दि न्न भ न्या स ग्रा म ग र भ ति

प्रजुनकावचना सुनि प्रविलावोहृदिन हेवार्थ ~~अवममातिमिला~~ इदसाला
मोहालया नृमा ज्ञानम्राटेउ मसं गसं गाम गनला इति मोजो उग्रगमा
देन भति प्रविलाका व न सुनि अर्जुन मनमा विचार गददुनः ~~प्रहो~~
योभमा प्रविलाति ससला ईकसो गनुं भति केरि मनमा यो कुलस
ममा वरा पुर्व मालक्षिमले सुवर्त बाको नाय काट्याथा राम चंद्रले
ताडाका रास दोसनि मात्राभा भमा मेले पति रुद्र भति यकवा
नहि कि यस्को नाय काटि दिद्रु भनि चत माजोरि प्रहार गदी भया
र तो वा न म्राया को देखि प्रविला लेय कवा न हाति ~~रुद्र~~ दुकरा पा
रि ससा ईदिनर अर्जुन ले पति केरि पचवानहि कि हान्मा र केरि तो वान
पति यकवा न हानि ~~१००~~ दुकरा पारि ससा उदी भै नर ~~अर्जुन जो दनसा~~
धिके होक् की दामयार १०० वानहि कि द्वा उदा भयार सिवान म्राया
को देखि प्रविला ले पति पचवानहि कि द्वा डी नर ~~२००~~ दुकरा पारि
ससा उदिम ईनः हेवा हारा ज्ञाना हा पदि अर्जुन जो दन जो ध भै
यसले स सेखि योगरिय भानि मोहना प्रस्र कि प्राभयार प्रवि
ला ले देखि नर यो वचन सुना उद हीन हेवार्थ कया मोहना प्रस्र द्वा
उन यो नृ दे यो कया को रव को प्रस्र रहो र हामि र को व र रा हो ई
नो न भानि यकवा नहि कि हानि नर अर्जुन का मोहना प्रस्र जो द हा

१०२ **मे** मा त को हा ते का टि स सा ई दि न हे रा ज न ता हा व दि प्र नू न प मि ला **मे** प मि को ध ले प मि सं जु त
 कदा भ या र के रि नार व १० वा न मि कि छा इ न ता ई ध नु मा जो न्या हा मा च धि या प्र वि
 ल ले के रि आ को का न हा नि ध नु को ता दे स मे त व ० द स को त २० दु क रा वा रि स सा ई न
 र प्र नू न ता भ न्या न सारे हो क कि मा न ला ग्या के रि प्र रु वा न मि काला ई त या र भ या को
 पि या ते से वे ता मा भ का स वा नि भ यो हे प्र नू न रि मि ले ति नि सं ग व ल न गर स प्र मा
 दे नो न स्तो ति नि भं द दि न त हो गर भ नि प्र का स वा नि भ या को सु नि प्र नू न प
 मि र थ व डा ई ल ग्या र सं मुख मा जा ई यो प्रा ता ग र्द द न हे प्र वि ला लो लो ति मि ले
 न सो भ न र दे उ त से ग र्द दु लो ति मि ह स्त ना पुर जा उ म यो का र्ज गरि स का प दि ता
 हा प्रा ई वि वा हा ग रु ला द मे हा भै स को प्र व द मे हा वा कि द लो ता उ भ नि प्र नू न को आ
 ता भ या को सु नि प्र वि ला ले प मि सं पू रो प्रा प्रा दो ल चः स वि ह रु ति न ला व ली ह स्त ना
 पुर जा दि भे ई नः प्र नू न प मि ता हा दे सि धो डा डा डि जा हा भ या ॥ ई ति श्री जे मु नि भा र ते
 प्र ह मे य व के न प क वि सो त्र म ध्या यः ॥ २१ ॥ जे मु नि उ वा चः ॥ हे मा हा रा ज न न्ये ज
 य ता हा दे सि धो डा जो द मा न दे क लं ने दे स मा उ ग्दो भ या हे मा हा रा ज न न्ये ज य को
 दे स क लो र हे द भ न्याः वा हा न मा न दे क लो दि स सो दु लो भ यो वे लु कि स त्यो सु जे
 भ र को प्रा पु र्दो भ या का हे रा ज न मा न दे मा न हो ई नः गा ई भै सि हा ति धो डा प
 मि य हो गरि क ले य स्तो दे स हे रि यो धो डा जो दः रु दे स दे स रा जा मि स न का मु लु
 लु क मा उ ग्दो भ या ता हा रा दे स ति न को टि पि या र ते से का स रु कान जि क व मे जा
 स क पि यो ता हि धो डा उ गि च न ला ग्यो र ते से वे ता मा ति मि स न रा जा को प रे त वे दा

मां दे का प्रा डा को जने ला पा को

हा स प्रा पा को रहे द त्यो कस्तो धियो भ म्मा व स रा दे स मां दे का दा का को माला हा त म्मा
रि पा को हा त्रि का उ ग्रा को हा ड को त हि दे का को मां दे को दा ला को त थो ति वा रा
क स्या को मां दे का प्रा से प्रा बा को हा ड का मा माला हा त्या को ते से ले त्यो पो डे दे को र
त्यो पत्र वा यो र स रा स र हा ता भि स न का ह जुर मा प्रा ई यो वि ति ग दे द हे मा हा रा ज यो
दा कु से सु प म्मा भ यो के कु ते भ म्मा त वा ई को वा जु व का सुर मा यो भि म से न को भा
ई अर्जु न भ म्मा प्रा य द त्यो कि न म्मा स द्भ म्मा प्र त्यो मे ध ग र्ता ला ई घो डा घो प्रा को
रहे द उ से पो डा को र हो पा स भ य द प्रा पा को रहे द्भ म्मा हे मा हा रा ज तो बा डे त्यो पो
डा प क्रः हा भि व ति न र मे ध ज मे ग हो हा प्रा मु लु क मान र मे ध खान वा पा का दे न नः कि
अ धि त्रि ता गु ग मा रा ता रा व त्र ले न र मे ध ज मे ग म्मा ध्याः से पू र्ण व ह्य रा हो स र ह त्रि
पु भ या ध्याः उ ले दे वि म्मा र स म्मा खान वा पा का दे न प्र व ह जु का पा ला मा गरि व क्त
गु ह व स हा भि से पू र्ण को ज ता ई ते स अर्जु न ला ई प क्रि हा प्रा मो ला माला ई का हो र ज
मे ग हो हे मा हा रा ज हा प्रा वा ला मान र मे ध खान वा पा का दे नो हे नु ह व स ह जु का
मु ल का क स्ता २ त थि व ह्य रा दे स ह ह द न भ म्मा सु नु ह व स को हि त मे हा दि न स म्मा
भो के व सि नि त्रे मां दे का प्रा से प्रा बा १० स धा नि त्रे सि खान्मा को हि व ह्य रा दे स
व र्ष दि न स मा भो के व ह्य दि न को २५ व रा मां दे को ता तो र ग त्ता म्मा को हि रा
दे स १२ व र्ष भो के व ह्य दि न को १००० मां दे खान्मा को हि द मे हा भो के व ह्य दि
न को १००० व रा मां दे को क ले तो खान्मा को दि रा दे स १० व र्ष भो के व ह्य दि न को
१००० व रा मां दे को जि भो खान्मा को हि रा दे स त ३ मे हा भो के व ह्य दि न को १०००

मे १०३

बटा मो दे का टा ७ को खान्या को हिरा दे स मे हा दिन सभो के व ल्या दिन को स क दा क
खान्या के खान्या म मो दे का वा ल स ह ह ३००० र खान्या सस्ता २ त पि व स रा दे स ह ह
द न हे मा हा राज सस्ता त पि ह ह ला ई भोजन गु वा उन ला ई प्रधि व दि गा हा रे हा ला
मे ते त ओ सर व न्या को द स स्तो भारि को ज वा पा का दो भ न्या हे मा हा राज यो ओ स
र न बु कु ह व स त वा ई ला ई व ओ पुरा पे रु न्या द ज स प नि धा उ न्या दो भ नि तो ७ रे त
वे दो दा स का व व न सु नि रा जा भि स न वी लू ला गोः हे मं त्रि हो लो लो को ज को त था
रि गर ७ रे त ले भ न्या को सा चे हो लो ज मे म रा उ प नि व ना उ भ नि रु कु म दि को र स
वे व ल्या दे स ह ह व सि व रा त ज वि ज ले गरि ज मे व वा ई स काः ता हा वा दि को ज प
नि संगा म ग नी ला ई व ल्यो र ल्यो घो डा प नि स ह र मा प ठा पा ओ प्र ह ह सें ग्रा म
ग ती त वा र मे र ह्याः हे मा हा राज ज न्ये ज यः प ति भ या व दि ति रा दे स का को ज नि
स का स ह मी त फ ग त रा दे ला ह ह मा व रि या र ह्या ल र वा नि स्की कु रा ग न
ला न्या हे दि दि वे नि हो हा मा रा जा ले व दि या ग न ला ग्या न र मे थ ग न्या प दि
मो दे म ने ग मे खान वा ई न द भ नि कु रा ग न्या के रि मं न द न यो प्रा उ न्या को र
हे द हे ले प्रा व भ नि मा धि मा धि को सि मा व दि हे ही भ या र प्र नु न को र थ दे प्रा
भ या ता हा थो जा मा ह नु मान ला ई प नि दे या र ले सू वी च मा यो टि वु डि रा दे स
नि भं न ला गि हे दि दि वे नि हो तो यो हा थो जा मा त वा द पो र हे द हे र हे र ल्यो वा

रा ३
१०३

द रे लोका मात्रा गोला उने त होई न भनि सवेला दे वाउ दि भै र लो लो का मा भ या
का र दो सि ह रु ले य नि हे न्या र हो दि दि वे नि हो भ नि भ न्या र लो वे ले दे वाउ न्या वु ठि
भं न ला गि हे वे नि हो उ सो भ न्या भा गो लो वा द र न नि को वो द ले का मा क सो ग न्यो
यो आ गो ला ई यो रा च य नि वा कि न रा थ वो लो थो यो ध र्म भ वो ल्या हो रे लो ये
स्वा स्ति गो भ या य नि के हि रा श्रे न हे दि दि वे नि हो ले वा द र्म या त्या व सा ई भ य न
वा डे भा गो कि न भ न्या ता हा रा भू मि मा ल दू द ल इ दे ज व हो क कि न दू त व स ह रे भि
त्र य सि हा मि ला ई मा न्यो दू ले वा डे भा गो भ नि कु रा ग र र त्या का वे ला मा यो टि
को स ला भा दु द भ या कि रा दे स्त्री वो ल्या गि हे दि दि वे नि हो दि दि दि ति मि ह रु त
क ला प्रा दि र त्या हो लो हि न ग मे रा ई दु द ले वे रि त्यो वा द ली ई भै ले प दा रि या द
दु लो ही न भ न्या का वे ला मा आ कि रा दे स्त्री ट को स दु द ला भा भ या कि वो ल्य
ता गि दि दि हे दि दि वे नि हो के थ न्दा मा न्द हो हे र ई भै रा दु द ले य क सो दू हो क पा
या भ न्या लो वा द ली ई ले हि नि भा उ दु नि लो कि न भ न्या का वे ला मा कि रि आ
कि रा दे स्त्री आ ई वो ल्या गि हे दि दि वे नि हो हि न न ले त्या वु ठि का कु रा सु नि क न
य नि उ रा उ नि हे र ई भै रा १६ को स ला भा दु द ले ले स वा द ली ई हा दू म पा या भ न्या
थ ला च सा लि हा ल दु नि भ नि कु रा ग र र त्या का वे ला मा आ कि वो टि रा दे स्त्री
आ ई य सो भ न्न ला गि हे दि दि वे नि हो क्यो को दु द हे र ई भै रा ई १२ को स ला भा दा

जे. १०४

१०४

राजे घोषाभ न्या सो बाली ई निभाई हाह दुभनि केहि आर्कि १५ को से दुला का
रभ बाकि वो लु लागि हिनहि व साउं जाउ त्यो जा वो वा दली ई ई मे ल का ने ले क
दु हे र भ नि हे मा हा राज को हि रा दे ली छाति मा दा त भ या जा को हि दे ट मा मु
स भ या जा को हि का कु म २ मा आ या भ या का प्र ले य स्ता ३ को टि रा दे ली
ह ह प्रा ई लो जा उ २ भ नि ह ला गरि आ का स मा र्ग ले से पूर्ण र न भ मि मा वृ द्धा
भ या सिता का वाला मा प्र सो क क न का मा कु म्मा पु ठि २ ५ ई वा रो टि मा प्र प्र सो
भे न ला ग्याः हे दि दि धे नि हो अ व क सो ग रो ई रा उ ह ह भ न्या ग या त्यो वा भ न्या प्रति
भियो गो द ति रा डि ह ह ले जि स क्का उ द न ज ब हो क कि न द ति रा डि ह ह ला ई
प नि मा ई द ह्वा प नि आ ई हा मि ला ई प नि मा न्नी द त र या हि हा मि स्ता न व सो
जा गो मु व व न्या ति ने रा डि ह ह प र्न न लो हि न भ नि ति पु ठि ह ह अ पि वा टे मा ग्दा
भ याः हे मा हा राज न्ये न यः हा प्रति वा त रु दे धि योः हा त से ग्रा भ परि हा ले द
रः प्र दु भ ना दि प्र नु सा लो व स के तु सु वा रुः हं स धो न ई वि र व डाल रा कि ह ह
ले नि मि से मा ति न को ट रा दे ल ह ह को से घा र ग दी भ याः तो से वे ला मा ति रा दे
ल ह ह प नि प्र का स व सि ति ला भा २ ५ ह ले वे दे य द्वा दे ग र्ग ला ग्या र प प नि
प द्वा र्ग ला ग्या हा ति यो रा प नि प द्वा दे मा दे ग र्ग ला ग्या खे रे को न को ना स
वा दी भ याः हे मा हा राज न्ये न यः न का र प का ला म ने प्र मि र प ला ई उ द ले
वे न ला ग्या त व ह नु मा न ले दे ख्य र ग्या को ५ द वी ला ई उ द मा वे दे य द्वा दे ग र्ग

लाग्या केरि दाहा मास मारि पुमा उदे व दहि मादे गरी लाग्याः केरि कान दुलभ या का लाई प
निका मे मावे दे भुमि मा पछा दे गरी लाग्या रास से पुन राक्षे स्त्री का को ज जो द नः कति म न्या क
तिका हात सुहादि न्या कति का टा उ को कु द्यो क नि का भ्रा भ्रा भु डि नि स र जा हे मा हा रा नु व व य
स्त्री विधुं स हनु मान हो वा न्या ति वा कि र त्या का सा रा रा हो स्त्री ह र भा गि र जो स व र पु ग्या
का पि पा ते हि व नि ह नु मान कु लो सो र गरि क रा ई उ कू रि क न मा हा व र म ग या र ति रा दे
स्त्री ह र से पूर्ण मु द्दी प दी भ याः पो टि दु ई टि मु दी पु ह न्या ह र भा गि म या जो हि म ल मु त्र
गरि ठा उ मा सु ति र त्या जो हि र क दा दि ला दा न स्ता भै र त्या ति भा ग्या रा दे स्त्री ह र ला ई व
नि पु द र्मे हा ने लो टा उ दे गरी लाग्याः सा रे ला ग्या ह र म न्या सु र्त् ला ग्या ह र र क दा दू दे मु
मु दी प दे गरी लाग्याः हे मा हा रा न व ति ग न्या क द ह नु मान व नि र ये मा व र म ग या र व
दि वा कि र त्या का रा दे स्त्री ह र जो लू ला ग्या हे दि दि वे नि हो वि वा रा गु ठि ले त भ ने चि न
हे र सो वा द र्मा ग्या द हे भ ने चि न हा भ्रा भ्रा वा कु टि हा त्या भ्र व लो वा ठे भा गो के रि प
नि भ्रा उ ला भ नि स पु न जो वा कि पि वा द ल दि सा भा गि जा दा भ या हे मा हा रा न न न्ये न
व य ति भै स क्य प दि र मा भि स न ले प नि भ्रा प्रौ न से पूर्ण स क वि उ व नि वा कि न र हि म
न्या जो देखि म न मा चि त ना ग दी भ योः अ हो यो त ह र म जा दो वो र हे द यो सो त से ग्या
म गरि स कि न्या दे न भ नि भ्रा क्रा मा पा ले दि ने मा व मे वा उ त्प ति गरि वा ख रि पा रा रा
जा उ सी बे सा वा ह र प नि उ त्प ति गरिः भ्रा कु प नि भ्रा वि भै भ्र न का सा म ने ना ई यो
व व न दो ल द हे वा ये थ ने र पु व गरि व ज नु भ यो मे रा यो भ्रा भ्र म मा ये दे दु ख रि या का

रा.म.
१०५

सहस्रांश्यायाको द क सो ग न्या हो ऊ कु म ह व स भ नि त्यो सु म ति जा व व न सु नि रा ता व बु की
हा न ग्रा हा ग द द न हे मं त्रि लो जा ई व क्री रा व भो लि उ ज्जा लो भ या व दि स भा मा ला
या भ नि रा ता जो आ दा भ या जो सु नि त्यो मं त्रि ले व नि यो डा प क्रि आ प्रा त वे ला मा
रा स्रा भ या हे मा हा रा ज न भ भो लि भ वो रा ज व बु की हा न स भा मा प्रा ई यो डा ला उ भ आ ऊ कु म
ग हा भ या र मं त्रि ले व नि त्यो यो डा रा ता का ह नु यो ला उ दा भ या रा ज व बु की हा नु व नि त्यो यो
डा हे रि व व वा व भ नि ऊ कु म हा भ या र मं त्रि सु म ति ले व नि व व वा वि सु ना उ दा भ या र व
बु की हा नु व नि आ क्रि मा ता त द वी र मा धि न न लो ग ग या कि धि न गंध र्थ रा न कि पू त्रि वि श्रा ग
उ न का न दि आ मा ना ग क न्या उ पु वि मा न धि न र रा ता प्रा के मे लो दा भ या हे मा ना रि ध
मं रा ज ले ग न्या को न गे र हे द यो ग दा प्रा का र ह्या द न अ र्जु न भ न्या भा ई को न जो मा रि
क र्मे आ या को र हे द यो को लो भ नि रा ता ले सो ध्या र उ पु वि वी र द दि न हे वा बु अ र्जु
न भ न्या ना म भ या का त ले रा वा बु क न ध र्थ रा न का भा ई ऊ न भ नि सु ना ई दि न र रा ज
व बु की हा न के रि स भा मा प्रा ई मं त्रि ला ई डा कि आ मा ऊ द हे मं त्रि क सो ग ले ई यो डा
मा प्रा या का त मे रा वा बु यो र ह्या द न अव क सो ग ले सं ग्रा म ग ले कि न ग ले भ नि रा ता
मा ले लो हा यो व डो बु डि मा न भ या को सु बु धि मं त्रि हा त जो रि विं त्रि ग ई द न हे मा हा रा
न उ लो भ न्या व डो अ न र्थ व न्यो आ प्रा पि ता का का र्ज मा प्रा के व दि स रि ग न्या ठा उ मा यो
डा प क्रि वि पु ग र्जु अ जो गे हो व डो वि गार व न्यो अव द मा व न ग रा उ न गानु व न्यो हा धि
ले ग न्या का र ग न्यो अ धि वा टे यो डा रि स र न व न्या ठा उ मा न न्या के ले यो डा प क्रि रा पु यो
अ जो गे भ यो हे मा हा रा ज प ति भ नि रा ता ले व नि अ र्जु न लो ई भे द न मे र मां गि लि मा नु व ई द

नेमा

१०६

लोभेरा पर प्रथमो निद सुनि दो सबे ते घर घर विदे सवे आकु सज्जा माकि ऊ मे न मा गिरा
उ नुभ न्या कु कु मग दी भ या दरा गा जो उरि सुनि सं पूर्ण को न ले उरि माकि ऊ ली क न आउ
दा भ या रा जा व बु वी हान ले पनि सं पूर्ण व तुरंग द लति स जो म अ धि ला ई मान त पार भ
या प ता कु रा कु रा यति के भ या अ व प ता क टि का कु रा सु नु ह व स भ निः जे मु नि भं द द न
हे मा हा रा नः न व अ नू न का को न ह त व नि ते हि प्रा ई पु गु भ यो र अ नू न सो हा भ याः हे स
धो न का मु ख क टि हे रि प्रा ता ग र्द द नः हे मा हा रा न हं स थो न यो मु लु क क लो हो रा ने
क लो हो भ नि लो हा रा ता हं स थो न प्रा ता ग र्द द नः हे पार्थ अ व लो वि त ल प न्यो यो रा
जा ले यो रा प न्यो भ न्या अ न र्थ प न्योः यो व गो वि र रा ता दः हे पार्थ मे ले पनि यो रा ता
लाई १००० आ रि लो व लो क र ति नै व र्द द भ न्या यो उ लो द ब गो ह र म त्या दो द मे रो त
यो रा ता से ग सं ग्रा म ग र्ग सा म र्थ दै नः यो रा ता को ना म व बु वी ह न हो भ नि कु रा ग री
र हा का धि या उ से वे ला मा व बु वी ह न का को न पनि सा रा के ज ले सं पूर्ण स र ता म ति
आई पु ग्यार रा ता व बु वी हान पनि न व अ नू न ला ई दे धार हा त मा प गरि मि किः ध र्थ र
का मि हा त जो रि ता रा ता दे अ नू न का व र न प रि सा खां अ दु उ व न ग दी भ या र हा त
जो रि यो विं ति ग र्द द नः हे पि ताः मे ले व गो अ न र्थ ग न्याः वा बु जो यो रा प न्यो म जो सु
त पा ई जो द्रो रो कु म मे रो ना म व बु वी हान होः मे रि मा ता यो नो ग हु नः सा नि प्रा मा
उ लु पि कु नः हे पि ता दे मा गरि व क लो यो सः मे ले जा नि न ह नु को यो रा भ नि धा हा पा ई
न र यो अ ऊ म ग न्याः हे मा ह व स हे पि ता भ नि व बु वी हान को यो व व रा सु निः हं स थो
जा दि प्र कु म सा दि ले दे धार स व म कु दा भ या अ नू न भ न्या न को लि र हा र हं स थो न

ता १०६

जो छन वो ब्रजा गया हे वार्थ के न केहि वो लुभयवः पञ्चाराज ले मतवाई जो दोरो रु म जो डा व
कन जानि न भंसाः के न तवाई ले भं क मा ल ग नु दु नः वा डे भं क मा ल ग नु ह व सः तवाई
वडा भागे मा नि र ह्या है। यत्रा राजा ले मतवाई जो दोरो रु म भ न्या पदि के हे दे दो लो वा डे भं
क मा ल ग र भ नि र ह्या है स यो न जो प्राज्ञा भ या जो सुनिः प्रदु म न वो ब्रजा गया हे वार्थ राजा
हं स यो न ले सा बो भ न्या पत्रा व डो राजा ले मतवाई जो दोरो रु म भ न्या पदिः तवाई ले वा डे भं
क मा ल ग र ह का स मा लि नु ह व स भ नि भ न्या अ ह व डा व डा राजा ह र ले प नि य लो रु ग र दी भ या
हे मा हा राजा हा प दि अ नु रा वो र ह्या भ या हे मा हा राजा हं स यो न तवाई ह र ले भ नु भ यो त प ति मे
रो चि त्त वु रे न यो व वु र्वा हान् दे त्रि प को व ब्रा भ या घो ग लि क न हा राजो नै व न्या हो ई न यो
जो छ प्र व से दे त्रि को व ब्रा हो ई न यो जो छ सु द्र जो दो रो हो भ नि ले प नि वु वु र्वा हान् सं ग वो
न्या जो हो ई न हं स यो न सं ग सं ग प ति ज वा प ग दी भ या र य ति अ नु न ले वो र ह्या जो सु नि
व वु र्वा हान् के रि वो ल द नः हे पि ता य लो प्राज्ञा न हो सः म जो दु प्र व से तवाई जो पु न
रु मः मे रि मा ता वि त्तो ग ले प्राज्ञा ग नु भ या जो छ भ नि के रि वा उ मा उ ड व त्र ग दी भ या र
के रि अ नु न भ न्द द नः हे पा जि ना दान त जो छ स हं त्रि न हो ई त सः दे त्रि को दो रो भ या
पि द्या व र्वा प्रा उ दे न उ म्मे सं ग्रा म ग रि हा ल द भ न्या हे पा जि ना दान त प्र व से लु ई हो स
भ नि सु ना सा रः व वु र्वा हान् के रि वो ल द नः य लो प्राज्ञा न हो सः म जो दु प्र व से तवाई
ई जो पु त्रे रु मः तवाई ता पि ता रु ना ले यो तवाई का स र न प र्वा प्रा या न त्र पि द्या व न्या दे
त्रि म वा ति हो ई न मत व वु र्वा हान् वो रु मः मे ले तवाई सं ग प र क म दे वा उ नु रु न भ न्या
हे पि ता लो म ला ई जो का म ग र उ नु रु सो का म ग र ई व क्ता स हो स सो का म म र प रि

जे भा

१०७

दुभनितवुवा हानका वचन सुनि अर्जुन भेद न हे पाजिवे स्या को छोरो वसना पाजिना हा जे
पनि बोझ पक्रु पाजि आकृषे से को छोरो भेद नि को छोरो भया पाजि गन धर्व कि दो रिभ या
पहित स्या वे से न हो पाजिवे से पुत्र ना हा न ना सन भया को पाजि भवि वुवा हा हाई लाज
ले हा नि आ पाजिवे से पुत्र स्या न व स भनि अर्जुन का वचन सुनि वुवा हा न को थले गरि ना गु
ले भेरा ता २ आ सागरि यो वचन बो ल द न हे अर्जुन वे स व ठि पा म ने उ हो म वे से को छोरो उ
म हे र आ ज मेरा वान ले तेरो सिर स स उ न स कि न भया म व वुवा हा ने हो ई न हे मेरो पर
क म भनि के रि आ को म नि सु म ति साई यो आ ता ग र द न हे म नि लो वा डे मेरा धर अ को
नि से ना वा डे त या र ग र लो अ र स्या आ पा का को ज वा डो जा व हे र अ र्जुन ले म वे स्या को
छोरा को त मा सा दे सो ल भ नि को थ ले पूर्ण उ हा भ या हे मा हा रा ज अ र्ध पो क भ नु ज्वा ल
त को थ भ या का धि पान न वे से को छोरो भेद ता को थ ले च्या प्र भे यो आ ना ग मा को सु नि
सु म ति ले प नि वा डे पर अ र्ध पो नि द ल त या र ग ही भ या र राजा व पु र्वा हा ले प नि स पी
का र को वी हो त या र ग रि पे ला मुख मा आ के व सि ध नु वी ल रि लो त अ र्जुन आ वे स्या को
छोरा को त मा सा हे र अ र्ध भ नि त या र भ या को रे सि अ र्जुन आ का ग र द न हे प्र मु म न लो लो ला
यो व नि वि हो व ना भ नि आ ता भ लो र प्र मु म न ले प नि को व प र्श को अ का र भ या को वि
हो वा प्या र त या र भ या हे मा हा रा ज अ नि जे मु नि ले व न्ये त य ला र सु ना उ हा भ या
ई शि श्री जे मु नि भा र ते अ लो मे थ व र्ध नि त्रि वं स त मा प्या य ॥ २६ ॥ जे मु नि उ वा च ॥
हे मा हा रा ज त म्ये त य ते ति भ या प द अ नु सा हो ले को थ भे यो व च न बो ल द न

रा. म.

१०७

प्रहो यो ववुर्वाहान्काववनसुनसुनयोनादले वोत्याको हेरहेर आभभगवान्कृष्णकादपाले
ब्रह्माईवहेनकुवेरदेवतादिले पनि यसो भन्ना गन् देवभन्ना आज यो जाको पलोमि सके
पाजि हेर यो वोत्याको जाग्रनेन कोसिरससाउ दुभन्न सके हेर आज तलाई नुमादि दोइ
दिनभन्नि जाईला ग्या र यक वानले गरि ववुर्वाहान्को हातको धनुकाटि ससाया ईसवानरि
कि वडाको धले धनुको सा हो जान सक्छे विववुर्वाहान्का दाति मा प्रहार गही भयाई वुर्वा
हान्को कव बदि जोसिली १० खान्को दन ववुर्वाहान्का दाति मा वलाभ याए ववुर्वा
हान् पनि ते खान्का जो दले गरि केहि वे हो खन खान्का याए वदि को धमे प्राउ हो प्राउ ई धनु
काटि दाति मा ५० खान्का लाया को देखि को पले गरि पूर्ण भयाए वाए वानरि कि धनु सा
जो काएथ का घोडा लाई हा निदि याए शि घोडा लाई सारे बाधा पन्याए उदल कि कन वे पत्रा भे
भास लागा ते से वे ला मा ववुर्वाहान्ले को बाको बा मा पाई पाई छु के पाई वान हान्
को या २ प साल ला ग्या र पो धनु सा जो पनि प्रहो यो त धिन्ना ग्दो बला र वो रहे द
भनि यो दानि दुवारि आ प्रा को नति र भाग्द भयाए ववुर्वाहान् पनि पख गरि धनु सा
लो भाग्द को देखि धनु नका को नना पलाभ याए उल्ला ग्या र धनु म्ने देखाए वाउं प्रा को रथ
बडाई ववुर्वाहान्का सामने मागाई लाग्द भयाए पाव वानरि कि ववुर्वाहान्का सारे वो
डा मारि दि या पाव क वान ले धनु काटि दि या फेरि १० वानरि कि दाति मा प्रहार गही भ
या ला या पनि सलो गरि धनु म्ने ले गन्या को देखि ववुर्वाहान्ने पनि वाउं वा व वानरि
कि हान्का र वाटे घोडा मारि दि या पाव क वान ले धनु पनि का द्या फेरि पाव वान ले दाति
मा पनि हान्का भया पख गन्या को देखि धनु म्ने पनि हो कि दाम याए धा को रथ पाव ठि
न पा धनु लि जाई ला ग्या र २५ वानरि कि धना मा गो रि प्रहार गही त वा र भया का मान

जे. भा.

१०८

भयाकाधिसाः तज्जिने मायकवानहानिचनु जोधनु माविस्सुकरा पारिषसाया र वलो
गटिप्राप्ता वानवेधो पान्मा जो देखि प्रदुम्भनले पनि १०० वा नहिता भया रधनु मा मात्र
जो नै वा मा का पतिधिसा ननु के रि प चवानहानि हात जो हा हो २०० दु
करा पारिषसा ईदिपार प्रदुम्भ जो द नः प्रतिनो ध मे सांग यक उठा
ई प्रहार गरि पठा या र ववुर्वा हा हो पनि तिनवान क्रि किते स सांगला
ई का दुभनि ही क्या का मात्र धिसाः चांटे यक वान हो हा नि हा हो मा का
टि दि सा र के रि चांटे यला कि गरि प्रा जो वान हो गरि धनु पनि का टि
दि सा र सति गहन जमा लत सो सांग गयो र ववुर्वा हान का दा सि मा ता
ग्यो र क व व दियो रि पछा पा र पुगि द धि मा ग दो भ यो र ते सका चो ट
ले गरि ववुर्वा हो नू पनि वरा व र घु मला ग्या र घु म्दा घु मे र धवा ट ख सि मु र्दा
प दो भ यो र रोहि मो का पा ई कु ह्य कु मार हो पनि ववुर्वा हन का को ज
भिन्न व स्या र यो प द ट पा दो भ योः कति को ज मा मा भ न्या २० हजार रत
र वि मा न्या ३० हजार र हा सि मा न्या ४० हजार र घो डा का स वा र मा र्दा
भ या र ला व पे द ला मा र्दा भ या र सति मारि स क्या का धि याः प दि व वु
र्वा हन को पनि मु र्दा घु लो रहे हो त प्रा प्रा को ज को वी द ला पान्मा जो
देखि चांटे र ध मा य छि प्रदुम्भ न का ला मने मा जा ई ध न का टि दि सा
र पा च वान लो कु ह्य कु मार का दा सि मा हा न्या र ती वा न प्रा या को

राम
१०८

देखि कहु मारले पानि वाटे प्राकी थन ^{ली} वरु वानले हा नि यक वानले हानि १० दुकरा पारिष
साखा हे मा हा राज पस्तो गरि आ प्रा वान वरु वा ग्या को देखि वरु वी हा ने पानि वाटे प्रा की
वा य वा गरि कि वा र वानले प्रदु म्म न का का रे यो डा को गर्धन का टिख सा पा य र्क वान धो
ना का टिख सा पा र पस्तो ग न्या को देखि प्रदु म्म ने पानि यो यो डा न न या का र थ वा ट काल
हा लि भूमि मा आई ठाल तर वा र लि म रा डा ला का र गरि आई प न्या र व वु र्गी हा न का वा रे
को डा को गर्धन का टिख सा पा र के रि थो ना पानि का ट्या र यती ग न्या प छि व वु र्गी हा न ला
इ व न न आई प न्या र व वु र्गी हा न पानि वाटे र थ वा ट काल हा लि वा य वा न रि क्वा र वा आ
पा उ अ धि सारि हा हि ने पा उ प छि सारि थ न को दो का न स म्म खे वि प्र हा र ग न्या र ति
वान पानि प्रदु म्म न का हा ति मा काल सर्प दु ला मा व ला हे व ला भ या र ते र वान का
वे था ले प्रदु म्म न पानि वरु वरु म्म ला ग्याः ११ म्म म्म प छि मा प छि रि मु द्दो प दी भ या
हे मा हा राज न व प्रदु म्म न मु द्दो व न्याः ~~वरु वरु हा न ले पानि वरु म्म न वान वान~~
~~म पानि ग न्या प छि व वु र्गी हा न पानि अर्जुन का को न भिन्न पसि मा दी भ या कति~~
को न मा न्या भ न्या १२ हजार र छि १५ हजार हा लि १५ हजार यो डा छ ला य पे द
र मा दी भ याः हे मा हा राज पस्तो गरि सा रा को न को ना स वा न्या को देखि प्र नु सा खो
आई प दी भ या र तिन वान ले व वु र्गी हा न को हा त को ध नु ति न ड क र पारिष सा या
र दु लो क ला म को मु रु र दु ई हा त ले मु र्गो रि हा न्दा भ या र न्यो मु रु र आ या को देखि
वरु र्गी हा न्नी र वान ले हानि र दु क र पारिष सा या के रि प्र नु सा खो ले स कि उ ठा ई हा

जे भा

१०८

दाभयास्योपनिषद् एवानलेहानि वारदुक्तावारिषसायाः केरिब्रनुसाहोलेडुलोग
दाउठाई १०० पल्लुमाईहान्यास्योगदावनिववुवीहात्रे २ वानहानि २ दुक्तावारि
सायाः तवववुवीहात्रेपनिष्ठाकुमाधिष्वेमाधिचर २ गन्याकोदेसिहाकिपा २
नवानिह्यास्युकवात्रेनाभिमान्यासुकवात्रेदातिमाहान्यासुकवात्रेधारि
माहान्यास्येसवानकापिडालेअनुसाहोपर्थरकासाकाभेभुमिमापद्वारिमुदी
पदीभया २ ~~हेमाहा राज~~ ~~यतिभयापदिः राजानिलधोजः हंसधोजः सुवकावन ईतिनूजाना राजा नार्ईप~~
न्या २ १० स १० सवान्निहिप्रहारगदीभया २ तीवानस्यायाकोदेसिववुवी
हात्रेसुकवानहानि १०० प १०० दुक्तावारिषसाउदाभया कतिगरिसका
पदि ३ नवानिहिकितीनेजनालाईकोकाभया २ तिराजा हह पनि योसितसंया
मगलीसकिदेनभानिकोअभिन्नपस्ताभयाः ववुवीहान्काको ज हह मादीभया
हेमाहा राजकतिमान्याभन्याजम्यागदीहंसधोजले २ लावमान्या सुवप्रवने
२ लासमान्या निलधोजले २ लासकोजमादीभयाः हेमाहा राजप्रतिगन्यापदि
ववुवीहात्रेदेव्या २ जोधलेजानुलेभे तिनेवटावुठा राजा हह कासा मनेरथ
लेजादाभया २ तिनेराजालाई पाचपवधानिहिकिदाया २ तिनेवटा राजा कादातिदे
उदाभयाः तथैवटा राजा मुदीपदीभया २ हेमाहा राजजनोंने ~~वतिनेराजा हह कासा~~
~~वतिनेराजा हह कासा~~ हेराजप्रतिभयापदिकृतवल्यादेव्या २ जाउंया

रा. म

१०८

ईलापार ~~नमि~~ नमिफताभयार ववुवीहानकादातिदे उगाकोतजतिजगरिदो उदाभयाः
र ववुवीहानले वनिति वान्माय कोदेयिआ फोठोकावोटियक वानमि किदा ~~अरे~~ यक
वानकापावपाव दुकागरि बसाउदाभयाः ववुवीहानले केरितन वानमि किह तत्रहका
दातिमाठोक ताभयाः रतेस ता नकावोटले गरिह तत्रहमागि को जभीत्रपलाभयाः
हेमाहात जत नये जयः यसो गरिह तत्रहमागि आया कोदेयिता तुकि को ~~यभै~~ ववुवीहान
नकासा मुनेमा आइयो वचन सुनाउदनः हेववुवीहान तिसु र बडा रहम त्यापत्रिय क
वानमा फोठोका ~~अदि~~ कि ववुवीहानका हात कोचनुका टि बसायाः ववुवीहान
ले ~~आ~~ कोचनुलिया रयक वानमि कि सा तुकि कोचनुका टि दियाः सा तुले केरि ववुवीहान
कोचनुका टि दियाः ववुवीहानले केरि सा तुकि कोचनुका टि दियाः यसो गदी गदी चौपकेपुष
प्रउकोचनु उसले उकोचनु उसले को उ ताभया हेमाहात जत नये जयः यतिभैस
कापदिसा तुकि ले कोद भै वडो बलाक गरि यक वान हाति ववुवीहान कोचनुता काटि
बसाउदाभयाः हेमाहात ववुवीहान कोकाटि या कोचनुता पचिमा बस न पाया को
थियनः ववुवीहानले बलाक गरि सा तुकि कोचनुता काटि बसाउदाभयाः हेमाहा
त जत नये जयः इदुवै जान को सया भजो द वडो सु ~~म~~ दे सि दो भयोः हेमाहात जत
नये जयः जव यतिभया पदि ववुवीहान वाडे पाचवानमि कि चारवा ~~त्रे~~ रयो गको सि रकाटि
बसाया पकवाहे सा रथि को सि रकाटि बसाया र केरि पाचवानमि कि हे सा तुकि ग्रव
शेरो प्रान ज्ञान ला गये हेम निति नार चवाच पंति सा तुकि ले ^{मुनाउदा} विप्रति ववुवीहाने वोच
का साते ~~क~~ क वान ले हानि यक वानका पाचा र दुकर पाटि जम्मा २५ दुकर पादी भया
र आ प्रले केरि पचवानमि कि ववुवीहानका चारवा गको गधन काटि बसाया यक वान

जे भा

११०

जे सारथि को सिर काटि खसायारः बाजे गरिसा तुकि प्राकी रथ मा चर्चा भया है वपशा
इये जो सर्मामि राउ दुभनि २० वानहि कि ववु वी हा न्नाई प्रहाटगनी को ई दामा गरि.
२० वान को मुठो हा ते माथि पो ववु वी हा ने भु मि वा ट १ क वान ले हा नि तो वान को
मुठो जो छ हा ते मा का टी खसा पारः को धले जा गुधे भै इन वान हि कि य स्तो वचन को
लुद्धन हे सा तु किलो पो लि न्वा न तो गा भा न्या पानि सा तु कि का छाति मा ला ग्यो
पनि ठ ल्या पनिः य स्तो गरि सा तु कि ठ ल्या को देखि तो सा तु कि को सा रथि व डो व
धि मान्भ या को ते स्ते मु छो प न्या का सा तु कि ला ई उ ठा ई व श वे ग ले प्रा प्रा को न मा
ले जा दो भ यो हे मा हा रा न ज व सा तु कि पनि ग याः र व वु वी हान् पनि प्र जून को न मा है
जा हा रा प्र जून का सा म ने मा पु ग्दा भ या रः दु वे ज ना को भे टा भे ट हु दो भ यो र व वु
वी हान् सो व च न वो लु द्धनः हे पार्थ प्र व हो सि या र ग रहे र वे स्था को वान का चोट
ख प भ नि सु ना उ दा भ या रः पार्थ ना मा प्र जून पनि को ध भै मा लि उ व ध नु को रा
दो च ठा ई म ल लो का र गरि उ मा ई पो व च न सु ना उ द्धनः हे व वु वी हान्
त के गर्भ गर्द द्धनः हे र मे रा वान त पनि ख भ नि दु वे वा तु दो र सं ग्रा म ग नी
क न त या हु दा भ या र जै न्ये ज य सो ध नि ग र्ज ला ग्याः हे जै मु नि के न वा तु दो
र को सं ग्रा म ग न्या भ न्या को सु नि जै मु नि प्रा दा ग र्द द्धनः हे मा हा रा न दे
नि को ध म ते लो हो हे र रा जा रा म च न्द्र को र ल व न कु स वा तु दो र को क लो

राम

११०

भारतभयोध्योभनिजेमुनिजावरासुनिराजाजनेनयसोधनिगदं दन हेमुनेकखगरिराम
चक्रकोरलवनकुसकोसंगामभयोध्योसोविस्तारगरिप्राज्ञाहवसभनिजनेनयलेसो
व्याकोसुनिजेमुनिप्राज्ञागदं दन गा ॥ इति श्री भुविभारते प्रसो मेध वधनिवतु
विस्तारमाध्यायः ॥ २४ ॥ जेमुनिउवाचः ॥ हे माहा राजसुनुहवसराजा राम चक्रले रा
वननमारिसिताफिरई प्र जुव्यामा प्रा ईरा जेविसेकेभयापहिराजारा मचक्रले
दुनियालेमहाईकेकेभनारहाद्वन्मनिसिपाई दो आकाधि सोरयकदिनयोठा
चोविकोघर हेद तेसघरमाचोविकालोग्रे लोखिकोमगाभयाकोरहेदर कुतीर
हेद यतोपनिभदोरहेद कसेभन्यानु जितमजोदुराजारा मचक्र होईन उनिलेतद
मेनासमा रादसकाघरमावल्याकिसिताल्या ई प्रा क्रादु कीरमाराधिमाजसंगव
सिरसाकाधन तेतो ग न्या मो होईनभ मेला तलोखादु गदीरहेद हेमाहाराज
जनेनयः यतिप्रितातसवेतिसो पाई हलले देव्याद चा डेराजारा मचक्र का हनु मा
प्राई पुग्दामरा रराजारा मचक्र पनिसव मा प्रा ईराज गनुभयो र तिसिपाई ह
रलाई देविकेहि कु मकु द हे सिपाई हो मरा मुलुकको दुनिहललेकेके वेवला
गदीरहादतसोभनभनिराजारा मचक्रको कु मभयो को सुनि तिसिपाई हल हात
जोरिसि रकुका इति ती गदं दन हेमाहाराज दुनियाले ग न्या किरा हनु मा विविचिता का
उनहा मोता गतं दन हा मोजिय को मा कयाया दे वि विविचिता उदा हु मभनि
सिपाई हलकावचन सुनिराजारा नुकोयो प्राज्ञा ऊ हे सिपाई होतिमिहलला
ई माकेदसोभनभनि कु मभयाको सुनि तिसिपाई हल विवि गदं दन हेमाहारा
जसुनुहवसयसह कीनिकासमायोठा चोविकोघर हेद तेसचोविकीलासि
माई तगायाकिरहिदर वादिन्या प्राई दर तेसेकामातेसचोविले मगा रा गरि

मे ५७

१११

यसोभन्यो हे वे से ते रो का मे दे नः त मे ल व र्मा वा र वा र दिन स म्म न प्रा या प दित ला ई रा मे
रा भि न्म ने कु द ते ग न्यो के रि यो दु री के प नि वो ल्यो ते से के वो ल्यो भ न्याः हे प्र भो बु धि र म
रा म च द्र हो ई नः रा म च द्र ले वो द मे हा स म्म रा व न्न का र मा व त्या कि सि ता ल्या र भो
ग ग रि र त्या द न् यो ट ला जे मा ने न न् बु धि स ते स्तो ग न्यो त म हो ई न भ न्दे कु द ते ग द्दी
भ यो हे मा हा रा ज य स्ता कु रा हा मु ले सु ने उ र ते स पा ति यो वि ला ई ह ति पा र च ला ई मा
रा भ्या ट ये उ के ग रो ह गु के कु कु म्भ यो के कु ना ले हा मि ले के हि ग री स के भो भ नि ति सि वा
ई ह र का व व न सु नि रा ज रा म च द्र प नि दु नि या त य स्तो वो वो ल्दा र त्या द न् भ नि स भा वा
ट उ डि ता न् भ यो रः भ र त् स न्न व न ल दि म न् ला ई रा कि यो कु कु म्भ द्रः हे भ्रा ता हो सु न
म ला ई लो क ह र ले प्र प वा द ग द्दी र त्या द न् मे ले त सी ता ला ई द्वा इ न प्रा ट्या के न भ न्या म
ला ई लो क को गाल व भो भ नि रा ज रा म च द्र को आ ज्ञा भ या को सु नि ता म र त् ल दि म् विं ति म
द द न् हे मा हा रा ज क श्ये य स्ता कु रा वो ल्या द न् भ नि सो ध्या रः रा म च द्र आ ज्ञा कु द्रः हे
भ्रा ता हो भ नि सी वा ई ह र ले भ न्या का र ता न्न क स्यारः भ र त् ल दि म न् प नि दु नि या ले
प नि य स्ता कु रा ग न् प्र जो गे हो भ नि बु प ला ग्या हे मा हा रा मः त व य ति भ या प दि भ र त्
जा ई रा कि रा म ले यो कु कु म्भ यो हे भ र त् लो ति मि जा ई सि ता ला ई व न या द्वा डि आ उ
भ नि कु कु म्भ यो को सु नि भ र त् जो द न् विं ति ग र्द द न् हे रा व व य स्तो आ ज्ञा ता म ला ई न
हो स भ नि भ र त् का व व ला सु निः रा म ले के रि स न्न व न्ना ई ये कु कु म्भ यो रः स न्न व
ने प नि य स्ते ज वा प दि या रः रा म च द्र ले ल दि म् जा ई रा कि यो कु कु म्भ यो हे भ्रा ता लो उ
द ई भा ई ले त वा ने न न् लो ति मि जा उः लो मि ले प नि मा ने नो भ न्याः मे ले यो प्रा न रा ग्या

रा म
१११

देन **हे** **भ्राता** **अधिभे** **सिता** **लाई** **सो** **ध्या** **ध्या** **हे** **सिता** **ति** **मि** **भि** **नि** **दो** **लो** **जो** **ति** **मो** **ई** **हा** **द** **भ**
नम **गु** **मा** **ई** **दि** **दु** **म** **ध** **मे** **ले** **भ** **द्रा** **सिता** **ले** **प** **सो** **भ** **नि** **न** **हे** **प्र** **भो** **प्र** **ह** **र** **चि** **म** **लाई** **के** **हि** **दे** **न** **क**
मा **व** **सि** **क्र** **वि** **प** **नी** **ह** **र** **जो** **ह** **स** **न** **गरि** **व** **ह्मा** **जो** **ई** **हा** **द** **भ** **न** **ध** **ि** **र** **भ** **ने** **लो** **ति** **मि** **ले** **ले**
जा **उ** **र** **व** **न** **मा** **हा** **उ** **प्रा** **उ** **प्र** **व** **से** **जा** **न** **हि** **न** **भ** **नि** **र** **जा** **म** **च** **इ** **को** **हु** **कु** **म** **नु** **नि** **ल** **दि**
म **न** **प** **नि** **प्र** **ध्या** **ले** **मु** **ख** **लाई** **न** **ई** **भ** **न** **स** **के** **न** **न** **र** **ह** **व** **स** **भ** **नि** **सी** **ता** **का** **सु** **धि** **मा** **गे**
को **वि** **नि** **ग** **र्द** **द** **न** **हे** **सिता** **मा** **ता** **लो** **त** **वा** **जी** **को** **ई** **दो** **ग** **र्द** **न** **लाई** **रा** **ज** **म** **को** **हु** **कु** **म** **म**
या **को** **द** **लो** **चा** **उ** **अ** **वि** **क** **नि** **ह** **र** **लाई** **भे** **द** **ग** **र्द** **वा** **लु** **ह** **स** **भ** **नि** **ल** **दि** **म** **न** **को** **आ** **ता**
भ **या** **को** **सु** **नि** **सिता** **व** **नि** **ह** **क** **मा** **न** **गरि** **जा** **न** **लाई** **त** **वा** **र** **कु** **नु** **भ** **यो** **वि** **वा** **र** **म** **लाई**
हा **उ** **न** **ला** **ग्या** **म** **त्रा** **धा** **हा** **न** **कु** **ना** **ले** **चा** **उ** **न** **त** **या** **र** **भ** **ई** **न** **अ** **वि** **क** **नि** **ह** **र** **लाई**
तो **वो** **हिया** **को** **ग** **ह** **ना** **क** **प** **डा** **स** **वै** **ल** **त** **या** **र** **भ** **ई** **न** **ल** **दि** **म** **न** **ले** **व** **नि** **र** **थ** **लाई**
सिता **मा** **ता** **लाई** **च** **डा** **ई** **ले** **जा** **दा** **भ** **या** **र** **ग** **गा** **वा** **र** **ता** **ल** **मि** **कि** **अ** **वि** **का** **आ**
सु **म** **मा** **गु** **दा** **भ** **या** **र** **थ** **वा** **द** **व** **लि** **ल** **दि** **म** **न** **ले** **दु** **वै** **हा** **त** **जो** **रि** **ह** **न** **ला** **ग्या** **र**
सिता **ले** **दे** **व** **नु** **भ** **यो** **र** **यो** **आ** **जा** **हु** **द** **हे** **ल** **दि** **म** **न** **ति** **मि** **ला** **ई** **के** **भ** **यो** **रा** **जा** **राम**
च **द** **ले** **प्र** **व** **मा** **न** **ग** **न** **कि** **भ** **र** **त** **स** **नु** **घ** **ले** **के** **हि** **भ** **या** **कि** **प्र** **थ** **वा** **मा** **ता**
को **स** **प्र** **सु** **मि** **त्रा** **के** **क** **ई** **ति** **नि** **ह** **र** **ले** **के** **हि** **ग** **या** **कि** **प्र** **थ** **वा** **दु** **नि** **या** **ह** **र**
ले **के** **हि** **प्र** **व** **वा** **का** **कु** **रा** **ग** **न** **कि** **से** **मे** **रा** **ह** **नु** **म** **भ** **न** **भ** **नि** **सिता** **को**
आ **जा** **भ** **या** **को** **सु** **नि** **ल** **दि** **म** **न** **रो** **ई** **रो** **ई** **वि** **नि** **ग** **र्द** **द** **न** **हे** **मा** **ता** **लो** **क** **का** **प्र**

जे भा

११२

कस्तो

पवाद कानि मित्र राम लेत पाई लाई बन माछा डून पठाया को हो हे माता मतत पाई ला
ई दार माया को ऊ म भनिल छान को व व न सुनि सिता को आता ऊ ऊ हे ल छि न प
स्तो पोर हे छ राम ले म लाई दारि व कल नु भ य छ मेरु क म म ले या को क म मे द न स क छ
हेरती भि ले दे या का छो मे ले अ यि मा प्र वे स गरि स व त ग मार प नि राम ले म ला ई हो स
लाई प ठाई व कल नु भ य छ अरु लाई के हो स छ सि मि लाई प नि के हि दो स दे न यो स वे मे
र प्रात व थ को हो स हो भ नि रु न ला नु भ यो के रि यो आ ता ऊ ऊ हे ल छि म न हे र हे र
कस्तो मे ले क म र व न ले हरि ल ग्यो र कस्तो दु स पा या रा दे ली का मा हा मा व सि क त्रो सा स्थि
वा या छ मे रु स म का हा बा नु का हा ला उ नु गरि मे रु म न सा वा या क म ना ले त म दे थि
हो ओ म ला या हा दे न भ न्या आ ज रा म ले क लं स लाई प ठाई व कल नु भ य छ हे ल छि म न व
छि या भ यो राम लाई के हि दो स दे न भ न्या हे ल छि म न जा उ जा उ रा म को ज य ह व स ती
मो ज य ह व स राम लाई मे ले को टि र उं उ व त भ नि दि याः मे रा सा सु नु को स ला सु भि
त्रा के कहि ह रु लाई प नि सा या ऊ उं उ व त भ नि दि या भ नि सि ता ले रो ई र त छि म न
लाई वि द्या दि या को दे सि ल छि न ले प नि सि ता का व र रा मा प रि सा यां ऊ उं उ व त गरि वि द्या मे
थ मा च छि रो ई र आ उ हा भ या र सी ता ले प नि ल छि म न ग या को हे रि र ह नु भ यो त छि म
न प नि कि दे हे दे ग दे आ उ नु भ योः सि ता ले प नि जा हा स म त छि म न को र थ दे थि न थो
हा स म हे रि र ह नु भ योः न व र थ दे थि न छो मो हो प छि रु स छ म्हा रे प छि मा लो द नु भ
यो र मु दौ व नु भ योः हे मा हा रा नु न व सी ता ले वि ला प गरि मु दौ व न्या को दे सि ता हा का

पसुम गादि पेंदि हू पति से पूर्ण विला पग ही मया हे सधुला मासि उर ह्या कि धाम मुख मा
लागि पसि नौ पूर्ण गर ई पति हू कि यस्ति सिता लाई देखि बडा वडा वास मया कागि हू मया
चित हू मया मनु र मया ई मसवे प्रा कास मा जाई सिता का अंग मा दया या पन्यो गरि सवे
ले पखे टा कि जाई रा मया ये र ज रा या पोर ल मग हू प्रा ई सिता को अंग का चुला
प्रा क मा बुर ले सिंग हू मया हे मा हार मय तिक ई मया को धि पो वा ल्या कि मुनि
पति पून दा उर टी प्रे भा प्रे प्रा उ दा त प्रे से न गा मा प्रा ई गुदा मया र सिता लो टि र
ह्या को देखि न गि ये मा जाई हे नू म यो र सो ध नि गरी ला ग्या यो को हो का हा वा ट प्रा
यो क स्की पुत्र हो क स्की बो हारि हो सा वो म न नि मुनि जा व च न मुनि सिता पति जा न
ले पूर्ण भे सि रु का ई मुने स्वर म जो दु जन न कर जा कि पुत्रि हू म म च द्र कि व
त्रि हू म मे ले ना म सिता हो भ नि न खेरि पो वि त्रि ग द दि न हे मुने स्वर म लाई ह्या
के न दो आ म म्या लोक का म प वा द का नि मि त्त म लाई दा डि ग या के र हे मुने रा
म देखि हो ओ मे रा म न सा वा वा क म ना ले के हि रे ह्या को दे न हनु से व द न न
द्र भ नि सिता का व च न मुनि ति वा ल मि कि मुनि वो ल द न हे सिता त वा ई फि कि
न मा नु ह व स राजा रा म व द ले प स्ति प्रति व र्ती त वा ई ला ई प स्त ग नु म नो गे हो
तर ध न्दा न मा नु हो स त पा ई का वा वा त न क रा जा को र मे से व गो दो स्ति द त पा
ला ई के हि क रा को सु ता न्दा दे न मे रा सि से सा वा ह ह्य रे त प स वि नि ह ह द न
ति नी ह ह ला ई से वा ग रा ई रा सु ला वा लु ह व स भ नि मुनि जा व च रा मुनि सिता

जे. भा.

११३

पानउठिअसिकासंगलागि जानुभयो मुनि लेवनिरात्रातरहसंगसिताऊनराखि
ऊनकालनोगनुभयो हेमाहारजनमो नयकेहिदिनसितापसैगरिकाऊनभयोएको
दिदिनसनुपनलेवननासुरमारिकिनुभयोएताहिवाल्मीकिमुनिकाग्राग्रमयावा
सगनःप्राउनुभयो ए मुनिलेवनिवरोःप्राहरभावगरिसुभयो साराकोऊनपनि
ताहिवस्याकाथिया तेसेदिनसितालाईवनिपूजजनमभयाप्रार्थनत्रिमारत्यो
समकारमुनिभयाकाजगामासुनाउनआपारमुनिपनिवाटेजाईवमर्त्यसिचमा
गरिलवनभनिनामराखाः सास्त्रमानमलीइलवंमन्दद्वरलवननामराखा
कुल्लेसिचमागनुभयोएकुसुमनिनामराखाः त्योहलासनुपनकाकानमाप
मोएरसकाभ्रातासनुपनपनिवरोसंतोषमईपोवचनबोल्दुनःप्राहायाप्र
मृतवाकेसुनिगोभनिपुसिभैरस्याभोलिपल सनुपनपनिअनुद्याकीनुभयो
हेमाहारजनमो नयः ताहापदिनवनकुसुमवावरवर्षकाभपारवाल्मीकि
मुनिलेवनिसंपूर्णविद्यासिकारदिष्टाः हेमाहारजनधनविद्यामातपारेगरई
दियातिवरावरकाक्षेत्रितहोलेयेदामयाननः समपुर्णदिकामुनिमापनिवारके
दाभयाः मुनिकाक्रियालेखमुर्णचतुर्विदनामापारंगतहुताभयाः हेमाहारजे
जनेजयः तिरईभाईकलाभयाननातिकोसामनेमैसंगाममनेदसुदिकवाल
लेवनिसकतभयाननः तीरईभाईलेकामगर्भामनमायकभाईलेप्राप्तिपाता
कोरक्षागर्दध्याः यकभाईलेवतकोरक्षागर्दध्याः हेमाहारजनमो नयः तेसे
गरिः तिरईभाईलेकोहिकालविताराकाथियाः यकदिनेअसिहदकासे
गमादाजुवाहिकरः त्रुयजात्रागनगयाकाथियाभाईलेवनःअसिपुत्रहत

रा. म.

११३

सगदाउरखोतनगायाकाधियासेवेलामायोटायसोसतजोगवसो।कले।भन्ना
श्रीरामचन्द्रसेसुमेचजोगतलाइयोडाहोडाकाधियातेसयोडाकासाति
भावडावडाविरहदधियासनुचनसेनेवतिभयाकाधियावधिदिनसम
धुमिदिगुविजुगारिफिरिआउदातेसेवन्नासाइकुमेदएवममाद्यासवा
ईवडिरहाकोधियोतेसेवेलामा-लवन्मयाअधिबुत्रहदतिमिहद
पतिरोहिआईकुमाभयातेसयोडाताईदेवताभिया-रलवन्सतसर
ताईतेसयोडाकाजगमीसमाईवन्नारुताभयाःरयाकासाधिअधि
पुत्रहदलाईडाकियोवचनसुताउददलःहेभाईहोहरहेरक्षेत्रिभन्ना
कोतयोटासमचन्द्रमात्रेहदहामितक्षेत्रिहदरेनमलोततेरायच
दलेजोगारोसतभानिबहुकाऊकाईयोडावादिस्वयोकाहवयो
लगावाकाभयाःरयसोगन्माकोदेअधिअधिबुत्रहदवोल्दाभयाः
हेलवन्यसोतचाहित्माकुरावनिगर्ददन्पोतराजारायकोयोडावोविर
होअईहोलासेधिगन्माहेहन्मादेनअलिसेरमावडावडांरहदया
उन्मादन्हावदिपोथावाउलाभानिअधिअधिबुत्रहदकावचनसु
नि-लवन्वोल्ददन्हेअधिअधिबुत्रहोकाभयाईतेसोहातेउहेरमे
सेवराक्रमगातईदन्माउन्नायतिपोयोइयोइन्माहोईनमधि

जे भा र हा का वे ला मा स नु च न का को ज प नि आ ई पु ग्य म का र वा श यो गु ला ग्यार घो ग
 १४ ला ई रु ख मा वा धि रा य्या को देखि वो घो ग वा द्य मा को हो भ नि क र पा र त्यो
 स व सु नि न्न सि पू त्र ह र मं द द न हे ल व न हे र को ज ग्या ई पु ग्यो लो घो ग दा डि
 दे उ भ नि न्न सि पू त्र ह र का व र न सु नि ल व न वो ल द न हे न्न सि पू त्र हो के म
 वा ड न ड म र म रा ह्ये त्रि पो रु म भ नि ति को ज का सा म ने मा जा ई य सो मं द द न
 हे लो क हो त्यो घो ग मै हो प क्का को होः स व र ह्यो घो ग दो वो भ न्ना हे र हे हा त
 स र हा भ नि ध नु की न ति घो ग का सा म ने य मा रु हा भ या य सो व व न त्यो वा
 ल स का सु निः स वे को ज हा स न ला ग्या र ग्य रु ड ई वा र ज ना ग्रा ई सो हा भ पा रे
 भा ई हो के न हा स दो भ नि भ न्ना ति नि ह र वो गु ला ग्या हे भा ई हो हे र यो वा
 ल स ते य सो भं द भ नि सु ना पा र ति आ उ ने ह र प नि हा सि क न स सो भ न्द
 म हे भा ई हो जा उ न र के ग हो र हे द भ न्ना र ति नि ह र प नि लो व हा त स ला ल
 भ नि घो ग स मा उ न मा न्न ग या का धि या त व ने य नि प क वा न रि कि दा या
 र त्या हा न ति ग या का धि या स वे को य उ टा र हा त का डि स सा ल्दा भ या
 र ते स्तो ग न्ना को देखि त्या भ या का को ज उ दे क मा नि र हा का धि या
 र के रि ग्रा को ड ई वा र हा र को को ज ग्या ई सो ध्या र ता हा को व ता न
 स वे दे व्वा र वो ल द न हे ला दि गा उ न र स मा त भ न्ना र लौ त र। व स

भन्ति
 रा. म
 ११८

य को नई ला ग्या र य सो गरि को न ग्रा पा को देखि लवने पनि धना सा वात जो रि
हा न्यार संपूर्ण त्या ग्रा पा का को न का दु नै हात का दू ते स सा लै गरी ला ग्या हे
मा हा र न य स्तो गरि लवने को न को वि द सा बा न्या को देखि के रि द स ग्रा ठ ह
नार को न ग्रा ई ला ग्या र के रि लवने वर वर वा न रि के हात पनि पु हा पनिका
दू ते स सा लै गरी ला ग्या र य स्तो गरि लवने ग रा पा को देखि सा र को न उ र ई स
नु धन का सा मने मा ना ई यो विंति ग ई द न हे मा हा र न यो टा वा ल स द ते श्रो
यो गु प त्रा के हे ला ई प क न ज रा य स्तो र ग न्यो भ नि भ न्यार स नु ध न वोल द न
हे भा ई हो लो को र हे द म न्दा को न वोल द न हे मा र न को हो र हा भि जानै नो ते स्तो
अनु वार हे दी भ न्याः मा नु र ये च ड को अनु वार द कु न्री क लो पुत्र हो हा म ला ई
या हा दे न भ नि भ न्यार स नु ध न पनि को हो त भ नि आ के ग्रा ई हे दी त ते स वा र
व को मु र्ति त मा नु र ये च ड को न स्तो देखि सर सर जॉ ई सो हा भ या हे वा ल स
न को हो स क लो पुत्र हो स भ न्म नि सो वा ल व न वोल द न हे स नु ध न ति पि ला ई
वा नु ग्रा मा सो ध न ला ई के वा ला वा हि यो ती यो घो रा प त्रा को दुः सा मर्थ भ
या ग्रा उः दे न भ न्या ते वा टो हो व स्ति जा उः घो रा त य दो दि न भ नि ल व न का व
च न मु नि स नु ध न पनि सो न्या ग्रा ग ई द न हे वा ल सः हो ई न भ न्म न्म न् क लो पु
त्र हो स त ला ई दे ग्रा भू ति या वा ला ग्या र को सो न्या को उ म्भ नि स नु ध न का व व

न्याको सुनिसुवननो इन् साविने होकि काम गार हे मा हा हा ज नव सुवन होकि
या केरिल वने य क वान नि कि धनु का टि व सा या र ओ सर मा वने य स्तो ग न्या कि
सुवन न्या ई य क ह ता र वान न्या र सा र को ज ता ई न ने वि दे १० स १० गान हा नि
सा र को ज ता ई सो त र्वा दी भ या हे मा हा हा म ल वने क स्तो वि द सा वा न्या को ज को
भ न्या य क प री वान का द्या को ज का सि रे सि र का द्या प्रा को प री हो इ द द न को
ज का हा ते हा त का दू त द न के रि प्रा को प री हा इ द द न को ज का पु द्दे पु हा का दू त द
न य स्तो गरि को ज को वि द सा वा न्या को दे वि सुवन पनिको धने गरि पू री हु दा भ या
र वा ठे य या य ल स्त्र नि कि हो आ र ल वने पनित्यो वान प्रा या को दे वि व र ना स्त्र
हो आ र सा म्भो ग री भ या र के रि सुवन पने म न्मा वि त ना ग दी भ या अ हो यो त पि ना
गो को र हे द य प्रा ई जितु स गा हा रो वो इ न् द यार भ नि के रि को ध गरि भु व य म्भार ई न
मारि हो रि न भ नि ना र व वान वा न्सा य रि का भ या क सा ति वान भ न्या सि ला मा उ
आ ई ल य्या का क ला ये का ग ठ भ या का मा रि उ न्या ला भ या का स स्ता वा न्सा य वान को
प के मु ठो पारि हो दी भ या र ति वान प्रा या को दे वि ल वने वनि सो दा वान नि हा सि र का
टि वा न्सा य को त ह ता र दु क र पारि व सा या र य स्तो गरि प्रा का वान वे र्था वा न्या को
दे वि सुवन पनिको धने वा ठे य क वान ले ल वन को हा त को धनु का टि व सा या से
ह मो का पारि सुवन पने ना र व वान वा न्सा य रि कि धनु को हा दो जान स म्भ से वि दा या

११६ **जे** रतिपावतानवात्रिगईलवनकोकवचदिबोलाहातिमावस्ताभया **र**जवतिवामल
 ग्पालवनकलाभयाभन्यालहिलेयोचिजगायाकासपेजलभेजानुलेऊदाभया
 रदसवात्रिक्ताभया **मु**निवास्मिकितेसउतावचुविदनासिकायाका **ऊ**
 लेवडाहोसियारिगिया **ति**दसवात्रिक्ताभया **स**त्रुधनकावार
 बोडालोईचारवानलेसिरकाटवसाया **य**कवानलेचोताकाटवसाया
 यकवानलेसारथिकोसिरकाटवसाया **य**कवानलेचनुकोतादोकाटव
 साया **ति**तवानलेसत्रुधनकाधातिमाहाहाभया **र**तितितवानवति
 सत्रुधनकाकवचदिबोलाहातिमा **पु**स्ताभया **हे**सवानकाबोटले
 सत्रुधनवत्रिका **म**दाका **मे**भंगभवारथदेखिसिमुर्दयर्दभया **हे**
 माहाराज **जे**जयः **ज**वसत्रुधनलडाको **दे**खिवादकोराजो **मु**निव
 त्रिक्ताभया **कु**लो **सा**ल **तु**क्षे **लि**जा **ई**ला **दि**भया **र**य **से** **ग**रि **तो** **से**
 तो **वा** **द** **मु**ई **ला** **गा** **को** **दे** **खि** **प्र** **हो** **क** **त्रो** **कु** **लो** **वा** **द** **र** **ग्या** **यो** **भ** **ति** **य**
क **वा** **त्रि** **कि** **दा** **ति** **मा** **हो** **क** **म** **र** **ते** **स** **वा** **न** **ले** **सु** **ग** **व** **रा** **जा** **व** **त्रि** **हा** **त** **मा**
रु **ध** **लि** **या** **का** **लि** **ये** **द** **न** **ते** **से** **भु** **म** **मा** **लो** **दि** **मु** **र्द** **य** **र्द** **भ** **या** **हे** **मा** **हा**
स **जे** **जे** **मे** **जे** **य** **ल** **व** **न** **कु** **ल्हा** **वा** **न** **क** **ल्हा** **गि** **या** **भ** **न्या** **मा** **नु** **त** **जे** **ई** **सा**
रो **ला** **ग** **मा** **ते** **ल्हा** **वा** **न** **ला** **गि** **सु** **ग** **व** **हो** **स** **भ** **या** **को** **दे** **खि** **हनु** **मा** **रा** **म**

नले मनमा चिंतना गदाभया प्रहोयो कस्तोवा लख रहे छुनुवारहे होम न्यासमेत स्तोत्र
अधियकदिन सिताले दोर पाई नमन न्यास प्रवस्ये यहि होम न्यासो संग लडि जोड पुण्या
होई न ले पनि प्रहका सरह मात जानै पन्यो भानियो राहु लोपवत उखे निपाछाई वन्या
छाना जादे त्यो पर्वतसे प्रहार गदाभया रः हे माहा राज नवत्यो पर्वत लवने प्रापा को
देखार पडछा वानो को कावाट हि कि हा न्यास्यो पर्वत जो दनुन को छे जो को दा मे वुरा
भूत पादाभया र लवने पनि केरि प्रा को वाना कि हनुमान जो दा सि मा ठो काभ पार
हनुमान पनि को यभ पार न्या प्रा पु छले लवनाई वर्याभ पार क सिरा न्याः हे राज न न
व हनुमाने पु छले व ह्यात लवने पम तेहि पु छ मा स मा ई हनुमानाई पु माई पछि
मा पदा दाभ पार हनुमान पनि पु छ पदाभयाः हे माहा राज नव हनुमान मु छ भ
या त व न र निर प्र ग द न मु वान मे द दिवी द सर व न स व द धि मु स मु वे न ई द र
न ना धि र प के चोट लवना प क न भ नि व डा वे ग ले ग पार ल व न पनि प सो ग रि प्रा
फला ई प क न प्रा पा को देखि वा डे द स वान ठो का वा ट हि कि च ना जो ता दो जान स
मा धे वि सि द से वान ले ति द स वा द को दा सि मा ठो काभ पार नि वि र ह रु का दा ति को
दाभ पार ति द से वि र रु का दि मु मि मा तो टि र सा ल व ल नाई हो क व र पो र सर
व पि गरि सा ल को न जो क त त ल वा दाभया हे मा हा राज क ति को न मा न्या भ ने

जे मा

११७

२१ हजार त रा से सहस्र मान्या २१ हजार मा हा र धि मान्या २० हजार घोडा का स
वार मान्या २० जो दो निषेद ल मा दो भ या र ती सा र को न को हा हा का र व रि ह दो
भ योः हे मा हा राज क ति को न का सि र का ने व सा ते ग न्या क ति को न का सु दै सु द
क ति को न का हा ते हा त का दू ते ही नै ग ती ला ग्या प स्तो गरि को न को हा हा का र वा न्या
को दे सि स नु य न व नि श्र ति को थ भै थ ना को द न का स व गरि पो व व को द न नू हे वा
ल स ते ले सु प व रा क्र म गरि सः प्र व ते रो प्रा न वा यु क ठि न भ यो भ नि द स वा न रि
क्य र थ नु मा जो रि द्वा दो भ या लि क स्ता वा न भ न्या गि ह का मा स का पा त न
ला ग्या का सि ला मा उ थ्या ई र थ्या का प स्ता वा न ले हा न्या र ति वा न ग्रा या को
दे धि त व न ले व ति य क वा न दि कि हा न्या रः २० सु दु का वा रि स ता वा र ग्रा का
ठो का वा ट य क वा न दि कि य नु को ता दो का न स म से वि स नु य न का धा ति
मा ठो क ता भ या र स नु य न व ति य नु की न द्यो डि मु र्धा व र्धा भ या र हे मा
हा राजः य क मु र्त व दि मु र्धा सु लो र हे र्द न त ग्रा प्रा को न को वे द सा वा
रि ग्रा प्र ला ई गि रा या को दे सि को य ले गरि जा नु ले भै य व य स्ता ई न
मा रि भ य न य स्ते त मे रो ई ज ते लि यो भ नि ग्रा की ठो का वा ट नु न वान
ले ल व मा सु र ला ई मा न्या थ्या सो ई प्र मु र्दे वा न रि कि यो व व न सु ना रा म

११७

उदहन हेवात बलौ प्रवक स्को सुभ भाग नु पदे द गरिहात दान प्रलपे गर्नु पन्या पनि
गरिहात ल्यो पनिहात ले गर्नु पाउदे न स मने मन ले मानु गरिहात हे प स वा ने ले
ले म ल्यु र म भनिसनु घन काव वन सुनि केर सनु घन का हात का वान देखिल व
न पतिना स मान भेवा रे दिसा हे द भ या म न मन मा प लो भ न ला ग्या प्र हो
यो वान क सो गरि का द न मेरा दानु क स पनि दे न न कि उ नि भ या का रि दि
न्या चि या भ नि वा रे वा रे दानु ला इ स म न ला ग्या हे मा हा रा न लो वा न क
लो चि यो भ न्या मा नु व ल्या का प्र गि रे ना नु हो मान ले न भ या जो प्र ल प्र ल का
न जो सं धार ग न्यो प्र गि न स्ते य लो वान ले सनु घने पनि माने जो म सु वा ग
रि धनु जो ला हो का न स म्म ये वि व ग वे ग ले गरि द्वा र्द भ का र ल्यो वान पनि क सो
गरि द्वा यो भ न्या मा नु व ल्या को प्रा गा जो पो ला म स दि सा प्र का स मान भे
उ न्या लो ग र र प्रा या जो ल्यो वान देखिल व न पनि कि चित उ र र प्रा पि मा ला
सिता को च र ना र विंद म को सु भ ना ग र्द भ या लो हे प र म स्त र प्रा न मे रि मा
ता सिता सा क द्या त पति व ता रहि द न भ न्या यो गान मे ले जा द न स कु हे भ नि
प्रा प्र ले प नि मा ता का च र न क म ल मा मने मने सा था र उ व त गरि द्वा प्रा
हो क्रा वा य क वा न रि कि य ता मा नो रि ध नु जो ला हो का न स म्म ये वि व ग

जे.भा

११८

वेग ते गरि दार्दी भयाः हे माहा राज तयो लवन कोवान वनि गपो र सनु घन का वा
न का माहा माला गपो र दुई दु क र वा रिका दूता भया र पद्धि जो दु क र ते भु
म मा गि नो प्र वि लो दु क र ते आ ई त व न का दा ति मा ला गपो र ल व न व नि र क
दा उ मु दी भै र धि मा सु ति र ह हा भ द्या हे मा हा राज त व ल व न मु दी भ या
वा हो प दि स नु घ ने प ति म न मा ति न ना ग दी भ याः अ हो सो वा ल स व डो
प र क म र हे द प्र द्या ई त श्री र म हा ई ला ई दे सा उ नु प दे द भ नि वा डे गे ल व
श्रा ई प क्रि र थ मा हा लि को न स मे त प्र मु ध्या जा न ला ई त पार ऊ हा भ या
भ नि जे मु नि ले रा जा त न्ये ज प ला ई सु ना उ हा भ याः ॥ इति श्री जे मु नि भो र
ते प्र सो मे ध व ध नि वं च विं स त्र मो ध्या यः ॥ २५ ॥ जे मु नि उ वा चः ॥ हे मा हा रा
ज त न्ये ज प ज व प ति भ या को व तां त ती न्य स प्र ह द ले दे वा भ या र चा डे सि
ता मा ता का ह र्जु मा जा ई विं वि व ढा उ हा भ याः हे मा ता सि ता दे वि त वा ई
का प्र त ला ई त रा जा ले प क्रि त ग्योः कि न प त्र यो म न्या प्र सो मे ध ग त र्ता ई
क म्पे र वो ग हो मा को र हे दः हा मि ह र ले न स मा त र म न्दा भ न्दे प त्र गार व जो
भा रि नु प भ योः त वा ई का प्र त ले प्र पि त ध रे प र क म ग न्या ध्या प दि वा ट

तरजा आये आई संगी मरु दाल वतला ई मुद्दा वारि रथ हा लि लै जानत यार
भया काद न भजि सु ना इदि यार ई व वन सु त्रि सिता यति हु लो वता सुता
दा के राधा मठ लदा ई पथि मा लो इति भ ई नः दु वै य दि प दि से रा भयो
र विला य ग न त ल गि नः हा हा पु व त ल ई क स्तो स क स व नो हो ला हे पु न
व न मा न जा न जा भ मा य न मा धि न भि स ग्रा ज य स्तो वि व त्वा ई स भ
नि रु न ल गि न हे पु व दा जु य नि दै न प्र व म क सो ग रु त्पो रा जो क स्तो च रा डा
ल र हे दः य सा बाल व ल ई मुद्दा वारि लै जान ला गी द भ मा त्पो रा
जा व डो नि दै य रा च रा ल र हे द मे रो बाल व पु व ले के से ग्रा म जो द थो
र ते स च रा डा ल ले ते से ग न यो हो ला कु हा ही मे रो क र्म क स्तो र हे दः य
क त च न मा ल गारि क थि न्ना दो रा ह रु द न भ नि त त्पा कि थि न्नाः
उ से मा व नि यो दा दो ते त प जा न्ना ग यो को दः यो दा सं ग्रा म मा व नो
अ व स क सो ग रु भ नि वि ला य गारि र हा कि थि नः ते से त व त मा ल
प जा न्ना क क स व नि ग्रा ई मुद्दा भ यो कु टि मा ग्रा उ न ला ई ग्रा
को स ता नि थि ये डि व य त मा कु र को वा न्ना आ वा क र्क रा यो वा न्ना
मे ग के प मा न भ यो र न मा चि त्ते न ग न त ल ग्या अ हो ग्रा ज हा मा

जै-भा धर्मा आन के भयोः सदा तभा पत्रि वरै सभा लित आ जुधो आन किन
 ११८ आयेन भये आ जुदा आ सुम मा आ पारः आ प्रि मा ता सिता हे दूत
 रोहिष्ठा कि मा ता ला इ दे वि च र न मा सा खो ऊ ऊ व तू गरि हात जो रि
 विंति ग द द नः हे मा ता के न ह नु भ यो भा ई का हा ग पो त पा ई ता ई के भ यो लो
 वा डे आ हा ह व स भ नि कु स जो द न भि त्रे न व सि सो ध्या को सु नि सि ता आ हा ग न कु
 द हे उ च त ति थं जा ता मा ग पा व दि स धै अ थि पु त्र ह ह सं ग वे लु ज्ञा न यो र पे
 क दि न त कु न र जा ले घो डा हा आ को र हे द र ती मो भा ई ले प के द व दि के त आ ई
 पु गे द र व जो भा रि सं मा म व रे द अ थि वा ट त धे रे प रा क्र म ग रे द व दि रा जा वा ई
 सि त व रे द र मु द्वा वा रि र थं मा हा लि त म त पा र भ वा जो द रे भ न्या को सु नि कु
 र जो द न क्रो ध ले जा नु ले मा न भे पो व व न सु ना उ द द नः हे मा ता उ सो भ न्या
 लो वा डे मे ल ध नु ठो क्रो ध न ठा ल त र वा र दी नु ह व स भ न्या को सु नि सि ता ले
 प नि भि त्र व सि कु र जा स वे ह ति पा र दि क वा ल मा हा त रा थि आ सि वी द दी
 नु भ यो हे वा वु ते रो ज य ह व स भा ई ता ई ति वा डे आ पा स भ नि आ सि वी द
 दि पा जो ई थि कु स ले व नि मा ता का च र न मा व रि सा खों ग ड ड व तू ग दी भ
 या र वा डे गरि र न भु मि मा उ मि हे हा भ या र हे मा ता रा न व कु स्मा ई को
 ज रे हे आ र सा रा को न ध र्य का म ला ग्याः हे भा ई हो हे र पो को हो अ थि

कोवालखभन्दापनिहन्तवारिद्धः अवयवश्लेष्मन्केवोगर्दद्व अवजिउजोगाउनुक
ठिनपयोभनिसाराकोजत्रासमानभईरहदाभयाः ताहापदिः कुसुपनिलवन
ताईषोत्रलाग्यारसनुधनकारथमादेव्यारवरावेगलेगरिजाईलागदाभयार
योआतागर्दद्वन् हसनुवनतिवरखडा रहमजोहुंमकुसुम् मेराभाईलाई
काहालेजानवाउलासभनिकुसुकावोतिसुनिलवनकोवमिमुदीसुलो रदे
नृआकुसनुकारथमासयाकोदेखिवाडेथवाटकाहहासिदाजुभयाका
जगामाआईपुग्यारतिदुवेभाईकोजभिन्नपस्यारविधुंसवानेलाग्या हेमाहार
नतिलवनकुसुलेकस्ताप्रकारलेवानहथाभन्यायउटावानहान्दन् २०।२५
गालाईदेइदद्वन् यसोगदीकतिकोजमान्याभन्या २ अक्षोनितरचिमा
त्रेमान्यायकप्रक्षोनिहातिमान्याः केरि १ कप्रक्षोनिघोडाकोसवारमा
न्यातिनप्रक्षोनिपेदत्मादीभयारपसोगरिफेजमारिमारिदलेभिन्न
पस्तातयकातिरदाजुपन्यायकातिरभाईपन्याः हेमाहारनः सुनुहवस
अवयकायकातिरपन्यायाः सवनपनिफेजकामाहाभापन्याकाधिया
वरवरलइदेधियाः हेमाहारनसेवेलामासोटाकोतुकहुदोभयो केको
तुकभयोभन्या सुनुहवस सनुधनलेमान्याकोसवनासुरकोहोतेहधिरा
क्षेभन्याकोराहोस सनुधनकासरनमापरिआईअनुध्यासहमीवस्याको
धियोकोपनिध्याकाधियोरतश्लेदेव्योकिरोवनलेयसोगन्याकोज

१२०

वदे खोराव हो कि कोरा वाटे बहिर सिट वाट आ ई लवन को हात जोध नु आत तवो
स्योरा वाटे को जमि नु प सहा स्योरा लवन वनि हस पन्याः हेमा हात जज व पति
मयो यो लवन वनि य ताउति हेरी केहि पो यन मर रथ को कां ते सी अ कास माउ
दा भ सार व रा व र विलु घु या मे सु म ला ग्या र सी व धि मा र ह्या का वि र ह र थ घे र
का म ला ग्या लो अ व म ति र आ ई प र्द कि म ति र आ ई प र्द भ नि सा र को न त र न
घ वे डा घ वे ल ग रि भां ग ला ग्याः हेमा हात जज को हि को ई सु रा सु रा दे वि ह र ले आ
क्र हो का वा ट वा न हि कि हा न्या र ल व ने ति या को पा म्ने का टि दु क र र पा रि
ख सा यार ल व न व नि के रि भू मि मा ग्रा याः हेमा हात जज व ति को ज ले ल व न
ला ई दे ख्यार वा रे दि सा वा ट वा न का या रा गि रा उ न ला ग्याः रु धि रा ख को ता धि र ग दे
वा न हा न्दे ग ने ला ग्या ते से वे ला मा स्यो रु धि रा ख व नि मे ले सु वे ग न्या त नि भा नि ल व न
को ध नु का थ मा भि रि य ता उ ति गु म ला ग्या को धि पो ते से वे ला मा ल व न ले दे ख्यार
वि गु ति व म का मे गरि ग या र ते स र ह र दो ला ई प क ला र व जा ई ले खो भि न्या को
आ पु ध नु खो सि लि दा भ या र वा टे रा या रि कु हा भ याः हेमा हात जज रु धि रा
दे प नि वा टे भा गा ग यो ल व ने के रि को ज मा न ला ग्या हे रा न न अ व कु स र
र प का कु रा सु न ह व स कु स ले व नि को ज मा दे ग या का धि पा जा हा र त स
नु य न का सा म ने गु ग्या र ते से वे ला मा स नु य न को म ति को भा ई न ग भ न्या
को ले दे ख्यार वा टे आ प्रो र थ व जा ई कु स का सा म ने मा जा ई यो व व न सु ना

रा म
१२०

उछ हेवा रा स प्रव हो सि पार ग र हे मे न ग भ न्या को मं नि रु म ~~आ न तला~~
ई न मारि छो दि न ~~भ~~ नि ते स न ग का व स न सु नि कु स ले व नि ~~आ उ हा प्रा उ दे~~
त ला ई मा र्द दु भ न्या को सु नि क्रो ध ले पू र्ण भ ई ~~आ~~ प्रा ठो का दे सि ~~द्व~~ वा
न कि कि ~~वा~~ र वा न ले न ग का वा र धो श को ग र्ध न का टि ख सा या के रि
य क वा न ले सा र धि को सि र का टि ख सा या के रि य क वा न ले न ग का द
रि मा ठो का भ वा र न ग प नि मु द्दा प रि र ह्योः हे मा हा रा ~~मु~~ रु र्ण य दि
ये ~~आ~~ भ यो र वा ठे उ ठि ठा ल रा र ~~वा~~ र लि जा ई य न्यो र य सो ग रि न ग ~~आ~~ वा
को दे सि के रि कु स ले दु ई वा न ले ग रि ~~हा~~ ल प नि रा र वा र प नि का टि ख सा
या र न ग प नि या ठे जा ई कु स का दु वे पा उ सा मा ई उ ठा यो र प धि
मा प डू क न रा या र भ वा को धि योः ले से वे ला मा कु स ले व नि य क वा
न कि कि हा न्या र ते स न ग को हा रा का टि ख सा या र ~~यो~~ न ग ले वा
के रि वा ~~आ~~ हा रा ले कु स को पा उ प नि दु मा उ न ला ग्योः कु स ले व
नि के रि ~~आ~~ को वा न कि कि हा न्या र ~~आ~~ को हा रा प नि का टि ख
सा या न व ल्यो न ग का दु ई हा रा का टि वा र कु स प नि ~~प्र~~ रि
क प र स रि स ~~आ~~ भ वा ~~ले~~ सो ग न्या को दे सि न ग प नि दु वे सु
हा ले द गु र्दे ~~आ~~ ई ला ग्यो र के रि कु स ले य क वा न कि कि हा न्या
र ते स न ग को सि र का टि ख सा उ द ~~भ~~ याः हे मा हा रा ~~भ~~

श्री-भा
१२१

वाहावदिस्तेपनिवानकोवृष्टिकोजमाससाहस्रभायासाहकोजलाई
जनेपिदेदसदसवानहान्दाभयारसंपूर्णकोजलासाईरचिततमासुताउ
दाभयासगभयाकाविरततेसकोजमाकोहिपतिदेखिदाभयाननहेराज
रूपसोगारिकोतकोविदसाभयाकोदेखिसनुवनपनितागुकभैककोदे
रोरहेदप्रसोचनिगरोभनिभ्राकोरथवठाईकुसकासामनेमाताईयोव
नसुनाउदाभयाहेवालसतेरोवरक्रमदेखिसमुसभयाधन्ये२रहिदस
यो२भनतकसोपुत्रहोसभनिसनुवनलेसोख्याकोसुनिकुसलेपनि
मनमाविचारगदाभयाकोवडातताहेदउसाभिजाससंगसोख्याव
दिमेलेपनिबोलेवईभनिकुसपनिबोलाभयाहेमाहाराजतित्रोसाध्या
कोकारनतयिपनतयाप्यसोख्यापदिमभददुसुनुहवसमेरावावु
कोथाहाहामिलाईदेनवालीकिअसिकासिषेकुससिताकापुत्रकुम
प्रतिकेथाहादप्ररुथाहादेनभनिकुसकाववनसुनिसनुवनपनिप्रव
मकुदाभयाःरमनमावितनागईदनुप्रहोकोनिश्चयसितेकोपुत्रहो
लारूपपनिरामेकोदतवप्रसोदभनिःकेरिभंरुदनकेगरुननिश्चयरा
मेकोपुत्रठहरायातपनिदेविजोतातःप्रापुदेविचमनदोइनुकनाउस

रा.म
१२१

ननु च नलो वनिधनु उका लिजा ई वन्या र १० सवान आक्रा ठो का वा टरि जि कु सु का
 उवर द्वा दी भया र ति द स वा न वनि मे कु सु का क व व मा ला ग्यो र आ के भु मि मा
 स स्या कु सु का क व न ला ई भे द न ग न स त्तो भ य न कि न भ न्या वा स्मी जि मु गिले मं
 न का वि धा न ले आ वा ह न गरि दि या का य नु क व च ठो क्रो जो ऊ न्प्र व ह्ने धि या वा
 न वनि खा लि न ऊ न्या धि या र स नु च न का वा न जो ऊ न्प्र व र्था भै ग या हे मा र न य
 ति भ या प द्धि के रि स नु च न ले २५ वा न रि प्या क स्ता वा न रि प्या भ न्या क्रो च पं
 धि का वा स ता या का मा रि र खा का य स्ता वा न ले च नु जो ता दो सारे वि वि
 व डा मे ह न त ले गरि द्वा या र कु स ले व नि त्रि वा न आ का जो दे वि आ क्रो ठो का
 दे वि स क वा न रि कि हा न्या र ५० दु ऊ र वा रि प्ति मा स सा ई तो वा न के रि
 स नु च न का द्वा ति मा ला गि क व व द्धि बो लि प त्ता वा र पु मि भु मि मा आ दा
 स म्मा गा डि यो हे मा हा र न तो स वा न का वा ड ले स नु च न व नि ध नु वा न
 द्वा डि मु र्दा प र्दा भ या हे रा न नः न व य स्तो त मा सा भ या जो ह नु मा न र न्ना
 म्म वा न ले दे ख्या र कु रा ग ता ला ग्या हे न्ना सु वा न हे र २ य स वा ल व जो प रा
 क्र म यो जो हो प्र व स्तो रा मे को पू न हो यो सा त सं ग्रा म ग न्या ती स्य स हा यो
 ई ज त्तो म्मः त र वा हि को न व नि ल डि र ह्या का छ नः हा यि व नि ल डि र रु भ नि
 ह नु मा न का व च न सु नि ति त न्मु वा न ले व नि हो भ नि २ वे ज ना प नि आ के को

जे भा १२२ ज का मा हा ना वा सि सुत्ता र अनु पुनु हे रि र ह हा भ साः हे मा हा रा ज न व दिस नु य न जो
वे खा भ यो र अति क्रो भे सु व रों क य न ले हा नि कु स जो हा त जो ध नु जो ता दो का टि
व सा याः ते हि मो का मा ई स नु य न ले आ फ्रा ठो का दे धि ति न वा न नि कि कु स
का दा ति मा ता कि दो दी भ याः र धि ति न वा न व नि ग ई कु स को क व व दि वो
लि दा ति मा व क्षा भ याः र कु स प नि ते स वा न का धि डा ले व धि मा यु डा टे
कृ ता भ याः दि न भ र मा वे खा भ यो र वा डे आ को ता दो हा ति मा नृ व लो का
ल का जे म डा सि भे आ फ्रा ठो का वा ट द वा न नि नि र वा र वा न ले स नु य
न का यो डा का ग न र का टि य सा याः य क वा न ले स र धि को सि र का टि य
सा याः य क वा न ले स नु य न का हा त को ध नु का टि य सा याः ते हि मो का मा
के रि ता रा स वा न द स नि कि स नु य न का दा ति मा हा हा भ याः र ते स वा
न का पि डा ले स नु य न वा ई सा रे वा धा भ यो र र कृ द्वा दि मु दी ज स्ता भे व धि मा
लो दू ता भ याः ता हा व दि त सा र को ज सु ने भे ग यो र द स आ ठ ज ना या डे
आ गी प्र जु धा स ह र्मा पु र ह भ याः भ नि जे मु नि ले रा जा ज न्ये ज प्र ला ई सु ना
उ हा भ याः ॥ ई शि क्री जे मु नि भा र ते प्र सो मे ध प र्व नि ब व ति सो नृ मो धा
यः ॥ २५ ॥ जे नु न्नी उ वा च ॥ हे मा हा रा ज न मे ज यः ॥ ता हा प नि ति दु नि ॥ १२२

जे

या हर पति अत्रु द्या मा पु गिरा जा रा म का द की र मा पु ग्द भ या र रा जा
रा म च द्र या नि मे म रा उ व मा रा जा ग नु भ या को चि पो र सि दु नि या हर
ला ई दे शु भ यो सि दु नि या सि वा ई हर क सो गरि ग या का चि या भ ने
भा मे र आ या का रु ना ले गु ल फि मा लु गा मा व नि धु ले र मु ले भ या का
दि न व द न गरि आ या का सी वा ई हर ला ई दे सि रा जा रा म सो ध नु क
ह हे सि वा ई हो सि मि हर ला ई का भ योः खो ई अरु कै ज का हा ग या
भा ई स नु ध न खो ई भ नि रा म को रु क म भ या को सु नि सि सि वा हि ह
र विं ती ग र्द द न हे प्र भो कै ज को हा ल का विं ति ग रौ सा रा व चि मा
र ह नु को प्र ता प ले दि यी ज य गरि आ यो र अ हि वा र मी का आ अ म मा
रा दु ई वा ल ख र ह्मा द नः मा नु ह नु के ज सो मु ति दृ ति को रु न हा मि
ला ई का हा दे न ति वा ल ख ले घो ज व न्ना र सं ग्रा म प ने सि दु ई कु मा र ले
सा रा कै ज को सो रा र्क दी भ या स नु ध न प नि मु र्दी प न्मा का द न
अ र व ज वि र ह र प नि स पू र्ण मु र्दी मा द नः हे प्र भो अ व क सो ग
र्क हो भ नि ती वा ई का व व न सु नि रा म ले प त्मा उ नु भ य न र यो ह
कु म रु ह हे सि वा ई हो का ति मी ह र वी हा यो किः कि म द वा यो भ
रा भा ई ला ई प सो पार्न त द स दि ग्ग वा ल को प नि सा म र्थ रु न्मा दे न

श्री भा

१२३

भन्याग्रह को रक्षा सा मर्थ दभन्या। तमिह रु हो रु हा कु रा ग न्यो
भनिराम को प्राज्ञा भया को सुनिति दुनिया ह रु केरि विंति ग ई
न रहे प्रभो हा मि ह रु वो हा प्रा का व नि हो ई नो म द व नि सा या का
दे नो रु हा प नि वो र्मा का हो ई नो ह रु से ध्या न द्री व रो हे रि व क्सा
जा व स भ नि सि सि पा ई ह रु का व च न सु नि रा म रा प नि वी रा र ग
दा सा यो ठ ह न्यो र रा सि म न ला ई ता कि यो रु कु म रु रु हे भ्रा रा
लो चा डे जा उ भ नि रा म को रु कु म सु नि ला दि म न प नि चा डे प्रा का
को ज ७ प्र हो नि द रा लि मं। श्रि स नु जि ला ई सा रा सि चा डे गरि
र न भु मि मा प्रा ई पु ग्दा भ या र न भ न्ये रा सा रा को ज सो त प रि र
सा को दे सा र ला दि म न प नि को थ रु हा भ याः प्रा ला प नि र भा
रे ध नु वो न सि ख ता धि याः र रा व न भ न्ये द नः रु हा नु हे नू ह व स
के रि प्रा को को ज प्रा यो भ नि भ न्यारः कु स वो ल्द द नः प्रा उ न
दे उ ति नि ह रु सा या व नि प स्ते द सा पा रि व ठा ई दि उ ला भ मि
चा डे गरि ति कु रे भा ई को ज भि न्न प स्या र मा न ला ग्या प सो ग
मा को दे खि ला दि म न प नि को थ भे य नु उ का सि टं का र स व
गरि कु स का सा म न्ये मा जा ई ला ग्या र कु स प नि ला दि म न

रा. म.
१२३

का सामने मा आउदा भयार डुवैतना को भेद भयोर लादि मने पत्रि सो वचन सुनाउद
नः हे वालवत को हो एक को पुत्र हो सखा वो भन भनिलादि मन् का वचन सुनि कु स
वो लु दनः हे राजन तिमिलाई सोधन ला का वस्ताः तिसा वो डा पत्र्या को दो साम
थं दमन्या आउ संग्राम गर है नभन्या भागिना उभनिकु सले पस्तो गरिन उलई वो ल्या
को सुनिलादि मन् पत्रि सो तनी के से कि बाल रहे दमन्या चोटे आ फा ठो का देषि पकवा
नरि कि कु स को हात को धनु समाया को काया मुठि मा प्रहार गन्या एधनु भूमि मा बसा
ई दियाः एते हि को का मा आ को पकवान हा निसी र मला या को मकुद वाध्या को डेरि
का टि बसा या र के रिलादि मन् बडा हने बाधिया यक सार ए मा मन् गन्या का रुना
ले के रिलि नवानरि कि ते ही पारि हा न्या र कु स का को बा मा दे ही भयाः के रिलि आ को
ति नवानरि कि आ को बा पति दे इ दामयाः एते सर्वान ले कु स लाई पति सारे वा
धा गन्यो र आ बा चि मि चा म्दा भयार अति को धमै वाटे यक वान सिलादि मन् का हा
त को धनु का टि बसा या र कु सले पत्रि वाटे पचवानरि किलदि मन् का बार घोडा
को गर्धन का टि बसा या यक वान ले धो ज का टि बसा याः के रिलि यक वान ले स
दि मन् का दाति भेद न गन्या गरि दा या र ते सान ले लादि मन् पत्रि मु ही परिर
साः र कु सले पत्रि सी घना द सव गन्या पस्तो गरि कु सले लादि मन् लाई मु ही पारि
सं घना द गन्या को देषि लय मन् को मेत्रि र अजित पत्रि लाटे गरि वो वचन सुना
उद हे वालवति वर वडा रह मजो रु मति को मेत्रि रु म मे तेना म स नु जित हो

जेभा हेर आगत लाई न मारि छेई न भनि याई यक्षिमा वो लोति नवान लेऊ लाई प्रहार
१२४ ओ पनि छाति माला यो पनि पसो मारि सनु सत् लो वो ल्या को वा न ला या जो दे
खि कु सपनि हो कि या र तै नवान रि कि हो नान पा तै वान न मारा या जो दे खि सनु
जित ले पनि याई आ क्रा वा न हानि दु दु कर परि वसा यो र केरि वो लु द हे वा
ल ख बाई भा गि जाः हा मारा ना को मु छी छु ल्या वधि मे ले कु रो पा ह ला का हा म यो
भानि सो आ भ न्याः हनु की दु ले भा गो भ नि वु हा ई दि उ ला लो वाई भा गि जा भ नि
ते स्को व च न सु नि कु स जो र न के हि उ त रा न दि नु प ला गि र हारः ते स सनु जित
केरि वो लु द हे वा ल व के न के हि वो लि न सः हे स सनु जित को र मः त म ले प नि
म ला ई प त्या ई सनु जित ना म र म्मा को र म भ नि त्यो सनु जित ले वो ल्या का व च
न सु नि कु स प नि हो कि या र यो व च न वो लु द नः हे सनु जित ल त सु र वा ठो को
रा हि द स सु र वो लो या प नि टा ह द सः ख व त ला ई ला रो व ना ई दि न दु हे हे
भ नि आ क्रा ठा का वा ट व क वा न रि कि हा न्या र ते स सनु जित को जि भो का
दि व सा ई दि या र कु स वो लु द न हे सनु जित लो प्र व वो ल भ नि सु ना उ व
भ याः हे सनु जित ले ते ना उ क्य हो रे भ न र भ नि सु ना उ न ला ग्याः त्यो सनु
जित प नि के ग ते स जि भो का दि यो मु व भ री र क ले का प्र भ यो र क का धा
त व ह न ला गो र भ ति को ध मे र क वा ट क र हा ति कु स ला ई स मा उ न जा
ई ला गो रः यो ग ड लो दु गाले कु स ला ई प्र हार ग न्यो ट कु स ले प नि र वान रि

कि यज वानेयो आया जो हुं गो को न्या यज वान लेते ससत्रुजितर जो सिरकाटि
बसा या हेमाहार जयति भया पदितदि मन को मुही प्रत्यो रमा को मं श्रि मारि
दि या जो देखि वाटे रथ मा वसि वान को वृष्टि गर्दी भया कुसले पनि लदि मन का उप
र वान को वृष्टि गर्दी भया हेमाहार जयति दुवै से वान को वृष्टि गर्दी को क लो दुभन्या
अंध काल भे गयो वायु पनि दिरे न सुर्ज को जो ति पनि दिरे न य लो अथो र जो से ग्राम
कु दो भ योः सि दुवै से वान ही का को हान्या को क से लाई था हा दे न वर वर वान का धार मा
त्र गी द दनः ले से वे ला मा लदि मन वडा बला कि धिया रचे दे वान लोक सला ई दो प्राभ
पार कु स पनि के हित्रा समान भे अ व क सो गरु भनि के रि वाटे वायु वे अ छ कि कि छा
प्रा रती वान को जाल से पूर्ण प म्सा ई द यो र कु सले पनि वा डो गरि लदि मन को थ
नु का द्या ला दि मने पनि वाटे कु लो धनु को सा दो का द्या ति दुवै ले वर वर जो वर
क्रम गर्दी भया र लदि मने के रि वाने वान को सर के विं ज रा वना ई कु र ला ई के रि
दो प्राभ पार कु लो पनि आ का वान का जाल ले लदि मन्ना ई पनि दो प्राभ या
हेमाहार जयति के भ या जो धियो पदिकु सला ई को धम यो र द स वान मि का
र लदि मन का द्या ति मा दे इ न्या गरि ता रे धनु को ता दो से चि द्या प्रा रती वान
आ या जो देखि लदि मन ले पनि यज वान हा नि २० इ क र पा रि ब सा पार के रि
कु लो स कि वान उ हा ई द्या प्रा रता दि मन वडा हो सि पा रि कु ना ले र वान ही कि
त्यो स कि २ इ क र पा रि ब सा पार लदि मने पनि वाटे सुवर्ण गुं य वान २ मि

जे. भा.

१२५

किं कुरु काम मर्मजल पाई प्रहार गन्मा एव शह्वे वाग पा. कालादि मन्त्रे मर्म वाधा
पन्नी गरिहान्मा का कुना लो ~~कु~~ पन्तिकु स पन्नि वे हो सभै सु दमन या. पदि मुकु
तं मज्जमा ये वा मयो र खां डे उ ठि हात पा उधो ई प्राप्ति मा ता सित ता का च र को ध्या
न गरि सो खों डु डं ड वत् गरि धनु को ता दो उ का लि पा च वा न रि का र वा र वा
न ले लो दि म न को को डा को गार्ध न का टि व सा या. य क वा ने सा र धि को सि र का
टि व सा या. य क वा न ले धनु को ता दो का दो का टि व सा या र. के रि सु व न पुं
क द स वा न रि कि व ज वे ग ले धनु को ता दो का न स म्म खे विल दि म न का द्वा
ता मा हा न्मा र. सि द स वा न प नि मे ल दि म न को क व च दि वो लि द्वा
ति मा प स्या र. ल दि म न प नि र क्त द्वा डि भं ग भ या का र थ वा ट भु
मि मा व सि मु द्वा प हो भ या का हा ल व त ले ७ प्र क्षो नि द ला को
ना स वा रि दु ई भा ई स मे ग्रा ई व स्या भ या. हे मा हा रा ज म स
को डा मा र ल का ला रा ह नु मा न र डा म्मु वा न धि पा र ति दु ई
डा ना क रा ग को ला ग्वा. हे डा म्मु वा न लो दे खे उ कि रा मा सा रा हे
न उ ठ सु रि रु ड. उ ठे उ कि द न्का ई हा ले द्वा नि सु ति र हे रि
ह द्वा भ या. हे मा हा रा ज प रि भ या प दि द स ग्रा ठ ज ना के रि
भा गि ग पा र प्र मु धे सह मा पु गि रा म का ह नु मा ग ई सो विं ति १२५

चडाउदाभवाः ~~हे प्रभो~~ को उल्लेख कारै गरिसात को ज को न
सगरिलादिमन्त्रलाई वनि मुर्दावारि वि ज त्वा नो भनि विंति
चडायो को सुनि राता समजास जे मा नि म न्या धि त नाग नै ऊ
५५५५ हो यो के आस जे का कुत सुनि यो ल दि मन्त्रलाई जितु
त त्रै लो के का दे व ता ले व नि जितु स क न्या हो ई न नः भ न्या
यो के आस जे भ यो भ नि भर त लाई डा कि यो ऊ कु म ऊ मः
हे भर त लौ वा डै ति मि जानु व न्यो ति दु वै वाल ख लाई
जि ति यो डा फ्रि का ई ल मा उ भ नि रा म को ऊ कु म सु नि भ
र त पति स मु र्ता ह ति यार वा दि ॥ अक्षो नि से ना लि वा डै
गरि जा दा भ वाः भ नि जे मु नि ले रा ता ज न्ये ज य लाई सु ना
उदा भ वाः ॥ ई ति श्री जे मु नि भार ते अ तु मे धं प र्व नि स
पू विं सो त त म न्या य ॥ २५ ॥ जे मु नि यो वा व ॥ हे मा हा रा
ज ज न्ये ज यः रा हा व दि भ र त व नि वा डै गरि र ला मु मि

रिजिधन को ता दो जान सम्यसे विछुडून तया एम सा का थिया तेने वना मा कु स्ते एक
वान ले हा निधनु को ता दो समेत पावे वान का टि स सा या **र** के रि कु स्ते पा व वान रि जिम
र त्का दा ति मा ठो ज्यार **भ** र त्प नि क्रोध से पूर्ण भई वा डे ति न वान ले कु स्का दा ति मा ठो
ज्यार कु स्प नि नीद ले वि म र्द्या का स प ज स्ता भ यार वा डे गरि **१०** **र** वान रि जि यो प्राज्ञा
ग र्द द न हे भ र त्लो प्र व त प नि सु त्म नि वान हानु भ नि रि के र धनु मा जो र्ण वा या का
थिया न न्भ र त्ले प नि वा डे एक वान रि जि हा न्यार कु स्का हा ले मा का टि दि या र भ र
त्प नि वा डे गरि द स वान ले कु स्ला ई हा न्या **हे** मा हा रा ज ती भ र त्ने जों जों हा न्या **२** वान
ले **२** पा सु रा मा हा न्या **के** रि **२** वान ले **२** सु हा मा हा न्या **के** रि **४** वान ले दा ति मा ठो ज्यार
के रि **२** वान ले स ला ठ मा ठो ज्यार कु स्प नि सारै हो कि यार दा त की कि र ई जा जु ह्ये कु दा
भ यार पे ले एक वान ले गरि भ र त्को हा त को धनु का टी स सा या **के** रि वा डे दि टा ई
गरि पा व वान ले न र त्का यो डा र सार धि को सि र का टि स सा या **र** भ र त्प नि
भं ग भ या का र ध दे सि का ल्दा भ यार यो डा दु लो ग दा पु मा ई कु स्का उ प र दो दा भ
यार कु स्प नि ति न वान रि जि ते स ग दा ला ई हा न्यार ति न दु क र वा रि स सा या र कु स्ले प
नि श्र ति क्रोध मे द स वान प्रा का ठो का वा ट रि जि धनु को ता दो जान सम्यसे वि भ र त्का दा
ति मे द न्द न्या गरि हा न्यार ति द स वान प नि ग यो र भ र त्को क व वा दि वो लि स वे दा ति
मा प स्यार **भ** र त्प नि सारै वे हो स भ ई हा त् सु हा प्रा का लि भू मि मा प दा रि दा भ याः

जे भा

१२७

रश्रु को ज सं पूर्ण भागिजा दा भया र केरि दस आठ जना भागि प्रगुध्या सहर्मा पुग्दा भ
या र राजा राम को हनु मी पुगि विंति गदी भया हे मा हा राज लो हां त भ रत् प नि मुर्दा भ या
श्रु को ज सं पूर्ण मा भो भनि सुना या र राजा म व नि आ स र्ज मानि सु म त्र लाई डा कि सो
कु म कु म हे सु म त्र लो हा हा को स म्भार ति मि गर म्भ्रा के जा कु भनि श्रु सं पूर्ण रा
जा ह ह लाई डा कि कु म्भ यो लो हे राजा हो स वे त या र हो भ नि आ के र म ते र थ त या र
गरिजा नु भ यो ५० क ड व ड राजा प नि आ क्रा र से ना त या र गरि सं पूर्ण को ज २७ अक्षो
जि द ल जिजा दा भ या र वा डे गरि र न भूमि मा पुग्दा भ या हे मा हा राज ल व न कु स प
ले प नि दे आ र ल व न वी ल द न हे दा नु हे नू ह व स को ज त धे रे को आ या भ नि ल व
न लो वो ल्या को सु नि कु स मं द द न हे वा व आ या त के ग री न के रि मा हं ला भ नि कु
स लो भ या का वे ला मा र म व द्र प नि आ ई ७ मु भ यो र हे र्द द न सार को ज को वि
द सा भ या को दे खि यो ले त्रो ध भे वा डे र थ व ड ई ल व न कु स का सा म ने मा जा ई आ
अ ध नु ड ठा ई ५ व वा न रि कि कु स्का ड व द्दी दा भ या र कु स्से प नि वा डे य क वा न ले हा
जि द स दु क र पारि ख सा या र के रि र म त्रो ध भे १० स वा न रि कि छा ड न त या र भ या
का चि या ते से वे ला मा कु स्से य क वा न रि कि हा न्दा र २० दु क र पारि ख सा या र र म
जो ड न सा वि के हो कि २५ वा न रि कि जि से मा नै भ नि ध नु को ता दो जान स म्भ से वि कु
स का छा ति मा ता कि छा दी भ या र कु स्से प नि य के वा न ले गरि ५० दु क र पारि ख सा

राम

१२७

पार कुसुपनिग्राउदाग्राउदेतिनपदकवानहा न्याको देखि होकि पारग्राग्राहोका वा
टवाववा नहि कि रमकाउ वरछोदीभ पार रमसे पनि दे सुभको रग्राग्राहोका वाट स
कवानहि कि हा नुभको र २५ दुकरा वारि ससा पार कुसुले पनि केरि ५० वानले गरि
रमकाउ पदी इहाभ पारति वान पनिरमले वाव वानले हाति १०० दुकरा वारि स
साउ नुभको र रमले पनिकुसाउ परसरवृष्टि गदीभयाः कुसुले पनिरमकाउ व
रसरवृष्टि गदीभया हे माहात नक्षिसरवृष्टि गन्याको तनसे पानि को थारा को सं
ख्याहुदे न ससे भेग पोर हे माहात नक्षि दुषे को सं ग्राम जो द अदभूत को भेग सो
सो गमापनि स पूर्ण देवता हर मजित भे हे दीभयाः केरि कुसुले य सो अदभूत गन्या
कि हे माहात न सुनु हवस वा हा रम अद्र संग वर वर सं ग्राम ग दे द न वर वर को
न पनि मा दे द न रम लाई सं ग्राम पनि दिला उ दे द न य सो ग न्या को देखि रम
अद्र पनि ता गु क पदीभया रम नमा की तना गदीभया अ हो पो वाल सप्र संभ
व को र हे द यो क सो पुत्र र हे द भनि खिता ईश्रा पु रथ व छई कुसका सा मने मा
जानुभ यो हे माहात न ति दुई जना ले कति दिन सम्म सं ग्राम ग न्या भ न्या १७ दिन
सम्म वर वर लदी पनि पो वा राख लाई जित न स जा को देखि रम ग्रा पे जाई सो
धनु ५५ हे वाल सप्र को हां स ते रो ना उ का हो क को पुत्र हो स सा यो र न नुभ नि
रम को ग्रा नाम या को सुनि कुस वो जुला गया हे माहात न ति मि लाई सो धन

जे १

१२८

लाई क्या वास्ता ध्वज र पुग्द हत संग्राम गर उ मे न त घोडा दि न दो क र्कि ज उ हा
मो ना उ सो धन के वा स्ता या हि यो भ नि कु स का व च न सु नि रा म के रि प्रा डा ऊ ह
हे वाल ख ते रो ना उ न भ नि कु दे न ते रो वा ता मा ता को ना उ न भ नि म डा ना
प नि डा न ल द र्पा प नि ल इ दि न भ नि रा म को प्रा डा भ या को सु नि कु स का
म न मा वि सा र ग दी भ यो यो क को र ता र हे द स व डो छि वि पो ग न यो
भ नि भ व न भ नि न य न भ नि वो ल ला ग्या हे मा हा रा ज त पा ई ले त सा रे
छि वि ग नू भ यो त सु नु ह व सः हे र हा मि वा ली कि का सि से रु मः सि ता का
पु त्र रु म वा वु को धा हा हा मि ला ई दे न लो य ति के हो लो प्रा उ से ग्रा म ग
र भ नि कु स ले वो ल पा को सु निः रा डा म च द्र प नि म न मा सा रे दि क क ऊ न
भ यो र ह नु मा न ला ई डा कि यो ऊ रु म रु द्र ह ह नु मा न लो ति मि ला र
व धि मा पु मू दे ई क स्ता छो रा रु न भ न भ नि रा म को प्रा डा भ या को सु
नि ह नु मा न वो ल ला ग्या हे प्र भो ति वा ल ख लो के भ न मा ते सा यो हो ह
गु ली ई व ल सि ता ला ई वे ना ह क मा द्रा आ को ह क क र वा यो प्र ति व र्ता ति
ता रु पि र वा ल ख ले त वा ई ला ई वो ल ला ग्याः प्र व र वा ई ला ई जी उ जी गा
उ न क ठि न प न्यो प्रा पु जा नु ह व स पु त्र त ह कि त त वा ई के रु न भ नि ह नु

र म
१२८

[illegible]

Dr. H. A. Smith

जे. भा

१२६

काटि स सा पार य सो ता तु क को क मे ग मा को देखि श्री राम ले वनि जाते गरि दस
वानरि कि कु स का दा ति मा ठो क पार कु स का दा ति वा ट धे रे र क का धा
रा मि न्द्रा र कु स वनि प्र वे श मे व धि मा लो द ता भ पार ता हा प दि त म ले आ
रे दि ता न ज ली ई हे नु भ यो र सा त को न क ह ल भ या का भ र त ल दि म न स त्रु
घ न ई नि ह र को त प ते दे न र त म प्र ति दि क क मा निः प्र व भा ई ह र को ख व
के सो गरि वा उ न नि र थ वा ट उ ठि हे दी त र क को स मु द्र दे प्र भा पार हे मा हा
रा ज रा मो स मु द्र क लो धि यो भ न्द्रा ग मे गरि स कु थि य नः ले स स मु द्र मा व डार
र थ व गा ई ल्या उ द थो के रि ह ति धो डो ई स प्र ता व गा ई र ल्या उ द थो र त
म प नि प्रा सा र्ज भ ई र ह नु भ या को धि यो ले से वे ला मा सु ग व र ह नु मान को
खे बा भ यो ह र म का से सु व मा प्रा उ दा भ या लि दु ई ल्या ई देखि रा म व द्र को
प्रा ग ऊ र्ध्वः हे ह नु मानः मि त्र सु ग व के भ योः खो ई को न का हा ग याः मे रा
आ ई ह र का हा ग याः जि उ दा द न कि म न्द्रा यो के हि व व र वा ई न भ नि श्री
रा म ले लो ध्या को सु नि ह नु मान सु ग व विं शि ग र्द द न हे प्र भा य लो भ योः
न र त ल त्रु घ न ल दि म न को प ता दे न रा मो र क को न दि वा र भ वा हा मि त्रा
भे भो भ नि सु ग व ह नु मान का व र न सु नि श्री रा म व द्र को प्रा ग ऊ र्ध्वः हे ह नु
मान लो या डो प्रा उ र्ध्व र क को न दि स र्ता त ति मि वा हे क प्र र को ला म र्ध ऊ र्ध्व दे न

रा म
१२६

प्रविष्टनिगे विचारग न्याथे **जलो** अं लेवाग वाहुं जाउ **भनिराजा रामको** **कुमभया** को
सुनि **हनुमान** आदा गदं दनः **हे प्रभो** म अथ वाट जादा तव ओं कं स संग तोर तोर दि
ना ध्याया भन्या **रुन** अं ले त ते स्को द स खरा नदिव यो भन्या **हे प्रभो** म तजान सक्ति
न कि ज्ञा हो **हे प्रभो** गु ठो वनि भया **भनि** **हनुमान** को विंति सुनि श्री राम के रि प्रा
दा **कु** **हे हनुमान** हे दय स्वा लख लोक तो को ज मान्यो भनिरा म को प्रादा सुनि
हनुमान विंति गदं दनः **हे प्रभो** त वाई ला त मे ले विचार गदा त दु लोभ य परि प्रा
यो य स्वा लख लाई जि त्र लाई त क ख भयो **कि न भन्या** **सिता** **रुपि** **प्रगिते** ग
रित वाई लाई वो लु ला ग्यो **इ दुई** **कुमार** **प्रव** **से** **सिरो** का पूत्र **रु** **भनि** **हनु**
मान का वचन सुनि **केरि** **राम** **प्रादा** गदं दनः **हे हनुमान** **ज्या** **सु** **के** **भ** **प्रा** **वनि**
से **गाम** **नगरि** **भयन** **जाउ** **एक** **पल** **हेरि** **प्रा** **उभ** **नि** **श्री** **राम** **को** **प्रादा** **भ** **प्रा** **को**
सुनि **हनुमान** **भ** **नि** **ता** **हा** **दे** **ष** **जादा** **भ** **पार** **हेरि** **कि** **रि** **प्रा** **ई** **विंति** **गदं** **दनः** **हे**
प्रभो **को** **ज** **त** **यो** **रा** **वि** **उ** **वनि** **दे** **न** **भ** **र** **त** **ल** **दि** **म** **न** **स** **नु** **प** **रा** **त** **सु** **दी** **मा** **दनः** **ज्या**
व **र** **वि** **र** **ह** **प्र** **वे** **प** **न्या** **का** **दन** **हो** **स** **भ** **न्या** **को** **त** **यो** **रा** **ला** **ई** **वनि** **दे** **न** **भ** **नि**
विंति **ग** **न्या** **को** **सुनि** **राजा** **राम** **पनि** **क्रोध** **भई** **गंधर्वी** **स्त्रि** **कि** **नि** **प्र** **योग** **ग** **न्या**
र **कु** **सू** **ले** **वनि** **ई** **का** **स्त्र** **प्र** **हार** **गरि** **मो** **च** **ना** **ग** **दा** **भ** **पार** **केरि** **कु** **स्ते** **म** **रा** **मा**
विंति **ग** **दा** **भ** **प्रा** **प्र** **हो** **ई** **संग** **क** **ति** **संग** **ग** **रो** **प्रा** **र** **कि** **रा** **भ** **पार** **वनि**

७३०
 हासजितभयलाभन्या अवयवस्तु ईतठला ईदोर्दिनभनिहातवा उचोई येलेआ
 प्रागुतवालभिकिकारुनमा मसाले गरिसाखा ऊं उवतगरिकेरि मनेले
 गरिविंशिगर्ददन् हेमातातवाजिसाकदनातपतिवतीराहिदोभन्यायस
 वानलेपोराजा कलोस भनियकवानवडो हेजिमयाकोझिरचतुकोतादो
 काजसम्यबेचिरामकाउपरदोर्दभया हेमा जतोवापनिजा जुल्लेमान
 भैआयाकोदे खिरामलेयनिसहस्र २ वा नै गरि प्रहारगन्यारवत्रिराम
 कावानसमुर्तवेधीभैगे हेराज किनभन्या तेस्वानमासिताहवि
 सहेवस्याकिऊनालेरामकोवत्रिकेहिलागेनर तोवानवतीगैराम
 कोकवचदि सोलियल्लापारगुदेभयोरामला ईवत्रिसारैवाधा
 वर्तगयोररामवत्रिमुदोभैरथवाठअस्ताभया हेमाहाराजजने
 जयेभनितोमुत्रिलेसुनाउदाभयाः ॥ १० ॥ इतिश्रीजैमुत्रिभारतो
 अथविं सुमेववज्रिं सोततमन्यायः ॥ ११ ॥ जैमुत्रियोवाच हेमाहारा
 जजनेजयः प्रतिभैसक्यावदि हनुमानसुप्रिषवाकिथियारह
 नुमानआजागर्तऊरु हेमाहाराजप्रवक्तोगरु वडोमुनर्थभयो

कि न भन्या ज्ञावत् को जय कपनि है नन् राम वनि गी न्याः प्रव क सो गरी जाई परो भ
न्या जे ले वजा उदहः क सो गरी न जा उभ न्या गाल प न्योः हनुमान सुग व ज स्ता वी
र ह ह व नि उ रा ई ग पान न न्म न्या द नः भनि ती राज सुग व प नि हनुमान प नि र वै
भा ई संग जाई ला ग्या र ल व न् कु स ले व नि र वा न हि कि हा न्या र र वै ज ना का द्वा
ति मा ला ग्यो र र वै वि र ठ लि मु ह्यो प दी भ याः हे राज न् ति र वै वि र प नि ठ ल्याः सा
रा को ज सु ने भ ई ग यो र कु स जो द न् भा ई ल व न् क रा द्वा गा र्द द न् हे भा ई लो जा
उ प्र स ल् र क व डा ग ह ना हि कि ल्या उ भ नि र वै भा ई जा ई ग ह ना वो सा क हि कि ल्या या
र जा न ला ग्याः हनुमान सुग व ला ई दे सि ल व न् द्वा द्वा गा र्द न् हे राजु ई र वै वा र ली
ई ल गो हा मि मा ता सि ता ला ई दे वा उ नु प र्द द्म नि कु स ले सु ग व ला ई हनुमान ला ई ल
व ने उ द्मो स मा ई कु नु उ ने आ क्रा आ म म ति र आ उ दा भ याः हे राज न् ता हा व दि
ति सु ग व हनुमान आ कु आ क्रे आ क्रा वो लि ले कु रा ग री ला ग्या हे हनुमान भ नि
सु ग व भें द द न् हे र लें का मा क नो व रा क म ग न्यो क नो हि क म त् ग न्यो आ ज य स्ता
वा ल स ले ति ति ल्या या भ न्या मि ति नि सि ता जो मु ख क सो ग रि हे न् भ नि राजा सुग
व ले भ न्या को सु निः के रि हनुमान वो ल् द न् हे मा हा राज ह न् म ला ई पो म र्नु भ
योः लं का मा ग यार क लो र का म ग न्याः राजा रा म ले क लो ग रि व र्णा वा का चि या

१३९ **मेला भन्या** प्राज्ञ व. लख हल ले कु नडाई म न्या दाधि लगरि ल्याया मेले को सिता को मुख क लो
 गरि हे नु वरु प्राचा विमो र ह न हे लो भनि **हनुमान** ले भन्या को सुनि राजा सुग
 ले पति हो भनि रुन सा रे प्राचा विमो र ह दा भयाः हे राजन लख वन कु स पति चा डे
 गरि प्रा प्रा प्रा म मा प्राई पु गदा भयार सिता का चरन मावरि सा छा ऊ उ वत ग दा भ
 या र सिता ले पति प्रा प्रा दु वे छो र सा ई उ ठाई का ध मा लिनु भयो र हनुमान सुग
 व लाई हे रि यो प्राज्ञा गनुं भयो हे वावु होई क्या ला यो लो चा डे क को ई दे व ई नि ह
 रु ले लं कामा म ला ई कु ल कु लो गु ला सा सा का छ न भनि सिता को प्राज्ञा भया को
 सुनि लं व न कु स ले पति चा डे गरि **हनुमान** सुग व लाई पु छ मा स मा ई कु न आ उ ने
 ल ग्गार जा हा को ज धि या ता हि का लि दि या र कि कि प्रायाः हे राजन ते से वे ला मा
 वा ल्मी कि ऋषि पति सो र्ग मा ज गे सि ध्या ई प्राई पु भु भयो र सी ता ले ल व न कु लो
 पति सा छा ऊ उ वत ग दा भयाः हे राजा राम को घो डा ह य मा वा ध्या का धि या ते
 स घो डा ला ई रे धि वा ल्मी कि प्राज्ञा रु रुः हे वावु होः कु स ल द्योः त्यो घो डा क लो हो
 कि न त्या यो भनि सो ध्या को सुनि कु स वो ल्द द नः हे मु नेः राजा राम व द्र को घो डा
 भं द द नः भरत सनु घन ल दि म न भ द्र द नः नि नि ह रु प्रा प्रा का र त्या द न र त्यो
 सो डा भा ई ले प त्रा द न रः व डो भारि सं ग्रा म प रे दः प दि म प नि ग या र सा रा
 पो ज क त ल पा न्यो ती रा म का वा रे भा ई ला ई जिति घो डा त्या यो हनुका प्रताप
 ले हा मो डा य भ यो भ नि कु स का व च न सु नि वा ल्मी लि प्राज्ञा द ई द नः हे वावु हो
 लो वि तो ल पा न्यो ती रा म ता ती प्रा पि ता रु नः ल दि म न भरत सनु घन भन्या का

तिम्रा का दावा तु ह रु न लो वा डे जा व दे मा प न मा ग भ नि मु नि को आ ज्ञा भ या को
मु नि ल व न कु स ले प नि आ पि मा ता सि ता का मु ख मा हे री भ या र सि ता ले प नि
यो रु कु म रुं रु हे वा तु हो सा वो हो रा म जो रु न ति मा पि ता रु न लो वा डे जा व मु नि
प नि वा लु ह व स भ नि सि ता का व व रा मु नि वा ल्मी कि मु नि स मे त् चो ग अ पि ला
ई जा नु भ यो र हे र्द द व सा रा को ज क स ल भ या को दे पि आ क्रा जो ग का व लो क म
नु स मा अ म त ल्मा ई सा रा को ज ला ई द रि दि नु भ यो र सा रा को ज नि द ले वी ला
मे ले उ दू ता भ या रा म ल छि म न्म र त् स नु व न स मे त् उ दू ता भ या रा म ले प नि
वा डे उ ठि हे री त वा ल्मी कि मु नि दे उ यो रु कु म रुं रु हे मु ने ई २ ई कु मा र को रु न
क स्का दो रु रु न सा वो ग रि आ ता ह व स हे नू ह व स हा मि ह रु को प लो द सा
वा न्मा को च त्रे ती का प रा क म ती का ग रु प नि च त्रे रु न भ नि रा ता रा म जो यो
आ ज्ञा भ या को मु नि मु नि वो ल् रु द न हे रा म ई हि कु मा र को रु न भ या त वा ई के
पू त्र रु न ई वा ल व ले जा ने न न्म र त् वा ई को यो ग प क्पा अ व दे मा ग नू ह व स यो ग
प नि ले जा नु ह व स पु त्र ह रु प नि ले जा नु ह व स सी ता मा ता ला ई प नि ग्र ह न ग
नू ह व स सो व री की ला दा ठि व क स नु ह व स अ व सा वि कै सि ता ति क रा ज गे स मा
पू ग नू ह व स भ नि मु नि को व व रा मु नि रा ता रा म प नि व गे ह र्ध मा न भै २ वे दो रा
ला ई का वा लि ह र्ध का आ मु ख सा ई मु नि ला ई यो रु कु म रुं रु हे मु ने के ग रु म
मु ख प नि हो ई न लोक का अ व बा द का नि मि त्त मे ले सि ता ला ई दू या को हो अ
व त वा ई को जो रु कु म रुं रु सो हि ग र्द द अ पि व ह

३०

१३२

रले धनि म... या हे रा म सित ता जो ऊ न निर्दो सी द न वा डै रि का ई व क्त नु ह व स
म निभ मा ध्या भ त्ता ये हे ध नि ह नु को आ ज्ञा म या यदि मे ले प्र व स सित ता ला ई
ग्र ह न ग र्द दु लौ वा डै रि का ई व क्त नु ह व स अनि रा ज्ञा त म को ऊ कु म भ या को
सु नि मु नि के रि वि नि ग नु ऊ द हे रा म मे ले त वा मि का उ न ह ह ला ई स मु री
वि द्या सि का या को दु गान वि द्या ध नि स मु री सि का या को दु द रा ग द
नि स रा मि नि उ न न चा स को टि ता त य कु ई स मु र्द न स व सूर ति न या
म न व ना द चार वे द स मे त् मा वा र ग दि या को दु के रि प्र नु वि द्या मा
ध नि ई व रा व र ति न लो क मा ध नि को हि ऊ न्या दै त न प्र व वा डै प्र नु द्या मा
जा ई ज न स मा धु ग नु ह व स म सि ता ला ई ला गु दु भ नि प्र स म मा प्रा ई
सि ता ला ई लि ए म को ह नु मी प्रा ई उ ग्दा भ या रा ज्ञा त म ध नि सि ता ला
ई का य मा लि व डो ह र्थ ज्ञा त ग रि अ नु द्या ति र कि रि आ उ नु भ यो र
स मु री अ धि स हि त मे ज्ञा त प्रार म ग नु भ यो र व दि स मा धु ग नु मी
के ला मा गे गा मा ज्ञा नु व न्या उ ना ले मा ता को स ह्या के कै सु मि त्रा सि
त भ र त्त ल दि म नु स नु य क्ता रि ह र भ या व डा व डा वृ म ति क त्रा ह
र भ या व डा व डा जो का रा नि ह र भ या व डा व डा अ धि य त्रि ह र भ या
रा ज्ञा त म च द्र प्र भि ति व डा र रा ज्ञा ह र व नि सु व र्ग का य डा लि रा ज्ञा द भ या रा म

१३२

हे माहा राज तस्य पद्वि येति गरि स क्वा यदि सं पुर्न ल सु कर फि आ उ द म यो हे माहा
राजा हा प दि रा जा रा म ज गे मा व सु नु म यो र सं पु न वि वि गरि स क्वा प दि यो
श का ट न्या वे ला न यो र व डा व डा मु नि ह ह ले गंगा जल ले गरि त र्प न ग दी म यो
मु नि क सि ध ले प नि अ रु को वि द्या न गरि रा जा रा म का हा त मा दि नु म यो रा
जा रा म ले प नि दा हि ने हा त ले अ रु स मा ई वा या हा त ले वो डा को ज ग र्म मा ई का दू न
त या र हु द हे रा ज न यो दा व म र का र म यो का म यो म न्या त्मो यो डा जो द श
त रु द द म यो र सा रा ज गे मा व स्या का जो धि या आ स र्ज म यो रा रा ज रा म
प नि आ स र्ज क नु म यो र त्मो यो डा सो र्ग वा ट वो ल द हे रा म न जो द रा जा
धि या दा न ध र्म प नि व र्ज ले ग न्या का धि या तर यो रो दं भ ग र्द थ्यो र ले से वा
प ले यो डा म यो को धि या हे प्र भो प्रा ज त वा ई का प्र नु ग्र ह ले मु क्त म यो म नि
त्मो यो डा का व च रा मु नि स वे ता गु र व द म यो रा रा ज रा म व नि यो क कु र्ज
रु हे ग रु व क सो ग री यो डा जो द मु क्त म यो अ व रु व न के लो ग री म नि रा म
को प्रा द म यो को मु नि व सि ध मु नि प्रा जा ग र्द द न हे प्र भो रु नु ले च द्या न मा नु
ह व स म नि क उ र रि का ई हो म ग र्ज म यो र सं पू र्ण दे व ता प्र स न्न भै प्र त क द
मै हा त या पि र लि हा म यो र सं पू र्ण ज गे स मा प्र गरि स क्वा प दि भो ज ना दि
क र्म गरि द्या ना दि क र्म व नि स कि सं पु र्ण मु नि ह रु रा जा ह रु ला ई वि द्या ग
नु म यो र सि हा सहि त अ रु द्या मा रा ज ग र्ज न यो म नि जे मु नि लो रा जा ज

मोन पलाई ॥ ८ ॥ हा भया ॥ ॥ इति श्री मुनि भारते असो मेधवर्धनि ही को नो
 नम आ पः ॥ २८ ॥ मे मुनि उवाचा ॥ हे मा हा राज हे नु हव स देत्रि को धर्म प्र स्तो ॥ ८ ॥
 भनि सुना वा ॥ अवव वुर्वा हान तर का कु रा सुनः ॥ ववु वी हने से पूर्ण विरलाई दि
 शि अर्जुन का साम ने गा आ पा को देखि ॥ अनि हे गो द न मन मा चिंत ना गदा भ
 या अ हो प्र सि सं ग्रा म मे स जो मे ले पराक्रम देखा उ नु वा पा को दे न भ न्या आ
 ज ई व डा विर ह ह ले गर्जन स क्का को प्रा ज मे ले गद दु भ नि आ को रथ व डा ई व वुर्वा
 ह न का साम ने जा ई ला ग्या र वाचवान हि कि कि वा ठे गरि व वुर्वा ह न का रथ का
 वा रे छो डा को गर्धन का टि स सा या ॥ एक वान ले व वुर्वा ह न का छा ति मा प्र हा
 हा र ग न्या र क व व दि बो लि प ला पार पु गो र व वुर्वा ह न प नि ध नु वी न छा डि सु
 र्वा प र्वा भ या ॥ र अनुरु द्र प नि वा ठे गरि को ज मा प स्ता भ या र हे मा हा राज
 सा रा को ज को ना स गर्गी ला ग्या ॥ ति अनि रु द्र ले प क प ट क मा क ति मा न्या भ
 न्या ॥ ला ख त फ ग र मा हा र धि मा ने मा न्या ॥ प च ला ख त हा ति का अ सु वा र मा
 न मा न्या ॥ ला ख त घो डा का अ सु वा र मा न्या ॥ २ को टि वे द ल मा दी भ या र य
 शि गरि स क्का प दि ॥ व वुर्वा ह न को वे या भ यो र हे र्दी त प्रा क्रा को ज को वी द
 सा भ या को देखि वा ठे गरि प च वान हि कि अनि रु द्र मा धि प्र हा र ग न्या र
 अनि रु द्र ले प नि वा ठे ॥ र वान हि कि छा आ र ॥ एक वान ले वाचवान का द्या प
 क वान ले को रि व वुर्वा न का छा ति मा हा न्या र व वुर्वा ह न के रि सु र्वा प न्या र
 के रि अनि रु द्र को ज मा प स्ता र के रि प च ला ख र धि मा न्या ॥ ४ ॥ ला ख हा ति

मान्या २० लाखो डाका अस्व वार मान्याः एक लाख वेदल मान्या हेराज नृप
तिगरि सजा कायि पा केरि ववूर्वाहन को मुर्दा पुन्यो रहे दीत केरि अनिरुद्र
को ज मान्या को देखि अति क्रोध भई अनिरुद्र मायि जाई लाग्यार जव अनिरुद्र
लेववूर्वाहन लाई देखा चाटे केरि पावन नहि कि या रवान हो चार घोडा को गार्ध
न काटि ससाया एक वान लेववूर्वाहन का छाति मा ठोकार ववूर्वाहन केरि
वे हो सभै रथवाट सस्यार अनिरुद्र केरि को जे मा पस्यार ५३ हजार रथि मा
आ ६० हजार हाति मान्या ३० हजार घोडा मान्या केरि एक लाख वेदल मान्या
र को ज मान्या भय भै पुन्य लाग्यार केरि तेव सत् मा ववूर्वाहन को ये खाभ सोर
हे दीत सारा को ज को ना सभ या को देखि क्रोध ले गरि पूर्ण गरि चाटे आ को रथ
मा बढि जाई लाग्यार चाटे २ वान ले हा निधनु को दा काटि सस्यार केरि चाटे चार
वान ले हा नि अनिरुद्र को घोडा लाई हा न्यार जवति वान लाग्यार अनिरुद्र का
घोडा वे पत्रा भै भाग्यार उता य ता भया खवर पाउ हा भयान नः अनिरुद्र
पनि वे अ क ल भै गया ते से वे ला मा वडा होने खाभ या का ववूर्वाहन ले पनि
चाटे गरि १० हजार वान नहि कि हा न्यार अनिरुद्र का सर्वाङ्ग सरि मा वाने वा
न ले गरि का प्रभ सोर असंख्यार क का धार वहन लाग्यार अनिरुद्र पनि वे
हो सभै मुर्दा वन्या द नरती घोडा पनि गुमि गुमि आ के को ज मा आई ७ ग्या
र ते सो द सा अनिरुद्र को देखि प्रभु मन पनि क्रोध भै चाटे जाई लाग्यार ५४

जे भा

१३४

वातद्विकिववृत्तीहानकाउपरदोउपातिवात्रआयाकोदेखिववृत्तीहान
लेपनियकावात्रद्विकिहानमारदसहुकावारिअसावाप्रहुमनलेवत्रि
आक्रावात्रवेर्थागन्याकोदेखिकेरिदसवात्रद्विकिअनुमाजेर्दीभ
यारववृत्तीहानजवदेअरआक्राहोक्रावाठयकुवात्रद्विकिदो
उपाप्रहुमनकाहातकोअनुकोहादोसमेतदसवात्रसमेतवनि
काठिअसाउदाभयाकेरिआक्राहोक्रावाठयकवात्रद्विकिप्रहु
मनकादातिमाहानमारप्रहुमनलाईलाग्योरतेसवात्रकाचोठ
लेप्रहुमनवनिरथवाठअसिमुर्दीवदीभयाजवयसोगन्याकोवडा
वडालजाहहलेदेअरसमतगदीभयाहेभाईहोयोवडोहरमजा
दीरहेदःयसलाईयकायकुमासकिन्नादेतमभन्यायसलाईय
केचोठिजाईलागुमभनिभन्याकोसुतिदेतेराजअनुसाहोवोल्
लाग्योहेराजाहोयस्ताकजानावर्दकुरगर्ददोखोटाजावोलाई
वनिअसोगनुवर्ददहेवहवसमेतेयरक्रमभनिआक्रारथवाठ
कालहालिववृत्तीहानमाथिजाईलाग्योभयोःरयसोगरिआ
कुमाथिआईलोपाकोदेखिववृत्तीहानलेपनियचवात्रद्विकिति
जैकैसेगतिअनुसाहोकादातिमाहोकराभयारतिवाचवानला

रा म

१३४

गो. र. हा. उ. मा. सो. टि. मु. ही. प. ही. भ. या. र. सो. रा. मा. सा. दे. सि. के. रि. अ. भि. रु. द.
क्रो. ध. मे. व. पु. र्वा. ह. न. का. के. ज. मा. प. स्ता. भ. या. हे. मा. हा. रा. ज. ती. अ. भि. रु. द. ले.
क. सो. गरि. मा. न्या. भ. न्या. वे. त. व. ड. पा. रि. मा. न्या. सा. रा. को. ज. हा. हा. का. र. वा.
दी. भ. या. १७ ला. ख. हा. ति. १२ ला. ख. रा. धि. १८ घो. डा. २० अ. सो. नि. पे. दे. ह.
मा. न्या. के. रि. प्रा. को. प. ट. क. २० अ. सो. नि. सि. वा. ई. १८ ला. ख. रा. धि. १८
ला. ख. घो. डा. य. से. गरि. गरि. ७ प. ट. क. को. ज. मा. दी. त. सा. रा. को. ज. सु. त्रे. धा.
रि. दि. या. हे. मा. हा. रा. ज. क. सो. भै. ग. यो. भ. न्या. र. त. भू. मि. त. र. हो. र. क. ले. गरि.
पु. र्वा. भ. यो. ह. ज्ञा. रो. क. व. न्द. प. नि. उ. त्र. प. ति. भ. या. सो. स. हि. जो. गि. नि. भ. या. वा.
से. टि. रा. मा. हा. का. रि. उ. त्र. प. ति. भ. या. भू. त. प्रे. स. उं. कि. नि. सां. को. नि. ला. खो. ला. प.
उ. त्र. प. ति. भ. या. को. हि. ना. प्र. सा. ग्या. को. हि. हा. र. मा. ग्या. को. हि. द. गु. री.
हा. ग्या. ह. ज्ञा. रो. सी. र. उ. प्रा. ई. २ खे. लू. ला. ग्या. को. हि. य. सो. भं. द. न. हे.
भा. ई. को. ता. तो. मा. सु. वा. व. ता. तो. र. क. वा. व. भं. द. न. छ. लू. द. न. वि. से. मा.
सा. मा. उ. द. न. वा. न. द. न. हे. मा. हा. रा. ज. प्र. स्ता. को. तु. क. भै. ग. यो. र. प. दि.
व. पु. र्वा. ह. न. ले. पे. नि. दे. ध्या. र. ता. गु. क. प. दी. भ. या. र. अ. लि. क्रो. ध. मे. वा. र. जो.
ई. द. दी. भ. या. र. दु. वे. वि. र. को. स. मा. ग. म. भ. यो. र. व. पु. र्वा. ह. न. ले. वो. लू. द.
न. हे. अ. भि. रु. द. का. वा. त. सु. व. गरि. स. को. ज. त. य. रे. वा. मा. रि. स. हो. कि. भ.
नि. ५ य. वा. न. रि. कि. अनु. रु. द. ला. ई. हा. ज. त. प्रा. र. भ. या. र. अनु. रु. द. ले. व. नि.

१३५
जे भा बाटे वानहि कि हा न्या र व वु की हन का हात को हाते का । टि दि पार अनिरुद्र वोल
दत्त हे व वु की हन वु जि ह म त अनिरुद्र ह म हे र मे से प स क्र म अनि बाटे द स वा
नहि कि प्रहार ग न्या र चार वान ले वार घो डा का गर्धन का टि स सा या के रि प
क वान ले घो डा का टि स सा या एक वान ले सार थि को सिर का टि स सा य प्र क
वान ले धनु का ज्या वा कि सि न वान ले व वु की हन का छाति मा हो वार व वु की ह
न पनि भं क्र म पा का र थ वा ट फाल हा लि वी जु लि व म का रे गरि ग पार प्र नु रु द्र
का र थै मा पु ग्यार चार घो डा का पा उ मा ख मा ई रे र थै स मे त बा कि दि पार
आ फ बाटे आ ई न पार थ मा च ठि त पार थ मा र के रि व वु की हन अनि क्रो ध
भ ई प थै त प्रति ग न्यो भनि अव य स्था ई न सी ध्या ई दो दि न भ नि बाटे एक वा
न हे हा नि धनु को ता दो का टि स सा या के रि द स वान नहि कि धनु को ता दो का
न स म्म थे वि अनिरुद्र का छाति भे द न ग न्या गरि हा न्या र ती द स वान प नि म
ई अनिरुद्र का छाति मा ला ग्यो र प ला पार पु ग्यो र अनिरुद्र प नि अ रे थ भै र
थ वा ट स सि मु द्द प द भ पार व वु की हने मन मा खि त ना ग द भ मा अव य
सो गरि सु डि भ य न म नि अनिरुद्र ला ई बाटे क क्रि के द वाना मा हा ला भ या
र य ति ग न्या प दि अ नु रा का को ज मा व स्यार माने ला ग्यो र व सा लु कि ले रे
व्यार बाटे गरि मा ई व न्या र एक वान नहि कि हा न्या र व वु की हन को ता दो का
टि स सा पार व सो गरि सा लु कि ले हा दो का टे को दे थि बाटे आ को न वा ता
दो हा लि स क वान नहि कि सा लु कि का छाति मा हा न्या र ते स वान ले सा लु

किमु दीर्घे ठ ह्यारतिना ई पनि वक्रि कै द वा ना मा हा ह्यार नै य लो भ या को ज्ञ त व ह्यार पु व श्र
व ज्ञे देख्यार वा डे जा ई ला ग्यार दु वे तिर वा ट सर व छि ग दी भ या र य सो गरि दु वे तिर वा ट सर
विष्णो ग लो भ या न्या दे वि व पु र्वा हा न ले क नि आ क्रा ठो का वा ट १२२ वान नि क्यार वा र वा
र वान ले गरि दु वे का वा रे यो डा का ग र्ज न का टि य सा या के रि र ई वान ले गरि दु वे का सा
र थि का सि र का टि य सा या के रि र ई वान ले गरि दु वे रा जा का दा ति मा ठो क्यार दु वे रा
जा मु दी व दी भ या ति नि ह ल ला ई प नि व क्रि कै द ग दी भ या हे मा हा रा ज्ञ ज्ञ न्ये ज्ञ
सो गरि व क्र दे ख्या ल वा ना मा हा ल्ये ग न्या को दे वि व पु र्म न ह ल भ या हं स यो
ज ह ल भ या सु वा ऊ भ या अनु सा लो भ या ई चार जा ना वा डे जा ई ला ग्यार भ या
र द स द स वा ने नि वि वा रे जा ना ले दो दी भ या र य सो गरि वा रे जा ना ले आ प्र
ला ई दो मा को दे वि व पु वा ह ज्ञे प नि वा डे गरि आ क्रा ठो का दे वि वा रे वान नि
कि वा रे वि र का दा ति मा प्र हा र ग न्या र प्र दु म्म न हं स यो ज्ञ अनु सा लो सु
वा ऊ ई चारै वि र र य वा ट व सि मु दी व दी भ या सु वा ऊ रा ज्ञ कु मार को सार
वि ह मा न्न चा डे उ ठा ई आ क्रा को ज मा व सा या अरु ति न ज्ञ ना ला ई व पु र्वा
ह ज्ञे व क्रि म्या ल वा ना मा हा हा ल्य भ या हे मा हा रा ज्ञ वा हा पा दितः अर्जुन र
ति ने सु वा ऊ व व के तु ई रि ना मा न वा कि र ह्यार अर्जुन व नि ना स मा न भे
व व के तु ला ई डा कि यो आ दा ग र्द ह न हे वा पु अव क सो ग ते य स्ये त सार
को डा को ना स पा न्यो भ न्या ने रा म ज्ञे त नि को ड व ल दे सो भ ई नः स ह्या ई जि

जो भा

१३६

र न लाई व जो फ ठि न प न्मो हे वा बु प्र व ति मि घ र कि रि ता उ ओ
हा जो ग नु व र द द म ग ल ला स ग्रा म ग नु व न्मो नि म ग ल ला कि त ये ले म ला
ई मा न्मो कि त य स्या ई मे ले मा न्मो भ र्पा ति चा ई ता उ य स्यं ग्रा म मा मे ले
नि को उ व ल दे व्वा को दे न मे रा मु ष्पा नि ति मि ला ई य स्तो भ यो भ न्मा मे
ले क से ग रि हे नु क दा चित म न भ यो व नि रा ता को जे न न रु न्मा दे न
चार भा ई अ डा द नः क जि मा थि भ ग वा न क ह्म रु रु द्ध अ ने क रु क
ति ग रि रा ता को जे न सि द्ध ग न्मो द व हे वा तु ति मि न भ यो त रा ता को
जे न वि ग न रु न्मा द कि न भ न्मा ति मि न भ यो मा ता कु ति ले वान द
उ न्मा द न हे र मो प्रा जु न्मा वे ला मा व नि य से भ नु भ यो को द हे
तो बु प्र नु न्ति मि ले व अ के तु लो व रु र द्ध ग न्मो यो जो द मे रो
वान भ न्मा व नि अ दि क पि यो रा दः ब ह ति प्रो वान जा य जा त
सः य स्का जिय मा के हि न हो स य स्का जिय मा के हि मो भ न्मा रा ता
का जे न मा जा न्मा व नि दे न हे न्मो व नि दे न यो वान रा श्वा व
नि दे नः कि न भ न्मा मे रा ग भ दे अ क र्ने ये दा भ यो रा व नि ते स्ते
रा ला ई हे न व नि वा ई न लि न व नि वा ई न ते स्तो स द्वा य हि यो रा

रा म

१३६

मा रि ध भ न्मा हे प्रजु न यो कु रा शि मि ले न भु ल्या हे भ नि मा ता कुं रि को
प्रा दा भ पा को ध भ न्मा हे वा वु लो रि मि चा डे क किं जा उ भ नि प्रजु
न को प्रा दा भ पा को सु नि वृ थ के तु वो ल्द द न हे वा चा के य सौ
प्रा दा क र वा ई ला ई द्वा डि जा न्मा म क सो ना दा नू क शा मु म ला
ई क सो दे सु भ यो वा ई ला ई द्वा डि जा न्मा हे वि ला म प्रा न्मा वे
ला मा मे रि प्र लि लो भ न्मा कि द हे स्वा मि रा पा ई ले प्रजु न ला ई
व क र र हा ग नु हो ला रा पा ई को प्रा न को मा पा न ग नु हो ला हे
भ नि भ न्मा को द हे वि ला यो प्रा न जा पा जा ला रा पा ई ला ई द्वा
डि जा न्मा दे न व र रा पा ई पा लु ह व स्र औ जो व रि प्रा पा को
म ग र ला स के से ग्रा म ग रि घो रा ल्या उ ला न स क्का यो प्रा न
मा पा मा र ला वा पा ई पा लु ह व स्र भ नि वृ थ के तु र प्रजु न का
य सौ कु रा भ पा को सु नि सु वा क रा न कु मा र वो ल्द द न हे प्र
जु न रा पा ई ला सु र धि र दे त्रि मे य सौ कु रा ग नु हे नु ह व
स्र मे रा व रा न म प्र व म जा न्दु भ नि र थ मा च ठि शा न रा पा
र भ पा हे मा हा रा ज ते व व र मा यो टी ता मु क भ यो क्का भ
को भ न्मा प्रजु रा वृ थ के तु सु वा क ई रि न्द न्ना लो कु रा ग

जे. भा.

१३७

रि. र. ला. का. वे. ला. मा. अ. क. ल. मा. त. यो. ठा. दु. लो. गि. दु. आ. ई. अ. र्जु. न. का. कि. रि. टे. मा.
व. लो. र. उ. डि. द. क. दि. न. दि. ला. रि. रा. गो. हे. मा. हा. रा. न. ते. से. वे. ला. मा. अ. र्जु. न. ले.
व. नि. आ. प्रो. सि. र. आ. के. ले. दे. से. न. न. आ. प्रो. जि. वो. व. नि. दे. से. न. न. हे. रा. ज. न. का.
लो. ज. न. मा. य. लो. ले. बि. या. को. द. ज. ल. म. न. उ. य. ले. आ. प्रो. सि. र. जि. वो. दे. से. न. म.
मा. सा. त. दि. मि. न. मा. म. तु. ऊ. द. म. न. या. ले. बि. या. को. ऊ. ना. ले. अ. र्जु. न. का. म. न.
मा. रि. लो. से. य. ल. से. ग्रा. म. मा. मे. रो. म. तु. ऊ. द. म. न. या. दे. से. ता. म. या. र. अ. र्जु. न.
को. म. नि. जो. द. स. सि. हा. लो. हा. त. बु. दा. का. ई. दि. य. ले. प. नि. हो. दी. म. या. र. पो. आ. का.
ग. द. द. न. हे. वा. पु. व. व. के. तु. रि. मि. बा. डे. जा. ई. हा. ल. य. ल. से. ग्रा. म. मा. नी. को. उ. व. ले. बि. न.
म. न. या. को. सु. नि. के. रि. अ. र्जु. न. का. कि. रि. ट. मा. ग. ध. व. ला. को. दे. सि. व. व. के. तु. का. म. न. या.
प. नि. सा. रें. दि. क. मे. यो. व. व. न. वो. ल. द. न. हे. वा. वा. अ. र्जु. न. चे. रें. ऊ. रा. ग. नी. व. ला. दे. न. म.
रा. या. ई. ला. ई. हा. डि. जा. न. या. हे. न. लो. आ. जा. ह. व. ल. म. सं. ग्रा. म. ग. रा. जा. दु. म. नि. व. व.
ऊ. तु. का. व. व. न. सु. नि. अ. र्जु. न. व. नि. यो. आ. का. ग. द. न. हे. वा. पु. ऊ. द. घ. र. जा. नो. म. न. या. वे. ले.
म. सं. ग्रा. म. ग. द. दु. व. दि. ति. मि. ग. रो. ला. म. नि. अ. र्जु. न. का. व. व. न. सु. नि. व. व. के. तु. के. रि.
म. न. द. द. न. हे. पि. ला. म. ऊ. दे. ह. तु. ले. जा. न. अ. र्जु. न. गे. द. यो. मे. रो. आ. न. म. या. ल. मा. ह. र्जु.
लो. ई. के. हि. सं. का. दे. न. वि. से. त. म. लो. ऊ. म. व. व. के. तु. वो. ऊ. म. हे. र्जु. ह. व. ल. मे. रो. व.
रा. क. म. भ. नि. अ. र्जु. न. ला. ई. सा. का. ऊ. उ. उ. व. ल. ग. रि. र. ध. मा. व. ठि. सु. वा. ऊ. ला. ई. सा. ल. मा.

र. म.
१३७

सिखे गाम गली ना दा भ. वा भ. निजे सुनि ले राजा जन्मे ज. प. लाई सुनाउ दा भ. वा. ॥ ० ॥
इति श्री जे सुनि मार ले सो मेध वरनि निजि सो ज्ञ मो ध्या य. ॥ २० ॥ जे सुनि उ वा य. ॥
हे राज जन्मे ज. य. हा हा व. दि. व. य. के तु सु वा ऊ. प्रा. या. को देखि. व. तु. वी. नि. व. नि. ता.
हि. प्रा. ई. पु. दा. भ. या. र. सु. वा. ऊ. राज. कु. मार. व. नि. आ. को. र. थ. व. तु. ई. व. तु. वी.
हान. का. ला. मु. ने. मा. जा. ई. यो. व. च. न. सु. ना. उ. द. द. न. हे. व. तु. वी. हान. टि. य.
टि. य. य. उ. र. ह. हे. श्री. ज. त. ज. स्ता. वि. र. ला. ई. मारि. य. न. ज्ञ. य. ला. ई. सु. नि.
ग. रा. उ. ला. भ. नि. सु. वा. ऊ. का. व. च. न. सु. नि. व. व. वी. हान. प. नि. को. य. मे.
यो. व. च. न. भ. न. द. न. हे. सु. वा. ऊ. सु. र. वि. र. क्ष. त्रि. मे. यो. स्तो. गरि. मुख. ले. यो.
लि. क. या. ऊ. द. प्रा. को. व. रा. क्र. म. गरि. दे. या. यो. सु. रो. क्ष. त्रि. भ. ज्ञ. त. ज. स्ता.
ना. दा. ले. यो. य. स्तो. गरि. व. ल. द. न. भ. नि. व. तु. वी. हान. ले. य. नि. प्रा. को.
हो. का. वा. ट. ३. न. वा. न. कि. य. तु. ता. दो. का. न. स. म. य. वि. सु. वा. ऊ. का. उ.
व. दो. उ. दा. भ. या. र. ति. ३. न. वा. न. प्रा. या. को. देखि. सु. वा. ऊ. ले. य. नि. य. क.
वा. न. कि. हि. ला. न्या. र. दु. का. वा. रि. य. सा. या. र. सु. वा. ऊ. ले. य. नि. स.
प्रा. हो. का. वा. ट. प. च. वा. न. कि. वि. तु. वी. हान. का. उ. व. दो. उ. दा. भ. या. र.
व. तु. वी. न. ले. य. नि. प्रा. को. हो. का. वा. ट. य. क. वा. न. कि. हि. ला. न्या. र. द. से.
दु. का. वा. रि. य. सा. या. के. रि. सु. वा. ऊ. ले. वि. स. वा. न. कि. हि. ला. न्या. र. व.

कि

ॐ नमः
१३८

वृंवाहृते केरि स क वान कि कि हा नार वाहि सु दु का पारि स सा
यादे ग र व न स ति के म सा को धि पा प छि सु वा ह ले वा डे मा स
य वान ५ वा हि हा नार व वु वी हृते प नि के रि १ क वान ले गरि
द स दु का पारि स सा या र व वु वी ह न ले प नि वा डे गरि १ क
वान ले हा नि सु वा ऊ का हा त को ध नु का द्या र आ को वान र
कि कि सु वा ऊ का छा ति मा ठा क्यार से सु वान का चो ट ले ग
रि सु वा ऊ सा ज कु मार प नि र थ वा ८ व से न न ८ व द पु म्पा
हे मा ज पु म्प ला ग्या र प छि व डे सा रो वा धा प नी ले गरि सु
ऊ र स म्म ले स्तो म प्रो प छि स चे त म प्रार वा डे १ क वान कि
कि व वु वी ह नु को हा त को ध नु का टि व सा प्रार से हि मो पो
जा ई १ को टा दु लो ग दा हा लि व डे जो र से हा नार १ को ग दा
हा प नि ग ई व वु वी ह नु का छा ति मा ला ग्यो र १ ले सु चो ट ले
गरि व वु वी ह नु प नि वे हो स मे र थ वा ८ व सि मु छी पर्त
न प्रो प छि मु ड र्त १ क मा वे द्य म प्रो र व वु वी ह नु प नि स
शि को ध मे तो वा १ वा र म प्रो का वान सु क ह जा वान को सु
ठा स मे र थ नु को ला हो मा मी ला प्रो का मा नो धि प्रो सु वा
वा ऊ ले प नि ज व दे द्य स व वा व वान कि कि छा आ र २ ह मा

त म
१३८

रदुक्कावारिषसापारवव्वीहन्पनिकोपलेपूलाभैवाडेरेवानप्राकाठोकादेसि
किदिछायाएयकवानलेधनकोताहोकायायकवानलेसुवाऊकादातिमाठो
ज्यारतेस्वानकापिडातेसुवाऊपनिवेहोसुभैरथवाटवस्थाएसुद्धोपदीभया
मुहुतेयकमावेवाभयोएप्रतिक्रोधभैलालनेत्रगरिरथवाटवस्थाकाधिपा
तेवाटमानुविजुलिचमक्योरेगरिगयारवव्वीहन्कोरथसमाईभूमिमापदा
लीभुनिउठायाएतेवेलामावव्वीहन्नेवाडेगरिगदाहालिकालहाल्यपनिमु
वाऊलेपनिरथपदान्मारसारथिघोडासमेतगुलीभुतगदीभयाएवव्वीह
न्पनिक्रोधभैतैहातकागहालेसुवाऊकासिरमाठोयासुवाऊपनिसेस्वोद
सहिवाडेवव्वीहन्काहुवेपाउमासमाईपश्चिमापदान्मापनिआऊपनिमुद्धो
पन्मावव्वीहन्पनिमुद्धोपन्माहेमाहाराजपदिहुवेकोरोवाभयोएप्राकार
रथमाजासभयाएसुवाऊराजकुमारमनमाचिंतनागईदन्प्रहोयोवडोपुह
साधिरहेदभानिवाडेगरिनारावदसहजारहिजातिकस्तावानभन्याकलाभैकाडा
ठभयाकासिलामाउयाईनिर्भुनगरिरथमाकागिद्धकापाषकापातनूलायाका
पस्तावानलेवाडेवाडेगरिहोरपटक्कोप्राभयारवव्वीहन्कासवीरुमावाने
वानलेभदीभयावव्वीहन्लेपनिपसेगरिसुवाऊकासरिरमावानेवानलेग
रिभदीभयाहेराजनतिरवेविरमानुजेभैजेमजसातिहुवेकोसंग्रामहेराजनिसं
पूरादेवताअकायापूराभईवस्थाकाधिपाहेराजनकोहिवेरसंमतिहुवेविरजो

मे भा

१३८

दन् यस्ते गरिल आर वदि सुवाहुले पनि यस्तु ईत न मारि भय न भनि ना राचवान य
कहि ज्यो कस्तो वान भन्या तार हात ला भो कला मे को डा ठम या को वान हि कि
रथ का आउ मा पीठी यो प्रयाई यो टा पु गो मारि यो टा पु गो उठाई दस हजार हाति
को वल भया का तिसुवाहुले हात कि रलि धनु को ता दो का न सम्य से विवडा तो इले
सो वान दो दी भया सो वान पनि मानु काल स पे दु ला मा प स न आ या है बु बु की
हन का दा ति सो म्याई आ या को देखि व बु की हने पनि वाटे गरि य क वान ठो का देखि
कि विवडा वे गले गरि दा या र ते स वान का मा हा मा का द्यार अधि जो दु को ले से गरि
आ यो फेरि व बु की हन सो आ को वान हि कि हा न्या तो दु को लाई के रि मा हा मा का
द्या फेरि अधि वाट को दु को ज स्तो गरि अधि आ यो यो से हि सा प ले आ यो फेरि व
बु की हने य क वान हि कि हा न्या तो दु को लाई के रि मा हा मा का द्यार स सो ग दी ग दी
हे ए ज न व ल स म्य तो वान का द्यार प नि अधि जो दु को सा नो सा हि ग यो र व बु
की हन का दा ति मा ला गि हा ल्यो प नि क व च स मे त दि यो लि त्यो वान को दु को द धि
मा गा डि यो हे मा हा ए ते स दु का का पी डा ले व बु की हन प नि ध नु र्वा न दा डि ए प वा ट
व सि मु दी प दी भ या र त्यो त मा सा देखि सं दे व ता ह ह आ स जे ऊ दा भ या अ हो थ
ओर सुवाहु हे ट हे र क स्तो व ल हो त्यो स पे वान ले ला ग्या को भ या त व बु की हन लाई
सिंघा उ म्मा र ह्या द न य उ टा दु का ले ला ग्या त य स्तो द सा वा न्या भ नि कु र ग दी भ या
हे मा हा ए ज प दि व बु की हन को वे द्य भ यो र बा डे उ ठि म न मा सो र ग दी भ या यो व
गो व ल वान रहे द य स्ता स नु सं ग ये रे वे र सं ग्रा म ग नू दे न भ नि वा डे य क वान हि कि

ग. म

१३८

सुवाङ्ग का हात जो धनु का प्यार के रिश्चा को सो दावान प्रा क्रा ठोका देखि कि क्य क लो वा
नभ न्या मानु प्रा गा को पोला जस्तो प से वान ले धनु का टिया को मो का पारि सुवाङ्ग को
गर्भ न ताकि दो दो भ पार हे राजन से सवान पति ग यो र सुवाङ्ग को रतु कुल ल ले सहित
भ या को गर्भ न का टि स साउ हा भ पार व वु वी हन पनि प्रा को वाङ्ग ठो कि सिं घना द स
वृ ग दी भ या तयो सुवाङ्ग को सिर पनि वृ धि मा स त्या को धि य न वि मा श्री मा हा देव
ले उठा ई प्रा क्रा मुता मा ला मा गा सि ला उ नु भ मो भ नि जे मु नि ले राजा ज मे न स ला ई सु ना
उ हा भ या ॥ ॥ इ ति श्री जे मु नि भा र ते अ सो मे ध व र्च नि य क त्रिं सो त म ध्या यः ॥ ३१ ॥
जे मु नि उ वा च ॥ हे मा हा रा ज न मे ज य न व सु वाङ्ग मृ तु भ या को देखि व वृ वी हने ता ल ठो
का को देखि वृ व के तु जो हु न को गरि जा जु ले मान भ ई यो प्रा ता गर् द द न अ रे मु र्ख व वृ वी
हन का र न तो सु र वि र से त्रि मे यो दा जो वा वी र मा न्या भ नि ता ल ठो क द न हे श्री ज म जो
हु म क र्म पू त्र सु र्ज को ना रि हु म भ न्या म ज तो वी र त्या व डाङ्ग दाङ्ग दे न्या प्रा ज त म भ गर् द
द स भ नि वृ व के तु का व च रा मु नि व वृ वी हन वो ल द द न अ रे वृ व के तु का अ ह ला ई ह
का प्रा हे म ला ई ह प का उ द स या सु र्ज मे रा वा ज या हु न भ नि ह र कि ला उ द द स लो रा वा जे
सु र्ज प्रा उ त्र पनि म जो हु म उ रा उ न्या दे न भ न्या का त स ता कु रा गर् द द स भ नि व वृ वी ह
न को व च न मु नि वृ व के तु पनि को ध मे प व वान प्रा क्रा ठो का देखि कि कि चा डे गरि य
क वान ले धनु का द्या चार वान ले व वृ वी हन का दा ति मा हो का र य सो गरि वे ले आ
उ हा प्रा उ दे प्रा को धनु पनि का टि दा ति मा वान ला या को देखि व वृ वी हन पनि हो
कि प्रा र प्रा क्रा ठो का देखि प व वान हि कि प्र क वान ले वृ व के को धनु का द्या चार वान

मे. भा.

१४०

ले वृषकेतुका द्वाति को ठो क्वा र वृषकेतु जो हुन वडा चला कि भया का हुना ले चाई द्वा
न ले गरि वृषकी न का रथ मा ला ग्या का घो डा ला ई चार वान हा न्या एक वान ले व वृषी
हा का घो जा का टि ख सा या वा कि य क वा न ले व वृषी हा न को किरि ट का टि ख सा या
यसो गरि मा कु ला ई ग न्या को देखि वृषी हा न पत्रि को चले गरि वृषी भया र प्रा की
कि रि ट ला या वृषकेतु लो के रि प्रा की वा न हा नि त्यो पत्रि का टि ख सा या के रि प्रा
की ला या त्यो पत्रि का टि ख सा या यसो गर्दी र वो च के रा स म्प ला या सो ले के
रा स म्प का टा यसो ग न्या को देखि वडा चला कि भया का वृषी हा न ले चा ई र इ
वान ले हा नि वृषकेतु का च नु को ता दा को जो त का टि ख सा या ते हि मो का वा ई
वृषी हा न ले चा ई प्रा की कि रि ट ला उ दा भ या हे मा हा रा ज न्यो ज य ति दु
वे विर को सं ग्रा म जो व डो प्र से म भ र को देखि दो भो कि न भ न्या ति द वे
ले वा न दि ग्या को क से ले देखे त न हा न्या को पत्रि क से ले देखे त न च नु की न
क्र मा वे प न्या को देखि न्द न ति दु वे का वा न ले गरि चारे दि सा प्र हरि क्षे
अ का स व हा ल स वृषी ठा कि दो भ को वा गु व ति दि रे न तु जे को कि रि न दे
वि दो भ य न ति दु वे को सं ग्रा म हे नी ति मि वृ प्र का स सं सं मु र्ग दे व ता ग च
व भु त वे त रि वि मु नि सं मु र्ग भ रि का थि या व डार मा स हा रि प दि ह र ग च
चि ल वा ज का ग ह र व र व र प्र का स मा गु म्द थ्या हे मा हा रा ति दु वे विर ह र
ले वा न हा न्या ति दु वे का स रि र वा ट मा रु का वो टा का वो टा उ द थ्या
ति प्र का मा उ ट या का ता ज चि ल ह र व र व र टि व ते खा दे ग थ्या ति दु
वे का स रि र व र व र र के र के ले वा प्र भ या को थि यो हे रा ज न्यो ज य

ग. म.

१४०

दको सं ग्राम गदी भयाः हेतु न जव यस्तो भयावद्धि ववु की हने पाववानि कि वृष
केतु का चार घो गला ई चारवान ने गरि गर्धन काटि ससायाः यकवान ले सा रधि
को सिर काटि ससायाः केरि वृष केतु ला ई हात्र भनि १० सवान नि क्का मात्र धि
याः वृष केतु ले पनि चाउं दवान नि कि चारवान ले ववु की हन का चार घो गको
गर्धन काटि ससाया यकवान ले सिर काटि सार धिला ई गी १० पा यकवान ले प्रा
पु ला ई हात्र भनि कि का का द सवान धिया त्मो पनि हात को हातै काटि ससाया र
दुवै जना विर धि भै वृषि मा य गड हा भया र धनु की न दुवै ले भु मि मा र स्या र ठा
ल तर तार लि दुवै जना सामु ने मा य गड भया र ल ड न ला ग्या र हेतु न जे यः ति दु
वै ले क्वी र च ला या को क से ले दे सा भ या न ने दुवै न ना का अंग का
मा सु पूत लि उ ड्या मे उ ड न ला ग्याः दुवै को स रि र मा मा सु त दे वि
मा भ य रा का त ह ड उ र ने सा मा त्रे वा कि र ला ति दुवै का स रि का मा सु
का चौं टा उ ड्या को त ज स्तै अ का स बा र अ वा काः पा तिका चार भूमि
मा प दी ज स्तै छि टो उ पू र न द नः त स्तै गरि ति दुवै का अंग का मा सु उ ड
ला ला ग्याः धिल का ग ह रु ले टि वृषा दे ग न ला ग्याः को हि वे र स म रि दु वै
जा ना अ की मा धि ग य र प न ल ड्याः के रि वृ धि मा अ ई क त व निल ड न ला
ग्याः हो ले ग दी ग दी हेतु न जे यः दुवै का तर तार य के चौं टि जु म्पार ई
ई ड क्रा भै वृ धि मा य स्ता भ या र वृष केतु ले पनि ठाल द्यो ड्याः ववु की
हा न ले पनि ठाल द्यो ड्या र दुवै जना अंक मा ला गरि ल ड न ला ग्याः रः

जैम

१४१

दुवै जना वदार् चरु के रिगो डे उठ त दन यसे गरि के हि वेर सम्य क स्ति ल
उरा दुवै जना यके उ मेर का यके परीक्रम भेमा का ऊना ले वरो वर मै संग
म गदा भया हे जना जय ओरे वेर पदि व वु ती हा ने वृष के तुला ई व नमा
र दुवै लो दो डे नत र दुवै लो दा उ हे रि व ददा दी दुवै जना य के चो रि व ददा रि
या र दुवै मुर्दा व दी भया पदि दुवै को मुर्दा सु लो र हे से वे ला मा दुवै को
रथ पति आ यो र दुवै जना के रि आ क्रा आ क्रा रथ मा च डि व वु ती न
लिख डा ऊ दा भया हे मा हारा ज ज नय रि दुवै जना ले आ क्रा आ
क्रा रि य को मा या न रा खि से मा म मुर्दा भया रि नि हत को से मा
म देखि से पूर्ण देव ता ह र पति हा के व दी भया हे ज नय पदि
व वु ती हा न ले म न मा चि न ता ग दा भया प्र हो पत्ता ई अर सा म
वे वा न ले स कि न मा दे न भ रि आ क्रा वा जे दिया को मा हा न लि व
ष के तुला ई देखा ई यो व व सु ना उ द द न हे वृष के तु व स ग न ले से
रो म रु ह हे भ नि य रि भं न मा न पा या का चि पा वे रा ह ने वा वृष
के तु ले या आ क्रा य क वा न ले हा नि हा से मा का टि दि पा र यो व
च न सु जा उ द द न हे व वृ ती ह न मा रि स कि भ नि सु ना पा र चा डे
आ फु ले पति रा डे ई व न रि कि य क वा न ले ता दो का ट्यो य क वा न ले वा
मा हा त को भो लो का टि स सा पा र वृष के तु ले न ती कु ले ग न मा को देखि अ
ति को च भे रा डे य क वा न रि कि वृष के तु का हा त को च नु का टि स सा या

रा. म

१४१

के रिग्वा को वानरि कि वा पा हात को मो हटो का टि व सा पा के रिग्वा
उपचा वानरि कि व व के तु का दा ति मा हा न्मा ए ते स वान ले व व
के तु हा ई सा हे वा धा व न्मो ए व रा व र र थ मा द ह त व नि ह स ला ग्वा
र ह ल्ना ह ल्ने ने र थें मा मु द्वा व द्वा भ मा ए मु क्त र प्र क मा स ये
त भ यो र चा उ उ ठि ति न वानरि का भ मा क सा वान भ न्मा मा
गु स र्वा सा वि व ले पू र्वा भ मा का य सा वानरि कि धनु को रा हा
मा मि ला या का धि या ए ता दो से व न रा या र भ या र भ या का धि या
वु वूर्वा ह त्रे प नि चा उ प्र क वान ले हा नि व व के तु का हा त को रा दो
ए वान स मे र का टि व सा पा ए व व के तु ले स ला क गरि चा उ
य क वान ले हा नि व वूर्वा ह न को धनु को रा दो का टि वा को क्का ले
उ यो हा सां ग रा या ए व वूर्वा ह न ले ता दो का टि वा को क्का ले
र मो सां ग री क स क्का भ या न न र दा ति मा सा ग्वा ए व हा पा
ए ७ ग्वा ए क व व प नि दि त्र भि न्न भ यो ए मु द्वा व द्वा भ मा मु क्त र
य क् मा वे वा भ यो र चा उ उ ठिः स र्वा स स्त्र को प्र यो ग ग द्वा भ
या र सा रा को ज मा स र्वा स र्वा भ द्वा भ या ए ज व व व के तु ले दे वा
ए चा उ ग ह ज ग्वा को प्र यो ग ग न्मा ए सा रा स र्वा को सा म्मे ग द्वा
भ या के रि व वूर्वा ह न ले को ध मेः अव प्र स ला ई न सी ध्या ई भ यन

प्रेम मनिहा रं... को
१४२ दोदाभयाः र हज नयेतय तयो वृत्ता प्रसन्न कस्तो गारि आको भ म मा मानु प्रल काल
को अग्नि प्राया है आया जो देखि वृष के तुले मनमा चित्त नाग ददन अहो
यो क्या को अग्नी प्रायो मनिहे दी त वृत्ता प्रसन्न दो डे ध मनि प्रा कु ले पति
चा डे हात वा उ जोई वृष के तुले पति वृत्ता प्रसन्न दो दा भयाः र दु ते का स
स्व जोरि दा भयाः र सारा संसार द गद हुनला अपोर दु ते जना इ ल ई आ
क्रा आ क्रान् प्रसन्न मि फाम याः र तो अग्नि सम्मे भयो र व गुणी हने मनमा
चिन्त नाग ददन यो सा म ने विरर हे ला छ म नि यक वा न व डों वे गि भ
या जो रि फार अनु ता दो का रा सम मे चि वडा जो इ लो दो दा भयाः र व
ष के तु को रथ जो द व क्रु म्या है वधि मा शु मु ला अपोर वृष के तु वे अ
कल मै ता न हा न्रा जो ग मे पु दे भयरा य स्ते मौ का गु दि व गुणी हने व
नि सहस्र २ वा नलो गरि वृष के तु का उ पर दो इ न ला पा य स्ते गरि
चे रे वठ क वा न को थ पे थ प ग न ला पा र वृष के तु का अ वा रु सरि मा
र कै र क ले का पू मा न भयो हे मा हा रा अ प्रा कु ला ई व गुणी हने य स्तो
ग मा को देखि को बलो गरि जा गु ले मा न रु दा भयाः प रु वा न ये रे
ला मा ले सरि मा वा बा वर्न गया को रु गा ले सा रे हो की रथै वा ठ
का ल हा लि आ को रथ प कि अ रु उ न ला पा र तो रथ न अ डि व
ष के तु ल मे रथ संग घट्टु म्या है शु मु ला पा वृष के तु का सार थि

लेपनिवडो जो उगरित्योरथया प्रासाई मुक्ति गम्यो रवनि वरुघो डावे वा रोटे ले पु
डाध स्याते पनित्यो रथः प्रडेन रः रन वरा वर पुत्रे ला ग्योः माहात्म्यः वरुकेतु र
पथा प्रासाई भूमि माहात्म्य को देखि ववुर्वा हने हथे रै र वानले गरि वरुकेतु
साई दो प्राभ पार वरुकेतु साई धे रै वाधा पनोर को धले गरि वरुती भै लाल र प्रा
सा गरि वाडे प्राप्ते ठा का देखि प्रक वान रि कि व रा जो डले धनु को ता दो कान स मा वे
वि दो दी भ पार ले स्वान ले ववुर्वा हन को रथ जो द ड डाई सुर्ज मरुत मा पु न्याई
दि पार ववुर्वा हने पनित्यो हने सुर्ज का रथे मा जो रि न प्राई पु ग्या को देखि वाडे र
थ वाट काल हा लाम पार ववुर्वा हने पनित्यो हा लामा तिको रथ जो द भ स्या वा
क भे ग यो र ववुर्वा हन पनित्यो हा देखि स स्ता भ याः न व वरुकेतु ले ववुर्वा हन
अ का स वाट स स्या को देखि वाडे वान रि कि व रा वे गले हा न्या र त्यो वान प
नि ववुर्वा हन का द्वा ति मा ला ग्यो र के रि सुर्ज मरुत मा पु न्याई दि पार के रि
ता हा देखि स स्त द न वरुकेतु ले के रि हान द न ड हि पु न्याई दि द नः हे माहा र
न प्र सो ग दी ग दी ७ त प ल स म्म वरुकेतु ले सुर्ज मरुत स म्म पु न्याई दि पार
प्रा ठो प ल मा ववुर्वा हने पनित्यो धनु को ता हा मा वान जो रि मा धि वाट स स्या
र वरुकेतु ले हा न्या का वान का ट ले स स्ते ग न्या र व वरु प वि मा व स्या प्रा र
मु दी व न्या जो टे वे र मा स वेत भ यो र वाडे रथ मा व दी भ याः वरुकेतु पनित्यो
प्रा कार रथ मा व रथ के रि पु वे न ना जो रि हा भ याः हेत न न ते वि भ या प वि व

नेपा

१४३

वृहीहने मन्माचित नागदीभया ॥ होयो वडो विररहे छप लावलीसुनुसंग
जेरेवेरसे ग्रा मगन्मावि हो लपली ॥ यस्याईतनमारिभ प्रनमनि हात पाउ
योई वडो सुचिभै नारायनको सुभ्रनागरि ॥ नारायण सस्रहिकिधिनुमाजो
दीभया र ॥ वृषकेतु पनित्रास मानभै प्रवयस सस्रको मोवना कसो गरि
होलाभनि ॥ मनमाचित नागदी गर्दै त्यो सस्र होदीभया र ॥ संपूर्ण देवता
भुतप्रेतसीधराक्षे सगंधर्व दसरिसा समूह पर्वत पृथिवी चंद्रसुर्ग संपूर्ण च
र्यरका मलाग्या र त्यो सस्र पनि दसरिसा प्रकास गरि वृषकेतुको गंधनता
किआयो र ॥ वृषकेतु पनिभ गवान् कृष्णकाय र नारविंद को आनगरि ॥ पसु
पसा स्रहिकि पवित्रभै माहादेवको आ पगरि हो दीभया र ॥ ती दुवै सस्र
जोरिया र ॥ रून् आका प्रापेल पटि वा र ॥ रून् सो आरि वृषकेतु लाई हे
रि दुवै सस्र आईला ग्या र ॥ नवयस्तोको तुक देखि ॥ सारां सन्सारका मला
ग्यो र ॥ वृषकेतु ले पनि ॥ साउं हात पाउ थोई ॥ उमा सस्र र ॥ सद्धि प्रस्रहिकि
२ वै प्रस्र हो ग्या र ॥ जवती ॥ प्रस्र ग्या ॥ नारायन सस्र ॥ सद्धि प्रस्र मा मि
त्यो ॥ पसु पसा स्र उमा सस्र मा मी त्यो र ॥ जारे प्रस्र अंतर्धाम भै ॥ कैलास
मा र ॥ वैकुण्ठ मा पुदाभया र ॥ संपूर्ण प्रगिसा म्मेभको सस्रो गरि वृषके
होगन्माको देखि संपूर्ण देवता प्रदने गंधर्वादि ॥ मुनिरिह हले धम्यो र ॥ वृष
केतु भनि सुसिभया ॥ हेरु नम्र नमो नम ॥ प्रस्रो गरि नारायण सस्र पनि व

ताम

१४३

वृषकेतुले मोचना गत्या को देखि ववूर्वा हन वनिता नुक् पारि प्रवभ पनभ निचाउं
 अर्थ वद प्रका रभ या को वान रि वृषकेतु लाई भं न द न हे वृषकेतु प्रवते ले ज ले
 पशु क्रम गत्या पनिते से जिव रहन हे भनि वान रि जि दे वा या मात्र चाउं धनु मा जो
 जो रि हा ल्या अति क वे र दे वा या त का टि हा ल्या त व चाउं धनु मा व न्या पति
 हो या पति वृषकेतु पति वडा चला कि धिया दे वा पति लो वान का ट्या पति
 हे ज न्ये ज प्रज व लो वान का ट्या पति वृषकेतु ले प्रा क्रो धनु वान वृषकेतु मा र वि
 प्रा क्रो वा उ ठो कि सिं घ ना द स व गरि हे व वूर्वा न लो मारि न ल्या मात्र भत्र
 वा या का धिया वडा चला कि भ या का व वूर्वा हने वृषकेतु ले पति भनि प्रा क्रो
 धनु वान उ ठा उन वा या का धिया न न चाउं प्रा को से ले ज नु ले मान भ या को
 वान रि का मी लि क क मात्र भ यो यो प्र का सि ति तं ग र्थ न मा ला ग्यो र रा प्रो
 भ या को कु नु ले सो भा य मान भ या को सि र का टि व सा या हे मा हा रा ज ले ति
 गरि वृषकेतु को सि र ज व गि न्यो यो क वं ध व रं धि यो त्यो सि र त व डा वे ग ले व
 जे ग या रे ग यो र व वूर्वा हन का दा ति मा ला ग्यो र ते स सि र का वो र ले गरि व वृ
 वा हन र क दा दि र थ वा र स स्या र मु र्दा प र्दा भ या पति गरि स या व दि वृषके
 तु को सि र के रि क र्थि प्रा यो र अ नु न का पा उ मा व स न प्रा यो ता हा प दि वो
 वृषकेतु को क व न द ट ल्यो भ नि जे मु नि ले रा ज न न्ये ज व ला ई सु ना उ दा भ या
 इ ति का जे मु नि ला र ले अ लो मे ध व वं नि हो नो सो श मो धा य ॥ ३२ ॥ जे मु नि उ

नाम दे। पद दस दो बार डूँठ लाइ नाम निधु-ग दो बार
या जो देखि अर्थ न पानि बार डूँठ ठिः

वाचः॥ हे माहा राज जय जयः प्रतिभया वदि अर्जुन एव पतिवृषके तु को सिर आक्रा दुवे
 हात ले उठाई बीला वगली ला ग्या हे वावु वृषके तु तिमिका हा गयो सदा काहे मेरा स
 न मुष मा व ह्य प्रा उ सधा काहे मलाई बोध गर हे वावु भये सह आधा रा हरे छाति
 ठोकेः वृषके तु को सिर के ले का स मालि नू द न के ले मु ख हे दे नः के ले तो ता उ को
 आ क्रा छाति मालि नू द नः हे वावु अ व मे ले जि या को क्या सा र भयोः हे वावु मे रा नि
 मि त लि मि लाई प्रा रा मा थ का व न्यो धि का र मे ले ज न्य म ज स्तो वि र भै ति मि लाई र
 भा ग री स कि नः हे वावु मे रि मा ता कुं ति ले वृषके तु बोई भनि सो ध्या देखि म के उ त्र
 रा ग रु ला हे अर्जुन वृषके तु को व मो र हा ग न्या हे भ न्या को धि योः व ह ति प्रो जी व
 को मा या न ग न्या हेः वृषके तु को व मो सं भा र ग न्याः न र्त मे ले जि व र ह न्या दे न भ
 भु भ प्रा को धि योः के ग र प्रा ज दे व ले प स्ते ग न्याः अ व जी या को के सा र द भ न्दे सा
 रे वि ला व ग री ला ग्याः हे मा हा रा ज ज न्य ज यः के र अर्जुन ले प स्ते गरि के रि के रि
 प स्ते तर ले वि ला व ग री द नः हे वावु वृषके तु अ व क सो ग र ति ज स्ता वि र लोई प स्तो
 द सा व व री ह न्ये ग न्ये भ न्या म ला प नि ग कि रा व न्या दे हे वावु उ लो कु रो व न्ये
 धे हे मे ले म नु व न्या ठां अं म ति मि को अ गि वा ट ग यो हे वावु दे व ले ग दी क से को
 के हि ला गे द न हे न छ प्र व मे ले क से ग र ति म प्र स्त्रि ले वि ला व ग दी क से ग रि व
 आं गुं ला हे वावु वृषके तु क्का य स्तो वि व ते द्वा ई ग यो भ नि वि ला व ग रि के रि र ह्या
 चि त र द ट ग रि प्र व जे रु ने कु रो भै स के भ न्या रो य र के ग र्नु कि त य स्तो म ला
 हे मा न्यो कि त य स्ता मे ले म न्या भ नि वृषके तु को सिर आ क्रा र थै मा ल ध्या र वाई गरि ग कि

वधनु उठाई ता ठो बठाई साठे जाई न पदि मयाः हे माहा राजपति मया पदि अर्जुन ले पति
चाडुंगटि प्रकृता ठो का देखि ता रा वान १ वटा कि चिनु को ता हो जान सम्यै सिद्धा पम
या रति वान प्राप्ता को देखि वतु वी हन ले पति चडै प्राप्ता ठो को वाट यक बाटा कि कि हान्या
रति अर्जुन का बाटा काटि २ सट्ट का पारि असा अंदा मयाः हे राजन पति प्राप्ता वान वेधा
वा मया को देखि अर्जुन पति को चमै केरि चाडुंगटि वान कि वतु वी हका छति माता
कि छ उरति वान पति वतु वी हने प्राप्ता ठो का वाट यक वान कि कि हान्या र ३
का पारि असा अंदा मया र अर्जुन मया रुत को कलें गारि पूर्ण रुदा मया र वतु
वी हन मा भिस र को वृष्टि गत ला ग्याः हे राजन पति अर्जुन ले कला प्रका
र हो सर रुष्ट गमा मया ति अर्जुन का चनु ये आ को वान कि को र हान्या को
कसे लेया हा पाउ दे ननः चनु को चक्रमा च वद छति अर्जुन का वान न ला ग्या
को तयो ह पेदल पति वा कि छे ननः ति अर्जुन का वान सारा को जमा या प्रमा
न रुदा मयाः वतु वी हका सहर मा समेत अर्जुन का वान भरि दा मयाः वतु वी न का
हजारो धर भक्त न ला ग्याः हजारो देव लय निभक्त न ला ग्याः वतु वी न का सहर
का हजारो प्रवाल यनिभक्त न ला ग्याः मति पुर सहर का दुनि आ हर पतिः अ
र्जुन का वान ला गि चेरै छा यल रुदा मयाः यलो गारि अर्जुन ले अत्र अत्र
गारि को ज को संधार वारि दया को देखि वतु वी हन पति को चमै वायु ये
अस्त्र कि छा दी मयाः रति अर्जुन का वान संपूर्ण वेव हा गारि उडा ई दि
पारः वतु वी हने पति चाडुंगटि प्राप्ता ठो का देखि यक वान कि चाडुंगटि

जेना प्रजे का धना जो ता हो काटि व सा पाए च नं प्र से पक्ष गाडे जा को ता हो हा ल्या व वूर्वी हने के रि का ट्या
१४५ प्रजे न ले के रि हा ल्या व वूर्वी हने के रि का ट्या हे न नो न प्र से म ही ग ही २८ के रा स म्म ता हो हा
ल्या का ट्या लो क से गा ई चा हा भ प्र न रः प्रजे ता व नि प्र ति क्रो ध मे बा डे गरि यो रा स स्ति उ ठा ई
हा न्या र ल्यो स स्ति प्रा या को दे धि व वूर्वी हने प नि बा डे ति न्वा न रि कि हा न्या र प्रजे ता को स
क्रि ति न्दु का वा रि व सा पाः र ते हि मे का वा ई पा र्थ ले प नि बा डे हा हो हा ल्या भ सा र बा डे द
वा न रि कि हा न्या र बा र वा न ले व वूर्वी ह न् का वा रे वो डा को ग र्ध न का टि व सा पा प्र क वा न
ले सा र थि को सि र व सा पाः र प्र क वा न ले बा न्ना का टि व सा पा र व वूर्वी हने प नि बा डे र
थ वा ट का ल हा रि भु मि मा प्रा या र व वूर्वी हने प नि बा डे प्रा को ठो का वा ट प्र क वा न रि
कि व डा प्रो ड ले प्रजे ता का हा ति मा ठो का र प्रजे न प नि वे हो र्थ मे र थ वा ट व सि मु दी
प दी भ या र से मो का मा व वूर्वी ह न् प नि प्रा को न पा र थ मा स र्वा भ या हे न नो न प्र
ता व दि त प्रजे न को ले न त हि न मे ग को हा त् ७ हा प नि ग ले ग वा सी र प नि कु कि हा
ल्यो र प नु प नि खे व ना को ता ग र्भ प्र नः व वूर्वी हने भ न्या व लो मो का बु रि प्रजे न ला ई
सा रे वि डा ग न ला ग्गा र प्रजे न प नि को ध ले ग रि ल्या रे ज ल्या र लो व च न सु बा ड
द द नः हे व वूर्वी ह न् बु जि स् म त प्रजे नो रु म प्रा ज हे मे रा व रा क्त म त ज स्ता ला
ई मा रि ध र्म रा ज को ज ज स्ता क ल ग ल ला भ नि प्रजे न का व च न सु नि व वूर्वी
हने प नि यो व च न सु ता उ द द नः हे प्रजे न बु जि स् म त को र त त हो र्द न को
ह व भ वा के ते से ह र्द नु हो गे दः म प नि व वूर्वी ह न् पो रु म भ नि भ न्या को सु नि
प्रजे न प नि क्रो ध मे बा डे गरि वा न को ल वि गरि व वूर्वी ह ले र्दो हा भ पा रः

ववुर्वीहन् पानिभ्रजुनको हा न्या को तर्कि परेखिताजुक पदीभया धने ~~भ्रजुनभनि मने~~
ता डी र ग दी भ न्याः हेरुतन पार्थलेक सो गरि वान हा न्या भ न्या अधिबो वान ग यो उ
स्का ७ द्मा उ स्को मु ख उ स्का ७ द्मा उ स्को मु ख गरि ~~भ्रजुन~~ का र थ देखि ववुर्वीहन् कार थ स म
चा रा पु म्पा का द न् य स्तो वला ऊ पार्थले ग दी भ या ववुर्वीहन् को पानि रो कुा को ग म्
पु म्पो भ यन र तेहि मो का बुद्धि पार्थले चा डे पा च वान हि कि धनु को ता दो कान स म्
से वि द्वा आ र ति पा च वान प नि गे ववुर्वीहन् को क व च दि सो लि छा ति मा प स्या र
ववुर्वीहन् र सारे वा धा प न्यो र र थे भा व रा व र ह द्य न ला ग्या र मु र्छा भे र थ देखि
बा स प धि मा प दी भ याः र तेहि मो का मा ~~भ्रजुन~~ ले को त मा दी भ या क ति को त
मा न्या भ न्याः २० हा व त मा हा र धि मा न्या ६० ला व हा शि वा न् मा न्या ४० ला व
घो डा का स त्ता र मा न्या ५० ले दो नि पे द ल् मा दी भ या र वा कि को त हा हा का र ग
रि द स दि सा भा ग्दा भ याः हेरुतन प से वे ला मा ववुर्वीहन् को वे द्य भ यो र हे द्त
सा रा को त को ति द सा ग न्या को देखिः प्र व य श्वा ई न मा रि भ यन भ नि भ्र गि को
स प्र ना गरि प्र ग्रा य प्र स्त्र दो दी भ या दु ~~भ्रजुन~~ का को त जो द न् जलु ला ग्या र पार्थ
ले क म या डे व ह को आ वा हा न गरि ह ना प्र स्त्र दो दी भ या र पानि पारि संपूर्ण
भ्र गि ता को ग दी भ याः त व पार्थले प नि व ज्ञा प्र स्त्र को प्र यो ग ग न्या र ववुर्वीहन्
का को त मा ला खो ला व व ज्ञे व ज्ञ गि र्ण ला ग्या र सा रा को त को सी र चु ती ऊ दे म दे
ग ती ला ग्या त व वुर्वीहन् ले प नि ई श्वा स्त्र को प्र यो ग ग न्या र ई ई ई ई आ र ती संपूर्ण
रा व ज्ञ उ ला ई र ~~भ्रजुन~~ ने का को त माः के रि व ज्ञ कि रि गी र्ण ला ग्या र व ज्ञ बु धि
मा न् पार्थले मा प्रा पि ता ई ई को सु प्र ना गरि ति व ज्ञ भ या ई न ह ह भ या ई संपूर्ण ला

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

गदीमया र केरि पार्थले प्रसे गरिधेरे पट क को ज मान्या को देखि वव्वी हन प
नि क्रोध मै जा मुले मान भै अव प्रस्थाई नि कभा उ दु भनियो व वन सु ना उ द नः हे
पार्थ लो अव तै रो क क म रा ई स की न व तै रो प्रा न रहे न भनि सा प्र ला ई वा ज्मा से
स ना ग ले दि या को ना गा स्त्र लि हे पार्थ लो आ को जिव व चा उ भनि दे वा या र
पार्थ ले प नित्यो दि का स्त्र दे से मा प नि उ ली ग दो दु ई टा जि भो ल ए त या का र म या
को वि स ले पु र्ने भै आ गो व ल्दा मे व ली र ह्या को देखि सु ख ले के हि न वो लिः चा ई
ग रु उ को आ वा हा न गरि द्या आ ए व वूर्वा ह न का हा से वा ट लो ना गा स्त्र टि पि
ग रु उ ले ल ग्गा रः त्मो ना गा प नि वा ई भा गि जा दो भ पो र व वूर्वा ह त ह स्त्र प र्दी
भ प्राः हे रा ज न ज व प्र ति भ पो थ्यो व वूर्वा ह ला ई ला रे हो क न ल्यो र ठो का मा हा
र हा ल्दा त तै वा ला व स्त्रा को वा न आ पो र आ प्रा थ नु मा तो र्दी भ प्राः हे मा हा
रा ज ज व त्मो वा न अर्जु न ले दे वा र अर्जु न को त म नि गै हा ल्यो कि न भ न्या अर्जु
न को का ल ते स्त्र वा न मा रु ना ले गं गा जि को आ प नी ले अर्जु न ला ई म न प न
क ना ले पार्थ ले के हि हो स पा उ दा भ प्रा न नः न त श्री क क म रा ई स म स्त्राः न त
त्मो वा न का दु ला भ न्या हि क म र्म प नि ग रे न न र वे हो स ज स्त्रा भ प्राः का ल ले
जि न आ प्रा को म नु वे ला ई ने वा न वा प्रा मे भ प्रा रः हे रा ज न ले वे ला मा अ
र्जु का को ज मा ना ना वि प्र रु न ला ग्यो वि प रि त ले वा पु आ योः अ क स मा
त व गु प नि गि र्ज ला ग्यो सा रा को ज ले अर्जु न का र प ला ई प नि अर्जु न ला
ई प नि दे वा भ प्रा न न र हा हा का र प र्दी भ प्राः ज मु ला र्दी ले प नि अर्जु का मु व
हे र्दी क रा उ न ला ग्योः र धि प नि के वा मा न भ पोः अर्जु को प नि ठा उ र अ ग क

कलउतलायो सर वनिकमवऊ नलायो हे जये जय यसै वेला मा वउ
वीह जे वनिकमवऊ को हा दो का नसमयै च होहि जाला वस्या को वान दो
दी भयार जव लो वा न प्रायो र तव अर्जुन र वे अकल भै हा ल्या न लो
वा न का ट ना को त वे हो स भै ग या र लो वा न वनिक प्रायो र अर्जुन का
गर्भ त्मा लो पोर सिर काटि वधि मा अस्थो हे मा हा रा ज ज ये ज
य ज व अर्जुन को सिर अस्थो अर्जुन का को ज सार हा हा कार वदी
भया हे ज ये जय अर्जुन जो ऊ न वउ वीह जे मारि मो की हो ई न न
कि न भया गंगा जि को प्रा प व त्या को ऊ न ले मो दी भया ज व अ
र्जुन मो रिस का वउ वीह न वनिक व डो ह र्भ मान ग रि सार को ज स
हि त भै प्रा का सहर मनि पुर मा किरि आ उ दा भया भनि जे गुप्त
लो रा ज ज ये जय क न सु ना उ दा भया ॥०॥ इति श्री जे मुनि भारते
अरु मेध वरिनिः त्रिं त्रि लो न म च्या य ॥३३॥ जे मुनि ये वाच ॥ हे मा
हा रा ज ज ये जय ताहां वधि वउ वीह न वनिक प्रा का सहर मी गुप्त वउ
वीह न कि मा हां ता रि चिंता ग दा वनिक सर्ग का ट प्रा का सहर मनि पुर मा
आई गुप्त याले प्रा मा ना ग पुत्रि उल्लु वि वनि दो रा लाई भै दू ने आई गु
मुनि न ज ना को ता हिं य के हा उ मा भै ट भ यो र वउ वीह न ले वनि

अईनः चित्रोत्तरागिवाटे प्राक्कादवीरमाकेरितुत्तरादेहलले ववुर्वाहने प्रजुनलाई मा
रिवावाः भन्नाको सुवा विनिपे गहना वल्लो हाई चिरवस्त्रवेरिरहा किथिनः वसे
वेलामाः योवचनसुनाउ ददिनः हेवाजिनादानुवगरितः तसुवचने विहं हि
दसः प्राक्का वावुलाई मा की हेदुक्क प्रववावुलाई मादितः प्रवहामि हल्लाई
वनिमाः हे नादानु मे ले प्रगिवाटे मदे धिमः बाध जोऊ न तोरा विताऊ न हे भनि
मे ले भन्ना को हो ईन तलाई प्राज मलाई प्रनाथ गरा ईर हे वा विव विता
दो हि तजसा वाजिको मुअे हे गुदे न प्रवलो वाडे हि न जा हो मेरासा मि मा
रिथीर जं जि हिनः वाडे सलो वना ई दे भनिहा कार्थ र भनि ररा भुमी
मा जाम भनि प्रा उ दिम ई न र तेसे वेला माः उ प्रु विवा ल दित हे दिदि वि
ना गदा पथ र हा मा सा मि कार्थ ले वलो भ भुम या को थियो हे उ प्रु वी वि
ना गदा हा मा वगिवा मः वां चो हा प्र का वुधे धन ति वुधे जा स म हरि
आरहन न ता स मा मजि मे दु भनि हि मि हल ले जा नुः ज वयो वुधे लुकि
जान नः तेसे वेला मा मदे न भनि जा नुः भ निहा मा सा मि को प्रा जाम
वा को थियोः हि वुठ वल वगिवा मा हे न जा मः प्रजुन भन्ना चेरे को ना
मऊरः हा मा सा मि न कि प्रल ऊ नु भ नि वगि वा मा मे हे दन त ति वां
वे नुधे लुकि म सम वा ग भिर हा को देखि उ रे रे नि मुदा वरि वल्लु मा
लो उ ता मयारः २ बार वाउ पदि वेका मयार वाडे गरि जा प्रजु न को
सरे अस्मा को हा उ मा प्र दा म वाः र प्रजु न का वाउ मा स मा ई हा ना
थ हा नाथ भनि तुले रा हा लिः लोक ग ही म वार हा वदि वो तनुर्वा

जेभा ह न रूखवाट स स्या मे भया र चिकार हो मे ले कु कर्म ग न्या दुज ग न्या
१४६ कु र ग न्या दुभा नि हा त जो रि वि ति ग दे द न हे मा ता हो त पा ई र ह
जो आ मा भ या को प नि हो मे ले प नि पि ता दे उ पा उ प री प नि ग
भा को हो स सो वि पु दु न्या र हे द र मे र पि ता हो सा रे न त सो ग रि
आ मा भ यो गा ति प नि ग नु म यो ता त रो प नि हा नु म यो हे पा
ति त दे त्रि न हो ई न र सु द हो र भ नि सा रे गरि मं नु म यो र प नि
मे ले को हि मा नि न त वा ई ता ई वे से भ न्या म ला ई वे से १३ हो
र त वे से १३ त वु रि र ते रि आ मा ना स दे त मा द र व जा भ नि मं
न म ला ई सा रे हो क च लो र स ग म ग न्या को हो हे मा ता भ नि व
वु री ह न का व च न सु नि चि नो ग दा वो र द दि न हे दु व आ प्र पि ता
हो आ सु के भ न्या प नि से ले मा नु क र भ नु म यो र म ला ई भ नु म यो
ते रि प्र पि ता ई त भ न्न आ प्र न न हे दु व अव लो चा डे स लो त वा र ग
द भ नि से पू री श्री व चं द ना दि क लु र त वा र ग रि स रि ता ना ला
ई दु वे मा ता त वा र भ या को दे वि व वू री ह न का म न मा सा रे
दि कु मे धि का र हो मे ले मे ज्जा क म ग न्या दु वा पु ला ई प नि मा न्या
आ मा ह र ता ई प नि मा ना ग्रा द्या प्र व स लो लो क निंदा क म ग
रि मे ले त ग म भ या को व या सा र ह मे ले नि या को प नि व या सा र ह रा म
१४६

वह मे ले म नुव ठि पा द भ नि • मं त्रि ला ई डा कि पो ऊ म ऊं हू हे मं त्रि लो
चा डे स लो व ना ई दे उ • म नु लो पा पि वा वे र सा सा र द भ नि चा डे आ
के ले स लो व ना ई • आ क्रि भ या का ठा उ मा मे यो विं सि ग र्द ह न • हे मा
रा रा पा ई ले म नु व दे न वा वु मा न्मा पा पि स जि उ दे त वा ई ह ह ले म नु व
दे न ये ले म म दे दु भ नि व वू र्वा ह न प नि आ गो स ल का ई प स न स पा
र भ या रः लो दे सि उ लु पि चा डे म ई व वू र्वा ह न ला ई स मा ई • य सो
भं द दि नः हे वा वु प र २ ऊ ने स मा नु जि ग नु प र्द हः गु जि ग दी प नि
के हि ला मे न भ न्माः प दि डा सो ग नु प न्मा प नि ग रो ला • मे ले प उ टा
नु जि ग र्द दु भ निः आ फू ला ई र स वा र रा या को गु ल रि क ना ग ला
ई डा किः आ डा ग र्द दि नः हे गु ल रि क लि मि ले यो टा का म म नू प न्मा
जा उ २ मे रा पि ता • से स भ या का ज गा मा डा ई य सो भ नः हे मा ला रा डा
रा वा ई कि पू त्रि ले यो विं सि ग न्मा जि ह नः रा वा ई का ह्वा ई वार्थ सं मा
म मा नु लु भ याः रा वा ई कि दो रि वि धु वा भ ई नः स रि जा न ला ई त
पा र भ या कि ह नः र ह नु र्मा यो विं सि व ठा उ नु भ या कि ह नः पि ता
को म मा धि नि गा हा भ या • मे रा प्रा न र ह न्मा धि योः सो ह नु र्मा म
नि व स नु भ या • मे रा स्ता मि को प्रा न र ह न्मा धि योः म ह नु र्मा पृ थि

रा. ४
१४६

दस पापि वा बुलाई मा ग्या भानि हो कि से हो सो सिखि व व्या जो ना दान वधि २
केहि तु कि ग ल म य न म नि वधि वा ट मोली स भ नि आ क्रि मा हो तारिका व
चन सु नि व बु की ह न व न सि र कु का ई अ जु को व ख के तु को सरि १ वाल भि
न हा लि सार को ज र ख रार रा सि दि उ टि मा मा अ जु न का वा उ मु नि व
स्या का द नः आ कु व बु की ह न वाल का ठो का पा व नु की न लि ख डो भै व
ला भ याः भ नि डो मु नि ले रा ज ज मो ड य ला ई सु न उ दा भ या मा ॥ १ ॥ ई
नि डो डो मु नि भार ते अ सु मे व व र नि व च हो रि स न म य मा य ॥ ३४ ॥
डो मु नि उ वा यः हे मा हा रा ज ज मो ड यः अ त ना ग व दि का क र सु बु ह
व सः त व लो पु रा ड रि क ना ग व नि स रा स र ग ई रा ज से स ला ई पा य
म उ उ व त ग दे न भ यो र रा ज से स से व नि व स भ नि आ स न दि के च न आ यो
भ नि सो च नि ग द भ यो र लो पु रा ड रि क ना लो व नि उ लु वि लो दि या का ग ह ना
स वे रा ज से स का अ गि ता ट रा सि दि यो र ति ग ह ना दे खि रा ज से स सो च
नि ग नु र डः हे पु रा ड रि क ई क का ग ह ना लो यो भ नि सो च ना य को सु
नि पु रा ड रि क ना ग व नि डो व हे हा त जे मु नि नि ग न ला योः हे मा हा रा ज
ई स वे ग ह ना ह जे कि पु नि व को र नः कि त लो यो भ नि क क म हो हा त
ह जे कि पु नि व दि ता भ ई न कि न ति डो यो भ ई न म य रा ज ज
र डो र ले अ सु मे व ग न भ नि यो डो डो डो को र हे द ते से का व दि स
वा जि का नु तो मि अ जु न आ या का र हा द न रः त वा जि का ना ति
व बु की ह नो यो डो व क र द न र व दि अ जु न आ ई व डो भारि से मा
म व रे द र व बु की ह जे अ जु न ला ई मा रि दि य द न रः त वा जि कि पु नि

जे भा
१५०

सतिज्ञानतयारमवाकिधनः र म लाई दुकि यो प्राप्तामयो हे पुराउरि क
 जो उर मेरा वितालाई मेरो यो हालो मयो को संपूर्ण विस्तार कहि दे उर
 मेरा विताको निगामयो मेरो उच्चार क न्या मेरा साम को प्राप्ताम वा स न्याह
 गुकी दलीर मार हाको मृतुस न्या मनि तस्ती सम या वडिऊ ते थि
 यो मनि रवाअिकी उत्रि ले विं विं वडुा ई वडा या को धः हे गु की
 जो रुकु म रुद्धः मनि पुराउरि क का तचन सुनि रा जा से स यो प्राप्ता
 ऊद्धः हे पुराउरि क ते ले रा म न म कुरा को सुनाई सः व तु की ह ग लो प्र
 गु न लाई मा मो भ न्या कुरा त ते ले तु दा गरि स व तु की ह डो मारि क
 न प्र गु न मो न्या हो ई नः मे ले रा व ह्या ई न म नि रा जा से स का व व न
 सु निः पुराउरि क के रि विं विं ग दं दः हे मा हा रा म सा को हो त व तु की ह
 हो मारि प्र गु न मो न्या हो ई न नः म नि गे मा ले प्रा व दिया का कुरा र
 जाला व तु की ह मा हो का मा तस्या का कुरा स मुरा सु ना या र रा
 ज से स ले व नि हो ला म नि व ह्या उ दा म या र प्रा क्रा न जि क मा
 र हा का म नि ह ल का मुख मा हे रि यो प्रा जा ऊद्ध हे म नि हो क सो ग म्भी
 हो पुत्रि ले म न्या य सो म नि वडा ई दः लो म नि दि त्या हो कि हो ई म
 क सो ग म्भी हो म नि रा जा से स को प्राप्ताम या को सु निः संपूर्ण म नि
 ह र मे भा रा दा र ह ह हा त जो रि वि ति ग दं नः हे मा राजः हे गु की जे
 लो ई हा ऊ दः हो लो हु कु म रुद्ध सो मा फि क गरि व क्त नु ह व स
 हा मो ज्ञा ता ग त व ल न्या हो र ह गु की ऊ क म ना ग रु ला ई म नि स

स म
१५०

पूरा मंत्रिहस्तले विंतिग न्या को सुनि राजा से स आता ग नूँ ऊ ऊ हे मंत्रि हो मे ले हे दी
त प्रव स्ये दिने प दे द कि न भ न्या भ गवान का स सा भ न्या का नदि उभ न्या भ गवा
न कृ लना राज न्या द न प कृ प्र नू न प निसा मा ने ७ रु स हो ई न ते स्या प्र नू न
वा च द न भ न्या दि न्ये प दे द म त प्रव स्ये म नि दि दू भ नि राजा को ऊ कु म भ न्या
को सुनि ना ग ह ह स वै नु प ला ग्या र ते वि व मा धि ट पु हि भ न्या को ना ग वी लु
ला ग्यो हे मा हा राजा दि नु त दि नु ह व स हे वी वा धि नि ग नू ह व स त्यो प्र नू न ले वा
ल व व न दा हा ग दी प्र सो स र ना ग कि मा ता ग भि नि भ न्या कि प नि भा ग्या प नि
दा उ न र वा न हा नि का टि दि यो य स्या पा पि ला ई कां दी नू ऊ ऊ दे न य कृ त्यो
म नि म र्ते म ल त् मा पु ग्या प दि त्यो प्र नू न ले क दा चित् दि न्या दे न भ न्या हे मा
हा राजा दी न्या का म न ग नू ह व स ऊ ई मा धि त्यो म नि द र वो हा मि ना ग ग ला को
म हि मा द को हि वे रि ले मा रि दि यो प नि के रि व चा उ द्यो भ न्या य स्यो चि त्त प नि
दि नू ऊ ऊ दे न भ नि त्यो च ट पु धि ला ई प्र णि सा रि से पू र्ण ना ग ले वी त्यी ग न्या
को सुनि राजा से ल यो ऊ कु म ऊ ऊ हे मंत्रि हो हे र सा क द्या त त्रि भू व न का ना
य भ गवान कृ ल हा हा द दा दे द दे त्यो म नि वा हि नु प र्क हो ई न तथा पि मा गि हा
त्या प दि न दि ऊ दे न हे र वा र्थ जो हो न वा चि द्यो र्क दे न कि न भ न्या कृ लो ले व
वा उ द न वी न का ने हा मि ला ई गा र मा त्र प न्या द य स्यो लो मि रा जा र हे द न्या
कु जा ई ला ई व चा उ न भ द्रा प नि दि य न य भ नि म ला ई भ न्या द न हे र दि य नो भ

जे. भा.
१५१

आवादिमिहसलाईलातवर्थादः किनभन्ना तव तोमनि वतुतीह
होवाउदेन राहावादिहीकिद्वरहाप्राउदः रतिमिहसकोचोतो
वाद्यः हावादिवासेहोलाः भनिरातासेसकाप्राज्ञासुनिः तोच्य
वुद्धिपेरि तिगाददः हेमाहाराजः तो वतुतीह नः प्रायो भन्नाहा
मिसंगाम गहलाः भन्ना तोच्य बुद्धि का वचन सुनिरातासेसव
नयोरोकोचभः तो पुराउरि कनाग का मुखमाहे रियोऊकु मऊ
दुः हे पुराउरि मेरोनाति वतुतीह ज्ञाई यस्य भनिदियस्यः कसो भन्ना
हे वतुतीह नः रातालेत दियाकाथियाः येच्य बुद्धि लो दियत
भनिसुजा ईदियस्यः राताको केहि दो अदेनः यस्य भनि दीयस्य लो
जाभनि विदा दिया र तो पुराउरि कनाग बनि राता सेसला ई
सखा ऊ उ वर गारि फिरि प्रायो राता वतुतीह ज्ञाई सं मुली व
ता न सुनाउ दो भयो राताले भन्ना का कुरा मनि दिया का कुराः म
त्रिहल ले नमान्ना का कुरा सं मुली कहि दियोरता वतुतीह नः व
नि कोचले गरि पुरा ऊ दाभयारः सं मुली हाल हतियार वा दि
सारा को जसहि तमे चाउे गरि रातासेसका मुलुक मा पुंदाभयारः
को विंति गरि वठाउ दाभया हे माहाराज हनुकी नाति वतुतीह नः
मं प्राई पुग्वा लो मसित सं गामान्ना को ऊ न लो चाउे वठाई वरु
वतु वस्यः तनिहल को त्याहि पुग्वा ई क न यो वादिहनु की दस न ग री प्रा

रा. म.
१५१

आउला भनि वगुगी हले भनि वगको सुनि तासे सले वनि साउते सो च्यु बुद्धि
साई उलियो ऊकु मऊ हें च्यु बुद्धि लो भनि मदिन्या तें हो स तेरो वाउ वगुगी हन
आई उये हे मल संगी मग न वनिसकी मगु हाउ न वनिस कि न लो आ के ता
न म जाल तासे सको ऊकु म भया को सुनि तो च्यु बुद्धि वनि हा त जो उ विनि
गई हे माहाल जऊ र ह जु लें ल उ नु वदे न ता मि ता नू द म भ नि सार को जत
वार ग रिस मुली ना ग हल वनि निस्कु रा भ या र वगुगी हन भया का हाउ मा
आई वारे वर धेरि वा न वली उ न ला पाः हे ज नो जयः कजा कजा रा न भ मा
सक्रि तो मर भू सु न ठि वरि ग ताल व भू वर भू वर तर वार व द्या वदि
यस्मा र हलि कार ले गरि वारे लिर वाट वर वली ग ल उ न ला पाः कस्तो गरि
भ मा जालो गरि म व को वा नि व वि मा व द द त सै दे खि दो भ यो हे माहाल
ज यस्मा गरि आ उ मा थि ना ग हल ले वा न व स या को देखि वगुगी हन वनि
को य भे आ का हो का वा ना न कि कि द्या उजार तिसं मुली वा न का टि र दुका र
वारि स सा उ दा भ याः के रि आ का ध नु मा वा न जो रि द्या उजार सें म व
ली ना ग हल क न क तें ल ल वाली ला पाः कस्तो ना ग हल बो दी भ या क ति दी
वल रु द म य क ति मु द्यो व दी भ या यस्मा गरि सें म पूर्ण ना ग हल को वि द
सा वा ना को देखि ना ग कु मार हल वनि को य भे के रि आ ई ला पार यस्मा
रि के रि र वा न को व र्दी ग र्दी ला पाः वगुगी हले वनि के रि यस्मा गरि नि
स म पूर्ण वा न का ना ग हल ला ई हा हा कार वा न ला पाः के रि ते हि र वा
मा ग ह उा यस्मा को प्र यो ग ग मार ना ग हल का को ज मा गर उे ग ह उे लो
गरि भ दी भ या र त ग ह उ हल लो गरि सें म पूर्ण ना ग हल का को ज मा न ला मा

ॐ मु

१५२

रहेलननयस्तोगरिनागहहकोविधुंसवा-माकोदेवितिनागपूत्रहवनिकोधभैवैह
वासाकोप्रयोगगरितीसंपूर्णगहडाअस्त्रकोसाभ्येगर्हभयारसशिधयावदिना
गहहधेरेमन्याकोदेवितैमनिल्याईसंपूर्णनागहहताईववाधहाभयाहके
रितेसेगरिहोप्राभयारववुर्वाहनपनिपस्तेधेरेपठकनागहहलेधेन्याकोदेवि
अतिकोधभैमहप्रसन्नकिदायाहमहेमहगीरीलाग्योरतीमहसेपूर्ण
नागहहकाअगसर्वाङ्गपयोउमावतनागहहकुङ्कुदेमहेगर्हलाग्याताम
हसेगरितीनागहहयकेहाउमाउलीमर्हलाग्यारसंपूर्णनागहहत्रास
मानभैमाग्याभयारतगाववुर्वाहनपनिराजसेसकासेनमुसमागाईसाका
गउडवतगर्हभयारगुनासेसुलेपनिअक्रानातिववुर्वाहनाईकासमा
सिप्रोऊकुमऊहहेवावुववुर्वाहनयावातकुपगरिईसंपूर्णनागहह
ताईवडोदंभाधिपोहामितस्तावालिप्राकोहोलाभमथाआजतेलेईनिह
हकोदंभावसाईसुखगरिसलौहेवावुलोमनितैलेवाईसभनिआक्र
नगियमारह्याकाभतारिहहलाईडाकिप्रोऊकुमऊहहेभतारिहोलोवा
पुलोमेराभतारमारह्याकोमनिल्यावभनिऊकुमभयाकोसुनिभतारिहह
पनिजाडेनाईलोमनिल्याईदिवाहतामासेपनिफेरिप्रोऊकुमऊहहे
ववुर्वाहानलोहिनमप्राफेनाहुभगवानकलकोहसेनपनिगहुमेरे
हातलेतेतवावुअनूनताईजिप्राउहुआनकोतहहेवतमासिखवेरेमाउताम

१५२

ला भनिरा ता से स को ऊ कु म भया को सु नि व तु वी ह म व नि रा ता से स जा द की र मा
व स्ता भ या र के रि रा ता से स ले प्रा क्ता मं त्रि ह ल ला ई इ ति यो ऊ कु म रु द्ध हे म
त्रि हो लो भो लि स वे रे हि नुः शि मि ह ल व नि स वे त ना जा नु व द द म नि रा ता
ले ऊ कु म भ या को सु नि मं त्री ह ल व नि ह व ल म नि प्रा क्ता द्य र २ जा दा भ याः
हे मा हा रा ज त न्ये ज यः य रि भ या व दिः त्वा च्छ व रु धि ना ग व नि प्रा क्ता द्य
र मा मे व उ वि त्वा ग रिः व स्तो भं यो सि र कु का ई व उ प्र व लो व ग रि र ह्मा
को दे वि रो क्ता द्यो र २ ई ज ना दु लो भा व द्ग रु धि ना म भ या काः शि नि ह ल आ
ई हा रा जो उ वि त्वा ग द्ध नः हे वि ता के न य लो प्र व लो व ग रि र ह नु म योः ह
जु की यू ब्र हा मि ह ल द्ध दा द्ध दे ह नु लै य लो ग नू व र्मा हो ई न ह नु ली ई के म
यो हा मि ले के ग नू व र्मा हो लो वा उ आ ना हो सः म नि प्रा क्ता वृ ब्र ह ल ले भ या
को सु नि त्वा च्छ व रु धि म रु द्धः हे उ ब्र हो के ग रु मः तै स म नि व रा उ न क न प्र ने
ऊ कु क्ति ग रे र व नि के हि ला मे त हे र स ग्रा म व नि ग रे म प्र ने क ला सि व नि वा य
मः र व नि के हि ला मे त रा जाले त्वा म नि व तु वी ह ल ला ई दि स क्ता भो लि ता
न द्ध नः प्र ज नू व वि हा ल्प द्ध क न म मा हा मी ला मे स म ते स प्र ज नू व ला
ई व रा उ न दि त रु दे त कि त भ या रो लो ग म नि भ या कि प्र सो स तर ना ग
कि मा हा ता रि ला ई व नि म रि दि यो के रि क न व र्व मा प्र सो स तर ना ग
ला ई व नि म रि दि यो ते लो वा वि त्वा म नि त्वा च्छ व रु धि का व र न
सु नि ति ई ज ना मे ल्प द्ध नः हे वि ता य लो भ या ह नु लै य लो ग मा नि व ल
नु ह व स हे र ह्मा मि ता द्ध मः त्वा म नि रा ज ता व नि के हि रा ना ग न्मा नु रि हा मि

गर्दम के बुद्धि म न्याः तैर अर्जु को टा उठोहा मिहरता गर्दमैर वडा अथो जै रु
होमा लगरा वमला व सु पदि निवा उ बु कलै को म म पु म न्या दैन मनु आ जो ल के
हिसा व दः पति ग न्या पदि के सो के ला म न्या छः टा उ जो वा या वो व रा उ
न्या छन * भनति उली मा व दु गुं धि का व व न सु नि तपो व व रु धि वोलु ला
ग्यो हे वा वु हो वे स भने उ ते से गर्नु प द ह हो चा डे जा व भ नि रा मो व व
बु धि का व व न सु नि ती दु इ डा ना व नि चा डे गरि हा दा भ या र म से म
राउ ल मा पु गि मो अर्जु न को टा उ को म प्रा का हा उ मा पु गि वि रा म द
द न व डा र वि र ह ह ह धे रि त या का जा न रा म मे वा उ हा भ या न न
र अने क मा प्रा गरि कि रा को र व ग रि म प्रा र भी अर्जु नि अर्जु न को
टा उ को लि प्रा उ दा भ प्रा र व डो अथो र ह म सु मा मे गंगा जि पा ट
र मा हुं गा मित्र व रि ति दु वे मा ई ले अर्जु न को टा उ को मा अ ग
लो हा रि व स्ता भ याः हे रा ज न ले ता पदि का कु रा प्र ति के र हाः अ व
उ ता पदि का कु रा सु सु ह व रः ज व भो लि व ल भ प्रो रा जा से स
व तु वी ह न स भे त सा रा के ज प नि प्रा उ दा भ प्रा र र न भू मि मा
पु गि व डो ह व मान भ ई प्रा कि मा ता दु वे ला ई वा उ मा प रि ला
थो रु उं ड गरि व स्ता को ई वि वि वा ग उ धु वि प नि ह व मान भ
म नि ला वा द भ नि रा जा से स ता ई उं ड व र ग द भ या भ नि रा जा

गया या
के ग न्या
दने

रा म

जा जन्मे ज प्र लाई जे मुनि ले सुना उदा भ वा ॥ ३३ ॥ इति श्री जे
मुनिना रते अ सो मेध वर्धनि पंच त्रिं सप्त मो ध्या य ॥ ३५ ॥
जे मुनि यो वा च हेत ज ज न्ये अ य अव ह ल ना पु र को फ त सु नु ह व स ज व
अ गु न म र स क या थ्या भा हा व वु की ह न प दि य तु भा र त क दे धि यो
हो क त्रि ला ई से प्रा म य द र चा उ उ ठि ता हो भ ग वा न क ल म रु रि छी
र मि स से ला आ दि धि या हो आ ई भ ग वा न क ल का स न मु य मा जा ई
सा य्वा अ उ उ व तू गार हा त जो ठि वि जि ग त ला मा तू हे भ ग व न क ल
वु डो अ न र्थ भ यो मे ले आ ज व डो त नि को ल प्रा दे य्याः अ गु न अ व
से वा वे को दे तः कि न भ र्णा आ ज ल प्रा मा तू धे मा अ गि ला गि को
दे य्याः के रि अ गु नै फ ला म का आ स न मा व सि ते ल य ल ला ग्या को
व त्रि दे य्याः के रि लाल व ल लाई रा गा का वि ठ मा च डि द धि न दि
सा ग वा को व त्रि दे य्याः के रि सिर न भ वा को अ गु न व त्रि दे य्या
हे प्र भो व डो अ न र्थ व यो अ गु न अ व से वा वे को दे तः हे प्र भो
हा श्री अ ध्या र दो सो को ह दे तः ह गु ले चा उ वि चा र रि व क ल नु ह
व रः भ ति हा वा र्थ र भ नि वि ला व ग न ला गि नः र भ ग वा न क ल
ले व नि आ क ले जा का जा नै व नि लो क गु ह उ ना का नि मि ति अ रि

जे भा १५४ क उराया मे गार सर्व च टका आत्मा पुरुष उ नु भया का उ ना ले भया का
 जे ई स वे मां लु मधि योर चा ई यो क कु मरु द्य हे कु क र वा न ई ले सलो
 ल प्रा दे या को सा जो हो भ त्या अर्जु न प्र व से ग या का दे न न कि न भ
 न्मा हे कु १ मे ले व ति मे रा गुरु सा दि व सं ग स प्रा व नि ये रे व ठ्मा को धु
 व से अर्थ ले मे ले व ति वि चा गं दो रा अर्जु न रा वा ई ले भ त्या मे अ व से
 ग या का दे न न यो व डो वि गार व त्मा हो चा ई जानु व र्द द भ नि
 सा रा को न रा यार ग वि प्रा कृ भ ग रा म् मि म से ता न कु ल सह दे व
 न सु दा दे व कि कु न्नु गो वि क आ हर ह व मि मि आ दि सोर ह जा
 र रा ति ह रु स मे र चा ई ग रि त पार भ वा र के र भ ग न ले म
 न मा वि न ना ग र्भ भ यो अ हो अर्जु न प्र पा को न गा को व द्या
 दे न य से ता मि ह ल का हां जानु भ नि रा रु ड क न अ वा ता न ग नू
 म योर गरु ड व नि तु रु है आ वा र भ ग न ले र्भ मरु द्य हे
 र ड लो रा म् प्र ग चा ई व ड ड जा हां अर्जु न ध व हा हां ना मि
 ह ल ला ई चा ई प्र त्या दे उ भ नि आ कृ भ ग न न मि दे न कि र
 भ मि नि आ दि कु ति ह ल स मे व ज सु दा व रे तिं स प्र पु र्ण को ज
 ला ई ग र ड का वि ह मा च दी भ या र ग ल ड व नि रा हां दे वि वं ड वे ग

जेगरिउडिग पार आ हाववुवा हन का सहर्मनि ७ र अर्जुन मत्पुम या के डाउ मा
७ न्या ई दि पार भगवान क हन आदि सवे जना पनि गरुड का पिठ वा ट हरि
ना हा अर्जुन मत्पुम या का चि दाउ से डाउ मा जा ई हे हा त ववुवा हन आदि सा
रा को जले दो रि पुर्न न को सरिर भाग नमा का चि दाः ले से डाउ मा ७ गि यो क
कु मरु दः लो लो अर्जुन मा न्या को होः हे भिम सेन जा उर वा शे सो ज के हेतु
ले अर्जुन मत्पुम दन हा मा को ज का हा ग या चा डे सो ज भनि क हन को क कु मर
यो र भा म से न पनिः चा डे को ज भिन्न वसि य सो भं न ला ग्याः लो यो अर्जुन
मा न्या को हो लो चा डे भ न भने ७ मे ग र्म ला ग्या र स सो गरि भिम सेन ७ मा
को देखि सा रा को जले के हि भं न स क्ता भ या न नः सा रा को ज ७ र या एक दा भ पा
व वुवा हन पनि सो दा कु ना मा ला गि व पला गि व स्या का चि दाः भा म सेन भने
सरिर य से भने ७ मे ग न्या को देखि अ वि वा ट सरि कु वे हा त जो रि यो वि लि
ग ई द नः हे भिम सेन वा पु मा न्या पि ता वा पि पा पि मे कुं मः मा हा वा वि व
रा रा मे कः अर्जुन को पुत्र ववुवा न भन्या को मे वा पि कु मः हे मा ई ला पि ता भि
म सेन लो म ज स्ता वा पि ला ई उं ड का हो भ न्या त वा ई का हा त मा र स्या को
ग हा ते हा नि चा डे मे रो सि र सु रा र गरि को नु ह व सः लो विले भ न ग नु ह व
सः हे भिम सेन पि ता वा पि पा पि को वा जो स ता स ग नु ह व स भनि रो ई र
क न व वुवा हने भ न्या को सु नि भिम सेन पनि यो आ ता ग ई द नः हे व वुवा

श्री भा
१५५

हनु के हे तुलै अर्जुन मोल्यो वा बुलाई दो रातै क सो गरि मान्यो के हे तुलै वै
र भा व प न्योः अर्जुन अर्जुन दो रातै दो केरि वा बुलाई मान्यो प निभ
दो सो के कुरा हो सा सो र भ न भ निभो म सेन का व च न सुनि व व व वा ह न
फेरि अर्जुन हे भिम सेन म न स्तो पा पि लाई धे लो को रे मा से ला ला वा
हा पदि त पाई का को ज अ निर इ प्र ड म ना दि वि रह ह लाई मे ले डि सि
पु नि रा सा को धि याः ति नि ह रु प्रे ले हे हि आ पा का द न सी ने ह रु सं ग
पदि सो थ नु हो ला हो म लाई मार अ भिम सेन का पा उ मा घो ध पा
को देखि भिम सेन ले प नि म न मा चित ना ग दी भ या अ हो सो सा म ने उ रु
र र हे न द य नार वि हि रु लाई जि ति अर्जुन को सि र व सा ल ने स क न्या भ
नि दु वे हा त ले व व व वा ह न को सि र उ दाई सो आ ता उ रु हे वा व व व व वा ह न
सा सो भ नः भिम सेन दो रा के न ल यो भ ना के रि भिम सेन ले सो ध्या को सु
नि व व व वा ह न वो ल द द नः हे धि ता भिम सेन जा हा म ग वा न रु ह न रु न रु न
व हि जा ई भ नु ला वा लु ह व स भ नि क ह न का सा म ने मा आ ई मा प्रा दु वे
हा त ले भ ग वा न का न र ना र वा द मा स मा ई सा सा ग उ उ व त ग दी भ या
र भ ग वा न रु ह न सं ग यो वि ति ग द नः हे प्र भो पि ता दो हि पा पि क म व र ग
ल ह त मा हा रि पा पि व व व वा ह न भ न्या को मे रु म लो चा उ ह नु की वा रु मा र
हा का च न ले प्र हा र गरि मे से ग र्ध न का टि व क लो यो सः ह नु की वा रु देखि

मने का काम जो पाप को उधार दू हो लो माते मारि व कत नु हव स म भि
व दू जो हन का व च न सुनि भ गवान् क ल यो क कु म क कः हे वा पु व वृ र्ग ह
न क सो गरि मानो के न हो न चि हिक न हो कि चि हिक न हो भ नि भ ग वा
न जो प्राज्ञा सुनि व वृ र्ग हान विं सि ग द नः ह गु ली ई क्वा मा लु म् दे न र हे
प्रभो ह गु सर्वज्ञ नु नु नु दः सर्व द ट र मा वा सि भ प्र का प्र भू ले सो धि
व कत नु क कः हे प्रभो मे रो दो शो प्र धार को हि दे न दिन दु खी को दु ख ना स
ग न्मा प्र ना थ का ना थ प्र स रु की सर न ह गु र्ग नु क न्थो म ला ई स लो प
भि भ य न के न भ न्मा ह क स्का सर न मा ज्ञा वा वु का सर न मा ज्ञा भ न्मा वा
वु ला ई मारि हा ल्या प्र मा का सर न मा ज्ञा भ न्मा प्र कालो गे मा न्मा
भ निः यो प द गालि गरि स लि ज्ञा न त पा र भ वा का द नः जे हा वा बु ध भ र
न का सर न मा ज्ञा भ न्मा प्र को भा ई मारि दि का को म ला ई हे मे दे न नः
भि म से न व ह कु ल स ह दे व का र न मा ज्ञा भ न्मा दा गु भा ई प्र को मारि
दि त्वा प्र लो पा पि ला ई हे मे दे न नः स वे को सर न लि त्वा ह गु र्ग नु क न
यो ह गु ध नि मे रो स वा मा न्मा भ नि प्र स नु क नु न को हे प्रभो प्र व म वा
पि का हा ज्ञाः वरु लो ला ते मारि व कत नु हव स यो पा पि त न छा डि हा लु
पा उः भ नि रो ई र य लो भ निः के रि व वृ र्ग ह न विं सि ग द नः हे प्रभो क्वा
त मे रो वि रा म क हि दे न यो स वे ह गु र्ग को ई द्वा हो कि न भ न्मा सा प

मे. १५६

मि रान से ज मे ग नो लाई घो डा दो आ जो र हे द र लो घो डा मे त स ह म. १५६
द र लो घो डा मे त स मंत्रि ले प च्या द न र त व व द मे ले धा ल वा जार मे ले प नि
सौ गा त नि ग ई पा उप न ग जार ह नु के ई द्या य स तो रहे द र य स तो प न ग यो
हे प्र भो ज ले मो पा तु प न ग जार यो त से म ला ई ला त ले हा नि हे पा जि ना ह म
त मे से दो रे हो ई न स वे से पु न को हो र हे पा जि न नि ज त वा त त वा म नि
म ला ई गा लि ग ही हे प्र भो म ला ई प नि जो क च लो र व लो भा र ल प
यो हे प्र भो म ज सा पा जि ले मा दा प्र मु न म न्या हो ई न न. ह नु के ई द्या
य से धि यो हे प्र भो म के ग र. त र य स लो भा को व प नि मे ले से से का मु
नु क मा मे से पु न ता ग ग न जि ति म त से ज व म नि ल्या ई स का को ध
मे र वा ज्य से स स मे त ह नु के ई द र न ग र ल भ नि प्र मा ज द न. हे प्र भो
जो क क क द भ नि व वूर्वा ह न ले विं ति ग न्या को सु नि. मे ग वा न. ह. ह.
प नि सु सि मे का ब मा रा वि हे व वूर्वा ह न. ज्य सु के भ या त प नि भो ग
को प्र प का र प नि ग न्यो उ प का र प नि ग न्या हो व ति वा भ यो प्र
व लो रा डो प्र मु न को सि र जो र भ नि उ कु म भ यो र. से स प नि प्र
वि सारि को विं ति ग ई द न हे प्र भो भा म सा खो ग ई उ व त ग रि व नि
ग ई द न. हे प्र भो ह नु के ई म हि मा को जों द ह ह नु के सा म च का ल भा

स. १५६

पनिभाग्दुभन्या आगतो मनिले अर्जुनवाच मे हो ईन सो सवे लो क वु मा
उनलाई मात्र हो क्या प्र म त स्व रूपि भ गवान् सामने छडा भया पदि अर्जु
नवा विसक्या अब लौचाउँ अर्जुनलाई वचाई वक्ती सो स भनि से स ले विं
शि गन्या को सुनि के रि क हल ले कु कु मरु रु हे व वुवा हन अर्जुन को सिर
ल्या उभनि कु कु म भयो र व वुवा हन पनि चाउँ जाई वाला भित्र वसि हे हो
त अर्जुन को सिर पा य न न र व जो हा हा कार गरि भ गवान् का रु मा आई
विंति चढा पार सा ल को न को हा हा कार पदी भयो अनर्थ पन्या अनर्थ प
न्यो भन ला ग्या कुति पनि रु स ठ ल्या मै छलिन र विला व गन ला गी न र से
से हो भन क से को ग म पु दो भ य न र हा हा कार मात्र ग र्ता ला ग्या हा वाला भि
त्र चित्रां ग उल्लुपि पनि मुर्दा प दी भया व वुवा हन पनि सिर क स्ते ल ग्यो भनि
हा हा कार ग र्ता ला ग्यार ते से वे ला मा ल जा से स विंति ग र्द हन हे भ ग व न
यो ज्या को हा हा कार होः सर्व घट वा सि ह नु र्नु कु रु भन्या उल्लो ल ग्या को
भया पनि ह नु लाई बोधा हा हो ला भनि ल जा से स ले पति भनि नु पला प्यार
के रि मा हा ल नि कुति आई यो विंति ग र्द हिन हे भ ग व न हा यो प्र धार हो श्री
को हि दे न सा क प नि ह नु र्नु को हो स वा प नि ह नु र्नु को हे प्र भो चाउँ हा यो कु र
ख ना स ग नु ह व सः त्रे लो के ना प ह नु र्नु कु रु भन्याः को स ग सो धो सि र ह
ला ग्यो भ नि सर्व त ह नु र्नु हो भन्या हे प्र भो भनि कुति ले भन्या को सुनि भग

१५७

वान् कृष्ण वनि चाडे उडि हात वा उधो ई पो ऊ कु मरु रु सो मे ले कृष्ण वता र भ
पा देखि य सो वृक्ष चडे मार हा को र हा दुभ न्याः से सखो गरियो अर्जुन को
टा उ को चो न्या को सिर चू ला मे अर्जुन को टा उ को हा चाडे आ व स भ निभ
ग वा जे हा व चा पु भ यो र भ ग वान का मु खा र विंद देखि यति वा त नि क द वि
त्रि के अर्जुन को टा उ को हा हा देखि उडि आ पो र भ ग वान का हा ते मा व न्यो
तो टा उ को अ मा जो हा लि रा आ ना ग ठि ई भा ई दु दु हि दु स ह ति नि ह रु को सा
र चु ला र भ मे से ई भ स म खा क ऊ दा भ याः हे रा न न ज न य ज व अर्जुन को टा
उ को आ पो थो ला ए को न ह र्य मान भ ई अ व म ऊ दा भ या र म ग वा जे
व बु की ह हा ई यो ऊ कु मरु रुः हे वा बु लो चा डे अर्जुन को सिर जो र र ये ले व व
के लु ला ई व चा उः प दि अर्जुन ला ई व चा उ भ नि कृ स्न को ऊ कु म म या को सु
नि व बु की ह न यो विं नि ग द नः हे प्र भो ह जु के वा ऊ ति वा ट व चा ई व क ली यो र
भ नि विं नि व ठा या र भ ग वान ले व नि चा डे उ डि पे ले व व के लु ला ई सिर
जो रि तो भ नि दो ई दि नु भ यो र व व के लु प नि पे ले मु ख ले गो विं द मा थ व के
स भ न्याः प दि चा डे स टा र ह व बु की ह न भ नि आ क्रा ठो क्रा देखि वा न रि कि
हा ला र भ ग वा जेः हे वा बु प व र भ नि हा त स मा उ नु भ यो र व व के लु व
नि भ ग वा जे ई देखि ला न मा नि सा थो ऊ उं उ व र ग द भ या प दि अर्जुन को
सिर व नि जो रि तो भ नि दो ई दि नु भ यो र अर्जुन व नि वा वि स टा ऊ दा भ या

१५७

भानिजे मुनिलेरा जा जन्मे जय लाई सुनाउ दा भयाः ॥ १० ॥ इति श्री जे मुनि भा र ते
श्री सो मेध पर्व निजिं वचित मो ध्या यः ॥ ११ ॥ जे मुनि उवाचः ॥ हे मा हा राज
मे जयः पति मे स क्ता पति भगवान् कृष्ण ले वनि ह र्थ का प्रा लु गि र ई ॥ १२ ॥ जे
न क न प्र क मा ल ग नुं भ योः र यो क क म क रूः हे पार्थ रि मि चि ज्ञा न गर
रि मि व रू र्वा ह रे मारि मो न्या हो ई नो रि मि ला ई थो ले गर्भ थि यो ह ते
गर्भ मे ले का न्या को क मः यो स र्व मे ले ई द्या हो रि मि ले म ला ई वि र्वे उ
ह मे ले स म मा या को क मः ते स्या व रू र्वा ह ला ई के हि दो ष दे नः अ व श
ला १३ ला ई श्र क मा ल गारि का थ मा ले उ रि मि व रू र्वा भा ग ते मानि
र ला होः य स्तो सुर वि र वू र्वा वा योः अ व लो चा ई का थ मा ले उ
भानि भगवान् कृष्ण को क क म म या को लु नि अ र्जु न व नि ला ज ले
ग रि व रू र्वा ह का मु खे मा हे न स के न न र के हि वा व न दि सि र कु का
ई वू व ला ई व र्वा भ याः ते स्तो ग रि भगवान् कृष्ण ले भ मा मा व नि
के हि वा व न दि वू व ला गि र ला को दे थि मि म से ला जो द नः को थ
मे वी ल ला ग्याः हे अ र्जु न अ र्जु न व नि क्ता प्र भि न ग र्द होः य स्ते प्र भि
मान ग ती ले टा उ को थ सा ई मा गोः र व नि अ र्जु चे त्रै नोः आ कृ भ मा
व लि यो वू र्वा भ यो र व नि अ र्जु त्रि शो द म ग या को दे न भगवान् कृ
ष्ण को नि द्या न भ या को भ याः रि शो के द ला कृ न्या थि यो अ व लो
ना ई व रू र्वा ह व ला ई का थ मा ले उ भानि के रि व रू र्वा ह ला ई वा व

१५४
 नैऋत मास माई अर्जुन का सा मुनि मार खिदि पार वरु वी हन पनि अर्जु
 न का वाउ मा वनि सखा ऊँ उरु त गदी भ पार हात जोरि उ मिर हदा
 भ पार अर्जुन म न्या मुखे मा हेन स क ने भ य न नः के रि मि म से ला वो
 ल्य धनः हे अर्जुन कि न विल म ग र्द दो लो चा डे का थ मा लो उः भ नि
 म न्यार अर्जुन ले व नि ला ज मा नि र वरु वी ह ला ई का थ मा लि पार
 मि म से ला के रि भ द धनः हे वरु वी ह न अव लो से वे ला ई उँ उ वरु गर
 भ नि से वे ला ई दे वा उ न ला ग्वा ई कु नि मा हा रा नि ऊ न ई दे व कि मा
 हा रा नि ऊ न ई ज सु दा ऊ न ई भ ग वा नु का ख र ह जा रा नि ऊ न भ नि
 दे वा ई दि पार वरु वी ह ले व नि से वे ला ई उँ उ वरु ग दी भ पार के
 रि मि म से ला ले चित्रा ग उ लु पि ला ई भ न भ न धन न हे चित्रा
 ग उ लु पि लो रि मि ह र व नि ज्ञा ई मा रा कु नि दे व कि ला ई उँ उ व
 र ग र भ नि भ म्मा को सु नि चित्रा ग दा व नि नि का मुखे मा हे
 रि भ न ला गि न हे उ लु पि अव क सो गरि हा मि ह र क सो गरि म्मा
 ला कु नि का स न मुखे मा ज्ञा अं हा पि ला ई के भ नि न क सि न
 क च रि र ला धन भ म्मा धन प्रा को वो ई मार रा नि ऊ न ओ न
 ने न क च रि भ म्मा धन भ नि ला ज म नि र ग पार मा ला कु नि दे
 व कि प्रा दि ला ई सा खा ऊँ उ वरु ग दी भ पार कु नि मा हा रा नि लो व

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

निदुवैवो हारिहा ई प्रे क माल गारिका स मासि आसिर्वा ददिदिमै न केरिभि
 म से नभ गवान कुं ह्रि देव कि आदि पनि अर्जुन लाई पुत्र पाया जो देखि संपू
 र्ण सुसिद्ध दाभया कि नभ न्या पां राव हर रुका से ताने स किया का थिया
 पा नभाई का पाव हो रा हरु भा रत् मा व न्या भिम से न को पुत्र वटो दरसो
 पनि व न्या को थियो केरि अर्जुन का पुत्र अभिमनुति पनि वटे जा थिया
 य से अर्थ ले पा राव से ताने थिया न न र व वू की ह न लाई पाया पदित वरु
 ते सुसिद्ध दाभया हे मा हा रा ज न न न न न यः य शि मे स क्ता पदि भ गवान्
 कृष्ण आदा गर्नु ह ह हे भिम से न अव लो चा डो ह स्त ना १२ का को जलि
 ति मि चा डे जा उ वा हा दा नु ध र ज चिंता गर्नु भ या जो हो ला लो वा
 डे जा उ मे ले अर्जुन लाई दो दिन व र्ष दिन न १२ पा स मा म अर्जुन का
 साध मा रह न दु लो ति मि ह रु जा व भ नी वि दा व प्त नु भ यो र भी म से
 ना दि संपूर्ण को जलि जान ला गदा व वू की ह न ले प नि आ का सु लु क् मा
 र हा जो दो तथ अ से आ दि प ठा या ची त्रां ग दा उ लु पि प नि जा न त
 या र भ या र अर्जुन ले प नि चि त्रां ग दा उ लु पि लाई भं न ला ग्या हे सि
 त्रां ग दा उ लु पि लो ति मि ह रु प नि जा व म ह स्त ना १२ आ या पदि वि
 वा गरि व सु ला डे ले दानु भिम से न का साध मा जा व भ नि भ न्या को सु नि

ओम्मा
१५६

चित्रों ग दाउ सुवि ले व निह वस्त्र भनि भगवान् कृष्ण लाई प्रार्थन लाई उउत होल मा
 तगरि संम वृत्त को ज हस्त नार जा दा भया भगवान् कृष्ण अर्जुन ले पनिके
 रिता हां देखि दो डा दो डि जा दा भया हे ज न्ये ज प लो दो डा व निह हां गु
 मो भन्या सार से ह पुर ए जा विर ब्रह्मा का मूलु क मा गु दे भयो भनि
 राजा ज न्ये ज ये ला ई जे मुनि ले पु नो उ दा भया ॥ ० ॥ ई ति श्री जे मु
 नि नार ते प्र सु मे व व र्ति स व त्रिं स र त म ध्या या ॥ ३ ॥ जे मुनि उ वा य ॥
 हे मा हा रा ज ज व लो दो डा रा जा विर ब्रह्मा का स हर मा प से थो स वै दु नि पा ले
 दे ध्या र भ न ला ग्या हे भा ई हो यो दो डा रा कु न र जाले प्र सो मे द ग री दो
 आ को र हे छ यो स व र्त हा मारा जाला ई सु ना उ गु व र्द छ भ नि दु नि या ह र
 जा ई विंति ग दा भ या हे मा हा रा ज प्र स च मे द को दो डा दो डा को र हे छ
 लो दो डा हा म्रा स ह र मा आ या को छ क से ग न री हो भ नि दु नि या ह र
 लो विंति ग न्या जो सु नि रा जा विर ब्रह्मा व नि यो ऊ कु म ग द नः हे लो क हो
 लो जा उ तां डे लो दो डा व क क धे दो आ को र हे छ भ नि ऊ कु म दि वा र दु नि
 या दा र ले प नि सां डे जा ई दो डा प नि रा जा का ह जू मी पु न्या ई दि या र आ
 पै रा जा उ ठि लो व न्न वा का र दु नि या दा र का मु स मा हे रि यो आ जा ग
 द न हे लो क हो राजा जुरि वि र ले दो डा को दो डा र हे छ ले स्का प दि कृष्ण
 जे न आ या का द न रे अव क ला जू न को प रा क म हे से ति नि ह रु क ति
 का प रा क मि र ह्मा द न प्र व लो दो दो डा ल गि रा वे लो मा रा स से म्रा

राजा
१५६

मगर्जलाईतया होभनिराजा कोऊ मम योर मंत्रिले पनि बाउ सेनातया र भै विलो
वाधिरहराभयार यदि अर्जुन का सेना पनि आई पुग्यार दुवै तिर का को ज जो रिदाभ
यार व डो धुन को संग्राम पदोभयोर अर्जुन का को ज लेति विरब्रह्मा का सेना लाई
जितिल गारिले जा दाभयार हेमा हाराज नुव प्रतिभ ई आ का को ज भाग्या को देख
जे मराजा को धर्म आ के प्रधि सरिताई पदोभयार सारा को ज को फल र पादा
भया सो दा विर पनि प्रधि सर्ग स काम यान नम मिजे मुनिले भन्या को सुनिरा
जा ज नो ज य सो दा भया हे मुने जे मुनिति जे मराजा की नती विरब्रह्मा का मुनु कमा
वस्था का धियाति राजा यदि मै कि नला याति वीर ब्रह्मा को ऊन पै ले य स्को विसा
र भन पदि प्रहम नो लाभ निराजा ज नो ज य ले सो ध्या को सुनि जे मुनि आजा
गर्जला ग्या हेमा हाराज सुनु ह वस् त्रि विरब्रह्मा राजा कि हो रि मालिनि भया धि
नर माहा परम सुन्दरि चिन् र पदिति जो वा नी विभा हा गर्मा व वत्त भयोर रा
जा विरब्रह्मा ले ७ त्रि लाई डा कि सो दा भया हे प्रत्रिले ले विवा हा गर्मा वे लाभ यो अ
व क लाई विवा हा गारि दिउ लोभ न भनि आ का पिता का वचन सुनि मै या मालि
नि भं द दि न हे पिता म लाई विहा म रिदि न्या भन्या ज स दे य सारा संसा उ
रा उ द द न राजा जे म देखि लिने संग से ले विवा हा गरि देउ प्रहम नु खे संगत म
जा न भ नि मै या मालिनि का वचन सुनि राजा विरब्रह्मा को ल द न हे ७ त्रि ले लोक
लो कु रा गोई स मनु खे कि हो रि मै जे मराजा लाई देउ भं द दे स का हा द न जे मराजा

जे. भा
१६०

दक्षिण संज्ञे मन्तरि सोर्ग माद न हामि दो स्वा मन्त्र लोक मा क सो ग न्द्रु हामि मा धि जा
उभ न्या पत्रि ज्ञाने न ह न्या मरि क न मा त्र ग्ग्या जि म्दो जान न ह न्या हे मे यति मि
ले क स्तो न्द्रु ने कु से ग न्द्रो मरि रा ज्ञा विर वृ ह ले भ न्या को सु नि मा सि मि म न्या को सु
हामि न हे वि ता लो य न्या ह न्द्रु ली ई कि न सि जे म र ज्ञा मा कै मा ई त वा जि स
ग मा ग्ग्या द न न वा जि नु प ला ई व न्द्रु ह व स त्यो नु कि मो ग र ल्या लो चा ई यो
रा गु का व ना ई दी नु ह व स भ नि ति म न्या लो भ न्या को सु नि रा ज्ञा विर वृ ह ले
व नि मा ई ग नि गो का व ना ई दि वा र ति म न्या व नि ते हि गो का मा य सि त व
त्या ग र्ग व सि न र हे मा हा रा ज्ञा ज्ञा न्द्रो ज्ञा व य ति म न्या व दि न व प चा स व र्ध ति
म न्या ले त व त्या ग न्या को पु यो र तां हा जे म र ज्ञा व नि मा स न उ यो र जे म र ज्ञा ले
व नि मे रो मा स न के न उ यो य च नि न्या न द वि ले हे र्ग त न्या कु ला ई स्वा मि वा
जे भ नि मा लि नि मे मा त व त्या ग न्या को प चा स व र्ध पु यो को र हे ध र ति
मे मे मा का त व लो ग नि यो मे रो मा स न उ यो को र हे ध भ नि था हा वा वा र
अ व ज्ञा नु प ला भ नि म न मा चि रा ग ग न्या मा जे के रि आ क्क र ज का
त मा ला गि वि सि हा ल्या के रि व चा स व र्ध भ य द स प व र्ध वि ज्ञा मा य
नि जे म र ज्ञा पु स न म न्या न न्द्रु न न्या या को र दे वि नार द अ वि व नि पु मे
कि र्दे ति मे मा लि नि मे मा ले त त्या ग न्या का हा उ मा ज्ञा दा भ वा र ति मे मा
ले व नि नार द अ वि ला ई दे वि सा वा इ उ उ व र ग दि न ई न्द्रु नार द मु
नि व नि ति मे मा ला ई दे वि व डो क र ना भ यो र हे ध न त सा रे उ वि म प वि

रा. म
१६०

ते है वनि कुलपति रि न्नाई देखि नारद मुनि वनि तों हैं देखि सरासर जे मेराजा
 कादवीर मा १००० भा १००० र जे मराजा जे वनि नारद मुनि न्नाई देखि साखा
 ऊँ उवत गदा भयार सो ध्याया ग्या है मुने क रि का म ले त पात्रि तों हों त
 पात्रि पात्रु भयो भनि जे मराजालो सो ध्यायो सुनि नारद मुनि म न्द
 न् हेराजन् रा पाई मा प्र ग म्नी भनि क न पोथ मेराजत पाई को नाम द भ न्मा
 त पाई लेत अन्ना प्र ग न्म भयो कि न भ न्मा सि विर ब्र ह्मा कि दोरि मा लि नि ले ति
 मोत व स्या ग न्मा को क ति भ यो के हि था हा द हेराजन् सुने उवा र व र्ष त व स्या ग
 न्मा त सा क क्षा त भ ग वान प नि पु स त्र ऊं द्भ न्मा ति मि त १००० य १००० य त व स्या
 ग दा प नि प्र स त्र न्म न्म यो ध्या हो भ नि नारद मुनि का व च न सु नि जे म रा ज प्र
 स त्र भे भं द न् हे मु ने त पा ई ले भ न्मा को सा चो हो ति मे या ले त व स्या ग न्मा
 को स य च र्च भ यो म रा जे भो ग मा ला ग्या ले वि स्र्या प्र व जा दु त पा ई पात्रु
 ह व स भ नि रा जा जे म का व च न सु नि नारद मुनि प नि तों हों देखि वि र ब्र ह्मा
 मा स ह र्मी प्रा हं लो मा हा रा ज जे म रा जा ति मि दोरि ला ई मा यं भ नि प्रा उ न ला
 ग्या का द न्म जों हों ति मि ह ह संपूर्ण स रा जा म त या र गरि व स भ नि सा ग मा
 जा दा भ यो रा जा वि र ब्र ह्मा प नि संपूर्ण स रा जा म त या र गरि व स भ नि
 प्रा तों हों जे म रा जा प नि प्रा क्रा से ना ह ह ला ई जा कि प्रा जा ऊं द्भ न्म हे से ना हो
 लो म रा जा वि र ब्र ह्मा कि दोरि का हा ग रा जां दु ती मी ह ह स र्वे ज ना प नि जानु

जे मा बरं दुरो गहरु पनिसवे जाव. व्याधि हरु जाव ग्रह दसा हरु पनिसाव जे मद्रु
 १६१ तहरु पनिसाव स्वरो गकापुरे ग विने से ग के के से ग गो ला से ग. गुल्फ से ग
 मानु से ग दे प्र से ग ग्रह नि से ग जल को से ग सि र से ग. कर्न से ग ग ल से ग सि
 त अर्थ से ग. सु ल से ग. व द र से ग. ने व से ग. क न्ठ से ग. वा द से ग. ग्रह नि को
 से ग दू द य से ग श्री मि ह र. **हृ** जा र ता सि द्दो. **आ** कृ. जा हा न् व चा ज
 सि द्दो स वे जा व भ नि जे म रा जा को क कु म्भ मा को सु नि. ती संपूर्ण से ग हरु
 भे द **हृ** हे प्र मो ले स वि र व ह्मा राजा का मु मु क् मा र हा मि जा श्री कि न भ न्मा
 अरु राजा का त कहि धर्म जो प्र क पा उ र ह्मा को **हृ** कहि दुई पा उ र
 ह न्द कहि सि न वा उ र ह्मा. से स राजा का त धर्म का वा रें पा उ र ह्मा को
हृ य स्तो धर्म का राजे मा हा मि ता ई त वा से वा उ रें नो हे मा हा राज क सो
 गरि जा नु. हे मा हा राज भ वि सि द्द ये ह जा र से ग हरु ले चिंति ग न्मा को सु
 त्रि धर्म राजा आ जा ग र्द ह न्. हे भा ई हो ति मी ह र जा न ला ई मा हा से न मा
 न कि न भ न्मा. ता हा सा क क्षा त कृ ण को स वा रि क न्मा ह्. ती मै को द र्व
 न पा उ न्मा दौ. श्री मि ह र ला ई जे मु क् न्मा ह्. तर ति मी ह र ले य सो ग न्मा
 जा हा भ ग वा न् कृ ण को मा म गो धिं द गो वा ल मा ध व के स व वा सु दे व
 हा मो द र. भ नि जा हा उ च्चार ना भ पा को हो ला. जा हा भ ग वा न् के स व
 को भ ज्म. आ र ति हो ला. जा हा व रा र्था ग व र् रा मा य ना दि पुरा न ला ग्वा
 को हो ला. ता हा न जा नु. अरु पा वि भ या का ज गा मा जा नु. को को जा नु

रा. ७
 १६१

भक्त्याः आ हा वा ल ह त्वा व स ह त्वा प्रिति ह त्वा मे ह त्वा स्त्री ह त्वा गर्भ नः ता हा
ता हाः वा र प्र कार का कु सु रो ग मे व ह नुः के रि जा हा न्नी भ ग वा न के स व को
व ची ऊ रें न प्र ह व ग्वा दि मा न्न ऊ र्क ता हा छ टि रा को रो ग वि फ र ठे उ ला दा दु रा
नु तो भि रें गि ई त्वा दि मे व ह नुः के रि जा हा स दा स र्व दा प र निं दा मा न्न ग दं ता
हा व रा को रो ग जानु के रि जा हा सु व र्णा दा न ग रें न ले स्का स्त र रो ग भ यो न्न
ह ग ह भ यो ति भि वे भा ई जा नुः ता हा आ र्का को रो रि ग र्द द सु व र्णा व रें
व स्र म स्ता का भ वं द र रो ग मे व ह नुः के रि का का फ र्से सु व र्णा का र क ल
जा हा चो र्द द न ता हा गा र्भ यो ग रा रो ग ति मी ड रें ज ना ग ई व ह नुः के रि जा
हा म द खान् द म द व ब्र द न ता हा र ग रा रा ल ग र्द द न ता हा सि र रो ग क
र्ता रो ग न्न रो ग सु ल रो ग ति मि ह त्वा र जा ना का न्न हा न्नी मे व ह नुः के रि
जा हा वे स्था ग म न्न ग र्ता नः दे व ता का ग ह ना व स्र वे शि धा न न ता हा ति ज से
बो धो ज रो मे व ह नुः के रि जा हा ब र्मा दं ता र ग रा ग र्भ न ता हा दा लि की भे शि
ता रो ग मे व सः के रि जा हा व र्ण ल्प लि ग म न्न ग र्ता न ता हा पि लो भ यो न्न ल का
ई मे व सः ता हा जा हा न्नी व आ भो के रा वि आ कृ मा न्न वा न्नाः ता हा स्ता स रो
ग मे व स ता हा व न मा आ गो ला ई ही आ आ र्का का घ र मा आ गो ला उ न्ना
ता हा आ को को ता हा ग र्ता रि स ग र्ता ता हा वा थ रो ग मे व स भ नि य से र
हे मा हा ल ज न्न नो ज य द्दे से हा हा र रो ग ला ई आ र्क के रि यो कृ म ग दं न
~~हो सु ग मि व ह नुः ता हा आ र्का का न्न रो ग मे व सः के रि जा हा व र्ण ल्प लि ग म न्न ग र्ता न ता हा पि लो भ यो न्न ल का~~

हेभाई हो सुन प्राणी को जाकरि गरि उ से लाई दोह ग न्या यस्ता वापि लाई से
 त कुचित जाई व ह्युः केरि प्राप्ति १ त्रिको दाई जो मासि वा न्या यस्ता वापि ला
 से त्रिपात जाई व ह्युः अष्टो देवता गुरानादि को निंदा ग द ते स्ता जाः देय रोग त
 मे व ह्युः केरि प्राणी को रि न खाई न ति न्या ते स्ता जाः अस्त्रि मृत्यु ह न्या रोग मे
 व ह्युः केरि अत्र दान न ग न्या ति र्थ ग म न न ग न्या ते स्ता जाः दुष्टि ग न्या रोग
 मे व ह्युः केरि परस्व र को भक्ति ग द नः भक्ति ग न्या लाई निंदा ग द ते स्त वापि
 जाः अ पूत्र रोग मे व ह्युः अष्टो वि ह्यु को निंदा ग द द ते स्ता ई अंधा रोग मे व ह्यु
 केरि गर्भि अस्त्रि बह ग न्या ते स्ता जाः अ म ल्पी तर पा रा ग रोग मे व ह्यु अरै जि
 व हिंसा ग न्या जा का म्ब रोग मे व ह्युः अष्टो सि व निंदा ग द द ते स्ता ई क्रि द य रोग
 त मे व ह्युः अष्टो आ प्रा पति लाई दोह ग द द ते स्ता ई स द स र्व दा त्र रोग मे व ह्यु
 व ह्युः केरि का स रोग त मे । ध वि नुः अष्टो प्रा णी को वि स्वा स घात ग द ते स्ता
 ईः रो क्षा ई नेत्र रोग मे व ह्युः अष्टो म ध्र द्रो ह ग द ते स्ता ई सि र रोग मे व ह्युः अष्टो
 आ क्रा १ त्र ला ई कु द्विष्टि ग द द ते स्ता ई उ त्मा द रोग मे व ह्युः केरि मु ष रोग त व
 नि मे व ह्युः केरि सो म रोग त वान मे ध वि नुः केरि प्रा णी कि ना रि ला ई व
 ग न्या य स्ता ला ईः स त्रि पात रोग त मे व ह्युः केरि न भ या का कु रा ग प द रि
 हि न्या ला ई १ त्र सो क रोग त मे व ह्युः केरि वि ना का र नै मा रा त्र ग न्या शु भ द
 व ह्यु भो ज न ग न्याः य स्ता ला ई वा लु रोग त मे व ह्यु भ नि य स्ते जे म रा ता ले सं १ रा २

लौ रोग लाई क ह्याट **संपूर्ण** रोग ह ह विंति ग र्द द न **हे मा हा रा ज हनु** की क
कु मे हा मि ता दौ र क स्तो उ प कार ग न्या लाई हा मि ले न दु नु सो प नि आ
का ह व स भ नि रोग ह ह ले विंति ग न्या को सु नि ध र्म रा ज आ ज्ञा क ह हे रोग हो
सु न ज श्ने धा रा पा टि कु वा ई नार व ना उ द दः **रो श्ना ई ज ल ग्र ह** रोग ले न दो
नुः **के रि ज श्ना ई पु त्र म न्यो** रोग द भ न्या ते श्ने गो दा न ग न्या ते स्ते रोग ले दा डि
हा लु **के रि गु प्र दान ज श्ने** ग र्द द भ न्या भा न्यो म न्यो रोग ज्ञान न दो नु **ज श्ने**
सु व र्ण को धो डा व ना ई वा ष ण लाई दान दि द भ न्या अ म्पी त रोग ले दा डि नु
के रि ज श्ने अन्न दान ग र्द द ते श्ना ई द लि द्र रोग ले न दु नु **के रि ज श्ने** ज गे हो म
ग र्द द ते श्ना ई ग ल रोग ले दा डि हा लु **के रि ज श्ने** सु व र्ण वा र तो ला को हा डि दा
न ग र्द द न सु ल रोग ले न दो नु **ज श्ने** मि ष्ठो न दान ग र्द द ते श्ना ई अ जि न रोग ले
दा डि हा लु **ज श्ने** भो जन दान ग र्द द ते श्ना ई क फ रोग ले दा डि हा लु **ज श्ने** भ ग वा
न क ह गे विं द को ना म ज प्र द स का द सि आ दि वर्त ग र्द द ते श्ना ई कु व रोग ले
दा डि हा लु **के रि ज श्ने** सं रा ग र ना रा य न को भ ज न ग र्द द नि ते आ र ति ग र्द द
द ते स ता का ध र मा त ति मि ह ह ले पा व न दि नु **ज श्ने** पा नि को स दा वर्त रा प्र
द ते श्ना ई वा थ रोग ले दा डि हा लु **ज श्ने** सु व र्ण को तो ला ठ को गा ई व ना ई दा
न दि यो भ न्या गो ला रोग ले दा डि नु **के रि** सु व र्ण को भ ग वा न ला ई क र य ठा
यो भ न्या स्व र रोग ले दा डि हा लु **ज श्ने** भ ग वा न सि व ला ई वे ल व न पु स्त व ठा

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥

五

۷۴۳

उद दत्ते स्थाई हि यो ज न्या रो ग ले द्वा डि हानु . के रि ज श्चे फाल् कल दान ग
 द्द ते स्थाई गा ड रो ग ले द्वा इ नु ज श्चे कुल को व मे बा धे टे लाई स म्म द्दे व ता
 ला ई च ठा उ द द ते स्ता ला ई सं पू र्ण ख टि रा का रो ग जा व सः के रि ज श्चे भ्रा
 फा फु रु ख को भ क्रि ग द्द ते स्थाई अ पु त्र रो ग ले द्वा इ नु ज श्चे वा दि को मा ला
 व ना ई दे व ता ला ई च ठा यो भ न्या स्वे त कु खि ले द्वा डि ज्ञानु . भ नि के रि भं म द्द
 नः हे रो ग हो ज श्चे ता वा का व न मा श्री सु र्ज को मु र्ति व ना ई पु जा ग द्द ते स्थाई
 र क्ति प त्र रो ग ले भ यो ने त्र रो ग ले भ यो चा डे द्वा डि हानुः के रि द हि को ड ता को द
 म ग द्द ते स्थाई कं च रो ग कु मि रो ग र वे ले द्वा इ नु . के रि भ ग वा न् का मं मि र
 मा मा हा वा नि ता ल्द द्द ते स्थाई अं चा रो ग ले द्वा इ नुः ज श्चे स दा सि व ता ई वि
 सु ल डे म रु च ठा ई पु जा ग द्द ते स्थाई वे रो रो ग ले द्वा डि हानुः भ नि प स्तो र सं
 ७ र्ण रो ग ह रु ला ई प्र ठा ईः आ फु ध म त ज वा नि स वा रि भे वि र व ह्या रा जा
 का मु नु क मा आ उ नु भ यो ता सं पू रो ग ह रु भ वा जे म डु त ह रु भ पा . चित्र ग
 प्र भ या ई सं पू र्ण म नु वे दे रु भै आ उ दा भ वाः भ नि जे मु नि ले रा जा ज न्ये ज
 प्र ला ई सु न उ दा भ वाः ॥ ३० ॥ इ ति श्री जे मु नि भा र ते श्रु तो मे च प र्व ति
 प्र व त्रि सो द्ध म ध्या पः ॥ ३८ ॥ जे मु नि पु वा यः ॥ हे मा हा रा ज ज न्ये ज प
 ता हा व दि रा जा वि र व ह्या रो प नि सं पू र्ण रा स्क र ला ई य चा जो मे मा न ग रि
 सु भ सा य स मा पु त्रि मा ति नि ला ई तं न्या दान दी दा भ या र हा रा जो रि

१०४
७६३

योविंति गदे दन हेध मेरा ज मेरि विर वा ईला ई दिआ भन्या म जो दु त वा ई
संग को हविंति ग दु के विंति भन्या व ठो व नि भै ग या भ न्या आज स म भ ग वान
क ह को द स न वा या को द न भ न्याः हनु जी स्ता गु वा ई पा बा व दि व नि म ला ई
क ह को द स न ग रा ई दि नु ह न स भ नि वि र व क्रा त ज ले भ न्या को तु नि च र्म र ज्ञा प्राज्ञा
ग नु क दः हेरा ज न रे स र डि पा भ नु भ यो मे ले क ह को द स न ग रा ई दि उ ला
तर मन भै द स न वा उ न्या दै नौ रि मि ला ई क ह को द स न ग रा उ न्या ल
हे वि र व स द्य ज व रि मि ला ई क ह को द स न वा उ ला हा व दि म जाला भ नि
रि मे वि र व क्रा का स हर मा व स्ता भ याः प्रा क्रा उ नि पा ले ग ह क ला ई जे म लो
क म्पा व ठा ई दि वा हे मा हा रा ज ज न्ये ज य व से अर्थ ले जे म रा ज्ञा अ गि ल रि सं या
म ग न्या का क न हे ज न्ये ज य ज व रि भै स के थो तर जे म रा ज्ञा व नि रा ज्ञा का
सा मु जे मे यो क क म क द्य हे मा हा रा ज लो ज व मे ले क जे ल पु जेः भ ग गान
को स रा रि भ या को द लौ ज्ञा उ द स न ग र अ व म ज्ञा म्भु भ नि वि दा भै ज्ञा नु
भ योः हे मा हा रा ज ज न्ये ज यः ज व जे म रा ज्ञा ग या व दि प्रा के गु डार ज्ञा अ
गि स रि सं या म ग नै प्रा उ दा भ याः र अर्जु ना का को ज मा व सि जे व द वार्ता
ला ग्याः र य स्तो ग रि आ क्रा को ज नाल स वा न्या को दे वि प्रा के अर्जु न व नि अ
गि स र्दा भ याः र सं या म ग नै ला ग्याः हे ज न्ये ज य थो रै र व स्तो ग रि ज व सं या
म ग न्या म्भु अर्जु न लो र चार गान रि गु डार ज्ञा का द्या रि मा व सा उ दा भ याः
र रि गु डार ज्ञा वा ई को अ भ यो र वा ई र थ ग ट काल हा लि जा ई ला ग्या र म्भ

जो भा

१६४

जुनको रथ लाई समाई अका सति र पचा किदि सार वे पत्रा पादा मयार
भगवान् लें पनिव डावे गले गरि रथ रन भूमि मा ल्या उनु भयो र केरि वि
रव ह्या ले देख्यार अर्जुन को रथ लाई पत्री अका समाउ ही भया कस्तो
देखि यो भन्ना हेतु नो जय जसो गरुड ले ना गलाई पक्रि लग्या है देखि दोभ
यो र अर्जुन पनि क्रोध भै ला खोला खवा नले गरि तिरा जालाई छोप्रा भ
यार सिराजा पनि पृथ्वि मा खस्यार अति क्रोध भै वाया हात् का मुकुले
भगवान् लाई ठो ज्या दाहिने हात् का मुकुले अर्जुन लाई ठो ज्या पृथ्वि
ले अर्जुन को छोडालाई ठो ज्या र अर्जुन का घोडा वे पत्रा भै भा ग्यार अर्जुन को
रथ केरि वे पत्रा ऊ दोभयो हेमा हा राजा वेरे पटक पस्तो गगना को देखि भग
वान् कु ह्मले वा रंवार हनुमान का मुख मा हेनु भयो **रहनु मान मन्थालो**
मलाई यो राजा का मुख मा वार्न आया भनि डराउ दा भयाः **रभगवान्**
कु ह्मले पनिव डावे गले गरि रन भूमि मा रथ ल्या उनु भयो र हनुमान ला
ई यो ऊ कु मरु रुः **हे हनुमान लो** यो राजा लेत अधिक से यो लौ लो यो राजा
को रथ पक्रि भूमि मा पछार भनि ऊ कु म्भ यो रः हनुमान ले पनि ली वु
छा राजा को रथ लाई ७ दुर्ल वेठि अका समा ७ माई पड्कन तयार भया
रता राजा पनि हनुमान ले रथ पड्कता तयार भया को देखि तिराजा पनि
कात्त हाति भूमि मा रुरि यो आता गर्दन हे हनुमान त बिरकी मविर लेले
तमे रो या सिरथ उडाई सः **मेहेत अर्जुन** कु ह्म स मेत उडायाः भन्दा यो विर

राम
१६४

भनितिविरवत्पराजालेभन्नाको सुनिहनुमानपनि क्रोधभेकेरितो
राजाको रथ उद्धर्षे वेदिक्रका समाहुमाईभूमिमा पदारिचुरीर पारिदि
पार केरि धोनामावहगगपार प्रसोगरि प्राप्रोरथचुरागन्नाको देखिअ
ति क्रोधभे हनुमानका उद्धर्षसमाईभूमिमा दान्यार एक मुकुावेसरि
ठोकाभपार हनुमानले पनि केरि एकलारतिवुठाराजाका छतिमा ठो
काभपार धोनेमावहगगया तिवुठाराजा पनि केरि वाटे अर्जुन पहिजा
ईला ग्याः हेमाहा राज प्रसगरित्योवुठो राजा आ ईला ग्याको देखि अर्जु
रावो लुद्धन हे प्रभो अब कसो गते यो राजा तव डोत वज्रस्ति पोरहे छके
गन्ना हो मला ईत प्रस्येत वि ईजत यो गने ला ग्यो भनि अर्जुनका वचन
सुनिभगवान् कृष्ण यो कुरु मुरुं हे अर्जुन म पोक सो गरति मोरथे
वचाउनलाई धो पयो भन्ना प्रससिततमे ते पनि केरिला गे न यो मे ते व
डोभक्त छः भक्त काउ वर मेरो ता गत चलै नः मत सकी न भनि भगवान्
कृष्णको यो कुरु मभयाको सुनि अर्जुन विंति गे न हे प्रभो हनुर्नेलो के का
ना पजला प्रभू ले न सक्याको यो राजा संग भन्ना मजलाको क्यासा मर्छे हो
रा भनि अर्जुन कृष्णको प्रस्तावात भयाको सुनितिविरवत्परा राजा पनि
सुसिमे ईनिहनुमान्त मे ना विररत्पा दु भनि वाटे कृष्ण अर्जुनका सामने
जाई प्रसोभं न छनः हे हृस्वा अर्जुन त वा ई हनुमान्त मे ना विररत्पा दु भ

जे. भा

१६५

मा भो भो हे प्रभो म सं ग्राम गार्दिन हे कल हनु की द स नै ले म क्लिता पी भ वा किन
भ न्या हनु हे कल हनु न र ना रा प न ले प्र लो क कु म्भ या प दि म जो दु सु सि भ वा
म ला ई व डो ग्राने द्र भ यो अव म सं ग्राम गार्दिन त पाई ह त को घो डाले जानु
ह व सः म प नि त पाई ह त का साथे मा ज्ञा दुः धर्म राज को जे गे हे ई दुः अव
मे रो स प्रो ग राजे कल हनु ई अव न ग मा भ नि घो डा अधि ला ई आ कु प नि जा
न त पा र भ वा को देखि भ ग वान् कल हनु प नि अ ति ह र्बे मान भै ती वु ठा रा जा
ला ई प्र क मा ल गरि को क कु म्भ र्भः ध त्रे र हे मा हा रा ज त पाई का भ क्लि ले म
कु सि भ वाः अव ति घो रा त नि स क न ट क र हो सः मे रा भ क्लि मा ति प्रो चित
दि ठ र हो सः अंश काल मा म मु क्लि दि उ ला भ नि के रि अ नु ला ति र प र्क यो
कु कु म्भ र्भ हे अ नु न लो लो ला डे ई राजा को द स न गर व रा व ड ल जा कु न २००
स प्र व र्ध का वु ठा कु न्भ क्लि मा पे ला ध न्भ नि कल हनु को को क कु म्भ सु नि अ नु न
ले प नि ति वु ठा रा जा ला ई सा कां ड ड व र्ग ग र्दी भ वा र ति रा जा ले प नि अ नु न
को सि र उ ठा ई अंश क मा ल ग र्दी भ वा र भ ग वान् कल हनु ला ला ई सा कां ड ड व र्ग
गरि पो विंही ग र्दी भ वा हे भ ग व न् अव रा डे घो डा छो डि जा उ भ नि भ न्मा को
सु नि भ ग वान् ले प नि क र्भ भ निः ति रा जा का सह हे वि घो डा छो डि सं वृ ती को
ज हि मा भ वा भ नि जे मु नि ले रा जा ज न्ये ज प्र ला ई सु ना उ दा भ माः ॥ ३६ ॥
ई ति श्री जे मु नि भा र ते अ लो मे ध प र्व नि को न त्रिं स त्र मो ध्या यः ॥ ३६ ॥ जे मु
नि उ वा चः ॥ हे मा हा रा ज ज न्ये ज प्रः ता हा दे वि घो डा छो डि जा दा जा दा वा र

रा. म
१६५

पाचकोसमुमुभयाकोचियो. ताहानेरायोटाचमकारदेसिदोभयो. हे माहारजके
चमकारभन्या. यसावाटअर्जुनकोकोजगयाकोचियो. उसावाटरुप्रसहर
कारजामपुरथोजलेपनिअसोमेधुमेगर्णीलाईचोडाछो. माकारसाधनः. सदी
रतामधोतभैआयाकारसाधनः. चोडाअधिलायाकारसाधनः. विवमादुवे
चोडाकोभेटभयो. दुवेचोडाओरियाआकाआकेमुखसुगासुगगदीभया. प
दित्ताअर्जुनकाचोडा. लेपछाडिलातबडाओरुलेगरिठोको. रतामधोजकाचोडाका
मालासा. ला. ला. याकोसंपूर्णचुनै. गरिविगारिदियो. केरितामधोजकाचोडा
लेपनियकहमातवेसगरिठोको. उस्कापनिमालासा. ला. चुनै. गरिदियो. के
रिहेहिवेरसमाटोकाटोकपनिगन्यापदित. दुवेचोडाआकेछुटिया. हे माहारज
पतिभयापदित्योअर्जुनकाचोडालाईतामधोजलेदेखार. आकासंनिवहुलोथो
डालाईडाकियो. कुकुमगदीभया. हेसंनिजाउगाउ. योककोचोडा. रहेछ. हेरभनिताम
धोजकोआतासुनित्योसंनिपनिसरसरगेचोडालाईपक्तिपत्रवाचार. कर्किआईसंपू
र्णसुनाया. हे माहारज. गुरिखिरकोचोडा. रहेछ. अर्जुनआयाकारसाधन. छ. लसमेत्
छ. नरेभनिसुनायो. रतीराजकुमारतामधोजआतागर्दछ. न. हेरहेरहामा. मुखा
त्रियो. गाउ. कोराजालेपनिअगेगर्मीभयछ. लौलौ. सोचोडा. समात. भ. आर. संनिवहु
लोथो. जलेपनिसरसरगे. त्योचोडा. प. को. र. आका. को. जती. र. ल. ग. र. सं. ग. म. ग. की
लाईच. अ. अ. कार. को. वि. हो. ला. ई. ब. स्या. रतामधोजमंदछ. नः. हेसंनिहो. हेर. आ. ज. हा

हे पार्थक स्तो द्भ न्या सुन य क् पत्निवर्त्त द्पो मा भ हो ई नः य स्ता मु
लु क्माऽमा वर दुनि आ द् न रि स वे य क् पत्नी ध र्म मार त्या का द् नः यो रा
जा क सो ग द्भ न्या को हि व सा ई व स्ता आ या भ न्या तो सो धानि ग र्द द्
हे लो क हो लो य क् पत्नि ध र्म मा व स्ता स क् दौ भ न्या व स स क्ते नो भ
न्या न व स भ नि सो ध नि ग र्द रः को हि दु नि आ ह ह ले स क् दौ भ नि भ
न्या भ न्या उ श्वा ई स्वी रो पा उ दि व डो मा न ग रि रा स्र द् स के न भ न्या नि का
हि दि न्द प स्तो द् र पो यो व लि यो द् य श्चे साम चै शु ध ग नी दे न भ
नि भ ग ग न् क स्त को आ ता भ या को सु नि अर्जु न के रि भ रु द्ध न् हे प्र भो अ व क
सो ग नी हो त भ नि अर्जु न ले भ न्या को सु नि क स्त को यो रु रु म रु द्धः हे वा
र्थ यो ता शु क्ति ग र्नु व ली भ नि कुरा ग रि र स्ता का वे ला मा अ नि रु द्द्र लो ता मु
यो ज ले वि हो ग वि सें मा म ग र्नु त पार भ या को दे वि अ नि रु द्द्र व नि
चा उ च न्द्र का लि जा ई ला ग्गार ता मु यो ज को ज चे रे मा दी भ याः हे मा
हा ज ति अ नि रु द्द्र लो क सो ग रि मा र्नु ला ग्गार भ न्या य क् ग न हा द्ध न् यो
ता ला ई ला ग्गे ले हि ग न् आ को ला ई ला ग्गे २ य के ग न लो सा हो ता आ
हो ता ला ई दि वो आ य स्तो २ त किं व लो ग रि ग न हा न्द्र ला ग्गार आ का च
रे को ज ना स वा न्या को दे वि ता मु यो ज को मं त्रि व रु ल यो ज अ ति को य

मे भा १५७ मै अगितरि अनिरुद्र लाई वीटा तखे चार ग मा को गान दिहि हानोर अनिरु
द्र का हा त को च न को ता दो का टि व सा पो र अनिरुद्र वनि वडा चला जिधि
वार चा ई आ को न या ता दो हा लि वा च गान आ का हो का गा ट दि कि प क गान
ले च न को ता दो का टि व सा पाः एक गान ले वा मा हा त को मो लो का टि व सा पाः
एक गान ले गान भि न्या को हो का को डोरि का टि व सा पाः एक गान ले धन
का टि गिर ई दिवाः एक गान ले चो ता स मै र वनि का टि व सा पाः व लो ग
रि अनिरुद्र ले वा च गान ले आ का वा चे चो क का ट्या को देखिः लो व ऊ ल
चो न मं नि वनि अनिरुद्र को च मै अनिरुद्र लाई नि से मान भनि वीटा सक्ति
उठा उ दो भयो हे मा हा रा न न मे यः तो लो क लो उठा यो भ न्याः गान
वा टा ले नु नु भया को चार घरा ले नु नु भया को मा जिक न निर्मल भया को मानु
सु जे हो कि भ न्या न लोः व लो स की हा रा मा लि अनिरुद्र लाई यो व च न सु ना
उदघः हे अनिरुद्र ले ले ज लो सु के व रा क म ग न्या वनि आ ज यो स की ले ले ले
बान न लि छो उ न्या दे नः भनि वडा वे ग ले हा नि व हा यो र लो स की व नि मानु
सु जे अ त्या रे गरि आ स ग ट व त्या को देखि अनिरुद्र ले वनि ई द्रा स दि कि
च नु ता दो का न स म्म खे सि छो दी भ या र लो ई द्रा स व नि ग ई लो स कि मा
ला पो र २ ई दु का वा रि व सा पा र के रि लो वान व नि गे व रु लो पो न का हा ति मा हा
यो र ले लो क व च दी यो लि छा ति मा व लो भ यो र वा जो वा र अ गितो ई द्रा स व धि मा
ग दी भ यो र ले स गान का चो ट ले गरि लो व ऊ ल चो न व नि रू द्रा दि चार हा त
गु हा मि ला ई र थ ग ट व सि मु र्दी व दी भ यो अनिरुद्र व नि के रि हा ति का

को भिन्न वस्त्रार मान लायाः हेतु नो जयः शिः प्र निरुद्र लेक शिहा नि मान्या भन्या सा
ठ हजार हा नि मान्याः केरि यो जा का को ज मा वस्त्रार विरु हजार यो ज मा न्याः
केरि रथि का को ज मा वस्त्रार दस हजार रथि मान्याः केरि वै दल का को ज मा व
स्त्रार एक प्रभो नि वै दल मा दी भयाः हे मा हा र ज ज नो ज यः प्र लो गर प्र निरु
द्र लो जा का को ज मा न्या को देखि ता सु यो ज व नि प्र ति को य मे यो जे प्रा क्री रथ
व ज ई प्र निरुद्र का ला मुने मा जा ई यो व च न सु ना उ द द नः हे प्र निरुद्र का
वा त तै ले सु व व रा क्र म ग रि ल मे र को ज व नि मा रि ल मे री मं त्रि ला ई
व नि मु र्दा वा रि ल भ न्या लो प्र व मे र ज न का चो ट य व भ नि प्रा को
हो का देखि एक ज न रि क ता भ या क लो ज न रि क ता भ न्या नि मं लग
रि मा जि रा यो को सिला मा ड द्या ई रि यो ग रि रा यो को प्र लो ज न
ता सु यो ज का हा त मा रु ल क मा त्रै देखि पथो य का रि रि त प्र नि
रुद्र का द्या रि मा यो ला यो प्र निरुद्र व नि वे हो स मे मु र्दा व दी भ याः
व द्दि चे का भ यो र वि रु द ठ ग रि चा उ ग रि प्रा का हो का वा ट वा च
ज न रि कि चार ज न ले ता सु यो ज का रथ मा ला यो का चारे यो ज
को ग र्भ न का टि व स्या याः प्र क ज न ले ता सु यो ज का द्या रि मा प्र हार
ग दी भ याः प्र लो गरि प्रा क्री ला ई वि र थि र प्रा का द्या रि मा ज न हा
न्या को देखि ता सु यो ज व नि यो ज न भ या को रथ देखि काल हा ल दा
भ वार वि मु लि प्रा वा रे प्रा उ हा भ या र को न्या भ न्या प्र निरुद्र का
रथ मा व क ला र ता न्या भ वार पु र्न रे वा रि दि याः केरि प्र निरुद्र ला ई

१६८ **जे भा** पकोभनिआइलाग्यारयसो गरिआकुमाथिता **सुधोज** आई पन्नाको देखिअ
वीरुद्रलेपनिनजिजेवाटहानुमादोटा **रुद्र** नहिफिता सुधोजका हातिमा
साया र पानसो वानका चोटसपिकन पनिअनिरुद्रलाई समईभूमिमा
पछान्या र सोभुमिमा पछान्या कापिडासे अनिरुद्र पनिरुद्रदादिमुहो पर्दा
नयाः **हेमा** हा रतजन्मेजय **यस्तो** गरिआक्रा पूत्र अनिरुद्रलाई मुहो पान्या
को देखि प्रदुम्मान पनिअतिशोधभैचाउँगा **ईला** ग्यार तादाजादेहीटो गरिय
वानले हानिता सुधोजका हातकोधनु काटि ससाया र केरिचाउँ पाववानहि
किधनुकोला दोकान सम्म भैविद्या **रति** पाववान पनिसा सुधोजका हा
तिमा पस्या रथो रोपिडा पर्सा गयो र हासिऊन प्रोवचन सुनाउदछन् हे प्रदु
मानले लेखु पगरिसः मेरोधनु पनि काटिस मलाई पनिवानलाई हेवुहिस
रोले भान्याको रोरो ससुरो ससुरा सुरतम होइनः हे मत्तता सुधोजभन्मा जोभिर
पोरुम्ः अवमेरो पालोआयो हे भनिचाउँना राववान दसोटा हिजा कस्ता
वानभन्मा मिडका पाखका पातन लाग्याका वडा मोटा भयाका पस्ता वा
बले गरि प्रदुम्मानका हातिमा ताकि हेर्दा भयार ति प्रदुम्मानले पनि केरिआ
क्रा ठोका देखि भलवानले गरि हान्दा भयार एकवानका दस दस दुक्रा पारि
जम्मा स पुदुक्रा पारि ससाया **यस्तो** गरिआक्रा वान ससाया को देखि ता
सुधोज पनि को धभै योटा बर्दिजियोकस्तो बर्दि भन्मा मान प्रल यका लको
आग्रज लोहि कि क्वाका मात्र चिप्रा प्रदुम्मानले दिटो गरि एकवान हानिहाले

कोहारी काटि दिया र ता मधोज पत्रि साखिने हो कि दाम या र द सवान आक्रा
हो आ देखि क्रिया र प्रदुम्मा का हाति मा प्रहार ग दी भ या र प्रदुम्मा वनिती द
सवान ले पिता भै धनु आक्रा हात देखि ससाई मुर्दा वदी भ या र पदिरा ४ व
उमा से सा भ यो र चा डे उठिः आक्रा हो आ देखि पा सवान उता दी भ यतिक
स्ता वान भ न्याः मानु आ गा का अगुला ज स्ता थ पर व दाम या का प स्ता वा
न लेता मधोज लाई विरा उभ न्या म न्या ई हा र सिव डो जो डले प उ टा पु डो मा
रि क उ टा पु डो उ टा ई हा तले हा र दवाई धनु को हा दो आक्रा वा हा ले भे द्या
स म्म ता दो से वि हो दी भ या र ता प्रदुम्मा न का वान आ या जो देखि ता मधोज
ले था ले ले गरि आक्रा हो आ देखि व क वान क्रि हा न्या र द स दु का वारि व
सा याः हे ज न्ये ज व केरि उ ले ले जिला वान द स वान क्रि हा न्या भ या र ति द
स वान वनिता मधोज ज ले आक्रा व क वान ले हा नि धि स दु का वारि व सा याः
केरि प्रदुम्मा न ले व से वि स वान ले गरि हा न्या भ याः केरि ता मधोज ले व क व
न ले हा नि चालि स दु का वारि व सा याः हे ज न्ये ज व व स्तो गरि ति न प ट क
वान हा न्या जो देखि ता मधोज ले वनि चा डे र थ ग ट काल हा लि ग वार प्रदु
म्मा न लाई स मा ई प्र निरु द्वै भ या का हा उ मा ल नि भूमि मा व द्या दी भ या प्र
दुम्मा न वनि मुर्दा व दी भ या ता मधोज व नि र थै मा जा ई व स्ता भ या र प्र
न का को ज मा व ति दु ली ला न्या रि हा ई से क न को नै वि र ले स क भ यान नः हे

गनेगानमदीभयाः केरिवातेरगारसरवृष्टिगर्जलागाः वृषकेतुलेवनिसरवृष्टिगदीभ
याः हेमाहातजनेनोत्रयः त्रिदुर्गैकासरवृष्टिलेगारः सवृक्तं जकासुठाकोभयोः दस
दिसाभुत्ररिक्षवनिठाकोभयोः तेसुगानुकाजालमासुर्जेको छिरिवनिदि
दोभयनः गापुवनिदिदोभयनः हेतनोत्रयः तेसरसाभुमिमं प्रचकारभ
हाल्योः त्रिदुर्गैविरलाईसेगामगर्नकनकठिनपत्तोरः केरिदुर्गेतनावि
रलोभ्याकृष्टोकादेखिवापुव्यास्रसिक्ताभयाः रतिगानकाजालभिन्न
दोर्दोभयाः रउत्तागानकोजालउलोः उत्तागानकोजालउलोवन
साईदिपौरहेदनतसाठकोत्रिदुर्गेकागानलागिः दुर्गेवठिकाकोज
कहलभैरसाकाहेराजन्ताहापदि वृषकेतुलेवनिवातेगरि पचावानलित
मृधोजकारथकाघोडागाईवारवानहानिः सीरकारिषुसायाकेरि यजवा
नलेसारथिकोसिरससायाः प्रस्तोगारिआक्रोथोसा रतिमारिदियाफो
देखितामृधोजलेवनिवातेभुमिमारि यजवानहोकादेखिनिकालिवृष
केतुकाहातिमाप्रहारगन्माः तेसवानलेगरिवृषकेतुकोकवनदिवोलि
हातिमावस्योरवृषकेतुवनिश्रवेकाभैभुमिमागिदभिः पातामृधोज
पनिआकीनकारथमाचद्याः हेमाहातजनेनोत्रयः त्रिदुर्गैकासरवृष्टिलेगारः
जनेनोत्रयः त्रिदुर्गैकासरवृष्टिलेगारः ॥१०॥ इति श्रीजोमुनिआरतेप्रसोभेधवर्व
निचस्वार्ति सप्तमोऽध्यायः ॥४०॥ जोमुनीउवाचः ॥ हेमाहातजनेनोत्रयः

जे ५
१२०

जब वसुकेतु पनिहल्या ता हा पदि क्रीत ब्रह्मा रघु वश्रवन अचिवाट प्राप्ता र
चाउं दुवै जना ले प्राप्ता ठो का देखि तिखा र धार भया का वा नहि किता मुखो
साई चाउं र गरिधे रे वा न ले गरिधो प्राभ या हे राजन प्राप्ता र पदि वाट
वान व सी प्रा को देखि ता मुखो ज ले पनि प्राप्ता ठो का देखि ति वा नहि कि
प्र क वा न ले गरि से पु र्ता वा न का टि व सा प्रा के रि दु ई वा न ले दुवै जा ना ला
ई दालि मा ठो का भ या र सि दुवै विर प नि उत्ता नो परि मु द्दा प दी भ या
हे मा हा राज प्रति भ या पदिः सा तु कि र नि ल खो ज चा उं चा ई प न्या र
वडा हने प्राभ या का सा तु कि र नी ल खो ज ले ही ठो गरि दुवै ले र वा न ही
कि हा न्या र यो दा ले धनु का टि दि प्रा यो दा ले खो जा का टि व सा प्रा र ता
मुखो ज प नि को भ भे पा च वा न चाउं ही कि चार वा न ले नि ल खो ज कार
प ना ला ग्या का चो डा ला ई ह नि चारै चो डा को गर्धन का टि व सा प्रा के
रि का कि प्र क वा न ले सा तु कि का हा त को धनु का टि व सा प्राः र त व ति
नि ल खो ज राजा प नि अ ति को ध भे चो डा न वा का र ध देखि का ल हा लि
हा ल त र वा र लि मा नु वि मु ति ग वा रे ग प्रा र हा त का त र वा र ले गरि सा
मुखो ज का चा रे चो डा को गर्धन का टि व सा प्रा रः के र र थ मा व द न त वा
र भ या को देखि व श च ला कि भ या का ला मुखो ज ले प नि चाउं गरि ना रा
च वा न द स हि कि धनु को रा हो जान स म्म वे नि नि र्थ के स ग नि ल खो ज का हा

त.म
१२०

तिमा ठोकरा निल धोज पनि ठाउ को ठावे मा ठहरा भयारता प्रथोज पनि आ के
नयारथ मा चहु नभनित पारभ या काधि याः ते से वेला मा दे ते राज अनु सा हो अति
को ध भे चाटे ग पारतिला प्रथोज कार थला ई य क वो दला तले हा नि वो दु सारधि
रथ जु हो र पादी भ या के रि ग दा हा गु मा ई ता प्रथोज ला ई ठो कु भ नि जा ई प दी भ
यार य सो गरि अनु सा हो ले आ को रथ वि गारि ग दा गु मा ई आ ई प न्या को देखि अ
ति को ध भे रवाना नि कृा भ या र सक वान ले गु मा या को ग दा दु ई दु क र पारि स
सा या के रि य क वान ले अनु सा हो का हा ति मा ठो करः ले स वान ले अनु सा हो
को हा ति मे द न् गरि पो वान पहा पार गु दो भ योः हे ज न् ज प्र ले स वान को पि डाले
गरि अनु सा हो पनि भूमि मा गि ना ला ई व रा व र गु प्र ला ग्या र गु मा गु मे भूमि मा पहा
र गु दा प दी भ याः हे मा हा राज य सो गरि निल धोज अनु सा हो ला ई प दी वान्मा को
देखि सा तु कि पनि को ध ले जा गु ले मान भे चाटे जा ई प न्याः तिला प्रथोज भ न्या आ की
नयारथ मा चठि को ज मा डु लु ला ग्या काधि याः ते से वेला मा सा तु कि आ ई प न्या को दे
थिला प्रथोज पनि आ को रथ व रा ग रा उ दा भ या र चाटे गरि ना रा वान १००
ति कि सा तु कि ला ई ठा कृा भ या के रि दो ओ पटक य क ह जा र ना रा वे वान हा न्या
के रि ले ओ पटक पा व ह जा र वान हा न्या र सा तु कि पनि य सो गरि आ उ दा आ उ दे
ह न् ब ट क धे रे वान ले हा न्या को देखि य क धे रे वान ले पि डाम या का ज ना ले अति को
ध भे चाटे गरि सक वान ले हा निला प्रथोज का हा त को ध न् का टि स सा या र ले हि मे
का मा सा तु कि स पनि य के गु ठो वान का की किला प्रथोज का हा ति मा प सा द ग या

३० भा हे माहा राजा तिमिया पदिला सुधोज ले आ को धन सि या सातु किले केरि काया
 १२१ केरि तेहि मो जा पाई य क स पवान को सु ठो कि कि हा न्दा भयार त्यो स पवान वनि
 केरि ता सुधोज का दाति मा प सा ल्दा भ या चडा हने या सातु किले पनिर वटव
 गान ला या को देखि ता सुधोज वनि को चलो गरि ता जु हो मान रुदा भ या र चा डे
 को टा ग दालि आ कार थ देखि उ प्रि सा नु कि का र थ मा प दा भ या चडा चला कि
 भ या का ला नु कि व नि चा डे को टा ग दालि ता सुधोज आ कार थ मा च डु न न वा
 उ दै ते हि ग दाले ला सुधोज का सि र मा हा न भ नि त पार भ या का थि या ता
 सुधोज जले त सा नु कि को र थ स मा ई भु मि मा प द द र्दा भ या सा नु किले त र मो
 ग द प हार ग न त वे हो स भै ग या सु ल्य लि र सा का थि या ते से वे ला मा ता
 सुधोज ले आ का हा त का ग दाले सा नु कि को सि र मा हा का भ या ते स ग द
 का को ट ले गरि सा नु कि वे हो स भै सु धो व द र्दा भ या ता सुधोज वनि के रि आ कार
 थ गे च द र्दा भ या हे मा हा राजा ज न्मे ज य य लि ने स मा व दि व व र्ग ह न ले द
 पार मन मा चि न्ना ग द र्दा भ या प्र व क सो ग रु म जो सि र स मा म ग न जौ उ
 भ न्ना स कि न्मा दे न व डो हर म जौ दौ द न जा भ न्ना गाल व न ला गो व व र्ग ह
 न ज लो व र थै क न व नि स मा मे न गरि का य ल भ यो भ न्ना द न भ नि चा डे जा ई ला
 पार पा च गान आ का ठो का देखि नि का लि रा सुधोज का उ व द र्दा भ या ता सु
 धोज ले व नि ति गान आ का को देखि चा डे आ का ठो का देखि व क गान नि कि दो
 डार द स ड का वार वृ थि मा य सा ल्दा भ या र के रि आ का ठो का देखि वा च
 वान नि कि व व र्ग ह न ला ई हे र य सो भ न्ना ग पा हे व व र्ग न त व नि हा मि सं ग रा म

संन्यासगर्भमैदस. होइके प्रवर्तौ तसंन्यासगर्भनियकवानाकाठोका
देखिउताही भयाः हेतुनये जयः सितामुखो जलेकलो गानउताहीभ
या. भया मानु. प्रवि कपुला जलो ते जभया. चव २० लोके कव दि
को वायका वात जो ग्या जो. यलो गानधनुको तादा मा जो रिहे
वृर्गन. लोसंन्यासगर्भनि भया. दो उवा वनि. वृर्गन हनकादा
सिपा वनिला पो वनि. कव व दि चो लि गान जो द पल्ला पारु
जो. हे माहा ह जले स गान चोटले. वृर्गन हन व नि उ प्रिकन भु
मिमा व दारि. मुदी व ही भयाः हेतुनये जयः पति भया व दि. मा
वृर्गन रसवेठ लो जो देखि. भगवान् कल्लो प्रवर्तन तिरहे रि जो
ऊकु म ऊकु. हे वार्थ प्रवर्तनो गरु म. व उो प्रनर्थ व न्यो जो भ नि व
उो हर मु ज्ञा हो रहे दः प्रवर्तनो गरु म. जो सित य पूका य के संन्यास
गर्भ स कि न्या दे न. भया रि मि र मो भै संन्यास गरु म. मे ते रथ
वनि प्रभान गरु. रि मु. वनि प्रमिले दिवा जो रथ प्रभान गरु.
भनि. प्राको वनि प्रभान गरु भयोः सार कु ना य धनु वनि. प्र
भान गरु भयोः रसं मुर्ग ह ति वार ले पूर्ण भया जो रथ वनि. प्राई
गुफो भयो. भगवान् वनि ते सै रथ सल ग रि कु भयोः प्रवर्तन
वनि प्राको रथ प्रभान गरु प्राई गुफो. प्राकार थ म च र्द भयाः

जो भा

१०२

रभगवान् कृष्णकोट कुम्हं हं हे पार्थ पश्य पश्य वेले मसं ग्राम गहरलोष्टा
स्थकाउ पदिवाटतिमीसं ग्राम गरी लामनिभ गवान् कृष्णलेवनि आ पू
स्थायिब ठाईता मुधोजका सन्मुख माजानुभ योभनिजे मुनिभं दहे
राज्जा राजा देभ गवान् लेवनि १० वान् प्राप्ता हो का देवि उता नुभ सो र
ता मुधोजका हातिमा प्रहारगनीभ पोहेत नलिह सुवान पमि गौता मुधो
नको हाति विस्तारले फलत्तमयोको हाति वस्तोभयो क सो गतिभ
न्यात्तसै पर्वत माई न का व नुला गदा पर्वत दि चोर हः त सो गतिता मुधो
नको हाति ही चोले भया रता मुधोज वनि आ उदा प्रा उ देभ गवान् लो न
सो गति आ अला रीवा था प न्या गतिवा न हा न्या को देवि को धले गतिमा
त रनेत्र गति प्राप्ता हो का देवि वनि ह सुवान उता ही भया रथ नुकोता
हो कान स म्बे वि हो दी भया रति ह सुवान पमि गौ भ गवान् का हाति
मा प्रवेस ग दी भयो रभ गवान् ला ई वनि गथा प न्यो हे मा हा राज्जा के
कृष्णले सं ग्राम गं न्या को हे रां ता ई स र्ग सो गी का देवता ह ह पनि आ ज्ञा
विमान मावा स ग्रा उ दा भयाः न तत् गन् भया सिद्ध साधक भयाः वी
त्रिगन्ध पउ न भया स वा पुन पा २२ पुन भया रात ई न भया गंगा सर
स्वति न मुना था वि वी था वि स्वाहा सो था ध्रुति तदिमि ई वनि आ उ रा
श्री माहा देव भुत प्रेत पि सा च ई वनि आ उ हा न्याः ग चर्व किं देव भव स

ग.म
१०२

रभया नालो कहहभयाः ईसं मूर्त तपोसं गामहेर्न आ उदाभयाः हे मा
हाहा ज नो जयः भगवान् नालो वनि कोच भै आक्रा ठो का दे खि १०० यवा
नउरा दी भया र सिकसा गानभया कला मैका ठाठ भयाका मयुर
का वाव नालो का वात नला वाका निर्मल गरि मा जिरा भै का पला
गानले प्रहार गर्नु भयो केरि दो सो वट क आक्रा ठो का दे खि यक वान
उतार्नु भयो त्यो गान वनि प्रहार गर्नु भयो हे मा जिरा त्यो गान कस्तो
भया ठो का गारि का दस गान रुन्या धनु मा जोर्दा १०० यवा न रुन्या
छो दो हजा गान रुन्या हा १०० दस हजा गान रुन्या यस्त २ गानले
गरि सात्य टक सम्य चैरै गानले गरि प्रहार गर्नु भयो ता मा जो ठा का म
वा क्रसरि मा गाने गानले गरि मा प्रमान रु दो भयो ता प्रयो ज का को
ज मा भगवान् को गान नला पा त यो टा को ज वनि वाकि दे नन् भग
वा का गानले गरि सास को ज कत्रल रु दाभया हे मा हा हा जय न्ये जयः
सातला प्रहा त्रि मो न्या धनः यघारला ध्यो जाम न्या धनः वाचला
वरधि म न्या धनः हे ज न्ये जयः वैदल्य न्या को र हि सा वै दनः यस्तो
गरि भगवान् को आक्रा ई यस्तो दला वा न्या को र को ज को नास
ग न्या को देखि ता प्रयो ज वनि प्रति कोच भै ता जुले मान रु दाभयाः
आक्रा सरि मा जाम का गान सये उ वे लि कन को ल्हा भया र चो उ
आक्रा ठो का दे खि यक गान उ ता दी भया र भगवान् लो ता र इधनु वन्य
को जाम मुठि मा प्रहार गर्दा भया र त्या गान लण भगवान् ले वन्य

को वा म मु मा ला पो र सारंग धनु पञ्चा को वा म मु ठि सु ख्ये र धनु जो द
 वृ धि मा गि। हो भयो हे मा हा रा त पो धनु वृ धि मा गि मा को दे खि ई का दि
 दे वा ता द स दि क पा ला दि से धर्म म धे व ता ला दि से पू र्ण त्रा हि क हा भ या
 र आ भू म ग वा न प नि जो ध भै त गो ध नु उ ग उ न ला ई वृ धि मा र नु भ यो
 र ले हि मो का पा ई ता मु धो ज ले प्र सं ख्या वा न ले गरि भ ग वा त्रा ई हो प्रो
 भ यो र भ ग वा न का स वा र स रि र वा ट ट का धा रा गि री ला ग्या ज हो
 गरि मे ह का पा हा इ मा वा नि व ही मे ह का धा ट व ह न ह न त से गरि प्र सं
 ख्या र क व हो र भ ग वा न कृ स्न ले व नि वा डे प्रो ट वा न हि कि ता मु धो ज का
 हा त को ध नु का टि व सा उ नु भ यो र ते ति मो का पा ई चा डे र थ मा च नु भ
 यो र के रि सा रंग ध नु लि ट का र स व ग नु भ योः ले ति मा ले ग नु भ या को
 ची प्रो ता मु धो ज ले चा डे र स वा न आ क्रा णे का दे वि उ ता रि व ग वे ग ले
 ध नु को ता हो का न स मा खे ति हो हो भ वा र ति र र वा न प नि मे भ ग वा
 न का हा ति मा ला पो र प च्चा वा र पु ष्यो र भ ग वा न ला ई सा रे वा धा व
 नी ले चो रे किं चित् वा धा व न ग यो र के हि वे हो स ज स्ता ऊ नु भ यो हो
 जो ज प्र भ हो को ब हि मा दे खा उ न का नि मि त्त मु द्दा व दी भ याः ऊ न त नि
 हो क ना थ प्र भू ला ई के ऊ न थो रा था पि म नु से दे ह धा नी ले गरि मु द्दा व
 नु भ यो र थो रे वे र मा स वे त भै को ध ले गरि जा गु ले मा न भै प्र ल य का
 ल का ह द ले को ध भ या रे को ध भे चा डे को मो दि ग हा व नि र थ वा ट

कालहासि जानुभयोरः सा मुखो जकातिरमा को मोदिगदाले निर्वर्त्तु गरिठो
कुभयोरते लो ले गरिता मुखो जवनि मुखग टरु द्वादि मुर्धा वदीभ
कारः प्राकृभगजानव निः प्राकृ रथ माः प्रा इव सुभयोः दुई चार्ध उव
दि मुर्धा उत्योर हेर्द नतः भगवान् कृष्ण प्राकृ रथ माः वसिरमा को दे
खता मुखो जवनि को धलो गरि पुर्ण कदाभ वाः रः भगवान् को मुखमा
हरिहासिकन प्रोवचन तु ना उद नः हे भगवान् कृष्ण ज्योत वा ईला ईला
मला ई मुर्धा वा न्याभ निः प्रभिमान भयो किं पु जनुभयोः प्रधिरत वा
ईले मा न्याका केलः सा लोः दत्त वक्रः सीतु वालः पुण्डरिजः विभू
थः यस्तो राजा महो ई न मत्त पु मै उ मत्त ता मुखो जवो क मः लोः प्रवृत्ति
मो जित उजोगा उः भ निवक जान प्राकृ ठो कावा टरि किः भगवान् का
रथ मा प्रहार गरि दी पारः त्योरथ जो द चक्र पु म्मा मै पु म्मला पो
दरु कसार चिले भर्म गदर गरि धो डारो का मा वनि धो डारो कि पान
न रथ वनि ले कि पान पसे मो का मा ता मुखो जाले वनि यो टा गदालि
रथ गट कालहासि गवारः भगवान् कृष्ण माच इनला गदाले गरि
ता मुखो ज प्राकृ रथ माच इनला गपा जो दे वि भगवान् कृष्ण लेष
नि ता मुखो ज कातिर मव कलो त ठो कुभयोर रथो चो टरहि कनव
नि तो ल गदाले भगवान् का दासि मा ठो को भयोर भगवान् नि कि न्चा
र जे ठो ल रथ जो पुरन पुर का ठ व नि धो पो नुभयोः सा मुखो ज प्रा

ने

128

कारथमागयारहेमाहा राजतेतिभयाकोअर्जुनहेदेखिप्रतिशोधभैगानिव
चनुउठाईमकुलाकाएपाएचाटेजाईपदीभयातेसेवेलासाभगवानकोमुदी
पनिमुल्योएचाटेताप्रधोकासमुषमाजानुभयोअर्जुनपनिचाटेआप्रोक्तका
देखिवानहिकिताप्रधोक्तलाईयोवचनसुनाउदहनभनिजेमुनिलेराजा
नयेजयलाईसुनाउदाभयाः॥१॥इतिश्रीमैमुनिभारतेअसोमेधपर्वनिप्र
कवतांरिसवमोध्यायः॥४॥॥जैमुनिउवाचः॥हेमाहा राजनयेजयःता
हापदिअर्जुनलेकेवचनउनायाभन्याहेताप्रधोक्तवुहिसुःमहअर्जुन
योऊमूढदृष्टानथान्आजतजस्ताविरलाईमारिराजाकोजगेसिद्धगरा
उताआजमेरापराक्रमलेगरितेरोसिरचुलीगलीसकिनभन्यामजोदु
अर्जुनहोईनहेतभनितेहिवानगानुवधनुमाझोन्याकाभात्रधिप्राता
प्रधोक्तलेचाटेयकवानलेहानिअर्जुनकोवानपनिताहोसमेतपनिकाटि
षसायाहयोवचनसुनाउदहनःहेवार्थवुहिसुःमाहाभारतकोसंग्रामहो
ईनतेरोअभिप्रविष्टित्याकाकलीदुर्बोधनसकुनिईमहोईनवुहिसुतेरो
प्रधारभयाकोयोऊमूढकोहालतेहहीपदिपावातगर्नुभनितामुधोक्त
तेकेरिमंदहनःहेवार्थसुनःतेहेतवयदिनसमवीठकादेसमावसि
हजगामेरह्याकोतेलेदेत्रिकोसंग्रामेंजान्याकोदेनसुहेदेत्रिभन्याका
हामिपोऊमूभनितामुधोक्तलेप्रतिभनिपनिसक्यापार्थलेपनितदेत्रिको

सं ग्रा म ज्ञाने न स दे त्रि भ न्मा को त हा मि वो ह म्भ न्मा को सु नि अ न्नै ला प नि को थ ले
सा रे वा प्र भै वा रे आ क्रा ठो क्रा दे वि य क ह ज्ञा र वा न का मु ठो ये के गो टि ता हा
मा जो रि प्र हा र ग दी भ या र त्यो वा न आ या को दे वि ता मु धो ज ले का द न भ नि
त कि ए मा त्र ग न्मा का धि या व ज्ञा ह ने या वा र्थ ले वा रे गरि ध नु को ता दो को टि दि
या र ती ह ज्ञा वा न को मु ठो मे ता मु धो ज का द्वा ति मा व स्ता भ या र ता मु धो ज क्का
त व ज्ञा वी रु नू प नि य क ह ज्ञा र वा न को मु ठो ग डि ना ले सा रे वां था व न्मो र र थे मा
आ इ ला गि मु र्दी प दी भ या र प दि थो रे वे र मा रे द्वा भ यो र वा रे उ ठि ध नु को ता
दो रुं का स व ग दी भ या र आ क्रा ठो क्रा दे वि पा र वा न हि ता भ या र ध नु को ता
दो का न स म्भ वे वि अ न्नै का द्वा ति मा प्र हा र ग दी भ या ति क स्ता वा न भ न्मा मा
नु आ गे का को ता ज स्ता वा च मु ख भ या को वि स ले पू र्ण भ या को स र्व ज स्ता मु
ष वा ई आ या को दे वि पा र्थ ले व नि वा रे य क वा न ले प्र हा र ग दी भ या र त्यो आ
क्रा वा न का द न आ या को वा न ला ई ता मु धो ज ले वा रे य क वां न ले हा नि वि
ये मा का टी व सा या प नि ति पा न वा न प नि अ न्नै न का द्वा ति मा दु ला मा वा
न स र्व व स्ता के व स्ता भ या रे मा हा त्त अ न्नै न प नि वे हो स भै र थे मा धो ए हा
अ याः प दि मु र्दी मु त्यो र वा र्थ ले य स्तो च ला कि ग दी भ या किः सु नू र व स वे
हा व ट क् मा द स ह ज्ञा र वा न हा न्मा हो आ व ट क् मा वि स ह ज्ञा र वा न हा न्मा
ले मा व ट क् मा ति स ह ज्ञा र वा न हा न्माः यो था व ट क् मा वा ति स ह ज्ञा र वा न हा

ने

१७५

न्या. पाचो पटक मा पवा सहजा रवान हा न्या दे टो पटक न्या साहि हजा रवान हा
न्या. साहो पटक मा सत्रि हजा रवान हा न्या रता प्रधो न वनि केहि न्या समान कु
हाम पा प्रजु नले के तर्कि एले हा न्या भ न्या क से ले ग म दा उ हा भ पा न न. अनु को म नु
लमात्र पदे द वर वर वान का धारा मात्र गिरे द न. न्या निभ न्या को हु दे हु दे न. वा
रुका पु दु र्मा प्र हवान का मु स. प्र हवान का १६ मी प्र हवान का मु स. प्र जु न का
रथ देखिता प्रधो न कारथ सम्यथा रो प न्या को द प न्या को द. ता प्रधो न भ न्या
वर वर का दूत द न त वनि हजा रो वान ता प्रधो न का सरि र मा न्या प्र मा न रु हाम
न्या. र पदि प्रजु न का वान सा म्ये भ पा वदिता प्रधो न वनि प्रति नो य भे सत्रि
वा नदि कि प्रजु न का धो ता मार त्या का हनु मान लाई हा न्या के रि साहि वान
ले भुत ह ह लाई हा न्या. के रि चार वान ले प्रजु न का धो ता लाई हा न्या सु क वा
न ले सार थि लाई हा न्या र. ले सवान का पि ताले प्रजु न को सार थि लाई के हि वा
या प न्या र धो ता को त ग म्या म स के न र ति प्रजु न का धो ता जो द न वे प ता भे मा
म्य भ पार को ज र मा पु मु ला ग्या हे त न्ये त य य से मौ का वा ई ता प्रधो न ले द
के वा दे वा न हा ने गरि प्रजु न का को सा दे द न ला ग्या प्रजु न भ न्या वे हो स भ या
धो ता जो द १६ प्रजु न ले वा नदि क द न धो ता १६ द पश्चि म के ले उ त र १६
द के ले द क्षि न १६ द प्रजु न ले वा न क सो गरि हा नु न. ता प्रधो न ले भ न्या सा
रे गरि म म म म वा ई वा न ले हा नु ला ग्या र प्रजु न ले प नि जा ठो गरि सु क वा न दि
कि सा प्रधो न का सार कारि स सा पार. जा को सार थि के दी सम्य त प्रजु न ले व

सार थि के

१७५

निवृत्ता तो उले आ को रथ प्र उमा उदा भ वा र वा र्थ ले वनि चा डे गरि आ का ठो
का दे सि वा च रा न कि कि ता मु चो ज का र थ का चो डाला ई चार रा न ले
प्रहार ग न्या प क रा न ले गरि ता मु चो ज का च नु जो ता दो का र्थाः हे वा
हारा ज न ने ज य ज व ति दो डाला ई प्र ज न का रा न ला ग्या थ्या सि दो रा
वे व न्या मे को ज मि च व सि कु म न ला ग्यो र ता मु चो ज का सा र थि ले
उ डो पि न त गरि दो डाला म न ला ग्यो र ज व प्र ज न ले दे व्वा र चा डे आ
का ठो का दे सि सि दो चा भ वा को प क रा न कि कि ता न्या र सा र थि जो
सि र का रि व सा या ता मु चो ज ले वनि आ को सा रि थि मा न्या को दे सि
चा डे दो डालो रा ग रा म हा त का मु ठी ले व नि च नु व नि ले हि हा त ले
प क्का र प्र ज न सि त व रा व र स ग्रा म ग दै द न दो रा व नि व रा व र वि
दै द व सी ग न्या को दे सि वा र्थ ले वनि के रि चार रा न कि कि प्रहार
ग न्या र के रि चारै दो डालो ग र्थ न का रि व सा या र ता मु चो ज व नि चि
र थि मे भु मि मा रु न्या र उ डो को च मे रा उ आ वा मे आ ई प्र ज न को र थ
ला ई व नि प्र का स न्या क्का कि दि र नि न जो ज न मा थि उ न्या उ दा भ वा र
प्र ज न को सा र थि ले वनि उ डाले र थ रा भु मि मा ल्या पो र ता मु
चो ज ले के रि व नि क्का क्का दि या के रि सा र थि ले ज ति व लु ल्या उ द
ति व लु ता मु चो ज ले का ल्या को दे सि न ग रा न क ह न को च मे प्र ज
न ला ई दो क क म क ह हे प्र ज न सि मि क ता र त्या दो हो क न ति मो रा

१२६ **सै.भा** बुलाई **म.नि.म.** नवान् को योऊ कु.स.भ.या को सुनि सिता प्र ले सु.गार रु.न.भ.नु.न को र
 थ के रि समाति फ्या क्यार प सो गरि वा व सा त **प.ल.त्र.नु.न को रथ का ल्या को दे सि क ल**
प.नि.को.ध.मे.ता.प्र.थो.न.ला.ई.मा.न.भ.नि.सु.द.से.न.च.क्र.उ.ठा.ई.रथ.वा.ट.का.ल.हा.लि.जा
 नु.भ.यो.र.ता.प्र.थो.न.भ.या.को.ठा.उ.छो.डि.त.र.थि.क.न.को.न.भि.त्र.प.सि.सं.घा.र.ग.न.ला.यु
 भ.यो. **के.रि.भु.नु.न.ले.प.नि.वा.ई.रथ.व.ठा.ई.जा.ई.प.न्या.र.के.रि.सं.ग्रा.म.ग.न.ला.ग्या.हे.न**
 ये.न.य.ता.हा.व.दि.भ.ग.वा.न.कु.ह.ले.को.न.को.धे.रे.ना.स.ग.न.भ.यो.कि.न.भ.न्या.र.थि.को
 न्या.र.ह.नु.प.न्या.ह.ना.ले.द.स.को.रि.त.हा.नि.मा.नु.भ.यो. **के.रि.सि.स.को.रि.घो.डा.मा.नु.**
भ.यो. के.रि.०.को.रि.त.मा.हा.र.थि.मा.त्र.मा.नु.भ.यो. पे.द.ल.को.त.से.खा.दे.न.य.लो
 गरि.भ.ग.वा.न.कु.ह.ले.को.न.मा.न्या.को.दे.सि.ता.प्र.थो.न.प्र.ति.को.ध.मे.वा.ई.भ.नु.
 न.ना.ई.छा.डि.क.ल.मा.धि.जा.ई.ला.ग्या.र.यो.व.च.न.सु.ना.उ.द.द.न.हे.क.ल.अ.धि
 न्या.र.त.मा.त.वा.ई.ले.पु.न.ग.न्या.को.हो.ई.न.क्या.मे.रा.हा.त.ले.ह.ति.या.र.हो.इ.न्या
 दे.न.भ.नि.भ.न्या.को.हो.ई.न.क्या.लो.क.बो.ल.का.हा.ग.यो.र. **आ.ज.मे.रा.को.न.मा.नु.भ.**
यो.भ.नि.ता.प्र.थो.न.का.व.च.न.सु.नि.भ.ग.वा.न.कु.ह.ले.को.यो.ऊ.कु.म.कु.क.हे.ता.प्र.थो.
 न.वु.रि.स. **आ.प्रा.भ.क.का.खा.ति.में.ले.अ.ने.क.ने.त.न.ग.न.व.ई.द.व.ह.मे.रो.प्र.ण.जा**
 व.स.मे.रा.भ.क.के.भ.न्या.र.हो.सु.भ.नि.भ.ग.वा.न.कु.ह.ले.को.यो.ऊ.कु.म.भ.या.को.सु.नि
 ता.प्र.थो.न.ले.रु.न.जा.ग्या.भ.या.र. **यो.व.च.न.सु.ना.उ.द.द.न.हे.क.ल.क्या.वा.त.सा**
 यो.भ.ने.उ.हो.त.वा.ई.को.का.मे.ले.से.द.आ.का.ता.ई.छा.डि.द.ली.मा.न्या.न.हो.भि.र.म
 पि.ता.म.ह.ता.ई.क्या.भ.नु.न.ले.सं.ग्रा.म.मा.जि.तो.ध.यो.दो.मा.वा.ने.ला.ई.जि.ते.यो.

केरि कर्न लाई जिते थोः केरि सिधवा रात कु मार लाई जिते थोः नर सिंधु ला
ई का भिम से न ले जिते थो को होः रागा दुर्गो धन लाई जिते थो को होः अने क मे
तुला त गरि मान्या न ति भि होः तर म लाई त बु नु भयो ने सो ग ली पाउ
या दे नो हे र मे हो पु ह सार्ध भ नि वि नु लि आ या मे आ ई सु र स न लि या को
दाहिने हात पत्रो र भ गवान् कु ल ले प नि आ को दाहिने हात प्र क्यो को देखि
वा महात को मुखि उ ज्वा ई ठो कु त या र भ सा को देखि ते वा महात प नि आ
का वा मे हात ले प त्रि रा खो रः भ गवान् कु ल प नि आ को दु वे हात पत्रो को
देखि चाडे प क ला त ले गरि ता सु धो ज का क वाल मा ठो कु भ यो र प नि लो
ता सु धो ज ले आ का य क हात ले भ गवान् का दु वे हात पत्रो प क हात ले
भ गवान् का दु वे गो रा प त्रि आ का क वाल मा जो रि भ गवान् ला ई त दु नु उ
दे ता हा देखि दु गु ई अर्जुन ती र दु गु नो र भ गवान् प नि अर्जुन ति र हे रि वो
ऊ कु म ऊ ऊः हे वार्ध के हे रि र ला दो ठो क न वो दु सु ला ईः म ला ई य लो वे ई
न त ग नो भ नि कु ल को यो ऊ कु म भ सा को सु नि वा धं ले प नि व रा क री क री
वान कि कि ति ता सु धो ज का उ व र द्वा द भ सा व रा ह ने या वार्ध ले हो म ला
वान ता सु धो ज को सरि र दि वो र ती वान ग पार प नि या दे न गरि चा डे अर्जु
न का र थ मा पु गि मा धि व री हा ग्पा र के रि कु ल को ऊ कु म ऊ ऊः हे वार्ध के
हे हो भ नि न्या को सु नि अर्जुन के रि दो टा दो टा वान च रे कि कि ता सु धो ज का
दाहिने हात पत्रो र भ गवान् प नि कि न चि ते न मानि अर्जुन ला ई प नि प त्रिः भ गवान्

ने

१२७

सितसगेव ॥ एवार्भूमि माहरि कला अर्जुन दुवे लाई भूमी मा सा है वहा दी
 मयार क लपनि अर्जुन वनि वे हो सभे मु ही वही मयार ता मुधोज वनि आ
 को मंत्रि वहुल पो न ला ई ताकि आजी ग द दन हे मंत्रि प्रव हा मि वनि द की र मा
 फिरि जाऊः हा मि ले सा ए वृत्ति जिते उ कि न भ न्या ग ग ल का नाथ ई न र ना ए य
 न रु न भ न्या य स्ता ला ई र जिते उ भ न्या अरु को जा हि सा ए द हि उ भ नि सा र को
 न घो डा र स मे र ति आ का मु लु क ति र पि ही म या हे मा हा ए ज धे रे वे र व दि क ला
 अर्जुन को मु ही वृत्ति र हे द न सा र को जे करि ग या द न आ को म स्तो द सा पा ना
 को देखि अर्जुन जो द विंति ग द न हे प्रभो के न रे स ता मुधोज को न य भ प्रोः हनु
 को प नि के हि ला गे न भ नि भ न्या को सुनि भ ग वा न आ जाऊः हे वार्थ के ग ते
 भ श का उ व र त मे ले के हि ला गे न तर ते स सं ग सं ग्रा म गरि स कि न्या दे न म यो व
 मुक्ति गे ह ला हे र न व त्या पो ले स्का स हर मा जा उ हे न भ निः भ ग वा न ले के रि
 आ का को ज ला ई पो उ कु म रु रुः हे लोक हो ति मि ह रु आ स य हि व स भो लि से
 वे रे म गुर धो ज का सह मी आ याः अर्जुन र म आ जे ता न्दो भ नि भ ग वा न्दो प नि
 पार्थ ला ई आ का से ग मा लि म गुर धो ज का मु लु क मा जा नु भ को भ नि जे मु नि
 ले रा जा न्दो ज य ला ई सु ना उ दा भ याः ॥ ६० ॥ इ ति श्री जे मु नि आ र ते अ सो मे य व
 वे नि ण्दु च तारि स न्द मो धा यः ॥ ६१ ॥ त्रे मु नि उ वा चः ॥ हे मा हा रा ज ज ये न य ले ति भ
 आ प दि क ला अर्जुन प नि रा त्रि का ल वि से स पू र्ण म गुर धो ज का सह मी ठा उ र व र घ र
 वि से हे मे ला ग्याः हे ज न्दो न मः ली लो क ह रु क सो ग र्थी भ न्याः सि वा य गो विं

दमाधव के सब को सुमना दे **वि** हो **श्री** **श्रु** कामे **ग** **न्या** **भा** **त** **घा** **न** **द** **न** **प** **नि** **गो** **वि** **दे**
को नामे **दः** **सु** **ता** **व** **स्ता** **हि** **न्** **दा** **क** **ग** **त्** **भ** **ग** **वा** **न्** **को** **च** **की** **दे** **वि** **श्रु** **रु** **कु** **रो** **ग** **दे** **न** **ग** **न्या**
श्रि **स्त्रि** **गु** **रु** **स** **भो** **ग** **ठ** **दू** **टा** **ग** **न्या** **का** **द** **न** **प** **नि** **भ** **ग** **वा** **न्** **गो** **वि** **दे** **को** **च** **की** **ग** **दे** **भो** **ग**
वि **ला** **स** **ग** **न्या** **का** **द** **न** **र** **त** **व** **भ** **ग** **वा** **न्** **कु** **लु** **गो** **कु** **म** **कु** **म** **दे** **है** **वार्थ** **दे** **खे** **उ** **प** **स** **रा**
जा **का** **दु** **नि** **जो** **त** **प** **स्ता** **द** **न** **र** **जा** **को** **त** **व** **या** **ने** **दे** **न** **न** **प** **त्या** **या** **श्र** **व** **र** **जा** **को** **च**
रि **त्र** **हे** **न** **जा** **उ** **भ** **नि** **कु** **स्ता** **श्र** **जून** **ता** **हा** **दे** **वि** **नि** **जि** **र** **जा** **म** **गु** **र** **धो** **ज** **का** **द** **वी** **र**
मा **गु** **गु** **भ** **यो** **र** **श्र** **जून** **ता** **ई** **सा** **नो** **वा** **रा** **व** **ना** **हि** **नि** **को** **हा** **रि** **व** **ना** **ई** **श्र** **ज** **भ** **ग**
वा **न्** **प** **नि** **र** **जा** **ले** **जा** **गे** **ग** **न्या** **का** **ठा** **उ** **मा** **जा** **नु** **भ** **यो** **हैं** **हा** **भ** **न्या** **भ** **खें** **र** **ता** **मु** **धो**
ज **श्र** **ई** **र** **जा** **संग** **भे** **र** **ग** **रि** **सं** **पू** **रा** **वि** **स्ता** **र** **ग** **न्या** **दे** **वि** **त** **हू** **स्ता** **जून** **ता** **ई** **सं**
ग **म** **मा** **जि** **ति** **घो** **डा** **हा** **जि** **र** **ग** **न्या** **को** **द** **भ** **नि** **ता** **मु** **धो** **ज** **को** **व** **च** **न** **सु** **नि** **र** **जा**
म **गु** **र** **धो** **ज** **को** **ध** **भे** **यो** **कु** **कु** **म** **ग** **ई** **द** **न** **है** **वा** **जि** **ना** **दा** **न** **च** **प** **ग** **रि** **द** **स** **का** **हा**
त्रे **लो** **के** **का** **ना** **प** **प्र** **भू** **की** **स** **वा** **रि** **भ** **या** **को** **र** **हे** **द** **उ** **हि** **मा** **चि** **जि** **ते** **द** **प** **नि** **की**
प्रे **गु** **क्ति** **सि** **त** **प** **नि** **त्पा** **उ** **नु** **प** **न्या** **हो** **ई** **न** **ज्या** **प** **स्ता** **ज** **गे** **का** **ना** **प** **प्र** **भू** **जा** **ई**
हो **उ** **ि** **घो** **डा** **त्या** **या** **रे** **भ** **न्या** **वा** **जि** **ज** **ग** **त्** **का** **ई** **ख** **र** **प्र** **भू** **जा** **ई** **य** **स** **ज** **गे** **मा** **रा**
वि **च** **र** **ना** **र** **वि** **दे** **को** **द** **सं** **न** **ग** **न** **वा** **या** **को** **भ** **या** **यो** **ज** **गे** **ग** **रि** **घो** **डा** **का** **द** **न** **के**
या **गो** **वि** **यो** **ज** **स** **प्र** **भू** **का** **द** **सं** **न** **वा** **उ** **ना** **ले** **को** **टि** **र** **ज** **न्या** **तो** **वा** **व** **दे** **म** **कु** **म** **दे** **वे**
कु **ठ** **व** **द** **वा** **ई** **द** **लो** **प** **स्ता** **प्र** **भू** **जा** **ई** **हो** **उ** **ि** **ग्रा** **ई** **स** **है** **वा** **जि** **मु** **र** **वि** **भ** **नि** **र** **जा** **ले** **गा**

*
बुढा का
२५

जो आता मया को सुनि लिखा सनभे द ह न हे मा हा हा न स न ह व स भ नि भ न
जा मया को मेरि ता ति नि जो हा रि हो यो टा मेरि ना ति थि यो ते सो ई चि ग हा ग
र हा मि ति न ना मया को थि यो र य ह त वा ई का स ह दे ख ग हि र यो ट व न
र ह द ते हि यो ट व न जो नि द वा मया को ग घ र ह द ते से ले मे री ना ति ला ई
व क्र जो र मे ले अ ने क प्र कार चि चि ग मार व नि ते स ग घ ले दो डे न हे
मा हा हा ज के र मे ले चि चि ग मार हे ग ग ते ले य सो न ग र ई ग न ह र को
म र्व री ग हा ग रि ला पा को द ई नि ह र को थि ति क न वा पा को दे न
म न्या ते ले द टि दिन स म न्या त ला ई वा व ला म्या द म नि मे न न्या
को सु नि हे मा हा हा ज ते स ग ग ले व सो म ला ई ज ग कु दि यो हे ग ग ग
उ न सु ने उ हा मि त ग ग का र चा क म हा मि ला ई प्र मे ल र ले प ले ग र
वा नु भ नि ले थि दि वा को द म न्या हा मि ला ई के वा प द हा म्या म्य
मा व न्या को आ हा हा द दो आ दे थि न हा मि ले के वा ने हो म न्या व स मा
लि मि ले मे री ना ति दो डि दे ला र ता ति ला ई दो डि दे ला र ले जा म्या भ
ने त आ ले न ग र म नि ते स ग ग ले म न्या को सु नि हे मा हा हा ज के र
मे ले म न्या हे ग घ उ ले म न्या ते स ना ति ला ई दो डि दे र म ला ई वा
त म नि मे ले म न्या को सु नि ते स ग ग ले के र व र म न्या हे ग ग ग उ न
लि मि ले ज ला क र ग दो व क म मे र आ वा प्र ट म का द न र व सो क
म सो मा ल मो टो मया को द टि लि मो उ जो हा उ ले वा च ले ण न थ व ला

१२६ **जे** ~~म~~ **कुरा** ले **म** **नै** **नो** **म** **नि** **हे** **म** **हा** **र** **त** **ते** **स** **वा** **य** **ते** **त** **वा** **व** **दि** **पो** **र** **मे** **ले** **के** **रि** **भ** **न** **या** **हे** **वा** **च** **उ**
ल **भ** **न** **या** **ह** **मि** **ति** **नै** **त** **नो** **ला** **ई** **खा** **त** **भ** **नि** **मै** **ले** **न** **म** **न** **के** **र** **ते** **स** **ग** **ध** **ले** **य** **स** **भ** **न** **यो**
हे **उ** **डा** **ग** **उ** **न** **त** **ला** **ई** **खा** **न** **ला** **ई** **खा** **न** **प** **नि** **है** **न** **नै** **र** **गो** **हा** **र** **प्र** **सि** **वा** **न** **ला** **ई** **व**
नि **षा** **नो** **है** **न** **ये** **र** **वा** **त** **न** **ग** **र** **आ** **क** **ो** **ठा** **ला** **मि** **ता** **ह** **भ** **नि** **ते** **स** **ग** **ध** **ले** **हे** **म** **हा** **र**
त **ज** **म** **ला** **ई** **उ** **न** **र** **दि** **पो** **र** **हे** **म** **हा** **र** **त** **के** **र** **मै** **ले** **ते** **स** **ग** **ध** **ले** **ग** **वा** **उ** **व** **रि** **हि** **मि**
ग **न** **या** **हे** **ग** **ध** **ते** **ले** **ह** **मि** **ति** **न** **न** **ला** **ई** **न** **दु** **टा** **ई** **दे** **है** **मै** **ले** **त** **वृ** **ध** **क** **ाल** **मै** **ग** **को** **म**
न **ी** **वे** **ला** **व** **नि** **प्रा** **यो** **भ** **न** **या** **ई** **दि** **उ** **ठा** **ग** **ल** **ख** **ले** **त** **मो** **मै** **ग** **नै** **वा** **या** **का** **है** **न** **न**
भ **न** **या** **ते** **ले** **हो** **दि** **दे** **भ** **नि** **मै** **ले** **भ** **न** **या** **र** **ते** **स** **ग** **ध** **ले** **ई** **क** **ह** **ना** **भ** **य** **द** **र** **ते** **हो** **यो**
ठा **प्र** **च** **म** **क** **र** **ते** **सु** **ना** **यो** **हे** **म** **हा** **र** **त** **ह** **मि** **ला** **ई** **त** **था** **हा** **सु** **खि** **धि** **सु** **व** **नि** **सं**
षा **रं** **का** **व** **नि** **धि** **य** **न** **ते** **से** **ग** **ध** **ले** **यो** **ह** **मि** **ला** **ई** **व** **ता** **ई** **दि** **पो** **के** **ग** **र** **व** **ता**
यो **भ** **न** **या** **हे** **म** **हा** **र** **त** **ह** **उ** **म** **ी** **हि** **मि** **ग** **नै** **व** **नि** **उ** **ठा** **ग** **हो** **ह** **हे** **म** **हा** **र** **त**
क **सो** **ग** **रि** **हि** **मि** **च** **ठा** **उ** **भ** **नि** **ति** **वृ** **ध** **व्रा** **म** **न** **का** **र** **च** **न** **सु** **नि** **रा** **जा** **म** **पु** **र** **यो**
ज **आ** **जा** **ग** **द** **ह** **न** **हे** **वृ** **ध** **व्रा** **म** **न** **के** **ह** **सं** **षा** **मा** **नु** **व** **दे** **न** **सा** **गो** **र** **भ** **न** **भ**
नि **रा** **जा** **को** **कु** **कु** **म** **भ** **या** **को** **सु** **नि** **हि** **वृ** **ध** **व्रा** **म** **न** **भ** **द** **ह** **न** **हे** **म** **हा** **र** **त** **भ** **नो**
त **हे** **र** **वा** **दि** **न** **भ** **या** **म** **है** **भ** **नो** **हो** **ई** **न** **भ** **न** **या** **के** **भ** **नु** **भ** **नि** **ति** **वृ** **ध** **व्रा** **म** **न**
का **र** **च** **न** **सु** **नि** **रा** **जा** **के** **र** **गो** **ल** **द** **ह** **न** **हे** **व्रा** **म** **न** **ति** **मि** **ले** **जो** **भ** **हो** **सो** **दि** **उं**
ला **ध** **न** **ान** **मान** **भ** **नि** **रा** **जा** **को** **कु** **कु** **म** **सु** **नि** **ति** **व्रा** **म** **न** **के** **र** **भ** **न** **या** **वा** **हे** **म** **हा**
रा **त** **ज** **भ** **नू** **त** **सु** **नु** **ह** **र** **त** **हे** **म** **हा** **र** **त** **ते** **स** **वा** **ध** **ले** **के** **भ** **न** **यो** **भ** **न** **या** **उ** **स** **भ** **मे**

राजा मयूरध्वज को जाउ र तिन को प्रगल्भा ई मला ई दिन स के उभ न्यासि
 श्री नातिला ई द्वा डि दि उला भनि ले स्वा चले भ न्यो र हनु की आधा प्रग
 मा गू आया हे माहा राजा आदा ऊ ऊ नभ ने यो सरिर को व हनु मा या
 ऊ ऊ त पनि हनु जे स्ता व डा ह रु ला ई के हि सने ह दे न कि न भ न्या हे नु ह व स
 पर उ प कार राजा त्रि को ठु लो ध मे आ जो के हि दे न हे नु ह व स पर उ प कार
 भे न्दा दधि वि क्रय ले आ प्रो अंग को हा उ ई द्वा ई दि पा के रि राजा सिधि
 ले आ प्रो अंग को मा सु का टि वा ज ला ई दि पा था के रि राजा हरि च द्रो प
 र उ प कार भे न्दा आ प्रो सर्व स वि स्वा मि त्र ला ई दि पा था र आ ज त कृ सि नि
 ह रु को कृ ति से न्दा र मा कै लि या को ह हे माहा राज पर उ प कार भ न्या को
 य स्तो हे माहा राजा नि ह रु जो द न सो गि जा दा भ या भ न्या मा हा राज हनु ले
 पनि म ला ई दान दि सो गि नि न ह व स भ नि बु डा वा ह न ले भ न्या को सु नि
 मयूर ध्वज राजा जो द न वो ल ला ग्या हे बु डा वा ह न ऊ ऊ २ सो मे रो आधा
 अंग लि नि ह व स भ न्या र के रि बु डा वा ह न आ दा ग र्द द न हे माहा राज
 के ग ह वि वि त वि त्री गु गा स मा ई वि त्रि भ यो आधा अंग प नि या गु के रि
 य स्तो का टा ह हे माहा राजा वि त्रि ग ह कि न ग रु के का टा भ न्या अंग त आ
 चा म ला ई दि नु ऊ ऊ त र सो पा ई का दो रा य का व दि त पा ई कि रा नि य का
 व दि मे क रो लि ले वि रि दा हि ने अंग म ला ई दि नु ह व स न त्र अ ह लो वि न्या को

१८० मला का मला गेदे न भनि तिउडा ब्रामन ले भन्ना को सुनिः राजा मयुर चो न प्रजा
 गर्दनः हे उडा ब्रामण ऊद्धरे तसो तवा ई को प्रजा ऊद्धर ले म मा हला भनि
 तामुचो जला ईर रा नि ला ई डा कन वठा ई प्रा उ दा भया र राजा मयु
 रचो तः प्रजा गर्दनः हेरानीः पुत्र होः मेरा वचन सुनः तिउडा ब्रामन
 ला ई मेरो अंग दान गर्दुः लो सि मि हेर प्रा मा छोरा मे मेले प्रा चा अंगः च
 र र ई ब्रामन ला ई दि म्भु भनि प्रा जा गर्द भया र केरि लो दुहे वट्टि का
 मा गा दु भनि ब्रामण गर्द ई करे ति रि का ई प्रा क र जा विच मा व सिः
 लो चिर भनि ऊऊ मगर्द भया र राजा व सो गर त वार भया को देखि उ
 डा ब्रामन भन्द धनः हे मा हा रा त दिन तः प्रा टे उ तर हेरानी ति प्रा छोरा
 ति सि रा नि ई नि ह रु का मन मा अ सि क ति क ले स भ को कि हेर नि मेरा
 का मला म्मा देनः भनि ब्रामन का वचन सु निः राजा गो ल्द धनः हे प्रा
 मन ऊद्ध के हि क ले स देनः भान मा तु ह व स भनि राजा मयु चो तव
 चन सु निः उडा ब्रामन केरि प्रा जा गर्द धनः हे मा हा रा त हो रा वा ई का
 मन मा क ले स देन ति प्रा छोरा रा नि केन लो ले नन ति नि ह रु का म
 न मा अ व स क ले स दे हेर म ला ई का मला मे न हे भनि वो हा रिला
 ई हा रा मा स मा ई ता हर जा दा भ या र व सो गर ब्रामन ग या
 को देखि राजा रा नि छोरा दो डेर म्यार रा व मन का वा उ मा व

रियो विंति गहन हेवा ह्यन जो लो पालुह व सहामि के हिके सन गरिदिं होम
निग किल मार के रिता हावा मो गाया जो दलाहि जाई राजा जाई वस्ताभ पार
तव राति वो लददि हे माहा राजा वा ईराज गनु हव स मेरो आधा अंग चिरि
इवु ठावा हलाई हीनु हव स म वनि हनु कि अर्ध गिऊ मभन्या मेरो आधा
अंग दिव ठाई व कसी वो स हनु ले राजे चलाई व कस नु हव स मनि राजि
ले भन्या जो सुनि तिवु ठावा ह्यन के रिभं स हन हे माहा राज हो जे ले
को स म म्या तो वा चले य सो भन्या जो हः हेवु ठावा ह्यन देव रे अंग ल्या
उला निऊ न्या दे न कि दाहिने न चाहि न हनि भन्या जो हः तिमिरा नि को
त देव रे को ऊं ह्यो मला ई ऊं भनि तिवु ठावा ह्यन का वचन सुनि ता
मुधो ज वो लुला ग्या हे माहा राजा उ सो भन्या मेरो अंग आधा दिनु हव
स पुत्र को रविता जो सरि र मा के र दे न भनि ता मुधो ज का वचन सुनि
तिवु ठावा ह्यन के रि वो लुला ग्या हे माहा राज कसे को अंग दि मला ई का
मला ग्या दे न दिन्या भ याति मै दे उ उ होई न भन्या म जो ऊं भनि तिवु
ठावा ह्यन का वचन सुनि राजा मगुर धोज के रि आधा गदि हन हेवा
ह्यलो लो कसे को दीन मेरे ले जानु हव स भनि दिवै वा सुरा मा जो रि ले
वाधि लो विर भनि आजा भ योर हव स भनि य काति र रानि ले स मा श्री
नृ प काति र ता मुधो ज ले स मा ई राजा का सि र मा करो ति लाई वरा वर
चि न ला ग्या र हि आसि मो जा जो नि मा करो ति पु ग्या को धि मो र ते से

१८९
 वे ला मा रा जा का वा म ने त्र वा द थो रो आ सु गि न्यो र थो ज व भ ग वा न रे सु भ
 यो र यो आ दा रु द्रः हे र हे मा हा रा ज ति त्रो सरि र का म ला गे नः दु ख न वा
 उ कि न भ न्या ति म्ना म न्या दु स भ य द र आ सु गि न्योः म ला ई का म ला गे
 न वा हे ची र न वा हे न चि र भ नि ती वु ठा ब्रा ह्म न भे स भ या का भ ग वा न रे आ
 दा भ या को सु निः रा मा म पु र्थो ज भं द न हे ब्रा ह्म न हो ई न २ म ला ई प्रे स
 ई नः यो आ सु कि न गि न्यो भ न्या हे ब्रा ह्म न सु नु ह न स यो मे ले दा हि न्या अं
 ग त प र उ व का र मा ला योः यो वा या अं ग मा त्र स रा व भ यो भ नि आ सु
 गि न्या को हो भ नि रा जा का व च न सु निः सि वु ठा ब्रा ह्म न भ या का भ ग वा
 न प्रति प्र स न्न भे यो रु रु म रु द्रः च त्र ध न्न हे मा हा रा ज क्वा वा त र वा ई को
 स त्रे भ नि चा डे उ ठि आ के भ ग वा न का वा रु लि ले रा जा को सि र जो री
 दि नु भ यो र सा क ह्या त आ प्रे क ह्या अ न्न न भे स डा रु नु भ यो र रा जा
 म पु र थो ज व नि आ को सि र मि उ का लि उ भे स पू र्ण पि टा दु र भे आ
 नं द भ या को दे सि व रु त प्र स न्न भे भ ग वा न क ह्न का पा उ मा व रि सा कां
 द्र उं व त ग र्हा न वा र यो वीं नि ग र्द न हे प्र भो य त्रे ध त्रे मे ले भा गे
 य स्ता ज गे स मा प्र का वे ला मा ज गे का क र्ता प्र भू को द र्शन पा या अ व
 मे ले ज न्य सा क ले भ यो अ व म क्रि ता र्थ भ याः मे ले स प्रा रु रा ज भ ग
 वा न्ना ई अ र्ध न ग न्याः भ नि चा डे उ ठि पु रे त् ला ई डा कि यो आ दा ग र्द न
 यो रा य नी लु ती हा मी ला ई य नी मु र्छी पा रेः भ य स्ता व च न भ ग वा न को सु नी

वर्तु भज को हृष हर मन दुःखो आ दुःखो

हेगुरुगोरेखातेपुरीः प्राकृतिहालप्रमलाई जसगारघोडाकाटि जससमाधु
नैलाईमालाईकेहिवाचोदेनः किनभन्याः त्रैलोकनाथ वधूलाखडाभुका
वदि संपुरीः सुसुमेधमेलेगरिसलेः मनिभगवानकल्ललाई सामुनेरा
विपुरीः प्राकृतिगदीभवाः रजससमाधुगरि मपुरयोत केरिभगवान
संगयो विहगद्वेनः हेभगवन् प्रममेवनिधर्मराजा जोससहेनडाहुः
भनि केरिता सुधो जलाईयोः प्राज्ञागद्वेनः हेता सुधो जलोहा प्रासं
कीको जराप्रारगरः ता विसेवनिधर्मराजालाई साय दिनुवदंदः निधि
तामिधनिता नुवदं भनिसंपुरीको जसा मे लगलाई ज्ञानरायारभवाः
हेमाहालजसमेजयः ताहां वदि कल्लः प्रमुनवनि राजा मपुरयो जसा
सुधो जलाईवनि दुर्गे घोडा संगमालिः ताहा देखि दुर्वे घोडा दोडि सा लको
जवदिला गिजादाभवाः भनि जे मुनिलेरा जसमे जपलाई सुनाउ दाभवाः
इति श्री जे मुनिभारते सुसुमेध पर्व निचिचहारिसंज्ञसध्यायः ॥४३॥
जे मुनिउलाचः हेमाहालजसमेजयः ताहां देखि जादा ररातां चक्रतास
का मुलुकः जो रजसहर मा प्रदाभवाः र शिदि घोडा वनि सरसरमेः र
जाचक्रतासहरे मा वस्थाद्वेनः शिदि घोडा लाई संपुरी दानि
वाले देख्यार ईचा जना चाडे मेः ती वधूराजा चक्रतासका हनुमीता
ई विहगदीभवाः हेमाहाल जवधि नाथ ता सुलहर्माः सुसुमेध

जैसा कहि पौ राजा पाका छन बुद्धि वक्ता जाव सभ निरि लो कह स का वचन सुनि
१८२ राजा चक्रहास यो ककु मगदी भया आका होरा हर लाई डाकि आका गद दन
हेम कर्षो ज पद्या हो लो वाटे जाव रशिदि बो डाक स्कार स्वा दन पत्रि ल्या वभ मि
राजा को ककु मभ या को सुनि तिराज कु मार हि माई पनि वाटे जाई ती दु वै घो डा
पत्रि ल्या उदाभ या र राजा चक्रहास पनि यो ककु मगदी दन हे ७ वम कर्षो ज
तो लो घो डा को पत्र वाच कश्चो हो आ को रहे दभ नि राज को ककु मभ या को सु
नि म कर्षो ज राजा कु मार ले पनि वाटे पठि सक्यार राजा दे उ विं वि गदी भया
हे मा हा राजा सुनि वक्ता यो सः यो घो डा त सानु गा उ को राजा गुरि रि र भया
ले हो आ को रहे द र बादि हा मि लाई सय गा डा हा र ति न्या राजा लाई सां
ध मा ति आ या को रहे द से स घो डा का पदि क ला गुं न भया को हो कु त्रि आ या
का छन रे भनि आ का पूत्र का वचन सुनि राजा चक्रहास अति आनंद क दा भ या
र स न मन मा चित ना गग दी भ या अ हो ध व ध न मे रो प्राल वः पान स य व
ध को बु ठो मे सक्यार पनि भगवान् क ल जो द सन पा या को पि ला भया आ
न मे रा भा मे ले ती लोक नाच प्रभु को द सन पा या अव मे ले न मली या को सा फ
ये भयो यो घो डा न पत्रि क न भनि भी व प्र स न क नु भ यो वा हि र दे त्रि य ध
मे रा पु व न्या क मो ले आ का ७ व लाई यो ककु मगदी भया हेम कर्षो ज लो
वाटे दु वै घो डा पत्रि ला मा त वे ला मा हा लः सं गा मग नी लाई को न त पा र ग

रभमिराजाचंद्रहासकावचनसुभिः मकथोर्जरः पद्माक्षेकुत्रैलजकुमारसा
राकोजजमागरितपारभयाः प्राये बुढारजापनिःधनुर्वीनलिजानसाईत
पारभयाः भिवभन्याचाईतालारकु ह्वकोदसनवाउलाभन्याईआह-वाहि
रभन्यासंग्रामगनीलाईतपारभैः दुवैदोरलाईदाहिनेकामराखजानुभयो
हेमाहारजउतापट्टिकाकुलपतिजैभयोः अवप्रजूनपट्टिकाकुलसुसुहवस
तवतोद्योडाप्रगिलाईगवाकोधियोः प्रजूनकाकोडाः योडाहैईगवाका
धियारः प्रलिवैवदिराः योयोडादेधिराः सर्वेकोडलेयोडा २ वनिपत्रा
लागेनरः केरियोडा २ जादातः प्रकलमातनारदप्रनिःप्राउदाभयाः
हेमाहारजतनयेडा ३ तिप्रनिप्रसगिः प्रायामन्याः प्रजाद्रमावज
तलागाकाकाः कप्रकोथुकोः प्रायाकाप्रनिलाईदेधिः प्रहमः प्रजु
नदुवैजाईउउवतमदीभयाः १ प्रजुनदुवैतातजोडि विविगदन
हेप्रनेधये २ हाप्रोभागेलेगरिः प्राजहजुकोदसराकाधनः प्रिन
नन्याः हाप्राः प्रसुधेधकायोडावेवत्राभैरसाकाधनः मन्याह
जुसर्वरीजगाप्रमुकदः मन्याहाप्रायोडाकोवत्रावावाधोभया
प्राजागरिवजसुहवसः भन्याः प्रजुनले विविगन्याकोसुनिः ना
रदाप्रनिः प्राजागदनः हेप्रजुनतवाकायोडाकोवजसुत्रवसत
पाईकायोडाः राजाचंद्रहासकाकाकोतर्जसहमीप्रपाकोधियोः

१८३

राजा ते पत्रि रा या का दनः हे वार्ध तने राजा भन्या मा हा विरह ल पाई ले से गु
म गरि वो डा ल्या उन लो ई ग्रा सा न गर हे वार्ध त वा ले नि सि जी ती न्या राजा लो
होई न भन्या को सुनि अर्जुन विंश ग दनः हे मुने तिरा जा को क न क सो गरि उ
त्यति भ या का क न यो संपूर्ण विंश रा अज्ञान या जा व सभ नि अर्जुन ले विं
सि ग न्या को सुनि नारद मुनि प्राप्ता गर्नु क रू हे वार्ध त पाई मुनु तिरा जा
को विंशार सभ न दु पे ले तिरा जा को ज न्य भुमि टे ल न दे स हो ती ज न्य
ऊ दा मु ल न क्षे त्र मा पे दा भ या का धिया र को हि दिन मा त ति वाल स मु ल्या
ऊ ना ले अरु राजा प्राई ती न का वा वु को मु लु क धे न्यो र राजा संत्रि संपूर्ण
को ज मा रि दि यो र ति वाल स व र्ध दिन का धिया र ति जाई पा ले धाई
जे प्रा प्रा प दु का मा बे रि नि का सि र जा दा जा दा यह को त क सह मी प्राई उ
गि र यहि व सि ई ने चक्र हा स लाई पा लि क न व स्या कि धि अघि हों हा का रा
जा को त क संत्रि दु ख बुद्धि भन्या को धि यो र पादि ३ व र्ध न धर्मा या का
ति चक्र हा स राजा धिया र अक समातः ति जाई पा ले धाई म रि र ई वा ल स ले
ई से ई ते ही स की ग ल्ति पु म्प्या ति क ला धिया भ न्या प्रति रा मा सु न र धि
या र ज श्चो दे खो ल पो २।४ दिन वाल्यो खान ला उन दि या के रि हों प दि प्रा के
ले ल ग्यो य से गरि वाल्यो हे वार्ध य सो ग दी ग दी ति चक्र हा स वा च व र्ध
का भ या का धिया र य क दिन ते दु ख बुद्धि संत्रि ले व ल्यो ज न ग न्यो र संपूर्ण प्रा

राज
१८३

समहस्रमयाः मुनिहस्रमया वडावडासिद्धहस्रमया ईसंपूर्ण ब्रह्मभोजनमात्रा
याकाधियाए. भोजनया ईसका पदिवसीरसाकाधिया. तसेवेला माका हावाट २
तिवातसहाहिया ईगुपार. विसिरसाकाधियाएति मुनिहस्रकोननवर्कभयो
रती संपूर्ण मुनिहस्रमत्रलाग्याः अहो हे भाईलो हेरहेर सासु इरवालसरहे हस्र
निनजिके ठाकि कासका समालितिका हातबाउ अंगप्रवयसंपूर्ण हेरिति मु
निहस्रप्रापुप्राके कुरागनेलाग्या अहो हे मुनिहो प्रोवातसतसा कछातचक्र
वर्तिराजा पोरु ह प्रः भनिकेरिमंत्रितिक कर्किति मुनिहस्रमंत्रलाग्या. हे मंत्रि
हेरप्रोवातसतसो हसा कछातचक्रवर्तिराजा ह प्रसरा ईसी भिवठिया
गरिवाल तिप्रोतप्रगन्या ह. तिप्रोसंप्रसिखान्या येक न्या ह भनिति संपूर्ण मुनि
हस्रविदामेना हामयाः र पदितोड सुबुधि मंत्रिका मन्मातयिसो वन्यो र.
वाउे वाउे नाचला हस्रलाई ठाकि भनलाग्योः हे वरालहो लो तिभितहसा
पेडाई प्रसगलबलाई वम मालागिमाहि. वाउ. प्रसिगले भन्या तिभितहलाई
सिरिवाउ दिउला. प्रसिगले नो भन्या. तिभितहलाई उहउ गल्लाः भनि.
प्रोमंत्रिले भन्या प्रो मुनिति वरालहस्रवनि हवस्र भनजालबलाई लिव
नयाजा हामयाः प्रु निमातयि. माते भनितही प्रार दिहा भन्याः र
हे वार्धति चद्रहाल प्रो मुनिगलबया. वेल्दावेरिसा हागा सुवावार. प्र
हगलब देवार् वोलभनि. प्रावाट प्रो देवि चद्रहालले वनि जाउे मुख
माहाल्यार. प्रोगरि मुखमाहाल्यो देवि तिगलब हस्र मुखे मावनि

जेभा चानु गवार. तिच कुहासले वनि. सोसालि गरम चाडे गरि नलपार. हेवा
 १८४ धं त्रजालच कुहास जो दन. साक दास. क हसत वमै गवा. र हे मूर्जन
 तिच राडाल हस वनि. च कुहासलाई गाधि. ह तिछे कुनत वार म वाका
 थि वार. जे तिभ वा वदित तिजाल वलाई दे पूा वि जी कैला. मोह भै
 गवा. र प्रा का प्रा कै कु रा ग न ला गवा. हेभा ई हो हेर २ सो ज सो वा वि
 म ति हो म स गाल व ले का वि रा दो होला र. म न म ठा वा जो होला. म
 न्या. हेभा ई हो. उ स ज न्य जो वा व ले. जे ले च रा ल भै र प्रा का द म. म
 न्या. रु न् जे ले व सो ग रे म भ न्या. हा मो व द के द सा होला. म नि चारे
 ज ना च रा ल ले मो लो गरि. तिच कुहास जो. हा नि न्या हा ल जो. यो टा ३
 उ लो का टि लि वार तिजाल वलाई हे रे गा व ति मि सह ति र न प्रा वा.
 व ले गा ट प्र त ग वा हे भ नि. ति जो ई. ते हिं छे डि. मा दा भ वा. र ५
 व छु दि मं वि दि उ ५ मि हे म नि सा हा व व. ले स गाल व लाई मारि आ
 व म भ नि. ति रि वा उ लि प्रा का र व र मा दा भ वा. म नि ना र द ५
 नि लो मूर्जन लाई सु ना उ दा भ भ नि. जे ५ विले रा जा ज न्ये ज व प्र न
 सु ना उ दा भ वा. ॥ ११ ॥ ई ति श्री जे ५ नि भा र ते ५ सु ये च व र नि. त
 जे च रा रिं सो. ह म न्या व. ॥ ४४ ॥ जे ५ नि उ वा च. हे मा हा रा ज न्ये
 ज व. व ति व दि ति जाल व च कु हा स व नि. सारे हो हर प्रा का वि वा

रहे वापस सेवन का मग हरुन राया भया हरिन हरु भया ई से पूरा व सुहरु आ
इति बाल ख च दहा सला ई वा रे तिरवा ट वे टि क से ले तो पाउ वा टि दिया क
से ले भोग माला पा जो धुलो आ का सुले सिं ले गरि हा ही भया के रि व ज व
रा प डि हरु मनु भया विलभ या वा ज हरु भया ई नि हरु सवे अ का स मा
मे आ का प वे टा ले की जा इति बाल ख ला ई हा या वा रि रा या भया हे वार्थ
व से वे ला मा च दना सह की रा मा कु लों क से से वन मा सि का र खे लु आ
या का र हा द न र तो बाल ख रों ई र हा को सु नि वा डें तों हों जा ई हे ही त अ
ति सु द र बाल ख ला ई दे वि वा डें उ हा ई का स मा लि ध च रे व र मे ख ले मे रा
पुत्र धि या न म ला ई दि या जो हो भ नि आ का र की र मा आ ई आ फि रा नि वे रा
व ति ला ई सो म पि रा मो गरि बाल हे भ नि सो म पि दि या ट रा नि वे दा व ति ले
प नि अ ति सु सि मे बालि रा या कि धि न रहे वार्थ तो कु लों क रा मा ते हि
' दु व पु धि मं त्रि जो रा मा ले सा नो गा उ दि रा मा था पि त या को धि यो व
दि ति च द हा स ला ई रा मा कु लों क ले आ का गुरु ला ई वि द्या प ठा उन ला या
का धि या शि च द हा स व नि स पू न ख हा सा स्र वि द्या धनु र्बी द्या प दि न
या रि भ या र हे वार्थ ति क स्ता भ क धि या भ न्या रा त दि न क ग र गो विं
द को र सी वा हे क दो श्रो त ग न्या हे वार्थ स क दि न त आ का गुरु ले प ठा
उन ला या का धि या उ नि भ न्या गो विं द मा ध मा अ भ वि र हा र गुरु रि ता

मेधा

१८५

ईभंनलाग्या हेचक्रहासतला सुप्रज्ञानिभै ह सप्रभदा चक्रहासनुधा वदिः
नृद्वन्हेगुरु क्वात पाई अमानिभ योभनै माहाविपत्रित पाई का सुरह
माजाः हा म्नात सी बाय गोविंद देखि हो मो सा रय स स न्सा रमा केहि
देखे देखे मो र कोभ गवत गोविंद भजु हो भनि सला कु त चक्रहास का सु
प्रतिगुरु वनि साहे हो कि या र चक्रहास लाई पा कु र मा समाई र मा का
हनु मील्या या र न वर मा कु लों कु ले प्रा प्रा हो त लाई य सो गरिल्या या
को देखि टाउं वा ट र मा य सो भ नृद्वन् हेगुरु मु द्वा इ दे उ द्वा इ दे उ के
हि न ग र भनि र मा को कु कु म्भ या को सुनि गुरु मु ले वनि चक्रहास ला
ई छाडि दि या र र मा कु लों कु ले वनि चक्रहास लाई का स सालि भं नृद्व
नृ हे वा बु के त गुरु ले समाई ल्या या को भनि प्रा प्रा पि ता को वचन सुनि
चक्रहास को लृद्वन् हे पिता मे ले गोविंद को ना म लि ओं भ नि गुरु रि ता
ई त वा ई का हनु मील्या या को हो भनि के रि भं नृद्वन् हे पिता हा म्नात ई व
म च भा ई वं पु कु ल कु दु स सं पूर्ण उ मे गोविंद कृन् हे पिता हनु मे वनि
गोविंदे को प्रा र गरि व वर नृद्वन् सर्व लोक का नाथ उ मे कृन् भ नि
चक्रहास का वचन सुनि र मा कु लों कु वनि सु सि भै चक्रध्वन हे वा बु
ते ते सुधि भनि सु सि क हा भ याः हे वा र सु न ता हा वदि त व च चक्रहास
वा र व र का ग ग्या ध्याः ति के सा भ या भ न्या सं पु न वि द्या ना वा र भै

सम
१८५

धनुर्विद्या मासि समान जादे विदो मोरु दो भयन नर सिद्धे सं पूर्ण राजा हर साई
जिहि आ को सुलुक् ये रे व ठा उ दा भ या पदि के रि आ प्रा वा वा कु लो म राजा संगता
ई को विंति गर्ह दन हे वा वा म पधि दि ग वि ज य गर् न आ कु आ दा दि नु ह न स भ नि व
क हा स ले विंति ग मा को सु नि ती राजा कु लो म आ दा गर्ह न हे वा वु क म ना उ ना उ
ति मो न य ह व सः सा रा पधि जि त न स क्पा भ नि प्रा सि वो द ग दी भ या र व दि यो टा
कु रो भ क द न हे वा वु स पे टा उ जी त याः को र क सह की राजा को र क ले स सु लु क मा
न ग या न जि त या कि न भ न या ले से राजा ले हा मि ला ई को गा उ दि वा लि रा या का
द न भ न याः हा मि ले नु न को दि ई मा नि गर् नु दे न मु न को सो मो गर् नु प द दः भ न या
तो राजे न लि या हे भ नि वि दा दि दा भ या र व द हा स प नि वि दा भे पधि दि गी
उ य गर् न जा दा भ या र हे वा र्थ सि च द हा स ले सं पूर्ण पधि का राजा ह र साई जि
ति आ प्रा व स गरि अ सं ख्या दो ल त लि फि रि आ उ दा भ या र तो स म वा र सु
ति राजा कु लो म आ प्रा मो भ या का को न लि वा टा स म्म जा ई च द हा स ला ई
ति द की र मा प्र वे स ग रा उ दा भ या र ति द र्वे ल्या या को सं व ति यो क मा
थु प न्ना ई रा प्रा भ याः र मो लि व ल सं प्र ता दो ल थ भि त्र थ न् ज वा ईः स या
म दि ति कु लो म राजा ले च द हा स का सु य मा हे रि यो आ दा गर्ह न हे वा
वु को र क राजा ला ई हा मि ले २५ राजा ह वे भो क र ति नु प द दः भ न या हे वा
वु हा मि ले च दो इ नु क दे न ले स्ता ई ल क र ति न व टा उ भ नि राजा जो आ दा

जे भा भया को सुन वदना से वनि हव सभ नि वि स सि न ज न ला ई ता कि व सि स ला स ह वै भों
१८६ वो का ई लो है वे भों दु ख बु धि का घ मी ला गि दा डि प्रा व भ नि दि प ठा वा र ति सि वा ई
ह ह व नि ह व स भ नि ज्ञा दा भ वा र जा दा जा दा त ले स स ह मी पु ग्या दि न त य का र सि
प ने द र ति सी वा ई ह ह ले व नि क व ठे स मे त् व र्णा न गर वि से नु गा स मे त् द ख
बु धि का घ मी ग वा र ति न ग्या का दो ला ध रा वि दि प्रा र उं उ व त् ग म्या रहे मं त्रि
सा हे व रा जा कु लो हु ले दि प ठा वा को हो लि नु ह व स भ नि भ न्या र ति नि ह ह ला ई वि से नु
ग सित देखि म न मा वि वा र ग न्यो कि ज्ञा रा जा त म रे द भ नि भ नि ठा नि सौ भ न्न ला ग्यो
हे सि वा ई हो रा म रा म रा म त्यो रा जा के ले म न्यो हा ई हा ई क सो व ठि या धि यो हे मे
ते बु व दो ला वि यो के वे धा ले म न्यो हं भ नि सु ध्या को सु नि ति सि वा ई ह ह व नि
क लो रहे द यो उ से न भ वा को कु ते व नि वो लो रहे द भ नि भ न्न ला ग्या वि
प्रा र के रि त्यो म त्रि द ख बु धि भ न्न द भो भो भो लि कु रा ग हो ला जे ले धा व णा का दो
वा नु पि नु गरि सु त भ नि वि न्या वा वि न्या स र्जी म ल्या ई दि वो र ति सि वा ई
ह ह ले व नि के हि व नि दो वा न न र ते स दु व बु धि का सि वा हि ह ह मे भं न्न ला ग्या
हे मं त्रि सा हे व ति नि ह ह ले त के हि व नि वा य न न दो दे दो वा न न भ न्या को सु
नि हो ला रा जा म न्या को दा क व ल को ग न्या का उ न न भ नि पु व ला ग्यो ज व भो
लि व ल स व रे ति नि ह ह ला ई ता कि भं न्न ला ग्यो हो ई न हे सि वा ई हो के ले म
न्यो थो ह भ नि सु ध्या को सु नि ति सि वा ई ह ह व नि को घ मे भं न्न ला ग्या हे मे

रा न
१८७

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ हे माहा राजा मोहापा सुबुद्ध सत्ता हा पदितो दुष्ट बुद्धि
१८७ मनि य... ति चक्र हा सले दि या को हो सच २५ हजार द वर्ग र माला
न ग्यो अरु स पै आ का कु। कु। टि मा मा हा सि द स वा र दि न पदि पो
ते आ का सि वा ई सा त मा सि चक्र हा स का मु लु क चं म ना सह र
मा जा दो म यो र हे दंत सा क द्या त वा सा त सु म या को देखि भल
के म दो म यो र द वी र मा पु... ग्दो म योः राजा कु लो म् चक्र हा स व
नि आ ई श्रे वा वा र ग दो म या र। तो दुष्ट बुद्धि मं म दहे मा हा राजा
त वा ई ला ई अ पि त पुत्र पि पन नः राज व नि व लो पि पनः यो ये लो र्ने
पुत्र व लो ग रि म योः सा को २ भुज ह व लः म निः तो दुष्ट बुद्धि ले मः
न्या यो सु निः राजा कु लो म् मं म द नः हे मं जि सु बु ह व लः म निः प्रा क
ले व न या वा वा को ड लो व लः म ल जे व ता वा को सं पु र्ण क लार
तो क र सु नि र्मो दुष्ट बुद्धि ले म न्या नि ल्यः ते हो म नि ह ह र को रः
म न्या म न्या सा रे पि ता व न्यो सु व ले मा त्र म न्य ला ग्योः हे मा
हा राजा धन २ त वा ई दुष्ट भा गे मा नि र ल्या द्योः म सुष्टु सि म न्या
त वा ला ई पुत्र पि पन नः पुत्र वा वा द्योः म नि म न्यो रः व दि ण ट
प लो म न्य ला ग्यो हे मा हा राजा म त त वा ई को दि वा दि न व ह्मे

गरि आना च्या र सो दा र जो दु लो का म र जा को वि से र आ पा दु लो लो मा हा
रा न यो दा वि ठि जा डे **रा न** ई व हा उ नु व न्यो **लो त पा ई का दो रा ले पो वि**
ठि लि ए र जा जो जा उ न र मे से दो ले म द न ला ई जा डे दि उ न र फा कि आ उ न म
मि लो दु व वु धि का व च न सु नि **सि रा कु लो क** प नि ह व स म नि च द्र हा स ता
ई आ दा ग र द न **हे वा पु लो लो** जा डे जा उ र पो वि ठि मे च का दो रा म द न ला
ई दि फ कि आ उ **भ मि रा जा ले भ न्या को** सु नि च द्र हा स व नि ह व स भ नि
लो दु व वु धि ले दि का को वि ठि लि जा डे गरि को त र्क स ह मी जा हा भ या
हे वा र्ध लो वि ठि क स्तो ले वि या को धि सो भ न्या सु न **हे म द न लो वि ठि**
सि आ उ न्या ला ई **म ला ई सो ध न** उ द न के हि व र्दे न तु र त्ते वि ष दि हा लु
प्र ति ग रे न स भ न्या **म रि सी ने दुः** सा डे र सर्व था वि ष दि हा लु य रि
गरि स भ ने म आ रि सु सि रु ने दुः भ नि ले वि या को धि यो र त व लि च द्र
हा स व नि जा हा र ते हि स ह की कि ना रा मा यो दा व न र हे द ते से व न मा
अ ने क त ला उ पो व रि ले सो भा स मा न भ या को धि यो ते से हा उ मा
सि च द्र हा स व नि पु ग्गार यो दा र स म दा जो डा वा धि आ क ते से ज गा म
सु हा भ या र नि द्रा मा न न्या का धि या **हे वा र्ध ते से दि न ते को त र्क रा जा**
क उ त्रि ने मा व लि ति ने दु व वु धि मे चि कि दो रि व वा ति व नि आ का स
अ ह र लो लो **न न्या सो र हा र स वि सर्वे मि लि व न वि हा र ग न भ**

१८८ श्री भगवत्प्राज्ञायाः हे वार्ध तानि हस्तकलो गति गवा का धिवा भन्वाः को हि
 सखि हस्त. सो ल मा गवा का धिवाः को हि म्मा हाना मा गवा का धिवाः को हि
 ता मा म्मा गवा का धिवाः को हि सो वा ई म चरु गवा का धिवाः ते स वि स
 म्माः ता ता हि म्मा पु वि च वा व हार मन्त्रि वि पु वि वि स मा इ हि म्ने फर
 निले ज डि ज ता उ ग र ल म्मा को. अने फ मो स को द ह्ने ली म्मा का. य स मा का
 ल कि मा चरु गवा धिवा र. ते स व न का व मे चा मा पु मि. प्रा क्ता र स. वा
 र वा ट द र. ते स व मे चा मा से ल ला म्माः हे वार्ध ते स व न को स मा क्ते
 धिवा भन्वा. अने फ र ह का. कुल ले सं जु क भ वा को व न धिवाः हे
 वार्ध यार कलः कुल धिवा भन्वा तु नः च काः क दि ला. च त वि
 गो ल ना र. गो ला क. ज रा व स्यः जा ईः गु ई. माल सिः च मे लिः
 वे लिः सु र्व पु यः गो दा व र. व ला सः गु र वा सः द म म्माः पु गः गु
 ला जे स रि. सु क न च रा जः व सार गु ग न व ग स्य ले भ र वा को ले स
 व न को स मा धिवा. के रिः सु च ला. क म ला भ वा. क ट र. ज्ञा पु नो भ
 वाः अ ने फ र ह का. के रा भ वाः. अ म्मा ह र भ वाः. ते स व न माला
 पुं ला यः. पु नार क. लि सो भा व भ वा का. ते स वा का रि सं पु र्ण
 स खि ह र पु मि र से ल न्ना का का धिवाः हे वार्ध. ली क म्मा ह र क
 ला धिवा भन्वा. सं पु र्ण ल व गु ला ले पु र्ण भ वा का धिवा. के ट क ला

भन्या वडा २ आधा भया का संवर्ती प्र भराले तुक्त भया का केर संवर्ती भु
षण वहि न्या का केरि संग भा कस्तु रि कु म २ ले व ना ग न्या का केरि वर प्र मा
अत गौ ला फ दि कौ का पस्तार क न्या हत ते स व न मा खे ल ला ग्या
हे वार्थ कसो गरि खे ल ला ग्या भन्या सि जो त २ का पुल टि वि जो ह
आ का सिर माल गा उ दा भया को हि कु ल टि वि आ का वो लु मा ल
हाना हान गरि खे ल ला ग्या अ लि ख्य र प से गरि ख्य ला हों व दि धो
ते के हि गर म भ योर स ला उ मा व स ख्य ल ला ग्या हे वार्थ लो त
ला उ क लो धि यो भ न्या अ ने क पु ल्य कु लि सो भा य मा न भ या जो
स स त क म ल निल क म ल र क क ल म ले स भा भ या जो के रि रा
त हं स अ थ वा जो र २ भै थ लि र सा का पस्तार स ला उ मा लि क न्या
ह त व स ख्य ल ला ग्या स क न्या ह त क सोग रि खे ल ला ग्या भ न्या
वा नि ले हाना हान गरि खे ल ला ग्या ते सो गरि ख्य ला २ त व दि
ग ट त आ का ग ला माला या का मो ति का माला भ या ह त का
हार भ या ई स वै ग हा ग ट दि वि हा र मा लि दे दि ना उ दे हाना
हान गरि ख्य ल ला ग्या हे वार्थ सि सं व र्ती क न्या का वि च मा रा
ता कि व वि र अ त्रि वि ९ वि क ला दे वि या भ न्या त से न व ला व
ता रा का वि च मा च द्र सु जे सो भा दे वि न द न त से सि सं व

ॐ भ्रा १०५ ली क म्मा का वि च म्मा शि च म्मा मा लि र वि स पा दे सि दा भ पार के हि वे र ते स त
 ता उ मा वे लि प दि वा ट वा हि र आ उ दा भ या र आ प्रा २ व स्र ला ई द र्वा र प
 ली ला ई त या र उ दा भ या र आ प्रा २ स बा र मा च डि द र्वा र मा फि रि आ उ
 दा भ या र ये रे को ज रु ना ले को भि क सा य म्मा को हि क ता य म्मा र ए ज पु त्रि
 च म्मा मा लि अ वि परि ह न् मं चि पु त्रि वि स पा व दि परि ह न् र सं पु र्ण व स्र
 ला ई स क्का प दि चा रे शि र न ज दि हे ही त ले स पो ख रि का कि ना रा मा च द
 हा स सु ति र ह्मा को ति वि स पा ले दे सि न् र आ प्रि धा ई ला ई मं द दि न् हे
 चा ई लो कि ना रा मा सु त्मा को र हे द्वा उ जा हे र भ मि शि वि स पा को व न
 व सु नि धा ई मं द दे हे मे या को हो को हो लो आ जी ले सु त्मा का ठा उ मा प
 नि जा द्द न् म त्ता न त वा ई न पा सु ह व स भ नि र ति वी या म द दि न् हे धा
 ई म त न हे रि हो दि न् भ नि र आ प्रा प्रा य लि पा उ जे उ ता रि लो धा ई ला ई
 ति न दि न् र आ प्र जो द्द न् सु स सु स गार पा ई ला मा धि पा ई ला वा पि आ
 प्रा व स्र को प नि स व हो ला भ नि स वे दु वे हा त ले उ ठा ई स रा स र जा दि मे न्
 र हे न ला ग्पा को दे सि ति व द्द हा स को चो रा जो द्द मा द्द आ प्रा को दे सि
 क रा उ ला भ म्मा के ग र्हा ला ग्पो र चा रे पा स उ से ति हा लि दि न् र धा स वा
 न ला ग्पो र वि स पा ले प नि पु मि र हे न ला गि न् र भं द दि न् प्र हो का न
 का न पु र स र हे द्द य स सा ला ई पु र स भ न् पा सा पो क ने वि पो भ नि हे हो त व

ॐ भ्रा १०५
 ता उ मा वे लि प दि वा ट वा हि र आ उ दा भ या र आ प्रा २ व स्र ला ई द र्वा र प
 ली ला ई त या र उ दा भ या र आ प्रा २ स बा र मा च डि द र्वा र मा फि रि आ उ
 दा भ या र ये रे को ज रु ना ले को भि क सा य म्मा को हि क ता य म्मा र ए ज पु त्रि
 च म्मा मा लि अ वि परि ह न् मं चि पु त्रि वि स पा व दि परि ह न् र सं पु र्ण व स्र
 ला ई स क्का प दि चा रे शि र न ज दि हे ही त ले स पो ख रि का कि ना रा मा च द
 हा स सु ति र ह्मा को ति वि स पा ले दे सि न् र आ प्रि धा ई ला ई मं द दि न् हे
 चा ई लो कि ना रा मा सु त्मा को र हे द्वा उ जा हे र भ मि शि वि स पा को व न
 व सु नि धा ई मं द दे हे मे या को हो को हो लो आ जी ले सु त्मा का ठा उ मा प
 नि जा द्द न् म त्ता न त वा ई न पा सु ह व स भ नि र ति वी या म द दि न् हे धा
 ई म त न हे रि हो दि न् भ नि र आ प्रा प्रा य लि पा उ जे उ ता रि लो धा ई ला ई
 ति न दि न् र आ प्र जो द्द न् सु स सु स गार पा ई ला मा धि पा ई ला वा पि आ
 प्रा व स्र को प नि स व हो ला भ नि स वे दु वे हा त ले उ ठा ई स रा स र जा दि मे न्
 र हे न ला ग्पा को दे सि ति व द्द हा स को चो रा जो द्द मा द्द आ प्रा को दे सि
 क रा उ ला भ म्मा के ग र्हा ला ग्पो र चा रे पा स उ से ति हा लि दि न् र धा स वा
 न ला ग्पो र वि स पा ले प नि पु मि र हे न ला गि न् र भं द दि न् प्र हो का न
 का न पु र स र हे द्द य स सा ला ई पु र स भ न् पा सा पो क ने वि पो भ नि हे हो त व

शिविषया जो दन सुस्त २ मै चक्र हास का को हिला वाट सुदुक्क का हि कि अ
शिव कवर मै को लि कन बर्दि मै नरः शिविषया मै पा जो दन मन मन मा भन
लागिन रा म रा म हे र हे र हा मा वा वु जो क स्तो म ति हो य स्ता सु द र ज वान
हा ई मा न आ द्या का धि कार हो ति न बुद्धिः तब वो दु सु बु धि ना म ल या का
र स्ता द नः अव क सो ग ह भ नि चा ई आ व जो वो वा हि कि आ फा गा ज ल हो
र ग टि यो टा पा य धि दि दी मै न रा वि स दी नु भ न्या ठा उ मा त वि स या दि
नु भ न्या वा रि चा उ त्ते सो चि ठि व द्या ई स मी हा लि के रि सु दु क ऊ ई हा लि दि न
र चा उ त्ते क र्क का ल कि मा य ठि को ज मे टा उ न आ ई पु ग्दी भ ई नः हे वार्थ य
ति गरि व दि वा ट आ या कि वि स या ला ई दे सि च म्म मालि मे वा हा सि क न
आ दा ग ई दि न हे वि स या सु प्ति मि त सु सि भ या ज स्ति वो दो यः व रि
घ रि क र्क दे हे दे व नि ग र्क थो उ त्ते क स्ता ई हे न्या जो हो भ नि स वे ले ठ हा
ग दी भ या र ति वि स या व नि हा सि क न भ द्दि न हे मे या सा हे व क स्ता
ई हे र्क था मे रो को चि यो र भ नि ठ हा ग र्क र की र मा पु ग्दी भ या हे वार्थ
सा म स्तो भ या जो चि यो अव हं का कु रा सु नः ज व चक्र हा स ला ई व ठा
या व दि त्ते दु सु बु धि ले के ग न्यो भ न्या सु न ति कु लो र्क रा गा ला ई वा धि
य स्तो म ह र क स्तो भ न्यो र वी ना ई सः ई दे व ता का क ने क मं दि र क स्तो भ
न्यो र व ना ई स गु न्कु रो म स्ता ई नि जो न ला गे उ ई कु रो त ग र्क भ नि स व थ

जै भा

१८०

न अ स वा क संपूर्ण सुटिलि पो अरु दुनि अं जो वनि सर्व सो लिः राजा कुल
कुलार् ई वनि के रिय सो भ चला ग्यो हे कुलार् य सो के ले न ग न्या सु लो
ई देव ल सिया ला य भ त् का भ नि भ त् का उ न व ठा ईः आ प्र जो द द वी र ति
र व कि आ योः रु ध न ज्ञ य सु न अ व उ ला का सु रा सु न भ नि ना र द ले अ
ज्ञ न ला ई सु ना उ दा भ या भ नि नो मु नि ले रा जा ज न्ये ज य ला ई सु ना उ दा भ
याः ॥ ४५ ॥ ई ति श्री जे मु नि भा र ले अ स्व मे थ प व नि व ष्टि व सो रिं स न्न मो ध्या
॥ ४६ ॥ जे मु नि उ वा चः ॥ हे मा हा रा ज ज न्ये ज य सु नः स रि भ या प दि श व
च न्न हा स प नि नि द्रा सु लो र वा टे उ ठि ले त् पो स रि मा जा ई हा रा वा उ धो
रि मु ख कु ल्पा गरि पो ज मा च ठि रा टे मं त्रि का द वी र मा पु गि लो वि ठि
म द न ला ई सो म्प द भ या र मं द न ले प नि लो वि ठि कु का ई व र्धा भ या
र च न्न हा स ला ई दे वि व र्ज त् सु स भ या र म न मा भं द द नः ले अ व भ न्या
हा मा वा बु व ल स प्रे द नः स स्ता न वा ग ला ई हे रि पु त्रि दि या द न भ नि
सु सि कु दा भ याः हे वार् च ले सु वि ठि मा के ले वि अं जो धि सो भ न्या वि स
दि नु भ न्या ठा उ मा वी व या मे या ले अ वि वा टे ले सो मु नि ग न्या कि कु ना
ले वि स या दि नु भ न्या धि यो र वा टे ति म द न व नि म ति ला रा रा का हो उ रे
र गा व ल मु नि ला ई मु नि लो वि ठि व ठि सु ना या र ति नि ह त म न सु सि मे
हे रा ज कु मा र व सो वि ठि आ या व दि या जे गरि दि नु प रं द लो आ जे दि रा व

१८०

५ यतिगरि स पुन कुकार का दर्व दि स जार व नि ५ २९

नु पद द भनि सं पूने स रजा म उ त्रि खेर त या र गरि की स या ला ई क न्या
दान दि हा ल्या के रि सि म द न ले वि वा र ग न्या कि वा बु ले सा रे भ न्या का
द यति वा ठे ग नु गरि न स भ न्या म रि सि न्या दु भ नि भ न्या का द न भ
नि ५ सं स्या दा ई जो व नि दि याः के रि ब्रा ह्म न गरि व के गाल ह ह ला ई
व नि ५ सं से द र्व दि या र तो द र्व ती ब्रा ह्म न गरि प ह ह ले वो कु न सकि
ठा उ ठा उ मा ना सो रा श्रे जा दा भ न्या हे पार्थ यति गरि स क्का का मात्र
चि या ल्यो दु व बु धि आ ई ७ गो र वा टा मा ति द र्व बो कि २ आ या को दे
वो र सो ध न ला गो हे ब्रा ह्म न हो यो के ल्या यो भ नि सो ध्यो र ति
ब्रा ह्म न ह ह मंत्र ला ग्या हे मंत्रि सा हे व त वा का पु त्र ले वि स या मे या क
आ दान दि नु भ यो र य से ले हा मि ह ह ला ई ५ सं स्या दो ल च दि या र
को कु व नि स क्का का दे मो र ठा उ ठा उ मा दा डि आ या का दो भ नि सि
ब्रा ह्म न ह ह ले भ न्या को सु निः लो मंत्रि दु व अ त्रि त्रा स मा न भै लो का
सु वि गा रे द क्का रे भ नि वा ठे आ क्रा द र्वा र मा जा ई हे द त व डो वा जा व
नु रि र ल्या को दे वि लो स स ले त मा प्रो पु स का य द भ नि वा ठे ~~को न म म~~
~~ई दो से द न ला ई मा कि मंत्र ला गो हे कु द ले ले क्का का म म सि मे ले के भ~~
~~मा ध्या ले ले के म रि स भ मि गो दु व बु धी ले भ मा को सु नि सि म द न हा~~
~~त जो रि मंत्र द न हे द क्का मे ले के वि स या त वा ई को आ वा व गो डि य भ~~

५ यतिगरि स पुन कुकार का दर्व दि स जार व नि ५ २९

५ यतिगरि स पुन कुकार का दर्व दि स जार व नि ५ २९

ॐ नमः

आ उदा उव डिमा आ ई ७ योरः ता हा हा हा रो भा ट ह ह व स्या का धि पा ज
१९१ से नि नि ह ह ले मंत्रि आ आ को द स्या र चा डे उ ठि क बि स प ठि ज्ञा वा त मं
त्रि सा हे व ह गु की पुत्र ले क आ दान द व रु त द वै हा मि ले वा य म् भ न्या
ह गु की न य त य ह व स भ नि शि भा ट ह ह ले भ न्या को सु नि त्मो दु व द
नि मंत्रि ले व नि र ता रे प्रा था गर व डा को च ले गर हे न ला योर
दा भा ट ह ह ले व नि मंत्रि त र सि व र को आ पा का र त्मा द न भ न
पु व ला गि आ का ठा उ मा मे व ला भ या के र ल्यो मंत्रि तों दे स्या आ
की डे उ डि मा ७ दा ता हा हा हा रो क आ ह ह हा त मा स ग त्रि स
डा भै मं ग ल गा ई र त्मा का ति नि ह ह आ ई ज य र मंत्रि सा हा व व
भ नि आ सि गी द ग दी ति नि ह ह ला ई हे र न लो लि ज न भि च व
लो भ यो के र आ की डे उ डि मा ७ दा हा हा रो ग डे या गा ई र त्मा
का के र ह हा रो क स वि ह ह ना य र त्मा का वें ला या त्मो दु व
गु धि मंत्रि ७ योर ति स वै ग ना उ ठि स ला प ग दी भ या र ल्यो
द व गु धि भ न्या को च ले गर आ वृ पान क दो भ यो र चारे
ति र हे र ला हो र मु नो वे नु ला यो के र हे नार्थ आ की डे उ
उ मा ७ दा ले को दु क र को ना र आ ई भ न्ना गो हे मंत्रि स ति गो र म
१९१

कुट्टि को ना गह्वरति मा छोरा ले सं पूर्ण कुट्टि सुत्रे गरि दान गरि दिया अब म
कं व सुभ नि त्यो ना ग ले भ न्यो र व नि सा रै हो कि या को ऊ ना ले या दे न गरि
भिन्न जो क मा ज मे म रा व मा पु ग्यो रहे छ त ह जा रौ ब्रा ह्म न ह रु हो म गरि र ह्या
का को हि व र म हं स क थि र ह रु आ र पि ज नं मे म ग दाला कु सा स न मा व सि
र ह्या का के रि ह जा रौ ज्य वि मु नि ह रु वे द पा रा य ला गरि र ह्या का य ला ठा उ
मा यो दु व बु धि पु ग्यो र स वे ज ना उ ठि उ ठि स्व स्ति ग दं भ या र त्यो मं त्रि दु
व बु धि जो द को ध ले गरि सहि स कु भ य न र व रा मा को यो यो उ ठा ई ती पौ
ज मा प स्यो र त्यो यो यो पु मा उ न हा ग्यो क से ला ई कु द्यो क से ला ई यो यो र यो
प द्वा पार्न ला योः के रि क स वि ह रु का व धा न मा जा ई प न्यो हा प नि उ स्ते ग न्यो
के रि वे या का व धा न मा प स्यो हा प नि उ स्ते ग न्योः के रि भा ट क ल वा ल ह रु का व
धान मा प स्यो हा प नि उ स्ते ग न्यो के रि मां गे रु का व धा न मा प स्यो र पा द पि द्वा
दे ती दान पा या का द र्व यो ह ला यो र ति सं पूर्ण को दू जो द न द र्वा र वा ट नि स्कि र
घ च टा घ च टू ग दै गै र ला ग्याः हे व र्थ त्यो दु व बु धि गै र स क्ता प दि चा डै आ का
को ठा मा जा ई म द न ला ई रा कि भं न ला यो हे दु व ते ले के का म गरि सः मे ले के भ
ग्या प्या ते ले के रि स मे ले ते से ग भं न्या था भ नि स भ न्या को सु नि म द न प नि हा ल
जो रि वि ति ग दं भ या हे पि ता मे ले के वि रा या ह रु को आ का मं द र स रु व र्ता
मे ले ग न्या ह रु की भ रा र मा भ या का सं व द स सं पु र्ण दि स क्ताः अ ज मे ले जि उ प नि
जा ई ला ई सं क ल्य ग न्या भ न्या अ रु कु न कु रौ पु ग्या को दे न आ का ह व र म ग द दु म नि

भा गै

ने भा
१८२

लिमदनको वचन सुनि केरि तो दुख बुधि मंद रहे पाजि में ले पठा पा को विधि
मा य स्ते द सो ई सो ई ले हे सौ भ नि तो दुख बुधि का वचन सुनि मंद ने पनि चाटे
तो विधि सा ई दिया रहे दंत न भ ने त उ स्ते ले खि पा को वि ध दि न भ न्मा को
त विष या दि न भ न्मा को रहे द र अ व म भै के ग रो स मु ख लो के हि म न्न न रु ना
ले भि न्न मि त्रे प्रा पे म म की यो र व प ला मि मा धि में व रु त्ते न ग र्न ला ग्यो अ
हो दे व अ व य य श्वा ई क सो ग रि मा नु भ नि ए त्म र सिं त ना ग र्दो भ यो र के रि यो
अ क ल त मा यो अ व य श्वा ई मा हा का लि का था न मा प ठा ई मा न्हा उ दु भ निः
व्या हा ने उ ठि चा र डाल ह रु प्रा ठ ज्ञा ना ला ई डा कू प ठा ई सु दु कू य का रि ए ल मि
अ न्न ला ग्यो हे च ल डाल हो लो प्रा ज्ञा शि मि ह रु जा उ र दे वि का था न मा में व स र
ता हा जो प्रा उ द ह म प्रा या प नि मे रो दो रो प्रा या प निः मे रि मं त्रि नि
प्रा या प नि मे रा ज्ञा ई प्रा या प नि मि ह रु ले हा रि प्रा र च ला ई मा रि दि हा
सु भ नि प्रा कृ पु ज्ञा को स र ज्ञा म त प्रा र ग रि च न्न हा स ला ई डा कि स सो भ
त्र ला ग्यो हे ज्ञा ई हा ग्रा वे स स मा य स्तो रि त द ज्ञा स्ते न प्रा का म्भ यो न प्रा
वि वा हा भ यो ग र्द द ते स्ते हा ग्रा स ह र्दे खि वा हि र मा हा का लि द न्मा हा त त
मा ज्ञा ई पु ज्ञा ग र्नु प र्द द भ न्मा हे ज्ञा ई त वा ई चा टे जा ई पु ज्ञा ग रि प्रा उ नु ह व
सु भ न्मा को सु नि च न्न हा स प नि ह व सु भ नि पु ज्ञा को स र ज्ञा म लि द वी र हे
खि वा हि र नि स्क दा भ याः भ नि ना र द मु नि ले अ न्न न ला ई सु ना उ दा भ याः ॥ ५ ॥ ई ति श्री
या भ नि जै मु नि ले रा ज्ञा ज न्मे ज य ला ई सु ना उ दा भ याः ॥ ५ ॥ ई ति श्री
जै मु नि मा र ते अ सो मे ध प र्व नि स म्भ च ला रि स न्न म्भ या यः ॥ ४ ॥ जै मु नि उ वा चः ॥

अ सा
उ ह रु
ता ई प
का यो र

हे माहा राजा जन्मे जन्मे हा पदिके भोभ न्या ते से रात्रि माहि जौ तर्क राजा ला सो प्रा
मय द के सो प्राभ न्या आ पुदिने भया को स्वप्ना देवे दन रागा मा चठि दक्षि
नदिसा ग या दन अंग मा ले ल पसि फला म्या भा डा मा भोजन खा या दन
र प स्तो स्व प्रा दे खा को दे खा वा ठे उ ठि पुरेत् गाल वे मुनिला ई ठा कि सोध
जि ग दा भ यो हे मुनि मैले य स्तो स्व प्रा दे खा भ नि आ कु ले दे खा को स्व प्रा क
स्मार ति भु त भ वि से जा आ गाल व मुनि प नि आ दा ग र्द दन हे मा हा राज उ
सो भ न्या रा ठे प्रा को पर लो क स पार्ती प र्द द लो वा ठे व न मा जा नु ह व स भ
नि भ न्या र राजा जौ तर्क ले प नि यो आ दा ग र्द दन उ सो भ न्या हे मु ने यो रा
ज क ह्या ई दि उ भ नि भ न्या को सु नि ति गाल वे मु नि के रि आ दा ग र्द दन हे
मा हा राज उ सा भ न्या च द्र हा स ला ई राजे दि पु त्रि च य मा लि नि ला ई क न्या
दा न दि नु ह व स भ नि भ न्या को सु नि राजा को तर्क ले प नि ह व स भ नि म द न
सा ई यो आ दा ग र्द दन हे म द न लो वा ठे ति मा दा ई ठा कि त्या उ यो राजे
मा दि द्रु भ नि भ न्या को सु नि म द न प नि ह व स भ नि वा ठे च द्र हा स ला ई ठा
कु भ नि द र्वा र वा ट वा हि र आ उ दा भ या हे वा र्थ ती म द न प नि आ प्रा द
वा र मा आ उ भ नि आ उ दा त च द्र हा स प नि पु जा को स राजा म लि आ उ दा
र ला द न र वा ठे म भि ट भ यो र भ नि म द न भं द दन हे जु वा ई का हा पा तु
ऊ द्रु भ नि सो धा च द्र हा स भं द दन हे जे ठा न भ नि आ कु ला ई दु व पु धि
ले अ ठा ता को कु रो क ह्या र ति म द न भं द दन हे जु वा ई लो पु जा हि म जा

ॐ भा ॥ सुतवाइ काउं राजा का दवीर माजा बुरह सः तवाइ ताई राजे दिन ला ग्या लो वाउं
 १८३ जानुह वसुभनि मदन लेभ न्या को सुनि चक्रहा स आता गद नः हेजे ठान स सु
 रा को प्रस्तो प्राजा दरा वा ईग पर ऊ दूर भनि भन्या को सुनि मदन के रिभं
 द न हेनु वाई वा बाला म पु हाउ ला त वा ई न ग ई भ यन वाउं जानुह वसुभ
 नि भन्या को सुनि चक्रहा स पति ह वसुभनि दवीर माजा दाभ याः मदन पति
 त्यो पुजा को स राजा मलि देवि का धान माजा दाभ याः हे पार्थ से सिभ या पदि
 चक्रहा स दवीर मा पुगिराजा को द से न ग न्या र राजा को भ र्क पति संपूर्ण सर
 जा म त पार गरिराजे चक्रहा स ला ई दि मे या च म्म मालिनि ला ई पति वा वा हा
 गरि क न्या दान दिलो चक्रहा स व डाध र्म पूर्व क ले राजे च ला या भ नि आ व न
 मागे त व त्या गरि मुक्त भ याः हे पार्थ यति ग न्या को त्यो दु सु बुधि मंत्रि ला ई
 पति फा हा दे न वि स या ला ई ध रि धा हा दे नः हे पार्थ यति मे चक्रहा स पति
 राजा मे स ज्ञा पदि स सुरा दु सु बुधि को द से न ग र्ही भ नि आउ दाभ या रु ती
 चक्रहा स ला ई दे वि त्यो दु सु बुधि त सि क न भं न ला ग्यो हेनु वाई पुजा ग र्ही जा
 नुभ यन भ नि सो ध्यो र चक्रहा स वी त्रि ग ई द न हे स सुरा के ग ह म जा न भ
 वि ग या थाः हा माजे ठान वाउं आ ई हेनु वाई त वा ई ला ई राजे ऊ न ला ग्यो
 लो वाउं जानुह वसुभनि मला ई पठा ई आ ऊ पुजा को स जी म लि जा नुभ योः म
 राजा भ या रहनु के द से न ग र्ही भ नि आ न भ नि चक्रहा स ले भ न्या को सुनिः त्यो
 दु सु बुधि त्र स मान भै लो वि तो ल वा यो भ नि वाउं दे वि का धान माजा न भ नि

जे. भा
१८४

८१ ई

स का व च न सु नि मा हा जा लि के रि आ जा ग नु र्द ह हे च द्र हा स ते ले त धे रे व र्ध रा व
ग नु र्द ह म न र्द ह दे न सौ व र ह ते ले जो मा ग द ह स सो म दि दु भ नि मा हा का लि को
कु कु म भ या को सु नि च द्र हा स विं ति ग द ह हे प र मे स्वरि म उ व र ह नु र को नि गा
भ या ई दु वे वा वु दो रा ला ई व चा ई व क सी यो स म नि च द्र हा स ले वि ति ग मा को सु
नि ज ग द मो का लि ले व नि ति दु वे ला ई व चा ई अ नु धी न नु भ यो हे वार्ध ज व
तु दु वे वा वु दो रा वा चा था दु व धि ले च द्र हा स ला ई दे सि म्मा १ म मा को वा
मा जो दे सि म्म व स्ते ई ने ले व चा या ध न भ नि चा टे च द्र हा स जा का उ मा परि
आ को सि र को प ग रि मि कि सा कां द्र दुं ड व त ग रि हा त जो रि पो विं ति ग द
हे नु वा ई भ नि म अ ध मी ला ई दे मा ग र भ नि अ धि र आ कु ले क प ट ग मा को
प नि संपूर्ण भ नि विं ति ग मा को सु नि च द्र हा स मं द ह न हे स सु रा त वा ई ला
ई दे मे द मे रा प्रा त व ध मा ले या को कु रो त वा ई ले मे टि मे टि मा हो ई न लो
चा टे पालु ह व स म रा जा भ या को दुः संपूर्ण स र्व स्तो त वा ई के न हो भ नि ति
ने ज ना चा टे आ का द र्वा र मा आ उ दा भ या रा स च द्र हा स रा जा भे र वे रा नि
सं ग मा लि आ नं द पु र्व क रा जे च ला ई आ का वा वु कु ला ई व नि ये वे च र्वा कि
का ई आ कु उ हि का रा जा भे उ ने मं त्रि भे च र्व पु र्व क रा जे च ला ई व स्था जा ई रो
जा य स्ता कु न भ नि संपूर्ण वि स्ता र क हि ना र द मु नि प नि सो गं जा नु भ यो
भ नि जे मु नि ले रा जा न मे ज प ला ई सु ना उ दा भ या ॥ १ ॥ इ ति श्री जे मु नि
भा र थे अ सो मे ध प र्व नि अ व व तं रिं स त्र मो धा यः ॥ ४ ॥ जे मु नि उ वा चः
हे मा हा रा ज ज नो ज नः ता हा उ वा चः सु न ति च द्र हा स का ति ने वा वु दो रा वा

जा. भा. १८४. ८१ ई. स. का. व. च. न. सु. नि. मा. हा. जा. लि. के. रि. आ. जा. ग. न. र्द. ह. हे. च. द्र. हा. स. ते. ले. त. धे. रे. व. र्ध. रा. व. ग. न. र्द. ह. म. न. र्द. ह. दे. न. सौ. व. र. ह. ते. ले. जो. मा. ग. द. ह. स. सो. म. दि. दु. भ. नि. मा. हा. का. लि. को. कु. कु. म. भ. या. को. सु. नि. च. द्र. हा. स. विं. ति. ग. द. ह. हे. प. र. मे. स्वरि. म. उ. व. र. ह. नु. र. को. नि. गा. भ. या. ई. दु. वे. वा. वु. दो. रा. ला. ई. व. चा. ई. व. क. सी. यो. स. म. नि. च. द्र. हा. स. ले. वि. ति. ग. मा. को. सु. नि. ज. ग. द. मो. का. लि. ले. व. नि. ति. दु. वे. ला. ई. व. चा. ई. अ. नु. धी. न. नु. भ. यो. हे. वार्ध. ज. व. तु. दु. वे. वा. वु. दो. रा. वा. चा. था. दु. व. धि. ले. च. द्र. हा. स. ला. ई. दे. सि. म्मा. १. म. मा. को. वा. मा. जो. दे. सि. म्म. व. स्ते. ई. ने. ले. व. चा. या. ध. न. भ. नि. चा. टे. च. द्र. हा. स. जा. का. उ. मा. परि. आ. को. सि. र. को. प. ग. रि. मि. कि. सा. कां. द्र. दुं. ड. व. त. ग. रि. हा. त. जो. रि. पो. विं. ति. ग. द. हे. नु. वा. ई. भ. नि. म. अ. ध. मी. ला. ई. दे. मा. ग. र. भ. नि. अ. धि. र. आ. कु. ले. क. प. ट. ग. मा. को. प. नि. संपूर्ण. भ. नि. विं. ति. ग. मा. को. सु. नि. च. द्र. हा. स. मं. द. ह. न. हे. स. सु. रा. त. वा. ई. ला. ई. दे. मे. द. मे. रा. प्रा. त. व. ध. मा. ले. या. को. कु. रो. त. वा. ई. ले. मे. टि. मे. टि. मा. हो. ई. न. लो. चा. टे. पालु. ह. व. स. म. रा. जा. भ. या. को. दुः. संपूर्ण. स. र्व. स्तो. त. वा. ई. के. न. हो. भ. नि. ति. ने. ज. ना. चा. टे. आ. का. द. र्वा. र. मा. आ. उ. दा. भ. या. रा. स. च. द्र. हा. स. रा. जा. भे. र. वे. रा. नि. सं. ग. मा. लि. आ. नं. द. पु. र्व. क. रा. जे. च. ला. ई. आ. का. वा. वु. कु. ला. ई. व. नि. ये. वे. च. र्वा. कि. का. ई. आ. कु. उ. हि. का. रा. जा. भे. उ. ने. मं. त्रि. भे. च. र्व. पु. र्व. क. रा. जे. च. ला. ई. व. स्था. जा. ई. रो. जा. य. स्ता. कु. न. भ. नि. संपूर्ण. वि. स्ता. र. क. हि. ना. र. द. मु. नि. प. नि. सो. गं. जा. नु. भ. यो. भ. नि. जे. मु. नि. ले. रा. जा. न. मे. ज. प. ला. ई. सु. ना. उ. दा. भ. या. ॥ १ ॥ इ. ति. श्री. जे. मु. नि. भा. र. थे. अ. सो. मे. ध. प. र्व. नि. अ. व. व. तं. रिं. स. त्र. मो. धा. यः. ॥ ४ ॥ जे. मु. नि. उ. वा. चः. हे. मा. हा. रा. ज. ज. नो. ज. नः. ता. हा. उ. वा. चः. सु. न. ति. च. द्र. हा. स. का. ति. ने. वा. वु. दो. रा. वा.

॥ होई को जग वा पदि ई पुत्र हर ग वा पदि दु वे वदि का को जतो रिया पदि के ऊर
 भनि सं पुत्र को जला ई शि दु वे को रला ई क को ई आ कु भ न्या र स य ज वा न ला ई
 मा बलि र न भु मि मा आ उ न भ यो हे मा हा रा ज ति रा जा क सा धि या भ न्या ॥००॥
 व र्क का बु ठा से पु न के स वा य का का वि स्तु भ क मा पे ला भ या का रा जा आ कु य
 के पो रो सि बा ई मा त्र लि आ या जो दे वि अ नु न तो द न वि वि ग र्द द न हे भ ग व न
 ई रा हा के न व ले आ या का द न को रा व नि दे न न भ नि आ कु व नि व ले सं ग्रा म
 ग र ला भ नि व नु उ का हा से ग्रा म ग र त वा र भ या जो दे वि भ ग वा न क
 हा आ हा क द हे अ नु न का लि म सं ग्रा म ग र खो द हो भ नि भ ग वा न क
 हा को क क म भ या जो सु नि अ नु न के रि वि वि ग र्द द न हे व भो का उ रा ता सं
 ग्रा म ग र न आ वा व दि हा मि क सो ग रि ह द न भ नि अ नु न ले वो ला को सु
 नि भ ग वा न क हा के रि क क म र द हे अ नु न ति रा ता सं ग्रा म ग र न आ वा
 का हो ई न न लो या उ ति को द से रा ग र सि क सा रा ता भ न्या वा न स व
 व र्क पु या का वृ ध रा ता द न मे रा भ क मा श्रे व द न हे र त ले स वा
 म ग न्या भ न्या सा रा व दि का से वि व का रि र ति रा ता व ले व का रि
 र मे सं ग्रा म ग न्या व नि क से ले स क न्या दे न न के रि त्रे लो जो का
 दे रा आ वा वा व न स क न्या दे न न क न भ न्या ना र द ले भ न्या को
 पु ने उ कि पु ने नो ले स का ह द य मा त सा क दो र म र हा को दु क जि
 मा थि रे को भ नि हे र भ नि आ कु भ ग वा न र थ का आ रा मा व डा भे

संख्यचक्रगदापद्यारनागरि
तुमुद्राचारनागरिदक्षेनदिनुमकोरचक्रस

हनुर्लोई प्रपनग न्यावाहे प्राके राजहोसन बाह्या मलाई वस्ती पोसभनिति चक्रहासका
वचन सुनिभगवान् को पौकु महुं हे माहा राजधनान मात्रु हवत् मे लेतिम
लाई परम्पद दिउलाभनिति चक्रहासका मुलुक् मा पावरात वसिता हा देखि
कु ह्माजुन राजा चक्रहास उरका दुवे दोरा समेत भै हस्त ना ७ रफिर्न भनि सवा
रिभै सारा को जहि दाभ प्राभ निवे मुनिले राजा जन्मे न पलाई सुनाउ हा भय
॥ इति श्री जे मुनि भारते प्रसो मेध पर्व नि को न च तारिं सत्त मोध्या यः ॥ ४८
जे मुनि उवाचः ॥ हे माहा राज जन्मे न पता हा प्राज्ञ जगवान् क ह्मा प्रर्जुन
तव क दाल वभे मुनि का आश्रम मा प्राई ७ मुभयो रः भगवान् क ह्मा प्रर्जुन त
जाचक्रहास तिन जना जाई अखिका आश्रम मा जाई सा खां ऊं उवत् ग नुभयो
मुनि व क दाल वभे पनि भगवान् क ह्मा को सवारिभ या को देखि जाते आश्रम
वा उठि स न्या न गरि प्रासन दि राज गराई को विंति गर्दन हे भगवन् च चर
मे रोभागे प्राज्ञ हनुर्को दर्शन वा प्राभ निधे रे प्रसुति गर्दी भयार तव प्रर्जुन पनि
दुवे हात जोरि विंति गर्दन हे माहा मुनेः धत्रे र हा मो पनिभागे प्राज्ञ हनुर्न स्ना ७
तना मुनि को दर्शन वा योंः हे प्रभो हनु ह्यो हाव त्या का कति का लभ यो आश्रम
पनि कहि देन फगत के रा का पात को आश्रम मा त्र द ह्मा हे मुने सा सो सा सो
भनु हवत् सभनि प्रर्जुन का वचन सुनिः लि मुनि हासि क न प्राज्ञा गर्द द न हे प्रर्जुन
तिमि के सो द दो सुन गार्जु ग विज्ञा मनु को सकव र्ष जा द ते स्ता व र्ष का स

सुमातलोहासमुद्रमापसराभयारुसारकोजहाहा
वावकुइलेमोऊकुइइइअजुरातीमरेधाभोमेलेमोवपवाहनकोमो

जे भा १८६ पवर्ष को मनु को आगुही रुद्र यस्ता मनु बोधना जा दा ईश को एक दिन
 जा रुद्रः यस्ता एक दिन को ३० दिन को एक मेहा रुद्रः यस्ता १२ मेहा को १
 वर्ष रुद्र यस्ता वर्ष १०० जा दा ईश को आगुही १०६६ यस्ता ईश १४ जा दा
 ब्रह्मा को एक दिन जा रुद्र ते अधिक १००० वर्ष को ब्रह्मा को आगुही रुद्र
 भन्ना हे अर्जुन यस्ता ब्रह्मा मे रा मु ख्या नीत स य ब्रह्मा मे स क्याः अरु क
 लि वो जा रुद्र न भनितिव क दाल व मे मुनि का वचन सुनि अर्जुन वनिउ
 दे क मे के रि विंति गर्द रुद्रः हे माहा मुने यस्ता पुरा ना पुरु स को दर्शन पा
 उनुध ने भागे होः हे प्रभो म के हि कु ते विंति गर्द रुद्रः राजाध मे राजा का ज मे मा
 हर्जुने पाउ क व वस्तु न भया हा भोज मे न पवित्र रुद्र आधि सो हे प्रभो भ मि
 अर्जुन ले विंति गन्ना को सुनि त मुनि हासिक न आ दा रुद्रः हे पार्थ तिमि
 ता मुख मा पनि पट मुख र ह्या दो म मे ती भोज मे सुख रुद्र सा क था त भ गवा
 न रुद्र स मे रुद्र दा रुद्र दे पनि यस्ता कुरा गर्नुः कृष्ण ला ईश तिमि ले चिने का र ह्या
 न दो ति को रुद्र पा द त मे रा रथ मा व लो मे रा स खान रुद्र न भन्ना ति
 म ला ई दंभ रहे दूर वो ठा उ र वे तिमि ठ क र्वा पा का र ह्या दो हे अर्जुन
 सु न य लो दंभ मे ले गर्दी ई ने कृष्ण ला ईश चिन्दा मे ले ठ क र्वा पा को ई शि
 हा स क था म भं रु सु न भनि तिव क दाल व मे मुनि ले अर्जुन ला ई क था क
 ह न ला ग्या भनि जे मुनि ले राजा ज न्यो ज य ला ई कह द भ वाः ॥ ६० ॥ ईति श्री
 जे मुनि भार ले श्री सो मेध पर्व नि पंचा त म ध्या यः ॥ ५० ॥ जे मुनि उवाचः ॥

हे माहा राजा ज्ञानो ज्ञान सुनतों हो पदिव कदा लभे मुनि आता गर्दहनः हे प्र
 जुन सुन तव यक दिन मयहि आश्रम मात वस्या गरिर ह्या जो धि पार व ह्या
 जि आई हे मुनि त पाईले कपाई द्या लेत वस्या ग रे ड लो भन म ति मो ई द्या पूर्व
 क वर्दान दिंदु भनिति व ह्या का वचन सुनि हे अ जुन ते सवेला मा मला ई दं भ
 भ यो र मेले प सो भ न्या हे व ह्या मला ईत पाईले के व दी न दिंदो मेरा मु खा
 जित पाई ज स्ता व ह्या क ति ग या क ति आ या भ न्या त पाईले क पा दि उ ला र
 म ति उ ला भ निति व ह्या ले प स्तो मे ले भ न्या को को थ मे भ न्या ग्या हे मु नि
 म ज स्तो व ह्या श्री वि को क र्तो प स्तो आ ई वर्दान ले उ भं मा प निति मि म ला
 ई न मा न्या भ नि प स्ते हा मि दु वे को र ग रा भ या को ची यो हे प र्क सा हा यो
 रा व म हा र भ यो के भ यो भ न्या सुन य का सि त रा अ घोर वा नि आ ई दु
 लो व ता स ला ग्यो र हा मि दु वे ला ई उ रा यो र का हा ल ग्यो भ न्या आ ठ मु
 व भ या का व ह्या भ या का ठा उ मा १ न्या यो ई पे रि य नि ये र व दि ता हा म
 का व नि उ रा यो र का हा १ न्या यो भ न्या सो र मु वि भ या का व ह्या दे उ १
 रा यो के रि ता हा व र ल उ रा ई व नि र मु ख भ या का व ह्या दे उ १ रा यो के री
 ता हा व र ल ये स हि मु ख भ या का व ह्या दे उ १ न्या यो हे व र्क न सो म हा र
 हा र मु ख भ या का व ह्या त ल क १ न्या यो र पे रि अ हि ठा वे मा व सा ई दि
 मु ख भ या प नि व ह्या उ दो र द न मि ता ह्यार ति न ला ई प नि हा मि ला ई प नि उ डा
 उ रा र ता व न्या नि

[illegible]

केतु

जे मुनि उवाच ॥ हे माता राजा जन्म ज प्रताप देवि आचार त म द न् पुर स हर रा
जा ज प द्म थ को दो से र क्षे का मु लु क मा आ इ ७ गु भ योः र ते स म द न् पुर का लो
का लो क ह र ते जा ई त्मो के तु रा क्षे का ह नु र्मा आ ई विं त्रि ग दी भ या हे मा हा रा ज क
स्मा अर्जु न आ ई ७ गु भ यो भ नि त से सु ना या थ्याः अर्जु न को ना म सु न्दा विं त्रि
के रा हे ज न्ये ज प्र तो के तु रा क्षे त मु र्दा प रि मृ तु भै हा ल्योः र ता हा म या का भै
भा रा दा र लो क स वे हा हा का र ग दी भ या र-त्यो स म चार सु नि ते स्की मा
ता के तु म ति आ ई वि ला व ग दी भै न हा ७ त हा मु त्र पा वि व अर्जु न्स्ते वा बु ल्गा ई
मार दि व थ्यो त यौ टा रा वे को धि स र रा जे था मि रु स्पा का धि व म हे त्रि को का
वा ट का वा ट आ ई ७ पो र त म र स भ नि द्वा ति ठो कि र म न्मा का दो रा ला
इ उ टा ई जा हा कृ णा नु न धि वा ऊ मि मु नि रा र रा धि अ नु न ला ई मा ल
ग दी वि ला व ग दी ग न ला गि नः के भ ई न भ न्या हे वा वि व अर्जु न्स्ते त ह
हो हा रि त त लो ७ व प स व धि मा को हो ला आ क्रो मा मा मा र्ने ग र मा र्मा
वा ते मा न्मा आ क्रो दा नु भा ई मा न्मा आ क्रो भा ई वि रा द र मा न्मा व
रा ग दी मा व वि ७ मे न र अ त मे रो दो से व न मा र्ने ला ई लो मे रा घ मा आ ई धि
वः भ नि के तु म ति लो भ न्या को सु नि अर्जु न आ दा ग दी न हे वे नि मे ले रा
यो के वि रा म्मा र मे ले त मि ह र को द र व र मा आ ई मा र्ने आ वा को हो
ई न भा र त मा व न्या का म यो ग र मे ले त मि ला ई की र्मा को धि ना भ
न्या अ व ता दु भ न्या लि न ह र ना ७ र उ म र ऊ मि लु क आ न म स ग व लो

जे भा ~~लिभ निग्रुन~~ कावचन सुनिति केतु मतिमंदि: हे पावि हस्त ना पुरजा नला
 १८८ ई ~~पनि वा~~ को दे न प्रव मला ई पनि मार के न रा वृद्ध स: स्वाभिला ई मारि स: दो
 रो वा किचि पोते पनि मारि सभ म्या के रि पनि हस्त ना पुरजा उभं द द सभ
 नि वा डे भ ग वान कृ ल्म का अगा डि आ ई विं वि गली ला गि न: हे प्रभो क्वा म:
 ला ई अनाथ ग रा ई व क्त नु कृ: म व नि हनु कि दा सि क म: हनु से ग रो भ न्या
 पल कृ मा श्री छि कृ पा ल ना कृ: सं घा र व नि कृ य स्वा प्रभू ते म अ ना थ
 मा धि नि गा हा भ म्या पो मे रो पुत्र व चा ई व क्ती यो: हे प्रभो म न्या को क सो गरि व
 वा उभ नि कृ कु मृ कृ त हनु की ग ह ला दी व का पुत्र ल्या ई व क्त नु भ यो: के रि
 हनु कि मा ता दे व कि का पुत्र ति प नि व चा ई व क्त नु भ यो: म न्या हे प्रभो मे रो यो
 पुत्र क न प नि व चा ई व क्ती यो स: भ नि त्यो के तु म रि का विं वि सु नि भ ग वान
 कृ ल्म प नि हा सि क न यो कृ कु मृ कृ: हे वे नि सो क न ग र ति म्या पुत्र म न्या
 का दे न न: वा ल व को जाल आ पु वा पु मा न्या आ पो भं का उ र ले मु दी प न्या
 का मा नृ कृ न प त्या या हे र भ नि आ के भ ग वान कृ ल्म न जि के मा आ ई ते
 स के तु रा से का वा सु रा मा स मा ई: हे वा पु के तु रा से ते लो ड र प नि मा:
 नु दे नि को व आ भे: हा मि त ति मि ला ई मार न्या वा का रा हो ई नो: छो डा दो
 म्या का धि यो र क के र यो वा हो आ वा का वो कृ म: उ ड उ ड भ मि भ ग वान
 कृ ल्म को कृ कु मृ म यो र: त्यो के तु रा से प नि मु दी पु ल्या मे भे वा वो क न उ यो
 र भ ग वान का वा डु मा व रि सा यो कृ उ ड व र ग न्यो के रि अ नु न ला ई प नि

साधुं कुरुं कुरुं गदा भवाः रश्मिं न लेखति कायमात्रं हेमा निरुत्ति विजेन उर
काकाही मेले समिलाई के मने विजय विजय नि संखा सं गरा गरा र विवि
लाई जो वार प्राउला हा विरहाग ह मला मेले हस्तना पुरहन भनि
केर प्रा विरहे निलाई भजला भाः हे वै नि विम बनिहि न चर्म सत जोत
बहेरि ना साऊ निवसो ला नम सा कुरु रे प्राउ विम निः श्रु न ले भना
जो सुनि केवु म ति बनि अति हय मान मे हा र तो तु वि वि ग न ला नि
हेः दा तु अगि पुत्र मनी ले मेले ज स ग त त वा मेले भ ना सो दि मा ग
रि व कुरु नु म ह व स म प नि जा कु मेरा दो रा जोत य गरि व कुरु न ह व स म नि वी
नि गरि न र अशुन आका ग द द न हे वै नि ती मि ला ई शे मे द शि प्रा दो रा ला
ई सर्व दा ज ये द लो हि न हस्तना पुर मा व ह ने भ प्रा सं पु र्ण दो रा थ रा ज स सी
पाई को ज ज ति वा हि रु उ ति दि उ लाः लो हि न भ नि सं पू र्ण को ज रु ला अशु
न सहित ते स म द न पुर सह दे वि नि रु नु म यो भ नि जै मु नि ले ज नो ज य रा
रा त्या ई सु ना उ दा भ याः ॥ ४ ॥ ई ति श्री जै मु नि भा र ते अ स्व मे ध प र्व नि दि
पे न्ना स त्त मो ध्या यः ॥ ५ ॥ जै मु नि उ वा चः ॥ हे मा हा रा ज ज नोः सु न रा हा व
दि रु ह्मा अशु न प नि तो हो दे वि प्रा उ दा र हस्तना पुर सह का न जी क मा
प्रा ई ७ मु भ को र तो स म चार रा जा गुरि वि र ले चा हा वा उ नु म यो र सा रा
हस्तना पुर का लो क हस्तना ई उ र्दि गर्नु भ यो लो हे ड नि जा हो वा र व र्ण द ति

नयेन सताहा पदिकृत्वा अर्जुन वनिराजे काद्वीरमा प्रभुभयोर तोंहो कुंतिदेव
 किं सुभिमनि सत्तेभा मा प्रवितिसोर हजा ररनिह ह वनिको सिमा ह्याल माव
 सिर प्रसाविधिगदीभ या रद्वीरमा प्रवेस गनेभयो रसरसरननेम लवमा
 मानुभयो र राता नुरिखिर वनिराजे तगेसा लो देखि खडाभया कास मुनिव
 निषडाभया दोपतिरानि वनिषडाभयेन रभगवान् अर्जुन वनिगेवे सखा
 समुनिता ईसा खंड उंउवत् गर्भयोः हां पदिराता नुरिखिर लाई उंउवत् गर्
 भयो र राता नुरिखिर लेवानि कृत्वा अर्जुन को सिर हात ले उठाई अंक माल
 गर्भयो र काख मालिहर्ष का आ सुषसाई सीर मा हात लाई वडा प्रेमले प्राणि
 गर्भो गर्भयो र भगवान् पनिरासि कन थोऊ कुम् हे मा हा राज हनु की प्रता
 पले गरि काजे सिद्ध गरि आ जे अव सु क पूर्व कले जने गर्भ हव सभानि कृत्वा को
 ऊ कुम्भया को सुनिधर्म राज पनिराता गर्भ हृद् हे प्रभो हनु की प्रता पले
 मे से ईछा पुन ग राई वक्ती यो भानि आ नद से ग राज गर्भयो र केरि च-इहा
 सभाया मयुर्धो जभाया ईनि ह ह वनि आ ई वस्ताभ या र भगवान् कृत्वा ऊ कु
 म् गर्भ ऊ हः हे मा हा राज ईवध राजा च-इहा सऊ न ई मयुर्धो ज राजा ऊ न ई विर
 व ह्याऊ न नि ह ह लाई उंउवत् गर्भ ह व स ईनि ह ह वडा कुं ल कुला राजा ऊ न भानि कृत्वा को
 ऊ कुम्भया को सुनिधर्म राज पनिराजे उठि उंउवत् गर्भयो र व डो सखान
 गरि वसा उ नुभयोः ला मयुर्धो जभाया मद्मा दोभया मन्त्रयो जभाया ई राज कु मा
 र ह ह मा राता नुरिखिर लाई उंउवत् गरि वस्ताभ या व डो आ नद पूर्व कले

मे. भा
२००

ता हा पदि मि म से न न ह कु ल स ह दे व मि आ ई क ल सा ई उं उं व त न क
वि रा न मा न मु भ यो भ नि जै मु नि ले रा ज्ञा ज न्यो ज य ला ई सु ना उ दा भ या ॥ १० ॥ भ या वा
इ ति श्री जै मु नि भा र ते प्र सु मे ध व र्ध नि त्रि प वा स ज मो ध्या य ॥ ५३ ॥ जै मु नि उ य ला ई
का च हे मा हा र ह त ज न्यो ज य ला हा प दि ॥ का स मु नि आ ज्ञा न र्मु क्ति द हे मा हा ल न क दा
रा ज तुरि वि र भु व षो डा सं क ल्प ग न ना ला ई गं गां ज ल ल्प्या उ नु प र्द द मा नै र सं भ या
१ न प्रो प्रा क्रि अ मि ह ह स हि त स पे ज्ञा नु प र्द द सो रा उ सु व र्ण का च डा धे रै मि
का उ नु ह व स ह जा रौ प्रा त्म नि क न्या ह ह प नि मि का उ नु ह व स के रि वे द वा रा
प्र ता मा पु रा भ या का मु नि ह ह प नि त्वा ट ह उ न्भ नि द्या स दे व को आ ज्ञा सु
नि रा ले प नि स वै ला ई उ दि नु भ या लो हे मि न से न ह जा रौ सु व र्ण का च डा ल्प्या उ
जो वि स ह र त अ स ल र घ डा त या र ग र प्र व स वै ज ना ज मा भे ज्ञा नु प र्द द
भा न पे ले व सि य र अ र्ध ति नि स य वा हा प दि गो त म र अ ह द्या नि
स य वा ति नू का प दि म ह स र न नु रि वि र र द्रौ व ति ला ग्या हा प दि भ ग
वा न क र ह क मि नि ला ग्या ता हा प दि प्र डु म्प रा र मा या व ति ला गि न
ता हा प दि अ नि ह व र उ वा ला गि न हे मा हा रा ज जो र भै सं पु न रा जा
रा नि ह ह सु व र्ण का च डा लि ति क न नि स क दा भ या भ ग वा न क र्म का ति
र उ स्ता ज्ञा दा भ या हे ज न्यो ज य ता हा प दि को नि स्तो भ न्या भि म से न र
रा क्षे से नि नि स क या हा प दि अ र्जु न र सु भ द्रा नि स य वा ता हा प दि न ह कु
ल स ह दे व प नि आ क्ता र रा नि ति क न नि स क दा भ या ता हा प दि वृ ष के
तुर भ द्रा व ति नि स य वा ता हा प दि वृ ष के तु का दै रा र वो हा रि प नि मि स य वा

त म
२००

हेतु नये प्रवृत्ति न का पनितिन १ स्ताजा दाभयाः ता हा वदि पुवम वन राजार रनि
प्रभावति वनिकल दाभयाः हे मा हा राज प्रसे गरि गरि २४ जो रत वडा २ रा
जा ह रु मा न ग या ई प्रभि से ष ग न्या जल ल्या उ न्या मा न यति अ ह ह जो से
व डा ली न्या ह रु को त ग नितै दे नः हे मा हा राज प्र सो गरि मा हा ह से जा न्या
गरि वा ट मो हि न्या का चि पार ता हा भि म से न भ न्या स वे भं न्या दु ला ला मो वे
द ति पा का य क भो का या काः उ हि मा धि रा हो से नि उ ल्या के स लि या कि व डी
दु र्गा गि का लो व र्ण भ या कि भी म से न र लो रा क्षे से सं स गे हि न्या को दे सि
सं पु न र ता र नि ह रु भि म से न ला ई ड ड गरि गरि हा स न ला ग्या अ हो स वे
भे मा ता भि म से न का लो ग्रे स्वा स्ति पो सा ना दे सि न द न प्र हे र हे र क स्तो रा मो
स्वा या कोः श्री सु जे मा ग्र ह न ला ग्या ज स्तो भ या कोः के रि ला न क ल्या
की रा ला ग्या ज स्तो वो दे सि यो व भ नि अ ने क ठ हा ग र्दे जा नु भ या को धि
योः सारे ह हा त भ ग वा न कृ द्म लो गर्नु भ यो अ वा हो त भि म से नः आ ज त य
कृ द्म लो भो क व प्रे प न्योः न रो उ न रो उः हे र मे रि स से भा मा आ वा कि भ याः ति
प्रो रा धो ति वा य न्या ठा उ रा प्रे धि न य से हो ला भ नि ज्ञा नि क न ल्या ई न
हे भि म से न अ व क सो ग र्दो भ य न अ लि क सि य क गा स प्र क मु रि वा व ल को
भा त त वा उ वि वा त हे र हे र सारे भो का या द नः ह न मा न स प्र या भ या न
नः तो हो रा के क र्का प दि वा उ ला भ न्या को सु नि सं पु न को ज हा हा
ला ग्याः हे त न यो से ठ हा ग र्दे जा नु भ या को धि यो ते से वे ला मा कु ति ले व ति

कुलकोवितासुतरस्मीलितापदेरागाढोकारिकावधमा
हासदिनुमकोरसनेत्र

जे. भा

२०१

ना हासिक नरक गन ला ग्याः लोभ गवान को त भर्ष पो। विवा हा भ. ये भ नि ठ हा
गदें मा हा आन द ले हर्ष जा आ गदें वा टा मा पा लुभ या को देखि ना र ह मु नि प नि
ते स को ज मा चि पा आ क्राम मा वि चार ग दी भ या अ व भ ग वान न क ह्म को र ह
त्रे भा मा को र ग रा पा दु भ नि ता हा वा ट वा डे गरि स त्रे भा मा भ या का ठा उ मा
भे. प सो भ न ला ग्याः हे स त्रे भा मा आ हा म सु र क ह्म कि पि या रि दु म नि ना
स फु ल पा या कि चि योः सो ई त मु स ति मि ला ई चि त्त त आ की ला ई ग दी र ह्मा
द न निः हे र हे र हों क ओ ह र्ष जा आ गरि र ह्मा द नः सा ट रा जो ह र्ग या का
द न ह ह्म ह्म षी नि को क लो ठ हा वा जि ग दें ग या का द नः सु र भ न्द चे उ नि
म ला ई क ह्म ले य व प ल क प मि दो नु क न्म न्द चे उ नि सो ई त जे ले क ह्म का हा
ग या भान ना र द ले भ न्मा को सु निः स त्रे भा मा हा सि क न भ न्द दि न् हे मु नि
मु न्म यो लो जा न को आ स्ता हा मि ला ई वा हि दे नः हे ली ला ई वा सो प नि दे न
भ ग वान् जा हा रा ज क द ले हि व ह्म वा या हा मि ला ई क द्म नि स त्रे भा मा का
व व न सु नि ना र द के रि भं द नः हे स त्रे भा मा का न क च रि र हि दो प्रः का हा क
ह्म हों ७ मि र ह्मा द नः ह्मा हा मि ला ई क ह्म भ मा क द्म न्द चे उ नि जो लो ला
मा क ह्म ला ई दे वा उ भ नि ता र द का व व न सु नि स त्रे भा मा प नि के रि हा सि
क न भं न ला गि नः हे मु ने हे नू क द्म त भ नि आ को फु ल उ चा नु म यो र ना र द
हे द न्म ग वान् क ह्म त वा ट मा उ प बु धि हा लि व सि र ह्मा का देखि ना र द मु
नि अ ति ला ज मा नि चा डे ला हा देखि न मा व ति का सो पि मा जा दा भ याः हे ज

[illegible]

जे. भा

२०२

र देवा ई न र ना र द मुनि ले हे हे द न भगवान् राज मे हो म गरि ह त्या का देखि चाउं
हो वाट पनि सहे त्या का जो। खो पि मा मे भ भ ला ग्या हे राउ कु मारि: का ति
मि लाई ला ज दे न: हो कु ला र स्या नि को क नो जा त्रा द ह्या सि मि क ला कि
रा नि न रु म भ नि पु र्कि पा वि मा त्रे रहि दो भ नी ना र द का व य न सु नि स त्रा वो
मु ला मि न: हे मु ने के कु रा ग नु र द भ ग वा त्र अ ला न ग नु भ या को द हो का
का नु र न थो भ नि कु र ग नु भ या का वे ला मा क ला पनि मा पि वा ट व र्द्ध नु भ
पो र भ ग वा न् ला ई दे सा वि त्री के तां हो देखि पनि चाउं का ली का का खो पि
मा ता ई प सो भ ला ग्या हे का ली दि ति मि ला पु र म त सु र्जे कि हो रि रु म भ
मि पु र्कि न थो पु नि खो ई त ति मि ला ई त घ रै दो डे द न नि: रु स्या नि वो
पि पारि रहि द न नि अ पु हो ग पा ति मि ला ई रि त्रा घ र्मा दो सा द न हो कि
भ नि न न्या के सु नि का लि दि भं द दि न हे मु ने भ ग वा त्र सु का ला मा क नु र
द भ नि कु ल उ पा रि दे वा ई न र ना र द मु नि पनि भ ग वा न् ला ई देखि ता
हा वा ट चाउं नि स्की मि त्र व द्रा का खो पि मा ता ई दा भ या भ नि जे मु नि
ले रा ता ज न्ये ज फ ला ई सु ना उ दा भ या: ॥ ॥ इ ति श्री जे मु नि भा र ते अ सो
मे ध व र्ध नि व र्ध ता रि स त्र मो धा य: ॥ ५४ ॥ जे मु नि उ वा च: ॥ हे मा हा
रा ज न न्ये ज य: ता हा व दि म त्र वि द्रा का खो पि मा ग ई हे द न भ ग वा न् र मि
त्र व द्रा त प वि सु खे रि र त्या का देखि ता हा वा ट स ते व ति का खो पि मा ता ई

रा म

२०२

हेदीभयोरताहातभमकान् कस्तसत्तेवतितारैलिवगैवा मातुलुभया जो
रसादनरनारदमुनियनिउदेकभैयलोईकस्ततुगुही योरसादनरजारे
भनितोहादेखिवाउं दुगुदै २ सोरहजाररानिकाकोठाकोठामा सं१०००
सभयाः हेमाहा राजनयेनय सुनु हवसभगवान् नभसा जोजगा कहि
पनिदेनः नारदजाहाजान् दनः उहिकस्तदनः भगवान् कस्तकसो
गरिराजभया जोधियोभन्या कहि वसुी सुखेलिवस्तनुभया जोधियो
कहिभोजनभगरिवस्तनुभया जोधियो कहि सुकलामया जोधियोः क
हिदान१३ गेरिवस्तनुभया जोधियो कहिजगेजे गदादिगरिवस्तनुभ
या जोधियो कहि सांछेपुरा नादिकथा सुनिवस्तनुभया जोधियो क
हिना नाना वगानादि सुनिवस्तनुभया जोधियोः कहिभाटभिसुकह
हाईदानदिरहनुभया जोधियोः हेमाहा राज यस्तै २ गरिसो हजारा य
सयभ्याठरात्रिहस्तकाभगवान् कहि बालिकनुकन योरतवनारद
मुनिभ्रासर्जभैसो ममाफिरिजादाभयाः हेराजनहेन हवसभग
रकोमाया यस्तो १५ नारदमुनिनस्तानि जोवनचित्तजो दभर्मभ
गकोर सं१००० ग्रन्थि हस्तका खोपि २ मा १० माभयाः अवयता काकु
रमुतिके मयाः अवउतावहि काकु रा सुनु हवस तवभगवान् आदि
सं१००० रागा हस्तका हस्तका गदै १ जमुना जि का किना रा

ॐ नमः

२०३

मागुगारसंपुनकोजवाभिमापसिपडा माजलमनैलाग्याः हेमाहासपैले
मोतमलेरअहल्यालेजलभन्याः होवदिवसिपलेरअहनधलिलेभन्याः
ताहावदिअहल्यालेरुषीनिकोचडा मावाभिभर्दिहृषीनिलाईवोका
ईठहागर्दिभैरहेमाहासिलोकोरवायाकोवलाआजेहोहिपुत्राभनि
घडावोकाईदिनुभयोरेतेसेवेला मासुभद्रावोल्हादिनः हेगुरुमातवा
ईलोकस्साकुसुमागनेकुङ्कुहाप्रिभाउनुयाल्वलिईदन्किनभन्यापत्रो
वोधवस्सात्तधारनागन्याहामादानुउजाईपनिधारतागुर्नसक्राक
स्सकुङ्कुभनिठहागरिहास्साभप्रारतवहृषीनिमाहासिकनप्राज्ञा
गनेकुङ्कुः उत्तमनेवर्देनहामा सुषांस्त्रिअन्याकाकेटाकेटिलेतअर्जुन
माईकारनागरीसक्तदन्भन्याहामितरुनुवठावाकाकेनसकेमोभ
अठहागर्दिसेपुनैराजासनिहहलेघडा मावाभिबोकिसेपुनीकोज
हस्सनापुरसहमीकीदीभप्रारहेमाहासजजमेमएउपमाआईपु
ग्गाभप्रारसवेआक्रारघडासस्साभसाहेजमेजपुपतिभैसकापदि
हलोमोत्रलाईराजागुरिखिरहद्वोपतिनिस्कीवेदकासमुनिलेहलो
जोत्न्याविधानवदिताजासनिहलोमोत्नलाग्यारसंपुनैकोज
गजासनिगातीसकोटिदेवताहहपनिमनुष्येहपभैभैआईहेमा
काचियाः तोहईउत्तसबजोदकोपेलोकका नंदमयो हेमाहास
जपतिगरिसकापदिजनेमाईठहासाधकाकस्सागरिदावाभन्या

सनि

सम

२०३

गहउको अकार पादि दा प्रामयाः ये ले संपई टले गहउको सिरव नाउ दा प्रामया
हो पदि हजारे ई टले गहउको दाहिने हात बनायाः केरि हजारे ई टले अकार
वाया हात बनायाः केरि हस हजारे ई टले गहउको अंग बनायाः केरि सात
संपई टले दाहिने पखटा बनायाः केरि ७ ले संपई टले वाया पखटा बनायाः
केरि वास संपई टले ७ दर्बना पारले समाधि मोति दा प्रामया रति गहउको
अकार तजे ले उडून नमना जे देखि दा प्रामया हे माहा राज केरि ते समाधि मा
रा मा श्री नारायण स्वामी को मुर्ति थाप्याः केरि दाहिने पदि ब्रह्मा सावित्री का
प्याः वाया पदि माहा देव पार्वति काः केरि अहर वहन ईकादि दस दिक्का
त पनियाहिने २ हाउ मारा काः वव डार मुनि ब्रह्म सिहत पनि चोटे दिसा मारा
काः केरि वडार राजो हस पनि हाउ २ मारा का रग्रा ७ चर्म राज पनि देव
ता सहित जजे मरुप मावसि भगवान् का सले पठि वरावर हो मगने लाया
भनि जे मुनि ले राजा जने जयला ई सुनाउ दा प्रामयाः ॥ ७ ॥ इति श्री जे मुनि भा
रते अ सो मेध पवनि पंचपत्रा सत्त सधाराः ॥ ४५ ॥ जे मुनि उवाचः ॥ हे मा
हा राज जने जय सुन ता हा पदि वरावर हो मरुपे चियो वडो भारिसा मा भे
वस्था का थिया हे राज न जने जय अव हो मभे सकियो ७ जा पनि से ७ री व
सा वि सु महे स ईव वहन कु वेरा दिसा तिस जो दि देवता जो ७ जा पनि भे
सकियोः ॥ अ विधान सवे सकिया पदिः दो रा ल्या ई ब्रह्मान गरा याः प
दि रा ता गु री ७ ले हात मा वा नि लिः का स ले संकल्प पदि ठि स का पदि

ॐ
२०४

भिम से न ले घोड़ा का पिठ माहातसाई भूद न हे असो लौ अवरा योग
 रमा न अवले हो जन्म मर न रहित भयो भनि भन्या वनिध मं रा ज ले वनि
 जल छोड़ा रहे जन्म जन्म यो घोड़ा ले वनि वे ले अंग क हू क हू ई पादिसि
 रमा न्यो हों पदि ७ हू क हू क हू यो यति गारि सजा पदि मलो ह ला ई
 नाई रभ न्यो रत्ना हा रत्ना जा सा रा दु नि या अ व म भे लो वि धु म यो घो
 डा ले त मा ते न नाई र वो भे द भ नि भ न ला ग्या र हे ज मे ज य क से ले य से
 हो भ न स क्त भ या न नः सा रा को ज यु ए वा १५ दा भ या भ ग वान क ल
 मा न हा सि र ह नु भ यो ले से वे ला मा घो डा को रा त जा न्या भ या जान ह
 कुल भं न द नः ह ध मे रा ज यो वि धु म यो को हो ई न दा नु भी म से
 न ले लो रा सो ग जा नु स भ न्या को सु निः यो घो डा ले य सो भ न्या को हो
 म ला ई सो ग चाहि दे नः जिव न मुक्ति मा ग दु भ न्या को हो भ नि भ न्या
 र स वे ज ता ले हो ला भ नि नु प रा ग्याः हे ज न्ये ज न प ति भ या पदि रा ज ले
 स दू स मा ई का स ले चाहि ने वि धान गरि रा जा ला ई दि या र ध मे रा ज ले
 प नि त्यो स दू यो रा का गर्ध न मा छो डू नु भ यो र त्यो घो डा व नि र दु क
 रा भै सि र भु मि मा स सो गे उ ठ ल्या को चि क नः ले स यो रा का अंग दे
 षो जो ति नि स्त्री भ ग वान का मुख मा वे वे स क दो भ यो र पदि ले स्को गे
 उ ठ ल्योः ठ ल्यो व नि क ७ र को चु प्रो क दो भ यो रः सं ७ न ल स्वर ता गु क स भ

हुदाभयाभगवान् न्यासलेपनि तेहि कपुर जो हो मगरी ला ग्यार संपूर्ण देव
ताह रूप सन्मै प्रतये आ क्रोस्व वलेषा मै है हात चा विर लि दाभया
र संपूर्ण देवता हरु आ पूर लोक माजा भया हे माहा राजा नो जय पति
मै सजिया यदि पूर्ण आहुति हासि जे स मा गरी भयार संपूर्ण के जे आ
ने नमै वला भया हे ज नो जय ते सज ते मा कत्रिको सो भाचियो भया सुन
हजारो कस्वी हरु नाचिर ह्या काधिया केरि हजारो कत्थ क गये आ हरु
गा ना बजाना गरि ह्या काधिया केरि हजारो कल वाति भया हाउ भया
ई सबे गार् ह्या काधिया केरि हजारो भाट हरु कवित् पठि ह्या काधि
या केरि हजारो ब्राह्मन हरु वेद घो कादि गरि ह्या काधिया केरि हजारो
कन्या हरु सगुन र वस्तु तिठाउ र माष डाभया काधिया केरि हजारो
अखि पत्रि हरु मंगल र चीज लिज मे कावरि वरि डाधिया केरि ला मो
लाष केटि हरु मंगल गार् ह्या काधिया हे ज नो जय राजा गुरि वि
मे मा वज्र सोभाधियो केरि हजारो भिक्षु क हरु पत्रि डाधिया केरि
भक्तिर फकिर जो गिनि हरु भया गरि वगुन बाभया ई संपूर्ण मंगल का
हार माष डाधिया हे ज नो जय पति मै सज्या पछि मरा ज ले पाझे पति ले व
नि संपूर्ण ब्राह्मन अखि गन हरु लाई क स्त्र लाई पुजा गरि चरना मृत या ई
जने को प्रसाद सबे ले भोजन गनु भयो अखि गुनि हरु लाई पति राजा हरु लाई

हेमाहारतनुयेतयः केरितकीरः कतिथोकवजावाभन्याः वान्मयथोकर
 तकीरिकाकाः काः २ थोककीभन्याः वालुभयोः धातुभयोः मुलाभयोः
 वालुभयोः चसुरभयोः स्वभयोः मेथिभयोः लवकोसारभयोः
 तोरकोसारभयोः चेडाभयोः वृरभयोः रामतोरभयोः धिरमला
 भयोः सिमभयोः जोरुभयोः चिचिडाभयोः वसे वसे वरिजार
 काकासयतकीरुवाकताभयाः केरहेतन्यायः ३३ चार्कितवकीरका
 वन्याः भन्यासुखः २०० ३३ चार्कीत्रे वन्याः चारभन्याः वालुभयोः
 सिमभयोः आवभयोः केराउभयोः सुचलाभयोः कमलाभयोः अय
 लाभयोः सानुकेराउभयोः कटरभयोः केलाभयोः जोगाभयोः दो
 हराभयोः मासुभयोः काठियापरभयोः कीवभयोः यस्तास्ता
 २०० यथोक्ता ३३ चार्कन्याकाधियाः हेमायेतयतिमिसेलाकेको
 गरिवकावाकधियाभन्यानुदाः नुदैरगरिवकावाकाधियाः क
 लोनुदारेभन्याकोहि ववलाकोहिराताः कोहिरियाः कोहिनिला
 कोहिकालाकोहिराताः वसे वसे रंगरिभातभयोः तकीरभयोः
 मासुभयोः अवाभयोः अरहभयाः वसे २२ रंगरिवकावाकाधि
 यारः योकोचिजहोभविठहराउनकसेलेसकाभवा ननः हेमा
 हारातनुयेतयः सत्रजित्सुकातदालमात्रेवाकाकाधियाः चार
 सत्रजित्सुकातदालमात्रेवाकाकाधियाः चार

३०६

मुनिभयो गहलभयो. से सरिको हा लभयो. स स्तो २१७ यो क को मात्रै तदा
स पा क्का का थि याः हे मा हा राज द ई क स्ता थि या म न्ना प क्क रा ते भ यो २ ई
रा ते भ यो ३ त् रा ते भ यो ४ र रा ते भ यो ५ च रा ते भ यो ति वा च परि कार का
द हि मा वा र्ते रं ग हा ह्मा का थि या यो द हि हो म न्न क से को ग म् थि य रा
के रि थि उ ट ह्का ई रा था का भ या न उ नि भ या ई बु दे थि या के रि से टि
का व या न सु न ति भि म से न ले का क्का से टि व ना या का थि या म न्ना पे ले
स वा रि भ यो. उ रि भ यो. मा लु वा भ यो. क चो रि भ यो. जु ल्फि भ यो. ब र्फि भ यो.
वे रा भ यो. व से भ यो. ग जु लि भ यो. खा जा भ यो. आ जा भ यो. प त्रे भ यो. दु
द स वा रि भ यो. अ न आ भ यो. ओ हरि भ यो. ला का भ यो. ग ने स से टि भ यो.
के नि भ यो. डा हो रि भ यो. क म्मा भ यो. म स ला को ल दु भ यो. गु ल म डि भ
यो. जे ठे भ यो. वे स न भ यो. गु पु र्भ यो. म दि बु र्भ यो. गु ला क्का म न्भ
यो. के स रि भ यो. उ लु र्भ यो. हा जा भ यो. ना रि सु र्भ यो. कु वि ला
को म र्मा भ यो. व र्ख भ यो. चि नि को ल दु भ यो. बु दा भ यो. अ आ भ यो.
ह लु वा स न्भ यो. हे ज न्भ यो. ज व स्ते २ ले टि १००० र प रि का की व न्ना
का थि या. के रि ते ति भो ज न बा ई स क्का प दिः पान् सु वा रि वा डू न ला
ई क्का क्का थि ज थि या म न्ना. सु नः पान् भ यो. वं गा ला पान् भ यो.
सा ज पान् भ यो व ना र सि पान् भ यो. म से वा पान् भ यो. क पु रि
पान् भ यो. पान्ने मा त्र हे त न्भ यो. ज व १८ प रि का का थि याः के रि सु वा

ता म
२०६

रिभयोः नरिवरभयोः दोहलभयोः वदामभयोः मेस्लामभयोः दोहलभयोः
भयोः सुखेभयोः अलेखिभयोः श्रीभयोः दालुविनिभयोः दोहलभयोः दोहलभयोः
य गोहभयोः वतासामभयोः मयनभयोः दोहलभयोः वदामभयोः वदामभयोः
वदामभयोः अद्वैतभयोः अद्वैतभयोः भोटे दोहलभयोः भुंकी निभयोः
वलेरभसला निभी मसेगले यक सय दलिस प्रकार कावना वा काचि या हेत
नेतयः केरि काल प्रल उत्तराष्ट्र काचि या भन्याः सुत्रला कमला कटहरता मुनी
केराउयु प्रमा प्राह प्राह भुम्भकट हर गलाए ता मन फटेर वडहर अेस
लुः का कल यो त्री गुरे का कल ईत्यादि काल प्रल पनि १३६ प्रकार काचि या
हेत नेतयः तिम सला भयोः काल प्रल ई पनि कृत तो रंग विरं गंगी रं गाई
राष्ट्र काचि याः हे माहा राज युति सं पूर्ण तयार भया वदि तभी मसेगले भो
नन पस्कनला गणः हेरा नन यउ हा प्राप्ती लाई सवाला वचि तत यार थि या
र सं पूर्ण सुवर्णी का चार २ मात यार गन्याः हला बौला व मनि कावडु का ला
बौला व सुवर्णी कावडु का केरिला बौला व चादि कावडु का प्रला सस्तर
वडु का तु दातु दे सं पूर्ण विजहासित यार गदी भयाः केरिला बौक उवर सु
वर्ण काचि रु का व द्या ईत यार वादी भयाः केरिला बौक उवर सुवर्ण का ला
रित यार गदी भयाः केरिला बौक उवर सुवर्ण का जो व रा चादि का जो व रा
त यार पारिः सं पूर्ण कौतला ई वामि टक न्या ई दि या वलेका सला ई हला

२०७ **प्रा** ७ धुनाई वसाया है यदि रुखराजगुरुभयोः ताहा यदि वज्रदालवे मुनिभया
 वसिष्ठभया **मौ** त मभयाः वस्याः **हो** यदि अहासिहजार मुनि वस्याः **हो** यदि
 अरुमुनि अरु सिह वस्याः लाखो लाख ब्राह्मण वस्याः **हो** यदि वज्रराजो हर्
 वस्याः **हो** यदि पावपाठाव वनिभि म से न वा है वस्याः ताहा यदि प्रा सधि
 हर्भया रानि हर्भया वस्याः **ज** सुदानं गोपि गाला राधा प्रभृति वनि स
 वे वस्या **ज** गवान का सो रहजार वज्र सपञ्चा रानि वस्या **कु** निदेव
 किद्रौ वलि उधारति प्रधराति सवे वस्या **ती** न काकेटि हजारो सुतारे ह
 ह वनि वस्या **ए** वरो ह व सभा गरिभोज संपुर्ण लोकले क अ प्रमिति मुनि अरु
 ह ह संपुर्ण रानि ह ह ले वनि भोजन गती ला ग्या रता हा हा मुनि अरु सिह ह ले मे
 धान्या चि ज देखिता गुरु परि सो निज हो भनि कोने कु से वनि ठ ह रा उ न न स
 काले आ का आ कै कु रा ग र ता ग्या भनि जे मुनि ले **रा** जा ज नो ज य लाई सुना
 उदाभयाः ॥ **५५** ॥ इति श्री जे मुनि भारते असो मे ध पर्वनि सप्त पंचा सप्त मध्या
५५ ॥ **५५** ॥ जे मुनि उवाचः ॥ हे मा हा राजा नो ज सुता हा यदि सुनति मुनिः
 ह ह ले के कु रा ग ती ला ग्या भया के ले १०८ प्रकार का चिरमा १०८ प्रकार
 का वटु का मा हा त्या का धि प्राः कोहि सुवर्ण का वटु का कोहि मलि का वटु
 का कोहि चादिका वटु का कोहि तिलमनि का वटु का धि प्राः तिमि म से न
 ले के तर्कि ए ग न्या का चि बाभ न्याः से ला वटु का मा से ले चिर धि जो वहे ला
 वटु का मा वहे ले चिर धि जो जाला वटु का मा से ले चिर धि जो

हतिअनेपतरहकोचिजदेविमन्नलाग्या हेभाईहो हेरहेरतिव
पेलेतो सेतोवदुका को सेतोतो वाओ जया हो केरितो निला वदुका को जया हो
तो सेतो वदुका को जया हो केरि यस्तिका वदुका के के कऊन
जऊन अनिमन्या को सुनि आ की अ विमं द नः खो ई खो ई महे र म म
न्या को सुनि केरि आ की वा हेमं द न के हे से म द्रो आ के मा ग मा हे र न म
न्या को सुनि हो म नि हात का अ गुला ले अति कति उठा ई सु ग्या र मं द न
हेभाई हो पोः पोत समुद्र को पे न पो य म न्न ला ग्या का धि ग्या केरि आ की
वा हि आ ई सु प जा न्या मे वो ल ला ग्या हो ई न र भाई हो पोत हि उ ज मा या को
पो हो म न्या केरि आ की वा हि मं द न हो ई न पोत वि उ कु मारि पो म न्न ला ग्या
केरि आ की मं द नः हो ई न पोत म ह पो हो म न्या केरि आ की वा हि अ वि
के मं द न म न्या हो ई न ति मि ह ह ले जाने नो पोत के व रा का ज रा प का को
पो हो म न्न ला ग्या केरि आ की सु नि मं द न हो ई न क से ले व नि जा ने नो
ति मि ह ह ल पा वे पो र त्या हो पु रे उ पोत दुद पो हो म न्या केरि आ की सु नि
मं द न खो ई भाई हो ति मि ह ह ले जाने नो पोत मा तर दुद हो र न म नि य
सो त र्क ना मा न्न ग न्या प्र हि हो म न्न क से ले क के न नः हे मा हा रा ज प हे ला व
दुका व नि य सो र त र्क ना ग र्ह म पा जिला वदुका का व नि य सो त र्क ना ग दी
म या हे रा ज न्न संपु र्ण त्या व र चि त्ता धि या तिका परि द्वा ग क र गरि ग न्या
ग न्या त व नि क से ले ये ले म न्न स के न न रः ती सु नि ह ह मं द नः के ये रे कु

३० ८ **जै मा** राग देहो धाई राहल भनि बाजला ग्याः हे जन्मे जय ते स्ता कुल भया को ते स ठा उ मा
 मात्र हो उन ज गा ज गा मा क ग त्र स स्तै त के ना गरिर स्ता का द नः हे मा हा रा ज ज न्ये
 ज य तपो मा सा सु बा उ न्या ज गा क **स्त्रोचि यो भ न्या १६ जो ज न को चि यो ते स १६**
 जो ज न भ र सं गु ली ल स्कर ले हा कि बा न ला ग्या का चिः हे ज न्ये ज य **१६ जो ज न को**
 त ६४ को स रु द्र ते स ६४ को स मा ल स्कर भ र ७ र चि याः कहि के हि कु रा ग र्था
 कहि के हि कु रा ग र्था क ग त्र खाने को वा जि या पा था व ग र्थाः यो क ल नो चि
 ज हो भ नि ६ ह ला उ न स का भ यान नः **मा मन का को ज मा व नि व ई प्र ल द नः**
 न्ये का को ज मा व नि व ई प्र ल द नः अरु ड नि वा का को ज मा व नि व ई
 कु ल द नः **हे ज न्ये ज यः** अरु का जे प्र ल द नः व डार रा जो का व नि म न्या
 व ई हो भ नि ६ ह ला उ न स का भ यान नः भ न्याः अरु का जे प्र ल द नः हे
 मा हा रा ज **ज न्ये ज यः** भि म ले रा ले त कि व ग न्या जो भो ज नः कु से ले ग म्
 वा उ दा भ यान नः हे मा हा रा जः व से प्र ल गरि र रु द्र म व भु लि सं गु
 ली को ज ले भो ज न गरि स का भ यारः क ला अर्जु न प्र भु लि को ज ले हा
 त वा उ धो रि मु ख बु ठी स कु भ को रः रु मा रा हा रा २ मालि मु ख हा त
 यो द न ला ग्या का चि याः **हे मा हा रा ज ते से वे ला मा यो दा न्या उ रि**
 आ ई त्मो न्ये **खिले हा त मु ख बु द्धा का ठा उ मा मे रा दू व टिन ला ग्यो**
 हे ज न्ये ज य तपो न्या उ रि क स्ता चि यो भ न्या प्रा धा म्भे ग सो व न व जे
 प्रा धा म्भे ग न्या उ रि को भ या को न्या उ रि को लू ला ग्या भ नि रा जा ज

रा. म
 २०८

[illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १० ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १० ॥

ॐ. भा

२०४

आभनि आ क्रोभाग जो आदि पारतवले स जो यह पवित्रो सनु चाँडे वा
इ केरि पल पल हेरि रह्यो रहे धर्म राज तो वास लो के रिवाजि आधा पवि
सो म्पि दिपा रह्यो पवि वाँडे के रि पल रहे न ला गो रहे सो गरि आ क्रो
ष स म्वा लन ले आ क्रोभाग सो म्पि आ पुँउ वा सव स्या को दे विस्ति पु
ठि वा लन ले पवि आ क्रोभाग दि आ पुँउ से व सिनः हे धर्म राज से स जो मले
तो पवि वाँडे के रि पल रहे न ला गो रह्यो लो भन ला गो हे जो म क्वा सि
मित आ धा पनो लो भन भाग पवि वाँडे भनि म ने को सुनि तो जो म भन दे
हे वा लन भो भो त वाँडे ह रु ला ई ज्या भोजन न गर्नु वरै न र ऊन त के लो प्र वा
उत्था भन्या को सुनि तो ले पवि लो भाग सो म्पि दिपा र आ पुँउ से व स्या रह्यो
जो म जो ह के रि तो पवि वाँडे फल पल हे न ला गो र हे धर्म राज न सो गरि
आ पुँउ पति ले आ क्रोभाग सो म्पि आ पुँउ से व स्या को दे विस्ति पुँउ वा लन
ले पवि आ क्रोभाग पवि ले जो म ला ई सो म्पि दिन र चारै जा ना उ वा स
ग न्या र लि जो म पवि अति सु सि मे हे वा लन हो क्या वा ल लि मि ह ह
को धर्म भनि ला कर हा त धर्म राज मे स जो भ सार व जो उ न म वि
मान आ ई पु गो र लि वा हे ज ना पवि वि मान मा व सि सो म जा
दा भ याः हे धर्म राज ति ने जो म ले हा त पुँउ का हा ध मा म के हि
द कि भनि हे न भनि ग सा को त ते हा त पुँउ का को वा न मे रा अंग
मा ला गो र आ धा अंग मे से सो व न भेग गो र आ अ ह नु के स जो

राज
२०४

असो मेध गन्धा को साखो ब्राह्म न ह ह ले ब्रह्म मो जन गन्धा को जग मा ल द वा ट हा
मा धान यो मे ते प्रा था अंग सो व री न स के न भ न्या हे मा हा रा ज यो ई ति मि
ले के जे ग रे ए प्र क मा ना स नु दान ग न भ त्रि का व निति मि भ यो नो के चे रे
ग र्भ ग दौ भ नितो न्या उ रि दु ले मा य स्यो भ नि जै मु नि ले रा जा ज न न य ला
ई सु ना उ दा भ याः ॥ १० ॥ इ ति श्री जै मु नि भा र ते अ सो मे ध प र्व नि को न पं चा
स त्त म ध्या यः ॥ ५६ ॥ जै मु नि उ वा चः ॥ हे मा हा रा ज न नो न प्र सु न ता हा
व दि ध र्म रा जा व नितो न्या उ रि ले भ न्या को सु नि धि कृ ण मे के ग न्या दु भ मि
ग र्भ जा दो भ यो ता हा व दि प्र ति भै स क्ता व दि भी म से न ले व मि प्र पि व
न न ग रि या को म स ला पा न जो धि या से पू र्ण वा द् दा भ या र व री प्रा नं द
ग रि रा ज ग रि व क्त नु भ यो र के रि ते से वे ला मा अ ने क जा त र का उ ल का
मा ला स या र ग रि मि म से न ले ला उ दा भ या हे मा हा रा ज ज्ञा क्ता क्ता क्ता
धि या भ न्याः जा ई भ यो गु र्भ यो मा ल ति भ यो गु न के स रि भ यो जा
पा भ यो गु रू वा स भ यो के त जि भ यो द म त्ता भ यो सु वा भ यो च मे
लि भ यो वे लि भ यो सु क र्म रा ज भ यो मा ल ति भ यो गु लां क भ यो
क न क च का भ यो नी ति या व स का भ यो सु र्ग मु नि भ यो गा य भ यो सु
न गा य भ यो गो रा व रि भ यो आ क भ यो य स्ता र सु गं ध र क्ता क्ता
मा ला त्या ई से पू र्ण क ल प्र भ ति रा जो ह ह ला ई व हि ना ई स क्ता व दि
हे रा ज न ले से वे ला मा र ब्रा ह्म न ह ह ह ग रा ग र्दे र आ उ दा भ या भ नि

२९० ॥ जे मुले रात्रा जन्मे जन्मला ई सुनाउ हा मया वाई लिखी जे मु निभार ते मु
 सुमेधव वं निभट्टिस्त मया वा ॥ ० ॥ ६० ॥ जे मु निउ रावा ॥
 हे माहा रात्रा हा वाई का कुरा सुन हा वति २ वा ह्यन किन मंगराग न्या
 मया यो हा वा ह्यन हे यो हा वा ह्यने लाई जगा दान दिवा जो र हे दूर
 ते से हाउ मा यो हा सुवन को खानि निस्को दूर त्यो जगा दान लि न्या
 वा ह्यन जे दे घोरः न हो हात सुर्व को खानि को निस्को दम न्या यो रा म
 लाई जगा दान दि न्या जो को ला गद दः मलाई तज गा मात्र वो दि पा जा
 दने मयाः यो ॥ त उ ने को ला गद दम नि वा उ जगा दान दि न्या वा ह्य
 न का घर मा जाई सु सो भं द न हे वा ह्यन तो त वाई ले दान दि पा
 जात्र गा मात सोवन को खानि निस्को तो वा उ वाई ले जाउः भनि
 लिज गा दान लि न्या वा ह्यन का वचन सुनि जगा दान दि न्या वा ह्य
 न हो कि कन भं द द हे वा ह्य ती मि के कु रा गली आउ होः त्यो जगा
 त मि लाई सो म पि दि यो वदि मलाई जगा दान सोवन निस्को स्की
 जा हो नी स्को सु मलाई के वा वे दः तिमि न ले उ न भनि त्यो दान दि न्या
 वा ह्यन का वचन सुनिः त्यो दान लि न्या वा हि न हो कि कन म म म
 दः हे वा ह्यन तिमि के कु रा ग हो मे ले तज गा मात्र वो दान लि पा जो द

मन्त्रायो सुवर्नको वा निसि **वो जगामा जलको भन्ना** को तति **वो बो** **दः** लोचाउ
लोजाउ **भ** निसो वा मन का वचन सु नि. ती दान दि न्या वा मन भद्र दनः हे वा
मन लि पि क्का **अ च म्पुता गद्धे**. मे ले जगामा दान दि का वदि. **ति** **वो जगामा**
जा सुके नि को ल क्क भ त को ल क्क. वि को ल क्कः ल को ल क्क. म ला ई के वा चो द
अ जे सु के गरः **भ** निसी वा ए न का व च रा सु नि. त्यो दान दि न्या वा हि भं द
द. **अ** हो हे वा ए न के कुरा गद्धे. **य** स मा मे रो चित्त बु र्हे नः **लो** राजा गुरि स्थ
र को जाउ हं भ ग वान क्क ए प नि क्क नु क्क सं पु री राजा हर प नि द न
भ न्या हो जाउ भ नि दु वे वा ए न ह र ह ग र ग द्दे ग द्दे राजा का सभा मा
पुग्दा भ या भ नि जे मु नि लो राजा ज नो ज य ला ई सु ना उ दाम याः ॥ ६९ ॥
ई शि श्री जे मु नि भा र ते **अ** सो मे ध प र्व नि य क **अ** स्थित **वो** **ध्या** यः ॥ ६९ ॥
जे मु नि उ वा चः ॥ **हे** मा हा रा ज ज नो जे ज यः सु न तों हं प दि सि दु वे वा
ए ह र ता हा रा ज का सभा मा पु गि भ न ला ग्याः **हे** ध र्म राज हा मि दु वे
को र ग रा दि नि दि नु ह व सः **भ** नि वा ए न का व च न सु निः **ध** र्म राजा
दा ग र्द द नः **हे** वा ए न हो मि ह र को के र ग रा हो भ न भ नि रा जा
को उ कु म भ या को सु निः त्यो दान दि न्या वा ए न भं द द नः **हे** मा हा
रा ज सु नि व क्त नु ह व सः **ई** वा ए न ला ई मे ले थो ले जगामा दान दि न्या
को चि याः **ये** र व र्ध भ योः **आ** ज मे रो दाम दि या का जगामा सु व र्ण

ॐ भा जो खा नि स्वो रे त व ई ब्रा ह्म न भं द द नू लो ति मि ले दा न दी प्रा का ज गा
२११ मा सु वर्ण को खा नि नि स्वो लो का रे ले जा उ भं द ई ब्रा ह्म न भं द द नू
लो म के जा नु रि मि ला ई ज गा मे ले दि या व दि ज्मा सु के नि स्वो लो
ति मे ऊ ऋ भ द्वा ई प्र सो भं द द नू लो हे ब्रा ह्म न ले सो की न हो ला मे ले
रा ज गा पो दा न लि या को द्भ न्मा त्यो सु वर्ण को खा नि त ली प्रा को हो
ई न भ न्मा म लि ब्र त्यो ति मे ऊ ऋ भ द्वा ई ह्म न रा ज प्र स मा रा म्ना
ग रि नि सा व ग ही व क्त नु ह व सः हे नु ह व स ब्रा ह्म न को रू ग रा न दि
नि दि या व गो वि गा र प र्द दः कि न भ न्मा हे ना हा रा ज व रा पू र्व मा गा
ई का नि मि त रू ग रा प र्दा नु ग रा ज ले रू ग रा न दि नि दि दा ले वा व ले
कि क ला को ज न्म वा ई भु क्त मा न ग न्मा थाः भ न्मा हे ना हा रा ज व र्त्ता
ऊ ऋ भ नि ती ब्रा ह्म न ह रु का व व न सु नि रा जा नु रि शि र आ दि व डा र
रा जा ह रु धि या क से ले य से हो भ व स के न न नू र आ के भ ग वा न
रू ह्म को प्रो क्तु म् ऊ ऋ हे ब्रा ह्म न हो रा वा ई ह रु ले भ न्मा को सा रो
हो रा र ह्मा व गो प्र ल म् ल द य क मे हा को भा का दि नु ह व स प्र क मे हा
व दि प्रा उ नु ह व स त वा ई ह रु को रू ग रा ध म रा ज ले दि नि दि नु
ऊ ऋ जै ले जा नु ह व स भ नि रु ह्म को ऊ क्त म् भ न्मा को सु नि ति र्वा

एतपनि हव सभनि जा दाभ सा हेमा हा राज ती दु वे वा ह्यन ह ह
ग सा पदि भ ग वा न क हा रा जा नुरि र ला ई पो कु कु म रु रु हेमा
हा रा न लो ई २ वे वा ह्यन पदि आ उ न्या द न उ स वे ला स मा म हा
ऊ न्या द न स पा ई लो के ग नु हो ला भ न्याः आधा २ गरि वा डि दि
नु हो ला भ नि क हा को कु कु म भ सा को सुनि रा जा ले पनि हव स
भ नि रह दाभ साः हेन नो न स भ ग वा न ले के न ले लो कु कु म भ यो भ
न्या क लि को वा प्र क ना ला ई १८ दिन वा कि थि सो र यो लो
ऊ कु म गरि प हा पु नु भ सा को हो भ नि जे मु नि ले भ न्या को सुनि
न नो न स आ दा ग दि द नः न नो न स उ वा चः ॥ हे जे मु नि अ ह कुरा
प दि आ दा हो लो ति वा ह्यन ह ह भे हा दिन पदि आ ई जा भ न्या रा
जा ले क से ग न्या भ नि जे नो न स ले सो ध्या को सुनि भे मु नि भं द
द न भ नि जे मु नि ले रा जा न नो न स प ला ई सु ना उ दा भ साः ॥ १८ ॥
ई ति श्री जे मु नि भा र ले अ लो मे ध प र्व नि क ष खि त मो ध्याः ॥ १८ ॥
जे मु नि उ वा चः ॥ हे मा हा राज ता हा प दि ती २ वे वा ह्यन रा जा का
स भा मा आ ई जा भ न ला ग्या भ न्याः लो मा हा राज अ धि हा यो
रु ग रा थि सो र ह्या हा ह ज की आ उ दा मे हा दि न प दि आ उ
भ न्या आ दा भ योः अव आ के रु ग रा प न्याः क लो आ को भ न्या

श्री.भा

२९२

हे माहा राज सुनु हव स ई वा सन ले ज गा दान दि या पदित सो
सु व न खा नित मे रो को रु रु भ न्या. के रि दान दि न्या के भ रु भ
न्या सो ते सो फि न हो हा मे ले राज गा वो दान दि जों ध्या भ न्या
तो खा नित मे रो को रु रु भ नि हं द रु ग रा ग ला ला ग्याः हे नो
न य अ ठा र दिन स मा उ स्ता कु रा थि यो. जे ले क लिले दो प्रा व
दित य स्ता कु रा ग न्याः हे नु हव स क लि को प्र भा व य स्ता ऊ
रुः रा रा रा प नित्यो सु व र्ण को खा नि जो धि यो प्रा धा र वा
डि ले उ भानि रु ग रा दि नि प ठा ई दि नु भ यो भानि जे मु निले
रा जा ज न मे ज य ला ई सु ना उ दा भ याः ॥ ६३ ॥ ई ति श्री जे मु
नि भा र थे अ सो मे ध प र्व नि त्री व सि त मो ध्या यः ॥ ६३ ॥
जे मु नि उ वा चः ॥ हे मा हा रा अ व नु रि थि र का कु रा सु नु
हव सः रा व सि दु ई वा सन ग या पदिः धर्म रा जा रा ज गे
मा व डो ह र्खा प्र मा न मे वो रा ज मा न मे अ ने क रा जा ह र
व डार मु नि ह र सं पु र्ण व सि व डो सा भा गरि त रा ग नु
भ प्रा का वे ला मा व डार मु नि क रा थ त्र भ या के रि क र
वि ह रु भ या ई आ ई ले स स मा मा ना च ग द भ या के रि रा

अनेक गोवे पाहू आई दूति सरागिनि दूत गादि गाई रह दाभ या
केरिला सोभा ट कविजन हरू आई कवित तादि वठि रह दाभ या
केरि अनेक नटु वा हरू आई ईंद्र जाल दे खाउ दाभ या: केरिला वो
ला ख प हे लमान हरू आई अनेक फा स्ति दे खाउ दाभ या: केरि अनेक ल
कडि वा जभ या वराठि खेल् न्या हरू भ या: केरि वा ना केरि ताउ न्या ह
रु भ या ईनि हरू आई अनेक त मा सा दे खाउ दाभ या: केरि अनेक
कल वा ति ठाठि हरू आई अनेक तान गि दू गि डि लाई गाई सु ना या
केरि अनेक दे सि हरू भालु न खाउ न्या भ या: वा दर्न खाउ न्या भ याई
नि हरू आई त मा सा दे खाउ दाभ या: केरि अनेक घो डा का अ सु वा
र हरू आई घो डा न खाई त मा सा दे खाउ दाभ या: हे मा हा राज स लो
भारि सभा गरि भग वा नू क ल्य भ रत वडा र स जो हरू वडा र सि
ख मुनि हरू वडा आने द को सा भा गरि प चरात प च दिन स म स से
तर हरू संग राज गर्नु भ यो: र केरि पदि १५ दिन ज्या वत को डा सु लो
सु क संग व स्या र ता हा वदि हे मा हा राज संपूर्ण राजा हरू आई
व भ रत संग विंति गर्दा भ या हे मा हा राज हरू को डा पर ह व स
व विदा व क्त्वा आ क्र र राज मा जा दाऊं म भनि संपूर्ण राजा हरू ले वि
दा मा ग्या को सु निध म राज ले वनि ह व स मा हा राज बालु ह व स भनि

जे भा
२१३

संपूर्ण रागा ह हला ई अ स ल २ रा जो ला य क का पो सा क वहि रा या
र म क क र त्र का मा ला पहि रा ई: भि म से न - न ह कु ल - सह दे व अ
मु न ला ई डा कि प्रा डा ग दी भ या हे भि म से न लो रि मि को ज सहि
रा जा ई पु व अ व न रा जा ला ई पु न्या ई प्रा उ भ नि ष टा या: के रि अ मु
न ला ई यो प्रा डा ऊ ऋ: हे वा र्ध लो रि मि मा हा रा ज च व हा स ला ई पु
न्या ई प्रा उ भ नि ष टा या: के रि न ह कु ल ला ई यो प्रा डा ऊ ऋ: हे न ह
कु ल लो रि मि ले रा जा हं स थो क ला ई पु न्या ई प्रा उ भ नि ष टा या के
रि सह दे व ला ई यो प्रा डा ऊ ऋ: हे सह दे व लो रि मि ले नि ल थो ज रा
जा ला ई पु न्या ई प्रा उ भ नि ष टा या को ज व नि ष टा या र ती चारे
रा जा ला ई को ज स मे रा मे पु न्या ई प्रा ई रा जा का सा म ने मा पु गि को
विं त्रि ग द न: हे ध र्म रा ज हं कु क कु म्ब मो डि म् पु न्या ई प्रा मुं भ नि विं
त्रि ग दी भ या र व स्था भ नि जे मु नि भं द द न: हे मा हा रा ज रा जा ह
रु प नि प्रा क्ता २ दे स मा पु गि भ ग वा न् क ह्य को गु ना नु वा द गा ई
रा जो व ला ई व स्था भ या अ व के रि च र रा जा का तर क का कु रा मु न
भ नि जे मु नि ले रा जा ज मो ज प्र ला ई सु ना उ दा भ या: ॥ ६३ ॥ इ ति
श्री जे मु नि भा र ते अ सो मे ध व र्ध नि स खि व तु र्धो ध्या य: ॥ ६४ ॥ जे मु
नि उ वा च: ॥ हे मा हा रा ज ज मो ज य: सु न ते ति भ या प दि संपूर्ण रा जा ह
रु प नि ग या र हं प दि: मु नि ह ह्वा ई वी शि ग द द न: हे ध र्म रा ज रा ज

अवहामि हू पनिजा हो। विदाव जसा व ठि पाऊ हो हो भनि अ सि मुनि ह
ह ले भ न्या को सुनि रा जा ले पनि ह व स भ नि प्रजा गरि व कृत द वे सु ना रा दि
र त्र जु हा र त्मा ई रा खि दि पा र हे मा हा मु नी हो पा लु ह व स यो मे रो द क्षि ना
लि व त्त नु ह व स भ नि रा जा को आ जा सु नि ति सं पू र्ण मु नि ह ह प नि हा त जो
रि भं द द न् हे ध र्म रा ज ध यो २ ह नु की भ क्ति ले हा मि सं तो स भ यो यो सं पू
रा द र्वे ह नु ले आ क्रा का म मा रा उ नु ह व सः ह नु की ज प २ ह व स हा मि
वन वा सि ज्वा ग नु द मा हा रा ज भ नि सं पू र्ण मु नि ह ह वि दा भै आ क्रा २ ग
उ मा जा हा भ योः हे मा हा रा ज रा हा प दिः व क दा रा भै मु नि प नि ध र्म रा
ज सं ग आ ई भं द क दः हे ध र्म रा ज म प नि जा दु वि दा ह व स भ न्या को
सु नि रा जा प नि हा त जो रि विं त्रि ग द न् हे मु ने ध यो २ हा मो भा ग ह नु
पा लु क ना ले मे रो ह स्त ना १ रै प वि त्त भ यो भ नि रा जा को आ जा सु नि
मु नि हा सि क न आ जा क द हे ध र्म रा ज ज्वा क रा ग नु क दः जु न त्रे लो के
ना प्र भू हा हा य रा भ यो प दि ति मो मु लु कृत ज्वा ती या २ १ क र प
वि त्त भ यो हे रा ज न् ई भा ग व र को प्र व ल मा या व डो व ल वा न द हे
नु ह व स र का ई को र हा मो ज्वा ग र द जा ना को व रा २ सु र
मु नि हा ई वे हो स मा प न्या का द न् य सो प्र व ल मा या ध यो
हो भ नि भ ग वा न क हा को अ स्तु ति गरि य क दा ल भे मु नि वि दा भै
जा नु भ योः हे मा हा रा ज रा हा प दि सं पू र्ण ग र्वे पा क स्वी ठा डि भा ट का वि

जेभा
२१४

लार्इ पनिवहुतदर्वदि वठाउनुभयोः हेमाहाराज केरि हजारे के आह
रुचि पाः अविषवती हजारे थि पाः तिनिरुह लार्इ पनिवहुतदर्ववस्त्र
अत्रदि वठाउनुभयो केरि हजारे हासिका माहतरु रुचि पाः घोडाका
अस्ववार थि पाती निरुह लार्इ पनि दर्वदि संतोष गर इ पठाउनुभ
योः केरि लाखे कोडा थि पा तिनिरुह लार्इ पनि दर्वदि संतोष गर
रायाः केरि लाखे ब्राह्मन लार्इ दक्षिणादि दिविदा गर उदाभया
हेमाहाराज य सो गरि संपूर्ण लस्कर लार्इ विदादि सका पदिः या
स मुनि पनि आ ईधर्म राज संग आजा गरु रुद्रः हेमाहाराज अवनि
संखा गरि राज गरु होलाः त पाई जो जय २ हव सु मजा दुभन्याको
मुनि धर्म राज पनि चाटे आई पुजा गरि साया रु उ उ वत् गदीन पापा
येभाई चरन मा परि उ उ वत् गरि सगमे कला समत् पालु मे पुन्याई
स्फुर्नुभ पोभनि जे मुनि ले राजा ज न्यो जय लार्इ सुनाउ दाभयाः ॥
॥ इति श्री जे मुनि भारते अस्वमेध पर्वनि पंचदशितमो ध्यायः
॥ ५५ ॥ जे मुनि उवाचः ॥ हेमाहाराज ज न्यो जय पातो हं पदि सुनु हव
स् गो कुल वृद्धावन काज सुदानेन गोविंदा लह रु आ ई विदा माया
र राजाले पनि वडो श्री था चार गरि मान गरि वीदादिनुभयो रः सं
पुर्न लस्कर जान लार्इ तयार भया र राया आदि गोविनि हत लेभ
गवान का मु ख मा हेरि दानेन सकि रल्ला जो दक्षि आ के भ ग गान रु रु

राम
२१४

बाटासम्पुन्याउनपालुभयोरमातातसुदापितानेनआदिसवेलाईवुहा
ईराचाप्रभृतिगोपिनिहहलाईवुहाईओकुकुमकुम्हहगोपिनिहोसमि
हहलेमेरोभक्तिमाविहलावअज्ञमामेरागोलोकमाहैजाउलाओलेगा
वभनिविदादेवुहाईपठाउनुभयोरआक्रमगवान्ननिफिरिआउनु
भयोहेराजनःतिसंपूर्णलस्करगयापद्मगवान्पेरिपायरातवसि
राजागुरिरिष्टदेउओकुकुमकुम्हहमाहाराजअवहनुर्कोआज्ञामयाम
पतिहारिकाजादाहुम्वखदिनभयोहारकासुत्रेभयाकोहेमाहाराज
हनुपद्विबेफिकसंगअटलराजगनुहवसःगुनवसत्मातवाईलाईओका
मपरिआउलामलाईसंभूवक्तनुहोलाओलेमजाहुमनिभगवान्कुम्ह
ओकुकुमभयाकोसुनिराजागुरिरिष्टअगुनभिमसेननहकुलसहदेवदे
परिकुन्तिआदिसवेआईरोईरोईविंशगर्दिनहेप्रभोप्रभोकोतसेपुर्ण
विदामेगयातपनिहामिलाईउज्जालेधिपोओलेहनुर्पालुभयोभया
राचन्द्रमानभयाकारात्रिजस्तामेगओभनिगुरिरिष्टदिवाचैभाईले
भन्याकोसुनिकुन्तिमाहाराजिरोईकनविंशगर्दिनहेप्रभोमेरात
हनुसीवायदोओसाहाकोहिदेनमेरापुत्रहहकोप्राणदोओकोहदे
ननहेप्रभोहमाअधिपतिफगतहनुर्कोचरनारविंददेविदोओको
हिदेनहेप्रभोहनुर्कोमुखकमलकोदसनपाईवलायायाचनेभनुते
होयोराजहामिलाईचाहिदेनहनुर्कोभक्तिगरिचलायायाचनेभागे

हो भगवत्पुत्रा का वेला मा दो वसिष्ठः विंशति गद दित्ः हे प्रभो हनु कीनु भया
 देखि हा मो कया गत होलाः हा मो दो सो को द भनि हो हो हो हे करि विंशति
 द दित्ः हे दिनानाथ हा मो गति वसिष्ठः हनु रै ऊ ऊ ऊ ऊः भनि भन्या को सु
 नि भगवान् कृष्ण ऊ ऊ ऊ ऊः हे दो वसिष्ठः विंशति गद दित्ः हे प्रभो हनु कीनु भया
 तिमिलाई जो वली सो मता रि दि उला मलाई न विर्या भनि करि कृष्ण
 लाई गुता उ ऊ ऊ ऊ हे ऊ ऊ त पाई सो ऊ विज्ञान गनु ह वस मता हा स
 वधि मार ऊ ला तां हां स म रा पाई ह ह लाई के ह कृष्ण को भय ऊ न्या देन
 भनि गुताई करि राता गु रि की र लाई गुताई विदामे जान रा या र ऊ न भ
 को र तां हां धर्म रा ता ले अ गु न तिर हे रि दो आ ऊ ऊ ऊ हे वार्थ जो श मि
 पति चाटे रा या रि हो भगवान् लाई हरिका सम्पु न्या ई प्रा उ किन भन्या सा रा
 भारथ गदी हा प्रा पक्षे भे सा हा दिनु भया को ह भन्या चे रे सनु हा प्रा द न वा
 हा मा भगवान् लाई के हि उ पा वि ग रान वा उ न ति मि चाटे जाई गु ना ई प्रा उ मे
 नि राजा को आ ता सुनि वार्थ पति ह व स भनि जान रा या र भे र त्याः ता हा भ
 गवान् को सवारि पति च ल्योः हे मा हा राजः भगवान् कृष्ण को सवारि को
 सो गरि च ल्यो भन्या सुन वे ले अधा को ज हि न्यो हां पदि सो ह हा र भग
 वान् का रा नि ह रु को मे ह ना हि न्यो हां पदि स य रा नि ह रु का मे ह ना हि न्यो
 हां पदि आ ट घ ट रा नी का वा त कि हि न्यो ता हा पदि स कृ रा नि क स य सु
 सा न्या ह रु को ओ ति हि न्यो हां पदि आ ठ रा नि का आ ठ हा र को टि दारे ह

प्रज्ञाई

ह वनि डोलि माच छिजा दा भया हों पदि प्रदुमान की राति रसि उषा सुभ
द्रा देव कि ईनि ह ह को पाल कि पति हि मो : हों पदि कुल प्रदुमान अने
ह द्र सा सु कि पति हा नि मा स वा र भै पालु भयो : वा कि फौज पदि वा
रहि दा भया : हे मा हा राजः जव भ गवान् को स वारि भयो थो ग राज नु
रि खी र भि म से न न ह कुल स ह दे व को पति कु नि मा हा विला प गरि भ
गवान् लाई छो डून न स कि पदि र ला गि मा दा भया : र हे ज नो ज व भ
पु ग्या पदि भ गवान् कुल ले हा नि अ ग्रा ई स वै ला ई वु रा ई प ठा उ नु म
यो र राज नु रि की रा दि पति म लिन मु ख गरि । फा कि ह स्त ना उ र मा
आ उ ई फ ग त् कु ल को च री गरि राजे च ला ई रह दा भया : हे मा हा राज
भ गवान् कु ल पति हा हा दे सि हा र का जान लाई स वारि भयो भ नि जो
मु नि ले राजा ज नो ज व ला ई सु ना उ दा भया : ॥ ॐ ॥ ई ति श्री जे मु नि
भा र ते अ स्त मे ध प र्व नि व सि स र त म ध्या यः ॥ ६६ ॥ जे मु नि उ वा च
हे मा हा राज ज नो ज य सु नु ह व सः ते ति भ या पदि भ गवान् को स वारि
क सो गरि भयो भ न्याः ठा उ ठा उ मा बा च गान ग दें : वा जा व जा उ दें
व डो भारि फौज स हि त ले सो भा य मान भै पालु भयो : हे राज नु त्वा
आ नंद को स वारि कु ल को हे री भ नि जा हा र भ गवान् को स वारि उ ग
छ ता हा र का दु नि जों ह ह हा प र हा प ग दें आ उ दा भया : पु ठा भ या वा

जे भा
२१६

लखभया नुवाला भयाः अस्त्र भयाः वृधभयाः इत्यंशुलीः आइ भगवान् कोद
सिता वा ५ दौः केरि गुने म्या भगवान् कोस वारि ५५ ५३२ देखा लता हेत
भयाः ५ निवा हत भयाः आक्रा २ देको चित्ति जल सि दत्त न ग दै ग द
भयाः हेमाहा रा ज्ञ ज्ञ मो ज्ञ वः कुन २ देस ना सि भगवान् कृष्ण कोस वारि
भयो भन्याः सुता वा चाल देस भयोः कु लिर देस भयोः भो ज्ञ ७ देस भ
योः वि लि देस भयोः कु ज्ञ ७ देस भयोः न ग सि देस भयोः इत्या दि देस
नागि भगवान् कृष्ण कोस वारि ५ दौ भयोः लोस वारि कोसो भा हेती
भनि संशुली देव ता हत वनि आक्रा २ वि मान मा वसि प्रकास वा वति
राज दा भयाः आ के रा ज्ञा ई सु वनि आ ५ नु भयोः श्री माहा देव वा वसि
वनि कैलास दे सि आ ५ नु भयोः केरि भुत गन भयाः मर्त गन भयाः सि
द्धी गन भयाः दस दि कु बाल भयाः ५ न चाल वा ७ व वन भयाः व
कु दित ज गत ५ भयाः गगा ज्ञ मु ना सर सति ई वनि स व प्रकास वा मे
हे दी भयाः संशुली शिर्थ हत वनि मु ति मान मे आ ५ दा भयाः हेमाहा
रा ज्ञ ज्ञ मो ज्ञ वः य शि भ या वद्ध भगवान् कृष्ण कोस वारि वनि दार का
७ न ला ई सि न कोस वा विर लो र भगवान् कृष्ण ले वा च ज्ञाप संख वता
५ नु भयो र लो संख कोस वृत्ति दार का मार हारा ज्ञा वृत्ति देव भयाः
वला भद्र भया ७ वला आ भया ई नि हत ले सु न्या र लो भगवान् कृष्ण

कोसवारिभयद्वयनिहारकासहर्मासकागरठाउरदेवालयमासकागर
हारकाकासउक्तमापनिहाहलाईसकागरठाउरमाकोहराचलाईवा
निदिउक्तदेवदेवालयमागुतागरावधररमाधुपकपूरवालिरागुमा
हरमाऊतफानसवालिराससंपूर्णदुनिजोंहहलेलावाप्रसेताचंदन
अविरलीठाउरमावगभैरहोः केरिहाररमाभयोम्यालरमाभयो
वाटा२माभयोसेगुनेप्रस्त्रिभया-१६सभया-वालासभयावधमया
जोवानिमयागारेवरीइतिसजातलेगुतागने केरिगलि२माप्रतर्ले
तदिउक्तिरागुभानिसाम्मलेप्रस्तोउर्दिदिः केरिभंद्नःलोहाग्रासह
मीगेहुदुनिजोंलेवाजागुतानाचक्रितमगरिभगवानकोसवारिलि
नजागुभानिउर्दिदिः वलभद्रवसुदेवसाम्मपनिरथमावठिसंपूर्ण
तमाभैसवारिलिनजाहाभयाहेमाहारजजनेजयः कृष्णकोसवारि
कसोगरिआउनुभयाकोधियोभनमाः सोहजारपकसयग्राठरनिगा
जोलिपा।लकिभयाः देवकिगुभद्रारतिउवाआदिकामेहनापाल
किगरिवगेधुमधामगरिपालुभयाकोधियोः हेजनेजयएधिमोउ
लेसोभाधियोः केरिअकासमाउलेसोभाधियोसंपूर्णदेवताका
विमानलेगरिपुर्णभयाकोधियोः केरिदसुदिसाकादुनिजोंहहल
मासाहेनग्राउन्मालेउर्दिकेसोभाप्रमानभयाकोधियोरतेविचमाः हा

श्री. भा

२१७

रहि पट्टिका को न जोरि न सो भा य मान भयो हे मा हा राज राज व सुदे
 वदा नु वल आ सा को दे वि भगवान् कृष्ण प्रदु म्म न अनि रूद्र सा तु
 श्री न वनि हाति वा द वलि आ उ नु भ यो र च र मा परि सा य द् उ उ व त
 ग नु भ यो दा नु व ल भ द्र ला ई प नि उ उ व त् ग नु भ योः प्रदु म्म न अनि रूद्र
 ले प नि व सु दे व का च र मा परि सा य द् उ उ व त् ग दी भ यो व ल भ द्र ला
 ई प नि च र मा परि सा य द् उ उ व त् ग दी भ यो व सु दे व व ल भ द्र ले प नि
 कृष्ण प्रदु म्म ना दि ला ई का स मा रा वि ह र्ब का आ सु य सा ई व ग मे म ले
 आ लो ग ना दि गरि क या ल मा सु गि नु मा ना दि गरि व र्गो कु स ल द्र ह ग
 रि व नु भ योः हे मा हा राज प्र ती मे स का व दिः ता हा वा द भ ग वा न् कृष्ण
 आ दि सं पू र्ण को न ही नु भ यो र ठार का ७ र का ठो का मा स वा रि ७ यो
 रः त व स वा रि ठो का भ ७ यो थो ला हा हा रो व्रा ह्म न भ योः ह जा रो
 के आ ह र्भ योः ह जा रो मु नि आ वि ह र्भ यो ति सं ७ र्ण व स्या का धि
 वा दि नि ह र ले ला वा अ थो ला ७ ल अ वि र चं द न ले गरि व रा व र ७ जा
 ग र्णो ला ग्वा हा दि मा हो दा मा य न्की गरि द दी भ योः के रि ग्वा ल र वा द
 प नि ला वा अ थो ला ले गरि भ ग वा न् कृष्ण आ दि सो र ह जा र रा नि ह
 ह ला ई प नि द र्भ ला ग्वाः हे मा हा राज त व स वा रि व जा र मा ७ यो र
 प स त्या ह र्भ यो व जा र मा त न ह र्भ यो प नि त्रों ह र्भ यो ई ह

हृषीकेश प्रदो जानमाम प्राको ज्ञा ज्ञा विज द सो सो रण ई व हा या व
गवान् कृष्ण पति सवे दु ति जौ ह ह सें ग कु सले वार्ता गरि वारे दि सा हे रि
पालुभ यो हे मा हा राज वा हा पदिभ गवान् को सवारि पति द वी र का उ
वा डि मा ७ ग्यो र ती ई वी र का मानि सह रुभ प्रा के रि हा रे ह रुभ प्रा ई स ७
ली ले ७ व वा ति गरि ला वा प्रक्षे ता प्र वि र गरि भ गवान् कृष्ण दि ला
ई ७ ज्ञा ग दी भ प्रा ता हा दे सि प्रा को उ व डि मा ७ ग्या ला सौ वा स्य न
ह रु ले प्र क्षे ता च क्रन लि स रा धि प्रा ती नी ह रु ले ज सें भ गवान् प्रा ई
दे व्या त सें स वे ले ७ ज्ञा ग दी भ प्रा ता हा दे सि प्रा को उ व डि मा ह ज्ञा सें
क स वि ह रु स रा धि प्रा ना च गान गरि र ह्या का धि प्रा ज सें स वारि ७
ग्यो त सें स वे ज ना प्रा ई भ गवान् प्रा दि स वे ला ई ७ ज्ञा ग दी भ प्रा
ता हा दे सि प्रा को उ व डि मा ह ज्ञा रो भा ट ह रु व सि क वि ता प ठि र ह्या
का धि प्रा ता हा ज व स वारि ७ ग्यो ति स वे उ ठि प्रा ई ७ ज्ञा गरि द सें न
ग दी भ प्रा ता हा दे सि प र प्रा को उ व डि मा ह ज्ञा रो म्प सि ह रु ले ७ भो वा
ति लि स रा धि प्रा ज सें स वारि ता हा ७ ग्यो ति मु नि ह रु प्रा ई ७ भो वा
ति ला ई दि जे जे स व वी ल्दा भ या हे मा हा त ज ता हा दे वि प्रा को उ व डि
मा ह ज्ञा रो ग वे प्रा ह रु धि प्रा ता हा स वारि ७ ग्या स वे ज ना प्रा ई ७ ज्ञा
ग दी भ प्रा हे ता ग न् रु ह्ण को द वी र ७ ग्या ला ई ह उ व डि धि यो प दि ल

२१८ **मे. भा** रजवकुल को सबाहिला हा पुंदा की त्रिके संघचन्द्रावजाई आरति वासि
भगवान् को पुजा गर्हे रकुल काद की रमा प्रवे सगठ उदाभ मा हेर
नर सो रहजा र प्रक सबाठा तनि हत पनि आ प्रा रद की र माजा दा
भयाः भगवान् कुल पनि प्रके सा यत् माः सो रहजा र प्रक सबाठा
सो ह पमे संपूर्ण तनि हत काद की रमा रहनु भयो हेमा हा राजा
ने ज पला हा पदि प्रकुल न अनि ह द प्रादि पनि आ प्रा र को ठा मा
जा दा भया श्री न लाई पनि असत् को ठा दि रा धुभयोः हेरा न न
व सवे को ठे का नाला मा पदिः भगवान् कुल लो साम लाई जा कि
यो ऊ कु म ऊ ह हे साम लो हा हा आ या का को न लाई सवे लाई वि
दादि पठा उभय कु कु म भयो सा म लो बनि संपूर्ण को जालाई
गवे पालाई क स वि लाई भा ह ह लाई ब्रा ह्म न ह ह लाई कं व्या ह
ह लाई मुनि अ वि ह ह लाई व द वे दि वी दा दि पठा याः र साम
पनि भगवान् का हनु की जा दा भया हेमा हा राजा हा पदि न
हुन पनि सा त मे हा स म ह ला ना ९ र सह मा व स्या हे आ ने न भै व
स्वारः ता हा पदि भगवान् कुल पनि यो ऊ कु म ऊ ह हे वा र्थ नी मि
पनि जा उ हं हां गुरि वि रा दि चिं ना ग मा को कु न न भनि

द्रा लाई अने क ग ह मा व र्ण दि र थ मा र थि वि दा ग रि अ नु न सु भ
द्रा ला ई व ण उ नु भ यो भ नि जे मु नि ले त ज्ञा त नो ज व ला ई तु ना उ दा भ याः
॥०॥ इ ति श्री जे मु नि भा र ते अ नु मे च व र्ण नि स वृ थ सि त म ध्या व ॥५॥
जे मु नि उ गं चः हे मा हा रा ज्ञ त नो ज्ञ यः ता हां व दि अ नु न सु व र्ण व नि हा
र का दे वि ह स ना ग र स ह मी १ दा भ याः र च म त ज्ञा कृ ति मा ला का च र
क मा व रि ता चं अ उ उ व त्पु ना म ग र्ण भ या रः च म त ज्ञा ले व नि भ ग वा
न कृ त्त को कृ त्त ल प्र स लो दा भ याः हे वार्थः द्वा र ज मा भ ग वा न कृ त्त
सु र से ता अ उ म न आ दि कृ त्त ल द मि दे न नः के रि दे व कि सो र ह तार
त नि ह र कृ त्त ल द मि दे न नः के रि अ नु र उ व र आ दि कृ त्त ल द मि दे न नः
व रि च म त ज्ञा ले सो आ को तु नि अ नु न हा त जे रि वि ग र्ण भ याः
हे ध म रा ज भ ग वा न कृ त्त का द या ले गरि सं पू र्ण कृ त्त ले द न्म नि हं को
स म चार क हि व जो ध म उ व क ले ध म रा ज ले रा जे व ला ई र ह नु भ यो हे
मा हा रा ज ध म रा ज ले क र्तो रा जे व ला या भ न्याः वा च गा ई प्र के पा
र मा वा नि आ न थ्याः के रि य का द सि न्धा दि व र्ण व सि सं पू र्ण दु नि
या ले भ ग वा न कृ त्त को गु न गा ई चार व र्ण दृ ति स ज्ञा त ले च र र मा
ना म ज्ञ पि व जो आ नं द गरि रा जे गरि व सु भ यो हे मा हा रा जः गुरि
ना म ज्ञ पि व जो आ नं द गरि रा जे गरि व सु भ यो हे मा हा रा जः गुरि

२१८
ते भा १२५ पल्लि लागि रह हा भयाः अना वृष्टि पति भयनः रोग
पतिक से ला। हलागे न ला हिमि सब का व मा १ रो भ ई न र
कं माला को हि भयान न दुर्भिक्षे पतिक से ला ई भयन से पू
दुनिया पर म आ नंद भै स जा गुरि रि रि र ले र जो य हाई रह न
भयोः बाल सभ या वृद्ध भया श्रु वा न भ या प्रस्थि १ ह स भ
या ई स पुन ले प गत गो विंद कृ हा जो ध्या न १ डा गरि व
डो प्रा न न भै व स्था भ याः पाच वा रा व पति धर्म १ वं कृ र
जे च ला ई व डो प्रा न न स ग सु क भो ग गरि रह नु भ यो कुं शि
पति भ ग वा न कृ हा जो ह र्द म सुभ्र ना गरि व लु भ यो
रात्रि दो पति पति भ ग वा न कृ हा जो ना म जा वि वा च पा
रा व को सेवा गरि व डो सु क भो ग गरि रह नु भोः पाच भा
ई पा रा व व नी रा दिन कृ हो जो सुभ्र ना ध्या न १ डा गरि ध
म १ वं कलो रा जो च ला ई व डो प्रा न न स ग रह नु भ योः हे मा हा
रा जो न नो रा प्र सु नः च भ रा जो प्रा प्रा मु मु कृ हा ना १ र स
ह मा क स्था उ र्दि दि नु भ या जो चि यो भ न्याः नु वा न वे सु म
द मा स न सा नु जिव सी सा न ग नुः जो रि न ग नुः न दि न सा न

वेष्टागमननगर्नुः जुठोववोसुः केटिकेगर्नुभन्याः प्रकादसिवर्तव
लुः फलाहारवा नुः अन्ननवानुः रात्रिमात्रागरामगर्नुः हादसीमा
वाहनताईदक्षिणादिआकुलेभोजनगर्नुः ठोसूरमासवृत्तमाभे
गर्नुः भगवान्कोपाठपुजागरिभोजनगर्नुः जिवहिंसा नगर्नुः पर
अस्त्रिगमननगर्नुः सत्कुरुमाचितदिनुश्चसत्कुरुमाचितनदि
नुयतिउर्दिमात्रश्लेमानेनभन्याः जिउधनसर्वसोहोलाभनिरा
जालेदिनुभयाकोकनालेसातदुनिजोपनिक्कगत्हरिचर्चादे
शिदोश्रोकासकेहिगदीभयाननरहेराजनधर्मराजकासहर्मात
असत्गर्मातकोहिपनिभयाननः रकलिगुकलेपनिराज्ञागु
रिश्चरकासहर्माप्रवेसगर्माकनसकोभयनहेमाहाहन
लाप्रकारलेधर्मराजालेधर्मपुर्वकलेराजेचताईवडोः
नेमपुर्वकराजभोगारिभगवान्कुलिकोभजनगरिवल्लभ
योभानिजेमुनिजोधनराजाजनमेजयलाईसुनाउदधन
हेमाहाराजहेरयोअसुमेधपर्वजोदअरुपर्वमछेवडोश्रोव
दः तसोनदिमछेगंगाश्रोवधनः तसेयोअसोमधपर्वदभनि

२२०
ज्ञानुः हेमा हाराज करि सो अ सु मे ध प व व ठ नु सु नु व गो मा हा त म्प ह्य
ओ कु लो उ रा षे ह् अ सं ष्या फ ल दः य स्को मा हा त्मे ती य क चित्त गरि सु
नः भ नि जे मु नि ते रा जा ज न्म ज य ना ई सु ना ५६ ह नः हे मा हा त्मा
मि सु न ज स म नु ये ले प्रो प्र सो मे ध प व व ठे वि क न मा त्र व र मा रा
ह् म न्मा ते स म नु ये जा च मा दु भि क्षे म यो ले रा भ यो उं कि नि
च भु त प्रे त रा क्षे स को हि प नि रो सु जा च मा प स न स के न नः
ज स म नु ये ले प्रो प्र सो मे ध प व व ठे सु ना ५६ ह ज श्चे य क चित्त म्
सु न्द ह् त स म नु ये जा अ ने क ज न्म को वा व ना स म ई डा ह् के रि ते
स म नु को स र्व का र्जे सि ह् मे तु ह् नः ज स्ते रा जा गु रि वि र को का र्जे सि
ह् म यो त स्ते लो म नु ये को का र्जे नि वी प्र ले गरि सी ख ह् ह् य स मा
सं दे ह् दे नः हे मा हा रा ज के रि ज स्तो वा द्वा गरि यो अ सो मे ध प
व सु ह् ह् त स्ते फ ल पा ५६ हः ज श्चे य न को ई क्षा गरि सु नो ला त
स्ते न च ने प्रा ह् ह् ह् ७ व को ई क्षा ग न्मा ला ई ७ थे प्रा ह् ह् ह् सो
गि ले सु न्याः ते स्ते रा ग गुर ह् ह् के दि ले सु न्या स्ते स्को के ह् मु त्त ह्
ह् वं दि ले सु न्या वं ह् मु त्त ह् ह् ज स म नु ये ले य क चित्त म् सु नो

देन

श्री गुरु

३४

यम्येय सोमनुभनिदेवजिकावचन सुनि सहेभा माहासिकन वोल्लता
 णिन हेदेव कि मातात का ईकेन होकि नूक नूत वा ईलेत क लला ईधि
 कुभयाके रहे न हः हेनु हव सहा मि तेरा विद्या का दो र ह द ग द दो ते
 लोत पाईले क लन ई विद्या दु ख प । उनुभ यो ~~का~~ सहे कत्रिको हा त व
 हा मा ने ल ठो कि म्या ल सो ना म को वि त स्यो था हा इ कि दे नः सहे
 दुःख दु ना ले यो ने ल ठो का ई मा म्या कि रहि दो ~~मग वान ला ई न वा दा~~
 ते स्तो ५ ~~०~~ इ कि प्र म हा मि ला ई न क च रि स क च रि म न्याः त
 पाई यो न ~~०~~ रि जा नु न पु न नु प्या र्वो ले जो धि भू वन का ना य
 मग दि स्त ~~०~~ ई मे ते दो ले म न्या को हो कु न नि न क च रिः शु न प्र भू
 म क ल व स च ~~०~~ ना यो व क म या का प्र भू ला ई ~~०~~ मे ते दो ले म न्या
 य स्ति ल वा नी प्रा प्र म म ला ई ~~०~~ स्व न न्या शु न प्र भू ला ई न वि का
 ने ल ठो का ई मा मु ~~०~~ प्र म उ प्र भू ला ई न वि रुः ~~०~~ का र हो म म वा त
 हा वे स्ने धि न भ नि ~~०~~ स हे भा मा ले सा रे गरि भ नि न र दे व कि
 न न्या ~~०~~ स ला मु य ला ई रहि न ~~०~~ म ग वान क ल म न्या हा हा सि ल न
 म यो ~~०~~ ते स व ला मा भि म से न जो क न जो ल व ला ग्यार

त म

३५

[illegible]

क ह्य म भ्या सि ष से म न्ना ई सु भा उ न न न्ना भु म न्ना गो र य को